॥ ਨਮੋ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਰਹਤੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ॥

ਅਭਿਧਮ੍ਮਪਿਟਕੇ

ਵਿਭਙ੍ਗਪਾਲ਼ਿ

੧. ਖਨ੍ਧਵਿਭਙ੍ਗੋ

੧. ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਭਾਜਨੀਯਂ

੧. ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਾ – ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧. ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ

੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ? ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਰੂਪਂ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਵਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਵਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਂ ਵਾ ਸੁਖੁਮਂ ਵਾ ਹੀਨਂ ਵਾ ਪਣੀਤਂ ਵਾ ਯਂ ਦੂਰੇ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਾ, ਤਦੇਕਜ੍ਝਂ ਅਭਿਸਞ੍ਞੂਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਙ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਰੂਪਂ ਅਤੀਤਂ? ਯਂ ਰੂਪਂ ਅਤੀਤਂ ਨਿਰੁਦ੍ਧਂ ਵਿਗਤਂ ਵਿਪਰਿਣਤਂ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤਂ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥਙ੍ਗਤਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਿਗਤਂ ਅਤੀਤਂ ਅਤੀਤਂਸੇਨ ਸਙ੍ਗਹਿਤਂ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚ ਮਹਾਭੂਤਾ ਚਤੁਨ੍ਨਞ੍ਚ ਮਹਾਭੂਤਾਨਂ ਉਪਾਦਾਯਰੂਪਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਰੂਪਂ ਅਤੀਤਂ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਰੂਪਂ ਅਨਾਗਤਂ? ਯਂ ਰੂਪਂ ਅਜਾਤਂ ਅਭੂਤਂ ਅਸਞ੍ਜਾਤਂ ਅਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਂ ਅਨਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਂ ਅਪਾਤੁਭੂਤਂ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਅਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਅਨੁਟ੍ਠਿਤਂ ਅਸਮੁਟ੍ਠਿਤਂ ਅਨਾਗਤਂ ਅਨਾਗਤਂਸੇਨ ਸਙ੍ਗਹਿਤਂ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚ ਮਹਾਭੂਤਾ ਚਤੁਨ੍ਨਞ੍ਚ ਮਹਾਭੂਤਾਨਂ ਉਪਾਦਾਯਰੂਪਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਰੂਪਂ ਅਨਾਗਤਂ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਰੂਪਂ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ? ਯਂ ਰੂਪਂ ਜਾਤਂ ਭੂਤਂ ਸਞ੍ਜਾਤਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਂ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਂ ਪਾਤੁਭੂਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਉਟ੍ਠਿਤਂ ਸਮੁਟ੍ਠਿਤਂ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂਸੇਨ ਸਙ੍ਗਹਿਤਂ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚ ਮਹਾਭੂਤਾ ਚਤੁਨ੍ਨਞ੍ਚ ਮਹਾਭੂਤਾਨਂ ਉਪਾਦਾਯਰੂਪਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਰੂਪਂ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ।

੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਰੂਪਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ? ਯਂ ਰੂਪਂ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਂ ਨਿਯਕਂ ਪਾਟਿਪੁਗ੍ਗਲਿਕਂ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਂ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚ ਮਹਾਭੂਤਾ ਚਤੁਨ੍ਨਞ੍ਚ ਮਹਾਭੂਤਾਨਂ ਉਪਾਦਾਯਰੂਪਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਰੂਪਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਰੂਪਂ ਬਹਿਦ੍ਧਾ? ਯਂ ਰੂਪਂ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਪਰਸਤ੍ਤਾਨਂ ਪਰਪੁਗ੍ਗਲਾਨਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਂ ਨਿਯਕਂ ਪਾਟਿਪੁਗ੍ਗਲਿਕਂ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਂ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚ ਮਹਾਭੂਤਾ ਚਤੁਨ੍ਨਞ੍ਚ ਮਹਾਭੂਤਾਨਂ ਉਪਾਦਾਯਰੂਪਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਰੂਪਂ ਬਹਿਦ੍ਧਾ।

੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਰੂਪਂ ਓਲ਼ਾਰਿਕਂ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਂ…ਪੇ॰… ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਯਤਨਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਰੂਪਂ ਓਲ਼ਾਰਿਕਂ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਰੂਪਂ ਸੁਖੁਮਂ? ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ…ਪੇ॰… ਕਬਲ਼ੀਕਾਰੋ [ਕਬਲ਼ਿਂਕਾਰੋ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਆਹਾਰੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਰੂਪਂ ਸੁਖੁਮਂ।

੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਰੂਪਂ ਹੀਨਂ? ਯਂ ਰੂਪਂ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਉਞ੍ਞਾਤਂ ਅਵਞ੍ਞਾਤਂ ਹੀਲ਼ਿਤਂ ਪਰਿਭੂਤਂ ਅਚਿਤ੍ਤੀਕਤਂ ਹੀਨਂ ਹੀਨਮਤਂ ਹੀਨਸਮ੍ਮਤਂ ਅਨਿਟ੍ਠਂ ਅਕਨ੍ਤਂ ਅਮਨਾਪਂ, ਰੂਪਾ ਸਦ੍ਦਾ ਗਨ੍ਧਾ ਰਸਾ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਰੂਪਂ ਹੀਨਂ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਰੂਪਂ ਪਣੀਤਂ? ਯਂ ਰੂਪਂ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਂ ਅਨਵਞ੍ਞਾਤਂ ਅਹੀਲ਼ਿਤਂ ਅਪਰਿਭੂਤਂ ਚਿਤ੍ਤੀਕਤਂ ਪਣੀਤਂ ਪਣੀਤਮਤਂ ਪਣੀਤਸਮ੍ਮਤਂ ਇਟ੍ਠਂ ਕਨ੍ਤਂ ਮਨਾਪਂ, ਰੂਪਾ ਸਦ੍ਦਾ ਗਨ੍ਧਾ ਰਸਾ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਰੂਪਂ ਪਣੀਤਂ। ਤਂ ਤਂ ਵਾ ਪਨ ਰੂਪਂ ਉਪਾਦਾਯੁਪਾਦਾਯ ਰੂਪਂ ਹੀਨਂ ਪਣੀਤਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਰੂਪਂ ਦੂਰੇ? ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ…ਪੇ॰… ਕਬਲ਼ੀਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋ, ਯਂ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਂ ਅਨਾਸਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਕਟ੍ਠੇ ਦੂਰੇ ਅਸਨ੍ਤਿਕੇ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਰੂਪਂ ਦੂਰੇ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਰੂਪਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਂ…ਪੇ॰… ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਯਤਨਂ, ਯਂ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਂ ਆਸਨ੍ਨੇ ਉਪਕਟ੍ਠੇ ਅਵਿਦੂਰੇ ਸਨ੍ਤਿਕੇ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਰੂਪਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ। ਤਂ ਤਂ ਵਾ ਪਨ ਰੂਪਂ ਉਪਾਦਾਯੁਪਾਦਾਯ ਰੂਪਂ ਦੂਰੇ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

੨. ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ

੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ? ਯਾ ਕਾਚਿ ਵੇਦਨਾ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾ ਵਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਵਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾ ਵਾ ਸੁਖੁਮਾ ਵਾ ਹੀਨਾ ਵਾ ਪਣੀਤਾ ਵਾ ਯਾ ਦੂਰੇ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਾ, ਤਦੇਕਜ੍ਝਂ ਅਭਿਸਞ੍ਞੂਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਙ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਵੇਦਨਾ ਅਤੀਤਾ? ਯਾ ਵੇਦਨਾ ਅਤੀਤਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਾ ਵਿਗਤਾ ਵਿਪਰਿਣਤਾ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਿਗਤਾ ਅਤੀਤਾ ਅਤੀਤਂਸੇਨ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾ, ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਵੇਦਨਾ ਅਤੀਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਵੇਦਨਾ ਅਨਾਗਤਾ? ਯਾ ਵੇਦਨਾ ਅਜਾਤਾ ਅਭੂਤਾ ਅਸਞ੍ਜਾਤਾ ਅਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਅਨਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਅਪਾਤੁਭੂਤਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਅਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਅਨੁਟ੍ਠਿਤਾ ਅਸਮੁਟ੍ਠਿਤਾ ਅਨਾਗਤਾ ਅਨਾਗਤਂਸੇਨ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾ, ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਵੇਦਨਾ ਅਨਾਗਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਵੇਦਨਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ? ਯਾ ਵੇਦਨਾ ਜਾਤਾ ਭੂਤਾ ਸਞ੍ਜਾਤਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਪਾਤੁਭੂਤਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਉਟ੍ਠਿਤਾ ਸਮੁਟ੍ਠਿਤਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂਸੇਨ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾ, ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਵੇਦਨਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ।

੧੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਵੇਦਨਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾ? ਯਾ ਵੇਦਨਾ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਂ ਨਿਯਕਾ ਪਾਟਿਪੁਗ੍ਗਲਿਕਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਾ, ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਵੇਦਨਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਵੇਦਨਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ? ਯਾ ਵੇਦਨਾ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਪਰਸਤ੍ਤਾਨਂ ਪਰਪੁਗ੍ਗਲਾਨਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਂ ਨਿਯਕਾ ਪਾਟਿਪੁਗ੍ਗਲਿਕਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਾ, ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਵੇਦਨਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ।

੧੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਵੇਦਨਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾ ਸੁਖੁਮਾ? ਅਕੁਸਲਾ ਵੇਦਨਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾ, ਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤਾ ਵੇਦਨਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾ ਵੇਦਨਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾ, ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ ਵੇਦਨਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾ, ਸੁਖਾ ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਚ ਵੇਦਨਾ

ਸੁਖੁਮਾ। ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵੇਦਨਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾ, ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵੇਦਨਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਸਾਸਵਾ ਵੇਦਨਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾ, ਅਨਾਸਵਾ ਵੇਦਨਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਤਂ ਤਂ ਵਾ ਪਨ ਵੇਦਨਂ ਉਪਾਦਾਯੁਪਾਦਾਯ ਵੇਦਨਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾ ਸੁਖੁਮਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ।

੧੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਵੇਦਨਾ ਹੀਨਾ ਪਣੀਤਾ? ਅਕੁਸਲਾ ਵੇਦਨਾ ਹੀਨਾ, ਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤਾ ਵੇਦਨਾ ਪਣੀਤਾ। ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾ ਵੇਦਨਾ ਹੀਨਾ, ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ ਵੇਦਨਾ ਪਣੀਤਾ। ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ ਹੀਨਾ, ਸੁਖਾ ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਚ ਵੇਦਨਾ ਪਣੀਤਾ। ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ ਹੀਨਾ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ ਪਣੀਤਾ। ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵੇਦਨਾ ਹੀਨਾ, ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵੇਦਨਾ ਪਣੀਤਾ। ਸਾਸਵਾ ਵੇਦਨਾ ਹੀਨਾ, ਅਨਾਸਵਾ ਵੇਦਨਾ ਪਣੀਤਾ। ਤਂ ਤਂ ਵਾ ਪਨ ਵੇਦਨਂ ਉਪਾਦਾਯੁਪਾਦਾਯ ਵੇਦਨਾ ਹੀਨਾ ਪਣੀਤਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ।

੧੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਵੇਦਨਾ ਦੂਰੇ? ਅਕੁਸਲਾ ਵੇਦਨਾ ਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤਾਹਿ ਵੇਦਨਾਹਿ ਦੂਰੇ; ਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤਾ ਵੇਦਨਾ ਅਕੁਸਲਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਦੂਰੇ; ਕੁਸਲਾ ਵੇਦਨਾ ਅਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤਾਹਿ ਵੇਦਨਾਹਿ ਦੂਰੇ; ਅਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤਾ ਵੇਦਨਾ ਕੁਸਲਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਦੂਰੇ; ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ ਵੇਦਨਾ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਹਿ ਵੇਦਨਾਹਿ ਦੂਰੇ; ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾ ਵੇਦਨਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਦੂਰੇ। ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ ਸੁਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਵੇਦਨਾਹਿ ਦੂਰੇ; ਸੁਖਾ ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਚ ਵੇਦਨਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਦੂਰੇ; ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਵੇਦਨਾਹਿ ਦੂਰੇ; ਦੁਕ੍ਖਾ ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਚ ਵੇਦਨਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਦੂਰੇ; ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਹਿ ਵੇਦਨਾਹਿ ਦੂਰੇ; ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਦੂਰੇ। ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵੇਦਨਾ ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵੇਦਨਾਯ ਦੂਰੇ; ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵੇਦਨਾ ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵੇਦਨਾਯ ਦੂਰੇ। ਸਾਸਵਾ ਵੇਦਨਾ ਅਨਾਸਵਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਦੂਰੇ; ਅਨਾਸਵਾ ਵੇਦਨਾ ਸਾਸਵਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਦੂਰੇ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਵੇਦਨਾ ਦੂਰੇ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਵੇਦਨਾ ਸਨ੍ਤਿਕੇ? ਅਕੁਸਲਾ ਵੇਦਨਾ ਅਕੁਸਲਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕੇ; ਕੁਸਲਾ ਵੇਦਨਾ ਕੁਸਲਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕੇ; ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ ਵੇਦਨਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕੇ। ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕੇ; ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕੇ; ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕੇ । ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵੇਦਨਾ ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵੇਦਨਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕੇ; ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵੇਦਨਾ ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵੇਦਨਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕੇ। ਸਾਸਵਾ ਵੇਦਨਾ ਸਾਸਵਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕੇ; ਅਨਾਸਵਾ ਵੇਦਨਾ ਅਨਾਸਵਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕੇ। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਵੇਦਨਾ ਸਨ੍ਤਿਕੇ। ਤਂ ਤਂ ਵਾ ਪਨ ਵੇਦਨਂ ਉਪਾਦਾਯੁਪਾਦਾਯ ਵੇਦਨਾ ਦੂਰੇ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ।

੩. ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ

੧੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ? ਯਾ ਕਾਚਿ ਸਞ੍ਞਾ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾ ਵਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਵਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾ ਵਾ ਸੁਖੁਮਾ ਵਾ ਹੀਨਾ ਵਾ ਪਣੀਤਾ ਵਾ ਯਾ ਦੂਰੇ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਾ ਤਦੇਕਜ੍ਝਂ ਅਭਿਸਞ੍ਞੂਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਙ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਞ੍ਞਾ ਅਤੀਤਾ? ਯਾ ਸਞ੍ਞਾ ਅਤੀਤਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਾ ਵਿਗਤਾ ਵਿਪਰਿਣਤਾ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਿਗਤਾ ਅਤੀਤਾ ਅਤੀਤਂਸੇਨ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾ, ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਞ੍ਞਾ ਅਤੀਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਞ੍ਞਾ ਅਨਾਗਤਾ? ਯਾ ਸਞ੍ਞਾ ਅਜਾਤਾ ਅਭੂਤਾ ਅਸਞ੍ਜਾਤਾ ਅਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਅਨਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਅਪਾਤੁਭੂਤਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਅਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਅਨੁਟ੍ਠਿਤਾ ਅਸਮੁਟ੍ਠਿਤਾ ਅਨਾਗਤਾ ਅਨਾਗਤਂਸੇਨ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾ, ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ

ਸਞ੍ਞਾ ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਞ੍ਞਾ ਅਨਾਗਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਞ੍ਞਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ? ਯਾ ਸਞ੍ਞਾ ਜਾਤਾ ਭੂਤਾ ਸਞ੍ਜਾਤਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਪਾਤੁਭੂਤਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਉਟ੍ਠਿਤਾ ਸਮੁਟ੍ਠਿਤਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂਸੇਨ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾ, ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਞ੍ਞਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ।

੧੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਞ੍ਞਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾ? ਯਾ ਸਞ੍ਞਾ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਂ ਨਿਯਕਾ ਪਾਟਿਪੁਗ੍ਗਲਿਕਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਾ, ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਞ੍ਞਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਞ੍ਞਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ? ਯਾ ਸਞ੍ਞਾ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਪਰਸਤ੍ਤਾਨਂ ਪਰਪੁਗ੍ਗਲਾਨਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਂ ਨਿਯਕਾ ਪਾਟਿਪੁਗ੍ਗਲਿਕਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਾ, ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਞ੍ਞਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ।

੧੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਞ੍ਞਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾ ਸੁਖੁਮਾ? ਪਟਿਘਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾ, ਅਧਿਵਚਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਅਕੁਸਲਾ ਸਞ੍ਞਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾ, ਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤਾ ਸਞ੍ਞਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾ ਸਞ੍ਞਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾ, ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ ਸਞ੍ਞਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਞ੍ਞਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾ, ਸੁਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਞ੍ਞਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਹਿ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਞ੍ਞਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾ , ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਞ੍ਞਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਞ੍ਞਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾ, ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਞ੍ਞਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਸਾਸਵਾ ਸਞ੍ਞਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾ, ਅਨਾਸਵਾ ਸਞ੍ਞਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਤਂ ਤਂ ਵਾ ਪਨ ਸਞ੍ਞਂ ਉਪਾਦਾਯੁਪਾਦਾਯ ਸਞ੍ਞਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾ ਸੁਖੁਮਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ।

੧੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਞ੍ਞਾ ਹੀਨਾ ਪਣੀਤਾ? ਅਕੁਸਲਾ ਸਞ੍ਞਾ ਹੀਨਾ, ਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤਾ ਸਞ੍ਞਾ ਪਣੀਤਾ। ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾ ਸਞ੍ਞਾ ਹੀਨਾ, ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ ਸਞ੍ਞਾ ਪਣੀਤਾ। ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਞ੍ਞਾ ਹੀਨਾ, ਸੁਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਞ੍ਞਾ ਪਣੀਤਾ। ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਹਿ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਞ੍ਞਾ ਹੀਨਾ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਞ੍ਞਾ ਪਣੀਤਾ। ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਞ੍ਞਾ ਹੀਨਾ, ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਞ੍ਞਾ ਪਣੀਤਾ। ਸਾਸਵਾ ਸਞ੍ਞਾ ਹੀਨਾ, ਅਨਾਸਵਾ ਸਞ੍ਞਾ ਪਣੀਤਾ। ਤਂ ਤਂ ਵਾ ਪਨ ਸਞ੍ਞਂ ਉਪਾਦਾਯੁਪਾਦਾਯ ਸਞ੍ਞਾ ਹੀਨਾ ਪਣੀਤਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ।

੧੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਞ੍ਞਾ ਦੂਰੇ? ਅਕੁਸਲਾ ਸਞ੍ਞਾ ਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤਾਹਿ ਸਞ੍ਞਾਹਿ ਦੂਰੇ; ਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤਾ ਸਞ੍ਞਾ ਅਕੁਸਲਾਯ ਸਞ੍ਞਾਯ ਦੂਰੇ; ਕੁਸਲਾ ਸਞ੍ਞਾ ਅਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤਾਹਿ ਸਞ੍ਞਾਹਿ ਦੂਰੇ; ਅਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤਾ ਸਞ੍ਞਾ ਕੁਸਲਾਯ ਸਞ੍ਞਾਯ ਦੂਰੇ। ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ ਸਞ੍ਞਾ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਹਿ ਸਞ੍ਞਾਹਿ ਦੂਰੇ; ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾ ਸਞ੍ਞਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾਯ ਸਞ੍ਞਾਯ ਦੂਰੇ। ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਞ੍ਞਾ ਸੁਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਹਿ ਸਞ੍ਞਾਹਿ ਦੂਰੇ; ਸੁਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਞ੍ਞਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਯ ਸਞ੍ਞਾਯ ਦੂਰੇ; ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਞ੍ਞਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਹਿ ਸਞ੍ਞਾਹਿ ਦੂਰੇ; ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਞ੍ਞਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਯ ਸਞ੍ਞਾਯ ਦੂਰੇ; ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਞ੍ਞਾ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਹਿ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਹਿ ਸਞ੍ਞਾਹਿ ਦੂਰੇ; ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਹਿ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਞ੍ਞਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਯ ਸਞ੍ਞਾਯ ਦੂਰੇ। ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਞ੍ਞਾ ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਞ੍ਞਾਯ ਦੂਰੇ; ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਞ੍ਞਾ ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਞ੍ਞਾਯ ਦੂਰੇ। ਸਾਸਵਾ ਸਞ੍ਞਾ ਅਨਾਸਵਾਯ ਸਞ੍ਞਾਯ ਦੂਰੇ; ਅਨਾਸਵਾ ਸਞ੍ਞਾ ਸਾਸਵਾਯ ਸਞ੍ਞਾਯ ਦੂਰੇ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਞ੍ਞਾ ਦੂਰੇ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਵ੍ਵਾ ਸਨ੍ਤਿਕੇ? ਅਕੁਸਲਾ ਸਵ੍ਵਾ ਅਕੁਸਲਾਯ ਸਵ੍ਵਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕੇ; ਕੁਸਲਾ ਸਵ੍ਵਾ ਕੁਸਲਾਯ ਸਵ੍ਵਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕੇ; ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ ਸਵ੍ਵਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾਯ ਸਵ੍ਵਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕੇ। ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਵ੍ਵਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਯ ਸਵ੍ਵਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕੇ; ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਵ੍ਵਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਯ ਸਵ੍ਵਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕੇ; ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਵ੍ਵਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਯ ਸਵ੍ਵਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕੇ। ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਵ੍ਵਾ ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਵ੍ਵਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕੇ; ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਵ੍ਵਾ ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਵ੍ਵਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕੇ। ਸਾਸਵਾ ਸਵ੍ਵਾ ਸਾਸਵਾਯ ਸਵ੍ਵਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕੇ; ਅਨਾਸਵਾ ਸਵ੍ਵਾ ਅਨਾਸਵਾਯ ਸਵ੍ਵਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕੇ। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਵ੍ਵਾ ਸਨ੍ਤਿਕੇ। ਤਂ ਤਂ ਵਾ ਪਨ ਸਵ੍ਵਂ ਉਪਾਦਾਯੁਪਾਦਾਯ ਸਵ੍ਵਾ ਦੂਰੇ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ।

੪. ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ

੨੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ? ਯੇ ਕੇਚਿ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾ ਵਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਵਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾ ਵਾ ਸੁਖੁਮਾ ਵਾ ਹੀਨਾ ਵਾ ਪਣੀਤਾ ਵਾ ਯੇ ਦੂਰੇ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਾ, ਤਦੇਕਜ੍ਝਂ ਅਭਿਸਞ੍ਞੂਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਙ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੨੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਤੀਤਾ? ਯੇ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਤੀਤਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਾ ਵਿਗਤਾ ਵਿਪਰਿਣਤਾ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਿਗਤਾ ਅਤੀਤਾ ਅਤੀਤਂਸੇਨ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾ, ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ – ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਤੀਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਨਾਗਤਾ? ਯੇ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਜਾਤਾ ਅਭੂਤਾ ਅਸਞ੍ਜਾਤਾ ਅਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਅਨਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਅਪਾਤੁਭੂਤਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਅਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਅਨੁਟ੍ਠਿਤਾ ਅਸਮੁਟ੍ਠਿਤਾ ਅਨਾਗਤਾ ਅਨਾਗਤਂਸੇਨ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾ, ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ – ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਨਾਗਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ? ਯੇ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਜਾਤਾ ਭੂਤਾ ਸਞ੍ਜਾਤਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਪਾਤੁਭੂਤਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਉਟ੍ਠਿਤਾ ਸਮੁਟ੍ਠਿਤਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂਸੇਨ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾ, ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ – ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ।

੨੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾ? ਯੇ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਂ ਨਿਯਕਾ ਪਾਟਿਪੁਗ੍ਗਲਿਕਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਾ, ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ – ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ? ਯੇ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਪਰਸਤ੍ਤਾਨਂ ਪਰਪੁਗ੍ਗਲਾਨਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਂ ਨਿਯਕਾ ਪਾਟਿਪੁਗ੍ਗਲਿਕਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਾ, ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ – ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ।

੨੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾ ਸੁਖੁਮਾ? ਅਕੁਸਲਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾ, ਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾ, ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾ, ਸੁਖਾਯ

ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਹਿ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾ, ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਸਾਸਵਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾ, ਅਨਾਸਵਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਤੇ ਤੇ ਵਾ ਪਨ ਸਙ੍ਖਾਰੇ ਉਪਾਦਾਯੁਪਾਦਾਯ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾ ਸੁਖੁਮਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ।

੨੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਹੀਨਾ ਪਣੀਤਾ? ਅਕੁਸਲਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਹੀਨਾ, ਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਪਣੀਤਾ। ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਹੀਨਾ, ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਪਣੀਤਾ। ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਹੀਨਾ , ਸੁਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਪਣੀਤਾ। ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਹਿ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਹੀਨਾ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਪਣੀਤਾ। ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਹੀਨਾ, ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਪਣੀਤਾ। ਸਾਸਵਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਹੀਨਾ, ਅਨਾਸਵਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਪਣੀਤਾ। ਤੇ ਤੇ ਵਾ ਪਨ ਸਙ੍ਖਾਰੇ ਉਪਾਦਾਯੁਪਾਦਾਯ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਹੀਨਾ ਪਣੀਤਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ।

੨੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਦੂਰੇ? ਅਕੁਸਲਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤੇਹਿ ਸਙ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਸਙ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਕੁਸਲਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤੇਹਿ ਸਙ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਅਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਕੁਸਲੇਹਿ ਸਙ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲੇਹਿ ਸਙ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤੇਹਿ ਸਙ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ। ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਸੁਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇਹਿ ਸਙ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਸੁਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇਹਿ ਸਙ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇਹਿ ਸਙ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇਹਿ ਸਙ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਹਿ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇਹਿ ਸਙ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਹਿ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇਹਿ ਸਙ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ । ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਙ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਙ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ। ਸਾਸਵਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਨਾਸਵੇਹਿ ਸਙ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਅਨਾਸਵਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਸਾਸਵੇਹਿ ਸਙ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦੂਰੇ। ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਦੂਰੇ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਸਨ੍ਤਿਕੇ? ਅਕੁਸਲਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਸਙ੍ਖਾਰਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ; ਕੁਸਲਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਕੁਸਲਾਨਂ ਸਙ੍ਖਾਰਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ; ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾਨਂ ਸਙ੍ਖਾਰਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ। ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨਂ ਸਙ੍ਖਾਰਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ; ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨਂ ਸਙ੍ਖਾਰਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ; ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨਂ ਸਙ੍ਖਾਰਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ। ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਙ੍ਖਾਰਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ; ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਙ੍ਖਾਰਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ। ਸਾਸਵਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਸਾਸਵਾਨਂ ਸਙ੍ਖਾਰਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ; ਅਨਾਸਵਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਨਾਸਵਾਨਂ ਸਙ੍ਖਾਰਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ। ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਸਨ੍ਤਿਕੇ। ਤੇ ਤੇ ਵਾ ਪਨ ਸਙ੍ਖਾਰੇ ਉਪਾਦਾਯੁਪਾਦਾਯ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਦੂਰੇ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ।

੫. ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ

੨੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ? ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਵਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਵਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਂ ਵਾ ਸੁਖੁਮਂ ਵਾ ਹੀਨਂ ਵਾ ਪਣੀਤਂ ਵਾ ਯਂ ਦੂਰੇ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਾ, ਤਦੇਕਜ੍ਝਂ ਅਭਿਸਞ੍ਞੂਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਙ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੨੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਅਤੀਤੰ? ਯੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਅਤੀਤੰ ਨਿਰੁਦ੍ਧੰ ਵਿਗਤੰ ਵਿਪਰਿਣਤੰ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੰ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥਙ੍ਗਤੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਿਗਤੰ ਅਤੀਤੰ ਅਤੀਤੰਸੇਨ ਸਙ੍ਗਹਿਤੰ, ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਅਤੀਤੰ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਅਨਾਗਤੰ? ਯੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਅਜਾਤੰ ਅਭੂਤੰ ਅਸਞ੍ਜਾਤੰ ਅਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੰ ਅਨਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੰ ਅਪਾਤੁਭੂਤੰ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਨੁਟ੍ਠਿਤੰ ਅਸਮੁਟ੍ਠਿਤੰ ਅਨਾਗਤੰ ਅਨਾਗਤੰਸੇਨ ਸਙ੍ਗਹਿਤੰ, ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਅਨਾਗਤੰ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ? ਯੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਜਾਤੰ ਭੂਤੰ ਸਞ੍ਜਾਤੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੰ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੰ ਪਾਤੁਭੂਤੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਉਟ੍ਠਿਤੰ ਸਮੁਟ੍ਠਿਤੰ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰਸੇਨ ਸਙ੍ਗਹਿਤੰ, ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ।

੨੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ? ਯੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤੰ ਨਿਯਕੰ ਪਾਟਿਪੁਗ੍ਗਲਿਕੰ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੰ, ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਬਹਿਦ੍ਧਾ? ਯੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਤੇਸੰ ਤੇਸੰ ਪਰਸਤ੍ਤਾਨੰ ਪਰਪੁਗ੍ਗਲਾਨੰ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤੰ ਨਿਯਕੰ ਪਾਟਿਪੁਗ੍ਗਲਿਕੰ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੰ, ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਬਹਿਦ੍ਧਾ।

੨੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਓਲ਼ਾਰਿਕੰ ਸੁਖੁਮੰ? ਅਕੁਸਲੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਓਲ਼ਾਰਿਕੰ, ਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾ , ਅਬ੍ਯਾਕਤੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸੁਖੁਮੰ। ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਓਲ਼ਾਰਿਕੰ, ਸੁਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾ ਸੁਖੁਮਾ। ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਹਿ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸੁਖੁਮੰ। ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਓਲ਼ਾਰਿਕੰ, ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸੁਖੁਮੰ। ਸਾਸਵੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਓਲ਼ਾਰਿਕੰ, ਅਨਾਸਵੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸੁਖੁਮੰ। ਤੰ ਤੰ ਵਾ ਪਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਉਪਾਦਾਯੁਪਾਦਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਓਲ਼ਾਰਿਕੰ ਸੁਖੁਮੰ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ।

੩੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਹੀਨੰ ਪਣੀਤੰ? ਅਕੁਸਲੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਹੀਨੰ, ਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾ ਪਣੀਤਾ । ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾ ਹੀਨਾ, ਅਬ੍ਯਾਕਤੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਪਣੀਤੰ। ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਹੀਨੰ, ਸੁਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾ ਪਣੀਤਾ। ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਹਿ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾ ਹੀਨਾ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਪਣੀਤੰ। ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਹੀਨੰ, ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਪਣੀਤੰ। ਸਾਸਵੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਹੀਨੰ, ਅਨਾਸਵੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਪਣੀਤੰ। ਤੰ ਤੰ ਵਾ ਪਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਉਪਾਦਾਯੁਪਾਦਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਹੀਨੰ ਪਣੀਤੰ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ।

੩੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਦੂਰੇ? ਅਕੁਸਲੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤੇਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾ ਅਕੁਸਲਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾ ਦੂਰੇ; ਕੁਸਲੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਅਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤੇਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਅਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾ ਕੁਸਲਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾ ਦੂਰੇ; ਅਬ੍ਯਾਕਤੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲੇਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾ ਦੂਰੇ। ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸੁਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਸੁਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾ ਦੂਰੇ; ਸੁਖਾਯ

ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਚ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਚ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾ ਦੂਰੇ; ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਹਿ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਹਿ ਦੂਰੇ; ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਾਹਿ ਵੇਦਨਾਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾ ਦੂਰੇ। ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾ ਦੂਰੇ; ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾ ਦੂਰੇ। ਸਾਸਵੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਅਨਾਸਵਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾ ਦੂਰੇ; ਅਨਾਸਵੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸਾਸਵਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾ ਦੂਰੇ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਦੂਰੇ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸਨ੍ਤਿਕੇ? ਅਕੁਸਲੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਅਕੁਸਲਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ; ਕੁਸਲੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ; ਅਬ੍ਯਾਕਤੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਅਬ੍ਯਾਕਤਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ। ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ; ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ; ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ। ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ; ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ। ਸਾਸਵੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸਾਸਵਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ; ਅਨਾਸਵੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਅਨਾਸਵਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸਨ੍ਤਿਕੇ। ਤੰ ਤੰ ਵਾ ਪਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਉਪਾਦਾਯੁਪਾਦਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਦੂਰੇ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ।

ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਭਾਜਨੀਯੰ।

੨. ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯੰ

੩੨. ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਾ – ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧. ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ

੩੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ? ਏਕਵਿਧੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਸਬ੍ਬੰ ਰੂਪੰ ਨ ਹੇਤੁ, ਅਹੇਤੁਕੰ, ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ, ਸਪ੍ਪਚ੍ਚਯੰ, ਸਙ੍ਖਤੰ, ਰੂਪੰ, ਲੋਕਿਯੰ, ਸਾਸਵੰ, ਸੰਯੋਜਨਿਯੰ, ਗਨ੍ਥਨਿਯੰ, ਓਘਨਿਯੰ, ਯੋਗਨਿਯੰ, ਨੀਵਰਣਿਯੰ, ਪਰਾਮਟ੍ਠੰ, ਉਪਾਦਾਨਿਯੰ, ਸੰਕਿਲੇਸਿਕੰ, ਅਬ੍ਯਾਕਤੰ, ਅਨਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਅਚੇਤਸਿਕੰ, ਚਿਤ੍ਤਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ, ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੰ, ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਸੰਕਿਲੇਸਿਕੰ, ਨ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੰ, ਨ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤੰ, ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੰ, ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤੰ, ਨ ਸੁਖਸਹਗਤੰ, ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ, ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੰ, ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੰ, ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮੀ, ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖੰ, ਪਰਿਤ੍ਤੰ, ਕਾਮਾਵਚਰੰ, ਨ ਰੂਪਾਵਚਰੰ, ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰੰ, ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ, ਨੋ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ, ਅਨਿਯਤੰ, ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੰ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ, ਛਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਹਿ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੰ, ਅਨਿਚ੍ਚੰ, ਜਰਾਭਿਭੂਤੰ। ਏਵੰ ਏਕਵਿਧੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਉਪਾਦਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਨੋ ਉਪਾਦਾ [ਨੁਪਾਦਾ (ਸੀ॰ ਕ॰)]। ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੰ। ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੰ। ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਸਨਿਦਸ੍ਸਨੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੰ। ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਸਪ੍ਪਟਿਘੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਅਪ੍ਪਟਿਘੰ। ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਨ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ। ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਮਹਾਭੂਤੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਨ ਮਹਾਭੂਤੰ। ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਨ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਨ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ। ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੁ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਨ ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੁ। ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਨ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕੰ, ਅਤ੍ਥਿ

ਰੂਪਂ ਬਾਹਿਰਂ। ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਂ ਓਲ਼ਾਰਿਕਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਂ ਸੁਖੁਮਂ। ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਂ ਦੂਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਂ ਕਬਲ਼ੀਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਂ ਨ ਕਬਲ਼ੀਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋ। ਏਵਂ ਦੁਵਿਧੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

(ਯਥਾ ਰੂਪਕਣ੍ਡੇ ਵਿਭਤ੍ਤਂ, ਤਥਾ ਇਧ ਵਿਭਜਿਤਬ੍ਬਂ।)

ਤਿਵਿਧੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਯਂ ਤਂ ਰੂਪਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਂ ਤਂ ਉਪਾਦਾ, ਯਂ ਤਂ ਰੂਪਂ ਬਾਹਿਰਂ ਤਂ ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੋ ਉਪਾਦਾ। ਯਂ ਤਂ ਰੂਪਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਂ ਤਂ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਂ, ਯਂ ਤਂ ਰੂਪਂ ਬਾਹਿਰਂ ਤਂ ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਂ। ਯਂ ਤਂ ਰੂਪਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਂ ਤਂ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਂ, ਯਂ ਤਂ ਰੂਪਂ ਬਾਹਿਰਂ ਤਂ ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਂ...ਪੇ॰... ਯਂ ਤਂ ਰੂਪਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਂ ਤਂ ਨ ਕਬਲ਼ੀਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋ, ਯਂ ਤਂ ਰੂਪਂ ਬਾਹਿਰਂ ਤਂ ਅਤ੍ਥਿ ਕਬਲ਼ੀਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਕਬਲ਼ੀਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋ। ਏਵਂ ਤਿਵਿਧੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਯਂ ਤਂ ਰੂਪਂ ਉਪਾਦਾ ਤਂ ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਂ; ਯਂ ਤਂ ਰੂਪਂ ਨੋ ਉਪਾਦਾ ਤਂ ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਂ। ਯਂ ਤਂ ਰੂਪਂ ਉਪਾਦਾ ਤਂ ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਂ; ਯਂ ਤਂ ਰੂਪਂ ਨੋ ਉਪਾਦਾ ਤਂ ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਂ। ਯਂ ਤਂ ਰੂਪਂ ਉਪਾਦਾ ਤਂ ਅਤ੍ਥਿ ਸਪ੍ਪਟਿਘਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਟਿਘਂ; ਯਂ ਤਂ ਰੂਪਂ ਨੋ ਉਪਾਦਾ ਤਂ ਅਤ੍ਥਿ ਸਪ੍ਪਟਿਘਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਟਿਘਂ । ਯਂ ਤਂ ਰੂਪਂ ਉਪਾਦਾ ਤਂ ਅਤ੍ਥਿ ਓਲ਼ਾਰਿਕਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖੁਮਂ; ਯਂ ਤਂ ਰੂਪਂ ਨੋ ਉਪਾਦਾ ਤਂ ਅਤ੍ਥਿ ਓਲ਼ਾਰਿਕਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖੁਮਂ। ਯਂ ਤਂ ਰੂਪਂ ਉਪਾਦਾ ਤਂ ਅਤ੍ਥਿ ਦੂਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਨ੍ਤਿਕੇ; ਯਂ ਤਂ ਰੂਪਂ ਨੋ ਉਪਾਦਾ ਤਂ ਅਤ੍ਥਿ ਦੂਰੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਨ੍ਤਿਕੇ...ਪੇ॰... ਦਿਟ੍ਠਂ, ਸੁਤਂ, ਮੁਤਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਤਂ ਰੂਪਂ। ਏਵਂ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਪਞ੍ਚਵਿਧੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਪਥਵੀਧਾਤੁ, ਆਪੋਧਾਤੁ, ਤੇਜੋਧਾਤੁ, ਵਾਯੋਧਾਤੁ, ਯਞ੍ਚ ਰੂਪਂ ਉਪਾਦਾ। ਏਵਂ ਪਞ੍ਚਵਿਧੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਛਬ੍ਬਿਧੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਰੂਪਂ, ਸੋਤਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਰੂਪਂ, ਘਾਨਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਰੂਪਂ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਰੂਪਂ, ਕਾਯਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਰੂਪਂ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਰੂਪਂ। ਏਵਂ ਛਬ੍ਬਿਧੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਰੂਪਂ, ਸੋਤਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਰੂਪਂ, ਘਾਨਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਰੂਪਂ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਰੂਪਂ, ਕਾਯਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਰੂਪਂ, ਮਨੋਧਾਤੁਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਰੂਪਂ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਰੂਪਂ। ਏਵਂ ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ।

ਅਟ੍ਠਵਿਧੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਰੂਪਂ, ਸੋਤਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਰੂਪਂ, ਘਾਨਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਰੂਪਂ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਰੂਪਂ, ਕਾਯਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਰੂਪਂ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਮ੍ਫਸ੍ਸਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਸਮ੍ਫਸ੍ਸਂ, ਮਨੋਧਾਤੁਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਰੂਪਂ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਰੂਪਂ। ਏਵਂ ਅਟ੍ਠਵਿਧੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਨਵਵਿਧੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸੋਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਘਾਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਜਿਵ੍ਹਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਕਾਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਯਞ੍ਚ ਰੂਪਂ ਨ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ। ਏਵਂ ਨਵਵਿਧੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਦਸਵਿਧੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸੋਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਘਾਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਜਿਵ੍ਹਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਕਾਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਨ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਰੂਪਂ ਅਤ੍ਥਿ ਸਪ੍ਪਟਿਘਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਟਿਘਂ। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਏਕਾਦਸਵਿਧੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਂ, ਸੋਤਾਯਤਨਂ, ਘਾਨਾਯਤਨਂ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨਂ, ਕਾਯਾਯਤਨਂ, ਰੂਪਾਯਤਨਂ, ਸਦ੍ਦਾਯਤਨਂ, ਗਨ੍ਧਾਯਤਨਂ, ਰਸਾਯਤਨਂ, ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਯਤਨਂ, ਯਞ੍ਚ ਰੂਪਂ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਘਂ ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ। ਏਵਂ

ਏਕਾਦਸਵਿਧੇਨ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੨. ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ

੩੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ? ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ।

ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ।

ਪਞ੍ਚਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ। ਏਵਂ ਪਞ੍ਚਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਛਬ੍ਬਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ। ਏਵਂ ਛਬ੍ਬਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ। ਏਵਂ ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਅਟ੍ਠਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਾ, ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ। ਏਵਂ ਅਟ੍ਠਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਨਵਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਏਵਂ ਨਵਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਾ, ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੩੫. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਸੰਕਿਲੇਸਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਸੰਕਿਲੇਸਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਆਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮੀ। ਅਤ੍ਥਿ ਸੇਕ੍ਖੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੇਕ੍ਖੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗ੍ਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਹੀਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਜ੍ਝਿਮੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਣੀਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਤਨਿਯਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਨਿਯਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਿਯਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਾਦੀ। ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ...ਪੇ॰...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੩੬. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਲੋਕਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਕੇਨਚਿ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਾਸਵੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਸਵੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਾਸਵੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨਾਸਵੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੰਯੋਜਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸੰਯੋਜਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸੰਯੋਜਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਗਨ੍ਥਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ । ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਗਨ੍ਥਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਗਨ੍ਥਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੋਘਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਓਘਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੋਘਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਯੋਗਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਯੋਗਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਯੋਗਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਨੀਵਰਣਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੀਵਰਣਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨੀਵਰਣਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੀਵਰਣਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਾਮਟ੍ਠੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਾਮਟ੍ਠੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਾਮਾਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ । ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਪਰਾਮਟ੍ਠੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਪਰਾਮਟ੍ਠੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਉਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸੰਕਿਲੇਸਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਵਿਤਕ੍ਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਵਿਚਾਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਚਾਰੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪੀਤਿਸਹਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਕਾਮਾਵਚਰੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਰੂਪਾਵਚਰੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਨਿਯਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਿਯਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਉਤ੍ਤਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਤ੍ਤਰੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਰਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰਣੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ...ਪੇ॰...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੩੭. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਰਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰਣੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ , ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਦੁਕਮੂਲਕਂ।

੩੮. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੩੯. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੪੦. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਲੋਕਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਕੇਨਚਿ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਾਸਵੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਸਵੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਾਸਵੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨਾਸਵੋ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਸਰਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰਣੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੪੧. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ , ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਆਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮੀ। ਅਤ੍ਥਿ ਸੇਕ੍ਖੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੇਕ੍ਖੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗ੍ਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣੋ। ਅਤ੍ਥਿ

ਹੀਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਜ੍ਝਿਮੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਣੀਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਤਨਿਯਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਨਿਯਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਿਯਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਾਦੀ। ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੪੨. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਲੋਕਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਕੇਨਚਿ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੋ , ਅਤ੍ਥਿ ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਾਸਵੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਸਵੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਾਸਵੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨਾਸਵੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸਂਯੋਜਨਿਯੋ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਸਰਣੋ , ਅਤ੍ਥਿ ਅਰਣੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਤਿਕਮੂਲਕਂ।

੪੩. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੪੪. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੪੫. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੪੬. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਲੋਕਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੪੭. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੇਨਚਿ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੋ , ਅਤ੍ਥਿ ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੪੮. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਾਸਵੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਸਵੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੪੯. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੫੦. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਾਸਵੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨਾਸਵੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਆਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮੀ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੫੧. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸਂਯੋਜਨਿਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੇਕ੍ਖੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੇਕ੍ਖੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੫੨. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗ੍ਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣੋ...ਪੇ॰...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੫੩. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਯੋਜਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਂਯੋਜਨਿਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣੋ...ਪੇ॰...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੫੪. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਗਨ੍ਥਨਿਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੀਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਜ੍ਝਿਮੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਣੀਤੋ...ਪੇ॰...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੫੫. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਤਨਿਯਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਨਿਯਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਿਯਤੋ...ਪੇ॰...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੫੬. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਗਨ੍ਥਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਗਨ੍ਥਨਿਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿ...ਪੇ॰...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੫੭. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੋਘਨਿਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਾਦੀ...ਪੇ॰...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੫੮. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ...ਪੇ॰...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੫੯. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਓਘਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੋਘਨਿਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੬੦. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਯੋਗਨਿਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੬੧. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਉਭਤੋਵਡ੍ਢਕਂ।

ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ। ਏਵਂ ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਅਪਰੋਪਿ ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕੋ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ , ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ। ਏਵਂ ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਚਤੁਵੀਸਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ; ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ...ਪੇ॰... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ...ਪੇ॰... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ...ਪੇ॰... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ; ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ। ਏਵਂ ਚਤੁਵੀਸਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਅਪਰੋਪਿ ਚਤੁਵੀਸਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕੋ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ; ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ...ਪੇ॰... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ

ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ...ਪੇ॰... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ...ਪੇ॰... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕੋ... ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ। ਏਵਂ ਚਤੁਵੀਸਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਤਿਂਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ; ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ; ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ। ਏਵਂ ਤਿਂਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ; ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ , ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ; ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ। ਏਵਂ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਅਪਰੋਪਿ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕੋ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ , ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ; ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ...ਪੇ॰... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ...ਪੇ॰... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ...ਪੇ॰... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕੋ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ , ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ , ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ; ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ। ਏਵਂ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੩. ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ

੬੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ? ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ।

ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ।

ਪਞ੍ਚਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਏਵਂ ਪਞ੍ਚਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਛਬ੍ਬਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ। ਏਵਂ ਛਬ੍ਬਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ। ਏਵਂ ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਅਟ੍ਠਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ...ਪੇ॰... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਸਹਗਤਾ, ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ। ਏਵਂ ਅਟ੍ਠਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਨਵਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ...ਪੇ॰... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਏਵਂ ਨਵਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ...ਪੇ॰... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਸਹਗਤਾ, ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੬੩. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੬੪. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪੀਤਿਸਹਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਆਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮੀ। ਅਤ੍ਥਿ ਸੇਕ੍ਖੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੇਕ੍ਖੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗ੍ਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਹੀਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਜ੍ਝਿਮੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਣੀਤੋ।

ਅਤ੍ਥਿ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਤਨਿਯਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਨਿਯਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਿਯਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਾਦੀ। ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ...ਪੇ॰... ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੬੫. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਲੋਕਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੋ । ਅਤ੍ਥਿ ਕੇਨਚਿ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਾਸਵੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਸਵੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਾਸਵੋ , ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨਾਸਵੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸਂਯੋਜਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਯੋਜਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਂਯੋਜਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਗਨ੍ਥਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਗਨ੍ਥਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਗਨ੍ਥਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਨਿਯੋ , ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੋਘਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਓਘਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੋਘਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਯੋਗਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਯੋਗਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਯੋਗਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਨੀਵਰਣਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੀਵਰਣਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨੀਵਰਣਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੀਵਰਣਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਾਮਟ੍ਠੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਾਮਟ੍ਠੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਾਮਾਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਪਰਾਮਟ੍ਠੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਪਰਾਮਟ੍ਠੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਉਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ , ਅਤ੍ਥਿ ਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਵਿਤਕ੍ਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਵਿਚਾਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਚਾਰੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪੀਤਿਸਹਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਕਾਮਾਵਚਰੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਰੂਪਾਵਚਰੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ , ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਨਿਯਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਿਯਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਉਤ੍ਤਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਤ੍ਤਰੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਰਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰਣੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੬੬. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਰਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰਣੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕੋ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ , ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

(ਯਥਾ ਕੁਸਲਤ੍ਤਿਕੇ ਵਿਤ੍ਥਾਰੋ, ਏਵਂ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤਿਕਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤਬ੍ਬਾ।)

ਦੁਕਮੂਲਕਂ।

੬੭. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਢ੍ਢਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਢ੍ਢਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਢ੍ਢਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਢ੍ਢਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੬੮. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਢ੍ਢਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਢ੍ਢਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਸਰਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰਣੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਢ੍ਢਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਢ੍ਢਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੬੯. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਢ੍ਢਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਢ੍ਢਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਢ੍ਢਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ । ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕੋ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਢ੍ਢਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੭੦. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਢ੍ਢਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਢ੍ਢਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਸਰਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰਣੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਢ੍ਢਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਢ੍ਢਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਤਿਕਮੂਲਕਂ।

੭੧. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਢ੍ਢਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਢ੍ਢਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਢ੍ਢਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਢ੍ਢਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੭੨. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਢ੍ਢਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਢ੍ਢਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੩. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁ ਅਹੇਤੁਕੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੪. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਲੋਕਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੫. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੇਨਚਿ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੬. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਾਸਵੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਸਵੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੭. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਪੀਤਿਸਹਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੮. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਾਸਵੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨਾਸਵੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਦ੍ਦਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ…ਪੇ॰…। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਦ੍ਦਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੭੯. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਦ੍ਦਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਦ੍ਦਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੰਯੋਜਨਿਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਦ੍ਦਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ…ਪੇ॰…। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਦ੍ਦਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੮੦. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਦ੍ਦਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਦ੍ਦਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਦ੍ਦਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਆਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮੀ…ਪੇ॰…। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਦ੍ਦਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੮੧. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਦ੍ਦਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਦ੍ਦਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸੰਯੋਜਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸੰਯੋਜਨਿਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਦ੍ਦਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੇਕ੍ਖੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੇਕ੍ਖੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖੋ…ਪੇ॰…। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਦ੍ਦਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੮੨. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਦ੍ਦਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਦ੍ਦਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਗਨ੍ਥਨਿਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਦ੍ਦਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗ੍ਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣੋ…ਪੇ॰…। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਦ੍ਦਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੮੩. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਦ੍ਦਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਦ੍ਦਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਦ੍ਦਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣੋ…ਪੇ॰…। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਦ੍ਦਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੮੪. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਦ੍ਦਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਦ੍ਦਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਗਨ੍ਥਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਗਨ੍ਥਨਿਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਦ੍ਦਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੀਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਜ੍ਝਿਮੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਣੀਤੋ…ਪੇ॰…। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਦ੍ਦਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੮੫. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੋਘਨਿਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਤਨਿਯਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਨਿਯਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਿਯਤੋ…ਪੇ॰…। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੮੬. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿ…ਪੇ॰…। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੮੭. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਓਘਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੋਘਨਿਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਾਦੀ…ਪੇ॰…। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੮੮. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਯੋਗਨਿਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ…ਪੇ॰…। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੮੯. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣੋ…ਪੇ॰…। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੯੦. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਯੋਗਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਯੋਗਨਿਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧੋ…ਪੇ॰…। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੯੧. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਨੀਵਰਣਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੀਵਰਣਿਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ...ਪੇ॰...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਉਭਤੋਵਡ੍ਢਕੰ।

ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ। ਏਵੰ ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਅਪਰੋਪਿ ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ। ਏਵੰ ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਚਤੁਵੀਸਤਿਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ; ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ; ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ। ਏਵੰ ਚਤੁਵੀਸਤਿਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਅਪਰੋਪਿ ਚਤੁਵੀਸਤਿਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ। ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ; ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ। ਏਵੰ ਚਤੁਵੀਸਤਿਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਤਿੰਸਤਿਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ, ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ। ਏਵੰ ਤਿੰਸਤਿਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ...ਪੇ॰... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ , ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ, ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ। ਏਵੰ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਅਪਰੋਪਿ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ, ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ। ਏਵਂ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੪. ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ

੯੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ? ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ , ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ।

ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ।

ਪਞ੍ਚਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਏਵਂ ਪਞ੍ਚਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਛਬ੍ਬਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ। ਏਵਂ ਛਬ੍ਬਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ। ਏਵਂ ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਅਟ੍ਠਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ...ਪੇ॰... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਸਹਗਤਾ, ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ । ਏਵਂ ਅਟ੍ਠਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਨਵਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਏਵਂ ਨਵਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ...ਪੇ॰... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਸਹਗਤਾ, ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੯੩. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਸੰਕਿਲੇਸਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਸੰਕਿਲੇਸਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪੀਤਿਸਹਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਆਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮੀ। ਅਤ੍ਥਿ ਸੇਕ੍ਖੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੇਕ੍ਖੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗ੍ਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਹੀਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਜ੍ਝਿਮੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਣੀਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਤਨਿਯਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਨਿਯਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਿਯਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਾਦੀ। ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧੋ । ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੯੪. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕੋ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੋ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ। ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ। ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁ ਅਹੇਤੁਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਲੋਕਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਕੇਨਚਿ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੋ ਆਸਵੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਾਸਵੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਸਵੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵੋ ਚੇਵ ਸਾਸਵੋ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਾਸਵੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵੋ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਾਸਵੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨਾਸਵੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੋ ਸਂਯੋਜਨਂ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸਂਯੋਜਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਿਯੋ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਿਯੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਂ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਂ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਯੋਜਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਂਯੋਜਨਿਯੋ।

ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੋ ਗਨ੍ਥੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਗਨ੍ਥਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥੋ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਨਿਯੋ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਨਿਯੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥੋ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਗਨ੍ਥਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਗਨ੍ਥਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਓਘੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੋ ਓਘੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੋਘਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਓਘੋ ਚੇਵ ਓਘਨਿਯੋ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਨਿਯੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਓਘੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਓਘੋ ਚੇਵ ਓਘਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਓਘੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਓਘਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੋਘਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੋ ਯੋਗੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਯੋਗਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗੋ ਚੇਵ ਯੋਗਨਿਯੋ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਨਿਯੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਯੋਗੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗੋ ਚੇਵ ਯੋਗਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਯੋਗੋ। ਅਤ੍ਥਿ

ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਯੋਗਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਯੋਗਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਨੀਵਰਣੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੋ ਨੀਵਰਣੰ। ਅਤ੍ਥਿ ਨੀਵਰਣਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੀਵਰਣਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਨੀਵਰਣਞ੍ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਿਯੋ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੀਵਰਣਿਯੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣੰ। ਅਤ੍ਥਿ ਨੀਵਰਣਞ੍ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣੰ। ਅਤ੍ਥਿ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨੀਵਰਣਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੀਵਰਣਿਯੋ।

ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਾਮਾਸੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੋ ਪਰਾਮਾਸੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਾਮਟ੍ਠੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਾਮਟ੍ਠੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਾਮਾਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਾਮਾਸੋ ਚੇਵ ਪਰਾਮਟ੍ਠੋ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਾਮਟ੍ਠੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਪਰਾਮਾਸੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਪਰਾਮਟ੍ਠੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਪਰਾਮਟ੍ਠੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੋ ਉਪਾਦਾਨੰ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਾਨਞ੍ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਿਯੋ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਾਨਿਯੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨੰ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਾਨਞ੍ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚ , ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨੰ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਉਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ।

ਅਤ੍ਥਿ ਕਿਲੇਸੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੋ ਕਿਲੇਸੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕੋ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠੋ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸੰਕਿਲੇਸਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ।

ਅਤ੍ਥਿ ਸਵਿਤਕ੍ਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਵਿਚਾਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਚਾਰੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕੋ , ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪੀਤਿਸਹਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਕਾਮਾਵਚਰੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਰੂਪਾਵਚਰੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਨਿਯਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਿਯਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਉਤ੍ਤਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਤ੍ਤਰੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਰਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰਣੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੯੫. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਰਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰਣੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਦੁਕਮੂਲਕਂ।

੯੬. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ...ਪੇ॰...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ।

੯੭. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਰਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰਣੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ...ਪੇ॰...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੯੮. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ...ਪੇ॰...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੯੯. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਰਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰਣੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ...ਪੇ॰...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਤਿਕਮੂਲਕਂ।

੧੦੦. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ...ਪੇ॰...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੦੧. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ...ਪੇ॰...। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੦੨. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੋ... ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੦੩. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕੋ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੋ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ... ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੦੪. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੦੫. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁ ਅਹੇਤੁਕੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੦੬. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਲੋਕਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਪੀਤਿਸਹਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੦੭. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੇਨਚਿ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੦੮. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੋ ਆਸਵੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੦੯. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਾਸਵੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਸਵੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਆਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮੀ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੧੦. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੇਕ੍ਖੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੇਕ੍ਖੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੧੧. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵੋ ਚੇਵ ਸਾਸਵੋ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਾਸਵੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗ੍ਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੧੨. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵੋ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੧੩. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਾਸਵੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨਾਸਵੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੀਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਜ੍ਝਿਮੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਣੀਤੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੧੪. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੋ ਸਂਯੋਜਨਂ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਤਨਿਯਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਨਿਯਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਿਯਤੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

११५. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸਂਯੋਜਨਿਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

११६. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਾਦੀ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

११७. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਿਯੋ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਿਯੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਂ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

११८. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਂ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

११९. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਯੋਜਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਂਯੋਜਨਿਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

१२०. ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੋ ਗਨ੍ਥੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ; ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ। ਏਵੰ ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਅਪਰੋਪਿ ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ; ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ; ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ। ਏਵੰ ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਚਤੁਵੀਸਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ; ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ; ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ। ਏਵੰ ਚਤੁਵੀਸਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਅਪਰੋਪਿ ਚਤੁਵੀਸਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ; ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ; ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ; ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ। ਏਵੰ ਚਤੁਵੀਸਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਤਿਂਸਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ ; ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ; ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ। ਏਵੰ ਤਿਂਸਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ; ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ; ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ। ਏਵੰ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਅਪਰੋਪਿ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ;

ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ; ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ। ਏਵੰ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੫. ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ

੧੨੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ? ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ।

ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ।

ਪਞ੍ਚਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਏਵੰ ਪਞ੍ਚਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਛਬ੍ਬਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣੰ। ਏਵੰ ਛਬ੍ਬਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਮਨੋਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ। ਏਵੰ ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਅਟ੍ਠਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਸਹਗਤੰ, ਮਨੋਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ । ਏਵੰ ਅਟ੍ਠਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਨਵਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਮਨੋਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੰ। ਏਵੰ ਨਵਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੰ...ਪੇ॰... ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਸਹਗਤੰ, ਮਨੋਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੰ। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੨੨. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤੋ , ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪੀਤਿਸਹਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਆਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮੀ। ਅਤ੍ਥਿ ਸੇਕ੍ਖੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੇਕ੍ਖੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗ੍ਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਹੀਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਜ੍ਝਿਮੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਣੀਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਤਨਿਯਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਨਿਯਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਿਯਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਾਦੀ। ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੨੩. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁ ਅਹੇਤੁਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਲੋਕਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਕੇਨਚਿ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਾਸਵੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਸਵੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ , ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਾਸਵੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨਾਸਵੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸਂਯੋਜਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ , ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਯੋਜਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਂਯੋਜਨਿਯੋ।

ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਗਨ੍ਥਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਗਨ੍ਥਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਗਨ੍ਥਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੋਘਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਓਘਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੋਘਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਯੋਗਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ । ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਯੋਗਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਯੋਗਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਨੀਵਰਣਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੀਵਰਣਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨੀਵਰਣਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੀਵਰਣਿਯੋ।

ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਾਮਟ੍ਠੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਾਮਟ੍ਠੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਾਮਾਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਪਰਾਮਟ੍ਠੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਪਰਾਮਟ੍ਠੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਉਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ , ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ।

ਅਤ੍ਥਿ ਸਵਿਤਕ੍ਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਵਿਚਾਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਚਾਰੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਪੀਤਿਸਹਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ , ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਕਾਮਾਵਚਰੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਰੂਪਾਵਚਰੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਨਿਯਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਿਯਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਉਤ੍ਤਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਤ੍ਤਰੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਸਰਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰਣੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੨੪. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਰਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰਣੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕੋ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਦੁਕਮੂਲਕਂ।

੧੨੫. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੨੬. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਸਰਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰਣੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੨੭. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ । ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕੋ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੨੮. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ…ਪੇ॰… ਅਤ੍ਥਿ ਸਰਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰਣੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ…ਪੇ॰…। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਤਿਕਮੂਲਕਂ।

੧੨੯. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ…ਪੇ॰…। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੩੦. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ…ਪੇ॰…। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੩੧. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੋ…ਪੇ॰…। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੩੨. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਲੋਕਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ…ਪੇ॰…। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੩੩. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੇਨਚਿ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੩੪. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਾਸਵੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਸਵੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੩੫. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਪੀਤਿਸਹਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੩੬. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਾਸਵੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨਾਸਵੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੩੭. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸਂਯੋਜਨਿਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੩੮. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਆਚਯਗਾਮੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਚਯਗਾਮੀ , ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮੀ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੩੯. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਯੋਜਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਂਯੋਜਨਿਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੇਕ੍ਖੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੇਕ੍ਖੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੪੦. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਗਨ੍ਥਨਿਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗ੍ਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੪੧. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੪੨. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਗਨ੍ਥਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਗਨ੍ਥਨਿਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੀਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਜ੍ਝਿਮੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਣੀਤੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੪੩. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੋਘਨਿਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਤਨਿਯਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਨਿਯਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਿਯਤੋ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ।

੧੪੪. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੪੫. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਓਘਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੋਘਨਿਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਾਦੀ…ਪੇ॰…। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੪੬. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਯੋਗਨਿਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੋ…ਪੇ॰…। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੪੭. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣੋ…ਪੇ॰…। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੪੮. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਯੋਗਨਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਯੋਗਨਿਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧੋ…ਪੇ॰…। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੪੯. ਏਕਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਨੀਵਰਣਿਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੀਵਰਣਿਯੋ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ…ਪੇ॰…। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਉਭਤੋਵਡ੍ਢਕੰ।

ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ। ਏਵੰ ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਅਪਰੋਪਿ ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ…ਪੇ॰… ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ। ਏਵੰ ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਚਤੁਵੀਸਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ; ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ; ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਂ , ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਂ। ਏਵਂ ਚਤੁਵੀਸਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ।

ਅਪਰੋਪਿ ਚਤੁਵੀਸਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ; ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਂ; ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ; ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਂ। ਏਵਂ ਚਤੁਵੀਸਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਤਿਂਸਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ; ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ...ਪੇ॰... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ; ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ , ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਂ। ਏਵਂ ਤਿਂਸਤਿਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ, ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਂ; ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ...ਪੇ॰... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ, ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਂ। ਏਵਂ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਅਪਰੋਪਿ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ; ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ; ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਂ। ਏਵਂ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯਂ।

੩. ਪਞ੍ਹਾਪੁਚ੍ਛਕਂ

੧੫੦. ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਾ – ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

੧੫੧. ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ...ਪੇ॰... ਕਤਿ ਸਰਣਾ, ਕਤਿ ਅਰਣਾ?

੧. ਤਿਕਂ

੧੫੨. ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਦ੍ਵੇ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ''ਤਿਪਿ, ''ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ''ਤਿਪਿ, ''ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ''ਤਿਪਿ। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ । ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ।

ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੋ। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੋ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤੋ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ''ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੋ''ਤਿਪਿ, ''ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤੋ''ਤਿਪਿ, ''ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੋ''ਤਿਪਿ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ''ਪੀਤਿਸਹਗਤੋ''ਤਿਪਿ, ''ਸੁਖਸਹਗਤੋ''ਤਿਪਿ, ''ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੋ''ਤਿਪਿ। ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤੋ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤੋ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ''ਪੀਤਿਸਹਗਤੋ''ਤਿ। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ''ਤਿਪਿ, ''ਸੁਖਸਹਗਤਾ''ਤਿਪਿ, ''ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ''ਤਿਪਿ।

ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮੀ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਆਚਯਗਾਮਿਨੋ, ਸਿਯਾ ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੋ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੋ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਸੇਕ੍ਖਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੇਕ੍ਖਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਰਿਤ੍ਤੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਮਹਗ੍ਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ , ''ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ, ''ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਮਜ੍ਝਿਮੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਹੀਨਾ, ਸਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਾ, ਸਿਯਾ ਪਣੀਤਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਨਿਯਤੋ । ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਤਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ।

ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ, ''ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ''ਤਿਪਿ , ''ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੋ''ਤਿਪਿ; ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੋ;

ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ, ''ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ, ''ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ; ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ, ''ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ, ''ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਘਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਸਨਿਦਸ੍ਸਨਸਪ੍ਪਟਿਘੋ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਸਪ੍ਪਟਿਘੋ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਘੋ।

੨. ਦੁਕਂ

੧੫੩. ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਹੇਤੂ। ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਹੇਤੁਕੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਸਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਹੇਤੁਕਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ''ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕੋ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਸਹੇਤੁਕੋ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ''ਤਿਪਿ। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ''ਤਿ। ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕੋ ਚ, ਸਿਯਾ ਸਹੇਤੁਕੋ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ''ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕੋ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਸਹੇਤੁਕੋ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ''ਤਿਪਿ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ''ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ''ਤਿਪਿ। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ''ਤਿ। ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚ, ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ''ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ''ਤਿਪਿ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨ ਹੇਤੁ ਅਹੇਤੁਕੋ । ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੂ ਸਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੂ ਅਹੇਤੁਕਾ। ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੁਕੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁ ਅਹੇਤੁਕੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ''ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੁਕੋ''ਤਿਪਿ, ''ਨ ਹੇਤੁ ਅਹੇਤੁਕੋ''ਤਿਪਿ।

ਸਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ, ਸਙ੍ਖਤਾ।

ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਸਨਿਦਸ੍ਸਨੋ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਅਪ੍ਪਟਿਘਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਪਟਿਘੋ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਘੋ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਰੂਪਂ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਅਰੂਪਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਲੋਕਿਯੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ; ਕੇਨਚਿ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ।

ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਨੋ ਆਸਵਾ। ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਆਸਵੋ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਆਸਵੋ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਾਸਵੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਸਾਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਸਵਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ''ਆਸਵੋ ਚੇਵ ਸਾਸਵੋ ਚਾ''ਤਿ, ਸਾਸਵੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾ''ਤਿ। ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਆਸਵੋ ਚੇਵ ਸਾਸਵੋ ਚ, ਸਿਯਾ ਸਾਸਵੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ''ਆਸਵੋ ਚੇਵ ਸਾਸਵੋ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਸਾਸਵੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ''ਤਿਪਿ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ''ਆਸਵੋ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ''ਤਿਪਿ। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾ''ਤਿ। ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਆਸਵੋ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚ, ਸਿਯਾ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ, ਸਿਯਾ ਨ

ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ‘‘ਆਸਵੋ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ’’ਤਿਪਿ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਾਸਵੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਾਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨਾਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਾਸਵਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨਾਸਵਾ’’ਤਿਪਿ।

ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਨੋ ਸਂਯੋਜਨਾ। ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਂ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਸਂਯੋਜਨਂ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਂਯੋਜਨਿਯੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਸਂਯੋਜਨਿਯਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਿਯੋ ਚਾ’’ਤਿ, ‘‘ਸਂਯੋਜਨਿਯੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਂ’’। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਾ ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਾ’’ਤਿ। ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਿਯੋ ਚ, ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਿਯੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਿਯੋ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਸਂਯੋਜਨਿਯੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨ’’ਨ੍ਤਿਪਿ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨ’’ਨ੍ਤਿਪਿ। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਾ ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਾ’’ਤਿ। ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚ, ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨ’’ਨ੍ਤਿਪਿ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਯੋਜਨਿਯੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਯੋਜਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਂਯੋਜਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਯੋਜਨਿਯਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਂਯੋਜਨਿਯਾ’’ਤਿਪਿ।

ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਨੋ ਗਨ੍ਥਾ। ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥੋ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਗਨ੍ਥੋ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਗਨ੍ਥਨਿਯੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਗਨ੍ਥਨਿਯਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ‘‘ਗਨ੍ਥੋ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਨਿਯੋ ਚਾ’’ਤਿ, ‘‘ਗਨ੍ਥਨਿਯੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥੋ’’। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਗਨ੍ਥਾ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥਾ’’ਤਿ। ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥੋ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਨਿਯੋ ਚ, ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਨਿਯੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ‘‘ਗਨ੍ਥੋ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਨਿਯੋ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਗਨ੍ਥਨਿਯੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥੋ’’ਤਿਪਿ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ‘‘ਗਨ੍ਥੋ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥੋ’’ਤਿਪਿ। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਗਨ੍ਥਾ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥਾ’’ਤਿ। ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥੋ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚ, ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ‘‘ਗਨ੍ਥੋ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥੋ’’ਤਿ ਪਿ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਗਨ੍ਥਨਿਯੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਗਨ੍ਥਨਿਯਾ , ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਗਨ੍ਥਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਗਨ੍ਥਨਿਯਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਗਨ੍ਥਨਿਯਾ’’ਤਿਪਿ।

ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਨੋ ਓਘਾ…ਪੇ॰… ਨੋ ਯੋਗਾ…ਪੇ॰… ਨੋ ਨੀਵਰਣਾ। ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਂ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਨੀਵਰਣਂ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨੀਵਰਣਿਯੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੀਵਰਣਿਯਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ‘‘ਨੀਵਰਣਞ੍ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਿਯੋ ਚਾ’’ਤਿ, ‘‘ਨੀਵਰਣਿਯੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣਂ’’। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਨੀਵਰਣਾ ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣਾ’’ਤਿ। ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਞ੍ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਿਯੋ ਚ, ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਿਯੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ‘‘ਨੀਵਰਣਞ੍ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਿਯੋ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਨੀਵਰਣਿਯੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣ’’ਨ੍ਤਿਪਿ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ‘‘ਨੀਵਰਣਞ੍ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ

ਨੀਵਰਣ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਨੀਵਰਣਾ ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣਾ''ਤਿ। ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਞ੍ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚ, ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ''ਨੀਵਰਣਞ੍ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨੀਵਰਣਿਯੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨੀਵਰਣਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੀਵਰਣਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨੀਵਰਣਿਯਾ''ਤਿਪਿ, ''ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੀਵਰਣਿਯਾ''ਤਿਪਿ।

ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਨੋ ਪਰਾਮਾਸਾ। ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸੋ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਪਰਾਮਾਸੋ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਰਾਮਟ੍ਠੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਾਮਟ੍ਠਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ''ਪਰਾਮਾਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ''ਤਿਪਿ, ''ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ''ਤਿਪਿ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ''ਪਰਾਮਾਸੋ ਚੇਵ ਪਰਾਮਟ੍ਠੋ ਚਾ''ਤਿ, ''ਪਰਾਮਟ੍ਠੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਪਰਾਮਾਸੋ''। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਪਰਾਮਾਸਾ ਚੇਵ ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਪਰਾਮਾਸਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਪਰਾਮਾਸਾ''ਤਿ। ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸੋ ਚੇਵ ਪਰਾਮਟ੍ਠੋ ਚ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਟ੍ਠੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਪਰਾਮਾਸੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ''ਪਰਾਮਾਸੋ ਚੇਵ ਪਰਾਮਟ੍ਠੋ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਪਰਾਮਟ੍ਠੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਪਰਾਮਾਸੋ''ਤਿਪਿ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਪਰਾਮਟ੍ਠੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਪਰਾਮਟ੍ਠਾ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਪਰਾਮਟ੍ਠਾ , ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਪਰਾਮਟ੍ਠਾ''ਤਿਪਿ, ''ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਪਰਾਮਟ੍ਠਾ''ਤਿਪਿ।

ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਚਿਤ੍ਤੰ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਾ। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਚੇਤਸਿਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਖਨ੍ਧਾ ਅਚੇਤਸਿਕਾ। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ । ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ''ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ''ਤਿਪਿ, ''ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ''ਤਿਪਿ। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਚਿਤ੍ਤਵਿਸੰਸਟ੍ਠੋ। ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ''ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸੰਸਟ੍ਠੋ''ਤਿਪਿ, ''ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਵਿਸੰਸਟ੍ਠੋ''ਤਿਪਿ। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨੋ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨੋ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨੋ। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੁਨੋ। ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੂ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੂ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੂ। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੋ। ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿ। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਦ੍ਵੇ ਖਨ੍ਧਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੁਨੋ। ਦ੍ਵੇ ਖਨ੍ਧਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੁਨੋ। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੋ। ਦ੍ਵੇ ਖਨ੍ਧਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੋ।

ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕੋ। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਬਾਹਿਰਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕੋ, ਸਿਯਾ ਬਾਹਿਰੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਨੋ ਉਪਾਦਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਉਪਾਦਾ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਨੋ ਉਪਾਦਾਨਾ। ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਉਪਾਦਾਨੰ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਉਪਾਦਾਨਿਯੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ''ਉਪਾਦਾਨਞ੍ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਿਯੋ ਚਾ''ਤਿ, ''ਉਪਾਦਾਨਿਯੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨੰ''। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਉਪਾਦਾਨਞ੍ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨਾ''ਤਿ। ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਞ੍ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਿਯੋ ਚ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਿਯੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ''ਉਪਾਦਾਨਞ੍ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਿਯੋ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਉਪਾਦਾਨਿਯੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ''ਉਪਾਦਾਨਞ੍ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਉਪਾਦਾਨਾ ਚੇਵ

ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨਾ’’ਤਿ। ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਞ੍ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ‘‘ਉਪਾਦਾਨਞ੍ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨ’’ਨ੍ਤਿਪਿ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਉਪਾਦਾਨਿਯੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਉਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ , ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਉਪਾਦਾਨਿਯਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ’’ਤਿਪਿ।

ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਨੋ ਕਿਲੇਸਾ। ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸੋ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਕਿਲੇਸੋ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ , ਸਿਯਾ ਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਾ, ਸਿਯਾ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ‘‘ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ ਚਾ’’ਤਿ, ‘‘ਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ’’। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਵ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸਾ’’ਤਿ। ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ ਚ, ਸਿਯਾ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ‘‘ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ’’ਤਿਪਿ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ‘‘ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠੋ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ’’ਤਿਪਿ। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸਾ’’ਤਿ। ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠੋ ਚ, ਸਿਯਾ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ‘‘ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠੋ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ’’ਤਿਪਿ।

ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ‘‘ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ’’ਤਿਪਿ। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਵ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸਾ’’ਤਿ। ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚ, ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ – ‘‘ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ’’ਤਿਪਿ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਕਿਲੇਸਿਕੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ , ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ’’ਤਿਪਿ।

ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ । ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਵਿਤਕ੍ਕੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਵਿਚਾਰੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਚਾਰਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕੋ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਦ੍ਵੇ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ। ਦ੍ਵੇ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ।

ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਕਾਮਾਵਚਰੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਕਾਮਾਵਚਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਾਮਾਵਚਰਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨ ਰੂਪਾਵਚਰੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਰੂਪਾਵਚਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਨਿਯਤੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਉਤ੍ਤਰੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਸਉਤ੍ਤਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਤ੍ਤਰਾ। ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਰਣੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਸਰਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਰਣਾਤਿ।

ਪਞ੍ਹਾਪੁਚ੍ਛਕਂ।

ਖਨ੍ਧਵਿਭਙ੍ਗੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੨. ਆਯਤਨਵਿਭਙ੍ਗੋ

੧. ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਭਾਜਨੀਯਂ

੧੫੪. ਦ੍ਵਾਦਸਾਯਤਨਾਨਿ – ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਂ, ਰੂਪਾਯਤਨਂ, ਸੋਤਾਯਤਨਂ, ਸਦ੍ਦਾਯਤਨਂ, ਘਾਨਾਯਤਨਂ, ਗਨ੍ਧਾਯਤਨਂ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨਂ, ਰਸਾਯਤਨਂ, ਕਾਯਾਯਤਨਂ, ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਯਤਨਂ, ਮਨਾਯਤਨਂ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ।

ਚਕ੍ਖੁਂ ਅਨਿਚ੍ਚਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਨਤ੍ਤਾ ਵਿਪਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮਂ। ਰੂਪਾ ਅਨਿਚ੍ਚਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਅਨਤ੍ਤਾ ਵਿਪਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮਾ। ਸੋਤਂ ਅਨਿਚ੍ਚਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਨਤ੍ਤਾ ਵਿਪਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮਂ। ਸਦ੍ਦਾ ਅਨਿਚ੍ਚਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਅਨਤ੍ਤਾ ਵਿਪਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮਾ। ਘਾਨਂ ਅਨਿਚ੍ਚਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਨਤ੍ਤਾ ਵਿਪਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮਂ। ਗਨ੍ਧਾ ਅਨਿਚ੍ਚਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਅਨਤ੍ਤਾ ਵਿਪਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮਾ। ਜਿਵ੍ਹਾ ਅਨਿਚ੍ਚਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਅਨਤ੍ਤਾ ਵਿਪਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮਾ। ਰਸਾ ਅਨਿਚ੍ਚਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਅਨਤ੍ਤਾ ਵਿਪਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮਾ। ਕਾਯੋ ਅਨਿਚ੍ਚੋ ਦੁਕ੍ਖੋ ਅਨਤ੍ਤਾ ਵਿਪਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮੋ। ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾ ਅਨਿਚ੍ਚਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਅਨਤ੍ਤਾ ਵਿਪਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮਾ। ਮਨੋ ਅਨਿਚ੍ਚੋ ਦੁਕ੍ਖੋ ਅਨਤ੍ਤਾ ਵਿਪਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮੋ। ਧਮ੍ਮਾ ਅਨਿਚ੍ਚਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਅਨਤ੍ਤਾ ਵਿਪਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮਾ।

ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਭਾਜਨੀਯਂ।

੨. ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯਂ

੧੫੫. ਦ੍ਵਾਦਸਾਯਤਨਾਨਿ – ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਂ, ਸੋਤਾਯਤਨਂ, ਘਾਨਾਯਤਨਂ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨਂ, ਕਾਯਾਯਤਨਂ, ਮਨਾਯਤਨਂ, ਰੂਪਾਯਤਨਂ, ਸਦ੍ਦਾਯਤਨਂ, ਗਨ੍ਧਾਯਤਨਂ, ਰਸਾਯਤਨਂ, ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਯਤਨਂ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ।

੧੫੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਂ? ਯਂ ਚਕ੍ਖੁ [ਚਕ੍ਖੁਂ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰) ਧ॰ ਸ॰ ੫੯੬-੫੯੯] ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਮਹਾਭੂਤਾਨਂ ਉਪਾਦਾਯ ਪਸਾਦੋ ਅਤ੍ਤਭਾਵਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੋ ਸਪ੍ਪਟਿਘੋ, ਯੇਨ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇਨ ਸਪ੍ਪਟਿਘੇਨ ਰੂਪਂ ਸਨਿਦਸ੍ਸਨਂ ਸਪ੍ਪਟਿਘਂ ਪਸ੍ਸਿ ਵਾ ਪਸ੍ਸਤਿ ਵਾ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ ਵਾ ਪਸ੍ਸੇ ਵਾ, ਚਕ੍ਖੁਮ੍ਪੇਤਂ ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਮ੍ਪੇਤਂ ਚਕ੍ਖੁਧਾਤੁਪੇਸਾ ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯਮ੍ਪੇਤਂ ਲੋਕੋਪੇਸੋ ਦ੍ਵਾਰਾਪੇਸਾ ਸਮੁਦ੍ਦੋਪੇਸੋ ਪਣ੍ਡਰਮ੍ਪੇਤਂ ਖੇਤ੍ਤਮ੍ਪੇਤਂ ਵਤ੍ਥੁਮ੍ਪੇਤਂ ਨੇਤ੍ਤਮ੍ਪੇਤਂ ਨਯਨਮ੍ਪੇਤਂ ਓਰਿਮਂ ਤੀਰਮ੍ਪੇਤਂ ਸੁਞ੍ਞੋ ਗਾਮੋਪੇਸੋ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਂ'' ।

੧੫੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸੋਤਾਯਤਨਂ? ਯਂ ਸੋਤਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਮਹਾਭੂਤਾਨਂ ਉਪਾਦਾਯ ਪਸਾਦੋ ਅਤ੍ਤਭਾਵਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੋ ਸਪ੍ਪਟਿਘੋ, ਯੇਨ ਸੋਤੇਨ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇਨ ਸਪ੍ਪਟਿਘੇਨ ਸਦ੍ਦਂ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਂ ਸਪ੍ਪਟਿਘਂ ਸੁਣਿ ਵਾ ਸੁਣਾਤਿ ਵਾ ਸੁਣਿਸ੍ਸਤਿ ਵਾ ਸੁਣੇ ਵਾ, ਸੋਤਮ੍ਪੇਤਂ ਸੋਤਾਯਤਨਮ੍ਪੇਤਂ ਸੋਤਧਾਤੁਪੇਸਾ ਸੋਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਮ੍ਪੇਤਂ ਲੋਕੋਪੇਸੋ ਦ੍ਵਾਰਾਪੇਸਾ ਸਮੁਦ੍ਦੋਪੇਸੋ ਪਣ੍ਡਰਮ੍ਪੇਤਂ ਖੇਤ੍ਤਮ੍ਪੇਤਂ ਵਤ੍ਥੁਮ੍ਪੇਤਂ ਓਰਿਮਂ ਤੀਰਮ੍ਪੇਤਂ ਸੁਞ੍ਞੋ ਗਾਮੋਪੇਸੋ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸੋਤਾਯਤਨਂ''।

੧੫੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਘਾਨਾਯਤਨਂ? ਯਂ ਘਾਨਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਮਹਾਭੂਤਾਨਂ ਉਪਾਦਾਯ ਪਸਾਦੋ ਅਤ੍ਤਭਾਵਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੋ ਸਪ੍ਪਟਿਘੋ, ਯੇਨ ਘਾਨੇਨ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇਨ ਸਪ੍ਪਟਿਘੇਨ ਗਨ੍ਧਂ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਂ ਸਪ੍ਪਟਿਘਂ ਘਾਯਿ ਵਾ ਘਾਯਤਿ ਵਾ ਘਾਯਿਸ੍ਸਤਿ ਵਾ ਘਾਯੇ ਵਾ, ਘਾਨਮ੍ਪੇਤਂ ਘਾਨਾਯਤਨਮ੍ਪੇਤਂ ਘਾਨਧਾਤੁਪੇਸਾ ਘਾਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਮ੍ਪੇਤਂ ਲੋਕੋਪੇਸੋ ਦ੍ਵਾਰਾਪੇਸਾ ਸਮੁਦ੍ਦੋਪੇਸੋ ਪਣ੍ਡਰਮ੍ਪੇਤਂ ਖੇਤ੍ਤਮ੍ਪੇਤਂ ਵਤ੍ਥੁਮ੍ਪੇਤਂ ਓਰਿਮਂ ਤੀਰਮ੍ਪੇਤਂ ਸੁਞ੍ਞੋ ਗਾਮੋਪੇਸੋ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਘਾਨਾਯਤਨਂ''।

੧੫੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨਂ? ਯਾ ਜਿਵ੍ਹਾ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਮਹਾਭੂਤਾਨਂ ਉਪਾਦਾਯ ਪਸਾਦੋ ਅਤ੍ਤਭਾਵਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੋ ਸਪ੍ਪਟਿਘੋ, ਯਾਯ ਜਿਵ੍ਹਾਯ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾਯ ਸਪ੍ਪਟਿਘਾਯ ਰਸਂ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਂ ਸਪ੍ਪਟਿਘਂ ਸਾਯਿ ਵਾ ਸਾਯਤਿ ਵਾ ਸਾਯਿਸ੍ਸਤਿ

ਵਾ ਸਾਯੇ ਵਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਪੇਸਾ ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨਮ੍ਪੇਤੰ ਜਿਵ੍ਹਾਧਾਤੁਪੇਸਾ ਜਿਵ੍ਹਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਮ੍ਪੇਤੰ ਲੋਕੋਪੇਸੋ ਦ੍ਵਾਰਾਪੇਸਾ ਸਮੁਦ੍ਦੋਪੇਸੋ ਪਣ੍ਡਰਮ੍ਪੇਤੰ ਖੇਤ੍ਤਮ੍ਪੇਤੰ ਵਤ੍ਥੁਮ੍ਪੇਤੰ ਓਰਿਮੰ ਤੀਰਮ੍ਪੇਤੰ ਸੁਞ੍ਞੋ ਗਾਮੋਪੇਸੋ। ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨੰ''।

੧੬੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਕਾਯਾਯਤਨੰ? ਯੋ ਕਾਯੋ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਪਸਾਦੋ ਅਤ੍ਤਭਾਵਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੋ ਸਪ੍ਪਟਿਘੋ, ਯੇਨ ਕਾਯੇਨ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇਨ ਸਪ੍ਪਟਿਘੇਨ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬੰ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੰ ਸਪ੍ਪਟਿਘੰ ਫੁਸਿ ਵਾ ਫੁਸਤਿ ਵਾ ਫੁਸਿਸ੍ਸਤਿ ਵਾ ਫੁਸੇ ਵਾ, ਕਾਯੋਪੇਸੋ ਕਾਯਾਯਤਨਮ੍ਪੇਤੰ ਕਾਯਧਾਤੁਪੇਸਾ ਕਾਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਮ੍ਪੇਤੰ ਲੋਕੋਪੇਸੋ ਦ੍ਵਾਰਾਪੇਸਾ ਸਮੁਦ੍ਦੋਪੇਸੋ ਪਣ੍ਡਰਮ੍ਪੇਤੰ ਖੇਤ੍ਤਮ੍ਪੇਤੰ ਵਤ੍ਥੁਮ੍ਪੇਤੰ ਓਰਿਮੰ ਤੀਰਮ੍ਪੇਤੰ ਸੁਞ੍ਞੋ ਗਾਮੋਪੇਸੋ। ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਕਾਯਾਯਤਨੰ''।

੧੬੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਮਨਾਯਤਨੰ? ਏਕਵਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨੰ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨੰ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੰ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨੰ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੰ।

ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨੰ – ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ।

ਪਞ੍ਚਵਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨੰ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ।

ਛਬ੍ਬਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨੰ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣੰ। ਏਵੰ ਛਬ੍ਬਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨੰ।

ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨੰ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਮਨੋਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ। ਏਵੰ ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨੰ।

ਅਟ੍ਠਵਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨੰ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਸਹਗਤੰ, ਮਨੋਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ। ਏਵੰ ਅਟ੍ਠਵਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨੰ।

ਨਵਵਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨੰ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਮਨੋਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੰ। ਏਵੰ ਨਵਵਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨੰ।

ਦਸਵਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨੰ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਸਹਗਤੰ, ਮਨੋਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੰ। ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨੰ।

ਏਕਵਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨੰ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ।

ਦੁਵਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨੰ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੰ।

ਤਿਵਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨਂ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ...ਪੇ॰...। ਏਵਂ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਮਨਾਯਤਨਂ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮਨਾਯਤਨਂ''।

੧੬੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਰੂਪਾਯਤਨਂ? ਯਂ ਰੂਪਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਮਹਾਭੂਤਾਨਂ ਉਪਾਦਾਯ ਵਣ੍ਣਨਿਭਾ ਸਨਿਦਸ੍ਸਨਂ ਸਪ੍ਪਟਿਘਂ ਨੀਲਂ ਪੀਤਕਂ ਲੋਹਿਤਕਂ [ਪੀਤਂ ਲੋਹਿਤਂ (ਸੀ॰)] ਓਦਾਤਂ ਕਾਲ਼ਕਂ ਮਞ੍ਜਿਟ੍ਠਕਂ [ਮਞ੍ਜੇਟ੍ਠਕਂ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਹਰਿ ਹਰਿਵਣ੍ਣਂ ਅਮ੍ਬਙ੍ਕੁਰਵਣ੍ਣਂ ਦੀਘਂ ਰਸ੍ਸਂ ਅਣੁਂ ਥੂਲਂ ਵਟ੍ਟਂ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਂ ਚਤੁਰਸ੍ਸਂ ਛਲ਼ਂਸਂ ਅਟ੍ਠਂਸਂ ਸੋਲ਼ਸਂਸਂ ਨਿਨ੍ਨਂ ਥਲਂ ਛਾਯਾ ਆਤਪੋ ਆਲੋਕੋ ਅਨ੍ਧਕਾਰੋ ਅਬ੍ਭਾ ਮਹਿਕਾ ਧੂਮੋ ਰਜੋ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਨਿਭਾ ਸੂਰਿਯਮਣ੍ਡਲਸ੍ਸ [ਸੁਰਿਯਮਣ੍ਡਲਸ੍ਸ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕਂ॰)] ਵਣ੍ਣਨਿਭਾ ਤਾਰਕਰੂਪਾਨਂ ਵਣ੍ਣਨਿਭਾ ਆਦਾਸਮਣ੍ਡਲਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਨਿਭਾ ਮਣਿਸਙ੍ਖਮੁਤ੍ਤਵੇਲ਼ੁਰਿਯਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਨਿਭਾ ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਨਿਭਾ, ਯਂ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਮਹਾਭੂਤਾਨਂ ਉਪਾਦਾਯ ਵਣ੍ਣਨਿਭਾ ਸਨਿਦਸ੍ਸਨਂ ਸਪ੍ਪਟਿਘਂ, ਯਂ ਰੂਪਂ ਸਨਿਦਸ੍ਸਨਂ ਸਪ੍ਪਟਿਘਂ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇਨ ਸਪ੍ਪਟਿਘੇਨ ਪਸ੍ਸਿ ਵਾ ਪਸ੍ਸਤਿ ਵਾ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ ਵਾ ਪਸ੍ਸੇ ਵਾ, ਰੂਪਮ੍ਪੇਤਂ ਰੂਪਾਯਤਨਮ੍ਪੇਤਂ ਰੂਪਧਾਤੁਪੇਸਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਰੂਪਾਯਤਨਂ''।

੧੬੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸਦ੍ਦਾਯਤਨਂ? ਯੋ ਸਦ੍ਦੋ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਮਹਾਭੂਤਾਨਂ ਉਪਾਦਾਯ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੋ ਸਪ੍ਪਟਿਘੋ ਭੇਰਿਸਦ੍ਦੋ ਮੁਦਿਙ੍ਗਸਦ੍ਦੋ [ਮੁਤਿਙ੍ਗਸਦ੍ਦੋ (ਸੀ॰)] ਸਙ੍ਖਸਦ੍ਦੋ ਪਣਵਸਦ੍ਦੋ ਗੀਤਸਦ੍ਦੋ ਵਾਦਿਤਸਦ੍ਦੋ ਸਮ੍ਮਸਦ੍ਦੋ ਪਾਣਿਸਦ੍ਦੋ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਨਿਗ੍ਘੋਸਸਦ੍ਦੋ ਧਾਤੂਨਂ ਸਨ੍ਨਿਘਾਤਸਦ੍ਦੋ ਵਾਤਸਦ੍ਦੋ ਉਦਕਸਦ੍ਦੋ ਮਨੁਸ੍ਸਸਦ੍ਦੋ ਅਮਨੁਸ੍ਸਸਦ੍ਦੋ, ਯੋ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞੋਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਸਦ੍ਦੋ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਮਹਾਭੂਤਾਨਂ ਉਪਾਦਾਯ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੋ ਸਪ੍ਪਟਿਘੋ, ਯਂ ਸਦ੍ਦਂ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਂ ਸਪ੍ਪਟਿਘਂ ਸੋਤੇਨ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇਨ ਸਪ੍ਪਟਿਘੇਨ ਸੁਣਿ ਵਾ ਸੁਣਾਤਿ ਵਾ ਸੁਣਿਸ੍ਸਤਿ ਵਾ ਸੁਣੇ ਵਾ, ਸਦ੍ਦੋਪੇਸੋ ਸਦ੍ਦਾਯਤਨਮ੍ਪੇਤਂ ਸਦ੍ਦਧਾਤੁਪੇਸਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਦ੍ਦਾਯਤਨਂ''।

੧੬੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਗਨ੍ਧਾਯਤਨਂ? ਯੋ ਗਨ੍ਧੋ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਮਹਾਭੂਤਾਨਂ ਉਪਾਦਾਯ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੋ ਸਪ੍ਪਟਿਘੋ ਮੂਲਗਨ੍ਧੋ ਸਾਰਗਨ੍ਧੋ ਤਚਗਨ੍ਧੋ ਪਤ੍ਤਗਨ੍ਧੋ ਪੁਪ੍ਫਗਨ੍ਧੋ ਫਲਗਨ੍ਧੋ ਆਮਗਨ੍ਧੋ ਵਿਸ੍ਸਗਨ੍ਧੋ ਸੁਗਨ੍ਧੋ ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧੋ, ਯੋ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞੋਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਗਨ੍ਧੋ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਮਹਾਭੂਤਾਨਂ ਉਪਾਦਾਯ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੋ ਸਪ੍ਪਟਿਘੋ , ਯਂ ਗਨ੍ਧਂ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਂ ਸਪ੍ਪਟਿਘਂ ਘਾਨੇਨ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇਨ ਸਪ੍ਪਟਿਘੇਨ ਘਾਯਿ ਵਾ ਘਾਯਤਿ ਵਾ ਘਾਯਿਸ੍ਸਤਿ ਵਾ ਘਾਯੇ ਵਾ, ਗਨ੍ਧੋਪੇਸੋ ਗਨ੍ਧਾਯਤਨਮ੍ਪੇਤਂ ਗਨ੍ਧਧਾਤੁਪੇਸਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਗਨ੍ਧਾਯਤਨਂ''।

੧੬੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਰਸਾਯਤਨਂ? ਯੋ ਰਸੋ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਮਹਾਭੂਤਾਨਂ ਉਪਾਦਾਯ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੋ ਸਪ੍ਪਟਿਘੋ ਮੂਲਰਸੋ ਖਨ੍ਧਰਸੋ ਤਚਰਸੋ ਪਤ੍ਤਰਸੋ ਪੁਪ੍ਫਰਸੋ ਫਲਰਸੋ ਅਮ੍ਬਿਲਂ ਮਧੁਰਂ ਤਿਤ੍ਤਕਂ ਕਟੁਕਂ ਲੋਣਿਕਂ [ਲਪਿਲਕਂ (ਸੀ॰), ਲਮ੍ਪਿਕਂ (ਕ॰ ਸੀ॰)] ਖਾਰਿਕਂ ਲਮ੍ਬਿਕਂ ਕਸਾਵੋ ਸਾਦੁ ਅਸਾਦੁ, ਯੋ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞੋਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਰਸੋ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਮਹਾਭੂਤਾਨਂ ਉਪਾਦਾਯ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੋ ਸਪ੍ਪਟਿਘੋ, ਯਂ ਰਸਂ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਂ ਸਪ੍ਪਟਿਘਂ ਜਿਵ੍ਹਾਯ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾਯ ਸਪ੍ਪਟਿਘਾਯ ਸਾਯਿ ਵਾ ਸਾਯਤਿ ਵਾ ਸਾਯਿਸ੍ਸਤਿ ਵਾ ਸਾਯੇ ਵਾ, ਰਸੋਪੇਸੋ ਰਸਾਯਤਨਮ੍ਪੇਤਂ ਰਸਧਾਤੁਪੇਸਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਰਸਾਯਤਨਂ''।

੧੬੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਯਤਨਂ? ਪਥਵੀਧਾਤੁ ਤੇਜੋਧਾਤੁ ਵਾਯੋਧਾਤੁ ਕਕ੍ਖਲ਼ਂ ਮੁਦੁਕਂ ਸਣ੍ਹਂ ਫਰੁਸਂ ਸੁਖਸਮ੍ਫਸ੍ਸਂ ਦੁਕ੍ਖਸਮ੍ਫਸ੍ਸਂ ਗਰੁਕਂ ਲਹੁਕਂ, ਯਂ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਂ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਂ ਸਪ੍ਪਟਿਘਂ ਕਾਯੇਨ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੇਨ ਸਪ੍ਪਟਿਘੇਨ ਫੁਸਿ ਵਾ ਫੁਸਤਿ ਵਾ ਫੁਸਿਸ੍ਸਤਿ ਵਾ ਫੁਸੇ ਵਾ, ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬੋਪੇਸੋ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਯਤਨਮ੍ਪੇਤਂ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਧਾਤੁਪੇਸਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਯਤਨਂ''।

੧੬੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਯਞ੍ਚ ਰੂਪਂ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਘਂ ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ, ਅਸਙ੍ਖਤਾ ਚ ਧਾਤੁ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ? ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੋ। ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ...ਪੇ॰... ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ

ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ...ਪੇ॰... ਏਵੰ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ। ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ? ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੋ। ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ...ਪੇ॰... ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ...ਪੇ॰... ਏਵੰ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ। ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ? ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁ, ਅਤ੍ਥਿ ਨ ਹੇਤੁ। ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ...ਪੇ॰... ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ...ਪੇ॰... ਏਵੰ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ। ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਘੰ ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ? ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ...ਪੇ॰... ਕਬਲ਼ੀਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋ। ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਰੂਪੰ ''ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਘੰ ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਸਙ੍ਖਤਾ ਧਾਤੁ? ਰਾਗਕ੍ਖਯੋ , ਦੋਸਕ੍ਖਯੋ, ਮੋਹਕ੍ਖਯੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਸਙ੍ਖਤਾ ਧਾਤੁ''।

ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ।

ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯੰ।

੩. ਪਞ੍ਹਾਪੁਚ੍ਛਕੰ

੧੬੮. ਦ੍ਵਾਦਸਾਯਤਨਾਨਿ – ਚਕ੍ਖਾਯਤਨੰ, ਰੂਪਾਯਤਨੰ, ਸੋਤਾਯਤਨੰ, ਸਦ੍ਦਾਯਤਨੰ, ਘਾਨਾਯਤਨੰ, ਗਨ੍ਧਾਯਤਨੰ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨੰ, ਰਸਾਯਤਨੰ, ਕਾਯਾਯਤਨੰ, ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਯਤਨੰ, ਮਨਾਯਤਨੰ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ।

੧੬੯. ਦ੍ਵਾਦਸਨ੍ਨੰ ਆਯਤਨਾਨੰ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ...ਪੇ॰... ਕਤਿ ਸਰਣਾ, ਕਤਿ ਅਰਣਾ?

੧. ਤਿਕੰ

੧੭੦. ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ''ਤਿਪਿ, ''ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ''ਤਿਪਿ, ''ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ''ਤਿਪਿ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ – ''ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ।

ਪਞ੍ਚਾਯਤਨਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਸਦ੍ਦਾਯਤਨੰ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੰ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਆਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ

ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਂ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਂ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਂ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਂ , ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ''ਤਿਪਿ, ''ਸੁਖਸਹਗਤਾ''ਤਿਪਿ, ''ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ''ਤਿਪਿ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ''ਤਿਪਿ, ''ਸੁਖਸਹਗਤਾ''ਤਿਪਿ, ''ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ''ਤਿਪਿ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੋ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਆਚਯਗਾਮਿਨੋ, ਸਿਯਾ ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੋ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੋ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਸੇਕ੍ਖਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੇਕ੍ਖਾ , ਸਿਯਾ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਮਹਗ੍ਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ, ''ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ, ''ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਮਜ੍ਝਿਮਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਹੀਨਾ, ਸਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਾ, ਸਿਯਾ ਪਣੀਤਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਤਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ, ''ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ''ਤਿਪਿ, ''ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੋ''ਤਿਪਿ। ਪਞ੍ਚਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੋ, ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ''ਤਿ। ਸਦ੍ਦਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਉਪ੍ਪਾਦੀ''ਤਿ। ਪਞ੍ਚਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੋ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਉਪ੍ਪਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਉਪ੍ਪਾਦੀ''ਤਿਪਿ। ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਂ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਂ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਅਤੀਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਅਨਾਗਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ , ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ, ''ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ, ''ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ; ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ, ''ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ, ''ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ। ਰੂਪਾਯਤਨਂ ਸਨਿਦਸ੍ਸਨਸਪ੍ਪਟਿਘਂ। ਨਵਾਯਤਨਾ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਸਪ੍ਪਟਿਘਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਘਾ।

੨. ਦੁਕਂ

੧੭੧. ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਹੇਤੂ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਹੇਤੁਕਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਸਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਹੇਤੁਕਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ''ਤਿਪਿ। ਮਨਾਯਤਨਂ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਞ੍ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਹੇਤੁਕਞ੍ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਸਹੇਤੁਕਞ੍ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ''ਤਿ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁ

ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਸਹੇਤੁਕਞ੍ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਞ੍ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਸਹੇਤੁਕਞ੍ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ''ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ''ਤਿਪਿ। ਮਨਾਯਤਨਂ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ''ਤਿ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ''ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਹੇਤੂਅਹੇਤੁਕਾ। ਮਨਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕਂ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕ''ਨ੍ਤਿਪਿ।

ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਸਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਪਚ੍ਚਯਂ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਚ੍ਚਯਂ। ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਸਙ੍ਖਤਾ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਸਙ੍ਖਤਂ, ਸਿਯਾ ਅਸਙ੍ਖਤਂ। ਰੂਪਾਯਤਨਂ ਸਨਿਦਸ੍ਸਨਂ। ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਸਪ੍ਪਟਿਘਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਅਪ੍ਪਟਿਘਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਰੂਪਾ। ਮਨਾਯਤਨਂ ਅਰੂਪਂ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਰੂਪਂ, ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਂ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਲੋਕਿਯਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ; ਕੇਨਚਿ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ।

ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਨੋ ਆਸਵਾ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਆਸਵੋ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਆਸਵੋ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਸਾਸਵਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਸਾਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਸਵਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚਾ''ਤਿ, ''ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾ''। ਮਨਾਯਤਨਂ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਆਸਵੋ ਚੇਵ ਸਾਸਵਞ੍ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਾਸਵਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਸਾਸਵਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ''ਤਿ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਆਸਵੋ ਚੇਵ ਸਾਸਵਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਸਾਸਵਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਆਸਵੋ ਚੇਵ ਸਾਸਵਞ੍ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਸਾਸਵਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ''ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾ''ਤਿਪਿ। ਮਨਾਯਤਨਂ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਆਸਵੋ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ''ਤਿ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਆਸਵੋ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਆਸਵੋ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ''ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਾਸਵਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਾਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨਾਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਾਸਵਾ''ਤਿਪਿ, ''ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨਾਸਵਾ''ਤਿਪਿ।

ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਨੋ ਸਂਯੋਜਨਾ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਂ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਸਂਯੋਜਨਂ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਸਂਯੋਜਨਿਯਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਸਂਯੋਜਨਾ ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ ਚਾ''ਤਿ, ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਾ। ਮਨਾਯਤਨਂ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਿਯਞ੍ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਿਯਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਸਂਯੋਜਨਿਯਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨ''ਨ੍ਤਿ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਿਯਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਿਯਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਿਯ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਸਂਯੋਜਨਿਯਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਸਂਯੋਜਨਾ ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਾ''ਤਿਪਿ। ਮਨਾਯਤਨਂ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨ''ਨ੍ਤਿ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ

ਸੰਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸੰਯੋਜਨਿਯਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਸੰਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸੰਯੋਜਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਸੰਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸੰਯੋਜਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਸੰਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸੰਯੋਜਨਿਯਾ''ਤਿਪਿ, ''ਸੰਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸੰਯੋਜਨਿਯਾ''ਤਿਪਿ।

ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਨੋ ਗਨ੍ਥਾ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥੋ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਗਨ੍ਥੋ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਗਨ੍ਥਨਿਯਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਗਨ੍ਥਾ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਚਾ''ਤਿ, ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥਾ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ – ''ਗਨ੍ਥੋ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਨਿਯਞ੍ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਨਿਯਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ – ''ਗਨ੍ਥਨਿਯਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥੋ''ਤਿ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥੋ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਨਿਯਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਨਿਯਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ – ''ਗਨ੍ਥੋ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਨਿਯਞ੍ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਗਨ੍ਥਨਿਯਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥੋ''ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਗਨ੍ਥਾ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥਾ''ਤਿਪਿ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ – ''ਗਨ੍ਥੋ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ – ''ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥੋ''ਤਿ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥੋ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ – ''ਗਨ੍ਥੋ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥੋ''ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਗਨ੍ਥਨਿਯਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਗਨ੍ਥਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਗਨ੍ਥਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਗਨ੍ਥਨਿਯਾ''ਤਿਪਿ, ''ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਗਨ੍ਥਨਿਯਾ''ਤਿਪਿ।

ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਨੋ ਓਘਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਯੋਗਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਨੀਵਰਣਾ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣੰ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਨੀਵਰਣੰ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨੀਵਰਣਿਯਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੀਵਰਣਿਯਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਨੀਵਰਣਾ ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚਾ''ਤਿ, ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣਾ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ – ''ਨੀਵਰਣਞ੍ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਿਯਞ੍ਚਾ''ਤਿ , ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਿਯਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ – ''ਨੀਵਰਣਿਯਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣ''ਨ੍ਤਿ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਞ੍ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਿਯਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਿਯਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ – ''ਨੀਵਰਣਞ੍ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਿਯਞ੍ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਨੀਵਰਣਿਯਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਨੀਵਰਣਾ ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣਾ''ਤਿਪਿ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ – ''ਨੀਵਰਣਞ੍ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ – ''ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣ''ਨ੍ਤਿ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਞ੍ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ – ''ਨੀਵਰਣਞ੍ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨੀਵਰਣਿਯਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨੀਵਰਣਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੀਵਰਣਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨੀਵਰਣਿਯਾ''ਤਿਪਿ, ''ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੀਵਰਣਿਯਾ''ਤਿਪਿ।

ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਨੋ ਪਰਾਮਾਸਾ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸੋ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਪਰਾਮਾਸੋ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਾਮਟ੍ਠਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ – ''ਪਰਾਮਾਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਪਰਾਮਾਸਾ ਚੇਵ ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਚਾ''ਤਿ, ''ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਪਰਾਮਾਸਾ''। ਮਨਾਯਤਨੰ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ – ''ਪਰਾਮਾਸੋ ਚੇਵ ਪਰਾਮਟ੍ਠਞ੍ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਟ੍ਠਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਪਰਾਮਾਸੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ – ''ਪਰਾਮਟ੍ਠਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਪਰਾਮਾਸੋ''ਤਿ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸੋ ਚੇਵ ਪਰਾਮਟ੍ਠਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਟ੍ਠਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਪਰਾਮਾਸੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ – ''ਪਰਾਮਾਸੋ ਚੇਵ ਪਰਾਮਟ੍ਠਞ੍ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਪਰਾਮਟ੍ਠਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਪਰਾਮਾਸੋ''ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਪਰਾਮਟ੍ਠਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਪਰਾਮਟ੍ਠਾ , ਸਿਯਾ

ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਪਰਾਮਟ੍ਠਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਪਰਾਮਟ੍ਠਾ''ਤਿਪਿ , ''ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਪਰਾਮਟ੍ਠਾ''ਤਿਪਿ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਮਨਾਯਤਨਂ ਸਾਰਮ੍ਮਣਂ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਂ। ਮਨਾਯਤਨਂ ਚਿਤ੍ਤਂ। ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਾ। ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਅਚੇਤਸਿਕਾ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਚੇਤਸਿਕਂ, ਸਿਯਾ ਅਚੇਤਸਿਕਂ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ। ਮਨਾਯਤਨਂ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ , ''ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਚਿਤ੍ਤਵਿਸਂਸਟ੍ਠਾ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਂ, ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਵਿਸਂਸਟ੍ਠਂ। ਮਨਾਯਤਨਂ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਂਸਟ੍ਠ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਵਿਸਂਸਟ੍ਠ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਛਾਯਤਨਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਛਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੁਨੋ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੂ , ਸਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੂ। ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੋ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿ। ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ। ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੁਨੋ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੂ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੂ। ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੋ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿ।

ਛਾਯਤਨਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾ। ਛਾਯਤਨਾ ਬਾਹਿਰਾ। ਨਵਾਯਤਨਾ ਉਪਾਦਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਨੋ ਉਪਾਦਾ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਉਪਾਦਾ। ਪਞ੍ਚਾਯਤਨਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਾ। ਸਦ੍ਦਾਯਤਨਂ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਂ। ਛਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾ। ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਨੋ ਉਪਾਦਾਨਾ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਉਪਾਦਾਨਂ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਉਪਾਦਾਨਾ ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚਾ''ਤਿ, ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨਾ। ਮਨਾਯਤਨਂ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਉਪਾਦਾਨਞ੍ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਿਯਞ੍ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਿਯਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਉਪਾਦਾਨਿਯਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨ''ਨ੍ਤਿ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਞ੍ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਿਯਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਿਯਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਉਪਾਦਾਨਞ੍ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਿਯਞ੍ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਉਪਾਦਾਨਿਯਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਉਪਾਦਾਨਾ ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨਾ''ਤਿਪਿ। ਮਨਾਯਤਨਂ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਉਪਾਦਾਨਿਯਞ੍ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨ''ਨ੍ਤਿ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਞ੍ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨਂ , ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਉਪਾਦਾਨਞ੍ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਉਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਉਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਉਪਾਦਾਨਿਯਾ''ਤਿਪਿ, ''ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ''ਤਿਪਿ।

ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾ ਨੋ ਕਿਲੇਸਾ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸੋ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਕਿਲੇਸੋ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਾ, ਸਿਯਾ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਵ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚਾ''ਤਿ, ''ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸਾ''। ਮਨਾਯਤਨਂ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਞ੍ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ''ਤਿ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਞ੍ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਞ੍ਚੇਵ ਨੋ

ਚ ਕਿਲੇਸੋ''ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ – ''ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਵ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸਾ''ਤਿਪਿ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬੰ – ''ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਞ੍ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬੰ – ''ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ''ਤਿ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬੰ – ''ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਞ੍ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ''ਤਿਪਿ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ – ''ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਵ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨ ਕਿਲੇਸਾ''ਤਿਪਿ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬੰ – ''ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚਾ''ਤਿ , ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬੰ – ''ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ''ਤਿ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬੰ – ''ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ''ਤਿਪਿ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ , ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ – ''ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ''ਤਿਪਿ, ''ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ''ਤਿਪਿ ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਵਿਚਾਰਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਚਾਰਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਕਾਮਾਵਚਰਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਕਾਮਾਵਚਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਾਮਾਵਚਰਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਰੂਪਾਵਚਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ , ਸਿਯਾ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਸਉਤ੍ਤਰਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਸਉਤ੍ਤਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਤ੍ਤਰਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਰਣਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਸਰਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਰਣਾਤਿ।

ਪਞ੍ਹਾਪੁਚ੍ਛਕੰ।

ਆਯਤਨਵਿਭਙ੍ਗੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੩. ਧਾਤੁਵਿਭਙ੍ਗੋ

੧. ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਭਾਜਨੀਯਂ

੧੭੨. ਛ ਧਾਤੁਯੋ – ਪਥਵੀਧਾਤੁ [ਪਠਵੀਧਾਤੁ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰) ਏਵਮੁਪਰਿਪਿ], ਆਪੋਧਾਤੁ, ਤੇਜੋਧਾਤੁ, ਵਾਯੋਧਾਤੁ, ਆਕਾਸਧਾਤੁ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ।

੧੭੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਪਥਵੀਧਾਤੁ? ਪਥਵੀਧਾਤੁਦ੍ਵਯਂ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਾਹਿਰਾ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾ ਪਥਵੀਧਾਤੁ? ਯਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਂ ਖਰਿਗਤਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਤ੍ਤਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਭਾਵੋ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਂ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਕੇਸਾ ਲੋਮਾ ਨਖਾ ਦਨ੍ਤਾ ਤਚੋ ਮਂਸਂ ਨ੍ਹਾਰੁ [ਨਹਾਰੁ (ਸੀ॰)] ਅਟ੍ਠਿ ਅਟ੍ਠਿਮਿਞ੍ਜਂ [ਅਟ੍ਠਿਮਿਞ੍ਜਾ (ਸੀ॰)] ਵਕ੍ਕਂ ਹਦਯਂ ਯਕਨਂ ਕਿਲੋਮਕਂ ਪਿਹਕਂ ਪਪ੍ਫਾਸਂ ਅਨ੍ਤਂ ਅਨ੍ਤਗੁਣਂ ਉਦਰਿਯਂ ਕਰੀਸਂ, ਯਂ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਂ ਖਰਿਗਤਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਤ੍ਤਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਭਾਵੋ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ 'ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾ ਪਥਵੀਧਾਤੁ'।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਬਾਹਿਰਾ ਪਥਵੀਧਾਤੁ? ਯਂ ਬਾਹਿਰਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਂ ਖਰਿਗਤਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਤ੍ਤਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਭਾਵੋ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਂ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਅਯੋ ਲੋਹਂ ਤਿਪੁ ਸੀਸਂ ਸਜ੍ਝਂ [ਸਜ੍ਝੁ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਮੁਤ੍ਤਾ ਮਣਿ ਵੇਲ਼ੁਰਿਯੋ ਸਙ੍ਖੋ ਸਿਲਾ ਪਵਾਲ਼ਂ ਰਜਤਂ ਜਾਤਰੂਪਂ ਲੋਹਿਤਙ੍ਕੋ [ਲੋਹਿਤਙ੍ਗੋ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰), ਲੋਹਿਤਕੋ (?)] ਮਸਾਰਗਲ੍ਲਂ ਤਿਣਂ ਕਟ੍ਠਂ ਸਕ੍ਖਰਾ ਕਠਲ਼ਂ [ਕਥਲ਼ਂ (ਕ॰)] ਭੂਮਿ ਪਾਸਾਣੋ ਪਬ੍ਬਤੋ, ਯਂ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਬਾਹਿਰਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਂ ਖਰਿਗਤਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਤ੍ਤਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਭਾਵੋ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ 'ਬਾਹਿਰਾ ਪਥਵੀਧਾਤੁ'। ਯਾ ਚ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾ ਪਥਵੀਧਾਤੁ ਯਾ ਚ ਬਾਹਿਰਾ ਪਥਵੀਧਾਤੁ, ਤਦੇਕਜ੍ਝਂ ਅਭਿਸਞ੍ਞੂਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਙ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਥਵੀਧਾਤੁ''।

੧੭੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਆਪੋਧਾਤੁ? ਆਪੋਧਾਤੁਦ੍ਵਯਂ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਾਹਿਰਾ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾ ਆਪੋਧਾਤੁ? ਯਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਂ ਆਪੋ ਆਪੋਗਤਂ ਸਿਨੇਹੋ ਸਿਨੇਹਗਤਂ [ਸ੍ਨੇਹੋ ਸ੍ਨੇਹਗਤਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਬਨ੍ਧਨਤ੍ਤਂ ਰੂਪਸ੍ਸ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਂ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਪਿਤ੍ਤਂ ਸੇਮ੍ਹਂ ਪੁਬ੍ਬੋ ਲੋਹਿਤਂ ਸੇਦੋ ਮੇਦੋ ਅਸ੍ਸੁ ਵਸਾ ਖੇਲ਼ੋ ਸਿਙ੍ਘਾਣਿਕਾ ਲਸਿਕਾ ਮੁਤ੍ਤਂ, ਯਂ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਂ ਆਪੋ ਆਪੋਗਤਂ ਸਿਨੇਹੋ ਸਿਨੇਹਗਤਂ ਬਨ੍ਧਨਤ੍ਤਂ ਰੂਪਸ੍ਸ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ 'ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾ ਆਪੋਧਾਤੁ'।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਬਾਹਿਰਾ ਆਪੋਧਾਤੁ? ਯਂ ਬਾਹਿਰਂ ਆਪੋ ਆਪੋਗਤਂ ਸਿਨੇਹੋ ਸਿਨੇਹਗਤਂ ਬਨ੍ਧਨਤ੍ਤਂ ਰੂਪਸ੍ਸ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਂ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਮੂਲਰਸੋ ਖਨ੍ਧਰਸੋ ਤਚਰਸੋ ਪਤ੍ਤਰਸੋ ਪੁਪ੍ਫਰਸੋ ਫਲਰਸੋ ਖੀਰਂ ਦਧਿ ਸਪ੍ਪਿ ਨਵਨੀਤਂ ਤੇਲ਼ਂ ਮਧੁ ਫਾਣਿਤਂ ਭੁਮ੍ਮਾਨਿ ਵਾ ਉਦਕਾਨਿ ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖਾਨਿ ਵਾ, ਯਂ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਬਾਹਿਰਂ ਆਪੋ ਆਪੋਗਤਂ ਸਿਨੇਹੋ ਸਿਨੇਹਗਤਂ ਬਨ੍ਧਨਤ੍ਤਂ ਰੂਪਸ੍ਸ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ 'ਬਾਹਿਰਾ ਆਪੋਧਾਤੁ'। ਯਾ ਚ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾ ਆਪੋਧਾਤੁ ਯਾ ਚ ਬਾਹਿਰਾ ਆਪੋਧਾਤੁ, ਤਦੇਕਜ੍ਝਂ ਅਭਿਸਞ੍ਞੂਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਙ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਆਪੋਧਾਤੁ''।

੧੭੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਤੇਜੋਧਾਤੁ? ਤੇਜੋਧਾਤੁਦ੍ਵਯਂ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਾਹਿਰਾ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾ ਤੇਜੋਧਾਤੁ? ਯਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਂ ਤੇਜੋ ਤੇਜੋਗਤਂ ਉਸ੍ਮਾ ਉਸ੍ਮਾਗਤਂ ਉਸੁਮਂ ਉਸੁਮਗਤਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਂ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਯੇਨ ਚ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪਤਿ ਯੇਨ ਚ ਜੀਰੀਯਤਿ ਯੇਨ ਚ ਪਰਿਡਯ੍ਹਤਿ ਯੇਨ ਚ ਅਸਿਤਪੀਤਖਾਯਿਤਸਾਯਿਤਂ ਸਮ੍ਮਾ ਪਰਿਣਾਮਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਯਂ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਂ ਤੇਜੋ ਤੇਜੋਗਤਂ ਉਸ੍ਮਾ ਉਸ੍ਮਾਗਤਂ ਉਸੁਮਂ ਉਸੁਮਗਤਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ 'ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾ ਤੇਜੋਧਾਤੁ'।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਬਾਹਿਰਾ ਤੇਜੋਧਾਤੁ? ਯਂ ਬਾਹਿਰਂ ਤੇਜੋ ਤੇਜੋਗਤਂ ਉਸ੍ਮਾ ਉਸ੍ਮਾਗਤਂ ਉਸੁਮਂ ਉਸੁਮਗਤਂ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਂ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਕਟ੍ਠਗ੍ਗਿ ਪਲਾਲਗ੍ਗਿ [ਸਕਲਿਕਗ੍ਗਿ (ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ)] ਤਿਣਗ੍ਗਿ ਗੋਮਯਗ੍ਗਿ ਥੁਸਗ੍ਗਿ ਸਙ੍ਕਾਰਗ੍ਗਿ ਇਨ੍ਦਗ੍ਗਿ ਅਗ੍ਗਿਸਨ੍ਤਾਪੋ

ਸੂਰਿਯਸਨ੍ਤਾਪੋ ਕਟ੍ਠਸਨ੍ਨਿਚਯਸਨ੍ਤਾਪੋ ਤਿਣਸਨ੍ਨਿਚਯਸਨ੍ਤਾਪੋ ਧਞ੍ਞਸਨ੍ਨਿਚਯਸਨ੍ਤਾਪੋ ਭਣ੍ਡਸਨ੍ਨਿਚਯਸਨ੍ਤਾਪੋ, ਯਂ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਬਾਹਿਰਂ ਤੇਜੋ ਤੇਜੋਗਤਂ ਉਸ੍ਮਾ ਉਸ੍ਮਾਗਤਂ ਉਸੁਮਂ ਉਸੁਮਗਤਂ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘ਬਾਹਿਰਾ ਤੇਜੋਧਾਤੁ’। ਯਾ ਚ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾ ਤੇਜੋਧਾਤੁ ਯਾ ਚ ਬਾਹਿਰਾ ਤੇਜੋਧਾਤੁ, ਤਦੇਕਜ੍ਝਂ ਅਭਿਸਞ੍ਞੂਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਙ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਤੇਜੋਧਾਤੁ’’।

੧੭੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਵਾਯੋਧਾਤੁ? ਵਾਯੋਧਾਤੁਦ੍ਵਯਂ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਾਹਿਰਾ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾ ਵਾਯੋਧਾਤੁ? ਯਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਂ ਵਾਯੋ ਵਾਯੋਗਤਂ ਥਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤਂ ਰੂਪਸ੍ਸ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਂ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਉਦ੍ਧਙ੍ਗਮਾ ਵਾਤਾ ਅਧੋਗਮਾ ਵਾਤਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸਯਾ ਵਾਤਾ ਕੋਟ੍ਠਾਸਯਾ [ਕੋਟ੍ਠਸਯਾ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਵਾਤਾ ਅਙ੍ਗਮਙ੍ਗਾਨੁਸਾਰਿਨੋ ਵਾਤਾ ਸਤ੍ਥਕਵਾਤਾ ਖੁਰਕਵਾਤਾ ਉਪ੍ਪਲਕਵਾਤਾ ਅਸ੍ਸਾਸੋ ਪਸ੍ਸਾਸੋ ਇਤਿ ਵਾ, ਯਂ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਂ ਵਾਯੋ ਵਾਯੋਗਤਂ ਥਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤਂ ਰੂਪਸ੍ਸ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾ ਵਾਯੋਧਾਤੁ’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਬਾਹਿਰਾ ਵਾਯੋਧਾਤੁ? ਯਂ ਬਾਹਿਰਂ ਵਾਯੋ ਵਾਯੋਗਤਂ ਥਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤਂ ਰੂਪਸ੍ਸ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਂ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾ ਵਾਤਾ ਪਚ੍ਛਿਮਾ ਵਾਤਾ ਉਤ੍ਤਰਾ ਵਾਤਾ ਦਕ੍ਖਿਣਾ ਵਾਤਾ ਸਰਜਾ ਵਾਤਾ ਅਰਜਾ ਵਾਤਾ ਸੀਤਾ ਵਾਤਾ ਉਣ੍ਹਾ ਵਾਤਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾ ਵਾਤਾ ਅਧਿਮਤ੍ਤਾ ਵਾਤਾ ਕਾਲ਼ਵਾਤਾ ਵੇਰਮ੍ਭਵਾਤਾ ਪਕ੍ਖਵਾਤਾ ਸੁਪਣ੍ਣਵਾਤਾ ਤਾਲਵਣ੍ਟਵਾਤਾ ਵਿਧੂਪਨਵਾਤਾ, ਯਂ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਬਾਹਿਰਂ ਵਾਯੋ ਵਾਯੋਗਤਂ ਥਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤਂ ਰੂਪਸ੍ਸ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘ਬਾਹਿਰਾ ਵਾਯੋਧਾਤੁ’। ਯਾ ਚ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾ ਵਾਯੋਧਾਤੁ ਯਾ ਚ ਬਾਹਿਰਾ ਵਾਯੋਧਾਤੁ, ਤਦੇਕਜ੍ਝਂ ਅਭਿਸਞ੍ਞੂਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਙ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਾਯੋਧਾਤੁ’’।

੧੭੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਆਕਾਸਧਾਤੁ? ਆਕਾਸਧਾਤੁਦ੍ਵਯਂ – ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਾਹਿਰਾ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾ ਆਕਾਸਧਾਤੁ? ਯਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਂ ਆਕਾਸੋ ਆਕਾਸਗਤਂ ਅਘਂ ਅਘਗਤਂ ਵਿਵਰੋ ਵਿਵਰਗਤਂ ਅਸਮ੍ਫੁਟ੍ਠਂ ਮਂਸਲੋਹਿਤੇਹਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਂ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਕਣ੍ਣਚ੍ਛਿਦ੍ਦਂ ਨਾਸਚ੍ਛਿਦ੍ਦਂ ਮੁਖਦ੍ਵਾਰਂ, ਯੇਨ ਚ ਅਸਿਤਪੀਤਖਾਯਿਤਸਾਯਿਤਂ ਅਜ੍ਝੋਹਰਤਿ, ਯਤ੍ਥ ਚ ਅਸਿਤਪੀਤਖਾਯਿਤਸਾਯਿਤਂ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਯੇਨ ਚ ਅਸਿਤਪੀਤਖਾਯਿਤਸਾਯਿਤਂ ਅਧੋਭਾਗਂ ਨਿਕ੍ਖਮਤਿ, ਯਂ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਂ ਆਕਾਸੋ ਆਕਾਸਗਤਂ ਅਘਂ ਅਘਗਤਂ ਵਿਵਰੋ ਵਿਵਰਗਤਂ ਅਸਮ੍ਫੁਟ੍ਠਂ ਮਂਸਲੋਹਿਤੇਹਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾ ਆਕਾਸਧਾਤੁ’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਬਾਹਿਰਾ ਆਕਾਸਧਾਤੁ? ਯਂ ਬਾਹਿਰਂ ਆਕਾਸੋ ਆਕਾਸਗਤਂ ਅਘਂ ਅਘਗਤਂ ਵਿਵਰੋ ਵਿਵਰਗਤਂ ਅਸਮ੍ਫੁਟ੍ਠਂ ਚਤੂਹਿ ਮਹਾਭੂਤੇਹਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘ਬਾਹਿਰਾ ਆਕਾਸਧਾਤੁ’। ਯਾ ਚ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾ ਆਕਾਸਧਾਤੁ ਯਾ ਚ ਬਾਹਿਰਾ ਆਕਾਸਧਾਤੁ, ਤਦੇਕਜ੍ਝਂ ਅਭਿਸਞ੍ਞੂਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਙ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਆਕਾਸਧਾਤੁ’’।

੧੭੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ? ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ’’।

ਇਮਾ ਛ ਧਾਤੁਯੋ।

੧੭੯. ਅਪਰਾਪਿ ਛ ਧਾਤੁਯੋ – ਸੁਖਧਾਤੁ, ਦੁਕ੍ਖਧਾਤੁ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਧਾਤੁ, ਦੋਮਨਸ੍ਸਧਾਤੁ, ਉਪੇਕ੍ਖਾਧਾਤੁ, ਅਵਿਜ੍ਜਾਧਾਤੁ।

੧੮੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸੁਖਧਾਤੁ? ਯਂ ਕਾਯਿਕਂ ਸਾਤਂ ਕਾਯਿਕਂ ਸੁਖਂ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਸਾਤਂ ਸੁਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸੁਖਧਾਤੁ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਦੁਕ੍ਖਧਾਤੁ? ਯਂ ਕਾਯਿਕਂ ਅਸਾਤਂ ਕਾਯਿਕਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਅਸਾਤਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਦੁਕ੍ਖਧਾਤੁ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਧਾਤੁ? ਯਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਸਾਤਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਸੁਖਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਸਾਤਂ ਸੁਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸੋਮਨਸ੍ਸਧਾਤੁ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਦੋਮਨਸ੍ਸਧਾਤੁ? ਯਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਅਸਾਤਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਅਸਾਤਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਦੋਮਨਸ੍ਸਧਾਤੁ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਧਾਤੁ? ਯਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਨੇਵ ਸਾਤਂ ਨਾਸਾਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਉਪੇਕ੍ਖਾਧਾਤੁ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾਧਾਤੁ? ਯਂ ਅਞ੍ਞਾਣਂ ਅਦਸ੍ਸਨਂ ਅਨਭਿਸਮਯੋ ਅਨਨੁਬੋਧੋ ਅਸਮ੍ਬੋਧੋ ਅਪ੍ਪਟਿਵੇਧੋ ਅਸਙ੍ਗਾਹਣਾ ਅਪਰਿਯੋਗਾਹਣਾ ਅਸਮਪੇਕ੍ਖਨਾ ਅਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਾ ਅਪਚ੍ਚਕ੍ਖਕਮ੍ਮਂ ਦੁਮ੍ਮੇਜ੍ਝਂ ਬਾਲ੍ਯਂ ਅਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਂ ਮੋਹੋ ਪਮੋਹੋ ਸਮ੍ਮੋਹੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾ ਅਵਿਜ੍ਜੋਘੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਯੋਗੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਨੁਸਯੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਂ ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾਧਾਤੁ''।

ਇਮਾ ਛ ਧਾਤੁਯੋ।

੧੮੧. ਅਪਰਾਪਿ ਛ ਧਾਤੁਯੋ – ਕਾਮਧਾਤੁ, ਬ੍ਯਾਪਾਦਧਾਤੁ, ਵਿਹਿਂਸਾਧਾਤੁ, ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਧਾਤੁ, ਅਬ੍ਯਾਪਾਦਧਾਤੁ, ਅਵਿਹਿਂਸਾਧਾਤੁ।

੧੮੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਕਾਮਧਾਤੁ? ਕਾਮਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਅਪ੍ਪਨਾ ਬ੍ਯਪ੍ਪਨਾ ਚੇਤਸੋ ਅਭਿਨਿਰੋਪਨਾ ਮਿਚ੍ਛਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਕਾਮਧਾਤੁ। ਹੇਟ੍ਠਤੋ ਅਵੀਚਿਨਿਰਯਂ ਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿਤੋ ਪਰਨਿਮ੍ਮਿਤਵਸਵਤ੍ਤੀ ਦੇਵੇ ਅਨ੍ਤੋ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਯਂ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਏਤ੍ਥਾਵਚਰਾ ਏਤ੍ਥ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਖਨ੍ਧਧਾਤੁਆਯਤਨਾ ਰੂਪਾ [ਰੂਪਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਵੇਦਨਾ ਸਞ੍ਞਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਕਾਮਧਾਤੁ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਬ੍ਯਾਪਾਦਧਾਤੁ? ਬ੍ਯਾਪਾਦਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ...ਪੇ॰... ਮਿਚ੍ਛਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਬ੍ਯਾਪਾਦਧਾਤੁ''। ਦਸਸੁ ਵਾ ਆਘਾਤਵਤ੍ਥੂਸੁ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਘਾਤੋ ਪਟਿਘਾਤੋ ਪਟਿਘਂ ਪਟਿਵਿਰੋਧੋ ਕੋਪੋ ਪਕੋਪੋ ਸਮ੍ਪਕੋਪੋ ਦੋਸੋ ਪਦੋਸੋ ਸਮ੍ਪਦੋਸੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਯਾਪਤ੍ਤਿ ਮਨੋਪਦੋਸੋ ਕੋਧੋ ਕੁਜ੍ਝਨਾ ਕੁਜ੍ਝਿਤਤ੍ਤਂ ਦੋਸੋ ਦੁਸ੍ਸਨਾ ਦੁਸ੍ਸਿਤਤ੍ਤਂ ਬ੍ਯਾਪਤ੍ਤਿ ਬ੍ਯਾਪਜ੍ਜਨਾ ਵਿਰੋਧੋ ਪਟਿਵਿਰੋਧੋ ਚਣ੍ਡਿਕ੍ਕਂ ਅਸੁਰੋਪੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਬ੍ਯਾਪਾਦਧਾਤੁ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਵਿਹਿਂਸਾਧਾਤੁ? ਵਿਹਿਂਸਾਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ...ਪੇ॰... ਮਿਚ੍ਛਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਹਿਂਸਾਧਾਤੁ''। ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਪਾਣਿਨਾ ਵਾ ਲੇਡ੍ਡੁਨਾ ਵਾ ਦਣ੍ਡੇਨ ਵਾ ਸਤ੍ਥੇਨ ਵਾ ਰਜ੍ਜੁਯਾ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਸਤ੍ਤੇ ਵਿਹੇਠੇਤਿ, ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਹੇਠਨਾ ਵਿਹੇਠਨਾ ਹਿਂਸਨਾ ਵਿਹਿਂਸਨਾ ਰੋਸਨਾ ਵਿਰੋਸਨਾ ਪਰੂਪਘਾਤੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਹਿਂਸਾਧਾਤੁ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਧਾਤੁ? ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਧਾਤੁ''। ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ''ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਧਾਤੁ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਬ੍ਯਾਪਾਦਧਾਤੁ? ਅਬ੍ਯਾਪਾਦਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਬ੍ਯਾਪਾਦਧਾਤੁ''। ਯਾ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਮੇਤ੍ਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਯਨਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਮੇਤ੍ਤਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਬ੍ਯਾਪਾਦਧਾਤੁ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਵਿਹਿਂਸਾਧਾਤੁ? ਅਵਿਹਿਂਸਾਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਅਪ੍ਪਨਾ ਬ੍ਯਪ੍ਪਨਾ ਚੇਤਸੋ ਅਭਿਨਿਰੋਪਨਾ ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਹਿਂਸਾਧਾਤੁ'' । ਯਾ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਕਰੁਣਾ ਕਰੁਣਾਯਨਾ ਕਰੁਣਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਕਰੁਣਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਹਿਂਸਾਧਾਤੁ''।

ਇਮਾ ਛ ਧਾਤੁਯੋ।

ਇਤਿ ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਛਕ੍ਕਾਨਿ ਤਦੇਕਜ੍ਝਂ ਅਭਿਸਞ੍ਞੂਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਙ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਹੋਨ੍ਤਿ।

ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਭਾਜਨੀਯਂ।

੨. ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯਂ

੧੮੩. ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਧਾਤੁਯੋ – ਚਕ੍ਖੁਧਾਤੁ, ਰੂਪਧਾਤੁ, ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਸੋਤਧਾਤੁ, ਸਦ੍ਦਧਾਤੁ, ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਘਾਨਧਾਤੁ, ਗਨ੍ਧਧਾਤੁ, ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਜਿਵ੍ਹਾਧਾਤੁ, ਰਸਧਾਤੁ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ , ਕਾਯਧਾਤੁ, ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਧਾਤੁ, ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਮਨੋਧਾਤੁ, ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ।

੧੮੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਚਕ੍ਖੁਧਾਤੁ? ਯਂ ਚਕ੍ਖੁ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਮਹਾਭੂਤਾਨਂ ਉਪਾਦਾਯ ਪਸਾਦੋ...ਪੇ॰... ਸੁਞ੍ਞੋ ਗਾਮੋਪੇਸੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਚਕ੍ਖੁਧਾਤੁ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਰੂਪਧਾਤੁ? ਯਂ ਰੂਪਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਮਹਾਭੂਤਾਨਂ ਉਪਾਦਾਯ ਵਣ੍ਣਨਿਭਾ...ਪੇ॰... ਰੂਪਧਾਤੁਪੇਸਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਰੂਪਧਾਤੁ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ? ਚਕ੍ਖੁਞ੍ਚ ਪਟਿਚ੍ਚ ਰੂਪੇ ਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ ਹਦਯਂ ਪਣ੍ਡਰਂ ਮਨੋ ਮਨਾਯਤਨਂ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਤਜ੍ਜਾਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸੋਤਧਾਤੁ? ਯਂ ਸੋਤਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਮਹਾਭੂਤਾਨਂ ਉਪਾਦਾਯ ਪਸਾਦੋ...ਪੇ॰... ਸੁਞ੍ਞੋ ਗਾਮੋਪੇਸੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸੋਤਧਾਤੁ'' ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਦ੍ਦਧਾਤੁ? ਯੋ ਸਦ੍ਦੋ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਮਹਾਭੂਤਾਨਂ ਉਪਾਦਾਯ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੋ ਸਪ੍ਪਟਿਘੋ...ਪੇ॰... ਸਦ੍ਦਧਾਤੁਪੇਸਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਦ੍ਦਧਾਤੁ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ? ਸੋਤਞ੍ਚ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸਦ੍ਦੇ ਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ ਹਦਯਂ ਪਣ੍ਡਰਂ ਮਨੋ ਮਨਾਯਤਨਂ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਤਜ੍ਜਾਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਘਾਨਧਾਤੁ? ਯਂ ਘਾਨਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਮਹਾਭੂਤਾਨਂ ਉਪਾਦਾਯ ਪਸਾਦੋ...ਪੇ॰... ਸੁਞ੍ਞੋ ਗਾਮੋਪੇਸੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਘਾਨਧਾਤੁ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਗਨ੍ਧਧਾਤੁ? ਯੋ ਗਨ੍ਧੋ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੋ ਸਪ੍ਪਟਿਘੋ...ਪੇ॰... ਗਨ੍ਧਧਾਤੁਪੇਸਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਗਨ੍ਧਧਾਤੁ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ? ਘਾਨਞ੍ਚ ਪਟਿਚ੍ਚ ਗਨ੍ਧੇ ਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ ਹਦਯੰ ਪਣ੍ਡਰੰ ਮਨੋ ਮਨਾਯਤਨੰ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਤਜ੍ਜਾਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਜਿਵ੍ਹਾਧਾਤੁ? ਯਾ ਜਿਵ੍ਹਾ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਪਸਾਦੋ...ਪੇ॰... ਸੁਞ੍ਞੋ ਗਾਮੋਪੇਸੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਜਿਵ੍ਹਾਧਾਤੁ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਰਸਧਾਤੁ? ਯੋ ਰਸੋ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨੋ ਸਪ੍ਪਟਿਘੋ...ਪੇ॰... ਰਸਧਾਤੁਪੇਸਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਰਸਧਾਤੁ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ? ਜਿਵ੍ਹਞ੍ਚ ਪਟਿਚ੍ਚ ਰਸੇ ਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ ਹਦਯੰ ਪਣ੍ਡਰੰ ਮਨੋ ਮਨਾਯਤਨੰ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਤਜ੍ਜਾਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਕਾਯਧਾਤੁ? ਯੋ ਕਾਯੋ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਮਹਾਭੂਤਾਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ਪਸਾਦੋ...ਪੇ॰... ਸੁਞ੍ਞੋ ਗਾਮੋਪੇਸੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਕਾਯਧਾਤੁ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਧਾਤੁ? ਪਥਵੀਧਾਤੁ...ਪੇ॰... ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਧਾਤੁਪੇਸਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਧਾਤੁ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ? ਕਾਯਞ੍ਚ ਪਟਿਚ੍ਚ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬੇ ਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ ਹਦਯੰ ਪਣ੍ਡਰੰ ਮਨੋ ਮਨਾਯਤਨੰ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਤਜ੍ਜਾਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਮਨੋਧਾਤੁ? ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਸਮਨਨ੍ਤਰਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ ਹਦਯੰ ਪਣ੍ਡਰੰ ਮਨੋ ਮਨਾਯਤਨੰ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਧਾਤੁ; ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਯਾ...ਪੇ॰... ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਯਾ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਯਾ...ਪੇ॰... ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਸਮਨਨ੍ਤਰਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ ਹਦਯੰ ਪਣ੍ਡਰੰ ਮਨੋ ਮਨਾਯਤਨੰ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਧਾਤੁ ਸਬ੍ਬਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵਾ ਪਨ ਪਠਮਸਮਨ੍ਨਾਹਾਰੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ ਹਦਯੰ ਪਣ੍ਡਰੰ ਮਨੋ ਮਨਾਯਤਨੰ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਧਾਤੁ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮਨੋਧਾਤੁ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਯਞ੍ਚ ਰੂਪੰ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਘੰ ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ, ਅਸਙ੍ਖਤਾ ਚ ਧਾਤੁ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ? ਏਕਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ । ਦੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੋ। ਤਿਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਜਾਕਤੋ...ਪੇ॰... ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ...ਪੇ॰... ਏਵੰ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ। ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ? ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕੋ। ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬਜਾਕਤੋ...ਪੇ॰... ਏਵੰ ਦਸਵਿਧੇਨ

ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ...ਪੇ॰... ਏਵਂ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ? ਏਕਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਦੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਤੁ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁ। ਤਿਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ...ਪੇ॰... ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ...ਪੇ॰... ਏਵਂ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਰੂਪਂ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਘਂ ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ? ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ...ਪੇ॰... ਕਬਲ਼ੀਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਰੂਪਂ ''ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਘਂ ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਸਙ੍ਖਤਾ ਧਾਤੁ? ਰਾਗਕ੍ਖਯੋ, ਦੋਸਕ੍ਖਯੋ, ਮੋਹਕ੍ਖਯੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਸਙ੍ਖਤਾ ਧਾਤੁ''। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ? ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਸਮਨਨ੍ਤਰਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਮਨੋਧਾਤੁ, ਮਨੋਧਾਤੁਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਸਮਨਨ੍ਤਰਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ; ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਯਾ...ਪੇ॰... ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਯਾ ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਯਾ...ਪੇ॰... ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਸਮਨਨ੍ਤਰਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਮਨੋਧਾਤੁ, ਮਨੋਧਾਤੁਯਾਪਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਦ੍ਧਸਮਨਨ੍ਤਰਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਮਨਞ੍ਚ ਪਟਿਚ੍ਚ ਧਮ੍ਮੇ ਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ ਹਦਯਂ ਪਣ੍ਡਰਂ ਮਨੋ ਮਨਾਯਤਨਂ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ''।

ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯਂ।

੩. ਪਞ੍ਹਾਪੁਚ੍ਛਕਂ

ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਧਾਤੁਯੋ – ਚਕ੍ਖੁਧਾਤੁ, ਰੂਪਧਾਤੁ, ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਸੋਤਧਾਤੁ, ਸਦ੍ਦਧਾਤੁ, ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਘਾਨਧਾਤੁ, ਗਨ੍ਧਧਾਤੁ, ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਜਿਵ੍ਹਾਧਾਤੁ, ਰਸਧਾਤੁ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਕਾਯਧਾਤੁ, ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਧਾਤੁ, ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਮਨੋਧਾਤੁ, ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ।

੧੮੬. ਅਟ੍ਠਾਰਸਨ੍ਨਂ ਧਾਤੂਨਂ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ...ਪੇ॰... ਕਤਿ ਸਰਣਾ, ਕਤਿ ਅਰਣਾ?

੧. ਤਿਕਂ

੧੮੭. ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ''ਤਿਪਿ, ''ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ''ਤਿਪਿ, ''ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ''ਤਿਪਿ। ਪਞ੍ਚ ਧਾਤੁਯੋ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ''ਤਿਪਿ, ''ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ''ਤਿਪਿ, ''ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ''ਤਿਪਿ।

ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਪਞ੍ਚ ਧਾਤੁਯੋ ਵਿਪਾਕਾ। ਮਨੋਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ।

ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਸਦ੍ਦਧਾਤੁ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਪਞ੍ਚ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ।

ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਪਨ੍ਨਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਮਨੋਧਾਤੁ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ''ਤਿਪਿ, ''ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ''ਤਿਪਿ, ''ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ''ਤਿਪਿ। ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ''ਤਿਪਿ, ''ਸੁਖਸਹਗਤਾ''ਤਿਪਿ, ''ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ''ਤਿਪਿ । ਪਞ੍ਚ ਧਾਤੁਯੋ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਸੁਖਸਹਗਤਾ''ਤਿ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ''ਤਿਪਿ, ''ਸੁਖਸਹਗਤਾ''ਤਿਪਿ, ''ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ''ਤਿਪਿ।

ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੋ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਆਚਯਗਾਮਿਨੋ, ਸਿਯਾ ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੋ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੋ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਸੇਕ੍ਖਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੇਕ੍ਖਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ।

ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਪਰਿਤ੍ਤਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਮਹਗ੍ਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ। ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਛ ਧਾਤੁਯੋ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ, ''ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ, ''ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਮਜ੍ਝਿਮਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਹੀਨਾ, ਸਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਾ, ਸਿਯਾ ਪਣੀਤਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਨਿਯਤਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਤਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ।

ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਛ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ, ''ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ''ਤਿਪਿ, ''ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੋ''ਤਿਪਿ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ, ''ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ''ਤਿਪਿ, ''ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੋ''ਤਿਪਿ। ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ''ਤਿ। ਸਦ੍ਦਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੀ''ਤਿ। ਛ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੋ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੀ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ''ਤਿਪਿ, ''ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ''ਤਿਪਿ, ''ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੀ''ਤਿਪਿ।

ਸਤ੍ਤਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਅਤੀਤਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਅਨਾਗਤਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ’’ਤਿਪਿ। ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਛ ਧਾਤੁਯੋ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ , ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ’’ਤਿਪਿ; ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ।

ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਛ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ’’ਤਿਪਿ। ਰੂਪਧਾਤੁ ਸਨਿਦਸ੍ਸਨਸਪ੍ਪਟਿਘਾ। ਨਵ ਧਾਤੁਯੋ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਘਾ। ਅਟ੍ਠ ਧਾਤੁਯੋ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਘਾ।

੨. ਦੁਕਂ

੧੮੮. ਸਤ੍ਤਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਹੇਤੂ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਹੇਤੁਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਸਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਹੇਤੁਕਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਹੇਤੁਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਸਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਹੇਤੁਕਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ । ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ’’ਤਿਪਿ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ’’ਤਿ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚ, ਸਿਯਾ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ’’ਤਿਪਿ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ’’ਤਿਪਿ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ’’ਤਿ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚ, ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ’’ਤਿਪਿ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕਾ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕਾ’’ਤਿਪਿ।

ਸਤ੍ਤਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਸਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ। ਸਤ੍ਤਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਸਙ੍ਖਤਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸਙ੍ਖਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਸਙ੍ਖਤਾ। ਰੂਪਧਾਤੁ ਸਨਿਦਸ੍ਸਨਾ। ਸਤ੍ਤਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾ। ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਸਪ੍ਪਟਿਘਾ। ਅਟ੍ਠ ਧਾਤੁਯੋ ਅਪ੍ਪਟਿਘਾ। ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਰੂਪਾ। ਸਤ੍ਤ ਧਾਤੁਯੋ ਅਰੂਪਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਰੂਪਾ, ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਲੋਕਿਯਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ; ਕੇਨਚਿ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ।

ਸਤ੍ਤਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨੋ ਆਸਵਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਆਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਆਸਵਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਸਾਸਵਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਸਾਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਸਵਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚਾ’’ਤਿ, ‘‘ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾ’’। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਆਸਵੋ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ’’ਤਿ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਆਸਵੋ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚ, ਸਿਯਾ ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਆਸਵੋ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ’’ਤਿਪਿ।

ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾ’’ਤਿਪਿ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਆਸਵੋ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਸਿਯਾ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ’’ਤਿ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਆਸਵੋ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚ, ਸਿਯਾ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਆਸਵੋ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ’’ਤਿਪਿ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਾਸਵਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਾਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨਾਸਵਾ , ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਾਸਵਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨਾਸਵਾ’’ਤਿਪਿ।

ਸਤ੍ਤਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨੋ ਸਂਯੋਜਨਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਂ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਸਂਯੋਜਨਂ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਸਂਯੋਜਨਿਯਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਾ ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਾ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨ’’ਨ੍ਤਿ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ ਚ, ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨ’’ਨ੍ਤਿਪਿ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਾ ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਾ’’ਤਿਪਿ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨ’’ਨ੍ਤਿ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚ, ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨ’’ਨ੍ਤਿਪਿ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਯੋਜਨਿਯਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਯੋਜਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਂਯੋਜਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਯੋਜਨਿਯਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਂਯੋਜਨਿਯਾ’’ਤਿਪਿ।

ਸਤ੍ਤਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨੋ ਗਨ੍ਥਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥੋ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਗਨ੍ਥੋ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਗਨ੍ਥਨਿਯਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਗਨ੍ਥਾ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥਾ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਗਨ੍ਥੋ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥੋ’’ਤਿ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥੋ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਚ, ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਗਨ੍ਥੋ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥੋ’’ਤਿਪਿ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਗਨ੍ਥਾ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥਾ’’ਤਿਪਿ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਗਨ੍ਥੋ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥੋ’’ਤਿ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥੋ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚ, ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਗਨ੍ਥੋ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥੋ’’ਤਿਪਿ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਗਨ੍ਥਨਿਯਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਗਨ੍ਥਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਗਨ੍ਥਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਗਨ੍ਥਨਿਯਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਗਨ੍ਥਨਿਯਾ’’ਤਿਪਿ।

ਸਤ੍ਤਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨੋ ਓਘਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਯੋਗਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਨੀਵਰਣਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਂ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਨੀਵਰਣਂ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨੀਵਰਣਿਯਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੀਵਰਣਿਯਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਨੀਵਰਣਾ ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚਾ’’ਤਿ,

ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣਾ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਨੀਵਰਣਞ੍ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣ''ਨ੍ਤਿ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਞ੍ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚ, ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣੰ , ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਨੀਵਰਣਞ੍ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਨੀਵਰਣਾ ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣਾ''ਤਿਪਿ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਨੀਵਰਣਞ੍ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣ''ਨ੍ਤਿ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਞ੍ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚ, ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਨੀਵਰਣਞ੍ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨੀਵਰਣਿਯਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨੀਵਰਣਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੀਵਰਣਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨੀਵਰਣਿਯਾ''ਤਿਪਿ, ''ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੀਵਰਣਿਯਾ''ਤਿਪਿ।

ਸਤ੍ਤਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨੋ ਪਰਾਮਾਸਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸੋ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਪਰਾਮਾਸੋ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਾਮਟ੍ਠਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਪਰਾਮਾਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ''ਤਿਪਿ , ''ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ''ਤਿਪਿ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਪਰਾਮਾਸਾ ਚੇਵ ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਚਾਤਿ ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਪਰਾਮਾਸਾ''। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਪਰਾਮਾਸੋ ਚੇਵ ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਪਰਾਮਾਸੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਪਰਾਮਾਸੋ''ਤਿ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸੋ ਚੇਵ ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਚ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਪਰਾਮਾਸੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਪਰਾਮਾਸੋ ਚੇਵ ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਪਰਾਮਾਸੋ''ਤਿਪਿ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਪਰਾਮਟ੍ਠਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਪਰਾਮਟ੍ਠਾ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਪਰਾਮਟ੍ਠਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਪਰਾਮਟ੍ਠਾ''ਤਿਪਿ, ''ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਪਰਾਮਟ੍ਠਾ''ਤਿਪਿ।

ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਸਤ੍ਤ ਧਾਤੁਯੋ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਸਤ੍ਤ ਧਾਤੁਯੋ ਚਿਤ੍ਤਾ। ਏਕਾਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਾ। ਸਤ੍ਤਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਚੇਤਸਿਕਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਚੇਤਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਚੇਤਸਿਕਾ। ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਸਤ੍ਤ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ''ਤਿਪਿ, ''ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ''ਤਿਪਿ। ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਚਿਤ੍ਤਵਿਸੰਸਟ੍ਠਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਾ , ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਵਿਸੰਸਟ੍ਠਾ। ਸਤ੍ਤ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸੰਸਟ੍ਠਾ''ਤਿਪਿ, ''ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਵਿਸੰਸਟ੍ਠਾ''ਤਿਪਿ।

ਦ੍ਵਾਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਛ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਸਤ੍ਤਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੁਨੋ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੂ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੂ। ਸਤ੍ਤਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੋ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤੀ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤੀ। ਸਤ੍ਤਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਸਤ੍ਤਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੁਨੋ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੂ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੂ। ਸਤ੍ਤਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੋ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤੀ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤੀ। ਦ੍ਵਾਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾ। ਛ ਧਾਤੁਯੋ ਬਾਹਿਰਾ।

ਨਵ ਧਾਤੁਯੋ ਉਪਾਦਾ। ਅਟ੍ਠ ਧਾਤੁਯੋ ਨੋ ਉਪਾਦਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਉਪਾਦਾ। ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਾ। ਸਦ੍ਦਧਾਤੁ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾ। ਸਤ੍ਤਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾ। ਸਤ੍ਤਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨੋ ਉਪਾਦਾਨਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ

ਉਪਾਦਾਨੰ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਉਪਾਦਾਨੰ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ – ''ਉਪਾਦਾਨਾ ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚਾ''ਤਿ, ''ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨਾ''। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ – ''ਉਪਾਦਾਨਞ੍ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ – ''ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨ''ਨ੍ਤਿ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਞ੍ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ – ''ਉਪਾਦਾਨਞ੍ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨ''ਨ੍ਤਿਪਿ।

ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ – ''ਉਪਾਦਾਨਾ ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨਾ''ਤਿਪਿ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ – ''ਉਪਾਦਾਨਞ੍ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ – ''ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨ''ਨ੍ਤਿ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਞ੍ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ – ''ਉਪਾਦਾਨਞ੍ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਉਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਉਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ – ''ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਉਪਾਦਾਨਿਯਾ''ਤਿਪਿ, ''ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ''ਤਿਪਿ।

ਸਤ੍ਤਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨੋ ਕਿਲੇਸਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਾ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਕਿਲੇਸਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ – ''ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਵ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚਾ''ਤਿ, ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸਾ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ – ''ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ – ''ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ''ਤਿ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚ, ਸਿਯਾ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ – ''ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ''ਤਿਪਿ।

ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ – ''ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਵ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸਾ''ਤਿਪਿ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ – ''ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ – ''ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ''ਤਿ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਚ, ਸਿਯਾ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ – ''ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ''ਤਿਪਿ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ – ''ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਵ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸਾ''ਤਿਪਿ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ – ''ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ – ''ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ''ਤਿ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚ, ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ – ''ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ''ਤਿਪਿ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ – ''ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ''ਤਿਪਿ, ''ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ''ਤਿਪਿ।

ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਸੋਲ਼ਸ

ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ।

ਪਨ੍ਨਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਵਿਤਕ੍ਕਾ। ਮਨੋਧਾਤੁ ਸਵਿਤਕ੍ਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਾ। ਪਨ੍ਨਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਵਿਚਾਰਾ। ਮਨੋਧਾਤੁ ਸਵਿਚਾਰਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਚਾਰਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਪਨ੍ਨਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ। ਤਿਸ੍ਸੋ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ। ਏਕਾਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਪਞ੍ਚ ਧਾਤੁਯੋ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ।

ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਕਾਮਾਵਚਰਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਕਾਮਾਵਚਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਾਮਾਵਚਰਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਰੂਪਾਵਚਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਨਿਯਤਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਸਉਤ੍ਤਰਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਸਉਤ੍ਤਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਤ੍ਤਰਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਰਣਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਸਰਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਰਣਾਤਿ।

ਪਞ੍ਹਾਪੁਚ੍ਛਕਂ।

ਧਾਤੁਵਿਭਙ੍ਗੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੪. ਸਚ੍ਚਵਿਭਙ੍ਗੋ

੧. ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਭਾਜਨੀਯਂ

੧੮੯. ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਾਨਿ – ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਂ, ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯਂ [ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੋ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਂ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਂ [ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਂ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਂ।

੧. ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ

੧੯੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਂ? ਜਾਤਿਪਿ ਦੁਕ੍ਖਾ, ਜਰਾਪਿ ਦੁਕ੍ਖਾ, ਮਰਣਮ੍ਪਿ ਦੁਕ੍ਖਂ, ਸੋਕਪਰਿਦੇਵਦੁਕ੍ਖਦੋਮਨਸ੍ਸੁਪਾਯਾਸਾਪਿ ਦੁਕ੍ਖਾ, ਅਪ੍ਪਿਯੇਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਗੋ ਦੁਕ੍ਖੋ, ਪਿਯੇਹਿ ਵਿਪ੍ਪਯੋਗੋ ਦੁਕ੍ਖੋ, ਯਂ ਪਿਚ੍ਛਂ ਨ ਲਭਤਿ ਤਮ੍ਪਿ ਦੁਕ੍ਖਂ, ਸਂਖਿਤ੍ਤੇਨ ਪਞ੍ਚੁਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਦੁਕ੍ਖਾ।

੧੯੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਜਾਤਿ? ਯਾ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਤਮ੍ਹਿ ਤਮ੍ਹਿ ਸਤ੍ਤਨਿਕਾਯੇ ਜਾਤਿ ਸਞ੍ਜਾਤਿ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤਿ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਪਾਤੁਭਾਵੋ ਆਯਤਨਾਨਂ ਪਟਿਲਾਭੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਜਾਤਿ’’।

੧੯੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਜਰਾ? ਯਾ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਤਮ੍ਹਿ ਤਮ੍ਹਿ ਸਤ੍ਤਨਿਕਾਯੇ ਜਰਾ ਜੀਰਣਤਾ ਖਣ੍ਡਿਚ੍ਚਂ ਪਾਲਿਚ੍ਚਂ ਵਲਿਤ੍ਤਚਤਾ ਆਯੁਨੋ ਸਂਹਾਨਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਂ ਪਰਿਪਾਕੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਜਰਾ’’।

੧੯੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਮਰਣਂ? ਯਾ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਤਮ੍ਹਾ ਤਮ੍ਹਾ ਸਤ੍ਤਨਿਕਾਯਾ ਚੁਤਿ ਚਵਨਤਾ ਭੇਦੋ ਅਨ੍ਤਰਧਾਨਂ ਮਚ੍ਚੁ ਮਰਣਂ ਕਾਲਕਿਰਿਯਾ ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਭੇਦੋ ਕਲੇਵਰਸ੍ਸ ਨਿਕ੍ਖੇਪੋ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸ੍ਸੁਪਚ੍ਛੇਦੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਮਰਣਂ’’।

੧੯੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸੋਕੋ? ਞਾਤਿਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਭੋਗਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਰੋਗਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਸੀਲਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਦਿਟ੍ਠਿਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਬ੍ਯਸਨੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਦੁਕ੍ਖਧਮ੍ਮੇਨ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਸੋਕੋ ਸੋਚਨਾ ਸੋਚਿਤਤ੍ਤਂ ਅਨ੍ਤੋਸੋਕੋ ਅਨ੍ਤੋਪਰਿਸੋਕੋ ਚੇਤਸੋ ਪਰਿਜ੍ਝਾਯਨਾ ਦੋਮਨਸ੍ਸਂ ਸੋਕਸਲ੍ਲਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸੋਕੋ’’।

੧੯੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪਰਿਦੇਵੋ? ਞਾਤਿਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਭੋਗਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਰੋਗਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਸੀਲਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਦਿਟ੍ਠਿਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਬ੍ਯਸਨੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਦੁਕ੍ਖਧਮ੍ਮੇਨ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਆਦੇਵੋ ਪਰਿਦੇਵੋ ਆਦੇਵਨਾ ਪਰਿਦੇਵਨਾ ਆਦੇਵਿਤਤ੍ਤਂ ਪਰਿਦੇਵਿਤਤ੍ਤਂ ਵਾਚਾ ਪਲਾਪੋ ਵਿਪ੍ਪਲਾਪੋ ਲਾਲਪ੍ਪੋ ਲਾਲਪ੍ਪਨਾ ਲਾਲਪ੍ਪਿਤਤ੍ਤਂ [ਲਾਲਪੋ ਲਾਲਪਨਾ ਲਾਲਪਿਤਤ੍ਤਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਪਰਿਦੇਵੋ’’।

੧੯੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਦੁਕ੍ਖਂ? ਯਂ ਕਾਯਿਕਂ ਅਸਾਤਂ ਕਾਯਿਕਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਅਸਾਤਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਂ’’।

੧੯੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਦੋਮਨਸ੍ਸਂ? ਯਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਅਸਾਤਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਅਸਾਤਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੋਮਨਸ੍ਸਂ’’।

੧੯੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਉਪਾਯਾਸੋ? ਞਾਤਿਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਭੋਗਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਰੋਗਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਸੀਲਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਦਿਟ੍ਠਿਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਬ੍ਯਸਨੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਦੁਕ੍ਖਧਮ੍ਮੇਨ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਆਯਾਸੋ ਉਪਾਯਾਸੋ ਆਯਾਸਿਤਤ੍ਤਂ ਉਪਾਯਾਸਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਉਪਾਯਾਸੋ''।

੧੯੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਪ੍ਪਿਯੇਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਗੋ ਦੁਕ੍ਖੋ? ਇਧ ਯਸ੍ਸ ਤੇ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਨਿਟ੍ਠਾ ਅਕਨ੍ਤਾ ਅਮਨਾਪਾ ਰੂਪਾ ਸਦ੍ਦਾ ਗਨ੍ਧਾ ਰਸਾ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾ, ਯੇ ਵਾ ਪਨਸ੍ਸ ਤੇ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਨਤ੍ਥਕਾਮਾ ਅਹਿਤਕਾਮਾ ਅਫਾਸੁਕਕਾਮਾ ਅਯੋਗਕ੍ਖੇਮਕਾਮਾ; ਯਾ ਤੇਹਿ ਸਙ੍ਗਤਿ ਸਮਾਗਮੋ ਸਮੋਧਾਨਂ ਮਿਸ੍ਸੀਭਾਵੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਪ੍ਪਿਯੇਹਿ ਸਮ੍ਪਯੋਗੋ ਦੁਕ੍ਖੋ''।

੨੦੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪਿਯੇਹਿ ਵਿਪ੍ਪਯੋਗੋ ਦੁਕ੍ਖੋ? ਇਧ ਯਸ੍ਸ ਤੇ ਹੋਨ੍ਤਿ ਇਟ੍ਠਾ ਕਨ੍ਤਾ ਮਨਾਪਾ ਰੂਪਾ ਸਦ੍ਦਾ ਗਨ੍ਧਾ ਰਸਾ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾ, ਯੇ ਵਾ ਪਨਸ੍ਸ ਤੇ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਕਾਮਾ ਹਿਤਕਾਮਾ ਫਾਸੁਕਕਾਮਾ ਯੋਗਕ੍ਖੇਮਕਾਮਾ ਮਾਤਾ ਵਾ ਪਿਤਾ ਵਾ ਭਾਤਾ ਵਾ ਭਗਿਨੀ ਵਾ ਮਿਤ੍ਤਾ ਵਾ ਅਮਚ੍ਚਾ ਵਾ ਞਾਤੀ ਵਾ ਸਾਲੋਹਿਤਾ ਵਾ; ਯਾ ਤੇਹਿ ਅਸਙ੍ਗਤਿ ਅਸਮਾਗਮੋ ਅਸਮੋਧਾਨਂ ਅਮਿਸ੍ਸੀਭਾਵੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਿਯੇਹਿ ਵਿਪ੍ਪਯੋਗੋ ਦੁਕ੍ਖੋ''।

੨੦੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਯਮ੍ਪਿਚ੍ਛਂ ਨ ਲਭਤਿ ਤਮ੍ਪਿ ਦੁਕ੍ਖਂ? ਜਾਤਿਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਏਵਂ ਇਚ੍ਛਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ – ''ਅਹੋ ਵਤ, ਮਯਂ ਨ ਜਾਤਿਧਮ੍ਮਾ ਅਸ੍ਸਾਮ; ਨ ਚ, ਵਤ, ਨੋ ਜਾਤਿ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ! ਨ ਖੋ ਪਨੇਤਂ ਇਚ੍ਛਾਯ ਪਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਇਦਮ੍ਪਿ ''ਯਮ੍ਪਿਚ੍ਛਂ ਨ ਲਭਤਿ ਤਮ੍ਪਿ ਦੁਕ੍ਖਂ''।

ਜਰਾਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ...ਪੇ॰... ਬ੍ਯਾਧਿਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ...ਪੇ॰... ਮਰਣਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ...ਪੇ॰... ਸੋਕਪਰਿਦੇਵਦੁਕ੍ਖਦੋਮਨਸ੍ਸੁਪਾਯਾਸਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਏਵਂ ਇਚ੍ਛਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ – ''ਅਹੋ ਵਤ, ਮਯਂ ਨ ਸੋਕਪਰਿਦੇਵਦੁਕ੍ਖਦੋਮਨਸ੍ਸੁਪਾਯਾਸਧਮ੍ਮਾ ਅਸ੍ਸਾਮ; ਨ ਚ, ਵਤ, ਨੋ ਸੋਕਪਰਿਦੇਵਦੁਕ੍ਖਦੋਮਨਸ੍ਸੁਪਾਯਾਸਾ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯੁ''ਨ੍ਤਿ! ਨ ਖੋ ਪਨੇਤਂ ਇਚ੍ਛਾਯ ਪਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਇਦਮ੍ਪਿ ''ਯਮ੍ਪਿਚ੍ਛਂ ਨ ਲਭਤਿ ਤਮ੍ਪਿ ਦੁਕ੍ਖਂ''।

੨੦੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਂਖਿਤ੍ਤੇਨ ਪਞ੍ਚੁਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਦੁਕ੍ਖਾ? ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਰੂਪੁਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਵੇਦਨੁਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞੁਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰੁਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਣੁਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧੋ। ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਸਂਖਿਤ੍ਤੇਨ ਪਞ੍ਚੁਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਦੁਕ੍ਖਾ''।

ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਂ''।

੨. ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ

੨੦੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯਂ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਂ? ਯਾਯਂ ਤਣ੍ਹਾ ਪੋਨੋਭਵਿਕਾ [ਪੋਨੋਬ੍ਭਵਿਕਾ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰)] ਨਨ੍ਦਿਰਾਗਸਹਗਤਾ ਤਤ੍ਰਤਤ੍ਰਾਭਿਨਨ੍ਦਿਨੀ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਕਾਮਤਣ੍ਹਾ, ਭਵਤਣ੍ਹਾ, ਵਿਭਵਤਣ੍ਹਾ।

ਸਾ ਖੋ ਪਨੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਕਤ੍ਥ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਕਤ੍ਥ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ? ਯਂ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ, ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ।

ਕਿਞ੍ਚ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ? ਚਕ੍ਖੁਂ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ। ਸੋਤਂ ਲੋਕੇ...ਪੇ॰... ਘਾਨਂ ਲੋਕੇ... ਜਿਵ੍ਹਾ ਲੋਕੇ... ਕਾਯੋ ਲੋਕੇ... ਮਨੋ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ।

ਰੂਪਾ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ। ਸਦ੍ਦਾ ਲੋਕੇ... ਪੇ॰... ਗਨ੍ਧਾ ਲੋਕੇ... ਰਸਾ ਲੋਕੇ... ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾ ਲੋਕੇ... ਧਮ੍ਮਾ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ।

ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ। ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਲੋਕੇ...ਪੇ॰... ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਲੋਕੇ... ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਲੋਕੇ... ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਲੋਕੇ... ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ।

ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ। ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਲੋਕੇ...ਪੇ॰... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਲੋਕੇ... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਲੋਕੇ... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਲੋਕੇ... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ।

ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ। ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ ਲੋਕੇ...ਪੇ॰... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ ਲੋਕੇ... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ ਲੋਕੇ... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ ਲੋਕੇ... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ।

ਰੂਪਸਞ੍ਞਾ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ। ਸਦ੍ਦਸਞ੍ਞਾ ਲੋਕੇ...ਪੇ॰... ਗਨ੍ਧਸਞ੍ਞਾ ਲੋਕੇ... ਰਸਸਞ੍ਞਾ ਲੋਕੇ... ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਸਞ੍ਞਾ ਲੋਕੇ... ਧਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ।

ਰੂਪਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ। ਸਦ੍ਦਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਲੋਕੇ...ਪੇ॰... ਗਨ੍ਧਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਲੋਕੇ... ਰਸਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਲੋਕੇ... ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਲੋਕੇ... ਧਮ੍ਮਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ।

ਰੂਪਤਣ੍ਹਾ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ। ਸਦ੍ਦਤਣ੍ਹਾ ਲੋਕੇ...ਪੇ॰... ਗਨ੍ਧਤਣ੍ਹਾ ਲੋਕੇ... ਰਸਤਣ੍ਹਾ ਲੋਕੇ... ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਤਣ੍ਹਾ ਲੋਕੇ... ਧਮ੍ਮਤਣ੍ਹਾ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ।

ਰੂਪਵਿਤਕ੍ਕੋ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ । ਸਦ੍ਦਵਿਤਕ੍ਕੋ ਲੋਕੇ...ਪੇ॰... ਗਨ੍ਧਵਿਤਕ੍ਕੋ ਲੋਕੇ... ਰਸਵਿਤਕ੍ਕੋ ਲੋਕੇ... ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਵਿਤਕ੍ਕੋ ਲੋਕੇ... ਧਮ੍ਮਵਿਤਕ੍ਕੋ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ।

ਰੂਪਵਿਚਾਰੋ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ। ਸਦ੍ਦਵਿਚਾਰੋ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ , ਏਤ੍ਥ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ। ਗਨ੍ਧਵਿਚਾਰੋ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ। ਰਸਵਿਚਾਰੋ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ।

ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਵਿਚਾਰੋ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ। ਧਮ੍ਮਵਿਚਾਰੋ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਵਿਸਮਾਨਾ ਨਿਵਿਸਤਿ।

ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯਂ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਂ''।

੩. ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ

੨੦੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਂ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਂ? ਯੋ ਤਸ੍ਸਾਯੇਵ ਤਣ੍ਹਾਯ ਅਸੇਸਵਿਰਾਗਨਿਰੋਧੋ ਚਾਗੋ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੋ ਮੁਤ੍ਤਿ ਅਨਾਲਯੋ।

ਸਾ ਖੋ ਪਨੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਕਤ੍ਥ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਕਤ੍ਥ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ? ਯਂ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ, ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ।

ਕਿਞ੍ਚ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ? ਚਕ੍ਖੁਂ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ। ਸੋਤਂ ਲੋਕੇ...ਪੇ॰... ਘਾਨਂ ਲੋਕੇ... ਜਿਵ੍ਹਾ ਲੋਕੇ... ਕਾਯੋ ਲੋਕੇ... ਮਨੋ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ।

ਰੂਪਾ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ। ਸਦ੍ਦਾ ਲੋਕੇ...ਪੇ॰... ਗਨ੍ਧਾ ਲੋਕੇ... ਰਸਾ ਲੋਕੇ... ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾ ਲੋਕੇ... ਧਮ੍ਮਾ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ।

ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ। ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਲੋਕੇ...ਪੇ॰... ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਲੋਕੇ... ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਲੋਕੇ... ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਲੋਕੇ... ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ।

ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ। ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਲੋਕੇ...ਪੇ॰... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਲੋਕੇ... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਲੋਕੇ... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਲੋਕੇ... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ।

ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ। ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ ਲੋਕੇ...ਪੇ॰... ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ ਲੋਕੇ... ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ ਲੋਕੇ... ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ ਲੋਕੇ... ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ।

ਰੂਪਸਞ੍ਞਾ ਲੋਕੇ... ਸਦ੍ਦਸਞ੍ਞਾ ਲੋਕੇ... ਗਨ੍ਧਸਞ੍ਞਾ ਲੋਕੇ... ਰਸਸਞ੍ਞਾ ਲੋਕੇ... ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਸਞ੍ਞਾ ਲੋਕੇ... ਧਮ੍ਮਸਞ੍ਞਾ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ।

ਰੂਪਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਲੋਕੇ... ਸਦ੍ਦਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਲੋਕੇ... ਗਨ੍ਧਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਲੋਕੇ... ਰਸਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਲੋਕੇ... ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਲੋਕੇ... ਧਮ੍ਮਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ।

ਰੂਪਤਣ੍ਹਾ ਲੋਕੇ... ਸਦ੍ਦਤਣ੍ਹਾ ਲੋਕੇ... ਗਨ੍ਧਤਣ੍ਹਾ ਲੋਕੇ... ਰਸਤਣ੍ਹਾ ਲੋਕੇ... ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਤਣ੍ਹਾ ਲੋਕੇ... ਧਮ੍ਮਤਣ੍ਹਾ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ।

ਰੂਪਵਿਤਕ੍ਕੋ ਲੋਕੇ... ਸਦ੍ਦਵਿਤਕ੍ਕੋ ਲੋਕੇ... ਗਨ੍ਧਵਿਤਕ੍ਕੋ ਲੋਕੇ... ਰਸਵਿਤਕ੍ਕੋ ਲੋਕੇ... ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਵਿਤਕ੍ਕੋ ਲੋਕੇ... ਧਮ੍ਮਵਿਤਕ੍ਕੋ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ।

ਰੂਪਵਿਚਾਰੋ ਲੋਕੇ... ਸਦ੍ਦਵਿਚਾਰੋ ਲੋਕੇ... ਗਨ੍ਧਵਿਚਾਰੋ ਲੋਕੇ... ਰਸਵਿਚਾਰੋ ਲੋਕੇ... ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਵਿਚਾਰੋ ਲੋਕੇ... ਧਮ੍ਮਵਿਚਾਰੋ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ। ਏਤ੍ਥੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਪਹੀਯਮਾਨਾ ਪਹੀਯਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਨਿਰੁਜ੍ਝਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ।

ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਂ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਂ''।

੪. ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚਂ

੨੦੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਂ? ਅਯਮੇਵ ਅਰਿਯੋ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ, ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ, ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵੋ, ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ, ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ? ਦੁਕ੍ਖੇ ਞਾਣਂ, ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੇ ਞਾਣਂ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੇ ਞਾਣਂ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਞਾਣਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ? ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ, ਅਬ੍ਯਾਪਾਦਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ, ਅਵਿਹਿਂਸਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ? ਮੁਸਾਵਾਦਾ ਵੇਰਮਣੀ, ਪਿਸੁਣਾਯ ਵਾਚਾਯ ਵੇਰਮਣੀ, ਫਰੁਸਾਯ ਵਾਚਾਯ ਵੇਰਮਣੀ, ਸਮ੍ਫਪ੍ਪਲਾਪਾ ਵੇਰਮਣੀ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ? ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ, ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ, ਕਾਮੇਸੁਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰਾ ਵੇਰਮਣੀ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵੋ? ਇਧ ਅਰਿਯਸਾਵਕੋ ਮਿਚ੍ਛਾਆਜੀਵਂ ਪਹਾਯ ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵੇਨ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ, ਵਾਯਮਤਿ, ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਪਦਹਤਿ। ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ, ਵਾਯਮਤਿ, ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਪਦਹਤਿ। ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ, ਵਾਯਮਤਿ, ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਪਦਹਤਿ। ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੋਸਾਯ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ, ਵਾਯਮਤਿ, ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਪਦਹਤਿ। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕਾਯੇ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਸਤਿਮਾ, ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸਂ। ਵੇਦਨਾਸੁ...ਪੇ॰... ਚਿਤ੍ਤੇ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਸਤਿਮਾ,

ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸਂ। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ, ਵਿਵਿਚ੍ਚ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ, ਸਵਿਤਕ੍ਕਂ ਸਵਿਚਾਰਂ ਵਿਵੇਕਜਂ ਪੀਤਿਸੁਖਂ ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ। ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨਂ ਵੂਪਸਮਾ, ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਸਮ੍ਪਸਾਦਨਂ, ਚੇਤਸੋ ਏਕੋਦਿਭਾਵਂ ਅਵਿਤਕ੍ਕਂ ਅਵਿਚਾਰਂ ਸਮਾਧਿਜਂ ਪੀਤਿਸੁਖਂ ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ। ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਿਰਾਗਾ, ਉਪੇਕ੍ਖਕੋ ਚ ਵਿਹਰਤਿ, ਸਤੋ ਚ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ, ਸੁਖਞ੍ਚ ਕਾਯੇਨ ਪਟਿਸਂਵੇਦੇਤਿ, ਯਂ ਤਂ ਅਰਿਯਾ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ – ‘‘ਉਪੇਕ੍ਖਕੋ ਸਤਿਮਾ ਸੁਖਵਿਹਾਰੀ’’ਤਿ, ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ। ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ, ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ, ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਸੋਮਨਸ੍ਸਦੋਮਨਸ੍ਸਾਨਂ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਮਾ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਤਿਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਂ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ’’।

ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਂ’’।

ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਭਾਜਨੀਯਂ।

੨. ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯਂ

੨੦੬. ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ – ਦੁਕ੍ਖਂ, ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੋ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੋ? ਤਣ੍ਹਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਦੁਕ੍ਖਂ? ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਕਿਲੇਸਾ, ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਤੀਣਿ ਚ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਸਾਸਵਾਨਿ, ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਸਾਸਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਸਾਸਵਾ ਚ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਵਿਪਾਕਾ, ਯੇ ਚ ਧਮ੍ਮਾ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਵ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਾ, ਸਬ੍ਬਞ੍ਚ ਰੂਪਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਂ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ? ਤਣ੍ਹਾਯ ਪਹਾਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ, ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ ਹੋਤਿ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ? ਯਾ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ? ਯੋ ਤਕ੍ਕੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ? ਯਾ ਚਤੂਹਿ ਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇਹਿ ਆਰਤਿ ਵਿਰਤਿ ਪਟਿਵਿਰਤਿ ਵੇਰਮਣੀ [ਵੇਰਮਣਿ (ਕ॰) ਏਵਮੁਪਰਿਪਿ] ਅਕਿਰਿਯਾ ਅਕਰਣਂ ਅਨਜ੍ਝਾਪਤ੍ਤਿ ਵੇਲਾਅਨਤਿਕ੍ਕਮੋ ਸੇਤੁਘਾਤੋ ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ? ਯਾ ਤੀਹਿ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇਹਿ ਆਰਤਿ ৱਿਰਤਿ ਪਟਿৱਿਰਤਿ ৱੇਰਮਣੀ ਅਕਿਰਿਯਾ ਅਕਰਣਂ ਅਨਜ੍ਝਾਪਤ੍ਤਿ ৱੇਲਾਅਨਤਿਕ੍ਕਮੋ ਸੇਤੁਘਾਤੋ ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ৱੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮ੍ਮਾਆਜੀৱੋ? ਯਾ ਮਿਚ੍ਛਾ ਆਜੀৱਾ ਆਰਤਿ ৱਿਰਤਿ ਪਟਿৱਿਰਤਿ ৱੇਰਮਣੀ ਅਕਿਰਿਯਾ ਅਕਰਣਂ ਅਨਜ੍ਝਾਪਤ੍ਤਿ ৱੇਲਾਅਨਤਿਕ੍ਕਮੋ ਸੇਤੁਘਾਤੋ ਸਮ੍ਮਾਆਜੀৱੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ৱੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮ੍ਮਾਆਜੀৱੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮ੍ਮਾৱਾਯਾਮੋ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ৱੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ [ৱਿਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾৱਾਯਾਮੋ ৱੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ৱੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮ੍ਮਾৱਾਯਾਮੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ? ਯਾ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ৱੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ? ਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਠਿਤਿ ਸਣ੍ਠਿਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ৱੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ’’। ਅਯਂ ৱੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ’’। ਅৱਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੨੦੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੋ? ਤਣ੍ਹਾ ਚ ਅৱਸੇਸਾ ਚ ਕਿਲੇਸਾ – ਅਯਂ ৱੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਦੁਕ੍ਖਂ? ਅৱਸੇਸਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਤੀਣਿ ਚ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਸਾਸৱਾਨਿ, ਅৱਸੇਸਾ ਚ ਸਾਸৱਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਸਾਸৱਾ ਚ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ৱਿਪਾਕਾ, ਯੇ ਚ ਧਮ੍ਮਾ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇৱ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮৱਿਪਾਕਾ, ਸਬ੍ਬਞ੍ਚ ਰੂਪਂ – ਇਦਂ ৱੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਂ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ? ਤਣ੍ਹਾਯ ਚ, ਅৱਸੇਸਾਨਞ੍ਚ ਕਿਲੇਸਾਨਂ ਪਹਾਨਂ – ਅਯਂ ৱੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾৱੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ, ৱਿৱਿਚ੍ਚੇৱ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ৱਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ ਹੋਤਿ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ। ਅਯਂ ৱੁਚ੍ਚਤਿ – ‘‘ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ’’। ਅৱਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੨੦੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੋ? ਤਣ੍ਹਾ ਚ ਅৱਸੇਸਾ ਚ ਕਿਲੇਸਾ, ਅৱਸੇਸਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ – ਅਯਂ ৱੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਦੁਕ੍ਖਂ? ਤੀਣਿ ਚ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਸਾਸৱਾਨਿ, ਅৱਸੇਸਾ ਚ ਸਾਸৱਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਸਾਸৱਾ ਚ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ৱਿਪਾਕਾ, ਯੇ ਚ ਧਮ੍ਮਾ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇৱ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮৱਿਪਾਕਾ, ਸਬ੍ਬਞ੍ਚ ਰੂਪਂ – ਇਦਂ ৱੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਂ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ? ਤਣ੍ਹਾਯ ਚ, ਅৱਸੇਸਾਨਞ੍ਚ ਕਿਲੇਸਾਨਂ, ਅৱਸੇਸਾਨਞ੍ਚ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਹਾਨਂ – ਅਯਂ ৱੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ ਹੋਤਿ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੨੦੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੋ? ਤਣ੍ਹਾ ਚ ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਕਿਲੇਸਾ, ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਤੀਣਿ ਚ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਸਾਸਵਾਨਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਦੁਕ੍ਖਂ? ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਸਾਸਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਸਾਸਵਾ ਚ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਵਿਪਾਕਾ, ਯੇ ਚ ਧਮ੍ਮਾ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਵ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਾ, ਸਬ੍ਬਞ੍ਚ ਰੂਪਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਂ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ? ਤਣ੍ਹਾਯ ਚ, ਅਵਸੇਸਾਨਞ੍ਚ ਕਿਲੇਸਾਨਂ, ਅਵਸੇਸਾਨਞ੍ਚ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ, ਤਿਣ੍ਣਞ੍ਚ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਂ ਸਾਸਵਾਨਂ ਪਹਾਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ ਹੋਤਿ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੨੧੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੋ? ਤਣ੍ਹਾ ਚ, ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਕਿਲੇਸਾ, ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਤੀਣਿ ਚ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਸਾਸਵਾਨਿ, ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਸਾਸਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਦੁਕ੍ਖਂ? ਸਾਸਵਾ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਵਿਪਾਕਾ, ਯੇ ਚ ਧਮ੍ਮਾ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਵ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਾ, ਸਬ੍ਬਞ੍ਚ ਰੂਪਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਂ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ? ਤਣ੍ਹਾਯ ਚ, ਅਵਸੇਸਾਨਞ੍ਚ ਕਿਲੇਸਾਨਂ, ਅਵਸੇਸਾਨਞ੍ਚ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ, ਤਿਣ੍ਣਞ੍ਚ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਂ ਸਾਸਵਾਨਂ, ਅਵਸੇਸਾਨਞ੍ਚ ਸਾਸਵਾਨਂ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਹਾਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ, ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ ਹੋਤਿ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੨੧੧. ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ – ਦੁਕ੍ਖਂ, ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੋ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੋ? ਤਣ੍ਹਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਦੁਕ੍ਖਂ? ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਕਿਲੇਸਾ, ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਤੀਣਿ ਚ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਸਾਸਵਾਨਿ, ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਸਾਸਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਸਾਸਵਾ ਚ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਵਿਪਾਕਾ, ਯੇ ਚ ਧਮ੍ਮਾ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਵ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ

ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਾ, ਸਬ੍ਬਞ੍ਚ ਰੂਪਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਂ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ? ਤਣ੍ਹਾਯ ਪਹਾਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ, ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ ਹੋਤਿ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ, ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ, ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ? ਯਾ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ? ਯੋ ਤਕ੍ਕੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ? ਯਾ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ? ਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਠਿਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ’’। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੨੧੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੋ? ਤਣ੍ਹਾ ਚ, ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਕਿਲੇਸਾ, ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਤੀਣਿ ਚ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਸਾਸਵਾਨਿ , ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਸਾਸਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਦੁਕ੍ਖਂ? ਸਾਸਵਾ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਵਿਪਾਕਾ, ਯੇ ਚ ਧਮ੍ਮਾ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਵ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਾ, ਸਬ੍ਬਞ੍ਚ ਰੂਪਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਂ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ? ਤਣ੍ਹਾਯ ਚ, ਅਵਸੇਸਾਨਞ੍ਚ ਕਿਲੇਸਾਨਂ, ਅਵਸੇਸਾਨਞ੍ਚ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ, ਤਿਣ੍ਣਞ੍ਚ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਂ ਸਾਸਵਾਨਂ, ਅਵਸੇਸਾਨਞ੍ਚ ਸਾਸਵਾਨਂ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਹਾਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ, ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ ਹੋਤਿ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ, ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ, ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੨੧੩. ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ – ਦੁਕ੍ਖਂ, ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੋ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੋ? ਤਣ੍ਹਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਦੁਕ੍ਖਂ? ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਕਿਲੇਸਾ, ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਤੀਣਿ ਚ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਸਾਸਵਾਨਿ, ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਸਾਸਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਸਾਸਵਾ ਚ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਵਿਪਾਕਾ, ਯੇ ਚ ਧਮ੍ਮਾ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਵ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਾ, ਸਬ੍ਬਞ੍ਚ ਰੂਪਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਂ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ? ਤਣ੍ਹਾਯ ਪਹਾਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ…ਪੇ॰… ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ…ਪੇ॰… ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ’’।

੨੧੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੋ? ਤਣ੍ਹਾ ਚ, ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਕਿਲੇਸਾ, ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਤੀਣਿ ਚ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ ਸਾਸਵਾਨਿ, ਅਵਸੇਸਾ ਚ ਸਾਸਵਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਦੁਕ੍ਖਂ? ਸਾਸਵਾ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਵਿਪਾਕਾ, ਯੇ ਚ ਧਮ੍ਮਾ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਵ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਾ, ਸਬ੍ਬਞ੍ਚ ਰੂਪਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਂ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ? ਤਣ੍ਹਾਯ ਚ, ਅਵਸੇਸਾਨਞ੍ਚ ਕਿਲੇਸਾਨਂ, ਅਵਸੇਸਾਨਞ੍ਚ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ, ਤਿਣ੍ਣਞ੍ਚ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਂ ਸਾਸਵਾਨਂ, ਅਵਸੇਸਾਨਞ੍ਚ ਸਾਸਵਾਨਂ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਹਾਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ…ਪੇ॰… ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ…ਪੇ॰… ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ’’।

ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯਂ।

੩. ਪਞ੍ਹਾਪੁਚ੍ਛਕਂ

੨੧੫. ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਾਨਿ – ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਂ, ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯਂ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਂ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਂ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਂ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨੀ ਪਟਿਪਦਾ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਂ।

੨੧੬. ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਾਨਂ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ…ਪੇ॰… ਕਤਿ ਸਰਣਾ, ਕਤਿ ਅਰਣਾ?

੧. ਤਿਕਂ

੨੧੭. ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚੰ ਅਕੁਸਲਂ। ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚੰ ਕੁਸਲਂ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚੰ ਅਬ੍ਯਾਕਤਂ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚੰ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਂ, ਸਿਯਾ ਅਕੁਸਲਂ, ਸਿਯਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚੰ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚੰ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚੰ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਂ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚੰ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਂ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਂ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਂ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚੰ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚੰ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਂ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਂ।

ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚੰ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਸਂਕਿਲੇਸਿਕਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚੰ ਸਿਯਾ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਸਂਕਿਲੇਸਿਕਂ, ਸਿਯਾ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਸਂਕਿਲੇਸਿਕਂ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚੰ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਂ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚੰ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਂ। ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚੰ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਂ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਂ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚੰ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਂ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚੰ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਪੀਤਿਸਹਗਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਸੁਖਸਹਗਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚੰ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਂ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਂ, ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਪੀਤਿਸਹਗਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਸੁਖਸਹਗਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ।

ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚੰ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਂ, ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਂ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚੰ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਂ, ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਂ, ਸਿਯਾ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚੰ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਂ, ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਂ । ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚੰ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਂ, ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਂ, ਸਿਯਾ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਂ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚੰ ਆਚਯਗਾਮਿ। ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚੰ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚੰ ਸਿਯਾ ਆਚਯਗਾਮਿ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿ। ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚੰ ਸੇਕ੍ਖਂ। ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚੰ ਪਰਿਤ੍ਤਂ । ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚੰ ਸਿਯਾ ਪਰਿਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਮਹਗ੍ਗਤਂ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚੰ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਂ। ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚੰ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਂ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚੰ ਸਿਯਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਂ ਨ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚੰ ਸਿਯਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣ''ਨ੍ਤਿਪਿ।

ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚੰ ਹੀਨਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਪਣੀਤਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚੰ ਸਿਯਾ ਹੀਨਂ, ਸਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਂ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚੰ ਅਨਿਯਤਂ। ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚੰ ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਨਿਯਤਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਸਿਯਾ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਤਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚੰ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਂ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚੰ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤੀ''ਤਿਪਿ। ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚੰ ਨ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਂ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਂ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤੀ''ਤਿ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚੰ ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਂ ਨ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਂ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤੀ''ਤਿਪਿ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੋ''ਤਿ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚੰ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਉਪ੍ਪਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਉਪ੍ਪਾਦੀ''ਤਿਪਿ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚੰ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿ। ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚੰ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਅਤੀਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ,

‘‘ਅਨਾਗਤ’’ਨ੍ਤਿਪਿ, ‘‘ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨ’’ਨ੍ਤਿਪਿ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਂ। ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚਂ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਂ – ‘‘ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣ’’ਨ੍ਤਿਪਿ, ‘‘ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣ’’ਨ੍ਤਿਪਿ, ‘‘ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣ’’ਨ੍ਤਿਪਿ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ – ‘‘ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ’’ਤਿਪਿ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਬਹਿਦ੍ਧਾ। ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਂ। ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚਂ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਂ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਂ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਂ , ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਂ – ‘‘ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣ’’ਨ੍ਤਿਪਿ, ‘‘ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣ’’ਨ੍ਤਿਪਿ, ‘‘ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣ’’ਨ੍ਤਿਪਿ। ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਘਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਸਨਿਦਸ੍ਸਨਸਪ੍ਪਟਿਘਂ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਸਪ੍ਪਟਿਘਂ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਘਂ।

੨. ਦੁਕਂ

੨੧੮. ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਹੇਤੁ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਨ ਹੇਤੁ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਸਿਯਾ ਹੇਤੂ, ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਸਹੇਤੁਕਾ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਅਹੇਤੁਕਂ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਸਹੇਤੁਕਂ, ਸਿਯਾ ਅਹੇਤੁਕਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਞ੍ਚ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਂ – ‘‘ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਞ੍ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਸਹੇਤੁਕਞ੍ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ’’ਤਿਪਿ। ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਸਹੇਤੁਕਞ੍ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਸਹੇਤੁਕਞ੍ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਂ – ‘‘ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਞ੍ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਸਹੇਤੁਕਞ੍ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ’’ਤਿਪਿ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਂ – ‘‘ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ’’ਤਿਪਿ। ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੁ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਂ – ‘‘ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ’’ਤਿਪਿ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕਂ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਂ – ‘‘ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕ’’ਨ੍ਤਿਪਿ, ‘‘ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕ’’ਨ੍ਤਿਪਿ। ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਂ – ‘‘ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕ’’ਨ੍ਤਿਪਿ, ‘‘ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕ’’ਨ੍ਤਿਪਿ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਂ – ‘‘ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕ’’ਨ੍ਤਿਪਿ, ‘‘ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕ’’ਨ੍ਤਿਪਿ।

ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਸਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਅਪ੍ਪਚ੍ਚਯਂ। ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਸਙ੍ਖਤਾ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਅਸਙ੍ਖਤਂ। ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਸਨਿਦਸ੍ਸਨਂ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਂ। ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਅਪ੍ਪਟਿਘਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਪਟਿਘਂ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਘਂ। ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਅਰੂਪਾਨਿ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਰੂਪਂ, ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਲੋਕਿਯਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ; ਕੇਨਚਿ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ।

ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਆਸਵੋ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨੋ ਆਸਵਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਆਸਵੋ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਆਸਵੋ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਸਾਸਵਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਅਨਾਸਵਾ । ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਆਸਵੋ ਚੇਵ ਸਾਸਵਞ੍ਚ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ – ‘‘ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾ’’ਤਿਪਿ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਆਸਵੋ ਚੇਵ ਸਾਸਵਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਸਾਸਵਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਆਸਵੋ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਾ – ‘‘ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾ’’ਤਿਪਿ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਆਸਵੋ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚ , ਸਿਯਾ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਂ – ‘‘ਆਸਵੋ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ’’ਤਿਪਿ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨਾਸਵਾ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਂ – ‘‘ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਾਸਵ’’ਨ੍ਤਿਪਿ,

‘‘ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨਾਸਵ’’ਨ੍ਤਿਪਿ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਾਸਵਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ‘‘ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਾਸਵ’’ਨ੍ਤਿਪਿ, ‘‘ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨਾਸਵ’’ਨ੍ਤਿਪਿ।

ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਸਂਯੋਜਨਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨੋ ਸਂਯੋਜਨਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਂ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਸਂਯੋਜਨਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਅਸਂਯੋਜਨਿਯਾ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਿਯਞ੍ਚ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਾ ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਾ’’ਤਿਪਿ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਿਯਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਿਯਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਂ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਾ ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਾ’’ਤਿਪਿ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨ’’ਨ੍ਤਿਪਿ । ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਂਯੋਜਨਿਯਾ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਯੋਜਨਿਯ’’ਨ੍ਤਿਪਿ, ‘‘ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਂਯੋਜਨਿਯ’’ਨ੍ਤਿਪਿ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਯੋਜਨਿਯਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਯੋਜਨਿਯ’’ਨ੍ਤਿਪਿ, ‘‘ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਂਯੋਜਨਿਯ’’ਨ੍ਤਿਪਿ।

ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਗਨ੍ਥੋ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨੋ ਗਨ੍ਥਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥੋ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਗਨ੍ਥੋ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਅਗਨ੍ਥਨਿਯਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਗਨ੍ਥੋ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਨਿਯਞ੍ਚ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਗਨ੍ਥਾ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥਾ’’ਤਿਪਿ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥੋ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਨਿਯਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਨਿਯਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥੋ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਗਨ੍ਥੋ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚ , ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ‘‘ਗਨ੍ਥੋ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥੋ’’ਤਿਪਿ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਗਨ੍ਥਾ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥਾ’’ਤਿਪਿ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥੋ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ‘‘ਗਨ੍ਥੋ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥੋ’’ਤਿਪਿ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਗਨ੍ਥਨਿਯਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਗਨ੍ਥਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਗਨ੍ਥਨਿਯਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਗਨ੍ਥਨਿਯਾ’’ਤਿਪਿ।

ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਓਘੋ...ਪੇ॰... ਯੋਗੋ...ਪੇ॰... ਨੀਵਰਣਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨੋ ਨੀਵਰਣਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਂ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਨੀਵਰਣਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਅਨੀਵਰਣਿਯਾ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਨੀਵਰਣਞ੍ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਿਯਞ੍ਚ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਨੀਵਰਣਾ ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣਾ’’ਤਿਪਿ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਞ੍ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਿਯਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਿਯਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣਂ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਨੀਵਰਣਞ੍ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਨੀਵਰਣਾ ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣਾ’’ਤਿਪਿ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਞ੍ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ‘‘ਨੀਵਰਣਞ੍ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿਪਿ , ‘‘ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣ’’ਨ੍ਤਿਪਿ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੀਵਰਣਿਯਾ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ‘‘ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨੀਵਰਣਿਯ’’ਨ੍ਤਿਪਿ, ‘‘ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੀਵਰਣਿਯ’’ਨ੍ਤਿਪਿ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨੀਵਰਣਿਯਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ‘‘ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨੀਵਰਣਿਯ’’ਨ੍ਤਿਪਿ, ‘‘ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੀਵਰਣਿਯ’’ਨ੍ਤਿਪਿ।

ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਨੋ ਪਰਾਮਾਸਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸੋ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਪਰਾਮਾਸੋ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਅਪਰਾਮਟ੍ਠਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਪਰਾਮਾਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਪਰਾਮਾਸੋ ਚੇਵ ਪਰਾਮਟ੍ਠਞ੍ਚਾ''ਤਿ, ਪਰਾਮਟ੍ਠਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਪਰਾਮਾਸੋ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਪਰਾਮਾਸਾ ਚੇਵ ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ , ''ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਪਰਾਮਾਸਾ''ਤਿਪਿ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸੋ ਚੇਵ ਪਰਾਮਟ੍ਠਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਟ੍ਠਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਪਰਾਮਾਸੋ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਪਰਾਮਟ੍ਠਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਪਰਾਮਟ੍ਠਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਪਰਾਮਟ੍ਠਾ''ਤਿਪਿ, ''ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਪਰਾਮਟ੍ਠਾ''ਤਿਪਿ।

ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਂ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਂ। ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਚੇਤਸਿਕਾ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਅਚੇਤਸਿਕਂ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਚੇਤਸਿਕਂ, ਸਿਯਾ ਅਚੇਤਸਿਕਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ । ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਾ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਚਿਤ੍ਤਵਿਸਂਸਟ੍ਠਂ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਂ, ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਵਿਸਂਸਟ੍ਠਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਂਸਟ੍ਠ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਵਿਸਂਸਟ੍ਠ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੁਨੋ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੂ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੂ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੋ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ । ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੁਨੋ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੂ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੂ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੋ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿ । ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿ। ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਬਾਹਿਰਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਬਾਹਿਰਂ।

ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਨੋ ਉਪਾਦਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਉਪਾਦਾ। ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਂ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਂ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਉਪਾਦਾਨਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨੋ ਉਪਾਦਾਨਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਉਪਾਦਾਨਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਉਪਾਦਾਨਞ੍ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਿਯਞ੍ਚ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਉਪਾਦਾਨਾ ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨਾ''ਤਿਪਿ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਞ੍ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਿਯਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਿਯਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨਂ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਞ੍ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਉਪਾਦਾਨਞ੍ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਉਪਾਦਾਨਾ ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨਾ''ਤਿਪਿ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਞ੍ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਉਪਾਦਾਨਞ੍ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚਾ'' ਤਿਪਿ, ''ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਉਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਉਪਾਦਾਨਿਯਾ''ਤਿਪਿ, ''ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ''ਤਿਪਿ।

ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਕਿਲੇਸੋ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨੋ ਕਿਲੇਸਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸੋ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਕਿਲੇਸੋ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਂ, ਸਿਯਾ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਂ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਞ੍ਚ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਵ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸਾ''ਤਿਪਿ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਞ੍ਚ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਵ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸਾ''ਤਿਪਿ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਞ੍ਚ, ਸਿਯਾ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਞ੍ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ''ਤਿਪਿ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਵ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸਾ''ਤਿਪਿ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚ , ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚਾ'' ਤਿਪਿ, ''ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ''ਤਿਪਿ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਕਿਲੇਸਿਕ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਕਿਲੇਸਿਕਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਕਿਲੇਸਿਕ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕ''ਨ੍ਤਿਪਿ।

ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਸਵਿਤਕ੍ਕਂ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਅਵਿਤਕ੍ਕਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਾ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਸਵਿਚਾਰਂ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਅਵਿਚਾਰਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਸਿਯਾ ਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਚਾਰਾ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਂ। ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਂ। ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਂ। ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ। ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ।

ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਕਾਮਾਵਚਰਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨ ਕਾਮਾਵਚਰਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਕਾਮਾਵਚਰਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਾਮਾਵਚਰਂ। ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਰੂਪਾਵਚਰਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਂ। ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਾਵਚਰਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ। ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚਂ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ। ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ। ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚਂ ਨਿਯਤਂ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਅਨਿਯਤਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਸਿਯਾ ਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਸਉਤ੍ਤਰਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਅਨੁਤ੍ਤਰਾ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਸਰਣਂ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਅਰਣਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਸਰਣਂ, ਸਿਯਾ ਅਰਣਨ੍ਤਿ।

ਪਞ੍ਹਾਪੁਚ੍ਛਕਂ।

ਸਚ੍ਚਵਿਭਙ੍ਗੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੫. ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਵਿਭङ੍ਗੋ

੧. ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯਂ

੨੧੯. ਬਾਵੀਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ – ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸੋਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਘਾਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਜਿਵ੍ਹਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਕਾਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸੁਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਦੁਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ , ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ [ਵਿਰਿਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)], ਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਮਾਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਪਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਅਨਞ੍ਞਾਤਞ੍ਞਸ੍ਸਾਮੀਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਅਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਅਞ੍ਞਾਤਾਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ।

੨੨੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ? ਯਂ ਚਕ੍ਖੁ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਮਹਾਭੂਤਾਨਂ ਉਪਾਦਾਯ ਪਸਾਦੋ...ਪੇ॰... ਸੁਞ੍ਞੋ ਗਾਮੋਪੇਸੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸੋਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ...ਪੇ॰... ਘਾਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ...ਪੇ॰... ਕਾਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ? ਯੋ ਕਾਯੋ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਮਹਾਭੂਤਾਨਂ ਉਪਾਦਾਯ ਪਸਾਦੋ...ਪੇ॰... ਸੁਞ੍ਞੋ ਗਾਮੋਪੇਸੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਕਾਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ? ਏਕਵਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ – ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ। ਦੁਵਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ – ਅਤ੍ਥਿ ਸਹੇਤੁਕਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਹੇਤੁਕਂ। ਤਿਵਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ – ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤਂ। ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ – ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਾਵਚਰਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਾਵਚਰਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਾਵਚਰਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ। ਪਞ੍ਚਵਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ – ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ । ਛਬ੍ਬਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਂ। ਏਵਂ ਛਬ੍ਬਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ।

ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਮਨੋਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ। ਏਵਂ ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ।

ਅਟ੍ਠਵਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਸਹਗਤਂ, ਮਨੋਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ। ਏਵਂ ਅਟ੍ਠਵਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ।

ਨਵਵਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਮਨੋਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਏਵਂ ਨਵਵਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ।

ਦਸਵਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ – ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਸਹਗਤਂ, ਮਨੋਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ...ਪੇ॰... ਏਵਂ ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ? ਯਂ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਇਤ੍ਥਿਲਿङ੍ਗਂ ਇਤ੍ਥਿਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਇਤ੍ਥਿਕੁਤ੍ਤਂ ਇਤ੍ਥਾਕਪ੍ਪੋ ਇਤ੍ਥਤ੍ਤਂ ਇਤ੍ਥਿਭਾਵੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ? ਯਂ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਲਿङ੍ਗਂ ਪੁਰਿਸਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਪੁਰਿਸਕੁਤ੍ਤਂ ਪੁਰਿਸਾਕਪ੍ਪੋ ਪੁਰਿਸਤ੍ਤਂ ਪੁਰਿਸਭਾਵੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ? ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਦੁਵਿਧੇਨ – ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਰੂਪਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਰੂਪਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ? ਯੋ ਤੇਸਂ ਰੂਪੀਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਆਯੁ ਠਿਤਿ ਯਪਨਾ ਯਾਪਨਾ ਇਰਿਯਨਾ ਵਤ੍ਤਨਾ ਪਾਲਨਾ ਜੀਵਿਤਂ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਰੂਪਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਅਰੂਪਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ? ਯੋ ਤੇਸਂ ਅਰੂਪੀਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਆਯੁ ਠਿਤਿ ਯਪਨਾ ਯਾਪਨਾ ਇਰਿਯਨਾ ਵਤ੍ਤਨਾ ਪਾਲਨਾ ਜੀਵਿਤਂ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਰੂਪਜੀਵਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ’’। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸੁਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ? ਯਂ ਕਾਯਿਕਂ ਸਾਤਂ ਕਾਯਿਕਂ ਸੁਖਂ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਸਾਤਂ ਸੁਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸੁਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਦੁਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ? ਯਂ ਕਾਯਿਕਂ ਅਸਾਤਂ ਕਾਯਿਕਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਅਸਾਤਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ? ਯਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਸਾਤਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਸੁਖਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਸਾਤਂ ਸੁਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ? ਯਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਅਸਾਤਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਅਸਾਤਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ? ਯਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਨੇਵ ਸਾਤਂ ਨਾਸਾਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ? ਯਾ ਸਦ੍ਧਾ ਸਦ੍ਦਹਨਾ ਓਕਪ੍ਪਨਾ ਅਭਿਪ੍ਪਸਾਦੋ ਸਦ੍ਧਾ ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਦ੍ਧਾਬਲਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ ਨਿਕ੍ਕਮੋ ਪਰਕ੍ਕਮੋ ਉਯ੍ਯਾਮੋ ਵਾਯਾਮੋ ਉਸ੍ਸਾਹੋ ਉਸ੍ਸੋਲ੍ਹੀ ਥਾਮੋ ਠਿਤਿ ਅਸਿਥਿਲਪਰਕ੍ਕਮਤਾ ਅਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਛਨ੍ਦਤਾ ਅਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਧੁਰਤਾ ਧੁਰਸਮ੍ਪਗ੍ਗਾਹੋ ਵੀਰਿਯਂ ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵੀਰਿਯਬਲਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ? ਯਾ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਰਣਤਾ ਧਾਰਣਤਾ ਅਪਿਲਾਪਨਤਾ ਅਸਮ੍ਮੁਸ੍ਸਨਤਾ ਸਤਿ ਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਤਿਬਲਂ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸਮਾਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ? ਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਠਿਤਿ ਸਣ੍ਠਿਤਿ ਅਵਟ੍ਠਿਤਿ ਅਵਿਸਾਹਾਰੋ ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਅਵਿਸਾਹਟਮਾਨਸਤਾ ਸਮਥੋ ਸਮਾਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਮਾਧਿਬਲਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮਾਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਪਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ? ਯਾ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਪਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਅਨਞ੍ਞਾਤਞ੍ਞਸ੍ਸਾਮੀਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ? ਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਅਨਞ੍ਞਾਤਾਨੰ ਅਦਿਟ੍ਠਾਨੰ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਾਨੰ ਅਵਿਦਿਤਾਨੰ ਅਸਚ੍ਛਿਕਤਾਨੰ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗੰ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਨਞ੍ਞਾਤਞ੍ਞਸ੍ਸਾਮੀਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਅਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ? ਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਞਾਤਾਨੰ ਦਿਟ੍ਠਾਨੰ ਪਤ੍ਤਾਨੰ ਵਿਦਿਤਾਨੰ ਸਚ੍ਛਿਕਤਾਨੰ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗੰ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਅਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਅਞ੍ਞਾਤਾਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ? ਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਅਞ੍ਞਾਤਾਵੀਨੰ ਦਿਟ੍ਠਾਨੰ ਪਤ੍ਤਾਨੰ ਵਿਦਿਤਾਨੰ ਸਚ੍ਛਿਕਤਾਨੰ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗੰ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਞ੍ਞਾਤਾਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ’’।

ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯੰ।

੨. ਪਞ੍ਹਾਪੁਚ੍ਛਕੰ

੨੨੧. ਬਾਵੀਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ – ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ, ਸੋਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ, ਘਾਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ, ਜਿਵ੍ਹਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ, ਕਾਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ, ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ, ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ, ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ, ਸੁਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ, ਦੁਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ, ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ, ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ, ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ, ਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ, ਸਮਾਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ, ਪਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ , ਅਨਞ੍ਞਾਤਞ੍ਞਸ੍ਸਾਮੀਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ, ਅਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ, ਅਞ੍ਞਾਤਾਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ।

੨੨੨. ਬਾਵੀਸਤੀਨੰ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨੰ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ...ਪੇ॰... ਕਤਿ ਸਰਣਾ, ਕਤਿ ਅਰਣਾ?

੧. ਤਿਕੰ

੨੨੩. ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਅਕੁਸਲੰ। ਅਨਞ੍ਞਾਤਞ੍ਞਸ੍ਸਾਮੀਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਕੁਸਲੰ। ਚਤ੍ਤਾਰਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ।

ਦ੍ਵਾਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ’’ਤਿਪਿ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ – ‘‘ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿਪਿ , ‘‘ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿਪਿ, ‘‘ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿਪਿ।

ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ। ਦ੍ਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਅਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕੰ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੰ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ । ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੰ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ।

ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਸੰਕਿਲੇਸਿਕਂ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਂ। ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਂ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਂ। ਏਕਾਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ।

ਏਕਾਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ''ਤਿਪਿ, ''ਸੁਖਸਹਗਤਾ''ਤਿਪਿ, ''ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ''ਤਿਪਿ। ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਂ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਂ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਪੀਤਿਸਹਗਤ''ਨ੍ਤਿ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਚਤ੍ਤਾਰਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ , ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ''ਤਿਪਿ, ''ਸੁਖਸਹਗਤਾ''ਤਿਪਿ, ''ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ''ਤਿਪਿ।

ਪਨ੍ਨਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਂ, ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਂ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਪਨ੍ਨਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਂ, ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਂ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ।

ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੋ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਆਚਯਗਾਮਿ। ਅਨਞ੍ਞਾਤਞ੍ਞਸ੍ਸਾਮੀਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿ। ਅਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਿਯਾ ਅਪਚਯਗਾਮਿ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿ । ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਆਚਯਗਾਮਿਨੋ, ਸਿਯਾ ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੋ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੋ। ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ। ਦ੍ਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸੇਕ੍ਖਾ। ਅਞ੍ਞਾਤਾਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਅਸੇਕ੍ਖਂ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸੇਕ੍ਖਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੇਕ੍ਖਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ।

ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਮਹਗ੍ਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ। ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਦ੍ਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਿਯਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਂ ਸਿਯਾ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਨ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣ''ਨ੍ਤਿਪਿ , ''ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣ''ਨ੍ਤਿ ਪਿ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ, ''ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ, ''ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ।

ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਾ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਹੀਨਂ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਪਣੀਤਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਾ, ਸਿਯਾ ਪਣੀਤਾ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਹੀਨਾ, ਸਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਾ, ਸਿਯਾ ਪਣੀਤਾ। ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਅਨਞ੍ਞਾਤਞ੍ਞਸ੍ਸਾਮੀਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਨਿਯਤਂ। ਚਤ੍ਤਾਰਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਿਯਾ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਤਨਿਯਤਂ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਂ । ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਤਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਚਤ੍ਤਾਰਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ, ''ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ''ਤਿਪਿ, ''ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੋ''ਤਿਪਿ। ਅਨਞ੍ਞਾਤਞ੍ਞਸ੍ਸਾਮੀਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਨ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਂ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤੀ''ਤਿਪਿ। ਅਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਨ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਂ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤੀ''ਤਿਪਿ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ, ''ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ''ਤਿਪਿ, ''ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੋ''ਤਿਪਿ।

ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੋ, ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ''ਤਿ। ਦ੍ਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੋ''ਤਿ। ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੋ ; ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਦ੍ਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ, ''ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ , ''ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ। ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ, ''ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ, ''ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ; ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ। ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਚਤ੍ਤਾਰਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਟ੍ਠਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ, ''ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ, ''ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ''ਤਿਪਿ। ਪਞ੍ਚਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਸਪ੍ਪਟਿਘਾ। ਸਤ੍ਤਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਘਾ।

੨. ਦੁਕੰ

੨੨੪. ਚਤ੍ਤਾਰਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਹੇਤੂ। ਅਟ੍ਠਾਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਹੇਤੂ। ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਹੇਤੁਕਾ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਹੇਤੁਕਾ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਹੇਤੁਕਾ। ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਚਤ੍ਤਾਰਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ''ਤਿਪਿ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾ''ਤਿ। ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ''ਤਿ।

ਚਤ੍ਤਾਰਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚ । ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ''ਤਿਪਿ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ''ਤਿ, ''ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ''। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ''ਤਿ।

ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਹੇਤੂ ਅਹੇਤੁਕਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਹੇਤੂ ਸਹੇਤੁਕਾ। ਚਤ੍ਤਾਰਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਨ ਹੇਤੂ ਸਹੇਤੁਕਾ''ਤਿਪਿ, ''ਨ ਹੇਤੂ ਅਹੇਤੁਕਾ''ਤਿਪਿ । ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੂ ਸਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਹੇਤੂ ਅਹੇਤੁਕਾ।

ਸਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ। ਸਙ੍ਖਤਾ। ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾ। ਪਞ੍ਚਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਪ੍ਪਟਿਘਾ। ਸਤ੍ਤਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਘਾ। ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਰੂਪਾ। ਚੁਦ੍ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਰੂਪਾ। ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਸਿਯਾ ਰੂਪੰ, ਸਿਯਾ ਅਰੂਪੰ। ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ; ਕੇਨਚਿ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ।

ਨੋ ਆਸਵਾ। ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਾਸਵਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਨਾਸਵਾ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸਾਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਸਵਾ। ਪਨ੍ਨਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚਾ''ਤਿ, ''ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾ''। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾ''ਤਿਪਿ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾ''ਤਿ।

ਪਨ੍ਨਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾ’’ਤਿਪਿ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ‘‘ਆਸਵੋ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿ, ‘‘ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ’’। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਸਿਯਾ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾ’’ਤਿ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਾਸਵਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨਾਸਵਾ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ‘‘ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਾਸਵ’’ਨ੍ਤਿਪਿ, ‘‘ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨਾਸਵ’’ਨ੍ਤਿਪਿ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਾਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨਾਸਵਾ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਾਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨਾਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਾਸਵਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨਾਸਵਾ’’ਤਿਪਿ।

ਨੋ ਸਂਯੋਜਨਾ। ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਸਂਯੋਜਨਿਯਾ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਸਂਯੋਜਨਿਯਾ। ਪਨ੍ਨਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ । ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ , ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਾ ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਾ ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਾ’’ਤਿਪਿ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਾ ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਾ’’ਤਿ।

ਪਨ੍ਨਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਾ ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਾ’’ਤਿਪਿ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿ, ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਂ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਾ ਚੇਵ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਸਂਯੋਜਨਾ’’ਤਿ।

ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਯੋਜਨਿਯਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਂਯੋਜਨਿਯਾ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਯੋਜਨਿਯ’’ਨ੍ਤਿਪਿ, ‘‘ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਂਯੋਜਨਿਯ’’ਨ੍ਤਿਪਿ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਯੋਜਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਂਯੋਜਨਿਯਾ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਯੋਜਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਂਯੋਜਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਯੋਜਨਿਯਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਂਯੋਜਨਿਯਾ’’ਤਿਪਿ ।

ਨੋ ਗਨ੍ਥਾ। ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਗਨ੍ਥਨਿਯਾ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਗਨ੍ਥਨਿਯਾ। ਪਨ੍ਨਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਗਨ੍ਥਾ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਗਨ੍ਥਾ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥਾ’’ਤਿਪਿ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਗਨ੍ਥਾ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥਾ’’ਤਿ।

ਪਨ੍ਨਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਗਨ੍ਥਾ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥਾ’’ਤਿਪਿ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ‘‘ਗਨ੍ਥੋ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ’’ਞ੍ਚਾਤਿ, ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥੋ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਗਨ੍ਥਾ ਚੇਵ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਗਨ੍ਥਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਗਨ੍ਥਾ’’ਤਿ।

ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਗਨ੍ਥਨਿਯਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਗਨ੍ਥਨਿਯਾ । ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ‘‘ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਗਨ੍ਥਨਿਯ’’ਨ੍ਤਿਪਿ, ‘‘ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਗਨ੍ਥਨਿਯ’’ਨ੍ਤਿਪਿ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਗਨ੍ਥਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਗਨ੍ਥਨਿਯਾ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਗਨ੍ਥਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਗਨ੍ਥਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਗਨ੍ਥਨਿਯਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਗਨ੍ਥਨਿਯਾ’’ਤਿਪਿ।

ਨੋ ਓਘਾ…ਪੇ॰… ਨੋ ਯੋਗਾ…ਪੇ॰… ਨੋ ਨੀਵਰਣਾ। ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨੀਵਰਣਿਯਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਨੀਵਰਣਿਯਾ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੀਵਰਣਿਯਾ। ਪਨ੍ਨਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਨੀਵਰਣਾ ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਨੀਵਰਣਾ ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣਾ’’ਤਿਪਿ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਨੀਵਰਣਾ ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣਾ’’ਤਿ।

ਪਨ੍ਨਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਨੀਵਰਣਾ ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣਾ’’ਤਿਪਿ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ‘‘ਨੀਵਰਣਞ੍ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚਾ’’ਤਿ, ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣਂ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਨੀਵਰਣਾ ਚੇਵ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਨੀਵਰਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਨੀਵਰਣਾ’’ਤਿ।

ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨੀਵਰਣਿਯਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੀਵਰਣਿਯਾ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ‘‘ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨੀਵਰਣਿਯ’’ਨ੍ਤਿਪਿ, ‘‘ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੀਵਰਣਿਯ’’ਨ੍ਤਿਪਿ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨੀਵਰਣਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੀਵਰਣਿਯਾ । ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨੀਵਰਣਿਯਾ , ਸਿਯਾ ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੀਵਰਣਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨੀਵਰਣਿਯਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੀਵਰਣਿਯਾ’’ਤਿਪਿ।

ਨੋ ਪਰਾਮਾਸਾ। ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਪਰਾਮਟ੍ਠਾ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਾਮਟ੍ਠਾ। ਸੋਲ਼ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਪਰਾਮਾਸਾ ਚੇਵ ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਪਰਾਮਾਸਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਪਰਾਮਾਸਾ ਚੇਵ ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਚਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਪਰਾਮਾਸਾ’’ਤਿਪਿ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਪਰਾਮਾਸਾ ਚੇਵ ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਚਾ’’ਤਿ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਪਰਾਮਾਸਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਪਰਾਮਾਸਾ’’ਤਿ। ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਪਰਾਮਟ੍ਠਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਪਰਾਮਟ੍ਠਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਪਰਾਮਟ੍ਠਾ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਪਰਾਮਟ੍ਠਾ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਪਰਾਮਟ੍ਠਾ, ਸਿਯਾ ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਪਰਾਮਟ੍ਠਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ‘‘ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਪਰਾਮਟ੍ਠਾ’’ਤਿਪਿ, ‘‘ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਪਰਾਮਟ੍ਠਾ’’ਤਿਪਿ।

ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਚੁਦ੍ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਂ। ਏਕਵੀਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਾ। ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ। ਤੇਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਚੇਤਸਿਕਾ। ਅਟ੍ਠਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਚੇਤਸਿਕਾ। ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਿਯਾ ਚੇਤਸਿਕਂ, ਸਿਯਾ ਅਚੇਤਸਿਕਂ। ਤੇਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ। ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ‘‘ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿਪਿ, ‘‘ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿਪਿ।

ਤੇਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਾ। ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਵਿਸਂਸਟ੍ਠਾ। ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਂ, ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਵਿਸਂਸਟ੍ਠਂ। ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਂਸਟ੍ਠ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਵਿਸਂਸਟ੍ਠ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਤੇਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਅਟ੍ਠਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ।

ਤੇਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੁਨੋ। ਅਟ੍ਠਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੁਨੋ। ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੂ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੂ। ਤੇਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੋ। ਅਟ੍ਠਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੋ। ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿ।

ਤੇਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਅਟ੍ਠਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ। ਤੇਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੁਨੋ। ਅਟ੍ਠਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੁਨੋ। ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੂ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੂ। ਤੇਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੋ। ਅਟ੍ਠਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੋ। ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਿਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿ , ਸਿਯਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾ। ਸੋਲ਼ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਬਾਹਿਰਾ।

ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਉਪਾਦਾ। ਚੁਦ੍ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨੋ ਉਪਾਦਾ। ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾ, ਸਿਯਾ ਨੋ ਉਪਾਦਾ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਾ। ਚਤ੍ਤਾਰਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾ। ਨੋ ਉਪਾਦਾਨਾ। ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਸੋਲ਼ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਉਪਾਦਾਨਾ ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚਾ''ਤਿ, ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਉਪਾਦਾਨਾ ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨਾ''ਤਿਪਿ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਉਪਾਦਾਨਾ ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨਾ। ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨਾ''ਤਿ।

ਸੋਲ਼ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਉਪਾਦਾਨਾ ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨਾ''ਤਿਪਿ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਉਪਾਦਾਨਾ ਚੇਵ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਉਪਾਦਾਨਾ''ਤਿ। ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਉਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਉਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਉਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਉਪਾਦਾਨਿਯਾ''ਤਿਪਿ, ''ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ''ਤਿਪਿ।

ਨੋ ਕਿਲੇਸਾ। ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਪਨ੍ਨਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਾ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਂ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਾ, ਸਿਯਾ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਾ। ਪਨ੍ਨਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਵ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚਾ''ਤਿ, ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਵ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸਾ''ਤਿਪਿ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਵ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸਾ''ਤਿ।

ਪਨ੍ਨਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਵ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸਾ''ਤਿਪਿ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਞ੍ਚਾ''ਤਿ, ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਵ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸਾ''ਤਿ।

ਪਨ੍ਨਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਵ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸਾ''ਤਿਪਿ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਕਿਲੇਸੋ ਚੇਵ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚਾ''ਤਿ, ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸੋ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਕਿਲੇਸਾ ਚੇਵ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਕਿਲੇਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਕਿਲੇਸਾ''ਤਿ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ – ''ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਕਿਲੇਸਿਕ''ਨ੍ਤਿਪਿ, ''ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕ''ਨ੍ਤਿਪਿ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ''ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ''ਤਿਪਿ, ''ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ''ਤਿਪਿ।

ਪਨ੍ਨਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਪਨ੍ਨਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਪਨ੍ਨਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਪਨ੍ਨਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ , ਸਿਯਾ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ।

ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਾ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਵਿਤਕ੍ਕਂ। ਦ੍ਵਾਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਾ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਵਿਚਾਰਾ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਵਿਚਾਰਂ। ਦ੍ਵਾਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਚਾਰਾ। ਏਕਾਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ। ਏਕਾਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ। ਏਕਾਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਏਕਾਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਦ੍ਵਾਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ। ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ। ਦ੍ਵਾਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ।

ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਕਾਮਾਵਚਰਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਕਾਮਾਵਚਰਾ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਕਾਮਾਵਚਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਾਮਾਵਚਰਾ। ਤੇਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਰੂਪਾਵਚਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਚੁਦ੍ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਅਟ੍ਠਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ। ਏਕਾਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ। ਅਨਞ੍ਞਾਤਞ੍ਞਸ੍ਸਾਮੀਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ। ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ। ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਅਨਞ੍ਞਾਤਞ੍ਞਸ੍ਸਾਮੀਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਨਿਯਤਂ। ਏਕਾਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਉਤ੍ਤਰਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਨੁਤ੍ਤਰਾ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸਉਤ੍ਤਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਤ੍ਤਰਾ। ਪਨ੍ਨਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਰਣਾ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਰਣਂ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸਰਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਰਣਾਤਿ।

ਪਞ੍ਹਾਪੁਚ੍ਛਕਂ।

ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਵਿਭਙ੍ਗੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੬. ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦਵਿਭਙ੍ਗੋ

੧. ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਭਾਜਨੀਯਂ

੨੨੫. ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪਂ, ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਸਲ਼ਾਯਤਨਂ, ਸਲ਼ਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ, ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ ਸੋਕਪਰਿਦੇਵਦੁਕ੍ਖਦੋਮਨਸ੍ਸੁਪਾਯਾਸਾ ਸਮ੍ਭਵਨ੍ਤਿ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੨੨੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ? ਦੁਕ੍ਖੇ ਅਞ੍ਞਾਣਂ, ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੇ ਅਞ੍ਞਾਣਂ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੇ ਅਞ੍ਞਾਣਂ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਅਞ੍ਞਾਣਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ? ਪੁਞ੍ਞਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਅਪੁਞ੍ਞਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਆਨੇਞ੍ਜਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਕਾਯਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਵਚੀਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਚਿਤ੍ਤਸਙ੍ਖਾਰੋ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪੁਞ੍ਞਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਕੁਸਲਾ ਚੇਤਨਾ ਕਾਮਾਵਚਰਾ ਰੂਪਾਵਚਰਾ ਦਾਨਮਯਾ ਸੀਲਮਯਾ ਭਾਵਨਾਮਯਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪੁਞ੍ਞਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਪੁਞ੍ਞਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਅਕੁਸਲਾ ਚੇਤਨਾ ਕਾਮਾਵਚਰਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਪੁਞ੍ਞਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਆਨੇਞ੍ਜਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਕੁਸਲਾ ਚੇਤਨਾ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਆਨੇਞ੍ਜਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਕਾਯਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਕਾਯਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਕਾਯਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਵਚੀਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਵਚੀਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਮਨੋਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਚਿਤ੍ਤਸਙ੍ਖਾਰੋ। ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾ''।

੨੨੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ? ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ''।

੨੨੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪਂ? ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਂ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਨਾਮਂ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਂ'' । ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਰੂਪਂ? ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਹਾਭੂਤਾ, ਚਤੁਨ੍ਨਞ੍ਚ ਮਹਾਭੂਤਾਨਂ ਉਪਾਦਾਯ ਰੂਪਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਰੂਪਂ''। ਇਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਨਾਮਂ, ਇਦਞ੍ਚ ਰੂਪਂ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪਂ''।

੨੨੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਸਲ਼ਾਯਤਨਂ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਂ, ਸੋਤਾਯਤਨਂ, ਘਾਨਾਯਤਨਂ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨਂ, ਕਾਯਾਯਤਨਂ, ਮਨਾਯਤਨਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਸਲ਼ਾਯਤਨਂ''।

੨੩੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਲ਼ਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ? ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਲ਼ਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ''।

੨੩੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਮਨੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ''।

੨੩੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ? ਰੂਪਤਣ੍ਹਾ, ਸਦ੍ਦਤਣ੍ਹਾ, ਗਨ੍ਧਤਣ੍ਹਾ, ਰਸਤਣ੍ਹਾ, ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਤਣ੍ਹਾ, ਧਮ੍ਮਤਣ੍ਹਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ''।

੨੩੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ? ਕਾਮੁਪਾਦਾਨਂ, ਦਿਟ੍ਠੁਪਾਦਾਨਂ, ਸੀਲਬ੍ਬਤੁਪਾਦਾਨਂ, ਅਤ੍ਤਵਾਦੁਪਾਦਾਨਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ''।

੨੩੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ? ਭਵੋ ਦੁਵਿਧੇਨ – ਅਤ੍ਥਿ ਕਮ੍ਮਭਵੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਪਤ੍ਤਿਭਵੋ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਕਮ੍ਮਭਵੋ? ਪੁਞ੍ਞਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਅਪੁਞ੍ਞਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਆਨੇਞ੍ਜਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਕਮ੍ਮਭਵੋ''। ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਭਵਗਾਮਿਕਮ੍ਮਂ ਕਮ੍ਮਭਵੋ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਉਪਪਤ੍ਤਿਭਵੋ? ਕਾਮਭਵੋ, ਰੂਪਭਵੋ, ਅਰੂਪਭਵੋ, ਸਞ੍ਞਾਭਵੋ, ਅਸਞ੍ਞਾਭਵੋ, ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਭਵੋ, ਏਕਵੋਕਾਰਭਵੋ, ਚਤੁਵੋਕਾਰਭਵੋ, ਪਞ੍ਚਵੋਕਾਰਭਵੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਉਪਪਤ੍ਤਿਭਵੋ''। ਇਤਿ ਅਯਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਭਵੋ, ਅਯਞ੍ਚ ਉਪਪਤ੍ਤਿਭਵੋ। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ''।

੨੩੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ? ਯਾ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਤਮ੍ਹਿ ਤਮ੍ਹਿ ਸਤ੍ਤਨਿਕਾਯੇ ਜਾਤਿ ਸਞ੍ਜਾਤਿ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤਿ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਪਾਤੁਭਾਵੋ , ਆਯਤਨਾਨਂ ਪਟਿਲਾਭੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ''।

੨੩੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ? ਅਤ੍ਥਿ ਜਰਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਰਣਂ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਜਰਾ? ਯਾ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਤਮ੍ਹਿ ਤਮ੍ਹਿ ਸਤ੍ਤਨਿਕਾਯੇ ਜਰਾ ਜੀਰਣਤਾ ਖਣ੍ਡਿਚ੍ਚਂ ਪਾਲਿਚ੍ਚਂ ਵਲਿਤ੍ਤਚਤਾ ਆਯੁਨੋ ਸਂਹਾਨਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਂ ਪਰਿਪਾਕੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਜਰਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਮਰਣਂ? ਯਾ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਤਮ੍ਹਾ ਤਮ੍ਹਾ ਸਤ੍ਤਨਿਕਾਯਾ ਚੁਤਿ ਚਵਨਤਾ ਭੇਦੋ ਅਨ੍ਤਰਧਾਨਂ ਮਚ੍ਚੁ ਮਰਣਂ ਕਾਲਕਿਰਿਯਾ [ਕਾਲਂਕਿਰਿਯਾ (ਕ॰)] ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਭੇਦੋ ਕਲੇਵਰਸ੍ਸ ਨਿਕ੍ਖੇਪੋ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸ੍ਸੁਪਚ੍ਛੇਦੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮਰਣਂ''। ਇਤਿ ਅਯਞ੍ਚ ਜਰਾ, ਇਦਞ੍ਚ ਮਰਣਂ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ''।

੨੩੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸੋਕੋ? ਞਾਤਿਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਭੋਗਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਰੋਗਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਸੀਲਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਦਿਟ੍ਠਿਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਬ੍ਯਸਨੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ, ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਦੁਕ੍ਖਧਮ੍ਮੇਨ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਸੋਕੋ ਸੋਚਨਾ ਸੋਚਿਤਤ੍ਤਂ ਅਨ੍ਤੋਸੋਕੋ ਅਨ੍ਤੋਪਰਿਸੋਕੋ ਚੇਤਸੋ ਪਰਿਜ੍ਝਾਯਨਾ ਦੋਮਨਸ੍ਸਂ ਸੋਕਸਲ੍ਲਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸੋਕੋ''।

੨੩੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪਰਿਦੇਵੋ? ਞਾਤਿਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਭੋਗਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ , ਰੋਗਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਸੀਲਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਦਿਟ੍ਠਿਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਬ੍ਯਸਨੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ, ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਦੁਕ੍ਖਧਮ੍ਮੇਨ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਆਦੇਵੋ ਪਰਿਦੇਵੋ ਆਦੇਵਨਾ ਪਰਿਦੇਵਨਾ ਆਦੇਵਿਤਤ੍ਤਂ ਪਰਿਦੇਵਿਤਤ੍ਤਂ ਵਾਚਾ ਪਲਾਪੋ ਵਿਪ੍ਪਲਾਪੋ ਲਾਲਪ੍ਪੋ ਲਾਲਪ੍ਪਨਾ ਲਾਲਪ੍ਪਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪਰਿਦੇਵੋ''।

੨੩੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਦੁਕ੍ਖਂ? ਯਂ ਕਾਯਿਕਂ ਅਸਾਤਂ ਕਾਯਿਕਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਅਸਾਤਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਦੁਕ੍ਖਂ''।

੨੪੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਦੋਮਨਸ੍ਸਂ? ਯਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਅਸਾਤਂ, ਚੇਤਸਿਕਂ ਦੁਕ੍ਖਂ, ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਅਸਾਤਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ, ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਦੋਮਨਸ੍ਸਂ''।

੨੪੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਉਪਾਯਾਸੋ? ਞਾਤਿਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਭੋਗਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਰੋਗਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਸੀਲਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਦਿਟ੍ਠਿਬ੍ਯਸਨੇਨ ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਬ੍ਯਸਨੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ, ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਦੁਕ੍ਖਧਮ੍ਮੇਨ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਆਯਾਸੋ ਉਪਾਯਾਸੋ ਆਯਾਸਿਤਤ੍ਤਂ ਉਪਾਯਾਸਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਉਪਾਯਾਸੋ''।

੨੪੨. ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀਤਿ, ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਙ੍ਗਤਿ ਹੋਤਿ, ਸਮਾਗਮੋ ਹੋਤਿ, ਸਮੋਧਾਨਂ ਹੋਤਿ, ਪਾਤੁਭਾਵੋ ਹੋਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਭਾਜਨੀਯਂ।

੨. ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯਂ

੧. ਪਚ੍ਚਯਚਤੁਕ੍ਕਂ

੨੪੩. ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ, ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ, ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪਂ, ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ, ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪਂ, ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਸਲ਼ਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ, ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

ਪਚ੍ਚਯਚਤੁਕ੍ਕਂ।

੨. ਹੇਤੁਚਤੁਕ੍ਕਂ

੨੪੪. ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਹੇਤੁਕੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸਙ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕੰ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਹੇਤੁਕੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ ਨਾਮਹੇਤੁਕੰ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਹੇਤੁਕੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਹੇਤੁਕਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਵੇਦਨਾਹੇਤੁਕਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ ਤਣ੍ਹਾਹੇਤੁਕੰ; ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਹੇਤੁਕੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸਙ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕੰ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਹੇਤੁਕੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਨਾਮਹੇਤੁਕੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਹੇਤੁਕਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਵੇਦਨਾਹੇਤੁਕਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ ਤਣ੍ਹਾਹੇਤੁਕੰ; ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਹੇਤੁਕੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸਙ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕੰ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਹੇਤੁਕੰ , ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ ਨਾਮਰੂਪਹੇਤੁਕੰ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਹੇਤੁਕੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਹੇਤੁਕਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਵੇਦਨਾਹੇਤੁਕਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ ਤਣ੍ਹਾਹੇਤੁਕੰ; ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਹੇਤੁਕੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸਙ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕੰ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਹੇਤੁਕੰ, ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਸਲ਼ਾਯਤਨੰ ਨਾਮਰੂਪਹੇਤੁਕੰ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਹੇਤੁਕੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਹੇਤੁਕਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਵੇਦਨਾਹੇਤੁਕਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ ਤਣ੍ਹਾਹੇਤੁਕੰ; ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

ਹੇਤੁਚਤੁਕ੍ਕੰ।

੩. ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਚਤੁਕ੍ਕੰ

੨੪੫. ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸਙ੍ਖਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਵੇਦਨਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ ਤਣ੍ਹਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ; ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸਙ੍ਖਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ , ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਵੇਦਨਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ ਤਣ੍ਹਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ; ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸਙ੍ਖਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ ਨਾਮਰੂਪਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਵੇਦਨਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ

ਤਣ੍ਹਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ; ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਸਙ੍ਖਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਸਲ਼ਾਯਤਨਂ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਵੇਦਨਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ ਉਪਾਦਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ; ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਚਤੁਕ੍ਕਂ।

੪. ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਚਤੁਕ੍ਕਂ

੨੪੬. ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾ; ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਸਙ੍ਖਾਰੋ; ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ; ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਨਾਮਂ; ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ; ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਫਸ੍ਸੋ; ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਵੇਦਨਾ; ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ, ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਤਣ੍ਹਾ; ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾ; ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਸਙ੍ਖਾਰੋ; ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ; ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਨਾਮਂ; ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਫਸ੍ਸੋ; ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਵੇਦਨਾ; ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ, ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਤਣ੍ਹਾ; ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾ; ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਸਙ੍ਖਾਰੋ; ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪਂ, ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ; ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਨਾਮਰੂਪਂ; ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ; ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਫਸ੍ਸੋ; ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਵੇਦਨਾ; ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ, ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਤਣ੍ਹਾ; ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾ; ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਸਙ੍ਖਾਰੋ; ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪਂ, ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ; ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਸਲ਼ਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਨਾਮਰੂਪਂ; ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ; ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਫਸ੍ਸੋ; ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਵੇਦਨਾ; ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ, ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਤਣ੍ਹਾ; ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਚਤੁਕ੍ਕਂ।

ਮਾਤਿਕਾ

੨੪੭. ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ...ਪੇ॰... ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ...ਪੇ॰... ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ...ਪੇ॰... ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ...ਪੇ॰... ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ...ਪੇ॰... ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ...ਪੇ॰... ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ...ਪੇ॰... ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

ਮਾਤਿਕਾ।

੫. ਪਚ੍ਚਯਚਤੁਕ੍ਕੰ

੨੪੮. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਸਦ੍ਦਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੨੪੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ? ਯੰ ਅਞ੍ਞਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤੰ [ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤੰ (ਸੀ॰ ਕ॰)] – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ ਹਦਯੰ ਪਣ੍ਡਰੰ ਮਨੋ ਮਨਾਯਤਨੰ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ ਹਦਯੰ ਪਣ੍ਡਰੰ ਮਨੋ ਮਨਾਯਤਨੰ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ? ਯੋ ਫਸ੍ਸੋ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸੁਖੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ? ਯੋ ਰਾਗੋ ਸਾਰਾਗੋ ਅਨੁਨਯੋ ਅਨੁਰੋਧੋ ਨਨ੍ਦੀ ਨਨ੍ਦਿਰਾਗੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ? ਯਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਹਨਂ ਦਿਟ੍ਠਿਕਨ੍ਤਾਰੋ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਸੂਕਾਯਿਕਂ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪ੍ਫਨ੍ਦਿਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਸਂਯੋਜਨਂ ਗਾਹੋ ਪਤਿਟ੍ਠਾਹੋ ਅਭਿਨਿਵੇਸੋ ਪਰਾਮਾਸੋ ਕੁਮ੍ਮਗ੍ਗੋ ਮਿਚ੍ਛਾਪਥੋ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਤਂ ਤਿਤ੍ਥਾਯਤਨਂ ਵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਗਾਹੋ [ਵਿਪਰਿਯੇਸਗ੍ਗਾਹੋ (ਬਹੂਸੁ)] – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਾਦਾਨਂ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ? ਯਾ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਜਾਤਿ ਸਞ੍ਜਾਤਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ਪਾਤੁਭਾਵੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ? ਅਤ੍ਥਿ ਜਰਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਰਣਂ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਜਰਾ? ਯਾ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਜਰਾ ਜੀਰਣਤਾ ਆਯੁਨੋ ਸਂਹਾਨਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਜਰਾ''। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਮਰਣਂ? ਯੋ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਖਯੋ ਵਯੋ ਭੇਦੋ ਪਰਿਭੇਦੋ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾ ਅਨ੍ਤਰਧਾਨਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮਰਣਂ''। ਇਤਿ ਅਯਞ੍ਚ ਜਰਾ, ਇਦਞ੍ਚ ਮਰਣਂ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ''।

ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀਤਿ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਙ੍ਗਤਿ ਹੋਤਿ, ਸਮਾਗਮੋ ਹੋਤਿ, ਸਮੋਧਾਨਂ ਹੋਤਿ, ਪਾਤੁਭਾਵੋ ਹੋਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੨੫੦. ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ, ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੨੫੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ? ਯਂ ਅਞ੍ਞਾਣਂ ਅਦਸ੍ਸਨਂ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ''।

ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਨਾਮਂ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਫਸ੍ਸਂ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ? ਯੋ ਫਸ੍ਸੋ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ''...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪਂ , ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ, ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ , ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੨੫੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ? ਯਂ ਅਞ੍ਞਾਣਂ ਅਦਸ੍ਸਨਂ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪਂ? ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਂ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਨਾਮਂ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਂ''। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਰੂਪਂ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਸੋਤਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਘਾਨਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਕਾਯਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਯਂ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਂ ਚਿਤ੍ਤਜਂ ਚਿਤ੍ਤਹੇਤੁਕਂ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਰੂਪਂ''। ਇਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਨਾਮਂ, ਇਦਞ੍ਚ ਰੂਪਂ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪਂ''।

ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਂ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਨਾਮਂ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਂ''। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਰੂਪਂ? ਯਂ ਰੂਪਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਵਤ੍ਤਤਿ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਰੂਪਂ''। ਇਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਨਾਮਂ, ਇਦਞ੍ਚ ਰੂਪਂ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਰੂਪਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ? ਯੋ ਫਸ੍ਸੋ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ''...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੨੫੪. ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪਂ, ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਸਲ਼ਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ, ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੨੫੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ? ਯਂ ਅਞ੍ਞਾਣਂ ਅਦਸ੍ਸਨਂ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ? ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਨਾਮੰ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮੰ''। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਸੋਤਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਘਾਨਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਕਾਯਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ , ਯੰ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਚਿਤ੍ਤਜੰ ਚਿਤ੍ਤਹੇਤੁਕੰ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਰੂਪੰ''। ਇਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਨਾਮੰ, ਇਦਞ੍ਚ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ''।

ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਸਲ਼ਾਯਤਨਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਨਾਮੰ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮੰ''। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ? ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚ ਮਹਾਭੂਤਾ, ਯਞ੍ਚ ਰੂਪੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਵਤ੍ਤਤਿ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਰੂਪੰ''। ਇਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਨਾਮੰ, ਇਦਞ੍ਚ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਰੂਪੰ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਸਲ਼ਾਯਤਨੰ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨੰ, ਸੋਤਾਯਤਨੰ, ਘਾਨਾਯਤਨੰ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨੰ, ਕਾਯਾਯਤਨੰ, ਮਨਾਯਤਨੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਸਲ਼ਾਯਤਨੰ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ? ਯੋ ਫਸ੍ਸੋ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ''...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

ਪਚ੍ਚਯਚਤੁਕ੍ਕੰ।

੬. ਹੇਤੁਚਤੁਕ੍ਕੰ

੨੫੬. ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਹੇਤੁਕੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸਙ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕੰ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਹੇਤੁਕੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ ਨਾਮਹੇਤੁਕੰ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਹੇਤੁਕੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਹੇਤੁਕਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਵੇਦਨਾਹੇਤੁਕਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ ਤਣ੍ਹਾਹੇਤੁਕੰ; ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ । ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੨੫੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ? ਯੰ ਅਞ੍ਞਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਹੇਤੁਕੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਹੇਤੁਕੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸਙ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸਙ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕੰ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਹੇਤੁਕਂ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਹੇਤੁਕਂ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ ਨਾਮਹੇਤੁਕਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ ਨਾਮਹੇਤੁਕਂ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਹੇਤੁਕੋ? ਯੋ ਫਸ੍ਸੋ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਹੇਤੁਕੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਹੇਤੁਕਾ? ਯਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਸਾਤਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਸੁਖਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਸਾਤਂ ਸੁਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਹੇਤੁਕਾ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਵੇਦਨਾਹੇਤੁਕਾ? ਯੋ ਰਾਗੋ ਸਾਰਾਗੋ...ਪੇ॰... ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਵੇਦਨਾਹੇਤੁਕਾ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ ਤਣ੍ਹਾਹੇਤੁਕਂ? ਯਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ...ਪੇ॰... ਤਿਤ੍ਥਾਯਤਨਂ ਵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਗਾਹੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ ਤਣ੍ਹਾਹੇਤੁਕਂ’’...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ’’ਤਿ।

੨੫੮. ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਹੇਤੁਕੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਸਙ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਹੇਤੁਕਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਨਾਮਹੇਤੁਕੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਹੇਤੁਕਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਵੇਦਨਾਹੇਤੁਕਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ ਤਣ੍ਹਾਹੇਤੁਕਂ; ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੨੫੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ? ਯਂ ਅਞ੍ਞਾਣਂ ਅਦਸ੍ਸਨਂ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਵਿਜ੍ਜਾ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਹੇਤੁਕੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਹੇਤੁਕੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਸਙ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਸਙ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕਂ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਹੇਤੁਕਂ ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਹੇਤੁਕਂ’’।

ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਨਾਮਹੇਤੁਕੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਨਾਮਂ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਫਸ੍ਸਂ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਨਾਮਂ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਨਾਮਹੇਤੁਕੋ? ਯੋ ਫਸ੍ਸੋ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਨਾਮਹੇਤੁਕੋ''...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੨੬੦. ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਹੇਤੁਕੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸਙ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕੰ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਹੇਤੁਕੰ, ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ ਨਾਮਰੂਪਹੇਤੁਕੰ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਹੇਤੁਕੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਹੇਤੁਕਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਵੇਦਨਾਹੇਤੁਕਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ ਤਣ੍ਹਾਹੇਤੁਕੰ; ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੨੬੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ? ਯੰ ਅਞ੍ਞਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਹੇਤੁਕੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਹੇਤੁਕੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸਙ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸਙ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕੰ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਹੇਤੁਕੰ? ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਨਾਮੰ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮੰ''। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਸੋਤਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਘਾਨਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਕਾਯਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਯੰ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਚਿਤ੍ਤਜੰ ਚਿਤ੍ਤਹੇਤੁਕੰ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਰੂਪੰ''। ਇਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਨਾਮੰ, ਇਦਞ੍ਚ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਹੇਤੁਕੰ''।

ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ ਨਾਮਰੂਪਹੇਤੁਕਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਨਾਮੰ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮੰ''। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ? ਯੰ ਰੂਪੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਵਤ੍ਤਤਿ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਰੂਪੰ''। ਇਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਨਾਮੰ, ਇਦਞ੍ਚ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਰੂਪੰ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ ਨਾਮਰੂਪਹੇਤੁਕੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ ਨਾਮਰੂਪਹੇਤੁਕੰ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਹੇਤੁਕੋ? ਯੋ ਫਸ੍ਸੋ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਹੇਤੁਕੋ''...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੨੬੨. ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਹੇਤੁਕੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸਙ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਹੇਤੁਕੰ, ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਸਲ਼ਾਯਤਨੰ ਨਾਮਰੂਪਹੇਤੁਕੰ , ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਹੇਤੁਕੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਹੇਤੁਕਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਵੇਦਨਾਹੇਤੁਕਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ ਤਣ੍ਹਾਹੇਤੁਕੰ; ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੨੬੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ? ਯं ਅਞ੍ਞਾਣं ਅਦਸ੍ਸਨं...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲङ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲं – ਅਯं ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸङ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਹੇਤੁਕੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤं – ਅਯं ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸङ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਹੇਤੁਕੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮं ਸङ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣं ਸङ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕं? ਯं ਚਿਤ੍ਤं ਮਨੋ ਮਾਨਸं...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦं ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸङ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣं ਸङ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕं''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮं ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪं ਵਿਞ੍ਞਾਣਹੇਤੁਕं? ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮं, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪं। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮं ਨਾਮं? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸङ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦं ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮं''। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮं ਰੂਪं? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਸੋਤਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਘਾਨਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਕਾਯਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਯं ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪं ਚਿਤ੍ਤਜं ਚਿਤ੍ਤਹੇਤੁਕं ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨं – ਇਦं ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਰੂਪं''। ਇਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਨਾਮं, ਇਦਞ੍ਚ ਰੂਪं। ਇਦं ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪं ਵਿਞ੍ਞਾਣਹੇਤੁਕं''।

ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਸਲ਼ਾਯਤਨं ਨਾਮਰੂਪਹੇਤੁਕਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮं, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪं। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮं ਨਾਮं? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ , ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸङ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦं ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮं''। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮं ਰੂਪं? ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚ ਮਹਾਭੂਤਾ, ਯਞ੍ਚ ਰੂਪं ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਵਤ੍ਤਤਿ – ਇਦं ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਰੂਪं''। ਇਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਨਾਮं, ਇਦਞ੍ਚ ਰੂਪं। ਇਦं ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਰੂਪं''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮं ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਸਲ਼ਾਯਤਨं ਨਾਮਰੂਪਹੇਤੁਕं? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨं , ਸੋਤਾਯਤਨं, ਘਾਨਾਯਤਨं , ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨं, ਕਾਯਾਯਤਨं, ਮਨਾਯਤਨं – ਇਦं ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਸਲ਼ਾਯਤਨं ਨਾਮਰੂਪਹੇਤੁਕं''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਹੇਤੁਕੋ? ਯੋ ਫਸ੍ਸੋ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤ੍ਤं – ਅਯं ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਹੇਤੁਕੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਹੇਤੁਕਾ? ਯं ਚੇਤਸਿਕं ਸਾਤं ਚੇਤਸਿਕं ਸੁਖं ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜं ਸਾਤं ਸੁਖं ਵੇਦਯਿਤं ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯं ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਹੇਤੁਕਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਵੇਦਨਾਹੇਤੁਕਾ? ਯੋ ਰਾਗੋ ਸਾਰਾਗੋ...ਪੇ॰... ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ – ਅਯं ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਵੇਦਨਾਹੇਤੁਕਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮं ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨं ਤਣ੍ਹਾਹੇਤੁਕं? ਯਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤं...ਪੇ॰... ਤਿਤ੍ਥਾਯਤਨं ਵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਗਾਹੋ – ਇਦं ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨं ਤਣ੍ਹਾਹੇਤੁਕं''...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

ਹੇਤੁਚਤੁਕ੍ਕं।

੭. ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਚਤੁਕ੍ਕं

ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਸਙ੍ਖਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਵੇਦਨਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ ਤਣ੍ਹਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ; ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੨੬੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ? ਯਂ ਅਞ੍ਞਾਣਂ ਅਦਸ੍ਸਨਂ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਸਙ੍ਖਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਸਙ੍ਖਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ? ਯੋ ਫਸ੍ਸੋ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ? ਯਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਸਾਤਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਸੁਖਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਸਾਤਂ ਸੁਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਵੇਦਨਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ? ਯੋ ਰਾਗੋ ਸਾਰਾਗੋ...ਪੇ॰... ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਵੇਦਨਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ ਤਣ੍ਹਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ? ਯਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ...ਪੇ॰... ਤਿਤ੍ਥਾਯਤਨਂ ਵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਗਾਹੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ ਤਣ੍ਹਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ'' ...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੨੬੬. ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਸਙ੍ਖਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ , ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਵੇਦਨਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ ਤਣ੍ਹਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ; ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੨੬੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ? ਯਂ ਅਞ੍ਞਾਣਂ ਅਦਸ੍ਸਨਂ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਸਙ੍ਖਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਸਙ੍ਖਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ''।

ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਨਾਮਂ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਫਸ੍ਸਂ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ? ਯੋ ਫਸ੍ਸੋ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ''...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੨੬੮. ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਸਙ੍ਖਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਵੇਦਨਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ ਤਣ੍ਹਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ; ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੨੬੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ? ਯਂ ਅਞ੍ਞਾਣਂ ਅਦਸ੍ਸਨਂ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਸਙ੍ਖਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਸਙ੍ਖਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਨਾਮਂ? ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਂ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਨਾਮਂ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਂ''। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਰੂਪਂ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਸੋਤਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਘਾਨਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਕਾਯਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਯਂ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਂ ਚਿਤ੍ਤਜਂ ਚਿਤ੍ਤਹੇਤੁਕਂ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਰੂਪਂ''। ਇਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਨਾਮਂ, ਇਦਞ੍ਚ ਰੂਪਂ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਨਾਮਂ''।

ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਂ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਨਾਮਂ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਂ''। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਰੂਪਂ? ਯਂ ਰੂਪਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਵਤ੍ਤਤਿ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਰੂਪਂ''। ਇਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਨਾਮਂ, ਇਦਞ੍ਚ ਰੂਪਂ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਰੂਪਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ? ਯੋ ਫਸ੍ਸੋ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ''...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੨੨੦. ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਸਙ੍ਖਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਸਲ਼ਾਯਤਨਂ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ ਵੇਦਨਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ ਤਣ੍ਹਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ; ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੨੨੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ? ਯਂ ਅਞ੍ਞਾਣਂ ਅਦਸ੍ਸਨਂ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਸਙ੍ਖਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਸਙ੍ਖਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਨਾਮਂ? ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਂ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਨਾਮਂ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਂ''। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਰੂਪਂ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਸੋਤਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਘਾਨਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਕਾਯਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਯਂ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਂ ਚਿਤ੍ਤਜਂ ਚਿਤ੍ਤਹੇਤੁਕਂ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਰੂਪਂ''। ਇਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਨਾਮਂ, ਇਦਞ੍ਚ ਰੂਪਂ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਨਾਮਂ''।

ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਸਲ਼ਾਯਤਨਂ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਂ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਨਾਮਂ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਂ''। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਰੂਪਂ? ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚ ਮਹਾਭੂਤਾ, ਯਞ੍ਚ ਰੂਪਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਵਤ੍ਤਤਿ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਰੂਪਂ''। ਇਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਨਾਮਂ, ਇਦਞ੍ਚ ਰੂਪਂ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਰੂਪਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਸਲ਼ਾਯਤਨਂ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਂ, ਸੋਤਾਯਤਨਂ, ਘਾਨਾਯਤਨਂ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨਂ, ਕਾਯਾਯਤਨਂ, ਮਨਾਯਤਨਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਸਲ਼ਾਯਤਨਂ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ? ਯੋ ਫਸ੍ਸੋ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ''...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਚਤੁਕ੍ਕੰ।

੮. ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਚਤੁਕ੍ਕੰ

੨੧੨. ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾ; ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਸਙ੍ਖਾਰੋ; ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ; ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਨਾਮੰ; ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ; ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਫਸ੍ਸੋ; ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਵੇਦਨਾ; ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨੰ, ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਤਣ੍ਹਾ; ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੨੧੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ? ਯੰ ਅਞ੍ਞਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾ? ਯੰ ਅਞ੍ਞਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਸਙ੍ਖਾਰੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਨਾਮੰ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ , ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਨਾਮੰ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ? ਯੋ ਫਸ੍ਸੋ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਸਾਤਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਸੁਖਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਸਾਤਂ ਸੁਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਫਸ੍ਸੋ? ਯੋ ਫਸ੍ਸੋ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਫਸ੍ਸੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ? ਯੋ ਰਾਗੋ ਸਾਰਾਗੋ...ਪੇ॰... ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਵੇਦਨਾ? ਯਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਸਾਤਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਸੁਖਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਸਾਤਂ ਸੁਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਵੇਦਨਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ? ਯਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ...ਪੇ॰... ਤਿਤ੍ਥਾਯਤਨਂ ਵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਗਾਹੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਤਣ੍ਹਾ? ਯੋ ਰਾਗੋ...ਪੇ॰... ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਤਣ੍ਹਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਾਦਾਨਂ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ? ਯਾ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਜਾਤਿ ਸਞ੍ਜਾਤਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ਪਾਤੁਭਾਵੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ? ਅਤ੍ਥਿ ਜਰਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਰਣਂ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਜਰਾ? ਯਾ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਜਰਾ ਜੀਰਣਤਾ ਆਯੁਨੋ ਸਂਹਾਨਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਜਰਾ''। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਮਰਣਂ? ਯੋ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਖਯੋ ਵਯੋ ਭੇਦੋ ਪਰਿਭੇਦੋ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾ ਅਨ੍ਤਰਧਾਨਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮਰਣਂ''। ਇਤਿ ਅਯਞ੍ਚ ਜਰਾ, ਇਦਞ੍ਚ ਮਰਣਂ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ''।

ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀਤਿ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਙ੍ਗਤਿ ਹੋਤਿ, ਸਮਾਗਮੋ ਹੋਤਿ, ਸਮੋਧਾਨਂ ਹੋਤਿ, ਪਾਤੁਭਾਵੋ ਹੋਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੨੨੪. ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾ; ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਸਙ੍ਖਾਰੋ; ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ; ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਨਾਮਂ; ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਫਸ੍ਸੋ; ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਵੇਦਨਾ; ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ , ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਤਣ੍ਹਾ; ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੨੭੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ? ਯਂ ਅਞ੍ਞਾਣਂ ਅਦਸ੍ਸਨਂ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾ? ਯਂ ਅਞ੍ਞਾਣਂ ਅਦਸ੍ਸਨਂ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਸਙ੍ਖਾਰੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ''।

ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਨਾਮਂ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਫਸ੍ਸਂ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ? ਯੋ ਫਸ੍ਸੋ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ'' ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਨਾਮਂ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਨਾਮਂ''...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੨੭੬. ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾ; ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਸਙ੍ਖਾਰੋ; ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪਂ, ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ; ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਨਾਮਰੂਪਂ; ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ; ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਫਸ੍ਸੋ; ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਵੇਦਨਾ; ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ, ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਤਣ੍ਹਾ; ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੨੭੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ? ਯਂ ਅਞ੍ਞਾਣਂ ਅਦਸ੍ਸਨਂ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਮੂਲਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾ? ਯੰ ਅਞ੍ਞਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਸਙ੍ਖਾਰੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ? ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਨਾਮੰ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਨਾਮੰ’’। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਸੋਤਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਘਾਨਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ , ਕਾਯਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਯੰ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਚਿਤ੍ਤਜੰ ਚਿਤ੍ਤਹੇਤੁਕੰ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਰੂਪੰ’’। ਇਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਨਾਮੰ, ਇਦਞ੍ਚ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪੰ’’।

ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਨਾਮੰ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ , ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਨਾਮੰ’’। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ? ਯੰ ਰੂਪੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਵਤ੍ਤਤਿ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਰੂਪੰ’’। ਇਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਨਾਮੰ, ਇਦਞ੍ਚ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਨਾਮਰੂਪੰ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ’’।

ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਨਾਮੰ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਨਾਮੰ’’। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ? ਯੰ ਰੂਪੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਵਤ੍ਤਤਿ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਰੂਪੰ’’। ਇਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਨਾਮੰ, ਇਦਞ੍ਚ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਨਾਮਰੂਪੰ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਨਾਮਰੂਪੰ? ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਨਾਮੰ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਨਾਮੰ’’। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਸੋਤਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਘਾਨਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਕਾਯਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਯੰ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਚਿਤ੍ਤਜੰ ਚਿਤ੍ਤਹੇਤੁਕੰ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਰੂਪੰ’’। ਇਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਨਾਮੰ, ਇਦਞ੍ਚ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਨਾਮਰੂਪੰ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ? ਯੋ ਫਸ੍ਸੋ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ’’...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ’’ਤਿ।

੨੧੮. ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾ; ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਸਙ੍ਖਾਰੋ; ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪਂ, ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ; ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਸਲ਼ਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਨਾਮਰੂਪਂ; ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ; ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਫਸ੍ਸੋ; ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਵੇਦਨਾ; ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ, ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਤਣ੍ਹਾ; ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੨੧੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ? ਯਂ ਅਞ੍ਞਾਣਂ ਅਦਸ੍ਸਨਂ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਵਿਜ੍ਜਾ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾ? ਯਂ ਅਞ੍ਞਾਣਂ ਅਦਸ੍ਸਨਂ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਸਙ੍ਖਾਰੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪਂ? ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਂ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਨਾਮਂ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਨਾਮਂ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਰੂਪਂ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਸੋਤਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਘਾਨਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਕਾਯਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਯਂ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਂ ਚਿਤ੍ਤਜਂ ਚਿਤ੍ਤਹੇਤੁਕਂ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਰੂਪਂ’’। ਇਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਨਾਮਂ, ਇਦਞ੍ਚ ਰੂਪਂ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪਂ’’।

ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਂ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਨਾਮਂ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਨਾਮਂ’’। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਰੂਪਂ? ਯਂ ਰੂਪਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਵਤ੍ਤਤਿ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਰੂਪਂ’’। ਇਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਨਾਮਂ, ਇਦਞ੍ਚ ਰੂਪਂ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਨਾਮਰੂਪਂ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ’’।

ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਸਲ਼ਾਯਤਨਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪਂ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਨਾਮਂ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਨਾਮਂ’’। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਰੂਪਂ? ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚ ਮਹਾਭੂਤਾ, ਯਞ੍ਚ ਰੂਪਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਵਤ੍ਤਤਿ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਰੂਪਂ’’। ਇਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਨਾਮਂ, ਇਦਞ੍ਚ ਰੂਪਂ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਨਾਮਰੂਪਂ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਸਲ਼ਾਯਤਨੰ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨੰ, ਸੋਤਾਯਤਨੰ, ਘਾਨਾਯਤਨੰ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨੰ, ਕਾਯਾਯਤਨੰ, ਮਨਾਯਤਨੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਸਲ਼ਾਯਤਨੰ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਨਾਮਰੂਪੰ? ਅਤ੍ਥਿ ਨਾਮੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਨਾਮੰ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮੰ''। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਰੂਪੰ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਸੋਤਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਘਾਨਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਕਾਯਾਯਤਨਸ੍ਸ ਉਪਚਯੋ, ਯੰ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਰੂਪੰ ਚਿਤ੍ਤਜੰ ਚਿਤ੍ਤਹੇਤੁਕੰ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਰੂਪੰ''। ਇਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਨਾਮੰ, ਇਦਞ੍ਚ ਰੂਪੰ। ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਨਾਮਰੂਪੰ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ? ਯੋ ਫਸ੍ਸੋ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸੁਖੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ''...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਚਤੁਕ੍ਕੰ।

੯. ਅਕੁਸਲਨਿਦ੍ਦੇਸੋ

੨੮੦. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਸਦ੍ਦਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੨੮੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ? ਯੰ ਅਞ੍ਞਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ...ਪੇ॰...।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ? ਯੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ ਅਧਿਮੁਚ੍ਚਨਾ ਤਦਧਿਮੁਤ੍ਤਤਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ''...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੨੮੨. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਸਦ੍ਦਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਯਂ ਯਂ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ, ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਂ, ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੨੮੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ? ਯਂ ਅਞ੍ਞਾਣਂ ਅਦਸ੍ਸਨਂ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾ...ਪੇ॰...।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਨੇਵ ਸਾਤਂ ਨਾਸਾਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ''...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੨੮੪. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਸਦ੍ਦਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਯਂ ਯਂ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ , ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾ , ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੨੮੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੨੮੬. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਦੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਪਟਿਘਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ...ਪੇ॰... ਦੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਪਟਿਘਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਸਦ੍ਦਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਯਂ ਯਂ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਟਿਘਂ, ਪਟਿਘਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੨੮੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ? ਯਂ ਅਞ੍ਞਾਣਂ ਅਦਸ੍ਸਨਂ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾ''...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਅਸਾਤਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਅਸਾਤਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਟਿਘਂ? ਯੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਘਾਤੋ...ਪੇ॰... ਚਣ੍ਡਿਕ੍ਕਂ ਅਸੁਰੋਪੋ [ਅਸੁਲੋਪੋ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਅਨਤ੍ਤਮਨਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਟਿਘਂ'' ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪਟਿਘਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ? ਯੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ ਅਧਿਮੁਚ੍ਚਨਾ ਤਦਧਿਮੁਤ੍ਤਤਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਟਿਘਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ''...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੨੮੮. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਸਦ੍ਦਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਯਂ ਯਂ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ , ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ, ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੨੮੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ? ਯਂ ਅਞ੍ਞਾਣਂ ਅਦਸ੍ਸਨਂ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾ''...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਨੇਵ ਸਾਤਂ ਨਾਸਾਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ, ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ? ਯਾ ਕਙ੍ਖਾ ਕਙ੍ਖਾਯਨਾ ਕਙ੍ਖਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਵਿਮਤਿ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ ਦ੍ਵੇਲ੍ਹਕਂ ਦ੍ਵਿਧਾਪਥੋ [ਦ੍ਵੇਧਾਪਥੋ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਸਂਸਯੋ ਅਨੇਕਂਸਗ੍ਗਾਹੋ ਆਸਪ੍ਪਨਾ ਪਰਿਸਪ੍ਪਨਾ ਅਪਰਿਯੋਗਾਹਣਾ [ਅਪਰਿਯੋਗਾਹਨਾ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰)] ਛਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤਂ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਨੋਵਿਲੇਖੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਂ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ''...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੨੯੦. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਸਦ੍ਦਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਯਂ ਯਂ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਂ, ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੨੯੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾ? ਯਂ ਅਞ੍ਞਾਣਂ ਅਦਸ੍ਸਨਂ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾ''...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਨੇਵ ਸਾਤਂ ਨਾਸਾਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਂ ਅਵੂਪਸਮੋ ਚੇਤਸੋ ਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਭਨ੍ਤਤ੍ਤਂ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ? ਯੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ ਅਧਿਮੁਚ੍ਚਨਾ ਤਦਧਿਮੁਤ੍ਤਤਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ''...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

ਅਕੁਸਲਨਿਦ੍ਦੇਸੋ।

੧੦. ਕੁਸਲਨਿਦ੍ਦੇਸੋ

੨੯੨. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਂ ਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਸਦ੍ਦਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਯਂ ਯਂ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੨੯੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਕੁਸਲਮੂਲਾ? ਅਲੋਭੋ, ਅਦੋਸੋ, ਅਮੋਹੋ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਲੋਭੋ? ਯੋ ਅਲੋਭੋ ਅਲੁਬ੍ਭਨਾ ਅਲੁਬ੍ਭਿਤਤ੍ਤਂ ਅਸਾਰਾਗੋ ਅਸਾਰਜ੍ਜਨਾ ਅਸਾਰਜ੍ਜਿਤਤ੍ਤਂ ਅਨਭਿਜ੍ਝਾ ਅਲੋਭੋ ਕੁਸਲਮੂਲਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਲੋਭੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਦੋਸੋ? ਯੋ ਅਦੋਸੋ ਅਦੁਸ੍ਸਨਾ ਅਦੁਸ੍ਸਿਤਤ੍ਤਂ ਅਬ੍ਯਾਪਾਦੋ ਅਬ੍ਯਾਪਜ੍ਜੋ ਅਦੋਸੋ ਕੁਸਲਮੂਲਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਦੋਸੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਮੋਹੋ? ਯਾ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਮੋਹੋ''। ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਕੁਸਲਮੂਲਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ...ਪੇ॰... ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ...ਪੇ॰... ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ...ਪੇ॰... ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ? ਯਾ ਸਦ੍ਧਾ ਸਦ੍ਦਹਨਾ ਓਕਪ੍ਪਨਾ ਅਭਿਪ੍ਪਸਾਦੋ – ਅਯं ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ? ਯੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ ਅਧਿਮੁਚ੍ਚਨਾ ਤਦਧਿਮੁਤ੍ਤਤਾ – ਅਯं ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖं, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਯं ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ''...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੨੯੪. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿं ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰं ਕੁਸਲं ਚਿਤ੍ਤं ਉਪ੍ਪਨ੍ਨं ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤं ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤं ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣं ਵਾ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤं ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤं ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣं ਵਾ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤं ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤं ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣं ਵਾ ਸਦ੍ਦਾਰਮ੍ਮਣं ਵਾ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣं ਵਾ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣं ਵਾ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣं ਵਾ ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣं ਵਾ ਯं ਯं ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿं ਸਮਯੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣं , ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮं, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨं, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣं। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੨੯੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਕੁਸਲਮੂਲਾ? ਅਲੋਭੋ, ਅਦੋਸੋ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਲੋਭੋ? ਯੋ ਅਲੋਭੋ ਅਲੁਬ੍ਭਨਾ ਅਲੁਬ੍ਭਿਤਤ੍ਤं ਅਸਾਰਾਗੋ ਅਸਾਰਜ੍ਜਨਾ ਅਸਾਰਜ੍ਜਿਤਤ੍ਤं ਅਨਭਿਜ੍ਝਾ ਅਲੋਭੋ ਕੁਸਲਮੂਲं – ਅਯं ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਲੋਭੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਦੋਸੋ? ਯੋ ਅਦੋਸੋ ਅਦੁਸ੍ਸਨਾ ਅਦੁਸ੍ਸਿਤਤ੍ਤं ਅਬ੍ਯਾਪਾਦੋ ਅਬ੍ਯਾਪਜ੍ਜੋ ਅਦੋਸੋ ਕੁਸਲਮੂਲं – ਅਯं ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਦੋਸੋ''। ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਕੁਸਲਮੂਲਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤं – ਅਯं ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ''...ਪੇ॰... ਅਯं ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯं ਚੇਤਸਿਕं ਸਾਤं ਚੇਤਸਿਕं ਸੁਖं ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜं ਸਾਤं ਸੁਖं ਵੇਦਯਿਤं ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯं ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ''...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੨੯੬. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿं ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰं ਕੁਸਲं ਚਿਤ੍ਤं ਉਪ੍ਪਨ੍ਨं ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤं ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤं ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣं ਵਾ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤं ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤं ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣं ਵਾ ਸਦ੍ਦਾਰਮ੍ਮਣं ਵਾ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣं ਵਾ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣं ਵਾ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣं ਵਾ ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣं ਵਾ ਯं ਯं ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿं ਸਮਯੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣं, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮं, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨं, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣं। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੨੯੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਕੁਸਲਮੂਲਾ? ਅਲੋਭੋ, ਅਦੋਸੋ, ਅਮੋਹੋ – ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ‘‘ਕੁਸਲਮੂਲਾ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ’’...ਪੇ॰... ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ – ‘‘ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਨੇਵ ਸਾਤੰ ਨਾਸਾਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ’’...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ’’ਤਿ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰੰ ਕੁਸਲੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਸਦ੍ਦਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੨੯੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਕੁਸਲਮੂਲਾ? ਅਲੋਭੋ, ਅਦੋਸੋ – ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ‘‘ਕੁਸਲਮੂਲਾ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ’’...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ’’ਤਿ।

੩੦੦. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੰ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣੰ [ਪਠਵੀਕਸਿਣੰ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)], ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ , ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੦੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਕੁਸਲਮੂਲਾ? ਅਲੋਭੋ, ਅਦੋਸੋ, ਅਮੋਹੋ – ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ‘‘ਕੁਸਲਮੂਲਾ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ’’...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ’’ਤਿ।

੩੦੨. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੰ ਭਾਵੇਤਿ ਸਬ੍ਬਸੋ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਸਞ੍ਞਾਸਹਗਤੰ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੦੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਕੁਸਲਮੂਲਾ? ਅਲੋਭੋ, ਅਦੋਸੋ, ਅਮੋਹੋ – ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ‘‘ਕੁਸਲਮੂਲਾ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ’’...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਸਾਤਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਸੁਖਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਸਾਤਂ ਸੁਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ’’...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ’’ਤਿ।

੩੦੪. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁੱਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੦੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਕੁਸਲਮੂਲਾ? ਅਲੋਭੋ, ਅਦੋਸੋ, ਅਮੋਹੋ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਲੋਭੋ...ਪੇ॰... ਅਦੋਸੋ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ? ਯਾ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਮੋਹੋ’’। ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ‘‘ਕੁਸਲਮੂਲਾ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ’’...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਸਾਤਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਸੁਖਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਸਾਤਂ ਸੁਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ? ਯਾ ਸਦ੍ਧਾ ਸਦ੍ਦਹਨਾ ਓਕਪ੍ਪਨਾ ਅਭਿਪ੍ਪਸਾਦੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ? ਯੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ ਅਧਿਮੁਚ੍ਚਨਾ ਤਦਧਿਮੁਤ੍ਤਤਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ’’...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ’’।

ਏਵਮੇਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀਤਿ। ਏਵਮੇਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸਙ੍ਗਤਿ ਹੋਤਿ, ਸਮਾਗਮੋ ਹੋਤਿ, ਸਮੋਧਾਨਂ ਹੋਤਿ, ਪਾਤੁਭਾਵੋ ਹੋਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਏਵਮੇਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ’’ਤਿ।

ਕੁਸਲਨਿਦ੍ਦੇਸੋ।

੧੧. ਅਬ੍ਯਾਕਤਨਿਦ੍ਦੇਸੋ

੩੦੬. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕੰ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੦੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ , ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ? ਯੋ ਫਸ੍ਸੋ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਨੇਵ ਸਾਤੰ ਨਾਸਾਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵੇਦਨੰ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ''...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੩੦੮. ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸਙ੍ਖਾਰਹੇਤੁਕੰ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਹੇਤੁਕੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ ਨਾਮਹੇਤੁਕੰ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਹੇਤੁਕੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਹੇਤੁਕਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੦੯. ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸਙ੍ਖਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ ਨਾਮਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ ਫਸ੍ਸਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੧੦. ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਸਙ੍ਖਾਰੋ; ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ; ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਨਾਮੰ; ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ; ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਫਸ੍ਸੋ; ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੧੧. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਂ ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਸਦ੍ਦਾਰਮ੍ਮਣਂ...ਪੇ॰... ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਂ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣਂ...ਪੇ॰... ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਸੁਖਸਹਗਤਂ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੧੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰੋ''...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯਂ ਕਾਯਿਕਂ ਸਾਤਂ ਕਾਯਿਕਂ ਸੁਖਂ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਸਾਤਂ ਸੁਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵੇਦਨਂ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ''...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੩੧੩. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਾ ਮਨੋਧਾਤੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਸਦ੍ਦਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਯਂ ਯਂ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੧੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ''...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਨੇਵ ਸਾਤਂ ਨਾਸਾਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ? ਯੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ ਅਧਿਮੁਚ੍ਚਨਾ ਤਦਧਿਮੁਤ੍ਤਤਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ''...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੩੧੫. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਾ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਸਦ੍ਦਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣਾ

ਵਾ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਯਂ ਯਂ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੧੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ''...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਸਾਤਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਸੁਖਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਸਾਤਂ ਸੁਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ? ਯੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ ਅਧਿਮੁਚ੍ਚਨਾ ਤਦਧਿਮੁਤ੍ਤਤਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ''...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੩੧੭. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਾ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਸਦ੍ਦਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਯਂ ਯਂ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੧੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ''...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਨੇਵ ਸਾਤਂ ਨਾਸਾਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ? ਯੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ ਅਧਿਮੁਚ੍ਚਨਾ ਤਦਧਿਮੁਤ੍ਤਤਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ''...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੩੧੯. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਾ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਯਂ ਯਂ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੨੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ''...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ? ਯਾ ਸਦ੍ਧਾ ਸਦ੍ਦਹਨਾ ਓਕਪ੍ਪਨਾ ਅਭਿਪ੍ਪਸਾਦੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ ? ਯੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ ਅਧਿਮੁਚ੍ਚਨਾ ਤਦਧਿਮੁਤ੍ਤਤਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ''...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੩੨੧. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ।

ਤਸ੍ਸੇਵ ਰੂਪਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਂ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ , ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ , ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੨੨. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਸਬ੍ਬਸੋ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਸਞ੍ਞਾਸਹਗਤਂ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ।

ਤਸ੍ਸੇਵ ਅਰੂਪਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਂ ਸਬ੍ਬਸੋ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਸਞ੍ਞਾਸਹਗਤਂ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ,

ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੨੩. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ।

ਤਸ੍ਸੇਵ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਭਾਵਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕੰ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ , ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੨੪. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕੰ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ...ਪੇ॰... ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਸਦ੍ਦਾਰਮ੍ਮਣੰ...ਪੇ॰... ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣੰ...ਪੇ॰... ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ ਦੁਕ੍ਖਸਹਗਤੰ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੨੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ''...ਪੇ॰... ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯੰ ਕਾਯਿਕੰ ਅਸਾਤੰ ਕਾਯਿਕੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਸਾਤੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵੇਦਨੰ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ''...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੩੨੬. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਾ ਮਨੋਧਾਤੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਸਦ੍ਦਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੨੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰੋ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ''...ਪੇ॰... ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਨੇਵ ਸਾਤੰ ਨਾਸਾਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ? ਯੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ ਅਧਿਮੁਚ੍ਚਨਾ ਤਦਧਿਮੁਤ੍ਤਤਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੰ , ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ''...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੩੨੮. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਾ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੨੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ''...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੩੩੦. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਮਨੋਧਾਤੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਵ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ॰... ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਵ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਵ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੩੧. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਵ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ

ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੩੨. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪਾਵਚਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਕਿਰਿਯਂ ਨੇਵ ਕੁਸਲਂ ਨਾਕੁਸਲਂ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਂ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰਂ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੩੩. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਰੂਪਾਵਚਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਕਿਰਿਯਂ ਨੇਵ ਕੁਸਲਂ ਨਾਕੁਸਲਂ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਂ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰਂ ਸਬ੍ਬਸੋ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਸਞ੍ਞਾਸਹਗਤਂ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ , ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

ਅਬ੍ਯਾਕਤਨਿਦ੍ਦੇਸੋ।

੧੨. ਅਵਿਜ੍ਜਾਮੂਲਕਕੁਸਲਨਿਦ੍ਦੇਸੋ

੩੩੪. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਂ ਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਯਂ ਯਂ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੩੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ’’...ਪੇ॰... ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਸਾਤਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਸੁਖਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਸਾਤਂ ਸੁਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ? ਯਾ ਸਦ੍ਧਾ ਸਦ੍ਦਹਨਾ ਓਕਪ੍ਪਨਾ ਅਭਿਪ੍ਪਸਾਦੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ? ਯੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ ਅਧਿਮੁਚ੍ਚਨਾ ਤਦਧਿਮੁਤ੍ਤਤਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ''...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੩੩੬. ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੩੭. ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪਂ, ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੩੮. ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪਂ, ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੩੯. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਂ ਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਯਂ ਯਂ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੪੦. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੪੧. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਸਬ੍ਬਸੋ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਸਞ੍ਞਾਸਹਗਤਂ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੪੨. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ,

ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ , ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ , ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

ਅਵਿਜ੍ਜਾਮੂਲਕਕੁਸਲਨਿਦ੍ਦੇਸੋ।

੧੩. ਕੁਸਲਮੂਲਕਵਿਪਾਕਨਿਦ੍ਦੇਸੋ

੩੪੩. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਜਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਂ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੪੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ’’...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ’’ਤਿ।

੩੪੫. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਜਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਂ ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਸਦ੍ਦਾਰਮ੍ਮਣਂ...ਪੇ॰... ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਂ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣਂ...ਪੇ॰... ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਸੁਖਸਹਗਤਂ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣਂ...ਪੇ॰... ਮਨੋਧਾਤੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ॰... ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਯਂ ਯਂ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ , ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ , ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੪੬. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਜਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਾ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਯਂ ਯਂ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਪਸਾਦੋ, ਪਸਾਦਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੪੭. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬਜਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ।

ਤਸ੍ਸੇਵ ਰੂਪਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤੱਤਾ ਉਪਚਿਤੱਤਾ ਵਿਪਾਕਂ ਵਿਵਿੱਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪੱਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪੱਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪੱਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪੱਚਯਾ ਛੱਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛੱਟ੍ਠਾਯਤਨਪੱਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪੱਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪੱਚਯਾ ਪਸਾਦੋ, ਪਸਾਦਪੱਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪੱਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪੱਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪੱਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ । ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੪੮. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਰੂਪੂਪਪੱਤਿਯਾ ਮੱਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਸਬ੍ਬਸੋ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਸਞ੍ਞਾਸਹਗਤਂ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ॰... ਚਤੁੱਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ।

ਤਸ੍ਸੇਵ ਅਰੂਪਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤੱਤਾ ਉਪਚਿਤੱਤਾ ਵਿਪਾਕਂ ਸਬ੍ਬਸੋ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਸਞ੍ਞਾਸਹਗਤਂ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ॰... ਚਤੁੱਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪੱਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪੱਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪੱਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪੱਚਯਾ ਛੱਟ੍ਠਾਯਤਨਂ , ਛੱਟ੍ਠਾਯਤਨਪੱਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪੱਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪੱਚਯਾ ਪਸਾਦੋ, ਪਸਾਦਪੱਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪੱਚਯਾ ਭਵੋ , ਭਵਪੱਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪੱਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੪੯. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁੱਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿੱਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪੱਤਿਯਾ ਵਿਵਿੱਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ।

ਤਸ੍ਸੇਵ ਲੋਕੁੱਤਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਕਤੱਤਾ ਭਾਵਿਤੱਤਾ ਵਿਪਾਕਂ ਵਿਵਿੱਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ ਸੁਞ੍ਞਤਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕੁਸਲਮੂਲਪੱਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪੱਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪੱਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪੱਚਯਾ ਛੱਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛੱਟ੍ਠਾਯਤਨਪੱਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪੱਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪੱਚਯਾ ਪਸਾਦੋ, ਪਸਾਦਪੱਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪੱਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪੱਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪੱਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

ਕੁਸਲਮੂਲਕਵਿਪਾਕਨਿੱਦੇਸੋ।

੧੪. ਅਕੁਸਲਮੂਲਕਵਿਪਾਕਨਿੱਦੇਸੋ

੩੫੦. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤੱਤਾ ਉਪਚਿਤੱਤਾ ਵਿਪਾਕਂ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲਪੱਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪੱਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪੱਚਯਾ ਨਾਮਂ, ਨਾਮਪੱਚਯਾ ਛੱਟ੍ਠਾਯਤਨਂ, ਛੱਟ੍ਠਾਯਤਨਪੱਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪੱਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪੱਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪੱਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪੱਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੫੧. ਤੱਥ ਕਤਮੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲਪੱਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤੱਤਂ – ਅਯਂ ਵੁੱਚਤਿ ''ਅਕੁਸਲਮੂਲਪੱਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ''...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁੱਚਤਿ ''ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

੩੫੨. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕੰ ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਸਦ੍ਦਾਰਮ੍ਮਣੰ...ਪੇ॰... ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣੰ...ਪੇ॰... ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ ਦੁਕ੍ਖਸਹਗਤੰ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣੰ...ਪੇ॰... ਮਨੋਧਾਤੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ॰... ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ, ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ, ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੫੩. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਾ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ, ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ, ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ , ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ, ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ, ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ, ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ , ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣੰ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤਿ।

੩੫੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯਾ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਕੁਸਲਮੂਲਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮੰ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਨਾਮਪਚ੍ਚਯਾ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨੰ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ? ਯੋ ਫਸ੍ਸੋ ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਨਾ ਸਮ੍ਫੁਸਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਛਟ੍ਠਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਨੇਵ ਸਾਤੰ ਨਾਸਾਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ? ਯੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ ਅਧਿਮੁਚ੍ਚਨਾ ਤਦਧਿਮੁਤ੍ਤਤਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ? ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖੰ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ? ਯਾ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਜਾਤਿ ਸਞ੍ਜਾਤਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ਪਾਤੁਭਾਵੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤਿ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ? ਅਤ੍ਥਿ ਜਰਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਰਣਂ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਜਰਾ? ਯਾ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਜਰਾ ਜੀਰਣਤਾ ਆਯੁਨੋ ਸਂਹਾਨਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਜਰਾ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਮਰਣਂ? ਯੋ ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਖਯੋ ਵਯੋ ਭੇਦੋ ਪਰਿਭੇਦੋ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾ ਅਨ੍ਤਰਧਾਨਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮਰਣਂ''। ਇਤਿ ਅਯਞ੍ਚ ਜਰਾ, ਇਦਞ੍ਚ ਮਰਣਂ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਂ''।

ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀਤਿ। ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਙ੍ਗਤਿ ਹੋਤਿ, ਸਮਾਗਮੋ ਹੋਤਿ, ਸਮੋਧਾਨਂ ਹੋਤਿ, ਪਾਤੁਭਾਵੋ ਹੋਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਏਵਮੇਤਸ੍ਸ ਕੇਵਲਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮੁਦਯੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

ਅਕੁਸਲਮੂਲਵਿਪਾਕਨਿਦ੍ਦੇਸੋ।

ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯਂ।

ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦਵਿਭਙ੍ਗੋ [ਪਚ੍ਚਯਾਕਾਰਵਿਭਙ੍ਗੋ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੭. ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਵਿਭਙ੍ਗੋ

੧. ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਭਾਜਨੀਯਂ

੩੫੫. ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਾ – ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਕਾਯੇ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਕਾਯੇ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ ਕਾਯੇ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਸਤਿਮਾ ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸਂ, ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਵੇਦਨਾਸੁ ਵੇਦਨਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਵੇਦਨਾਸੁ ਵੇਦਨਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ ਵੇਦਨਾਸੁ ਵੇਦਨਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਸਤਿਮਾ ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸਂ, ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਚਿਤ੍ਤੇ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਚਿਤ੍ਤੇ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ ਚਿਤ੍ਤੇ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਸਤਿਮਾ ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸਂ, ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਸਤਿਮਾ ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸਂ।

੧. ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾਨਿਦ੍ਦੇਸੋ

੩੫੬. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਕਾਯੇ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਕਾਯਂ ਉਦ੍ਧਂ ਪਾਦਤਲਾ ਅਧੋ ਕੇਸਮਤ੍ਥਕਾ ਤਚਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਪੂਰਂ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਸ੍ਸ ਅਸੁਚਿਨੋ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਤਿ – ''ਅਤ੍ਥਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਕਾਯੇ ਕੇਸਾ ਲੋਮਾ ਨਖਾ ਦਨ੍ਤਾ ਤਚੋ ਮਂਸਂ ਨ੍ਹਾਰੁ [ਨਹਾਰੁ (ਸੀ॰)] ਅਟ੍ਠਿ ਅਟ੍ਠਿਮਿਞ੍ਜਂ [ਅਟ੍ਠਿਮਿਞ੍ਜਾ (ਸੀ॰)] ਵਕ੍ਕਂ ਹਦਯਂ ਯਕਨਂ ਕਿਲੋਮਕਂ ਪਿਹਕਂ ਪਪ੍ਫਾਸਂ ਅਨ੍ਤਂ ਅਨ੍ਤਗੁਣਂ ਉਦਰਿਯਂ ਕਰੀਸਂ ਪਿਤ੍ਤਂ ਸੇਮ੍ਹਂ ਪੁਬ੍ਬੋ ਲੋਹਿਤਂ ਸੇਦੋ ਮੇਦੋ ਅਸ੍ਸੁ ਵਸਾ ਖੇਲ਼ੋ ਸਿਙ੍ਘਾਣਿਕਾ ਲਸਿਕਾ ਮੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੋਤਿ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਥਿਤਂ ਵਵਤ੍ਥਪੇਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਆਸੇਵਿਤ੍ਵਾ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਬਹੁਲੀਕਰਿਤ੍ਵਾ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਥਿਤਂ ਵਵਤ੍ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਕਾਯੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪਸਂਹਰਤਿ।

ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਕਾਯੇ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਕਾਯਂ ਉਦ੍ਧਂ ਪਾਦਤਲਾ ਅਧੋ ਕੇਸਮਤ੍ਥਕਾ ਤਚਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਪੂਰਂ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਸ੍ਸ ਅਸੁਚਿਨੋ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਤਿ – ''ਅਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਕਾਯੇ ਕੇਸਾ ਲੋਮਾ ਨਖਾ ਦਨ੍ਤਾ ਤਚੋ ਮਂਸਂ ਨ੍ਹਾਰੁ ਅਟ੍ਠਿ ਅਟ੍ਠਿਮਿਞ੍ਜਂ ਵਕ੍ਕਂ ਹਦਯਂ ਯਕਨਂ ਕਿਲੋਮਕਂ ਪਿਹਕਂ ਪਪ੍ਫਾਸਂ ਅਨ੍ਤਂ ਅਨ੍ਤਗੁਣਂ ਉਦਰਿਯਂ ਕਰੀਸਂ ਪਿਤ੍ਤਂ ਸੇਮ੍ਹਂ ਪੁਬ੍ਬੋ ਲੋਹਿਤਂ ਸੇਦੋ ਮੇਦੋ ਅਸ੍ਸੁ ਵਸਾ ਖੇਲ਼ੋ ਸਿਙ੍ਘਾਣਿਕਾ ਲਸਿਕਾ ਮੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੋਤਿ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਥਿਤਂ ਵਵਤ੍ਥਪੇਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਆਸੇਵਿਤ੍ਵਾ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਬਹੁਲੀਕਰਿਤ੍ਵਾ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਥਿਤਂ ਵਵਤ੍ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ ਕਾਯੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪਸਂਹਰਤਿ।

ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ ਕਾਯੇ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ ਕਾਯਂ ਉਦ੍ਧਂ ਪਾਦਤਲਾ ਅਧੋ ਕੇਸਮਤ੍ਥਕਾ ਤਚਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਪੂਰਂ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਸ੍ਸ ਅਸੁਚਿਨੋ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਤਿ – ''ਅਤ੍ਥਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਕਾਯੇ ਕੇਸਾ ਲੋਮਾ ਨਖਾ ਦਨ੍ਤਾ ਤਚੋ ਮਂਸਂ ਨ੍ਹਾਰੁ ਅਟ੍ਠਿ ਅਟ੍ਠਿਮਿਞ੍ਜਂ ਵਕ੍ਕਂ ਹਦਯਂ ਯਕਨਂ ਕਿਲੋਮਕਂ ਪਿਹਕਂ ਪਪ੍ਫਾਸਂ ਅਨ੍ਤਂ ਅਨ੍ਤਗੁਣਂ ਉਦਰਿਯਂ ਕਰੀਸਂ ਪਿਤ੍ਤਂ ਸੇਮ੍ਹਂ ਪੁਬ੍ਬੋ ਲੋਹਿਤਂ ਸੇਦੋ ਮੇਦੋ ਅਸ੍ਸੁ ਵਸਾ ਖੇਲ਼ੋ ਸਿਙ੍ਘਾਣਿਕਾ ਲਸਿਕਾ ਮੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ ਕਾਯੇ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਸਤਿਮਾ ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸਂ।

੩੫੭. ਅਨੁਪਸ੍ਸੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਨੁਪਸ੍ਸਨਾ? ਯਾ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਨੁਪਸ੍ਸਨਾ''। ਇਮਾਯ ਅਨੁਪਸ੍ਸਨਾਯ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ ਸਮੁਪੇਤੋ ਉਪਾਗਤੋ ਸਮੁਪਾਗਤੋ ਉਪਪਨ੍ਨੋ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਨੁਪਸ੍ਸੀ''ਤਿ।

੩੫੮. ਵਿਹਰਤੀਤਿ। ਇਰਿਯਤਿ ਵਤ੍ਤਤਿ ਪਾਲੇਤਿ ਯਪੇਤਿ ਯਾਪੇਤਿ ਚਰਤਿ ਵਿਹਰਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿ।

੩੫੯. ਆਤਾਪੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਆਤਾਪੋ [ਕਤਮਂ ਆਤਾਪਂ (ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ)]? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ…ਪੇ॰… ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਆਤਾਪੋ’’। ਇਮਿਨਾ ਆਤਾਪੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ ਸਮੁਪੇਤੋ ਉਪਾਗਤੋ ਸਮੁਪਾਗਤੋ ਉਪਪਨ੍ਨੋ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਆਤਾਪੀ’’ਤਿ।

੩੬੦. ਸਮ੍ਪਜਾਨੋਤਿ । ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਂ? ਯਾ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ…ਪੇ॰… ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਂ’’। ਇਮਿਨਾ ਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ ਸਮੁਪੇਤੋ ਉਪਾਗਤੋ ਸਮੁਪਾਗਤੋ ਉਪਪਨ੍ਨੋ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ’’ਤਿ।

੩੬੧. ਸਤਿਮਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਤਿ? ਯਾ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ…ਪੇ॰… ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਤਿ’’। ਇਮਾਯ ਸਤਿਯਾ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ ਸਮੁਪੇਤੋ ਉਪਾਗਤੋ ਸਮੁਪਾਗਤੋ ਉਪਪਨ੍ਨੋ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਤਿਮਾ’’ਤਿ।

੩੬੨. ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਲੋਕੋ? ਸ੍ਵੇਵ ਕਾਯੋ ਲੋਕੋ। ਪਞ੍ਚਪਿ ਉਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਲੋਕੋ। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਲੋਕੋ’’। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਭਿਜ੍ਝਾ? ਯੋ ਰਾਗੋ ਸਾਰਾਗੋ…ਪੇ॰… ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਭਿਜ੍ਝਾ’’। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਦੋਮਨਸ੍ਸਂ? ਯਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਅਸਾਤਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਅਸਾਤਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੋਮਨਸ੍ਸਂ’’। ਇਤਿ ਅਯਞ੍ਚ ਅਭਿਜ੍ਝਾ ਇਦਞ੍ਚ ਦੋਮਨਸ੍ਸਂ ਇਮਮ੍ਹਿ ਲੋਕੇ ਵਿਨੀਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਪਟਿਵਿਨੀਤਾ ਸਨ੍ਤਾ ਸਮਿਤਾ ਵੂਪਸਨ੍ਤਾ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬ੍ਯਪ੍ਪਿਤਾ ਸੋਸਿਤਾ ਵਿਸੋਸਿਤਾ ਬ੍ਯਨ੍ਤੀਕਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸ’’ਨ੍ਤਿ।

ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾਨਿਦ੍ਦੇਸੋ।

੨. ਵੇਦਨਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾਨਿਦ੍ਦੇਸੋ

੩੬੩. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਵੇਦਨਾਸੁ ਵੇਦਨਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਮਾਨੋ ‘‘ਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਾਮੀ’’ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਮਾਨੋ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਾਮੀ’’ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਮਾਨੋ ‘‘ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਾਮੀ’’ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਾਮਿਸਂ ਵਾ ਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਮਾਨੋ ‘‘ਸਾਮਿਸਂ ਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਾਮੀ’’ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਨਿਰਾਮਿਸਂ ਵਾ ਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਮਾਨੋ ‘‘ਨਿਰਾਮਿਸਂ ਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਾਮੀ’’ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਾਮਿਸਂ ਵਾ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਮਾਨੋ ‘‘ਸਾਮਿਸਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਾਮੀ’’ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਨਿਰਾਮਿਸਂ ਵਾ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਮਾਨੋ ‘‘ਨਿਰਾਮਿਸਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਾਮੀ’’ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਾਮਿਸਂ ਵਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਮਾਨੋ ‘‘ਸਾਮਿਸਂ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਾਮੀ’’ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਨਿਰਾਮਿਸਂ ਵਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਮਾਨੋ ‘‘ਨਿਰਾਮਿਸਂ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਾਮੀ’’ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੋਤਿ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਥਿਤਂ ਵਵਤ੍ਥਪੇਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਆਸੇਵਿਤ੍ਵਾ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਬਹੁਲੀਕਰਿਤ੍ਵਾ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਥਿਤਂ ਵਵਤ੍ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਵੇਦਨਾਸੁ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪਸਂਹਰਤਿ।

ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਵੇਦਨਾਸੁ ਵੇਦਨਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਮਾਨਂ ‘‘ਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਤੀ’’ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਮਾਨਂ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਤੀ’’ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਮਾਨਂ ‘‘ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਤੀ’’ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਾਮਿਸਂ ਵਾ ਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਮਾਨਂ ‘‘ਸਾਮਿਸਂ ਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਤੀ’’ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਨਿਰਾਮਿਸਂ ਵਾ ਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਮਾਨਂ ‘‘ਨਿਰਾਮਿਸਂ ਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਤੀ’’ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ,

ਸਾਮਿਸਂ ਵਾ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਮਾਨਂ ''ਸਾਮਿਸਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਨਿਰਾਮਿਸਂ ਵਾ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਮਾਨਂ ''ਨਿਰਾਮਿਸਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਾਮਿਸਂ ਵਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਮਾਨਂ ''ਸਾਮਿਸਂ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਨਿਰਾਮਿਸਂ ਵਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਮਾਨਂ ''ਨਿਰਾਮਿਸਂ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ਵੇਦਯਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੋਤਿ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਥਿਤਂ ਵਵਤ੍ਥਪੇਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਆਸੇਵਿਤ੍ਵਾ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਬਹੁਲੀਕਰਿਤ੍ਵਾ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਥਿਤਂ ਵਵਤ੍ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ ਵੇਦਨਾਸੁ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪਸਂਹਰਤਿ।

ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ ਵੇਦਨਾਸੁ ਵੇਦਨਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ''ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੇਦਨਂ ''ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ''ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਾਮਿਸਂ ਵਾ ਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ''ਸਾਮਿਸਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਨਿਰਾਮਿਸਂ ਵਾ ਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ''ਨਿਰਾਮਿਸਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਾਮਿਸਂ ਵਾ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੇਦਨਂ ''ਸਾਮਿਸਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਨਿਰਾਮਿਸਂ ਵਾ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੇਦਨਂ ''ਨਿਰਾਮਿਸਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਾਮਿਸਂ ਵਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ''ਸਾਮਿਸਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਨਿਰਾਮਿਸਂ ਵਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ''ਨਿਰਾਮਿਸਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਏਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ ਵੇਦਨਾਸੁ ਵੇਦਨਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਸਤਿਮਾ ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸਂ।

੩੬੪. ਅਨੁਪਸ੍ਸੀਤਿ ...ਪੇ॰... ਵਿਹਰਤੀਤਿ...ਪੇ॰... ਆਤਾਪੀਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਪਜਾਨੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਤਿਮਾਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਲੋਕੋ? ਸ੍ਵਾਯੇਵ ਵੇਦਨਾ ਲੋਕੋ। ਪਞ੍ਚਪਿ ਉਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਲੋਕੋ। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਲੋਕੋ''। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਭਿਜ੍ਝਾ? ਯੋ ਰਾਗੋ ਸਾਰਾਗੋ...ਪੇ॰... ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਭਿਜ੍ਝਾ''। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਦੋਮਨਸ੍ਸਂ? ਯਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਅਸਾਤਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਅਸਾਤਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਦੋਮਨਸ੍ਸਂ''। ਇਤਿ ਅਯਞ੍ਚ ਅਭਿਜ੍ਝਾ ਇਦਞ੍ਚ ਦੋਮਨਸ੍ਸਂ ਇਮਮ੍ਹਿ ਲੋਕੇ ਵਿਨੀਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਪਟਿਵਿਨੀਤਾ ਸਨ੍ਤਾ ਸਮਿਤਾ ਵੂਪਸਨ੍ਤਾ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬ੍ਯਪ੍ਪਿਤਾ ਸੋਸਿਤਾ ਵਿਸੋਸਿਤਾ ਬ੍ਯਨ੍ਤੀਕਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸ''ਨ੍ਤਿ।

ਵੇਦਨਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾਨਿਦ੍ਦੇਸੋ।

੩. ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾਨਿਦ੍ਦੇਸੋ

੩੬੫. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਚਿਤ੍ਤੇ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਰਾਗਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਸਰਾਗਂ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਵੀਤਰਾਗਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਵੀਤਰਾਗਂ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਦੋਸਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਸਦੋਸਂ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਵੀਤਦੋਸਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਵੀਤਦੋਸਂ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਮੋਹਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਸਮੋਹਂ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਵੀਤਮੋਹਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਵੀਤਮੋਹਂ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਂਖਿਤ੍ਤਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਸਂਖਿਤ੍ਤਂ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਵਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਵਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਮਹਗ੍ਗਤਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਮਹਗ੍ਗਤਂ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਮਹਗ੍ਗਤਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਅਮਹਗ੍ਗਤਂ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਉਤ੍ਤਰਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਸਉਤ੍ਤਰਂ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਨੁਤ੍ਤਰਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਅਨੁਤ੍ਤਰਂ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਮਾਹਿਤਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਸਮਾਹਿਤਂ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਮਾਹਿਤਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਅਸਮਾਹਿਤਂ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਵਿਮੁਤ੍ਤਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਵਿਮੁਤ੍ਤਂ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਵਿਮੁਤ੍ਤਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਅਵਿਮੁਤ੍ਤਂ ਮੇ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੋਤਿ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਥਿਤਂ ਵਵਤ੍ਥਪੇਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਆਸੇਵਿਤ੍ਵਾ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਬਹੁਲੀਕਰਿਤ੍ਵਾ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਥਿਤਂ ਵਵਤ੍ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਚਿਤ੍ਤੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪਸਂਹਰਤਿ।

ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਚਿਤ੍ਤੇ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਰਾਗੰ ਵਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਸਰਾਗਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਵੀਤਰਾਗੰ ਵਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਵੀਤਰਾਗਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਦੋਸੰ ਵਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਸਦੋਸਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਵੀਤਦੋਸੰ ਵਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਵੀਤਦੋਸਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਮੋਹੰ ਵਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਸਮੋਹਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਵੀਤਮੋਹੰ ਵਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਵੀਤਮੋਹਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸੰਖਿਤ੍ਤੰ ਵਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਸੰਖਿਤ੍ਤਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਵਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਵਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਵਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਮਹਗ੍ਗਤੰ ਵਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਮਹਗ੍ਗਤਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਮਹਗ੍ਗਤੰ ਵਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਅਮਹਗ੍ਗਤਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਉਤ੍ਤਰੰ ਵਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਸਉਤ੍ਤਰਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਨੁਤ੍ਤਰੰ ਵਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਅਨੁਤ੍ਤਰਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਮਾਹਿਤੰ ਵਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਸਮਾਹਿਤਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਮਾਹਿਤੰ ਵਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਅਸਮਾਹਿਤਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਵਿਮੁਤ੍ਤੰ ਵਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਵਿਮੁਤ੍ਤਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਵਿਮੁਤ੍ਤੰ ਵਾਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਅਵਿਮੁਤ੍ਤਮਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਸੋ ਤੰ ਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੋਤਿ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਥਿਤੰ ਵਵਤ੍ਥਪੇਤਿ। ਸੋ ਤੰ ਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਆਸੇਵਿਤ੍ਵਾ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਬਹੁਲੀਕਰਿਤ੍ਵਾ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਥਿਤੰ ਵਵਤ੍ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ ਚਿਤ੍ਤੇ ਚਿਤ੍ਤੰ ਉਪਸੰਹਰਤਿ।

ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ ਚਿਤ੍ਤੇ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਰਾਗੰ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਸਰਾਗੰ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਵੀਤਰਾਗੰ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਵੀਤਰਾਗੰ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਦੋਸੰ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਸਦੋਸੰ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਵੀਤਦੋਸੰ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਵੀਤਦੋਸੰ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਮੋਹੰ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਸਮੋਹੰ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਵੀਤਮੋਹੰ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਵੀਤਮੋਹੰ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸੰਖਿਤ੍ਤੰ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਸੰਖਿਤ੍ਤੰ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਵਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਵਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਮਹਗ੍ਗਤੰ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਮਹਗ੍ਗਤੰ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਮਹਗ੍ਗਤੰ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਅਮਹਗ੍ਗਤੰ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਉਤ੍ਤਰੰ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਸਉਤ੍ਤਰੰ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਨੁਤ੍ਤਰੰ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਅਨੁਤ੍ਤਰੰ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ , ਸਮਾਹਿਤੰ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਸਮਾਹਿਤੰ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਮਾਹਿਤੰ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਅਸਮਾਹਿਤੰ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਵਿਮੁਤ੍ਤੰ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਵਿਮੁਤ੍ਤੰ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਵਿਮੁਤ੍ਤੰ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੰ ‘‘ਅਵਿਮੁਤ੍ਤੰ ਚਿਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਏਵੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ ਚਿਤ੍ਤੇ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਸਤਿਮਾ ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸੰ।

੩੬੬. ਅਨੁਪਸ੍ਸੀਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਹਰਤੀਤਿ...ਪੇ॰... ਆਤਾਪੀਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਪਜਾਨੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਤਿਮਾਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਲੋਕੋ? ਤੰਯੇਵ ਚਿਤ੍ਤੰ ਲੋਕੋ। ਪਞ੍ਚਪਿ ਉਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਲੋਕੋ – ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਭਿਜ੍ਝਾ? ਯੋ ਰਾਗੋ ਸਾਰਾਗੋ...ਪੇ॰... ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਭਿਜ੍ਝਾ’’। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਦੋਮਨਸ੍ਸੰ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਅਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਸਾਤੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੋਮਨਸ੍ਸੰ’’। ਇਤਿ ਅਯਞ੍ਚ ਅਭਿਜ੍ਝਾ ਇਦਞ੍ਚ ਦੋਮਨਸ੍ਸੰ ਇਮਮ੍ਹਿ ਲੋਕੇ ਵਿਨੀਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਪਟਿਵਿਨੀਤਾ ਸਨ੍ਤਾ ਸਮਿਤਾ ਵੂਪਸਨ੍ਤਾ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬ੍ਯਪ੍ਪਿਤਾ ਸੋਸਿਤਾ ਵਿਸੋਸਿਤਾ ਬ੍ਯਨ੍ਤੀਕਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸ’’ਨ੍ਤਿ।

ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾਨਿਦ੍ਦੇਸੋ।

੪. ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾਨਿਦ੍ਦੇਸੋ

੩੬੭. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੰ ‘‘ਅਤ੍ਥਿ ਮੇ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ’’ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੰ ‘‘ਨਤ੍ਥਿ ਮੇ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ’’ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਹੋਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦਸ੍ਸ ਪਹਾਨੰ ਹੋਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ,

ਯਥਾ ਚ ਪਹੀਨਸ੍ਸ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦਸ੍ਸ ਆਯਤਿੰ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦੋ ਹੋਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਬ੍ਯਾਪਾਦੰ...ਪੇ॰... ਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਥਿਨਮਿਦ੍ਧੰ [ਥੀਨਮਿਦ੍ਧੰ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ...ਪੇ॰... ਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੰ...ਪੇ॰... ਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛੰ ''ਅਤ੍ਥਿ ਮੇ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛੰ ''ਨਤ੍ਥਿ ਮੇ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਯ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਹੋਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਯ ਪਹਾਨੰ ਹੋਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਪਹੀਨਾਯ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਯ ਆਯਤਿੰ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦੋ ਹੋਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ।

ਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੰ ''ਅਤ੍ਥਿ ਮੇ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੰ ''ਨਤ੍ਥਿ ਮੇ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਹੋਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸ੍ਸ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰੀ ਹੋਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੰ...ਪੇ॰... ਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੰ [ਵਿਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੰ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ...ਪੇ॰... ਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੰ ...ਪੇ॰... ਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੰ...ਪੇ॰... ਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੰ...ਪੇ॰... ਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੰ ''ਅਤ੍ਥਿ ਮੇ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੰ ''ਨਤ੍ਥਿ ਮੇ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਹੋਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸ੍ਸ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰੀ ਹੋਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਸੋ ਤੰ ਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੋਤਿ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਥਿਤੰ ਵਵਤ੍ਥਪੇਤਿ। ਸੋ ਤੰ ਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਆਸੇਵਿਤ੍ਵਾ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਬਹੁਲੀਕਰਿਤ੍ਵਾ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਥਿਤੰ ਵਵਤ੍ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤੰ ਉਪਸੰਹਰਤਿ।

ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਨ੍ਤੰ ਵਾਸ੍ਸ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੰ ''ਅਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਨ੍ਤੰ ਵਾਸ੍ਸ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੰ ''ਨਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਹੋਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ , ਯਥਾ ਚ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦਸ੍ਸ ਪਹਾਨੰ ਹੋਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਪਹੀਨਸ੍ਸ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦਸ੍ਸ ਆਯਤਿੰ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦੋ ਹੋਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਸਨ੍ਤੰ ਵਾਸ੍ਸ ਬ੍ਯਾਪਾਦੰ...ਪੇ॰... ਸਨ੍ਤੰ ਵਾਸ੍ਸ ਥਿਨਮਿਦ੍ਧੰ...ਪੇ॰... ਸਨ੍ਤੰ ਵਾਸ੍ਸ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੰ...ਪੇ॰... ਸਨ੍ਤੰ ਵਾਸ੍ਸ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛੰ ''ਅਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਨ੍ਤੰ ਵਾਸ੍ਸ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛੰ ''ਨਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਯ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਹੋਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਯ ਪਹਾਨੰ ਹੋਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਪਹੀਨਾਯ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਯ ਆਯਤਿੰ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦੋ ਹੋਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ।

ਸਨ੍ਤੰ ਵਾਸ੍ਸ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੰ ''ਅਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਨ੍ਤੰ ਵਾਸ੍ਸ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੰ ''ਨਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਹੋਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸ੍ਸ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰੀ ਹੋਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਸਨ੍ਤੰ ਵਾਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੰ...ਪੇ॰... ਸਨ੍ਤੰ ਵਾਸ੍ਸ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੰ...ਪੇ॰... ਸਨ੍ਤੰ ਵਾਸ੍ਸ ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੰ...ਪੇ॰... ਸਨ੍ਤੰ ਵਾਸ੍ਸ ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੰ...ਪੇ॰... ਸਨ੍ਤੰ ਵਾਸ੍ਸ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੰ...ਪੇ॰... ਸਨ੍ਤੰ ਵਾਸ੍ਸ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੰ ''ਅਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਨ੍ਤੰ ਵਾਸ੍ਸ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੰ ''ਨਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਹੋਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸ੍ਸ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰੀ ਹੋਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਸੋ ਤੰ ਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੋਤਿ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਥਿਤੰ ਵਵਤ੍ਥਪੇਤਿ। ਸੋ ਤੰ ਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਆਸੇਵਿਤ੍ਵਾ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਬਹੁਲੀਕਰਿਤ੍ਵਾ ਸ੍ਵਾਵਤ੍ਥਿਤੰ ਵਵਤ੍ਥਪੇਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤੰ ਉਪਸੰਹਰਤਿ।

ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੰ ''ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੰ ''ਨਤ੍ਥਿ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਹੋਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦਸ੍ਸ ਪਹਾਨੰ ਹੋਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ , ਯਥਾ ਚ ਪਹੀਨਸ੍ਸ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦਸ੍ਸ ਆਯਤਿਂ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦੋ ਹੋਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਬ੍ਯਾਪਾਦੰ...ਪੇ॰... ਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਥਿਨਮਿਦ੍ਧੰ...ਪੇ॰... ਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੰ...ਪੇ॰... ਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛੰ ''ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛੰ ''ਨਤ੍ਥਿ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਯ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਹੋਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਯ ਪਹਾਨੰ ਹੋਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਪਹੀਨਾਯ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਯ ਆਯਤਿਂ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦੋ ਹੋਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ।

ਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੰ ''ਅਤ੍ਥਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੰ ''ਨਤ੍ਥਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਹੋਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸ੍ਸ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰੀ ਹੋਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੰ...ਪੇ॰... ਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੰ...ਪੇ॰... ਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੰ...ਪੇ॰... ਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੰ...ਪੇ॰... ਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੰ...ਪੇ॰... ਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੰ ''ਅਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਨ੍ਤੰ ਵਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੰ ''ਨਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦੋ ਹੋਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸ੍ਸ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰੀ ਹੋਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਏਵੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਸਤਿਮਾ ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸੰ।

੩੬੮. ਅਨੁਪਸ੍ਸੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਨੁਪਸ੍ਸਨਾ? ਯਾ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਅਨੁਪਸ੍ਸਨਾ। ਇਮਾਯ ਅਨੁਪਸ੍ਸਨਾਯ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ ਸਮੁਪੇਤੋ ਉਪਾਗਤੋ ਸਮੁਪਾਗਤੋ ਉਪਪਨ੍ਨੋ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਨੁਪਸ੍ਸੀ''ਤਿ।

੩੬੯. ਵਿਹਰਤੀਤਿ। ਇਰਿਯਤਿ ਵਤ੍ਤਤਿ ਪਾਲੇਤਿ ਯਪੇਤਿ ਯਾਪੇਤਿ ਚਰਤਿ ਵਿਹਰਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਹਰਤੀ''ਤਿ।

੩੭੦. ਆਤਾਪੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਆਤਾਪੋ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਆਤਾਪੋ''। ਇਮਿਨਾ ਆਤਾਪੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਆਤਾਪੀ''ਤਿ।

੩੭੧. ਸਮ੍ਪਜਾਨੋਤਿ । ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞੰ? ਯਾ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞੰ''। ਇਮਿਨਾ ਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ''ਤਿ।

੩੭੨. ਸਤਿਮਾਤਿ । ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਤਿ? ਯਾ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਤਿ''। ਇਮਾਯ ਸਤਿਯਾ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਤਿਮਾ''ਤਿ।

੩੭੩. ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਲੋਕੋ? ਤੇਵ ਧਮ੍ਮਾ ਲੋਕੋ। ਪਞ੍ਚਪਿ ਉਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਲੋਕੋ। ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਲੋਕੋ''। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਭਿਜ੍ਝਾ? ਯੋ ਰਾਗੋ ਸਾਰਾਗੋ...ਪੇ॰... ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਭਿਜ੍ਝਾ''। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਦੋਮਨਸ੍ਸੰ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਅਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਸਾਤੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਦੋਮਨਸ੍ਸੰ''। ਇਤਿ ਅਯਞ੍ਚ ਅਭਿਜ੍ਝਾ ਇਦਞ੍ਚ ਦੋਮਨਸ੍ਸੰ ਇਮਮ੍ਹਿ ਲੋਕੇ ਵਿਨੀਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਪਟਿਵਿਨੀਤਾ ਸਨ੍ਤਾ ਸਮਿਤਾ ਵੂਪਸਨ੍ਤਾ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬ੍ਯਪ੍ਪਿਤਾ ਸੋਸਿਤਾ ਵਿਸੋਸਿਤਾ ਬ੍ਯਨ੍ਤੀਕਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸ''ਨ੍ਤਿ।

ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾਨਿਦ੍ਦੇਸੋ।

ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਭਾਜਨੀਯੰ।

੨. ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯੰ

੩੭੪. ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਾ – ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕਾਯੇ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ, ਵੇਦਨਾਸੁ ਵੇਦਨਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ, ਚਿਤ੍ਤੇ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ।

੩੭੫. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕਾਯੇ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ ਕਾਯੇ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸੀ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੩੭੬. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵੇਦਨਾਸੁ ਵੇਦਨਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ ਵੇਦਨਾਸੁ ਵੇਦਨਾਨੁਪਸ੍ਸੀ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਂ। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੩੭੭. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਚਿਤ੍ਤੇ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ ਚਿਤ੍ਤੇ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਸ੍ਸੀ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੩੭੮. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸੀ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੩੭੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਂ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸੀ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੩੮੦. ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਾ – ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕਾਯੇ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ, ਵੇਦਨਾਸੁ ਵੇਦਨਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ, ਚਿਤ੍ਤੇ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ।

੩੮੧. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕਾਯੇ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ

ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਭਾਵਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਂ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ ਸੁਞ੍ਞਤਂ ਕਾਯੇ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸੀ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਂ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੩੮੨. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵੇਦਨਾਸੁ ਵੇਦਨਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਭਾਵਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਂ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ ਸੁਞ੍ਞਤਂ ਵੇਦਨਾਸੁ ਵੇਦਨਾਨੁਪਸ੍ਸੀ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਂ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੩੮੩. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਚਿਤ੍ਤੇ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਭਾਵਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਂ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ ਸੁਞ੍ਞਤਂ ਚਿਤ੍ਤੇ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਸ੍ਸੀ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਂ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੩੮੪. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਭਾਵਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਂ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ ਸੁਞ੍ਞਤਂ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸੀ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਂ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੩੮੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਂ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਭਾਵਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਂ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ ਸੁਞ੍ਞਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਂ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯਂ।

੩. ਪਞ੍ਹਾਪੁਚ੍ਛਕਂ

੩੮੬. ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਾ – ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕਾਯੇ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਸਤਿਮਾ ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸਂ, ਵੇਦਨਾਸੁ ਵੇਦਨਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਸਤਿਮਾ ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸਂ, ਚਿਤ੍ਤੇ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਸਤਿਮਾ ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸਂ, ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਸਤਿਮਾ ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸਂ।

੩੮੭. ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਾਨਂ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ...ਪੇ॰... ਕਤਿ ਸਰਣਾ, ਕਤਿ ਅਰਣਾ?

੧. ਤਿਕਂ

੩੮੮. ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਸਿਯਾ ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੋ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੋ। ਸਿਯਾ ਸੇਕ੍ਖਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੇਕ੍ਖਾ। ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ। ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਪਣੀਤਾ। ਸਿਯਾ ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਨ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ , ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾਤਿਪਿ, ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੋਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੋ। ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ। ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਘਾ।

੨. ਦੁਕਂ

੩੮੯. ਨ ਹੇਤੂ। ਸਹੇਤੁਕਾ। ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾਤਿ, ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ। ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾਤਿ, ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ। ਨ ਹੇਤੂ ਸਹੇਤੁਕਾ।

ਸਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ। ਸਙ੍ਖਤਾ। ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾ। ਅਪ੍ਪਟਿਘਾ। ਅਰੂਪਾ। ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ। ਕੇਨਚਿ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ। ਨੋ ਆਸਵਾ। ਅਨਾਸਵਾ। ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾਚਾਤਿਪਿ, ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾਤਿਪਿ। ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਚਾਤਿਪਿ, ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾਤਿਪਿ। ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਅਨਾਸਵਾ। ਨੋ ਸਂਯੋਜਨਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਗਨ੍ਥਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਓਘਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਯੋਗਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਨੀਵਰਣਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਪਰਾਮਾਸਾ...ਪੇ॰... ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਾ। ਚੇਤਸਿਕਾ। ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਾ। ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੁਨੋ। ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੋ। ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੁਨੋ। ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੋ। ਬਾਹਿਰਾ। ਨੋ ਉਪਾਦਾ। ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾ । ਨੋ ਉਪਾਦਾਨਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਕਿਲੇਸਾ...ਪੇ॰... ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ।

ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਾ। ਸਿਯਾ ਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਚਾਰਾ। ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ । ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ। ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਨ ਕਾਮਾਵਚਰਾ। ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ। ਸਿਯਾ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ। ਸਿਯਾ ਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਅਨੁਤ੍ਤਰਾ। ਅਰਣਾਤਿ।

ਪਞ੍ਹਾਪੁਚ੍ਛਕਂ।

ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਵਿਭਙ੍ਗੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੮. ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਵਿਭਙ੍ਗੋ

੧. ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਭਾਜਨੀਯਂ

੩੯੦. ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਾ – ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੋਸਾਯ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ।

੩੯੧. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ? ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ? ਤੀਣਿ ਅਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ – ਲੋਭੋ, ਦੋਸੋ, ਮੋਹੋ। ਤਦੇਕਟ੍ਠਾ ਚ ਕਿਲੇਸਾ। ਤਂਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਤਂਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ ਮਨੋਕਮ੍ਮਂ – ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ''। ਇਤਿ ਇਮੇਸਂ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ।

੩੯੨. ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਛਨ੍ਦੋ? ਯੋ ਛਨ੍ਦੋ ਛਨ੍ਦਿਕਤਾ [ਛਨ੍ਦੀਕਤਾ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਕਤ੍ਤੁਕਮ੍ਯਤਾ ਕੁਸਲੋ ਧਮ੍ਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਨ੍ਦੋ''। ਇਮਂ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਸਞ੍ਜਨੇਤਿ ਉਟ੍ਠਪੇਤਿ ਸਮੁਟ੍ਠਪੇਤਿ [ਉਟ੍ਠਾਪੇਤਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ (ਸ੍ਯਾ॰) ਏਵਮੁਪਰਿਪਿ] ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤਿ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤੀ''ਤਿ।

੩੯੩. ਵਾਯਮਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵਾਯਾਮੋ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਾਯਾਮੋ''। ਇਮਿਨਾ ਵਾਯਾਮੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ ਸਮੁਪੇਤੋ ਉਪਾਗਤੋ ਸਮੁਪਾਗਤੋ ਉਪਪਨ੍ਨੋ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਾਯਮਤੀ''ਤਿ।

੩੯੪. ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਵੀਰਿਯਂ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੀਰਿਯਂ''। ਇਮਂ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਸਮਾਰਭਤਿ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੋਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤੀ''ਤਿ।

੩੯੫. ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਚਿਤ੍ਤਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਚਿਤ੍ਤਂ''। ਇਮਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਸਮ੍ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭੇਤਿ ਪਚ੍ਚੁਪਤ੍ਥਮ੍ਭੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀ''ਤਿ।

੩੯੬. ਪਦਹਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਪਧਾਨਂ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਧਾਨਂ''। ਇਮਿਨਾ ਪਧਾਨੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਦਹਤੀ''ਤਿ।

੩੯੭. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ? ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ? ਤੀਣਿ ਅਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ – ਲੋਭੋ, ਦੋਸੋ, ਮੋਹੋ। ਤਦੇਕਟ੍ਠਾ ਚ ਕਿਲੇਸਾ। ਤਂਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਤਂਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ ਮਨੋਕਮ੍ਮਂ – ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ''। ਇਤਿ ਇਮੇਸਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ।

੩੯੮. ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਛਨ੍ਦੋ? ਯੋ ਛਨ੍ਦੋ ਛਨ੍ਦਿਕਤਾ ਕਤ੍ਤੁਕਮ੍ਯਤਾ ਕੁਸਲੋ ਧਮ੍ਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ – ਅਯਂ ৱੁੱਚਤਿ ‘‘ਛਨ੍ਦੋ’’। ਇਮਂ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਸਞ੍ਜਨੇਤਿ ਉਟ੍ਠਪੇਤਿ ਸਮੁਟ੍ਠਪੇਤਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤਿ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤਿ। ਤੇਨ ৱੁੱਚਤਿ ‘‘ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤੀ’’ਤਿ।

੩੯੯. ৱਾਯਮਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ৱਾਯਾਮੋ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ৱੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾৱਾਯਾਮੋ – ਅਯਂ ৱੁੱਚਤਿ ‘‘ৱਾਯਾਮੋ’’। ਇਮਿਨਾ ৱਾਯਾਮੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ৱੁੱਚਤਿ ‘‘ৱਾਯਮਤੀ’’ਤਿ।

੪੦੦. ৱੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ৱੀਰਿਯਂ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ৱੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾৱਾਯਾਮੋ – ਇਦਂ ৱੁੱਚਤਿ ‘‘ৱੀਰਿਯਂ’’। ਇਮਂ ৱੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਸਮਾਰਭਤਿ ਆਸੇৱਤਿ ਭਾৱੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੋਤਿ। ਤੇਨ ৱੁੱਚਤਿ ‘‘ৱੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤੀ’’ਤਿ।

੪੦੧. ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਚਿਤ੍ਤਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋৱਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ৱੁੱਚਤਿ ‘‘ਚਿਤ੍ਤਂ’’। ਇਮਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਸਮ੍ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭੇਤਿ ਪਚ੍ਚੁਪਤ੍ਥਮ੍ਭੇਤਿ। ਤੇਨ ৱੁੱਚਤਿ ‘‘ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀ’’ਤਿ।

੪੦੨. ਪਦਹਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਪਧਾਨਂ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ৱੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾৱਾਯਾਮੋ – ਇਦਂ ৱੁੱਚਤਿ ‘‘ਪਧਾਨਂ’’। ਇਮਿਨਾ ਪਧਾਨੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ৱੁੱਚਤਿ ‘‘ਪਦਹਤੀ’’ਤਿ।

੪੦੩. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ৱਾਯਮਤਿ ৱੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ? ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ? ਤੀਣਿ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ – ਅਲੋਭੋ, ਅਦੋਸੋ, ਅਮੋਹੋ। ਤਂਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ৱੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ৱਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ। ਤਂਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ, ৱਚੀਕਮ੍ਮਂ, ਮਨੋਕਮ੍ਮਂ – ਇਮੇ ৱੁੱਚਨ੍ਤਿ ‘‘ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ’’। ਇਤਿ ਇਮੇਸਂ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ৱਾਯਮਤਿ ৱੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ।

੪੦੪. ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤੀਤਿ...ਪੇ॰... ৱਾਯਮਤੀਤਿ...ਪੇ॰... ৱੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤੀਤਿ...ਪੇ॰... ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀਤਿ...ਪੇ॰... ਪਦਹਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਪਧਾਨਂ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ৱੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾৱਾਯਾਮੋ – ਇਦਂ ৱੁੱਚਤਿ ‘‘ਪਧਾਨਂ’’। ਇਮਿਨਾ ਪਧਾਨੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ৱੁੱਚਤਿ ‘‘ਪਦਹਤੀ’’ਤਿ।

੪੦੫. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੋਸਾਯ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾৱਾਯ ৱੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਭਾৱਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ৱਾਯਮਤਿ ৱੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ? ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ? ਤੀਣਿ ਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ – ਅਲੋਭੋ, ਅਦੋਸੋ, ਅਮੋਹੋ। ਤਂਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ৱੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ৱਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ , ਤਂਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ ৱਚੀਕਮ੍ਮਂ ਮਨੋਕਮ੍ਮਂ – ਇਮੇ ৱੁੱਚਨ੍ਤਿ ‘‘ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ’’। ਇਤਿ ਇਮੇਸਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੋਸਾਯ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾৱਾਯ ৱੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਭਾৱਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ৱਾਯਮਤਿ ৱੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ।

੪੦੬. ਠਿਤਿਯਾਤਿ। ਯਾ ਠਿਤਿ ਸੋ ਅਸਮ੍ਮੋਸੋ, ਯੋ ਅਸਮ੍ਮੋਸੋ ਸੋ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾৱੋ , ਯੋ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾৱੋ ਤਂ ৱੇਪੁਲ੍ਲਂ, ਯਂ ৱੇਪੁਲ੍ਲਂ ਸਾ ਭਾৱਨਾ, ਯਾ ਭਾৱਨਾ ਸਾ ਪਾਰਿਪੂਰੀ।

੪੦੭. ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤੀਤਿ...ਪੇ॰... ৱਾਯਮਤੀਤਿ...ਪੇ॰... ৱੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤੀਤਿ...ਪੇ॰... ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀਤਿ...ਪੇ॰... ਪਦਹਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਪਧਾਨਂ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ৱੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾৱਾਯਾਮੋ – ਇਦਂ ৱੁੱਚਤਿ ‘‘ਪਧਾਨਂ’’। ਇਮਿਨਾ ਪਧਾਨੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ৱੁੱਚਤਿ ‘‘ਪਦਹਤੀ’’ਤਿ।

ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਭਾਜਨੀਯਂ।

੨. ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯਂ

੪੦੮. ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਾ – ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ වਾਯਮਤਿ වੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ වਾਯਮਤਿ වੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ වਾਯਮਤਿ වੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੋਸਾਯ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾවਾਯ වੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਭਾවਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ වਾਯਮਤਿ වੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ।

੪੦੯. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ වਾਯਮਤਿ වੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾවੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ විවਿਚ੍ਚੇව ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ වਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ වਾਯਮਤਿ වੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ।

੪੧੦. ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਛਨ੍ਦੋ? ਯੋ ਛਨ੍ਦੋ ਛਨ੍ਦਿਕਤਾ ਕਤ੍ਤੁਕਮ੍ਯਤਾ ਕੁਸਲੋ ਧਮ੍ਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ – ਅਯਂ වੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਨ੍ਦੋ''। ਇਮਂ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਸਞ੍ਜਨੇਤਿ ਉਟ੍ਠਪੇਤਿ ਸਮੁਟ੍ਠਪੇਤਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤਿ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤਿ। ਤੇਨ වੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤੀ''ਤਿ।

੪੧੧. වਾਯਮਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ වਾਯਾਮੋ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ වੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾවਾਯਾਮੋ වੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ වੁਚ੍ਚਤਿ ''වਾਯਾਮੋ''। ਇਮਿਨਾ වਾਯਾਮੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ ਸਮੁਪੇਤੋ ਉਪਾਗਤੋ ਸਮੁਪਾਗਤੋ ਉਪਪਨ੍ਨੋ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ වੁਚ੍ਚਤਿ ''වਾਯਮਤੀ''ਤਿ।

੪੧੨. වੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ වੀਰਿਯਂ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ වੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾවਾਯਾਮੋ වੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਇਦਂ වੁਚ੍ਚਤਿ ''වੀਰਿਯਂ''। ਇਮਂ වੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਸਮਾਰਭਤਿ ਆਸੇවਤਿ ਭਾවੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੋਤਿ। ਤੇਨ වੁਚ੍ਚਤਿ ''වੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤੀ''ਤਿ।

੪੧੩. ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਚਿਤ੍ਤਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋවਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ වੁਚ੍ਚਤਿ ''ਚਿਤ੍ਤਂ''। ਇਮਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਸਮ੍ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭੇਤਿ ਪਚ੍ਚੁਪਤ੍ਥਮ੍ਭੇਤਿ। ਤੇਨ වੁਚ੍ਚਤਿ ''ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀ''ਤਿ।

੪੧੪. ਪਦਹਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਂ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ වੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾවਾਯਾਮੋ වੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਇਦਂ වੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਂ''। ਅවਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੪੧੫. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ වਾਯਮਤਿ වੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾවੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ විවਿਚ੍ਚੇව ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ වਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ වਾਯਮਤਿ වੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ।

੪੧੬. ਛਨ੍ਦੰ ਜਨੇਤੀਤਿ...ਪੇ॰... ਵਾਯਮਤੀਤਿ...ਪੇ॰... ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤੀਤਿ...ਪੇ॰... ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀਤਿ...ਪੇ॰... ਪਦਹਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨੰ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗੰ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨੰ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੪੧੭. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਉਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਦੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਉਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਦੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ।

੪੧੮. ਛਨ੍ਦੰ ਜਨੇਤੀਤਿ...ਪੇ॰... ਵਾਯਮਤੀਤਿ...ਪੇ॰... ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤੀਤਿ...ਪੇ॰... ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀਤਿ...ਪੇ॰... ਪਦਹਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨੰ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗੰ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨੰ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੪੧੯. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੋਸਾਯ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਛਨ੍ਦੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੋਸਾਯ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਛਨ੍ਦੰ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ।

੪੨੦. ਠਿਤਿਯਾਤਿ । ਯਾ ਠਿਤਿ ਸੋ ਅਸਮ੍ਮੋਸੋ, ਯੋ ਅਸਮ੍ਮੋਸੋ ਸੋ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵੋ, ਯੋ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵੋ ਤੰ ਵੇਪੁਲ੍ਲੰ, ਯੰ ਵੇਪੁਲ੍ਲੰ ਸਾ ਭਾਵਨਾ, ਯਾ ਭਾਵਨਾ ਸਾ ਪਾਰਿਪੂਰੀ।

੪੨੧. ਛਨ੍ਦੰ ਜਨੇਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਛਨ੍ਦੋ? ਯੋ ਛਨ੍ਦੋ ਛਨ੍ਦਿਕਤਾ ਕਤ੍ਤੁਕਮ੍ਯਤਾ ਕੁਸਲੋ ਧਮ੍ਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਨ੍ਦੋ''। ਇਮੰ ਛਨ੍ਦੰ ਜਨੇਤਿ ਸਞ੍ਜਨੇਤਿ ਉਟ੍ਠਪੇਤਿ ਸਮੁਟ੍ਠਪੇਤਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤਿ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਨ੍ਦੰ ਜਨੇਤੀ''ਤਿ।

੪੨੨. ਵਾਯਮਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵਾਯਾਮੋ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗੰ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਾਯਾਮੋ''। ਇਮਿਨਾ ਵਾਯਾਮੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਾਯਮਤੀ''ਤਿ।

੪੨੩. ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਵੀਰਿਯੰ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗੰ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੀਰਿਯੰ''। ਇਮੰ ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤਿ ਸਮਾਰਭਤਿ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੋਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੀਰਿਯੰ ਆਰਭਤੀ''ਤਿ।

੪੨੪. ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਚਿਤ੍ਤੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਚਿਤ੍ਤੰ''। ਇਮੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਸਮ੍ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭੇਤਿ ਪਚ੍ਚੁਪਤ੍ਥਮ੍ਭੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀ''ਤਿ।

੪੨੫. ਪਦਹਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨੰ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗੰ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨੰ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੪੨੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਂ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਯੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਚੇਤਸਿਕੋ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯਂ।

੩. ਪਞ੍ਹਾਪੁਚ੍ਛਕਂ

੪੨੭. ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਾ – ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ...ਪੇ॰... ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੋਸਾਯ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ।

੪੨੮. ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਾਨਂ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ...ਪੇ॰... ਕਤਿ ਸਰਣਾ, ਕਤਿ ਅਰਣਾ?

੧. ਤਿਕਂ

੪੨੯. ਕੁਸਲਾਯੇਵ । ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ । ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੋ। ਸੇਕ੍ਖਾ। ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ। ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਪਣੀਤਾ। ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਨਿਯਤਾ। ਨ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ। ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੋਤਿ। ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੋਤਿ। ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ। ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਘਾ।

੨. ਦੁਕਂ

੪੩੦. ਨ ਹੇਤੂ। ਸਹੇਤੁਕਾ। ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾਤਿ, ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ। ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾਤਿ, ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ। ਨ ਹੇਤੂ ਸਹੇਤੁਕਾ। ਸਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ। ਸਙ੍ਖਤਾ। ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾ। ਅਪ੍ਪਟਿਘਾ। ਅਰੂਪਾ । ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ। ਕੇਨਚਿ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ। ਨੋ ਆਸਵਾ। ਅਨਾਸਵਾ। ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚਾਤਿਪਿ, ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾਤਿਪਿ। ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾਤਿਪਿ, ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾਤਿਪਿ। ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਅਨਾਸਵਾ। ਨੋ ਸਂਯੋਜਨਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਗਨ੍ਥਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਓਘਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਯੋਗਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਨੀਵਰਣਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਪਰਾਮਾਸਾ...ਪੇ॰... ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਾ। ਚੇਤਸਿਕਾ। ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਾ। ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੁਨੋ। ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੋ। ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੁਨੋ। ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੋ। ਬਾਹਿਰਾ। ਨੋ ਉਪਾਦਾ। ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾ। ਨੋ ਉਪਾਦਾਨਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਕਿਲੇਸਾ...ਪੇ॰... ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਾ,

ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਾ । ਸਿਯਾ ਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਚਾਰਾ। ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ। ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ। ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਨ ਕਾਮਾਵਚਰਾ। ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ। ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ। ਨਿਯਤਾ। ਅਨੁਤ੍ਤਰਾ। ਅਰਣਾਤਿ।

ਪਞ੍ਹਾਪੁਚ੍ਛਕਂ।

ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਵਿਭਙ੍ਗੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੯. ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਵਿਭਙ੍ਗੋ

੧. ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਭਾਜਨੀਯਂ

੪੩੧. ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ – ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਛਨ੍ਦਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਂ ਭਾਵੇਤਿ, ਵੀਰਿਯਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਂ ਭਾਵੇਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਂ ਭਾਵੇਤਿ, ਵੀਮਂਸਾਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਂ ਭਾਵੇਤਿ।

੧. ਛਨ੍ਦਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ

੪੩੨. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਛਨ੍ਦਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਂ ਭਾਵੇਤਿ? ਛਨ੍ਦਂ ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਧਿਪਤਿਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਲਭਤਿ ਸਮਾਧਿਂ, ਲਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਂ [ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਏਕਗ੍ਗਤਂ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਨ੍ਦਸਮਾਧਿ''। ਸੋ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੋਸਾਯ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ। ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਾ''। ਇਤਿ ਅਯਞ੍ਚ ਛਨ੍ਦਸਮਾਧਿ, ਇਮੇ ਚ ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਾ। ਤਦੇਕਜ੍ਝਂ ਅਭਿਸਞ੍ਞੂਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਙ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਛਨ੍ਦਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰੋਤ੍ਵੇਵ ਸਙ੍ਖ੍ਯਂ [ਸਙ੍ਖਂ (ਸੀ॰)] ਗਚ੍ਛਤਿ।

੪੩੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਛਨ੍ਦੋ? ਯੋ ਛਨ੍ਦੋ ਛਨ੍ਦਿਕਤਾ ਕਤ੍ਤੁਕਮ੍ਯਤਾ ਕੁਸਲੋ ਧਮ੍ਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਨ੍ਦੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮਾਧਿ? ਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਠਿਤਿ ਸਣ੍ਠਿਤਿ ਅਵਟ੍ਠਿਤਿ ਅਵਿਸਾਹਾਰੋ ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਅਵਿਸਾਹਟਮਾਨਸਤਾ ਸਮਥੋ ਸਮਾਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਮਾਧਿਬਲਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮਾਧਿ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ ਨਿਕ੍ਕਮੋ ਪਰਕ੍ਕਮੋ ਉਯ੍ਯਾਮੋ ਵਾਯਾਮੋ ਉਸ੍ਸਾਹੋ ਉਸ੍ਸੋਲ੍ਹੀ ਥਾਮੋ ਠਿਤਿ ਅਸਿਥਿਲਪਰਕ੍ਕਮਤਾ ਅਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਛਨ੍ਦਤਾ ਅਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਧੁਰਤਾ ਧੁਰਸਮ੍ਪਗ੍ਗਾਹੋ ਵੀਰਿਯਂ ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵੀਰਿਯਬਲਂ ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰੋ''। ਇਤਿ ਇਮਿਨਾ ਚ ਛਨ੍ਦੇਨ, ਇਮਿਨਾ ਚ ਸਮਾਧਿਨਾ, ਇਮਿਨਾ ਚ ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ ਸਮੁਪੇਤੋ ਉਪਾਗਤੋ ਸਮੁਪਾਗਤੋ ਉਪਪਨ੍ਨੋ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਨ੍ਦਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ''ਤਿ।

੪੩੪. ਇਦ੍ਧੀਤਿ। ਯਾ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਇਦ੍ਧਿ ਸਮਿਦ੍ਧਿ ਇਜ੍ਝਨਾ ਸਮਿਜ੍ਝਨਾ ਲਾਭੋ ਪਟਿਲਾਭੋ ਪਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਫੁਸਨਾ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

''ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੋ''ਤਿ। ਤਥਾਭੂਤਸ੍ਸ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

''ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਂ ਭਾਵੇਤੀ''ਤਿ। ਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੋਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਂ ਭਾਵੇਤੀ''ਤਿ।

੨. ਵੀਰਿਯਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ

੪੩੫. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵੀਰਿਯਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਂ ਭਾਵੇਤਿ? ਵੀਰਿਯਂ ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਧਿਪਤਿਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਲਭਤਿ ਸਮਾਧਿਂ ਲਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵੀਰਿਯਸਮਾਧਿ’’। ਸੋ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ...ਪੇ॰... ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੋਸਾਯ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ। ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ‘‘ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਾ’’। ਇਤਿ ਅਯਞ੍ਚ ਵੀਰਿਯਸਮਾਧਿ, ਇਮੇ ਚ ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਾ; ਤਦੇਕਜ੍ਝਂ ਅਭਿਸਞ੍ਞੂਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਙ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਵੀਰਿਯਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰੋਤ੍ਵੇਵ ਸਙ੍ਖ੍ਯਂ ਗਚ੍ਛਤਿ।

੪੩੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਵੀਰਿਯਂ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵੀਰਿਯਂ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮਾਧਿ? ਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਠਿਤਿ ਸਣ੍ਠਿਤਿ ਅਵਟ੍ਠਿਤਿ ਅਵਿਸਾਹਾਰੋ ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਅਵਿਸਾਹਟਮਾਨਸਤਾ ਸਮਥੋ ਸਮਾਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਮਾਧਿਬਲਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮਾਧਿ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰੋ’’। ਇਤਿ ਇਮਿਨਾ ਚ ਵੀਰਿਯੇਨ, ਇਮਿਨਾ ਚ ਸਮਾਧਿਨਾ, ਇਮਿਨਾ ਚ ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵੀਰਿਯਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ’’ਤਿ।

੪੩੭. ਇਦ੍ਧੀਤਿ। ਯਾ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਇਦ੍ਧਿ ਸਮਿਦ੍ਧਿ ਇਜ੍ਝਨਾ ਸਮਿਜ੍ਝਨਾ ਲਾਭੋ ਪਟਿਲਾਭੋ ਪਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਫੁਸਨਾ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੋਤਿ। ਤਥਾਭੂਤਸ੍ਸ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ...ਪੇ॰... ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਂ ਭਾਵੇਤੀਤਿ। ਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੋਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਂ ਭਾਵੇਤੀ’’ਤਿ।

੩. ਚਿਤ੍ਤਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ

੪੩੮. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਚਿਤ੍ਤਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਂ ਭਾਵੇਤਿ? ਚਿਤ੍ਤਂ ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਧਿਪਤਿਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਲਭਤਿ ਸਮਾਧਿਂ ਲਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਚਿਤ੍ਤਸਮਾਧਿ’’। ਸੋ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ...ਪੇ॰... ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੋਸਾਯ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ। ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ‘‘ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਾ’’। ਇਤਿ ਅਯਞ੍ਚ ਚਿਤ੍ਤਸਮਾਧਿ, ਇਮੇ ਚ ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਾ; ਤਦੇਕਜ੍ਝਂ ਅਭਿਸਞ੍ਞੂਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਙ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰੋਤ੍ਵੇਵ ਸਙ੍ਖ੍ਯਂ ਗਚ੍ਛਤਿ।

੪੩੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਚਿਤ੍ਤਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਚਿਤ੍ਤਂ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮਾਧਿ? ਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਠਿਤਿ ਸਣ੍ਠਿਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮਾਧਿ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰੋ''। ਇਤਿ ਇਮਿਨਾ ਚ ਚਿਤ੍ਤੇਨ, ਇਮਿਨਾ ਚ ਸਮਾਧਿਨਾ, ਇਮਿਨਾ ਚ ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਚਿਤ੍ਤਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ''ਤਿ।

੪੪੦. ਇਦ੍ਧੀਤਿ । ਯਾ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਇਦ੍ਧਿ ਸਮਿਦ੍ਧਿ ਇਜ੍ਝਨਾ ਸਮਿਜ੍ਝਨਾ ਲਾਭੋ ਪਟਿਲਾਭੋ ਪਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਫੁਸਨਾ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੋਤਿ। ਤਥਾਭੂਤਸ੍ਸ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ...ਪੇ॰... ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ।

ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਂ ਭਾਵੇਤੀਤਿ। ਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੋਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਂ ਭਾਵੇਤੀ''ਤਿ।

੪. ਵੀਮਂਸਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ

੪੪੧. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵੀਮਂਸਾਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਂ ਭਾਵੇਤਿ? ਵੀਮਂਸਂ ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਧਿਪਤਿਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਲਭਤਿ ਸਮਾਧਿਂ ਲਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੀਮਂਸਾਸਮਾਧਿ''। ਸੋ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ...ਪੇ॰... ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦਾਯ...ਪੇ॰... ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੋਸਾਯ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ। ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਾ''। ਇਤਿ ਅਯਞ੍ਚ ਵੀਮਂਸਾਸਮਾਧਿ, ਇਮੇ ਚ ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਾ; ਤਦੇਕਜ੍ਝਂ ਅਭਿਸਞ੍ਞੂਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਙ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਵੀਮਂਸਾਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰੋਤ੍ਵੇਵ ਸਙ੍ਖਜਂ ਗਚ੍ਛਤਿ।

੪੪੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਵੀਮਂਸਾ? ਯਾ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੀਮਂਸਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮਾਧਿ? ਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਠਿਤਿ ਸਣ੍ਠਿਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮਾਧਿ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰੋ''। ਇਤਿ ਇਮਾਯ ਚ ਵੀਮਂਸਾਯ, ਇਮਿਨਾ ਚ ਸਮਾਧਿਨਾ, ਇਮਿਨਾ ਚ ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੀਮਂਸਾਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ''ਤਿ।

੪੪੩. ਇਦ੍ਧੀਤਿ। ਯਾ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਇਦ੍ਧਿ ਸਮਿਦ੍ਧਿ ਇਜ੍ਝਨਾ ਸਮਿਜ੍ਝਨਾ ਲਾਭੋ ਪਟਿਲਾਭੋ ਪਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਫੁਸਨਾ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੋਤਿ । ਤਥਾਭੂਤਸ੍ਸ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਖਨ੍ਧੋ।

ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਂ ਭਾਵੇਤੀਤਿ। ਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੋਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਂ ਭਾਵੇਤੀ''ਤਿ।

ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਭਾਜਨੀਯਂ।

੨. ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯਂ

੪੪੪. ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ – ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਛਨ੍ਦਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤੰ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ, ਵੀਰਿਯਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤੰ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤੰ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ, ਵੀਮੰਸਾਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤੰ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ।

੧. ਛਨ੍ਦਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ

੪੪੫. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਛਨ੍ਦਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤੰ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਛਨ੍ਦਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤੰ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ।

੪੪੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਛਨ੍ਦੋ? ਯੋ ਛਨ੍ਦੋ ਛਨ੍ਦਿਕਤਾ ਕਤ੍ਤੁਕਮ੍ਯਤਾ ਕੁਸਲੋ ਧਮ੍ਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਨ੍ਦੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮਾਧਿ? ਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਠਿਤਿ ਸਣ੍ਠਿਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗੰ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮਾਧਿ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗੰ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰੋ''। ਇਤਿ ਇਮਿਨਾ ਚ ਛਨ੍ਦੇਨ, ਇਮਿਨਾ ਚ ਸਮਾਧਿਨਾ, ਇਮਿਨਾ ਚ ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਨ੍ਦਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ''ਤਿ।

੪੪੭. ਇਦ੍ਧੀਤਿ । ਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਇਦ੍ਧਿ ਸਮਿਦ੍ਧਿ ਇਜ੍ਝਨਾ ਸਮਿਜ੍ਝਨਾ ਲਾਭੋ ਪਟਿਲਾਭੋ ਪਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਫੁਸਨਾ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੋਤਿ । ਤਥਾਭੂਤਸ੍ਸ ਫਸ੍ਸੋ...ਪੇ॰... ਪਗ੍ਗਾਹੋ ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ।

ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤੀਤਿ। ਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੋਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤੀ''ਤਿ।

੨. ਵੀਰਿਯਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ

੪੪੮. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵੀਰਿਯਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤੰ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਵੀਰਿਯਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤੰ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ।

੪੪੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਵੀਰਿਯੰ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗੰ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੀਰਿਯੰ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮਾਧਿ? ਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਠਿਤਿ ਸਣ੍ਠਿਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗੰ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮਾਧਿ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰੋ''। ਇਤਿ ਇਮਿਨਾ ਚ ਵੀਰਿਯੇਨ , ਇਮਿਨਾ ਚ ਸਮਾਧਿਨਾ, ਇਮਿਨਾ ਚ ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੀਰਿਯਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ''ਤਿ।

੪੫੦. ਇਦ੍ਧੀਤਿ। ਯਾ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਇਦ੍ਧਿ ਸਮਿਦ੍ਧਿ ਇਜ੍ਝਨਾ ਸਮਿਜ੍ਝਨਾ ਲਾਭੋ ਪਟਿਲਾਭੋ ਪਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਫੁਸਨਾ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੋਤਿ। ਤਥਾਭੂਤਸ ਫਸ੍ਸੋ...ਪੇ॰... ਪਗ੍ਗਾਹੋ ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ।

ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਂ ਭਾਵੇਤੀਤਿ। ਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੋਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਂ ਭਾਵੇਤੀ''ਤਿ।

੩. ਚਿਤ੍ਤਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ

੪੫੧. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਚਿਤ੍ਤਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਂ ਭਾਵੇਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਚਿਤ੍ਤਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਂ ਭਾਵੇਤਿ।

੪੫੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਚਿਤ੍ਤਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਚਿਤ੍ਤਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮਾਧਿ? ਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਠਿਤਿ ਸਣ੍ਠਿਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮਾਧਿ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰੋ''। ਇਤਿ ਇਮਿਨਾ ਚ ਚਿਤ੍ਤੇਨ , ਇਮਿਨਾ ਚ ਸਮਾਧਿਨਾ, ਇਮਿਨਾ ਚ ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਚਿਤ੍ਤਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ''ਤਿ।

੪੫੩. ਇਦ੍ਧੀਤਿ। ਯਾ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਇਦ੍ਧਿ ਸਮਿਦ੍ਧਿ ਇਜ੍ਝਨਾ ਸਮਿਜ੍ਝਨਾ ਲਾਭੋ ਪਟਿਲਾਭੋ ਪਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਫੁਸਨਾ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੋਤਿ। ਤਥਾਭੂਤਸ੍ਸ ਫਸ੍ਸੋ...ਪੇ॰... ਪਗ੍ਗਾਹੋ ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ।

ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਂ ਭਾਵੇਤੀਤਿ। ਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੋਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਂ ਭਾਵੇਤੀ''ਤਿ।

੪. ਵੀਮਂਸਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ

੪੫੪. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵੀਮਂਸਾਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਂ ਭਾਵੇਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਵੀਮਂਸਾਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਂ ਭਾਵੇਤਿ।

੪੫੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਵੀਮੰਸਾ? ਯਾ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗੰ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੀਮੰਸਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮਾਧਿ? ਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਠਿਤਿ ਸਣ੍ਠਿਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗੰ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮਾਧਿ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰੋ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗੰ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰੋ''। ਇਤਿ ਇਮਾਯ ਚ ਵੀਮੰਸਾਯ, ਇਮਿਨਾ ਚ ਸਮਾਧਿਨਾ, ਇਮਿਨਾ ਚ ਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ ਸਮੁਪੇਤੋ ਉਪਾਗਤੋ ਸਮੁਪਾਗਤੋ ਉਪਪਨ੍ਨੋ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੀਮੰਸਾਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ''ਤਿ

੪੫੬. ਇਦ੍ਧੀਤਿ। ਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਇਦ੍ਧਿ ਸਮਿਦ੍ਧਿ ਇਜ੍ਝਨਾ ਸਮਿਜ੍ਝਨਾ ਲਾਭੋ ਪਟਿਲਾਭੋ ਪਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਫੁਸਨਾ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੋਤਿ। ਤਥਾਭੂਤਸ੍ਸ ਫਸ੍ਸੋ...ਪੇ॰... ਪਗ੍ਗਾਹੋ ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ।

ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤੀਤਿ। ਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੋਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤੀ''ਤਿ।

੪੫੭. ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ – ਛਨ੍ਦਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ, ਵੀਰਿਯਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ, ਚਿਤ੍ਤਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ, ਵੀਮੰਸਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ।

੪੫੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਛਨ੍ਦਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿੱਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞੰ, ਯੋ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਛਨ੍ਦੋ ਛਨ੍ਦਿਕਤਾ ਕਤ੍ਤੁਕਮ੍ਯਤਾ ਕੁਸਲੋ ਧਮ੍ਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਛਨ੍ਦਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਛਨ੍ਦਿਦ੍ਧਿਪਾਦਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੪੫੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵੀਰਿਯਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿੱਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞੰ, ਯੋ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਚੇਤਸਿਕੋ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗੰ ਮਗ੍ਗਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੀਰਿਯਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੀਰਿਯਿਦ੍ਧਿਪਾਦਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੪੬੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਚਿਤ੍ਤਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿੱਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ ...ਪੇ॰... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞੰ, ਯੰ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਚਿਤ੍ਤਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਚਿਤ੍ਤਿਦ੍ਧਿਪਾਦਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੪੬੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵੀਮੰਸਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿੱਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ

ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗੰ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੀਮੰਸਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੀਮੰਸਿਦ੍ਧਿਪਾਦਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯੰ।

੩. ਪਞ੍ਹਾਪੁਚ੍ਛਕੰ

੪੬੨. ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ – ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਛਨ੍ਦਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤੰ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ, ਵੀਰਿਯਸਮਾਧਿ... ਪੇ॰... ਚਿਤ੍ਤਸਮਾਧਿ...ਪੇ॰... ਵੀਮੰਸਾਸਮਾਧਿਪਧਾਨਸਙ੍ਖਾਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤੰ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦੰ ਭਾਵੇਤਿ।

੪੬੩. ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾਨੰ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ...ਪੇ॰... ਕਤਿ ਸਰਣਾ, ਕਤਿ ਅਰਣਾ?

੧. ਤਿਕੰ

੪੬੪. ਕੁਸਲਾਯੇਵ। ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ , ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੋ। ਸੇਕ੍ਖਾ। ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ। ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਪਣੀਤਾ। ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਨਿਯਤਾ। ਨ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ, ਨ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੋ। ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੋਤਿ। ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ , ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ। ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਘਾ।

੨. ਦੁਕੰ

੪੬੫. ਵੀਮੰਸਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ ਹੇਤੁ, ਤਯੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ ਨ ਹੇਤੂ। ਸਹੇਤੁਕਾ। ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਵੀਮੰਸਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕੋ ਚ, ਤਯੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾਤਿ, ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ। ਵੀਮੰਸਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚ, ਤਯੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾਤਿ, ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ। ਤਯੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ ਨ ਹੇਤੂ ਸਹੇਤੁਕਾ, ਵੀਮੰਸਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੁਕੋਤਿਪਿ, ਨ ਹੇਤੁ ਅਹੇਤੁਕੋਤਿਪਿ। ਸਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ। ਸਙ੍ਖਤਾ। ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾ। ਅਪ੍ਪਟਿਘਾ। ਅਰੂਪਾ। ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ। ਕੇਨਚਿ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ। ਨੋ ਆਸਵਾ। ਅਨਾਸਵਾ। ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚਾਤਿਪਿ, ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾਤਿਪਿ। ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾਤਿਪਿ, ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾਤਿਪਿ। ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਅਨਾਸਵਾ।

ਨੋ ਸੰਯੋਜਨਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਗਨ੍ਥਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਓਘਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਯੋਗਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਨੀਵਰਣਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਪਰਾਮਾਸਾ...ਪੇ॰... ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਤਯੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਾ, ਚਿਤ੍ਤਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ ਚਿਤ੍ਤੰ। ਤਯੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ ਚੇਤਸਿਕਾ, ਚਿਤ੍ਤਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ ਅਚੇਤਸਿਕੋ। ਤਯੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਚਿਤ੍ਤਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋਤਿਪਿ, ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋਤਿਪਿ। ਤਯੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਾ, ਚਿਤ੍ਤਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸੰਸਟ੍ਠੋਤਿਪਿ, ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਵਿਸੰਸਟ੍ਠੋਤਿਪਿ। ਤਯੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ, ਚਿਤ੍ਤਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨੋ । ਤਯੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੁਨੋ, ਚਿਤ੍ਤਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੂ। ਤਯੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੋ , ਚਿਤ੍ਤਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿ। ਤਯੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ, ਚਿਤ੍ਤਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ ਨੋ

ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨੋ। ਤਯੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੁਨੋ, ਚਿਤ੍ਤਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੂ। ਤਯੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੋ, ਚਿਤ੍ਤਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿ।

ਤਯੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ ਬਾਹਿਰਾ, ਚਿਤ੍ਤਿਦ੍ਧਿਪਾਦੋ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕੋ। ਨੋ ਉਪਾਦਾ। ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾ। ਨੋ ਉਪਾਦਾਨਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਕਿਲੇਸਾ...ਪੇ॰... ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਾ। ਸਿਯਾ ਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਚਾਰਾ । ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ। ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ। ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਨ ਕਾਮਾਵਚਰਾ । ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ। ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ। ਨਿਯਤਾ। ਅਨੁਤ੍ਤਰਾ। ਅਰਣਾਤਿ।

ਪਞ੍ਹਾਪੁਚ੍ਛਕੰ।

ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਵਿਭਙ੍ਗੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੧੦. ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਵਿਭਙ੍ਗੋ

੧. ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਭਾਜਨੀਯਂ

੪੬੬. ਸਤ੍ਤ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ – ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ।

੪੬੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਤਿਮਾ ਹੋਤਿ ਪਰਮੇਨ ਸਤਿਨੇਪਕ੍ਕੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ, ਚਿਰਕਤਮ੍ਪਿ ਚਿਰਭਾਸਿਤਮ੍ਪਿ ਸਰਿਤਾ ਹੋਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ''।

ਸੋ ਤਥਾ ਸਤੋ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਤਂ ਧਮ੍ਮਂ ਪਞ੍ਞਾਯ ਪਵਿਚਿਨਤਿ ਪਵਿਚਰਤਿ ਪਰਿਵੀਮਂਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ''।

ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਧਮ੍ਮਂ ਪਞ੍ਞਾਯ ਪਵਿਚਿਨਤੋ ਪਵਿਚਰਤੋ ਪਰਿਵੀਮਂਸਮਾਪਜ੍ਜਤੋ ਆਰਦ੍ਧਂ ਹੋਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਅਸਲ੍ਲੀਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ''।

ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪੀਤਿ ਨਿਰਾਮਿਸਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ''।

ਪੀਤਿਮਨਸ੍ਸ ਕਾਯੋਪਿ ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ''।

ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਕਾਯਸ੍ਸ ਸੁਖਿਨੋ ਚਿਤ੍ਤਂ ਸਮਾਧਿਯਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ'' ।

ਸੋ ਤਥਾ ਸਮਾਹਿਤਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਸਾਧੁਕਂ ਅਜ੍ਝੁਪੇਕ੍ਖਿਤਾ ਹੋਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ''।

੪੬੮. ਸਤ੍ਤ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ – ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ।

੪੬੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ? ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਤਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਤਿ। ਯਦਪਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਤਿ ਤਦਪਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਬੋਧਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ। ਯਦਪਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਤਿ ਤਦਪਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਬੋਧਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ? ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਪਵਿਚਯੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਪਵਿਚਯੋ। ਯਦਪਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਪਵਿਚਯੋ ਤਦਪਿ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਬੋਧਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ। ਯਦਪਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਪਵਿਚਯੋ ਤਦਪਿ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਬੋਧਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ? ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਯਿਕਂ ਵੀਰਿਯਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਚੇਤਸਿਕਂ ਵੀਰਿਯਂ। ਯਦਪਿ ਕਾਯਿਕਂ ਵੀਰਿਯਂ ਤਦਪਿ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਬੋਧਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ। ਯਦਪਿ ਚੇਤਸਿਕਂ ਵੀਰਿਯਂ ਤਦਪਿ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਬੋਧਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ? ਅਤ੍ਥਿ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ ਪੀਤਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ ਪੀਤਿ। ਯਦਪਿ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ ਪੀਤਿ ਤਦਪਿ ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਬੋਧਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ। ਯਦਪਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ ਪੀਤਿ ਤਦਪਿ ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਬੋਧਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ? ਅਤ੍ਥਿ ਕਾਯਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ [ਕਾਯਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰)], ਅਤ੍ਥਿ ਚਿਤ੍ਤਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ [ਚਿਤ੍ਤਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰)]। ਯਦਪਿ ਕਾਯਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ ਤਦਪਿ ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਬੋਧਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ। ਯਦਪਿ ਚਿਤ੍ਤਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ ਤਦਪਿ ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਬੋਧਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ? ਅਤ੍ਥਿ ਸਵਿਤਕ੍ਕੋ ਸਵਿਚਾਰੋ ਸਮਾਧਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕੋ ਅਵਿਚਾਰੋ ਸਮਾਧਿ। ਯਦਪਿ ਸਵਿਤਕ੍ਕੋ ਸਵਿਚਾਰੋ ਸਮਾਧਿ ਤਦਪਿ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਬੋਧਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ। ਯਦਪਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕੋ ਅਵਿਚਾਰੋ ਸਮਾਧਿ ਤਦਪਿ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਬੋਧਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ? ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਉਪੇਕ੍ਖਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਉਪੇਕ੍ਖਾ। ਯਦਪਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਤਦਪਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਬੋਧਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ। ਯਦਪਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਤਦਪਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਬੋਧਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ।

੪੭੦. ਸਤ੍ਤ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ – ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ।

੪੭੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵੇਕਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਵਿਰਾਗਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਨਿਰੋਧਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਵੋਸ੍ਸਗ੍ਗਪਰਿਣਾਮਿਂ, ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ...ਪੇ॰... ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵੇਕਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਵਿਰਾਗਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਨਿਰੋਧਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਵੋਸ੍ਸਗ੍ਗਪਰਿਣਾਮਿਂ।

ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਭਾਜਨੀਯਂ।

੨. ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯਂ

੪੭੨. ਸਤ੍ਤ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ – ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ।

੪੭੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਤ੍ਤ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸਤ੍ਤ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ ਹੋਨ੍ਤਿ – ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ।

੪੭੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ? ਯਾ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ? ਯਾ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗੰ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗੰ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ? ਯਾ ਪੀਤਿ ਪਾਮੋਜ੍ਜੰ ਆਮੋਦਨਾ ਪਮੋਦਨਾ ਹਾਸੋ ਪਹਾਸੋ ਵਿਤ੍ਤਿ ਓਦਗ੍ਯੰ [ਓਦਗ੍ਗੰ (ਸੀ॰) ਧ॰ ਸ॰ ੯] ਅਤ੍ਤਮਨਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ? ਯਾ ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿ ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਨਾ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਨਾ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤੰ ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ? ਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਠਿਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗੰ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ? ਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਉਪੇਕ੍ਖਨਾ ਅਜ੍ਝੁਪੇਕ੍ਖਨਾ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ''। ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਤ੍ਤਹਿ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੪੭੫. ਸਤ੍ਤ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ – ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ।

੪੭੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿੱਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗੰ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿੱਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਉਪੇਕ੍ਖਨਾ ਅਜ੍ਝੁਪੇਕ੍ਖਨਾ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੪੭੭. ਸਤ੍ਤ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ – ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ।

੪੭੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਤ੍ਤ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿੱਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ ...ਪੇ॰... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞੰ, ਯੋ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ

ਲੋਕੁੱਤਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਕਤੱਤਾ ਭਾਵਿਤੱਤਾ ਵਿਪਾਕੰ ਵਿਵਿੱਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞੰ ਸੁਞ੍ਞਤੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਤ੍ਤ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ ਹੋਨ੍ਤਿ – ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ।

੪੭੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ? ਯਾ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮੱਗਙ੍ਗੰ ਮੱਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ ਵੁੱਚਤਿ ''ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ''...ਪੇ॰...।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ? ਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਉਪੇਕ੍ਖਨਾ ਅਜ੍ਝੁਪੇਕ੍ਖਨਾ ਮਜ੍ਝੱਤਤਾ ਚਿੱਤਸ੍ਸ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ – ਅਯੰ ਵੁੱਚਤਿ ''ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ''। ਇਮੇ ਵੁੱਚਨ੍ਤਿ ''ਸਤ੍ਤ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸੱਤਹਿ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮ੍ਪਯੁੱਤਾ।

੪੮੦. ਸਤ੍ਤ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ – ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ।

੪੮੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁੱਤਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿੱਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪੱਤਿਯਾ ਵਿਵਿੱਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਲੋਕੁੱਤਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਕਤੱਤਾ ਭਾਵਿਤੱਤਾ ਵਿਪਾਕੰ ਵਿਵਿੱਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮੱਗਙ੍ਗੰ ਮੱਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ ਵੁੱਚਤਿ ''ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸਮ੍ਪਯੁੱਤਾ...ਪੇ॰... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸਮ੍ਪਯੁੱਤਾ ...ਪੇ॰... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸਮ੍ਪਯੁੱਤਾ...ਪੇ॰... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸਮ੍ਪਯੁੱਤਾ...ਪੇ॰... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸਮ੍ਪਯੁੱਤਾ...ਪੇ॰... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸਮ੍ਪਯੁੱਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁੱਤਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿੱਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪੱਤਿਯਾ ਵਿਵਿੱਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਲੋਕੁੱਤਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਕਤੱਤਾ ਭਾਵਿਤੱਤਾ ਵਿਪਾਕੰ ਵਿਵਿੱਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞੰ ਸੁਞ੍ਞਤੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਉਪੇਕ੍ਖਨਾ ਅਜ੍ਝੁਪੇਕ੍ਖਨਾ ਮਜ੍ਝੱਤਤਾ ਚਿੱਤਸ੍ਸ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ – ਅਯੰ ਵੁੱਚਤਿ ''ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ'' । ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸਮ੍ਪਯੁੱਤਾ।

ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯੰ।

੩. ਪਞ੍ਹਾਪੁੱਚ੍ਛਕੰ

੪੮੨. ਸਤ੍ਤ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ – ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ।

੪੮੩. ਸੱਤਨ੍ਨੰ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾਨੰ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ...ਪੇ॰... ਕਤਿ ਸਰਣਾ, ਕਤਿ ਅਰਣਾ?

੧. ਤਿਕੰ

੪੮੪. ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ; ਛ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤੋ, ਸੁਖਸਹਗਤੋ, ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੋ; ਛ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਸਿਯਾ ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੋ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੋ। ਸਿਯਾ ਸੇਕ੍ਖਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੇਕ੍ਖਾ। ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ। ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਪਣੀਤਾ। ਸਿਯਾ ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਨਿਯਤਾ , ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਨ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੋ; ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾਤਿਪਿ, ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੋਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੋ। ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ। ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਘਾ।

੨. ਦੁਕੰ

੪੮੫. ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਹੇਤੁ, ਛ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕੋ ਚ, ਛ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾਤਿ, ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ। ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ ਚ, ਛ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾਤਿ, ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ। ਛ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ ਨ ਹੇਤੂ ਸਹੇਤੁਕਾ, ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ ਨ ਹੇਤੁਸਹੇਤੁਕੋਤਿਪਿ, ਨ ਹੇਤੁਅਹੇਤੁਕੋਤਿਪਿ। ਸਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ। ਸਙ੍ਖਤਾ। ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾ। ਅਪ੍ਪਟਿਘਾ। ਅਰੂਪਾ। ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ। ਕੇਨਚਿ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ। ਨੋ ਆਸਵਾ। ਅਨਾਸਵਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚਾਤਿਪਿ, ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾਤਿਪਿ। ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾਤਿਪਿ, ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾਤਿਪਿ। ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਅਨਾਸਵਾ। ਨੋ ਸੰਯੋਜਨਾ…ਪੇ॰… ਨੋ ਗਨ੍ਥਾ…ਪੇ॰… ਨੋ ਓਘਾ…ਪੇ॰… ਨੋ ਯੋਗਾ…ਪੇ॰… ਨੋ ਨੀਵਰਣਾ…ਪੇ॰… ਨੋ ਪਰਾਮਾਸਾ…ਪੇ॰… ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਾ। ਚੇਤਸਿਕਾ। ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਾ । ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੁਨੋ। ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੋ। ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੁਨੋ। ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੋ। ਬਾਹਿਰਾ। ਨੋ ਉਪਾਦਾ। ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾ। ਨੋ ਉਪਾਦਾਨਾ…ਪੇ॰… ਨੋ ਕਿਲੇਸਾ…ਪੇ॰… ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਾ। ਸਿਯਾ ਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਚਾਰਾ।

ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕੋ, ਛ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ। ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤੋ, ਛ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਸੁਖਸਹਗਤੋ, ਛ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ। ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੋ, ਛ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਨ ਕਾਮਾਵਚਰਾ। ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ। ਸਿਯਾ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ। ਸਿਯਾ ਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਅਨੁਤ੍ਤਰਾ। ਅਰਣਾਤਿ।

ਪਞ੍ਹਾਪੁਚ੍ਛਕੰ।

ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਵਿਭਙ੍ਗੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੧੧. ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਵਿਭਙ੍ਗੋ

੧. ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਭਾਜਨੀਯਂ

੪੮੬. ਅਰਿਯੋ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ, ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ, ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵੋ, ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ, ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

੪੮੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ? ਦੁਕ੍ਖੇ ਞਾਣਂ, ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੇ ਞਾਣਂ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੇ ਞਾਣਂ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਞਾਣਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ? ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ, ਅਬ੍ਯਾਪਾਦਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ, ਅਵਿਹਿਂਸਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ? ਮੁਸਾਵਾਦਾ ਵੇਰਮਣੀ, ਪਿਸੁਣਾਯ ਵਾਚਾਯ ਵੇਰਮਣੀ, ਫਰੁਸਾਯ ਵਾਚਾਯ ਵੇਰਮਣੀ, ਸਮ੍ਫਪ੍ਪਲਾਪਾ ਵੇਰਮਣੀ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ? ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ, ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ, ਕਾਮੇਸੁਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰਾ ਵੇਰਮਣੀ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵੋ? ਇਧ ਅਰਿਯਸਾਵਕੋ ਮਿਚ੍ਛਾਆਜੀਵਂ ਪਹਾਯ ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵੇਨ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਠਿਤਿਯਾ ਅਸਮ੍ਮੋਸਾਯ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਛਨ੍ਦਂ ਜਨੇਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਪਦਹਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕਾਯੇ ਕਾਯਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਸਤਿਮਾ ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸਂ, ਵੇਦਨਾਸੁ ਵੇਦਨਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਸਤਿਮਾ ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸਂ, ਚਿਤ੍ਤੇ ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਸਤਿਮਾ ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸਂ, ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮਾਨੁਪਸ੍ਸੀ ਵਿਹਰਤਿ ਆਤਾਪੀ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਸਤਿਮਾ ਵਿਨੇਯ੍ਯ ਲੋਕੇ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਸਵਿਤਕ੍ਕਂ ਸਵਿਚਾਰਂ ਵਿਵੇਕਜਂ ਪੀਤਿਸੁਖਂ ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ; ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨਂ ਵੂਪਸਮਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਸਮ੍ਪਸਾਦਨਂ ਚੇਤਸੋ ਏਕੋਦਿਭਾਵਂ ਅਵਿਤਕ੍ਕਂ ਅਵਿਚਾਰਂ ਸਮਾਧਿਜਂ ਪੀਤਿਸੁਖਂ ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ; ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਿਰਾਗਾ ਉਪੇਕ੍ਖਕੋ ਚ ਵਿਹਰਤਿ ਸਤੋ ਚ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਸੁਖਞ੍ਚ ਕਾਯੇਨ ਪਟਿਸਂਵੇਦੇਤਿ, ਯਂ ਤਂ ਅਰਿਯਾ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ''ਉਪੇਕ੍ਖਕੋ ਸਤਿਮਾ

ਸੁਖਵ਼ਿਹਾਰੀ''ਤਿ ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵ਼ਿਹਰਤਿ; ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ ਪੁਬ੍ਬੇਵ਼ ਸੋਮਨਸ੍ਸਦੋਮਨਸ੍ਸਾਨਂ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਮਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਤਿਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਂ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵ਼ਿਹਰਤਿ – ਅਯਂ ਵ਼ੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ''।

੪੮੮. ਅਰਿਯੋ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ, ਸਮ੍ਮਾਵ਼ਾਚਾ, ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵ਼ੋ, ਸਮ੍ਮਾਵ਼ਾਯਾਮੋ, ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

੪੮੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਂ ਭਾਵ਼ੇਤਿ ਵ਼ਿਵ਼ੇਕਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਵ਼ਿਰਾਗਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਨਿਰੋਧਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਵ਼ੋਸ੍ਸਗ੍ਗਪਰਿਣਾਮਿਂ, ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪਂ ਭਾਵ਼ੇਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਵ਼ਾਚਂ ਭਾਵ਼ੇਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤਂ ਭਾਵ਼ੇਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵ਼ਂ ਭਾਵ਼ੇਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਵ਼ਾਯਾਮਂ ਭਾਵ਼ੇਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਤਿਂ ਭਾਵ਼ੇਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿਂ ਭਾਵ਼ੇਤਿ ਵ਼ਿਵ਼ੇਕਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਵ਼ਿਰਾਗਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਨਿਰੋਧਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਵ਼ੋਸ੍ਸਗ੍ਗਪਰਿਣਾਮਿਂ।

ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਭਾਜਨੀਯਂ।

੨. ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯਂ

੪੯੦. ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ, ਸਮ੍ਮਾਵ਼ਾਚਾ, ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵ਼ੋ, ਸਮ੍ਮਾਵ਼ਾਯਾਮੋ, ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

੪੯੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵ਼ੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵ਼ਿਵ਼ਿਚ੍ਚੇਵ਼ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵ਼ਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ ਹੋਤਿ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

੪੯੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ? ਯਾ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵ਼ਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਧਮ੍ਮਵ਼ਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵ਼ੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ? ਯੋ ਤਕ੍ਕੋ ਵ਼ਿਤਕ੍ਕੋ ਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਅਪ੍ਪਨਾ ਬ੍ਯਪ੍ਪਨਾ ਚੇਤਸੋ ਅਭਿਨਿਰੋਪਨਾ ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵ਼ੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਵ਼ਾਚਾ? ਯਾ ਚਤੂਹਿ ਵ਼ਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇਹਿ ਆਰਤਿ ਵ਼ਿਰਤਿ ਪਟਿਵ਼ਿਰਤਿ ਵ਼ੇਰਮਣੀ ਅਕਿਰਿਯਾ ਅਕਰਣਂ ਅਨਜ੍ਝਾਪਤ੍ਤਿ ਵ਼ੇਲਾਅਨਤਿਕ੍ਕਮੋ ਸੇਤੁਘਾਤੋ ਸਮ੍ਮਾਵ਼ਾਚਾ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵ਼ੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਮਾਵ਼ਾਚਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ? ਯਾ ਤੀਹਿ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇਹਿ ਆਰਤਿ ਵ਼ਿਰਤਿ ਪਟਿਵ਼ਿਰਤਿ ਵ਼ੇਰਮਣੀ ਅਕਿਰਿਯਾ ਅਕਰਣਂ ਅਨਜ੍ਝਾਪਤ੍ਤਿ ਵ਼ੇਲਾਅਨਤਿਕ੍ਕਮੋ ਸੇਤੁਘਾਤੋ ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵ਼ੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵ਼ੋ? ਯਾ ਮਿਚ੍ਛਾਆਜੀਵ਼ਾ ਆਰਤਿ ਵ਼ਿਰਤਿ ਪਟਿਵ਼ਿਰਤਿ ਵ਼ੇਰਮਣੀ ਅਕਿਰਿਯਾ ਅਕਰਣਂ ਅਨਜ੍ਝਾਪਤ੍ਤਿ ਵ਼ੇਲਾਅਨਤਿਕ੍ਕਮੋ ਸੇਤੁਘਾਤੋ ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵ਼ੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵ਼ੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵ਼ੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮ੍ਮਾਵ਼ਾਯਾਮੋ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ਵ਼ੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਵ਼ਾਯਾਮੋ ਵ਼ੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵ਼ੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਮਾਵ਼ਾਯਾਮੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ? ਯਾ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ? ਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਠਿਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ’’। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੪੯੩. ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ, ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ, ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

੪੯੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ ਹੋਤਿ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ, ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ, ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

੪੯੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ? ਯਾ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ? ਯੋ ਤਕ੍ਕੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ? ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ? ਯਾ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ? ਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਠਿਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ’’। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੪੯੬. ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ, ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ, ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

੪੯੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿਯਾ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ

ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਠਿਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗੰ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿਨਾ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੪੯੮. ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

੪੯੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਭਾਵਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕੰ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞੰ ਸੁਞ੍ਞਤੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ ਹੋਤਿ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ। ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੫੦੦. ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ, ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ, ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

੫੦੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਭਾਵਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕੰ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞੰ ਸੁਞ੍ਞਤੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ ਹੋਤਿ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ, ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ, ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ। ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੫੦੨. ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ, ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ, ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

੫੦੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਭਾਵਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕੰ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞੰ ਸੁਞ੍ਞਤੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗੰ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿਯਾ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਭਾਵਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕੰ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞੰ ਸੁਞ੍ਞਤੰ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਠਿਤਿ ਸਣ੍ਠਿਤਿ ਅਵਟ੍ਠਿਤਿ ਅਵਿਸਾਹਾਰੋ ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਅਵਿਸਾਹਟਮਾਨਸਤਾ

ਸਮਥੋ ਸਮਾਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਮਾਧਿਬਲਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਂ ਮਗ੍ਗਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿਨਾ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯਂ।

੩. ਪਞ੍ਹਾਪੁਚ੍ਛਕਂ

੫੦੪. ਅਰਿਯੋ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ, ਸਮ੍ਮਾਵਾਚਾ, ਸਮ੍ਮਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਸਮ੍ਮਾਆਜੀਵੋ, ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ, ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

੫੦੫. ਅਟ੍ਠਨ੍ਨਂ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਾਨਂ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ...ਪੇ॰... ਕਤਿ ਸਰਣਾ, ਕਤਿ ਅਰਣਾ?

੧. ਤਿਕਂ

੫੦੬. ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ; ਸਤ੍ਤ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ , ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤੋ; ਸਤ੍ਤ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਾ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਪੀਤਿਸਹਗਤੋ, ਸੁਖਸਹਗਤੋ, ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੋ; ਸਤ੍ਤ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਾ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਸਿਯਾ ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੋ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੋ। ਸਿਯਾ ਸੇਕ੍ਖਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੇਕ੍ਖਾ। ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ। ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਪਣੀਤਾ। ਸਿਯਾ ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਨ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੋ; ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾਤਿਪਿ, ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੋਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੋ। ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ। ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਘਾ।

੨. ਦੁਕਂ

੫੦੭. ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਹੇਤੁ, ਸਤ੍ਤ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਾ ਨ ਹੇਤੂ। ਸਹੇਤੁਕਾ। ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚ, ਸਤ੍ਤ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾਤਿ, ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ। ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚ, ਸਤ੍ਤ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾਤਿ, ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ। ਸਤ੍ਤ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਾ ਨ ਹੇਤੂ ਸਹੇਤੁਕਾ, ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੁਕਾਤਿਪਿ, ਨ ਹੇਤੁ ਅਹੇਤੁਕਾਤਿਪਿ।

ਸਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ । ਸਙ੍ਖਤਾ। ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾ। ਅਪ੍ਪਟਿਘਾ। ਅਰੂਪਾ। ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ। ਕੇਨਚਿ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ।

ਨੋ ਆਸਵਾ। ਅਨਾਸਵਾ। ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚਾਤਿਪਿ, ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾਤਿਪਿ। ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾਤਿਪਿ, ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾਤਿਪਿ। ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਅਨਾਸਵਾ।

ਨੋ ਸਂਯੋਜਨਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਗਨ੍ਥਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਓਘਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਯੋਗਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਨੀਵਰਣਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਪਰਾਮਾਸਾ...ਪੇ॰... ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਾ। ਚੇਤਸਿਕਾ। ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਾ। ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੁਨੋ। ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੋ। ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ। ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੁਨੋ। ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੋ। ਬਾਹਿਰਾ। ਨੋ ਉਪਾਦਾ। ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾ।

ਨੋ ਉਪਾਦਾਨਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਕਿਲੇਸਾ...ਪੇ॰... ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਅਵਿਤਕ੍ਕੋ, ਸਤ੍ਤ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਾ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਾ। ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਸਵਿਚਾਰੋ, ਸਤ੍ਤ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਾ ਸਿਯਾ ਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਚਾਰਾ। ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕੋ , ਸਤ੍ਤ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਾ ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ। ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਪੀਤਿਸਹਗਤੋ, ਸਤ੍ਤ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਾ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਸੁਖਸਹਗਤੋ, ਸਤ੍ਤ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ। ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੋ, ਸਤ੍ਤ ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਾ ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਨ ਕਾਮਾਵਚਰਾ। ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ। ਸਿਯਾ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ। ਸਿਯਾ ਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਅਨੁਤ੍ਤਰਾ। ਅਰਣਾਤਿ।

ਪਞ੍ਹਾਪੁਚ੍ਛਕਂ।

ਮਗ੍ਗਙ੍ਗਵਿਭਙ੍ਗੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੧੨. ਝਾਨਵਿਭਙ੍ਗੋ

੧. ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਭਾਜਨੀਯਂ

੫੦੮. ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਸਂਵਰਸਂਵੁਤੋ ਵਿਹਰਤਿ, ਆਚਾਰਗੋਚਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਅਣੁਮਤ੍ਤੇਸੁ ਵਜ੍ਜੇਸੁ ਭਯਦਸ੍ਸਾਵੀ, ਸਮਾਦਾਯ ਸਿਕ੍ਖਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇਸੁ ਗੁਤ੍ਤਦ੍ਵਾਰੋ ਭੋਜਨੇ ਮਤ੍ਤਞ੍ਞੂ ਪੁਬ੍ਬਰਤ੍ਤਾਪਰਰਤ੍ਤਂ ਜਾਗਰਿਯਾਨੁਯੋਗਮਨੁਯੁਤ੍ਤੋ ਸਾਤਚ੍ਚਂ ਨੇਪਕ੍ਕਂ ਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਕਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਭਾਵਨਾਨੁਯੋਗਮਨੁਯੁਤ੍ਤੋ। ਸੋ ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੋਤਿ, ਆਲੋਕਿਤੇ ਵਿਲੋਕਿਤੇ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੋਤਿ, ਸਮਿਞ੍ਜਿਤੇ [ਸਮ੍ਮਿਞ੍ਜਿਤੇ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਪਸਾਰਿਤੇ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੋਤਿ, ਸਙ੍ਘਾਟਿਪਤ੍ਤਚੀਵਰਧਾਰਣੇ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੋਤਿ, ਅਸਿਤੇ ਪੀਤੇ ਖਾਯਿਤੇ ਸਾਯਿਤੇ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੋਤਿ, ਉਚ੍ਚਾਰਪਸ੍ਸਾਵਕਮ੍ਮੇ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੋਤਿ, ਗਤੇ ਠਿਤੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਸੁਤ੍ਤੇ ਜਾਗਰਿਤੇ ਭਾਸਿਤੇ ਤੁਣ੍ਹੀਭਾਵੇ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਵਿਵਿਤ੍ਤਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਭਜਤਿ ਅਰਞ੍ਞਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਂ ਪਬ੍ਬਤਂ ਕਨ੍ਦਰਂ ਗਿਰਿਗੁਹਂ ਸੁਸਾਨਂ ਵਨਪਤ੍ਥਂ ਅਬ੍ਭੋਕਾਸਂ ਪਲਾਲਪੁਞ੍ਜਂ ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦਂ ਅਪ੍ਪਨਿਗ੍ਘੋਸਂ ਵਿਜਨਵਾਤਂ ਮਨੁਸ੍ਸਰਾਹਸ੍ਸੇਯ੍ਯਕਂ [ਮਨੁਸ੍ਸਰਾਹਸੇਯ੍ਯਕਂ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਪਟਿਸਲ੍ਲਾਨਸਾਰੁਪ੍ਪਂ। ਸੋ ਅਰਞ੍ਞਗਤੋ ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਗਤੋ ਵਾ ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰਗਤੋ ਵਾ ਨਿਸੀਦਤਿ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਉਜੁਂ ਕਾਯਂ ਪਣਿਧਾਯ ਪਰਿਮੁਖਂ ਸਤਿਂ ਉਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ। ਸੋ ਅਭਿਜ੍ਝਂ ਲੋਕੇ ਪਹਾਯ ਵਿਗਤਾਭਿਜ੍ਝੇਨ ਚੇਤਸਾ ਵਿਹਰਤਿ, ਅਭਿਜ੍ਝਾਯ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਸੋਧੇਤਿ। ਬ੍ਯਾਪਾਦਪਦੋਸਂ ਪਹਾਯ ਅਬ੍ਯਾਪਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਵਿਹਰਤਿ ਸਬ੍ਬਪਾਣਭੂਤਹਿਤਾਨੁਕਮ੍ਪੀ, ਬ੍ਯਾਪਾਦਪਦੋਸਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਸੋਧੇਤਿ। ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਂ ਪਹਾਯ ਵਿਗਤਥਿਨਮਿਦ੍ਧੋ ਵਿਹਰਤਿ ਆਲੋਕਸਞ੍ਞੀ ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ, ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਸੋਧੇਤਿ। ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਪਹਾਯ ਅਨੁਦ੍ਧਤੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਵੂਪਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ , ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਸੋਧੇਤਿ। ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਂ ਪਹਾਯ ਤਿਣ੍ਣਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਕਥਂਕਥੀ ਕੁਸਲੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ, ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਯ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਸੋਧੇਤਿ। ਸੋ ਇਮੇ ਪਞ੍ਚ ਨੀਵਰਣੇ ਪਹਾਯ ਚੇਤਸੋ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੇ ਪਞ੍ਞਾਯ ਦੁਬ੍ਬਲੀਕਰਣੇ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਸਵਿਤਕ੍ਕਂ ਸਵਿਚਾਰਂ ਵਿਵੇਕਜਂ ਪੀਤਿਸੁਖਂ ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ; ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨਂ ਵੂਪਸਮਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਸਮ੍ਪਸਾਦਨਂ ਚੇਤਸੋ ਏਕੋਦਿਭਾਵਂ ਅਵਿਤਕ੍ਕਂ ਅਵਿਚਾਰਂ ਸਮਾਧਿਜਂ ਪੀਤਿਸੁਖਂ ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ; ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਿਰਾਗਾ ਉਪੇਕ੍ਖਕੋ ਚ ਵਿਹਰਤਿ ਸਤੋ ਚ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਸੁਖਞ੍ਚ ਕਾਯੇਨ ਪਟਿਸਂਵੇਦੇਤਿ, ਯਂ ਤਂ ਅਰਿਯਾ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ – ''ਉਪੇਕ੍ਖਕੋ ਸਤਿਮਾ ਸੁਖਵਿਹਾਰੀ''ਤਿ ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ; ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਸੋਮਨਸ੍ਸਦੋਮਨਸ੍ਸਾਨਂ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਮਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਤਿਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਂ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ; ਸਬ੍ਬਸੋ ਰੂਪਸਞ੍ਞਾਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਾ ਪਟਿਘਸਞ੍ਞਾਨਂ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਮਾ ਨਾਨਤ੍ਤਸਞ੍ਞਾਨਂ ਅਮਨਸਿਕਾਰਾ ''ਅਨਨ੍ਤੋ ਆਕਾਸੋ''ਤਿ ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ; ਸਬ੍ਬਸੋ ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ''ਅਨਨ੍ਤਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣ''ਨ੍ਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚਾਯਤਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ; ਸਬ੍ਬਸੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ''ਨਤ੍ਥਿ ਕਿਞ੍ਚੀ''ਤਿ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ; ਸਬ੍ਬਸੋ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ।

ਮਾਤਿਕਾ

੫੦੯. ''ਇਧਾ''ਤਿ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ, ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਖਨ੍ਤਿਯਾ, ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਰੁਚਿਯਾ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਆਦਾਯੇ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮੇ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਵਿਨਯੇ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਾਵਚਨੇ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੇ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਇਧਾ''ਤਿ।

੫੧੦. ''ਭਿਕ੍ਖੂ''ਤਿ ਸਮਞ੍ਞਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਭਿਕ੍ਖਤੀਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਭਿਕ੍ਖਕੋਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਭਿਕ੍ਖਾਚਰਿਯਂ ਅਜ੍ਝੁਪਗਤੋਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਭਿਨ੍ਨਪਟਧਰੋਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਭਿਨ੍ਦਤਿ ਪਾਪਕੇ ਅਕੁਸਲੇ ਧਮ੍ਮੇਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਭਿਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ

ਭਿਕ੍ਖੁ, ਓਧਿਸੋ ਕਿਲੇਸਾਨਂ ਪਹਾਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਅਨੋਧਿਸੋ ਕਿਲੇਸਾਨਂ ਪਹਾਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਸੇਕ੍ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਅਸੇਕ੍ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਅਗ੍ਗੋ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਭਦ੍ਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਮਣ੍ਡੋ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਸਾਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਞਤ੍ତਿਚਤੁਤ੍ਥੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੇਨ ਠਾਨਾਰਹੇਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ।

੫੧੧. ''ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖ''ਨ੍ਤਿ ਸੀਲਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾ ਆਦਿ ਚਰਣਂ ਸਂਯਮੋ ਸਂਵਰੋ ਮੋਕ੍ਖਂ ਪਾਮੋਕ੍ਖਂ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸਮਾਪਤ੍ତਿਯਾ। ਸਂਵਰੋਤਿ। ਕਾਯਿਕੋ ਅਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ, ਵਾਚਸਿਕੋ ਅਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ , ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕੋ ਅਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ। ਸਂਵੁਤੋਤਿ। ਇਮਿਨਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਸਂਵਰੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ ਸਮੁਪੇਤੋ ਉਪਾਗਤੋ ਸਮੁਪਾਗਤੋ ਉਪਪਨ੍ਨੋ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਸਂਵਰਸਂਵੁਤੋ''ਤਿ।

੫੧੨. ''ਵਿਹਰਤੀ''ਤਿ ਇਰਿਯਤਿ ਵਤ੍ତਤਿ ਪਾਲੇਤਿ ਯਪੇਤਿ ਯਾਪੇਤਿ ਚਰਤਿ ਵਿਹਰਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਹਰਤੀ''ਤਿ।

੫੧੩. ''ਆਚਾਰਗੋਚਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਅਤ੍ਥਿ ਆਚਾਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਚਾਰੋ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਨਾਚਾਰੋ? ਕਾਯਿਕੋ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ, ਵਾਚਸਿਕੋ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ, ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕੋ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਨਾਚਾਰੋ''। ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਦੁਸ੍ਸੀਲ੍ਯਂ ਅਨਾਚਾਰੋ। ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਵੇਲੁਦਾਨੇਨ ਵਾ ਪਤ੍ତਦਾਨੇਨ ਵਾ ਪੁਪ੍ਫਦਾਨੇਨ ਵਾ ਫਲਦਾਨੇਨ ਵਾ ਸਿਨਾਨਦਾਨੇਨ ਵਾ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਦਾਨੇਨ ਵਾ ਚਾਟੁਕਮ੍ਯਤਾਯ ਵਾ ਮੁਗ੍ਗਸੂਪ੍ਯਤਾਯ [ਮੁਗ੍ਗਸੁਪ੍ਪਤਾਯ (ਸੀ॰)] ਵਾ ਪਾਰਿਭਟ੍ਯਤਾਯ ਵਾ ਜਙ੍ਘਪੇਸਨਿਕੇਨ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪਟਿਕੁਟ੍ਠੇਨ ਮਿਚ੍ਛਾਆਜੀਵੇਨ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਨਾਚਾਰੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਆਚਾਰੋ? ਕਾਯਿਕੋ ਅਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ, ਵਾਚਸਿਕੋ ਅਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ, ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕੋ ਅਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਆਚਾਰੋ'' । ਸਬ੍ਬੋਪਿ ਸੀਲਸਂਵਰੋ ਆਚਾਰੋ। ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਨ ਵੇਲੁਦਾਨੇਨ ਨ ਪਤ੍ତਦਾਨੇਨ ਨ ਪੁਪ੍ਫਦਾਨੇਨ ਨ ਫਲਦਾਨੇਨ ਨ ਸਿਨਾਨਦਾਨੇਨ ਨ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਦਾਨੇਨ ਨ ਚਾਟੁਕਮ੍ਯਤਾਯ ਨ ਮੁਗ੍ਗਸੂਪ੍ਯਤਾਯ ਨ ਪਾਰਿਭਟ੍ਯਤਾਯ ਨ ਜਙ੍ਘਪੇਸਨਿਕੇਨ ਨ ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਬੁਦ੍ਧਪਟਿਕੁਟ੍ਠੇਨ ਮਿਚ੍ਛਾਆਜੀਵੇਨ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਆਚਾਰੋ''।

੫੧੪. ''ਗੋਚਰੋ''ਤਿ ਅਤ੍ਥਿ ਗੋਚਰੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਗੋਚਰੋ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਗੋਚਰੋ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਵੇਸਿਯਾਗੋਚਰੋ ਵਾ ਹੋਤਿ ਵਿਧਵਾਗੋਚਰੋ ਵਾ ਥੁਲ੍ਲਕੁਮਾਰਿਗੋਚਰੋ ਵਾ ਪਣ੍ਡਕਗੋਚਰੋ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਗੋਚਰੋ ਵਾ ਪਾਨਾਗਾਰਗੋਚਰੋ ਵਾ, ਸਂਸਟ੍ਠੋ ਵਿਹਰਤਿ ਰਾਜੂਹਿ ਰਾਜਮਹਾਮਤ੍ତੇਹਿ ਤਿਤ੍ਥਿਯੇਹਿ ਤਿਤ੍ਥਿਯਸਾਵਕੇਹਿ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕੇਨ ਸਂਸਗ੍ਗੇਨ ; ਯਾਨਿ ਵਾ ਪਨ ਤਾਨਿ ਕੁਲਾਨਿ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਾਨਿ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਿ ਅਨੋਪਾਨਭੂਤਾਨਿ ਅਕ੍ਕੋਸਕਪਰਿਭਾਸਕਾਨਿ ਅਨਤ੍ਥਕਾਮਾਨਿ ਅਹਿਤਕਾਮਾਨਿ ਅਫਾਸੁਕਕਾਮਾਨਿ ਅਯੋਗਕ੍ਖੇਮਕਾਮਾਨਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਉਪਾਸਕਾਨਂ ਉਪਾਸਿਕਾਨਂ, ਤਥਾਰੂਪਾਨਿ ਕੁਲਾਨਿ ਸੇਵਤਿ ਭਜਤਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਗੋਚਰੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਗੋਚਰੋ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਨ ਵੇਸਿਯਾਗੋਚਰੋ ਹੋਤਿ ਨ ਵਿਧਵਾਗੋਚਰੋ ਨ ਥੁਲ੍ਲਕੁਮਾਰਿਗੋਚਰੋ ਨ ਪਣ੍ਡਕਗੋਚਰੋ ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਗੋਚਰੋ ਨ ਪਾਨਾਗਾਰਗੋਚਰੋ, ਅਸਂਸਟ੍ਠੋ ਵਿਹਰਤਿ ਰਾਜੂਹਿ ਰਾਜਮਹਾਮਤ੍ତੇਹਿ ਤਿਤ੍ਥਿਯੇਹਿ ਤਿਤ੍ਥਿਯਸਾਵਕੇਹਿ ਅਨਨੁਲੋਮਿਕੇਨ ਸਂਸਗ੍ਗੇਨ; ਯਾਨਿ ਵਾ ਪਨ ਤਾਨਿ ਕੁਲਾਨਿ ਸਦ੍ਧਾਨਿ ਪਸਨ੍ਨਾਨਿ ਓਪਾਨਭੂਤਾਨਿ ਕਾਸਾਵਪਜ੍ਜੋਤਾਨਿ ਇਸਿਵਾਤਪਟਿਵਾਤਾਨਿ ਅਤ੍ਥਕਾਮਾਨਿ ਹਿਤਕਾਮਾਨਿ ਫਾਸੁਕਕਾਮਾਨਿ ਯੋਗਕ੍ਖੇਮਕਾਮਾਨਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਉਪਾਸਕਾਨਂ ਉਪਾਸਿਕਾਨਂ, ਤਥਾਰੂਪਾਨਿ ਕੁਲਾਨਿ ਸੇਵਤਿ ਭਜਤਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਗੋਚਰੋ''। ਇਤਿ ਇਮਿਨਾ ਚ ਆਚਾਰੇਨ ਇਮਿਨਾ ਚ ਗੋਚਰੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਆਚਾਰਗੋਚਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ''ਤਿ।

੫੧੫. ‘‘ਅਣੁਮਤ੍ਤੇਸੁ ਵਜ੍ਜੇਸੁ ਭਯਦਸ੍ਸਾਵੀ’’ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਣੁਮਤ੍ਤਾ ਵਜ੍ਜਾ? ਯਾਨਿ ਤਾਨਿ ਵਜ੍ਜਾਨਿ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਾਨਿ ਓਰਮਤ੍ਤਕਾਨਿ ਲਹੁਸਾਨਿ ਲਹੁਸਮ੍ਮਤਾਨਿ ਸਂਯਮਕਰਣੀਯਾਨਿ ਸਂਵਰਕਰਣੀਯਾਨਿ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਕਰਣੀਯਾਨਿ ਮਨਸਿਕਾਰਪਟਿਬਦ੍ਧਾਨਿ – ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ‘‘ਅਣੁਮਤ੍ਤਾ ਵਜ੍ਜਾ’’। ਇਤਿ ਇਮੇਸੁ ਅਣੁਮਤ੍ਤੇਸੁ ਵਜ੍ਜੇਸੁ ਵਜ੍ਜਦਸ੍ਸਾਵੀ ਚ ਹੋਤਿ ਭਯਦਸ੍ਸਾਵੀ ਚ ਆਦੀਨਵਦਸ੍ਸਾਵੀ ਚ ਨਿਸ੍ਸਰਣਦਸ੍ਸਾਵੀ ਚ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਣੁਮਤ੍ਤੇਸੁ ਵਜ੍ਜੇਸੁ ਭਯਦਸ੍ਸਾਵੀ’’ਤਿ।

੫੧੬. ‘‘ਸਮਾਦਾਯ ਸਿਕ੍ਖਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੂ’’ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਿਕ੍ਖਾ? ਚਤਸ੍ਸੋ ਸਿਕ੍ਖਾ – ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਿਕ੍ਖਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਿਕ੍ਖਾ, ਉਪਾਸਕਾਨਂ ਉਪਾਸਕਸਿਕ੍ਖਾ, ਉਪਾਸਿਕਾਨਂ ਉਪਾਸਿਕਸਿਕ੍ਖਾ। ਇਮਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ‘‘ਸਿਕ੍ਖਾਯੋ’’। ਇਤਿ ਇਮਾਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਸੁ ਸਬ੍ਬੇਨ ਸਬ੍ਬਂ ਸਬ੍ਬਥਾ ਸਬ੍ਬਂ ਅਸੇਸਂ ਨਿਸ੍ਸੇਸਂ ਸਮਾਦਾਯ ਵਤ੍ਤਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮਾਦਾਯ ਸਿਕ੍ਖਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੂ’’ਤਿ।

੫੧੭. ‘‘ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇਸੁ ਗੁਤ੍ਤਦ੍ਵਾਰੋ’’ਤਿ ਅਤ੍ਥਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇਸੁ ਗੁਤ੍ਤਦ੍ਵਾਰਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਗੁਤ੍ਤਦ੍ਵਾਰਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇਸੁ ਅਗੁਤ੍ਤਦ੍ਵਾਰਤਾ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਰੂਪਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨਿਮਿਤ੍ਤਗ੍ਗਾਹੀ ਹੋਤਿ ਅਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਗ੍ਗਾਹੀ। ਯਤ੍ਵਾਧਿਕਰਣਮੇਨਂ ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਅਸਂਵੁਤਂ ਵਿਹਰਨ੍ਤਂ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸਾ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨ੍ਵਾਸ੍ਸਵੇਯ੍ਯੁਂ, ਤਸ੍ਸ ਸਂਵਰਾਯ ਨ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਨ ਰਕ੍ਖਤਿ ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇ ਨ ਸਂਵਰਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਸੋਤੇਨ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ…ਪੇ॰… ਘਾਨੇਨ ਗਨ੍ਧਂ ਘਾਯਿਤ੍ਵਾ…ਪੇ॰… ਜਿਵ੍ਹਾਯ ਰਸਂ ਸਾਯਿਤ੍ਵਾ…ਪੇ॰… ਕਾਯੇਨ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਂ ਫੁਸਿਤ੍ਵਾ…ਪੇ॰… ਮਨਸਾ ਧਮ੍ਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਯ ਨਿਮਿਤ੍ਤਗ੍ਗਾਹੀ ਹੋਤਿ ਅਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਗ੍ਗਾਹੀ। ਯਤ੍ਵਾਧਿਕਰਣਮੇਨਂ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਅਸਂਵੁਤਂ ਵਿਹਰਨ੍ਤਂ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸਾ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨ੍ਵਾਸ੍ਸਵੇਯ੍ਯੁਂ, ਤਸ੍ਸ ਸਂਵਰਾਯ ਨ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਨ ਰਕ੍ਖਤਿ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇ ਨ ਸਂਵਰਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਯਾ ਇਮੇਸਂ ਛਨ੍ਨਂ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਂ ਅਗੁਤ੍ਤਿ ਅਗੋਪਨਾ ਅਨਾਰਕ੍ਖੋ ਅਸਂਵਰੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇਸੁ ਅਗੁਤ੍ਤਦ੍ਵਾਰਤਾ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇਸੁ ਗੁਤ੍ਤਦ੍ਵਾਰਤਾ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਰੂਪਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨ ਨਿਮਿਤ੍ਤਗ੍ਗਾਹੀ ਹੋਤਿ ਨਾਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਗ੍ਗਾਹੀ। ਯਤ੍ਵਾਧਿਕਰਣਮੇਨਂ ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਅਸਂਵੁਤਂ ਵਿਹਰਨ੍ਤਂ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸਾ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨ੍ਵਾਸ੍ਸਵੇਯ੍ਯੁਂ, ਤਸ੍ਸ ਸਂਵਰਾਯ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਰਕ੍ਖਤਿ ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇ ਸਂਵਰਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਸੋਤੇਨ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ…ਪੇ॰… ਘਾਨੇਨ ਗਨ੍ਧਂ ਘਾਯਿਤ੍ਵਾ…ਪੇ॰… ਜਿਵ੍ਹਾਯ ਰਸਂ ਸਾਯਿਤ੍ਵਾ…ਪੇ॰… ਕਾਯੇਨ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਂ ਫੁਸਿਤ੍ਵਾ…ਪੇ॰… ਮਨਸਾ ਧਮ੍ਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਯ ਨ ਨਿਮਿਤ੍ਤਗ੍ਗਾਹੀ ਹੋਤਿ ਨਾਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਗ੍ਗਾਹੀ। ਯਤ੍ਵਾਧਿਕਰਣਮੇਨਂ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਅਸਂਵੁਤਂ ਵਿਹਰਨ੍ਤਂ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸਾ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨ੍ਵਾਸ੍ਸਵੇਯ੍ਯੁਂ, ਤਸ੍ਸ ਸਂਵਰਾਯ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਰਕ੍ਖਤਿ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇ ਸਂਵਰਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਯਾ ਇਮੇਸਂ ਛਨ੍ਨਂ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਂ ਗੁਤ੍ਤਿ ਗੋਪਨਾ ਆਰਕ੍ਖੋ ਸਂਵਰੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇਸੁ ਗੁਤ੍ਤਦ੍ਵਾਰਤਾ’’। ਇਮਾਯ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇਸੁ ਗੁਤ੍ਤਦ੍ਵਾਰਤਾਯ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ ਸਮੁਪੇਤੋ…ਪੇ॰… ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇਸੁ ਗੁਤ੍ਤਦ੍ਵਾਰੋ’’ਤਿ।

੫੧੮. ‘‘ਭੋਜਨੇ ਮਤ੍ਤਞ੍ਞੂ’’ਤਿ ਅਤ੍ਥਿ ਭੋਜਨੇ ਮਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਭੋਜਨੇ ਅਮਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਭੋਜਨੇ ਅਮਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤਾ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਅਪ੍ਪਟਿਸਙ੍ਖਾ ਅਯੋਨਿਸੋ ਆਹਾਰਂ ਆਹਾਰੇਤਿ ਦਵਾਯ ਮਦਾਯ ਮਣ੍ਡਨਾਯ ਵਿਭੂਸਨਾਯ। ਯਾ ਤਤ੍ਥ ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਤਾ ਅਮਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤਾ ਅਪ੍ਪਟਿਸਙ੍ਖਾ ਭੋਜਨੇ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਭੋਜਨੇ ਅਮਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤਾ’’ਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਭੋਜਨੇ ਮਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤਾ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਪਟਿਸਙ੍ਖਾ ਯੋਨਿਸੋ ਆਹਾਰਂ ਆਹਾਰੇਤਿ – ‘‘ਨੇਵ ਦਵਾਯ ਨ ਮਦਾਯ ਨ ਮਣ੍ਡਨਾਯ ਨ ਵਿਭੂਸਨਾਯ, ਯਾਵਦੇਵ ਇਮਸ੍ਸ ਕਾਯਸ੍ਸ ਠਿਤਿਯਾ ਯਾਪਨਾਯ ਵਿਹਿਂਸੂਪਰਤਿਯਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਾਨੁਗ੍ਗਹਾਯ, ਇਤਿ ਪੁਰਾਣਞ੍ਚ ਵੇਦਨਂ ਪਟਿਹਙ੍ਖਾਮਿ ਨਵਞ੍ਚ ਵੇਦਨਂ ਨ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸ੍ਸਾਮਿ ਯਾਤ੍ਰਾ ਚ ਮੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਅਨਵਜ੍ਜਤਾ ਚ ਫਾਸੁ ਵਿਹਾਰੋ ਚਾ’’ਤਿ। ਯਾ

ਤਤ੍ਥ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਤਾ ਮਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤਾ ਪਟਿਸਙ੍ਖਾ ਭੋਜਨੇ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਭੋਜਨੇ ਮਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤਾ’’। ਇਮਾਯ ਭੋਜਨੇ ਮਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤਾਯ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ… ਪੇ॰… ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਭੋਜਨੇ ਮਤ੍ਤਞ੍ਞੂ’’ਤਿ।

੫੧੯. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪੁਬ੍ਬਰਤ੍ਤਾਪਰਰਤ੍ਤਂ ਜਾਗਰਿਯਾਨੁਯੋਗਮਨੁਯੁਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦਿਵਸਂ ਚਙ੍ਕਮੇਨ ਨਿਸਜ੍ਜਾਯ ਆਵਰਣੀਯੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਸੋਧੇਤਿ, ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਪਠਮਯਾਮਂ ਚਙ੍ਕਮੇਨ ਨਿਸਜ੍ਜਾਯ ਆਵਰਣੀਯੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਸੋਧੇਤਿ, ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮਂ ਦਕ੍ਖਿਣੇਨ ਪਸ੍ਸੇਨ ਸੀਹਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ ਪਾਦੇ ਪਾਦਂ [ਪਾਦੇਨ ਪਾਦਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਅਚ੍ਚਾਧਾਯ ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਉਟ੍ਠਾਨਸਞ੍ਞਂ ਮਨਸਿਕਰਿਤ੍ਵਾ, ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਪਚ੍ਛਿਮਯਾਮਂ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਯ ਚਙ੍ਕਮੇਨ ਨਿਸਜ੍ਜਾਯ ਆਵਰਣੀਯੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਸੋਧੇਤਿ। ਏਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪੁਬ੍ਬਰਤ੍ਤਾਪਰਰਤ੍ਤਂ ਜਾਗਰਿਯਾਨੁਯੋਗਮਨੁਯੁਤ੍ਤੋ।

੫੨੦. ‘‘ਸਾਤਚ੍ਚ’’ਨ੍ਤਿ। ਯੋ ਚੇਤਸਿਕੋ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭੋ…ਪੇ॰… ਸਮ੍ਮਾਵਾਯਾਮੋ।

੫੨੧. ‘‘ਨੇਪਕ੍ਕ’’ਨ੍ਤਿ। ਯਾ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ…ਪੇ॰… ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ।

੫੨੨. ‘‘ਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਕਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਭਾਵਨਾਨੁਯੋਗਮਨੁਯੁਤ੍ਤੋ’’ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ? ਸਤ੍ਤ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ – ਸਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਧਮ੍ਮਵਿਚਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਵੀਰਿਯਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਪੀਤਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਸਮਾਧਿਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ, ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗੋ । ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ‘‘ਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ’’। ਇਤਿ ਤੇ ਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਕੇ ਧਮ੍ਮੇ ਆਸੇਵਤਿ ਭਾਵੇਤਿ ਬਹੁਲੀਕਰੋਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਕਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਭਾਵਨਾਨੁਯੋਗਮਨੁਯੁਤ੍ਤੋ’’ਤਿ।

੫੨੩. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਭਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੋਤਿ, ਆਲੋਕਿਤੇ ਵਿਲੋਕਿਤੇ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੋਤਿ, ਸਮਿਞ੍ਜਿਤੇ ਪਸਾਰਿਤੇ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੋਤਿ, ਸਙ੍ਘਾਟਿਪਤ੍ਤਚੀਵਰਧਾਰਣੇ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੋਤਿ, ਅਸਿਤੇ ਪੀਤੇ ਖਾਯਿਤੇ ਸਾਯਿਤੇ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੋਤਿ , ਉਚ੍ਚਾਰਪਸ੍ਸਾਵਕਮ੍ਮੇ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੋਤਿ; ਗਤੇ ਠਿਤੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਸੁਤ੍ਤੇ ਜਾਗਰਿਤੇ ਭਾਸਿਤੇ ਤੁਣ੍ਹੀਭਾਵੇ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੋਤਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਅਭਿਕ੍ਕਮਤਿ, ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਪਟਿਕ੍ਕਮਤਿ, ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਆਲੋਕੇਤਿ, ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਵਿਲੋਕੇਤਿ, ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਸਮਿਞ੍ਜੇਤਿ, ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਪਸਾਰੇਤਿ, ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੋਤਿ, ਸਙ੍ਘਾਟਿਪਤ੍ਤਚੀਵਰਧਾਰਣੇ ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੋਤਿ, ਅਸਿਤੇ ਪੀਤੇ ਖਾਯਿਤੇ ਸਾਯਿਤੇ ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੋਤਿ, ਉਚ੍ਚਾਰਪਸ੍ਸਾਵਕਮ੍ਮੇ ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੋਤਿ, ਗਤੇ ਠਿਤੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਸੁਤ੍ਤੇ ਜਾਗਰਿਤੇ ਭਾਸਿਤੇ ਤੁਣ੍ਹੀਭਾਵੇ ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੋਤੀਤਿ।

੫੨੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਤਿ? ਯਾ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਰਣਤਾ ਧਾਰਣਤਾ ਅਪਿਲਾਪਨਤਾ ਅਸਮ੍ਮੁਸ੍ਸਨਤਾ ਸਤਿ ਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਤਿਬਲਂ ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਤਿ’’।

੫੨੫. ‘‘ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ’’ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਂ? ਯਾ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ ਵਿਚਯੋ ਪਵਿਚਯੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖਣਾ ਉਪਲਕ੍ਖਣਾ ਪਚ੍ਚੁਪਲਕ੍ਖਣਾ ਪਣ੍ਡਿਚ੍ਚਂ ਕੋਸਲ੍ਲਂ ਨੇਪੁਞ੍ਞਂ ਵੇਭਬ੍ਯਾ ਚਿਨ੍ਤਾ ਉਪਪਰਿਕ੍ਖਾ ਭੂਰੀਮੇਧਾ ਪਰਿਣਾਯਿਕਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ ਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਂ ਪਤੋਦੋ ਪਞ੍ਞਾ ਪਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਪਞ੍ਞਾਬਲਂ ਪਞ੍ਞਾਸਤ੍ਥਂ ਪਞ੍ਞਾਪਾਸਾਦੋ ਪਞ੍ਞਾਆਲੋਕੋ ਪਞ੍ਞਾਓਭਾਸੋ ਪਞ੍ਞਾਪਜ੍ਜੋਤੋ ਪਞ੍ਞਾਰਤਨਂ ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਂ’’। ਇਤਿ ਇਮਾਯ ਚ ਸਤਿਯਾ ਇਮਿਨਾ ਚ ਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ…ਪੇ॰… ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਏਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਅਭਿਕ੍ਕਮਤਿ, ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਪਟਿਕ੍ਕਮਤਿ, ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਆਲੋਕੇਤਿ, ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਵਿਲੋਕੇਤਿ, ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਸਮਿਞ੍ਜੇਤਿ, ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਪਸਾਰੇਤਿ, ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੋਤਿ, ਸਙ੍ਘਾਟਿਪਤ੍ਤਚੀਵਰਧਾਰਣੇ ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੋਤਿ, ਅਸਿਤੇ ਪੀਤੇ ਖਾਯਿਤੇ ਸਾਯਿਤੇ ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੋਤਿ, ਉਚ੍ਚਾਰਪਸ੍ਸਾਵਕਮ੍ਮੇ ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੋਤਿ, ਗਤੇ ਠਿਤੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਸੁਤ੍ਤੇ ਜਾਗਰਿਤੇ ਭਾਸਿਤੇ ਤੁਣ੍ਹੀਭਾਵੇ ਸਮ੍ਪਜਾਨਕਾਰੀ ਹੋਤਿ।

੫੨੬. ''ਵਿਵਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਚੇਪਿ ਸੇਨਾਸਨੰ ਹੋਤਿ, ਤਞ੍ਚ ਅਨਾਕਿਣ੍ਣੰ ਗਹਟ੍ਠੇਹਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਹਿ। ਤੇਨ ਤੰ ਵਿਵਿਤ੍ਤੰ। ਦੂਰੇ ਚੇਪਿ ਸੇਨਾਸਨੰ ਹੋਤਿ, ਤਞ੍ਚ ਅਨਾਕਿਣ੍ਣੰ ਗਹਟ੍ਠੇਹਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਹਿ। ਤੇਨ ਤੰ ਵਿਵਿਤ੍ਤੰ।

੫੨੭. ''ਸੇਨਾਸਨ''ਨ੍ਤਿ ਮਞ੍ਚੋਪਿ ਸੇਨਾਸਨੰ, ਪੀਠਮ੍ਪਿ ਸੇਨਾਸਨੰ, ਭਿਸਿਪਿ ਸੇਨਾਸਨੰ, ਬਿਬ੍ਬੋਹਨਮ੍ਪਿ [ਬਿਮ੍ਬੋਹਨਮ੍ਪਿ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਸੇਨਾਸਨੰ, ਵਿਹਾਰੋਪਿ ਸੇਨਾਸਨੰ, ਅਡ੍ਢਯੋਗੋਪਿ ਸੇਨਾਸਨੰ, ਪਾਸਾਦੋਪਿ ਸੇਨਾਸਨੰ, ਅਟ੍ਟੋਪਿ ਸੇਨਾਸਨੰ, ਮਾਲ਼ੋਪਿ ਸੇਨਾਸਨੰ, ਲੇਣਮ੍ਪਿ ਸੇਨਾਸਨੰ, ਗੁਹਾਪਿ ਸੇਨਾਸਨੰ, ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਮ੍ਪਿ ਸੇਨਾਸਨੰ, ਵੇਲ਼ੁਗੁਮ੍ਬੋਪਿ ਸੇਨਾਸਨੰ। ਯਤ੍ਥ ਵਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਮੇਤੰ ਸੇਨਾਸਨੰ।

੫੨੮. ''ਵਿਵਿਤ੍ਤੰ ਸੇਨਾਸਨੰ ਭਜਤੀ''ਤਿ ਇਮੰ ਵਿਵਿਤ੍ਤੰ ਸੇਨਾਸਨੰ ਭਜਤਿ ਸਮ੍ਭਜਤਿ ਸੇਵਤਿ ਨਿਸੇਵਤਿ ਸੰਸੇਵਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਵਿਤ੍ਤੰ ਸੇਨਾਸਨੰ ਭਜਤੀ''ਤਿ।

੫੨੯. ''ਅਰਞ੍ਞ''ਨ੍ਤਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਬਹਿ ਇਨ੍ਦਖੀਲਾ ਸਬ੍ਬਮੇਤੰ ਅਰਞ੍ਞੰ।

੫੩੦. ''ਰੁਕ੍ਖਮੂਲ''ਨ੍ਤਿ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੰਯੇਵ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੰ। ਪਬ੍ਬਤੋਯੇਵ ਪਬ੍ਬਤੋ। ਕਨ੍ਦਰਾਯੇਵ ਕਨ੍ਦਰਾ। ਗਿਰਿਗੁਹਾਯੇਵ ਗਿਰਿਗੁਹਾ। ਸੁਸਾਨੰਯੇਵ ਸੁਸਾਨੰ। ਅਬ੍ਭੋਕਾਸੋਯੇਵ ਅਬ੍ਭੋਕਾਸੋ। ਪਲਾਲਪੁਞ੍ਜੋਯੇਵ ਪਲਾਲਪੁਞ੍ਜੋ।

੫੩੧. ''ਵਨਪਤ੍ਥ''ਨ੍ਤਿ ਦੂਰਾਨਮੇਤੰ ਸੇਨਾਸਨਾਨੰ ਅਧਿਵਚਨੰ। ''ਵਨਪਤ੍ਥ''ਨ੍ਤਿ ਵਨਸਣ੍ਡਾਨਮੇਤੰ ਸੇਨਾਸਨਾਨੰ ਅਧਿਵਚਨੰ। ''ਵਨਪਤ੍ਥ''ਨ੍ਤਿ ਭੀਸਨਕਾਨਮੇਤੰ [ਭਿੰਸਨਕਾਨਮੇਤੰ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਸੇਨਾਸਨਾਨੰ ਅਧਿਵਚਨੰ। ''ਵਨਪਤ੍ਥ''ਨ੍ਤਿ ਸਲੋਮਹੰਸਾਨਮੇਤੰ ਸੇਨਾਸਨਾਨੰ ਅਧਿਵਚਨੰ। ''ਵਨਪਤ੍ਥ''ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਯਨ੍ਤਾਨਮੇਤੰ ਸੇਨਾਸਨਾਨੰ ਅਧਿਵਚਨੰ। ''ਵਨਪਤ੍ਥ''ਨ੍ਤਿ ਨ ਮਨੁਸ੍ਸੂਪਚਾਰਾਨਮੇਤੰ ਸੇਨਾਸਨਾਨੰ ਅਧਿਵਚਨੰ। ''ਵਨਪਤ੍ਥ''ਨ੍ਤਿ ਦੁਰਭਿਸਮ੍ਭਵਾਨਮੇਤੰ ਸੇਨਾਸਨਾਨੰ ਅਧਿਵਚਨੰ।

੫੩੨. ''ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦ''ਨ੍ਤਿ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਚੇਪਿ ਸੇਨਾਸਨੰ ਹੋਤਿ, ਤਞ੍ਚ ਅਨਾਕਿਣ੍ਣੰ ਗਹਟ੍ਠੇਹਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਹਿ। ਤੇਨ ਤੰ ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦੰ। ਦੂਰੇ ਚੇਪਿ ਸੇਨਾਸਨੰ ਹੋਤਿ, ਤਞ੍ਚ ਅਨਾਕਿਣ੍ਣੰ ਗਹਟ੍ਠੇਹਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਹਿ। ਤੇਨ ਤੰ ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦੰ।

੫੩੩. ''ਅਪ੍ਪਨਿਗ੍ਘੋਸ''ਨ੍ਤਿ ਯਦੇਵ ਤੰ ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦੰ ਤਦੇਵ ਤੰ ਅਪ੍ਪਨਿਗ੍ਘੋਸੰ। ਯਦੇਵ ਤੰ ਅਪ੍ਪਨਿਗ੍ਘੋਸੰ ਤਦੇਵ ਤੰ ਵਿਜਨਵਾਤੰ। ਯਦੇਵ ਤੰ ਵਿਜਨਵਾਤੰ ਤਦੇਵ ਤੰ ਮਨੁਸ੍ਸਰਾਹਸ੍ਸੇਯ੍ਯਕੰ। ਯਦੇਵ ਤੰ ਮਨੁਸ੍ਸਰਾਹਸ੍ਸੇਯ੍ਯਕੰ ਤਦੇਵ ਤੰ ਪਟਿਸਲ੍ਲਾਨਸਾਰੁਪ੍ਪੰ।

੫੩੪. ''ਅਰਞ੍ਞਗਤੋ ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਗਤੋ ਵਾ ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰਗਤੋ ਵਾ''ਤਿ ਅਰਞ੍ਞਗਤੋ ਵਾ ਹੋਤਿ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਗਤੋ ਵਾ ਸੁਞ੍ਞਾਗਾਰਗਤੋ ਵਾ।

੫੩੫. ''ਨਿਸੀਦਤਿ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੰ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ''ਤਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੰ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ।

੫੩੬. ''ਉਜੁੰ ਕਾਯੰ ਪਣਿਧਾਯਾ''ਤਿ ਉਜੁਕੋ ਹੋਤਿ ਕਾਯੋ ਠਿਤੋ ਪਣਿਹਿਤੋ।

੫੩੭. ''ਪਰਿਮੁਖੰ ਸਤਿੰ ਉਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ''ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਤਿ? ਯਾ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਤਿ''। ਅਯੰ ਸਤਿ ਉਪਟ੍ਠਿਤਾ ਹੋਤਿ ਸੁਪਟ੍ਠਿਤਾ ਨਾਸਿਕਗ੍ਗੇ ਵਾ ਮੁਖਨਿਮਿਤ੍ਤੇ ਵਾ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਰਿਮੁਖੰ ਸਤਿੰ ਉਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ''ਤਿ।

੫੩੮. ‘‘ਅਭਿਜ੍ਝੰ ਲੋਕੇ ਪਹਾਯਾ’’ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਭਿਜ੍ਝਾ? ਯੋ ਰਾਗੋ ਸਾਰਾਗੋ...ਪੇ॰... ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਭਿਜ੍ਝਾ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਲੋਕੋ? ਪਞ੍ਚੁਪਾਦਾਨਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਲੋਕੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਲੋਕੋ’’। ਅਯਂ ਅਭਿਜ੍ਝਾ ਇਮਮ੍ਹਿ ਲੋਕੇ ਸਨ੍ਤਾ ਹੋਤਿ ਸਮਿਤਾ ਵੂਪਸਨ੍ਤਾ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬ੍ਯਪ੍ਪਿਤਾ ਸੋਸਿਤਾ ਵਿਸੋਸਿਤਾ ਬ੍ਯਨ੍ਤੀਕਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਭਿਜ੍ਝੰ ਲੋਕੇ ਪਹਾਯਾ’’ਤਿ।

੫੩੯. ‘‘ਵਿਗਤਾਭਿਜ੍ਝੇਨ ਚੇਤਸਾ’’ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਚਿਤ੍ਤਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਚਿਤ੍ਤਂ’’। ਇਦਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਗਤਾਭਿਜ੍ਝੰ ਹੋਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਗਤਾਭਿਜ੍ਝੇਨ ਚੇਤਸਾ’’ਤਿ।

੫੪੦. ‘‘ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿ ਇਰਿਯਤਿ ਵਤ੍ਤਤਿ ਪਾਲੇਤਿ ਯਪੇਤਿ ਯਾਪੇਤਿ ਚਰਤਿ ਵਿਹਰਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿ।

੫੪੧. ‘‘ਅਭਿਜ੍ਝਾਯ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਸੋਧੇਤੀ’’ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਭਿਜ੍ਝਾ? ਯੋ ਰਾਗੋ ਸਾਰਾਗੋ...ਪੇ॰... ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਭਿਜ੍ਝਾ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਚਿਤ੍ਤਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਚਿਤ੍ਤਂ’’। ਇਦਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਇਮਾਯ ਅਭਿਜ੍ਝਾਯ ਸੋਧੇਤਿ ਵਿਸੋਧੇਤਿ ਪਰਿਸੋਧੇਤਿ ਮੋਚੇਤਿ ਵਿਮੋਚੇਤਿ ਪਰਿਮੋਚੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਭਿਜ੍ਝਾਯ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਸੋਧੇਤੀ’’ਤਿ।

੫੪੨. ‘‘ਬ੍ਯਾਪਾਦਪਦੋਸਂ ਪਹਾਯਾ’’ਤਿ ਅਤ੍ਥਿ ਬ੍ਯਾਪਾਦੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਦੋਸੋ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਬ੍ਯਾਪਾਦੋ? ਯੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਘਾਤੋ ਪਟਿਘਾਤੋ ਪਟਿਘਂ ਪਟਿਵਿਰੋਧੋ ਕੋਪੋ ਪਕੋਪੋ ਸਮ੍ਪਕੋਪੋ ਦੋਸੋ ਪਦੋਸੋ ਸਮ੍ਪਦੋਸੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਯਾਪਤ੍ਤਿ ਮਨੋਪਦੋਸੋ ਕੋਧੋ ਕੁਜ੍ਝਨਾ ਕੁਜ੍ਝਿਤਤ੍ਤਂ ਦੋਸੋ ਦੁਸ੍ਸਨਾ ਦੁਸ੍ਸਿਤਤ੍ਤਂ [ਦੂਸਨਾ ਦੂਸਿਤਤ੍ਤਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਬ੍ਯਾਪਤ੍ਤਿ ਬ੍ਯਾਪਜ੍ਜਨਾ ਬ੍ਯਾਪਜ੍ਜਿਤਤ੍ਤਂ ਵਿਰੋਧੋ ਪਟਿਵਿਰੋਧੋ ਚਣ੍ਡਿਕ੍ਕਂ ਅਸੁਰੋਪੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਬ੍ਯਾਪਾਦੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪਦੋਸੋ? ਯੋ ਬ੍ਯਾਪਾਦੋ ਸੋ ਪਦੋਸੋ, ਯੋ ਪਦੋਸੋ ਸੋ ਬ੍ਯਾਪਾਦੋ। ਇਤਿ ਅਯਞ੍ਚ ਬ੍ਯਾਪਾਦੋ ਅਯਞ੍ਚ ਪਦੋਸੋ ਸਨ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਸਮਿਤਾ ਵੂਪਸਨ੍ਤਾ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬ੍ਯਪ੍ਪਿਤਾ ਸੋਸਿਤਾ ਵਿਸੋਸਿਤਾ ਬ੍ਯਨ੍ਤੀਕਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਬ੍ਯਾਪਾਦਪਦੋਸਂ ਪਹਾਯਾ’’ਤਿ।

੫੪੩. ‘‘ਅਬ੍ਯਾਪਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ’’ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਚਿਤ੍ਤਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਚਿਤ੍ਤਂ’’। ਇਦਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਅਬ੍ਯਾਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਬ੍ਯਾਪਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ’’ਤਿ।

੫੪੪. ‘‘ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿ।

੫੪੫. ‘‘ਬ੍ਯਾਪਾਦਪਦੋਸਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਸੋਧੇਤੀ’’ਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਬ੍ਯਾਪਾਦੋ ਅਤ੍ਥਿ ਪਦੋਸੋ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਬ੍ਯਾਪਾਦੋ? ਯੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਘਾਤੋ...ਪੇ॰... ਚਣ੍ਡਿਕ੍ਕਂ ਅਸੁਰੋਪੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਬ੍ਯਾਪਾਦੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪਦੋਸੋ? ਯੋ ਬ੍ਯਾਪਾਦੋ ਸੋ ਪਦੋਸੋ, ਯੋ ਪਦੋਸੋ ਸੋ ਬ੍ਯਾਪਾਦੋ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਚਿਤ੍ਤਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਚਿਤ੍ਤਂ''। ਇਦਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਇਮਮ੍ਹਾ ਬ੍ਯਾਪਾਦਪਦੋਸਾ ਸੋਧੇਤਿ ਵਿਸੋਧੇਤਿ ਪਰਿਸੋਧੇਤਿ ਮੋਚੇਤਿ ਵਿਮੋਚੇਤਿ ਪਰਿਮੋਚੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਬ੍ਯਾਪਾਦਪਦੋਸਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਸੋਧੇਤੀ''ਤਿ।

੫੪੬. ''ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਂ ਪਹਾਯਾ''ਤਿ ਅਤ੍ਥਿ ਥਿਨਂ [ਥੀਨਂ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)], ਅਤ੍ਥਿ ਮਿਦ੍ਧਂ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਥਿਨਂ? ਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਕਲ੍ਯਤਾ ਅਕਮ੍ਮਞ੍ਞਤਾ ਓਲੀਯਨਾ ਸਲ੍ਲੀਯਨਾ ਲੀਨਂ ਲੀਯਨਾ ਲੀਯਿਤਤ੍ਤਂ ਥਿਨਂ ਥਿਯਨਾ ਥਿਯਿਤਤ੍ਤਂ [ਥੀਯਨਾ ਥੀਯਿਤਤ੍ਤਂ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਥਿਨਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਮਿਦ੍ਧਂ? ਯਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਅਕਲ੍ਯਤਾ ਅਕਮ੍ਮਞ੍ਞਤਾ ਓਨਾਹੋ ਪਰਿਯੋਨਾਹੋ ਅਨ੍ਤੋਸਮੋਰੋਧੋ ਮਿਦ੍ਧਂ ਸੁਪ੍ਪਂ ਪਚਲਾਯਿਕਾ ਸੁਪ੍ਪਂ ਸੁਪ੍ਪਨਾ ਸੁਪ੍ਪਿਤਤ੍ਤਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮਿਦ੍ਧਂ''। ਇਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਥਿਨਂ ਇਦਞ੍ਚ ਮਿਦ੍ਧਂ ਸਨ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਸਮਿਤਾ ਵੂਪਸਨ੍ਤਾ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬ੍ਯਪ੍ਪਿਤਾ ਸੋਸਿਤਾ ਵਿਸੋਸਿਤਾ ਬ੍ਯਨ੍ਤੀਕਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਂ ਪਹਾਯਾ''ਤਿ।

੫੪੭. ''ਵਿਗਤਥਿਨਮਿਦ੍ਧੋ''ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਸ੍ਸ ਚਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਵਨ੍ਤਤ੍ਤਾ ਮੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਪਹੀਨਤ੍ਤਾ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਤ੍ਤਾ ਪਹੀਨਪਟਿਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਤ੍ਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਗਤਥਿਨਮਿਦ੍ਧੋ''ਤਿ।

੫੪੮. ''ਵਿਹਰਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਹਰਤੀ''ਤਿ।

੫੪੯. ''ਆਲੋਕਸਞ੍ਞੀ''ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਞ੍ਞਾ? ਯਾ ਸਞ੍ਞਾ ਸਞ੍ਜਾਨਨਾ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਞ੍ਞਾ''। ਅਯਂ ਸਞ੍ਞਾ ਆਲੋਕਾ ਹੋਤਿ ਵਿਵਟਾ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ ਪਰਿਯੋਦਾਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਆਲੋਕਸਞ੍ਞੀ''ਤਿ।

੫੫੦. ''ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ''ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਤਿ? ਯਾ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਤਿ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਂ? ਯਾ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਂ''। ਇਤਿ ਇਮਾਯ ਚ ਸਤਿਯਾ ਇਮਿਨਾ ਚ ਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ''ਤਿ।

੫੫੧. ''ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਸੋਧੇਤੀ''ਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਥਿਨਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਿਦ੍ਧਂ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਥਿਨਂ...ਪੇ॰... ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਥਿਨਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਮਿਦ੍ਧਂ...ਪੇ॰... ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮਿਦ੍ਧਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਚਿਤ੍ਤਂ...ਪੇ॰... ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਚਿਤ੍ਤਂ''। ਇਦਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਇਮਮ੍ਹਾ ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਾ ਸੋਧੇਤਿ ਵਿਸੋਧੇਤਿ ਪਰਿਸੋਧੇਤਿ ਮੋਚੇਤਿ ਵਿਮੋਚੇਤਿ ਪਰਿਮੋਚੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਸੋਧੇਤੀ''ਤਿ।

੫੫੨. ''ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਪਹਾਯਾ''ਤਿ ਅਤ੍ਥਿ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਂ ਅਵੂਪਸਮੋ ਚੇਤਸੋ ਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਭਨ੍ਤਤ੍ਤਂ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੰ? ਅਕਪ੍ਪਿਯੇ ਕਪ੍ਪਿਯਸਞ੍ਞਿਤਾ, ਕਪ੍ਪਿਯੇ ਅਕਪ੍ਪਿਯਸਞ੍ਞਿਤਾ, ਅਵਜ੍ਜੇ ਵਜ੍ਜਸਞ੍ਞਿਤਾ, ਵਜ੍ਜੇ ਅਵਜ੍ਜਸਞ੍ਞਿਤਾ, ਯੰ ਏਵਰੂਪੰ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੰ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨਾ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਿਤਤ੍ਤੰ ਚੇਤਸੋ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੋ ਮਨੋਵਿਲੇਖਾ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੰ’’। ਇਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚੰ ਇਦਞ੍ਚ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੰ ਸਨ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਸਮਿਤਾ ਵੂਪਸਨ੍ਤਾ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬ੍ਯਪ੍ਪਿਤਾ ਸੋਸਿਤਾ ਵਿਸੋਸਿਤਾ ਬ੍ਯਨ੍ਤੀਕਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੰ ਪਹਾਯਾ’’ਤਿ।

੫੫੩. ‘‘ਅਨੁਦ੍ਧਤੋ’’ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਸ੍ਸ ਚਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਵਨ੍ਤਤ੍ਤਾ ਮੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਪਹੀਨਤ੍ਤਾ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਤ੍ਤਾ ਪਹੀਨਪਟਿਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਤ੍ਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਨੁਦ੍ਧਤੋ’’ਤਿ।

੫੫੪. ‘‘ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿ ...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿ।

੫੫੫. ‘‘ਵੂਪਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ’’ਤਿ । ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਚਿਤ੍ਤੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਚਿਤ੍ਤੰ’’। ਇਦੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਸਨ੍ਤੰ ਹੋਤਿ ਸਮਿਤੰ ਵੂਪਸਨ੍ਤੰ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਵੂਪਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ’’ਤਿ।

੫੫੬. ‘‘ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾ ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਰਿਸੋਧੇਤੀ’’ਤਿ ਅਤ੍ਥਿ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚੰ, ਅਤ੍ਥਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੰ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚੰ ਅਵੂਪਸਮੋ ਚੇਤਸੋ ਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਭਨ੍ਤਤ੍ਤੰ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਉਦ੍ਧਚ੍ਚੰ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੰ...ਪੇ॰... ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੰ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਚਿਤ੍ਤੰ...ਪੇ॰... ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਚਿਤ੍ਤੰ’’। ਇਦੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਇਮਮ੍ਹਾ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾ ਸੋਧੇਤਿ ਵਿਸੋਧੇਤਿ ਪਰਿਸੋਧੇਤਿ ਮੋਚੇਤਿ ਵਿਮੋਚੇਤਿ ਪਰਿਮੋਚੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾ ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਰਿਸੋਧੇਤੀ’’ਤਿ।

੫੫੭. ‘‘ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛੰ ਪਹਾਯਾ’’ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ? ਯਾ ਕਙ੍ਖਾ ਕਙ੍ਖਾਯਨਾ ਕਙ੍ਖਾਯਿਤਤ੍ਤੰ ਵਿਮਤਿ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ ਦ੍ਵੇਲ੍ਹਕੰ ਦ੍ਵੇਧਾਪਥੋ ਸੰਸਯੋ ਅਨੇਕੰਸਗ੍ਗਾਹੋ ਆਸਪ੍ਪਨਾ ਪਰਿਸਪ੍ਪਨਾ ਅਪਰਿਯੋਗਾਹਣਾ ਛਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤੰ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਨੋਵਿਲੇਖੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ’’। ਅਯੰ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ ਸਨ੍ਤਾ ਹੋਤਿ ਸਮਿਤਾ ਵੂਪਸਨ੍ਤਾ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬ੍ਯਪ੍ਪਿਤਾ ਸੋਸਿਤਾ ਵਿਸੋਸਿਤਾ ਬ੍ਯਨ੍ਤੀਕਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛੰ ਪਹਾਯਾ’’ਤਿ।

੫੫੮. ‘‘ਤਿਣ੍ਣਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛੋ’’ਤਿ, ਇਮੰ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛੰ ਤਿਣ੍ਣੋ ਹੋਤਿ ਉਤ੍ਤਿਣ੍ਣੋ ਨਿਤ੍ਤਿਣ੍ਣੋ ਪਾਰਙ੍ਗਤੋ ਪਾਰਮਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਤਿਣ੍ਣਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛੋ’’ਤਿ।

੫੫੯. ‘‘ਅਕਥੰਕਥੀ ਕੁਸਲੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੂ’’ਤਿ ਇਮਾਯ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਯ ਕੁਸਲੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਨ ਕਙ੍ਖਤਿ ਨ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਤਿ ਅਕਥੰਕਥੀ ਹੋਤਿ ਨਿਕ੍ਕਥੰਕਥੀ ਵਿਗਤਕਥੰਕਥੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਕਥੰਕਥੀ ਕੁਸਲੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੂ’’ਤਿ।

੫੬੦. ‘‘ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਯ ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਰਿਸੋਧੇਤੀ’’ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ? ਯਾ ਕਙ੍ਖਾ ਕਙ੍ਖਾਯਨਾ ਕਙ੍ਖਾਯਿਤਤ੍ਤੰ ਛਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤੰ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਨੋਵਿਲੇਖੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਚਿਤ੍ਤੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਮਨੋ ਮਾਨਸੰ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਚਿਤ੍ਤੰ’’। ਇਦੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਇਮਾਯ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਯ ਸੋਧੇਤਿ ਵਿਸੋਧੇਤਿ ਪਰਿਸੋਧੇਤਿ ਮੋਚੇਤਿ ਵਿਮੋਚੇਤਿ ਪਰਿਮੋਚੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਯ ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਰਿਸੋਧੇਤੀ’’ਤਿ।

੫੬੧. ‘‘ਇਮੇ ਪਞ੍ਚ ਨੀਵਰਣੇ ਪਹਾਯਾ’’ਤਿ ਇਮੇ ਪਞ੍ਚ ਨੀਵਰਣਾ ਸਨ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਸਮਿਤਾ ਵੂਪਸਨ੍ਤਾ ਅਤ੍ਥङ੍ਗਤਾ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥङ੍ਗਤਾ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬ੍ਯਪ੍ਪਿਤਾ ਸੋਸਿਤਾ ਵਿਸੋਸਿਤਾ ਬ੍ਯਨ੍ਤੀਕਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਇਮੇ ਪਞ੍ਚ ਨੀਵਰਣੇ ਪਹਾਯਾ’’ਤਿ।

੫੬੨. ‘‘ਚੇਤਸੋ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੇ’’ਤਿ ਇਮੇ ਪਞ੍ਚ ਨੀਵਰਣਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸਾ।

੫੬੩. ‘‘ਪਞ੍ਞਾਯ ਦੁਬ੍ਬਲੀਕਰਣੇ’’ਤਿ ਇਮੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਨੀਵਰਣੇਹਿ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਪਞ੍ਞਾ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਪਞ੍ਞਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਪਞ੍ਞਾਯ ਦੁਬ੍ਬਲੀਕਰਣੇ’’ਤਿ।

੫੬੪. ‘‘ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹੀ’’ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਕਾਮਾ? ਛਨ੍ਦੋ ਕਾਮੋ, ਰਾਗੋ ਕਾਮੋ, ਛਨ੍ਦਰਾਗੋ ਕਾਮੋ, ਸङ੍ਕਪ੍ਪੋ ਕਾਮੋ, ਰਾਗੋ ਕਾਮੋ, ਸङ੍ਕਪ੍ਪਰਾਗੋ ਕਾਮੋ – ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ‘‘ਕਾਮਾ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ? ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ, ਬ੍ਯਾਪਾਦੋ, ਥਿਨਂ, ਮਿਦ੍ਧਂ, ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਂ, ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ, ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ – ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ‘‘ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ’’। ਇਤਿ ਇਮੇਹਿ ਚ ਕਾਮੇਹਿ ਇਮੇਹਿ ਚ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਵਿਵਿਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹੀ’’ਤਿ।

੫੬੫. ‘‘ਸਵਿਤਕ੍ਕਂ ਸਵਿਚਾਰ’’ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਤਕ੍ਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਚਾਰੋ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ? ਯੋ ਤਕ੍ਕੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਸङ੍ਕਪ੍ਪੋ ਅਪ੍ਪਨਾ ਬ੍ਯਪ੍ਪਨਾ ਚੇਤਸੋ ਅਭਿਨਿਰੋਪਨਾ ਸਮ੍ਮਾਸङ੍ਕਪ੍ਪੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਤਕ੍ਕੋ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵਿਚਾਰੋ? ਯੋ ਚਾਰੋ ਵਿਚਾਰੋ ਅਨੁਵਿਚਾਰੋ ਉਪਵਿਚਾਰੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਸਨ੍ਧਨਤਾ ਅਨੁਪੇਕ੍ਖਨਤਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਵਿਚਾਰੋ। ਇਤਿ ਇਮਿਨਾ ਚ ਵਿਤਕ੍ਕੇਨ ਇਮਿਨਾ ਚ ਵਿਚਾਰੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਵਿਤਕ੍ਕਂ ਸਵਿਚਾਰ’’ਨ੍ਤਿ।

੫੬੬. ‘‘ਵਿਵੇਕਜ’’ਨ੍ਤਿ ਵਿਤਕ੍ਕੋ, ਵਿਚਾਰੋ, ਪੀਤਿ, ਸੁਖਂ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ – ਤੇ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਵਿਵੇਕੇ ਜਾਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਸਞ੍ਜਾਤਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਪਾਤੁਭੂਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਵੇਕਜ’’ਨ੍ਤਿ।

੫੬੭. ‘‘ਪੀਤਿਸੁਖ’’ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਿ ਪੀਤਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਂ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਪੀਤਿ? ਯਾ ਪੀਤਿ ਪਾਮੋਜ੍ਜਂ ਆਮੋਦਨਾ ਪਮੋਦਨਾ ਹਾਸੋ ਪਹਾਸੋ ਵਿਤ੍ਤਿ ਓਦਗ੍ਯਂ ਅਤ੍ਤਮਨਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਪੀਤਿ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸੁਖਂ? ਯਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਸਾਤਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਸੁਖਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਸਾਤਂ ਸੁਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸੁਖਂ’’। ਇਦਂ ਸੁਖਂ ਇਮਾਯ ਪੀਤਿਯਾ ਸਹਗਤਂ ਹੋਤਿ ਸਹਜਾਤਂ ਸਂਸਟ੍ਠਂ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਪੀਤਿਸੁਖ’’ਨ੍ਤਿ।

੫੬੮. ‘‘ਪਠਮ’’ਨ੍ਤਿ ਗਣਨਾਨੁਪੁਬ੍ਬਤਾ [ਗਣਨਾਨੁਪੁਬ੍ਬਤੋ (ਸ੍ਯਾ॰) ਏਵਮੁਪਰਿਪਿ] ਪਠਮਂ। ਇਦਂ ਪਠਮਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਪਠਮਂ।

੫੬੯. ‘‘ਝਾਨ’’ਨ੍ਤਿ ਵਿਤਕ੍ਕੋ, ਵਿਚਾਰੋ, ਪੀਤਿ, ਸੁਖਂ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ।

੫੭੦. ''ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਾ''ਤਿ ਯੋ ਪਠਮਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭੋ ਪਟਿਲਾਭੋ ਪਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਫੁਸਨਾ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

੫੭੧. ''ਵਿਹਰਤੀ''ਤਿ ...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਹਰਤੀ''ਤਿ।

੫੭੨. ''ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨੰ ਵੂਪਸਮਾ''ਤਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਤਕ੍ਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਚਾਰੋ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ? ਯੋ ਤਕ੍ਕੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਤਕ੍ਕੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵਿਚਾਰੋ? ਯੋ ਚਾਰੋ ਵਿਚਾਰੋ ਅਨੁਵਿਚਾਰੋ ਉਪਵਿਚਾਰੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਸਨ੍ਧਨਤਾ ਅਨੁਪੇਕ੍ਖਨਤਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਚਾਰੋ''। ਇਤਿ ਅਯਞ੍ਚ ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਅਯਞ੍ਚ ਵਿਚਾਰੋ ਸਨ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਸਮਿਤਾ ਵੂਪਸਨ੍ਤਾ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬ੍ਯਪ੍ਪਿਤਾ ਸੋਸਿਤਾ ਵਿਸੋਸਿਤਾ ਬ੍ਯਨ੍ਤੀਕਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨੰ ਵੂਪਸਮਾ''ਤਿ।

੫੭੩. ''ਅਜ੍ਝਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਯੰ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੰ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤੰ।

੫੭੪. ''ਸਮ੍ਪਸਾਦਨ''ਨ੍ਤਿ ਯਾ ਸਦ੍ਧਾ ਸਦ੍ਦਹਨਾ ਓਕਪ੍ਪਨਾ ਅਭਿਪ੍ਪਸਾਦੋ।

੫੭੫. ''ਚੇਤਸੋ ਏਕੋਦਿਭਾਵ''ਨ੍ਤਿ ਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਠਿਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

੫੭੬. ''ਅਵਿਤਕ੍ਕੰ ਅਵਿਚਾਰ''ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਤਕ੍ਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਚਾਰੋ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ? ਯੋ ਤਕ੍ਕੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਤਕ੍ਕੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵਿਚਾਰੋ? ਯੋ ਚਾਰੋ ਅਨੁਚਾਰੋ ਵਿਚਾਰੋ ਅਨੁਵਿਚਾਰੋ ਉਪਵਿਚਾਰੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਸਨ੍ਧਨਤਾ ਅਨੁਪੇਕ੍ਖਨਤਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਚਾਰੋ''। ਇਤਿ ਅਯਞ੍ਚ ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਅਯਞ੍ਚ ਵਿਚਾਰੋ ਸਨ੍ਤਾ ਹੋਤਿ ਸਮਿਤਾ ਵੂਪਸਨ੍ਤਾ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬ੍ਯਪ੍ਪਿਤਾ ਸੋਸਿਤਾ ਵਿਸੋਸਿਤਾ ਬ੍ਯਨ੍ਤੀਕਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਤਕ੍ਕੰ ਅਵਿਚਾਰ''ਨ੍ਤਿ।

੫੭੭. ''ਸਮਾਧਿਜ''ਨ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਸਾਦੋ ਪੀਤਿਸੁਖੰ – ਤੇ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਸਮਾਧਿਮ੍ਹਿ ਜਾਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਸਞ੍ਜਾਤਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਪਾਤੁਭੂਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਮਾਧਿਜ''ਨ੍ਤਿ।

੫੭੮. ''ਪੀਤਿਸੁਖ''ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਿ ਪੀਤਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖੰ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਪੀਤਿ...ਪੇ॰... ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪੀਤਿ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸੁਖੰ...ਪੇ॰... ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸੁਖੰ''। ਇਦੰ ਸੁਖੰ ਇਮਾਯ ਪੀਤਿਯਾ ਸਹਗਤੰ ਹੋਤਿ ਸਹਜਾਤੰ ਸੰਸਟ੍ਠੰ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪੀਤਿਸੁਖ''ਨ੍ਤਿ।

੫੭੯. ''ਦੁਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ ਗਣਨਾਨੁਪੁਬ੍ਬਤਾ ਦੁਤਿਯੰ। ਇਦੰ ਦੁਤਿਯੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਦੁਤਿਯੰ।

੫੮੦. ''ਝਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਸਾਦੋ, ਪੀਤਿਸੁਖੰ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ।

੫੮੧. ''ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਾ''ਤਿ ਯੋ ਦੁਤਿਯਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭੋ ਪਟਿਲਾਭੋ ਪਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਫੁਸਨਾ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

੫੮੨. ‘‘ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿ ...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿ।

੫੮੩. ‘‘ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਿਰਾਗਾ’’ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਪੀਤਿ? ਯਾ ਪੀਤਿ ਪਾਮੋਜ੍ਜੰ ਆਮੋਦਨਾ ਪਮੋਦਨਾ ਹਾਸੋ ਪਹਾਸੋ ਵਿਤ੍ਤਿ ਓਦਗ੍ਯੰ ਅਤ੍ਤਮਨਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਪੀਤਿ’’। ਅਯੰ ਪੀਤਿ ਸਨ੍ਤਾ ਹੋਤਿ ਸਮਿਤਾ ਵੂਪਸਨ੍ਤਾ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬ੍ਯਪ੍ਪਿਤਾ ਸੋਸਿਤਾ ਵਿਸੋਸਿਤਾ ਬ੍ਯਨ੍ਤੀਕਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਿਰਾਗਾ’’ਤਿ।

੫੮੪. ‘‘ਉਪੇਕ੍ਖਕੋ’’ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ? ਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਉਪੇਕ੍ਖਨਾ ਅਜ੍ਝੁਪੇਕ੍ਖਨਾ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਉਪੇਕ੍ਖਾ’’। ਇਮਾਯ ਉਪੇਕ੍ਖਾਯ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਉਪੇਕ੍ਖਕੋ’’ਤਿ।

੫੮੫. ‘‘ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿ ...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿ।

੫੮੬. ‘‘ਸਤੋ ਚ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ’’ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਤਿ? ਯਾ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਤਿ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞੰ? ਯਾ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞੰ’’। ਇਤਿ ਇਮਾਯ ਚ ਸਤਿਯਾ ਇਮਿਨਾ ਚ ਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਤੋ ਚ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ’’ਤਿ।

੫੮੭. ‘‘ਸੁਖਞ੍ਚ ਕਾਯੇਨ ਪਟਿਸੰਵੇਦੇਤੀ’’ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸੁਖੰ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸੁਖੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸੁਖੰ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਕਾਯੋ? ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਕਾਯੋ’’। ਇਦੰ ਸੁਖੰ ਇਮਿਨਾ ਕਾਯੇਨ ਪਟਿਸੰਵੇਦੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸੁਖਞ੍ਚ ਕਾਯੇਨ ਪਟਿਸੰਵੇਦੇਤੀ’’ਤਿ।

੫੮੮. ‘‘ਯੰ ਤੰ ਅਰਿਯਾ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਰਿਯਾ? ਅਰਿਯਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਾ ਚ ਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕਾ ਚ। ਤੇ ਇਮੰ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਦੇਸੇਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ [ਪਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਿ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਪਟ੍ਠਪੇਨ੍ਤਿ ਵਿਵਰਨ੍ਤਿ ਵਿਭਜਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਾਨਿੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਯੰ ਤੰ ਅਰਿਯਾ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੀ’’ਤਿ।

੫੮੯. ‘‘ਉਪੇਕ੍ਖਕੋ ਸਤਿਮਾ ਸੁਖਵਿਹਾਰੀ’’ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ? ਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਉਪੇਕ੍ਖਨਾ ਅਜ੍ਝੁਪੇਕ੍ਖਨਾ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਉਪੇਕ੍ਖਾ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਤਿ? ਯਾ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਤਿ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸੁਖੰ? ਯੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸੁਖੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸੁਖੰ’’। ਇਤਿ ਇਮਾਯ ਚ ਉਪੇਕ੍ਖਾਯ ਇਮਾਯ ਚ ਸਤਿਯਾ ਇਮਿਨਾ ਚ ਸੁਖੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਇਰਿਯਤਿ ਵਤ੍ਤਤਿ ਪਾਲੇਤਿ ਯਪੇਤਿ ਯਾਪੇਤਿ ਚਰਤਿ ਵਿਹਰਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਉਪੇਕ੍ਖਕੋ ਸਤਿਮਾ ਸੁਖਵਿਹਾਰੀ’’ਤਿ।

੫੯੦. ‘‘ਤਤਿਯ’’ਨ੍ਤਿ ਗਣਨਾਨੁਪੁਬ੍ਬਤਾ ਤਤਿਯੰ। ਇਦੰ ਤਤਿਯੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਤਤਿਯੰ।

੫੯੧. ‘‘ਝਾਨ’’ਨ੍ਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾ, ਸਤਿ, ਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞੰ, ਸੁਖੰ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ।

੫੯੨. ''ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਾ''ਤਿ ਯੋ ਤਤਿਯਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭੋ ਪਟਿਲਾਭੋ ਪਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਫੁਸਨਾ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

੫੯੩. ''ਵਿਹਰਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਹਰਤੀ''ਤਿ।

੫੯੪. ''ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ''ਤਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੁਕ੍ਖਂ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸੁਖਂ? ਯਂ ਕਾਯਿਕਂ ਸਾਤਂ ਕਾਯਿਕਂ ਸੁਖਂ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਸਾਤਂ ਸੁਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸੁਖਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਦੁਕ੍ਖਂ? ਯਂ ਕਾਯਿਕਂ ਅਸਾਤਂ ਕਾਯਿਕਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਅਸਾਤਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਦੁਕ੍ਖਂ''। ਇਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਸੁਖਂ ਇਦਞ੍ਚ ਦੁਕ੍ਖਂ ਸਨ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਸਮਿਤਾ ਵੂਪਸਨ੍ਤਾ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬਜਪ੍ਪਿਤਾ ਸੋਸਿਤਾ ਵਿਸੋਸਿਤਾ ਬਜਨ੍ਤੀਕਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ''ਤਿ।

੫੯੫. ''ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਸੋਮਨਸ੍ਸਦੋਮਨਸ੍ਸਾਨਂ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਮਾ''ਤਿ ਅਤ੍ਥਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਦੋਮਨਸ੍ਸਂ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸੋਮਨਸ੍ਸਂ? ਯਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਸਾਤਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਸੁਖਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਸਾਤਂ ਸੁਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸੋਮਨਸ੍ਸਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਦੋਮਨਸ੍ਸਂ? ਯਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਅਸਾਤਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਅਸਾਤਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਦੋਮਨਸ੍ਸਂ''। ਇਤਿ ਇਦਞ੍ਚ ਸੋਮਨਸ੍ਸਂ ਇਦਞ੍ਚ ਦੋਮਨਸ੍ਸਂ ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਸਨ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਸਮਿਤਾ ਵੂਪਸਨ੍ਤਾ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬਜਪ੍ਪਿਤਾ ਸੋਸਿਤਾ ਵਿਸੋਸਿਤਾ ਬਜਨ੍ਤੀਕਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਸੋਮਨਸ੍ਸਦੋਮਨਸ੍ਸਾਨਂ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਮਾ''ਤਿ।

੫੯੬. ''ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖ''ਨ੍ਤਿ ਯਂ ਚੇਤਸਿਕਂ ਨੇਵ ਸਾਤਂ ਨਾਸਾਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਂ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਵੇਦਯਿਤਂ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖ''ਨ੍ਤਿ।

੫੯੭. ''ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਤਿਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿ''ਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ? ਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਉਪੇਕ੍ਖਨਾ ਅਜ੍ਝੁਪੇਕ੍ਖਨਾ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਉਪੇਕ੍ਖਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਤਿ? ਯਾ ਸਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਤਿ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਮਾਸਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਤਿ''। ਅਯਂ ਸਤਿ ਇਮਾਯ ਉਪੇਕ੍ਖਾਯ ਵਿਵਟਾ ਹੋਤਿ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ ਪਰਿਯੋਦਾਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਤਿਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿ''ਨ੍ਤਿ।

੫੯੮. ''ਚਤੁਤ੍ਥ''ਨ੍ਤਿ ਗਣਨਾਨੁਪੁਬ੍ਬਤਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ, ਇਦਂ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਚਤੁਤ੍ਥਂ।

੫੯੯. ''ਝਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾ, ਸਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ।

੬੦੦. ''ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਾ''ਤਿ ਯੋ ਚਤੁਤ੍ਥਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭੋ ਪਟਿਲਾਭੋ ਪਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਫੁਸਨਾ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

੬੦੧. ''ਵਿਹਰਤੀ''ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਹਰਤੀ''ਤਿ।

੬੦੨. ‘‘ਸਬ੍ਬਸੋ ਰੂਪਸਞ੍ਞਾਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਾ’’ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਰੂਪਸਞ੍ਞਾ? ਰੂਪਾਵਚਰਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਾ ਉਪਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰਿਸ੍ਸ ਵਾ ਸਞ੍ਞਾ ਸਞ੍ਜਾਨਨਾ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤਤ੍ਤਂ – ਇਮਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ‘‘ਰੂਪਸਞ੍ਞਾਯੋ’’। ਇਮਾ ਰੂਪਸਞ੍ਞਾਯੋ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਹੋਤਿ ਵੀਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਸਮਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਬ੍ਬਸੋ ਰੂਪਸਞ੍ਞਾਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਾ’’ਤਿ।

੬੦੩. ‘‘ਪਟਿਘਸਞ੍ਞਾਨਂ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਮਾ’’ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਪਟਿਘਸਞ੍ਞਾ? ਰੂਪਸਞ੍ਞਾ ਸਦ੍ਦਸਞ੍ਞਾ...ਪੇ॰... ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਸਞ੍ਞਾ – ਇਮਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਪਟਿਘਸਞ੍ਞਾਯੋ। ਇਮਾ ਪਟਿਘਸਞ੍ਞਾਯੋ ਸਨ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਸਮਿਤਾ ਵੂਪਸਨ੍ਤਾ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥਙ੍ਗਤਾ ਅਪ੍ਪਿਤਾ ਬ੍ਯਪ੍ਪਿਤਾ ਸੋਸਿਤਾ ਵਿਸੋਸਿਤਾ ਬ੍ਯਨ੍ਤੀਕਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਪਟਿਘਸਞ੍ਞਾਨਂ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਮਾ’’ਤਿ।

੬੦੪. ‘‘ਨਾਨਤ੍ਤਸਞ੍ਞਾਨਂ ਅਮਨਸਿਕਾਰਾ’’ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਨਾਨਤ੍ਤਸਞ੍ਞਾ? ਅਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਮਨੋਧਾਤੁ ਸਮਙ੍ਗਿਸ੍ਸ ਵਾ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਸਮਙ੍ਗਿਸ੍ਸ ਵਾ ਸਞ੍ਞਾ ਸਞ੍ਜਾਨਨਾ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤਤ੍ਤਂ – ਇਮਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ‘‘ਨਾਨਤ੍ਤਸਞ੍ਞਾਯੋ’’। ਇਮਾ ਨਾਨਤ੍ਤਸਞ੍ਞਾਯੋ ਨ ਮਨਸਿ ਕਰੋਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਨਾਨਤ੍ਤਸਞ੍ਞਾਨਂ ਅਮਨਸਿਕਾਰਾ’’ਤਿ।

੬੦੫. ‘‘ਅਨਨ੍ਤੋ ਆਕਾਸੋ’’ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਆਕਾਸੋ? ਯੋ ਆਕਾਸੋ ਆਕਾਸਗਤਂ ਅਘਂ ਅਘਗਤਂ ਵਿਵਰੋ ਵਿਵਰਗਤਂ ਅਸਮ੍ਫੁਟ੍ਠਂ ਚਤੂਹਿ ਮਹਾਭੂਤੇਹਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਆਕਾਸੋ’’। ਤਸ੍ਮਿਂ ਆਕਾਸੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਠਪੇਤਿ ਸਣ੍ਠਪੇਤਿ ਅਨਨ੍ਤਂ ਫਰਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਨਨ੍ਤੋ ਆਕਾਸੋ’’ਤਿ।

੬੦੬. ‘‘ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨ’’ਨ੍ਤਿ ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨਂ ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਾ ਉਪਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰਿਸ੍ਸ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ।

੬੦੭. ‘‘ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ’’ਤਿ ਯੋ ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨਸ੍ਸ ਲਾਭੋ ਪਟਿਲਾਭੋ ਪਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਫੁਸਨਾ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

੬੦੮. ‘‘ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿ।

੬੦੯. ‘‘ਸਬ੍ਬਸੋ ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮਾ’’ਤਿ ਇਮਂ ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨਂ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਹੋਤਿ ਵੀਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਸਮਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਬ੍ਬਸੋ ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮਾ’’ਤਿ।

੬੧੦. ‘‘ਅਨਨ੍ਤਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣ’’ਨ੍ਤਿ ਤਂਯੇਵ ਆਕਾਸਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਨ ਫੁਟ੍ਠਂ ਮਨਸਿ ਕਰੋਤਿ ਅਨਨ੍ਤਂ ਫਰਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਨਨ੍ਤਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣ’’ਨ੍ਤਿ।

੬੧੧. ‘‘ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚਾਯਤਨ’’ਨ੍ਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚਾਯਤਨਂ ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਾ ਉਪਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰਿਸ੍ਸ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ।

੬੧੨. ‘‘ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ’’ਤਿ ਯੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚਾਯਤਨਸ੍ਸ ਲਾਭੋ ਪਟਿਲਾਭੋ ਪਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਫੁਸਨਾ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

੬੧੩. ‘‘ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿ।

੬੧੪. ‘‘ਸਬ੍ਬਸੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮਾ’’ਤਿ ਇਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚਾਯਤਨਂ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਹੋਤਿ ਵੀਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਸਮਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਬ੍ਬਸੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮਾ’’ਤਿ।

੬੧੫. ''ਨਤ੍ਥਿ ਕਿਞ੍ਚੀ''ਤਿ ਤਞ੍ਞੇਵ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਭਾਵੇਤਿ ਅਨੁਰਭਾਵੇਤਿ, ''ਨਤ੍ਥਿ ਕਿਞ੍ਚੀ''ਤਿ ਪਸ੍ਸਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਤ੍ਥਿ ਕਿਞ੍ਚੀ''ਤਿ।

੬੧੬. ''ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨ''ਨ੍ਤਿ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਾ ਉਪਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰਿਸ੍ਸ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ।

੬੧੭. ''ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਾ''ਤਿ ਯੋ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਸ੍ਸ ਲਾਭੋ ਪਟਿਲਾਭੋ ਪਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਫੁਸਨਾ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

੬੧੮. ''ਵਿਹਰਤੀ''ਤਿ ...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਹਰਤੀ''ਤਿ।

੬੧੯. ''ਸਬ੍ਬਸੋ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮਾ''ਤਿ ਇਮਂ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਹੋਤਿ ਵੀਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਸਮਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਬ੍ਬਸੋ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮਾ''ਤਿ।

''ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ''ਤਿ ਤਞ੍ਞੇਵ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਸਨ੍ਤਤੋ ਮਨਸਿ ਕਰੋਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰਾਵਸੇਸਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ ਭਾਵੇਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ''ਤਿ [ਅਯਂ ਪਾਠੋ ਮਾਤਿਕਾਯਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਨਿਦ੍ਦੇਸੇ ਪਨ ਸਬ੍ਬਪੋਤ੍ਥਕੇਸੁ ਦਿਸ੍ਸਤਿ]।

੬੨੦. ''ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨ''ਨ੍ਤਿ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਾ ਉਪਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰਿਸ੍ਸ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ।

੬੨੧. ''ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਾ''ਤਿ ਯੋ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਸ੍ਸ ਲਾਭੋ ਪਟਿਲਾਭੋ ਪਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਫੁਸਨਾ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।

੬੨੨. ''ਵਿਹਰਤੀ''ਤਿ ਇਰਿਯਤਿ ਵਤ੍ਤਤਿ ਪਾਲੇਤਿ ਯਪੇਤਿ ਯਾਪੇਤਿ ਚਰਤਿ ਵਿਹਰਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਹਰਤੀ''ਤਿ।

ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਭਾਜਨੀਯਂ।

੨. ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯਂ

੧. ਰੂਪਾਵਚਰਕੁਸਲਂ

੬੨੩. ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਝਾਨਾਨਿ – ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ, ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ, ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ, ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ।

੬੨੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਂ ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ – ਵਿਤਕ੍ਕੋ, ਵਿਚਾਰੋ, ਪੀਤਿ, ਸੁਖਂ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨਂ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ॰... ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣਂ , ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਤਿਵਙ੍ਗਿਕਂ ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ – ਪੀਤਿ, ਸੁਖਂ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਿਰਾਗਾ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਦੁਵਙ੍ਗਿਕਂ ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ – ਸੁਖਂ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਦੁਵਙ੍ਗਿਕਂ ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ – ਉਪੇਕ੍ਖਾ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਚਤੁਕ੍ਕਂ।

੬੨੫. ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਂ ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ – ਵਿਤਕ੍ਕੋ, ਵਿਚਾਰੋ, ਪੀਤਿ, ਸੁਖਂ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਂ ਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਂ ਵਿਵੇਕਜਂ ਪੀਤਿਸੁਖਂ ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਕਂ ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ – ਵਿਚਾਰੋ, ਪੀਤਿ, ਸੁਖਂ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨਂ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਤਿਵਙ੍ਗਿਕਂ ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ – ਪੀਤਿ, ਸੁਖਂ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਿਰਾਗਾ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਦੁਵਙ੍ਗਿਕਂ ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ – ਸੁਖਂ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ॰... ਪਞ੍ਚਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਦੁਵਙ੍ਗਿਕਂ ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ – ਉਪੇਕ੍ਖਾ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਪਞ੍ਚਮਂ ਝਾਨਂ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਪਞ੍ਚਕਂ।

੨. ਅਰੂਪਾਵਚਰਕੁਸਲਂ

੬੨੬. ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਸਬ੍ਬਸੋ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਸਞ੍ਞਾਸਹਗਤਂ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਦੁਵਙ੍ਗਿਕਂ ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ – ਉਪੇਕ੍ਖਾ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੩. ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਕੁਸਲਂ

੬੨੭. ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਝਾਨਾਨਿ – ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ, ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ, ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ, ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ।

੬੨੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਂ ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ – ਵਿਤਕ੍ਕੋ, ਵਿਚਾਰੋ, ਪੀਤਿ, ਸੁਖਂ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨਂ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ॰... ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਤਿਵਙ੍ਗਿਕਂ ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ – ਪੀਤਿ, ਸੁਖਂ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਿਰਾਗਾ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਦੁਵਙ੍ਗਿਕਂ ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ – ਸੁਖਂ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਦੁਵਙ੍ਗਿਕਂ ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ – ਉਪੇਕ੍ਖਾ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਚਤੁਕ੍ਕਂ।

੬੨੯. ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਂ ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ – ਵਿਤਕ੍ਕੋ, ਵਿਚਾਰੋ, ਪੀਤਿ, ਸੁਖਂ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਂ ਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਂ ਵਿਵੇਕਜਂ ਪੀਤਿਸੁਖਂ ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਕਂ ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ ਵਿਚਾਰੋ ਪੀਤਿ ਸੁਖਂ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨਂ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਤਿਵਙ੍ਗਿਕਂ ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ – ਪੀਤਿ, ਸੁਖਂ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਿਰਾਗਾ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਦੁਵਙ੍ਗਿਕਂ ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ – ਸੁਖਂ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ॰... ਪਞ੍ਚਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਦੁਵਙ੍ਗਿਕਂ ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ – ਉਪੇਕ੍ਖਾ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਞ੍ਚਮਂ ਝਾਨਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਪਞ੍ਚਕਂ।

੪. ਰੂਪਾਵਚਰਵਿਪਾਕਾ

੬੩੦. ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਝਾਨਾਨਿ – ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ, ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ, ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ, ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ।

੬੩੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਰੂਪਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਂ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਂ ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ – ਵਿਤਕ੍ਕੋ, ਵਿਚਾਰੋ, ਪੀਤਿ, ਸੁਖਂ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨਂ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ॰... ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਰੂਪਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਂ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨਂ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ॰... ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਪਞ੍ਚਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਦੁਵਙ੍ਗਿਕਂ ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ – ਉਪੇਕ੍ਖਾ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਞ੍ਚਮਂ ਝਾਨਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰...।

੫. ਅਰੂਪਾਵਚਰਵਿਪਾਕਾ

੬੩੨. ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਸਬ੍ਬਸੋ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਸਞ੍ਞਾਸਹਗਤਂ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਅਰੂਪਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਂ ਸਬ੍ਬਸੋ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਸਞ੍ਞਾਸਹਗਤਂ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਦੁਵਙ੍ਗਿਕਂ ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ – ਉਪੇਕ੍ਖਾ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੬. ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਵਿਪਾਕਾ

੬੩੩. ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਝਾਨਾਨਿ – ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ, ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ, ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ, ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ।

੬੩੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਭਾਵਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਂ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ ਸੁਞ੍ਞਤਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਂ ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ – ਵਿਤਕ੍ਕੋ, ਵਿਚਾਰੋ, ਪੀਤਿ, ਸੁਖਂ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨਂ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ॰... ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਭਾਵਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਂ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨਂ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ॰... ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ... ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਪਞ੍ਚਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ ਸੁਞ੍ਞਤਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਦੁਵਙ੍ਗਿਕਂ ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ – ਉਪੇਕ੍ਖਾ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਞ੍ਚਮਂ ਝਾਨਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੭. ਰੂਪਾਰੂਪਾਵਚਰਕਿਰਿਯਾ

੬੩੫. ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਝਾਨਾਨਿ – ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ, ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ, ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ, ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ।

੬੩੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪਾਵਚਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਕਿਰਿਯਂ ਨੇਵ ਕੁਸਲਂ ਨਾਕੁਸਲਂ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਂ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰਂ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਂ ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ – ਵਿਤਕ੍ਕੋ, ਵਿਚਾਰੋ, ਪੀਤਿ, ਸੁਖਂ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪਾਵਚਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਕਿਰਿਯਂ ਨੇਵ ਕੁਸਲਂ ਨਾਕੁਸਲਂ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਂ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰਂ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨਂ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ॰... ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਪਞ੍ਚਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਦੁਵਙ੍ਗਿਕਂ ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ – ਉਪੇਕ੍ਖਾ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਞ੍ਚਮਂ ਝਾਨਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੬੩੭. ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਰੂਪਾਵਚਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਕਿਰਿਯਂ ਨੇਵ ਕੁਸਲਂ ਨਾਕੁਸਲਂ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਂ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰਂ ਸਬ੍ਬਸੋ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਸਞ੍ਞਾਸਹਗਤਂ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਦੁਵਙ੍ਗਿਕਂ ਝਾਨਂ ਹੋਤਿ – ਉਪੇਕ੍ਖਾ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਝਾਨਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿ।

ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯਂ।

੩. ਪਞ੍ਹਾਪੁਚ੍ਛਕਂ

੬੩੮. ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਝਾਨਾਨਿ – ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਸਵਿਤਕ੍ਕਂ ਸਵਿਚਾਰਂ ਵਿਵੇਕਜਂ ਪੀਤਿਸੁਖਂ ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨਂ ਵੂਪਸਮਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਸਮ੍ਪਸਾਦਨਂ

ਚੇਤਸੋ ਏਕੋਦਿਭਾਵਂ ਅਵਿਤਕ੍ਕਂ ਅਵਿਚਾਰਂ ਸਮਾਧਿਜਂ ਪੀਤਿਸੁਖਂ ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ...ਪੇ॰... ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਿਰਾਗਾ ਉਪੇਕ੍ਖਕੋ ਚ ਵਿਹਰਤਿ ਸਤੋ ਚ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਸੁਖਞ੍ਚ ਕਾਯੇਨ ਪਟਿਸਂਵੇਦੇਤਿ, ਯਂ ਤਂ ਅਰਿਯਾ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ – ''ਉਪੇਕ੍ਖਕੋ ਸਤਿਮਾ ਸੁਖਵਿਹਾਰੀ''ਤਿ ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ...ਪੇ॰... ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਸੋਮਨਸ੍ਸਦੋਮਨਸ੍ਸਾਨਂ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਮਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਤਿਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਂ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ।

੬੩੯. ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਝਾਨਾਨਂ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ...ਪੇ॰... ਕਤਿ ਸਰਣਾ, ਕਤਿ ਅਰਣਾ?

੧. ਤਿਕਂ

੬੪੦. ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਤੀਣਿ ਝਾਨਾਨਿ – ਏਤ੍ਥੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ – ਏਤ੍ਥੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਵੇਦਨਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ। ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਸਿਯਾ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ – ਏਤ੍ਥੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਂ ਸਵਿਚਾਰਂ, ਤੀਣਿ ਝਾਨਾਨਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਦ੍ਵੇ ਝਾਨਾਨਿ – ਏਤ੍ਥੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਪੀਤਿਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਤੀਣਿ ਝਾਨਾਨਿ – ਏਤ੍ਥੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਸੁਖਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ – ਏਤ੍ਥੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਉਪੇਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ। ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਸਿਯਾ ਆਚਯਗਾਮਿਨੋ, ਸਿਯਾ ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੋ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੋ। ਸਿਯਾ ਸੇਕ੍ਖਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੇਕ੍ਖਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ। ਸਿਯਾ ਮਹਗ੍ਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ। ਤੀਣਿ ਝਾਨਾਨਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ , ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿ; ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਸਿਯਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਂ; ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਨ੍ਤਿਪਿ, ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਨ੍ਤਿਪਿ, ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਨ੍ਤਿਪਿ । ਸਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਾ, ਸਿਯਾ ਪਣੀਤਾ। ਸਿਯਾ ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਤੀਣਿ ਝਾਨਾਨਿ ਨ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾਤਿਪਿ, ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੋਤਿਪਿ; ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਂ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਨ੍ਤਿਪਿ, ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਨ੍ਤਿਪਿ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤੀਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੋ। ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਤੀਣਿ ਝਾਨਾਨਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ; ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਨ੍ਤਿਪਿ, ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਨ੍ਤਿਪਿ, ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮਣਨ੍ਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ। ਤੀਣਿ ਝਾਨਾਨਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਨ੍ਤਿਪਿ, ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਨ੍ਤਿਪਿ, ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਨ੍ਤਿਪਿ। ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਘਾ।

੨. ਦੁਕਂ

੬੪੧. ਨ ਹੇਤੂ, ਸਹੇਤੁਕਾ, ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ''ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾ''ਤਿ, ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ, ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ''ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾ''ਤਿ, ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ, ਨ ਹੇਤੂ ਸਹੇਤੁਕਾ।

ਸਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ, ਸਙ੍ਖਤਾ, ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾ, ਅਪ੍ਪਟਿਘਾ, ਅਰੂਪਾ , ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ, ਕੇਨਚਿ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ।

ਨੋ ਆਸਵ਼ਾ, ਸਿਯਾ ਸਾਸਵ਼ਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਸਵ਼ਾ, ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ''ਆਸਵ਼ਾ ਚੇਵ ਸਾਸਵ਼ਾ ਚਾ''ਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਾਸਵ਼ਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵ਼ਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ''ਸਾਸਵ਼ਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵ਼ਾ''ਤਿ। ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ''ਆਸਵ਼ਾ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾਤਿ''ਪਿ, ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵ਼ਾਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਾਸਵ਼ਾ, ਸਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਨਾਸਵ਼ਾ।

ਨੋ ਸੰਯੋਜਨਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਗਨ੍ਥਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਓਘਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਯੋਗਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਨੀਵਰਣਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਪਰਾਮਾਸਾ...ਪੇ॰... ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਾ, ਚੇਤਸਿਕਾ, ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਾ, ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ, ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੁਨੋ, ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੋ, ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ, ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੁਨੋ, ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੋ, ਬਾਹਿਰਾ, ਨੋ ਉਪਾਦਾ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾ।

ਨੋ ਉਪਾਦਾਨਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਕਿਲੇਸਾ...ਪੇ॰... ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ – ਏਤ੍ਥੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਵਿਤਕ੍ਕੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕੰ, ਤੀਣਿ ਝਾਨਾਨਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਾ। ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ – ਏਤ੍ਥੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਵਿਚਾਰੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਵਿਚਾਰੰ, ਤੀਣਿ ਝਾਨਾਨਿ ਅਵਿਚਾਰਾ। ਦ੍ਵੇ ਝਾਨਾਨਿ – ਏਤ੍ਥੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਪੀਤਿੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਾ, ਦ੍ਵੇ ਝਾਨਾਨਿ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ। ਦ੍ਵੇ ਝਾਨਾਨਿ – ਏਤ੍ਥੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਪੀਤਿੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਦ੍ਵੇ ਝਾਨਾਨਿ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਤੀਣਿ ਝਾਨਾਨਿ – ਏਤ੍ਥੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਸੁਖੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤੰ। ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ – ਏਤ੍ਥੁਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਉਪੇਕ੍ਖੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ, ਤੀਣਿ ਝਾਨਾਨਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਨ ਕਾਮਾਵਚਰਾ, ਸਿਯਾ ਰੂਪਾਵਚਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾ, ਤੀਣਿ ਝਾਨਾਨਿ ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ, ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਾਵਚਰੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰੰ, ਸਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਸਉਤ੍ਤਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਤ੍ਤਰਾ, ਅਰਣਾਤਿ।

ਪਞ੍ਹਾਪੁਚ੍ਛਕੰ।

ਝਾਨਵਿਭਙ੍ਗੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੧੩. ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਵਿਭਙ੍ਗੋ

੧. ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਭਾਜਨੀਯਂ

੬੪੨. ਚਤਸ੍ਸੋ ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਯੋ – ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੇਤ੍ਤਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਏਕਂ ਦਿਸਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ, ਤਥਾ ਦੁਤਿਯਂ, ਤਥਾ ਤਤਿਯਂ, ਤਥਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ [ਚਤੁਤ੍ਥਿਂ (ਸੀ॰)]। ਇਤਿ ਉਦ੍ਧਮਧੋ ਤਿਰਿਯਂ ਸਬ੍ਬਧਿ ਸਬ੍ਬਤ੍ਤਤਾਯ ਸਬ੍ਬਾਵਨ੍ਤਂ ਲੋਕਂ ਮੇਤ੍ਤਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਵਿਪੁਲੇਨ ਮਹਗ੍ਗਤੇਨ ਅਪ੍ਪਮਾਣੇਨ ਅਵੇਰੇਨ ਅਬ੍ਯਾਪਜ੍ਜੇਨ [ਅਬ੍ਯਾਪਜ੍ਝੇਨ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ। ਕਰੁਣਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਏਕਂ ਦਿਸਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ, ਤਥਾ ਦੁਤਿਯਂ, ਤਥਾ ਤਤਿਯਂ, ਤਥਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ। ਇਤਿ ਉਦ੍ਧਮਧੋ ਤਿਰਿਯਂ ਸਬ੍ਬਧਿ ਸਬ੍ਬਤ੍ਤਤਾਯ ਸਬ੍ਬਾਵਨ੍ਤਂ ਲੋਕਂ ਕਰੁਣਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਵਿਪੁਲੇਨ ਮਹਗ੍ਗਤੇਨ ਅਪ੍ਪਮਾਣੇਨ ਅਵੇਰੇਨ ਅਬ੍ਯਾਪਜ੍ਜੇਨ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ। ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਏਕਂ ਦਿਸਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ, ਤਥਾ ਦੁਤਿਯਂ, ਤਥਾ ਤਤਿਯਂ, ਤਥਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ। ਇਤਿ ਉਦ੍ਧਮਧੋ ਤਿਰਿਯਂ ਸਬ੍ਬਧਿ ਸਬ੍ਬਤ੍ਤਤਾਯ ਸਬ੍ਬਾਵਨ੍ਤਂ ਲੋਕਂ ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਵਿਪੁਲੇਨ ਮਹਗ੍ਗਤੇਨ ਅਪ੍ਪਮਾਣੇਨ ਅਵੇਰੇਨ ਅਬ੍ਯਾਪਜ੍ਜੇਨ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ। ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਏਕਂ ਦਿਸਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ, ਤਥਾ ਦੁਤਿਯਂ, ਤਥਾ ਤਤਿਯਂ, ਤਥਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ। ਇਤਿ ਉਦ੍ਧਮਧੋ ਤਿਰਿਯਂ ਸਬ੍ਬਧਿ ਸਬ੍ਬਤ੍ਤਤਾਯ ਸਬ੍ਬਾਵਨ੍ਤਂ ਲੋਕਂ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਵਿਪੁਲੇਨ ਮਹਗ੍ਗਤੇਨ ਅਪ੍ਪਮਾਣੇਨ ਅਵੇਰੇਨ ਅਬ੍ਯਾਪਜ੍ਜੇਨ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ।

੧. ਮੇਤ੍ਤਾ

੬੪੩. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੇਤ੍ਤਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਏਕਂ ਦਿਸਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ? ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਨਾਮ ਏਕਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਪਿਯਂ ਮਨਾਪਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯੇਯ੍ਯ, ਏਵਮੇਵ ਸਬ੍ਬੇ ਸਤ੍ਤੇ ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਫਰਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਮੇਤ੍ਤਾ? ਯਾ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਮੇਤ੍ਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਯਨਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਮੇਤ੍ਤਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮੇਤ੍ਤਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਚਿਤ੍ਤਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ ਹਦਯਂ ਪਣ੍ਡਰਂ ਮਨੋ ਮਨਾਯਤਨਂ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਚਿਤ੍ਤਂ''। ਇਦਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਇਮਾਯ ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਸਹਗਤਂ ਹੋਤਿ ਸਹਜਾਤਂ ਸਂਸਟ੍ਠਂ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮੇਤ੍ਤਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ''ਤਿ।

੬੪੪. ''ਏਕਂ ਦਿਸ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਂ ਵਾ ਦਿਸਂ ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਵਾ ਦਿਸਂ ਉਤ੍ਤਰਂ ਵਾ ਦਿਸਂ ਦਕ੍ਖਿਣਂ ਵਾ ਦਿਸਂ ਉਦ੍ਧਂ ਵਾ ਅਧੋ ਵਾ ਤਿਰਿਯਂ ਵਾ ਵਿਦਿਸਂ ਵਾ।

੬੪੫. ''ਫਰਿਤ੍ਵਾ''ਤਿ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ।

੬੪੬. ''ਵਿਹਰਤੀ''ਤਿ ਇਰਿਯਤਿ ਵਤ੍ਤਤਿ ਪਾਲੇਤਿ ਯਪੇਤਿ ਯਾਪੇਤਿ ਚਰਤਿ ਵਿਹਰਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਹਰਤੀ''ਤਿ।

੬੪੭. ''ਤਥਾ ਦੁਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ ਯਥੇਵ ਏਕਂ ਦਿਸਂ ਤਥਾ ਦੁਤਿਯਂ ਦਿਸਂ ਤਥਾ ਤਤਿਯਂ ਦਿਸਂ ਤਥਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਦਿਸਂ ਤਥਾ ਉਦ੍ਧਂ ਤਥਾ ਅਧੋ ਤਥਾ ਤਿਰਿਯਂ ਤਥਾ ਵਿਦਿਸਂ।

੬੪੮. ''ਸਬ੍ਬਧਿ ਸਬ੍ਬਤ੍ਤਤਾਯ ਸਬ੍ਬਾਵਨ੍ਤਂ ਲੋਕ''ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਨ ਸਬ੍ਬਂ ਸਬ੍ਬਥਾ ਸਬ੍ਬਂ ਅਸੇਸਂ ਨਿਸ੍ਸੇਸਂ। ਪਰਿਯਾਦਾਯਵਚਨਮੇਤਂ – ''ਸਬ੍ਬਧਿ ਸਬ੍ਬਤ੍ਤਤਾਯ ਸਬ੍ਬਾਵਨ੍ਤਂ ਲੋਕ''ਨ੍ਤਿ।

੬੪੯. ‘‘ਮੇਤ੍ਤਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ’’ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਮੇਤ੍ਤਾ? ਯਾ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਮੇਤ੍ਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਯਨਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯਿਤਤ੍ਤੰ ਮੇਤ੍ਤਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਮੇਤ੍ਤਾ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਚਿਤ੍ਤਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਚਿਤ੍ਤਂ’’। ਇਦਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਇਮਾਯ ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਸਹਗਤਂ ਹੋਤਿ ਸਹਜਾਤਂ ਸਂਸਟ੍ਠਂ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਮੇਤ੍ਤਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ’’ਤਿ।

੬੫੦. ‘‘ਵਿਪੁਲੇਨਾ’’ਤਿ ਯਂ ਵਿਪੁਲਂ ਤਂ ਮਹਗ੍ਗਤਂ, ਯਂ ਮਹਗ੍ਗਤਂ ਤਂ ਅਪ੍ਪਮਾਣਂ, ਯਂ ਅਪ੍ਪਮਾਣਂ ਸੋ ਅਵੇਰੋ, ਯੋ ਅਵੇਰੋ ਸੋ ਅਬ੍ਯਾਪਜ੍ਜੋ [ਅਬ੍ਯਾਪਜ੍ਝੋ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)]।

੬੫੧. ‘‘ਫਰਿਤ੍ਵਾ’’ਤਿ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ।

੬੫੨. ‘‘ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿ।

੨. ਕਰੁਣਾ

੬੫੩. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕਰੁਣਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਏਕਂ ਦਿਸਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ? ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਨਾਮ ਏਕਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਦੁਗ੍ਗਤਂ ਦੁਰੂਪੇਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਰੁਣਾਯੇਯ੍ਯ, ਏਵਮੇਵ ਸਬ੍ਬੇ ਸਤ੍ਤੇ ਕਰੁਣਾਯ ਫਰਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਕਰੁਣਾ? ਯਾ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਕਰੁਣਾ ਕਰੁਣਾਯਨਾ ਕਰੁਣਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਕਰੁਣਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਕਰੁਣਾ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਚਿਤ੍ਤਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਚਿਤ੍ਤਂ’’। ਇਦਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਇਮਾਯ ਕਰੁਣਾਯ ਸਹਗਤਂ ਹੋਤਿ ਸਹਜਾਤਂ ਸਂਸਟ੍ਠਂ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਕਰੁਣਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ’’ਤਿ।

੬੫੪. ‘‘ਏਕਂ ਦਿਸ’’ਨ੍ਤਿ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਂ ਵਾ ਦਿਸਂ ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਵਾ ਦਿਸਂ ਉਤ੍ਤਰਂ ਵਾ ਦਿਸਂ ਦਕ੍ਖਿਣਂ ਵਾ ਦਿਸਂ ਉਦ੍ਧਂ ਵਾ ਅਧੋ ਵਾ ਤਿਰਿਯਂ ਵਾ ਵਿਦਿਸਂ ਵਾ।

੬੫੫. ‘‘ਫਰਿਤ੍ਵਾ’’ਤਿ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ।

੬੫੬. ‘‘ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿ ਇਰਿਯਤਿ ਵਤ੍ਤਤਿ ਪਾਲੇਤਿ ਯਪੇਤਿ ਯਾਪੇਤਿ ਚਰਤਿ ਵਿਹਰਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿ।

੬੫੭. ‘‘ਤਥਾ ਦੁਤਿਯ’’ਨ੍ਤਿ ਯਥੇਵ ਏਕਂ ਦਿਸਂ ਤਥਾ ਦੁਤਿਯਂ ਦਿਸਂ ਤਥਾ ਤਤਿਯਂ ਦਿਸਂ ਤਥਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਦਿਸਂ ਤਥਾ ਉਦ੍ਧਂ ਤਥਾ ਅਧੋ ਤਥਾ ਤਿਰਿਯਂ ਤਥਾ ਵਿਦਿਸਂ।

੬੫੮. ‘‘ਸਬ੍ਬਧਿ ਸਬ੍ਬਤ੍ਤਤਾਯ ਸਬ੍ਬਾਵਨ੍ਤਂ ਲੋਕ’’ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਨ ਸਬ੍ਬਂ ਸਬ੍ਬਥਾ ਸਬ੍ਬਂ ਅਸੇਸਂ ਨਿਸ੍ਸੇਸਂ। ਪਰਿਯਾਦਾਯਵਚਨਮੇਤਂ – ‘‘ਸਬ੍ਬਧਿ ਸਬ੍ਬਤ੍ਤਤਾਯ ਸਬ੍ਬਾਵਨ੍ਤਂ ਲੋਕ’’ਨ੍ਤਿ।

੬੫੯. ‘‘ਕਰੁਣਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ’’ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਕਰੁਣਾ? ਯਾ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਕਰੁਣਾ ਕਰੁਣਾਯਨਾ ਕਰੁਣਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਕਰੁਣਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਕਰੁਣਾ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਚਿਤ੍ਤਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਚਿਤ੍ਤਂ’’। ਇਦਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਇਮਾਯ ਕਰੁਣਾਯ ਸਹਗਤਂ ਹੋਤਿ ਸਹਜਾਤਂ ਸਂਸਟ੍ਠਂ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਕਰੁਣਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ’’ਤਿ।

੬੬੦. ‘‘ਵਿਪੁਲੇਨਾ’’ਤਿ ਯਂ ਵਿਪੁਲਂ ਤਂ ਮਹਗ੍ਗਤਂ, ਯਂ ਮਹਗ੍ਗਤਂ ਤਂ ਅਪ੍ਪਮਾਣਂ, ਯਂ ਅਪ੍ਪਮਾਣਂ ਸੋ ਅਵੇਰੋ, ਯੋ ਅਵੇਰੋ ਸੋ ਅਬ੍ਯਾਪਜ੍ਜੋ।

੬੬੧. ‘‘ਫਰਿਤ੍ਵਾ’’ਤਿ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ।

੬੬੨. ‘‘ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿ।

੩. ਮੁਦਿਤਾ

੬੬੩. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਏਕਂ ਦਿਸਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ? ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਨਾਮ ਏਕਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਪਿਯਂ ਮਨਾਪਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮੁਦਿਤੋ ਅਸ੍ਸ, ਏਵਮੇਵ ਸਬ੍ਬੇ ਸਤ੍ਤੇ ਮੁਦਿਤਾਯ ਫਰਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਮੁਦਿਤਾ? ਯਾ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਮੁਦਿਤਾ ਮੁਦਿਤਾਯਨਾ ਮੁਦਿਤਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਮੁਦਿਤਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਮੁਦਿਤਾ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਚਿਤ੍ਤਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਚਿਤ੍ਤਂ’’। ਇਦਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਇਮਾਯ ਮੁਦਿਤਾਯ ਸਹਗਤਂ ਹੋਤਿ ਸਹਜਾਤਂ ਸਂਸਟ੍ਠਂ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ’’ਤਿ।

੬੬੪. ‘‘ਏਕਂ ਦਿਸ’’ਨ੍ਤਿ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਂ ਵਾ ਦਿਸਂ ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਵਾ ਦਿਸਂ ਉਤ੍ਤਰਂ ਵਾ ਦਿਸਂ ਦਕ੍ਖਿਣਂ ਵਾ ਦਿਸਂ ਉਦ੍ਧਂ ਵਾ ਅਧੋ ਵਾ ਤਿਰਿਯਂ ਵਾ ਵਿਦਿਸਂ ਵਾ।

੬੬੫. ‘‘ਫਰਿਤ੍ਵਾ’’ਤਿ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ।

੬੬੬. ‘‘ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿ।

੬੬੭. ‘‘ਤਥਾ ਦੁਤਿਯ’’ਨ੍ਤਿ ਯਥੇਵ ਏਕਂ ਦਿਸਂ ਤਥਾ ਦੁਤਿਯਂ ਦਿਸਂ ਤਥਾ ਤਤਿਯਂ ਦਿਸਂ ਤਥਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਦਿਸਂ ਤਥਾ ਉਦ੍ਧਂ ਤਥਾ ਅਧੋ ਤਥਾ ਤਿਰਿਯਂ ਤਥਾ ਵਿਦਿਸਂ।

੬੬੮. ‘‘ਸਬ੍ਬਧਿ ਸਬ੍ਬਤ੍ਤਤਾਯ ਸਬ੍ਬਾਵਨ੍ਤਂ ਲੋਕ’’ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਨ ਸਬ੍ਬਂ ਸਬ੍ਬਥਾ ਸਬ੍ਬਂ ਅਸੇਸਂ ਨਿਸ੍ਸੇਸਂ। ਪਰਿਯਾਦਾਯਵਚਨਮੇਤਂ – ‘‘ਸਬ੍ਬਧਿ ਸਬ੍ਬਤ੍ਤਤਾਯ ਸਬ੍ਬਾਵਨ੍ਤਂ ਲੋਕ’’ਨ੍ਤਿ।

੬੬੯. ‘‘ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ’’ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਮੁਦਿਤਾ? ਯਾ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਮੁਦਿਤਾ ਮੁਦਿਤਾਯਨਾ ਮੁਦਿਤਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਮੁਦਿਤਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਮੁਦਿਤਾ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਚਿਤ੍ਤਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਚਿਤ੍ਤਂ’’। ਇਦਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਇਮਾਯ ਮੁਦਿਤਾਯ ਸਹਗਤਂ ਹੋਤਿ ਸਹਜਾਤਂ ਸਂਸਟ੍ਠਂ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ’’ਤਿ।

੬੭੦. ‘‘ਵਿਪੁਲੇਨਾ’’ਤਿ ਯਂ ਵਿਪੁਲਂ ਤਂ ਮਹਗ੍ਗਤਂ, ਯਂ ਮਹਗ੍ਗਤਂ ਤਂ ਅਪ੍ਪਮਾਣਂ, ਯਂ ਅਪ੍ਪਮਾਣਂ ਸੋ ਅਵੇਰੋ, ਯੋ ਅਵੇਰੋ ਸੋ ਅਬ੍ਯਾਪਜ੍ਜੋ।

੬੭੧. ‘‘ਫਰਿਤ੍ਵਾ’’ਤਿ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ।

੬੭੨. ‘‘ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿ ...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿ।

੪. ਉਪੇਕ੍ਖਾ

੬੭੩. ਕਥਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਏਕਂ ਦਿਸਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ? ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਨਾਮ ਏਕਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਨੇਵ ਮਨਾਪਂ ਨ ਅਮਨਾਪਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਪੇਕ੍ਖਕੋ ਅਸ੍ਸ, ਏਵਮੇਵ ਸਬ੍ਬੇ ਸਤ੍ਤੇ ਉਪੇਕ੍ਖਾਯ ਫਰਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ? ਯਾ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਯਨਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਉਪੇਕ੍ਖਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਉਪੇਕ੍ਖਾ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਚਿਤ੍ਤਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਚਿਤ੍ਤਂ’’। ਇਦਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਇਮਾਯ ਉਪੇਕ੍ਖਾਯ ਸਹਗਤਂ ਹੋਤਿ ਸਹਜਾਤਂ ਸਂਸਟ੍ਠਂ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ’’ਤਿ।

੬੭੪. ‘‘ਏਕਂ ਦਿਸ’’ਨ੍ਤਿ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਂ ਵਾ ਦਿਸਂ ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਵਾ ਦਿਸਂ ਉਤ੍ਤਰਂ ਵਾ ਦਿਸਂ ਦਕ੍ਖਿਣਂ ਵਾ ਦਿਸਂ ਉਦ੍ਧਂ ਵਾ ਅਧੋ ਵਾ ਤਿਰਿਯਂ ਵਾ ਵਿਦਿਸਂ ਵਾ।

੬੭੫. ‘‘ਫਰਿਤ੍ਵਾ’’ਤਿ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ।

੬੭੬. ‘‘ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿ।

੬੭੭. ‘‘ਤਥਾ ਦੁਤਿਯ’’ਨ੍ਤਿ ਯਥੇਵ ਏਕਂ ਦਿਸਂ ਤਥਾ ਦੁਤਿਯਂ ਦਿਸਂ ਤਥਾ ਤਤਿਯਂ ਦਿਸਂ ਤਥਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਦਿਸਂ ਤਥਾ ਉਦ੍ਧਂ ਤਥਾ ਅਧੋ ਤਥਾ ਤਿਰਿਯਂ ਤਥਾ ਵਿਦਿਸਂ।

੬੭੮. ‘‘ਸਬ੍ਬਧਿ ਸਬ੍ਬਤ੍ਤਤਾਯ ਸਬ੍ਬਾਵਨ੍ਤਂ ਲੋਕ’’ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਨ ਸਬ੍ਬਂ ਸਬ੍ਬਥਾ ਸਬ੍ਬਂ ਅਸੇਸਂ ਨਿਸ੍ਸੇਸਂ। ਪਰਿਯਾਦਾਯਵਚਨਮੇਤਂ – ‘‘ਸਬ੍ਬਧਿ ਸਬ੍ਬਤ੍ਤਤਾਯ ਸਬ੍ਬਾਵਨ੍ਤਂ ਲੋਕ’’ਨ੍ਤਿ।

੬੭੯. ‘‘ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ’’ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ? ਯਾ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਯਨਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਉਪੇਕ੍ਖਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਉਪੇਕ੍ਖਾ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਚਿਤ੍ਤਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ...ਪੇ॰... ਤਜ੍ਜਾਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਚਿਤ੍ਤਂ’’। ਇਦਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਇਮਾਯ ਉਪੇਕ੍ਖਾਯ ਸਹਗਤਂ ਹੋਤਿ ਸਹਜਾਤਂ ਸਂਸਟ੍ਠਂ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ। ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ’’ਤਿ।

੬੮੦. ‘‘ਵਿਪੁਲੇਨਾ’’ਤਿ ਯਂ ਵਿਪੁਲਂ ਤਂ ਮਹਗ੍ਗਤਂ, ਯਂ ਮਹਗ੍ਗਤਂ ਤਂ ਅਪ੍ਪਮਾਣਂ, ਯਂ ਅਪ੍ਪਮਾਣਂ ਸੋ ਅਵੇਰੋ, ਯੋ ਅਵੇਰੋ ਸੋ ਅਬ੍ਯਾਪਜ੍ਜੋ।

੬੮੧. ‘‘ਫਰਿਤ੍ਵਾ’’ਤਿ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਧਿਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ।

੬੮੨. ‘‘ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿ...ਪੇ॰... ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿ।

ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਭਾਜਨੀਯਂ।

੨. ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯੰ

੬੮੩. ਚਤਸ੍ਸੋ ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਯੋ – ਮੇਤ੍ਤਾ, ਕਰੁਣਾ, ਮੁਦਿਤਾ, ਉਪੇਕ੍ਖਾ।

੬੮੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਮੇਤ੍ਤਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਸਹਗਤਂ , ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਮੇਤ੍ਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਯਨਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਮੇਤ੍ਤਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮੇਤ੍ਤਾ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਮੇਤ੍ਤਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨਂ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ॰... ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਮੇਤ੍ਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਯਨਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਮੇਤ੍ਤਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮੇਤ੍ਤਾ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਮੇਤ੍ਤਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਿਰਾਗਾ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਮੇਤ੍ਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਯਨਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਮੇਤ੍ਤਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮੇਤ੍ਤਾ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੬੮੫. ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਮੇਤ੍ਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਯਨਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਮੇਤ੍ਤਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮੇਤ੍ਤਾ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਂ ਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਂ ਵਿਵੇਕਜਂ ਪੀਤਿਸੁਖਂ ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਮੇਤ੍ਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਯਨਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਮੇਤ੍ਤਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮੇਤ੍ਤਾ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨਂ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਮੇਤ੍ਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਯਨਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਮੇਤ੍ਤਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮੇਤ੍ਤਾ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਿਰਾਗਾ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਮੇਤ੍ਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਯਨਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਮੇਤ੍ਤਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮੇਤ੍ਤਾ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੬੮੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਕਰੁਣਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਕਰੁਣਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਰੁਣਾ ਕਰੁਣਾਯਨਾ ਕਰੁਣਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਕਰੁਣਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਕਰੁਣਾ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਕਰੁਣਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਕਰੁਣਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਿਰਾਗਾ...ਪੇ॰... ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਕਰੁਣਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਰੁਣਾ ਕਰੁਣਾਯਨਾ ਕਰੁਣਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਕਰੁਣਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਕਰੁਣਾ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਕਰੁਣਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਕਰੁਣਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਿਰਾਗਾ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਕਰੁਣਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਰੁਣਾ ਕਰੁਣਾਯਨਾ ਕਰੁਣਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਕਰੁਣਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਕਰੁਣਾ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਕਰੁਣਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੬੮੭. ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਕਰੁਣਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਰੁਣਾ ਕਰੁਣਾਯਨਾ ਕਰੁਣਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਕਰੁਣਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਕਰੁਣਾ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਕਰੁਣਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਂ ਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਂ ਵਿਵੇਕਜਂ ਪੀਤਿਸੁਖਂ ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਕਰੁਣਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਰੁਣਾ ਕਰੁਣਾਯਨਾ ਕਰੁਣਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਕਰੁਣਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਕਰੁਣਾ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਕਰੁਣਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨਂ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਕਰੁਣਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਰੁਣਾ ਕਰੁਣਾਯਨਾ ਕਰੁਣਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਕਰੁਣਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਕਰੁਣਾ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਕਰੁਣਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਿਰਾਗਾ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਕਰੁਣਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਰੁਣਾ ਕਰੁਣਾਯਨਾ ਕਰੁਣਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਕਰੁਣਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਕਰੁਣਾ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਕਰੁਣਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੬੮੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਮੁਦਿਤਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਮੁਦਿਤਾ ਮੁਦਿਤਾਯਨਾ ਮੁਦਿਤਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਮੁਦਿਤਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਮੁਦਿਤਾ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਮੁਦਿਤਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਮੁਦਿਤਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨਂ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ॰... ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਮੁਦਿਤਾ ਮੁਦਿਤਾਯਤਨਾ ਮੁਦਿਤਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਮੁਦਿਤਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਮੁਦਿਤਾ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਮੁਦਿਤਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਮੁਦਿਤਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਿਰਾਗਾ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਮੁਦਿਤਾ ਮੁਦਿਤਾਯਨਾ ਮੁਦਿਤਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਮੁਦਿਤਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਮੁਦਿਤਾ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਮੁਦਿਤਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੬੮੯. ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਮੁਦਿਤਾ ਮੁਦਿਤਾਯਨਾ ਮੁਦਿਤਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਮੁਦਿਤਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਮੁਦਿਤਾ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਮੁਦਿਤਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਂ ਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਂ ਵਿਵੇਕਜਂ ਪੀਤਿਸੁਖਂ ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਮੁਦਿਤਾ ਮੁਦਿਤਾਯਨਾ ਮੁਦਿਤਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਮੁਦਿਤਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਮੁਦਿਤਾ’’। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਮੁਦਿਤਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨਂ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਮੁਦਿਤਾ ਮੁਦਿਤਾਯਨਾ ਮੁਦਿਤਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਮੁਦਿਤਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮੁਦਿਤਾ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਮੁਦਿਤਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਿਰਾਗਾ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਮੁਦਿਤਾ ਮੁਦਿਤਾਯਨਾ ਮੁਦਿਤਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਮੁਦਿਤਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮੁਦਿਤਾ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਮੁਦਿਤਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੬੯੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਯਨਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਉਪੇਕ੍ਖਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਉਪੇਕ੍ਖਾ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੬੯੧. ਚਤਸ੍ਸੋ ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਯੋ – ਮੇਤ੍ਤਾ, ਕਰੁਣਾ, ਮੁਦਿਤਾ, ਉਪੇਕ੍ਖਾ।

੬੯੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਮੇਤ੍ਤਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਸਹਗਤਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਰੂਪਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਂ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਮੇਤ੍ਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਯਨਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਮੇਤ੍ਤਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮੇਤ੍ਤਾ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਮੇਤ੍ਤਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨਂ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ॰... ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਸਹਗਤਂ , ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਰੂਪਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਂ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨਂ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ॰... ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਮੇਤ੍ਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਯਨਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਮੇਤ੍ਤਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮੇਤ੍ਤਾ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੬੯੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਕਰੁਣਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਕਰੁਣਾਸਹਗਤਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਰੂਪਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਂ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਕਰੁਣਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਰੁਣਾ ਕਰੁਣਾਯਨਾ ਕਰੁਣਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਕਰੁਣਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਕਰੁਣਾ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਕਰੁਣਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਕਰੁਣਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨਂ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ॰... ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਕਰੁਣਾਸਹਗਤਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਰੂਪਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਂ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨਂ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ॰... ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ

ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਕਰੁਣਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਰੁਣਾ ਕਰੁਣਾਯਨਾ ਕਰੁਣਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਕਰੁਣਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਕਰੁਣਾ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਕਰੁਣਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੬੯੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਮੁਦਿਤਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਰੂਪਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਂ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਮੁਦਿਤਾ ਮੁਦਿਤਾਯਨਾ ਮੁਦਿਤਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਮੁਦਿਤਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮੁਦਿਤਾ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਮੁਦਿਤਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਮੁਦਿਤਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨਂ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ॰... ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਰੂਪਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਂ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨਂ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ॰... ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਮੁਦਿਤਾ ਮੁਦਿਤਾਯਨਾ ਮੁਦਿਤਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਮੁਦਿਤਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮੁਦਿਤਾ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਮੁਦਿਤਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੬੯੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਰੂਪਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਂ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਯਨਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਉਪੇਕ੍ਖਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਉਪੇਕ੍ਖਾ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੬੯੬. ਚਤਸ੍ਸੋ ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਯੋ – ਮੇਤ੍ਤਾ, ਕਰੁਣਾ, ਮੁਦਿਤਾ, ਉਪੇਕ੍ਖਾ।

੬੯੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਮੇਤ੍ਤਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪਾਵਚਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਕਿਰਿਯਂ ਨੇਵ ਕੁਸਲਂ ਨਾਕੁਸਲਂ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਂ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰਂ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਮੇਤ੍ਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਯਨਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਮੇਤ੍ਤਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮੇਤ੍ਤਾ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਮੇਤ੍ਤਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪਾਵਚਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਕਿਰਿਯਂ ਨੇਵ ਕੁਸਲਂ ਨਾਕੁਸਲਂ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਂ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰਂ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨਂ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ॰... ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਮੇਤ੍ਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਯਨਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਮੇਤ੍ਤਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮੇਤ੍ਤਾ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੬੯੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਕਰੁਣਾ...ਪੇ॰... ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਮੁਦਿਤਾ...ਪੇ॰... ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪਾਵਚਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਕਿਰਿਯਂ ਨੇਵ ਕੁਸਲਂ ਨਾਕੁਸਲਂ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਂ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰਂ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਯਨਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਉਪੇਕ੍ਖਾਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਉਪੇਕ੍ਖਾ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੩. ਪਞ੍ਹਾਪੁਚ੍ਛਕਂ

੬੯੯. ਚਤਸ੍ਸੋ ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਯੋ – ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੇਤ੍ਤਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਏਕਂ ਦਿਸਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ ਤਥਾ ਦੁਤਿਯਂ ਤਥਾ ਤਤਿਯਂ ਤਥਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ, ਇਤਿ ਉਦ੍ਧਮਧੋ ਤਿਰਿਯਂ ਸਬ੍ਬਧਿ ਸਬ੍ਬਤ੍ਤਤਾਯ ਸਬ੍ਬਾਵਨ੍ਤਂ ਲੋਕਂ ਮੇਤ੍ਤਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਵਿਪੁਲੇਨ ਮਹਗ੍ਗਤੇਨ ਅਪ੍ਪਮਾਣੇਨ ਅਵੇਰੇਨ ਅਬ੍ਯਾਪਜ੍ਜੇਨ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ; ਕਰੁਣਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਏਕਂ ਦਿਸਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ ਤਥਾ ਦੁਤਿਯਂ ਤਥਾ ਤਤਿਯਂ ਤਥਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ, ਇਤਿ ਉਦ੍ਧਮਧੋ ਤਿਰਿਯਂ ਸਬ੍ਬਧਿ ਸਬ੍ਬਤ੍ਤਤਾਯ ਸਬ੍ਬਾਵਨ੍ਤਂ ਲੋਕਂ ਕਰੁਣਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਵਿਪੁਲੇਨ ਮਹਗ੍ਗਤੇਨ ਅਪ੍ਪਮਾਣੇਨ ਅਵੇਰੇਨ ਅਬ੍ਯਾਪਜ੍ਜੇਨ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ; ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਏਕਂ ਦਿਸਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ ਤਥਾ ਦੁਤਿਯਂ ਤਥਾ ਤਤਿਯਂ ਤਥਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ, ਇਤਿ ਉਦ੍ਧਮਧੋ ਤਿਰਿਯਂ ਸਬ੍ਬਧਿ ਸਬ੍ਬਤ੍ਤਤਾਯ ਸਬ੍ਬਾਵਨ੍ਤਂ ਲੋਕਂ ਮੁਦਿਤਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਵਿਪੁਲੇਨ ਮਹਗ੍ਗਤੇਨ ਅਪ੍ਪਮਾਣੇਨ ਅਵੇਰੇਨ ਅਬ੍ਯਾਪਜ੍ਜੇਨ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ; ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਏਕਂ ਦਿਸਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ ਤਥਾ ਦੁਤਿਯਂ ਤਥਾ ਤਤਿਯਂ ਤਥਾ ਚਤੁਤ੍ਥਂ, ਇਤਿ ਉਦ੍ਧਮਧੋ ਤਿਰਿਯਂ ਸਬ੍ਬਧਿ ਸਬ੍ਬਤ੍ਤਤਾਯ ਸਬ੍ਬਾਵਨ੍ਤਂ ਲੋਕਂ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੇਨ ਚੇਤਸਾ ਵਿਪੁਲੇਨ ਮਹਗ੍ਗਤੇਨ ਅਪ੍ਪਮਾਣੇਨ ਅਵੇਰੇਨ ਅਬ੍ਯਾਪਜ੍ਜੇਨ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਤਿ।

੭੦੦. ਚਤੁੰਨਂ ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਨਂ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ...ਪੇ॰... ਕਤਿ ਸਰਣਾ, ਕਤਿ ਅਰਣਾ?

੧. ਤਿਕਂ

੭੦੧. ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਤਿਸ੍ਸੋ ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਯੋ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ। ਤਿਸ੍ਸੋ ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਯੋ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ; ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਤਿਸ੍ਸੋ ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਯੋ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾਤਿ; ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਸਿਯਾ ਆਚਯਗਾਮਿਨੋ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੋ, ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ, ਮਹਗ੍ਗਤਾ, ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ। ਮਜ੍ਝਿਮਾ, ਅਨਿਯਤਾ, ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾਤਿਪਿ , ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੋਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੋ। ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਘਾ।

੨. ਦੁਕਂ

੭੦੨. ਮੇਤ੍ਤਾ ਹੇਤੁ, ਤਿਸ੍ਸੋ ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਯੋ ਨ ਹੇਤੂ, ਸਹੇਤੁਕਾ, ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਮੇਤ੍ਤਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚ; ਤਿਸ੍ਸੋ ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਯੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾਤਿ, ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ। ਮੇਤ੍ਤਾ ਹੇਤੁ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚ; ਤਿਸ੍ਸੋ ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਯੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾਤਿ, ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ। ਤਿਸ੍ਸੋ ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਯੋ ਨ ਹੇਤੂ ਸਹੇਤੁਕਾ; ਮੇਤ੍ਤਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੁਕਾਤਿਪਿ, ਨ ਹੇਤੁ ਅਹੇਤੁਕਾਤਿਪਿ।

ਸਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ, ਸਙ੍ਖਤਾ, ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾ, ਅਪ੍ਪਟਿਘਾ, ਅਰੂਪਾ, ਲੋਕਿਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ, ਨੋ ਆਸਵਾ, ਸਾਸਵਾ, ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ , ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚਾਤਿ, ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾ, ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾਤਿਪਿ, ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾਤਿਪਿ। ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਾਸਵਾ।

ਨੋ ਸਂਯੋਜਨਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਗਨ੍ਥਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਓਘਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਯੋਗਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਨੀਵਰਣਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਪਰਾਮਾਸਾ ...ਪੇ॰... ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਾ, ਚੇਤਸਿਕਾ, ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਾ, ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ, ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੁਨੋ, ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੋ, ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ, ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੁਨੋ, ਚਿਤ੍ਤਸਂਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੋ, ਬਾਹਿਰਾ, ਨੋ ਉਪਾਦਾ, ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾ।

ਨੋ ਉਪਾਦਾਨਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਕਿਲੇਸਾ...ਪੇ॰... ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਤਿਸ੍ਸੋ ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਯੋ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਾ; ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਾ। ਤਿਸ੍ਸੋ ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਯੋ ਸਿਯਾ ਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਚਾਰਾ; ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਅਵਿਚਾਰਾ। ਤਿਸ੍ਸੋ ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਯੋ ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ; ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ। ਤਿਸ੍ਸੋ ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਯੋ ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ; ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਤਿਸ੍ਸੋ ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਯੋ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ। ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਤਿਸ੍ਸੋ ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਯੋ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਨ ਕਾਮਾਵਚਰਾ, ਰੂਪਾਵਚਰਾ, ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ, ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ, ਅਨਿਯਤਾ, ਸਉਤ੍ਤਰਾ, ਅਰਣਾਤਿ।

ਪਞ੍ਹਾਪੁਚ੍ਛਕਂ।

ਅਪ੍ਪਮਞ੍ਞਾਵਿਭਙ੍ਗੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੧੪. ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਿਭਙ੍ਗੋ

੧. ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯਂ

੭੦੩ . ਪਞ੍ਚ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ – ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ, ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ, ਕਾਮੇਸੁਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ, ਮੁਸਾਵਾਦਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ, ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ।

੭੦੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਂ ਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਮਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਆਰਤਿ ਵਿਰਤਿ ਪਟਿਵਿਰਤਿ ਵੇਰਮਣੀ ਅਕਿਰਿਯਾ ਅਕਰਣਂ ਅਨਜ੍ਝਾਪਤ੍ਤਿ ਵੇਲਾਅਨਤਿਕ੍ਕਮੋ ਸੇਤੁਘਾਤੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੇਰਮਣਿਯਾ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਂ ਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਮਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਚੇਤਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਂ ਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਮਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਯੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ...ਪੇ॰... ਪਗ੍ਗਾਹੋ ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ'' ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਂ ਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਮਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਆਰਤਿ ਵਿਰਤਿ ਪਟਿਵਿਰਤਿ ਵੇਰਮਣੀ ਅਕਿਰਿਯਾ ਅਕਰਣਂ ਅਨਜ੍ਝਾਪਤ੍ਤਿ ਵੇਲਾਅਨਤਿਕ੍ਕਮੋ ਸੇਤੁਘਾਤੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੇਰਮਣਿਯਾ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੭੦੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਂ ਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਮਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਚੇਤਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਂ ਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਫਸ੍ਸੋ...ਪੇ॰... ਪਗ੍ਗਾਹੋ ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ''।

੭੦੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ...ਪੇ॰... ਕਾਮੇਸੁਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ...ਪੇ॰... ਮੁਸਾਵਾਦਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ...ਪੇ॰... ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਂ

ਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵਿਰਮਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਆਰਤਿ ਵਿਰਤਿ ਪਟਿਵਿਰਤਿ ਵੇਰਮਣੀ ਅਕਿਰਿਯਾ ਅਕਰਣਂ ਅਨਜ੍ਝਾਪਤ੍ਤਿ ਵੇਲਾਅਨਤਿਕ੍ਕਮੋ ਸੇਤੁਘਾਤੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੇਰਮਣਿਯਾ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ, ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਂ ਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵਿਰਮਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਚੇਤਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਂ ਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵਿਰਮਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਯੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ...ਪੇ॰... ਪਗ੍ਗਾਹੋ ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਂ ਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵਿਰਮਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਆਰਤਿ ਵਿਰਤਿ ਪਟਿਵਿਰਤਿ ਵੇਰਮਣੀ ਅਕਿਰਿਯਾ ਅਕਰਣਂ ਅਨਜ੍ਝਾਪਤ੍ਤਿ ਵੇਲਾਅਨਤਿਕ੍ਕਮੋ ਸੇਤੁਘਾਤੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੇਰਮਣਿਯਾ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੨੦੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਂ ਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵਿਰਮਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਚੇਤਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਂ ਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵਿਰਮਨ੍ਤਸ੍ਸ , ਯੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ...ਪੇ॰... ਪਗ੍ਗਾਹੋ ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ''।

੨੦੮. ਪਞ੍ਚ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ – ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ, ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ, ਕਾਮੇਸੁਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ , ਮੁਸਾਵਾਦਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ, ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ।

੨੦੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਂ ਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਹੀਨਂ... ਮਜ੍ਝਿਮਂ... ਪਣੀਤਂ... ਛਨ੍ਦਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ... ਵੀਰਿਯਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ... ਚਿਤ੍ਤਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ... ਵੀਮਂਸਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ... ਛਨ੍ਦਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ ਹੀਨਂ... ਮਜ੍ਝਿਮਂ... ਪਣੀਤਂ... ਵੀਰਿਯਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ ਹੀਨਂ... ਮਜ੍ਝਿਮਂ... ਪਣੀਤਂ... ਚਿਤ੍ਤਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ ਹੀਨਂ... ਮਜ੍ਝਿਮਂ... ਪਣੀਤਂ... ਵੀਮਂਸਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ ਹੀਨਂ... ਮਜ੍ਝਿਮਂ... ਪਣੀਤਂ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਮਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਯਾ

ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਆਰਤਿ ৱਿਰਤਿ ਪਟਿৱਿਰਤਿ ৱੇਰਮਣੀ ਅਕਿਰਿਯਾ ਅਕਰਣਂ ਅਨਜ੍ਝਾਪਤ੍ਤਿ ৱੇਲਾਅਨਤਿਕ੍ਕਮੋ ਸੇਤੁਘਾਤੋ – ਇਦਂ ৱੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ৱੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ''। ਅৱਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ৱੇਰਮਣਿਯਾ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ৱੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾৱਚਰਂ ਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਹੀਨਂ... ਮਜ੍ਝਿਮਂ... ਪਣੀਤਂ... ਛਨ੍ਦਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ... ৱੀਰਿਯਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ... ਚਿਤ੍ਤਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ... ৱੀਮਂਸਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ... ਛਨ੍ਦਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ ਹੀਨਂ... ਮਜ੍ਝਿਮਂ... ਪਣੀਤਂ... ৱੀਰਿਯਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ ਹੀਨਂ... ਮਜ੍ਝਿਮਂ... ਪਣੀਤਂ... ਚਿਤ੍ਤਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ ਹੀਨਂ... ਮਜ੍ਝਿਮਂ... ਪਣੀਤਂ... ৱੀਮਂਸਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ ਹੀਨਂ... ਮਜ੍ਝਿਮਂ... ਪਣੀਤਂ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ৱਿਰਮਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਸਞ੍ਚੇਤਯਿਤਤ੍ਤਂ – ਇਦਂ ৱੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ৱੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ''। ਅৱਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਚੇਤਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ৱੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾৱਚਰਂ ਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਹੀਨਂ... ਮਜ੍ਝਿਮਂ... ਪਣੀਤਂ... ਛਨ੍ਦਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ... ৱੀਰਿਯਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ... ਚਿਤ੍ਤਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ... ৱੀਮਂਸਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ... ਛਨ੍ਦਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ ਹੀਨਂ... ਮਜ੍ਝਿਮਂ... ਪਣੀਤਂ... ৱੀਰਿਯਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ ਹੀਨਂ... ਮਜ੍ਝਿਮਂ... ਪਣੀਤਂ... ਚਿਤ੍ਤਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ ਹੀਨਂ... ਮਜ੍ਝਿਮਂ... ਪਣੀਤਂ... ৱੀਮਂਸਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ ਹੀਨਂ... ਮਜ੍ਝਿਮਂ ... ਪਣੀਤਂ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ৱਿਰਮਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਯੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ...ਪੇ॰... ਪਗ੍ਗਾਹੋ ਅৱਿਕ੍ਖੇਪੋ – ਇਦਂ ৱੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ৱੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ৱੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾৱਚਰਂ ਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣৱਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣৱਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣৱਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣৱਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਹੀਨਂ... ਮਜ੍ਝਿਮਂ... ਪਣੀਤਂ... ਛਨ੍ਦਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ... ৱੀਰਿਯਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ... ਚਿਤ੍ਤਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ... ਛਨ੍ਦਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ ਹੀਨਂ... ਮਜ੍ਝਿਮਂ... ਪਣੀਤਂ... ৱੀਰਿਯਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ ਹੀਨਂ... ਮਜ੍ਝਿਮਂ... ਪਣੀਤਂ... ਚਿਤ੍ਤਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ ਹੀਨਂ... ਮਜ੍ਝਿਮਂ... ਪਣੀਤਂ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ৱਿਰਮਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਆਰਤਿ ৱਿਰਤਿ ਪਟਿৱਿਰਤਿ ৱੇਰਮਣੀ ਅਕਿਰਿਯਾ ਅਕਰਣਂ ਅਨਜ੍ਝਾਪਤ੍ਤਿ ৱੇਲਾਅਨਤਿਕ੍ਕਮੋ ਸੇਤੁਘਾਤੋ – ਇਦਂ ৱੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ৱੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ''। ਅৱਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ৱੇਰਮਣਿਯਾ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਅৱਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਚੇਤਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਫਸ੍ਸੋ...ਪੇ॰... ਪਗ੍ਗਾਹੋ ਅৱਿਕ੍ਖੇਪੋ – ਇਦਂ ৱੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ৱੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ''।

੨੧੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਾ ৱੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ...ਪੇ॰... ਕਾਮੇਸੁਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰਾ ৱੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ...ਪੇ॰... ਮੁਸਾৱਾਦਾ ৱੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ...ਪੇ॰... ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ৱੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾৱਚਰਂ ਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਹੀਨਂ... ਮਜ੍ਝਿਮਂ... ਪਣੀਤਂ... ਛਨ੍ਦਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ... ৱੀਰਿਯਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ ... ਚਿਤ੍ਤਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ... ৱੀਮਂਸਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ... ਛਨ੍ਦਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ ਹੀਨਂ... ਮਜ੍ਝਿਮਂ... ਪਣੀਤਂ... ৱੀਰਿਯਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ ਹੀਨਂ... ਮਜ੍ਝਿਮਂ... ਪਣੀਤਂ... ਚਿਤ੍ਤਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ ਹੀਨਂ... ਮਜ੍ਝਿਮਂ... ਪਣੀਤਂ... ৱੀਮਂਸਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ ਹੀਨਂ... ਮਜ੍ਝਿਮਂ... ਪਣੀਤਂ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ৱਿਰਮਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਆਰਤਿ ৱਿਰਤਿ ਪਟਿৱਿਰਤਿ ৱੇਰਮਣੀ ਅਕਿਰਿਯਾ ਅਕਰਣਂ ਅਨਜ੍ਝਾਪਤ੍ਤਿ ৱੇਲਾਅਨਤਿਕ੍ਕਮੋ ਸੇਤੁਘਾਤੋ – ਇਦਂ ৱੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ৱੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ''। ਅৱਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ৱੇਰਮਣਿਯਾ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ...ਪੇ॰... ਅৱਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਚੇਤਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਫਸ੍ਸੋ...ਪੇ॰... ਪਗ੍ਗਾਹੋ ਅৱਿਕ੍ਖੇਪੋ – ਇਦਂ ৱੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ৱੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ''।

੭੧੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰੇ ਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਹੀਨਂ... ਮਜ੍ਝਿਮਂ... ਪਣੀਤਂ... ਛਨ੍ਦਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ... ਵੀਰਿਯਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ... ਚਿਤ੍ਤਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ... ਛਨ੍ਦਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ ਹੀਨਂ... ਮਜ੍ਝਿਮਂ... ਪਣੀਤਂ... ਵੀਰਿਯਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ ਹੀਨਂ... ਮਜ੍ਝਿਮਂ... ਪਣੀਤਂ... ਚਿਤ੍ਤਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ ਹੀਨਂ... ਮਜ੍ਝਿਮਂ ਪਣੀਤਂ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵਿਰਮਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਆਰਤਿ ਵਿਰਤਿ ਪਟਿਵਿਰਤਿ ਵੇਰਮਣੀ ਅਕਿਰਿਯਾ ਅਕਰਣਂ ਅਨਜ੍ਝਾਪਤ੍ਤਿ ਵੇਲਾਅਨਤਿਕ੍ਕਮੋ ਸੇਤੁਘਾਤੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ''। ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੇਰਮਣਿਯਾ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਅਵਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਚੇਤਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਫਸ੍ਸੋ...ਪੇ॰... ਪਗ੍ਗਾਹੋ ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ''।

੭੧੨. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਸਿਕ੍ਖਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਂ ਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਯਂ ਯਂ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਸਿਕ੍ਖਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਸਿਕ੍ਖਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਂ ਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਯਂ ਯਂ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਸਿਕ੍ਖਾ।

੭੧੩. ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਸਿਕ੍ਖਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ...ਪੇ॰... ਅਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ...ਪੇ॰... ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿੱਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਸਿਕ੍ਖਾ।

ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯਂ।

੨. ਪਞ੍ਹਾਪੁਚ੍ਛਕਂ

੭੧੪. ਪਞ੍ਚ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ – ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ, ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ, ਕਾਮੇਸੁਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ, ਮੁਸਾਵਾਦਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ, ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ ਵੇਰਮਣੀ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ।

੭੧੫. ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਂ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ...ਪੇ॰... ਕਤਿ ਸਰਣਾ, ਕਤਿ ਅਰਣਾ?

੧. ਤਿਕਂ

੨੧੬. ਕੁਸਲਾਯੇਵ। ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁੱਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁੱਤਾ, ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਅਨੁਪਾਦਿੱਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ।

ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਆਚਯਗਾਮਿਨੋ , ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ, ਪਰਿੱਤਾ, ਪਰਿੱਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਮਜ੍ਝਿਮਾ, ਅਨਿਯਤਾ, ਨ ਵੱਤੁਬ੍ਬਾ ਮੱਗਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਮੱਗਹੇਤੁਕਾਤਿਪਿ, ਮੱਗਾਧਿਪਤਿਨੋਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪੱਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪੱਨਾ , ਨ ਵੱਤੁਬ੍ਬਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੋਤਿ, ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਪੱਚੁਪ੍ਪੱਨਾ, ਪੱਚੁਪ੍ਪੱਨਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝੱਤਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝੱਤਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪ੍ਪਟਿਘਾ।

੨. ਦੁਕੰ

੨੧੭. ਨ ਹੇਤੂ ਸਹੇਤੁਕਾ, ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁੱਤਾ। ਨ ਵੱਤੁਬ੍ਬਾ ''ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚਾ''ਤਿ, ਸਹੇਤੁਕਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ, ਨ ਵੱਤੁਬ੍ਬਾ ''ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁੱਤਾ ਚਾ''ਤਿ, ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁੱਤਾ ਚੇਵ ਨ ਚ ਹੇਤੂ, ਨ ਹੇਤੁ ਸਹੇਤੂਕਾ, ਸਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ, ਸਙ੍ਖਤਾ, ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾ, ਅਪ੍ਪਟਿਘਾ, ਅਰੂਪਾ, ਲੋਕਿਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਵਿੱਞੇਯ੍ਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿੱਞੇਯ੍ਯਾ।

ਨੋ ਆਸਵਾ, ਸਾਸਵਾ, ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁੱਤਾ, ਨ ਵੱਤੁਬ੍ਬਾ ''ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚਾ''ਤਿ, ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾ, ਨ ਵੱਤੁਬ੍ਬਾ ''ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁੱਤਾ ਚਾ''ਤਿਪਿ, ''ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁੱਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾ''ਤਿਪਿ। ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁੱਤਾ ਸਾਸਵਾ, ਨੋ ਸੰਯੋਜਨਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਗਨ੍ਥਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਓਘਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਯੋਗਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਨੀਵਰਣਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਪਰਾਮਾਸਾ...ਪੇ॰... ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਨੋ ਚਿੱਤਾ, ਚੇਤਸਿਕਾ, ਚਿੱਤਸਮ੍ਪਯੁੱਤਾ, ਚਿੱਤਸੰਸਟ੍ਠਾ , ਚਿੱਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ, ਚਿੱਤਸਹਭੁਨੋ, ਚਿੱਤਾਨੁਪਰਿਵੱਤਿਨੋ, ਚਿੱਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ, ਚਿੱਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੁਨੋ, ਚਿੱਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵੱਤਿਨੋ , ਬਾਹਿਰਾ, ਨੋ ਉਪਾਦਾ, ਅਨੁਪਾਦਿੱਨਾ, ਨੋ ਉਪਾਦਾਨਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਕਿਲੇਸਾ।

ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਭਾਵਨਾਯਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ, ਸਵਿਤੱਕਾ, ਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਕਾਮਾਵਚਰਾ, ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾ, ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ, ਪਰਿਯਾਪੱਨਾ, ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ, ਅਨਿਯਤਾ, ਸਉੱਤਰਾ, ਅਰਣਾਤਿ।

ਪਞ੍ਹਾਪੁੱਛਕੰ।

ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਿਭਙ੍ਗੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੧੫. ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਵਿਭਙ੍ਗੋ

੧. ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਭਾਜਨੀਯਂ

੧. ਸਙ੍ਗਹਵਾਰੋ

੭੧੮. ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ [ਪਟਿਭਾਣਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ (ਸ੍ਯਾ॰) ਏਵਮੁਪਰਿਪਿ]। ਅਤ੍ਥੇ ਞਾਣਂ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮੇ ਞਾਣਂ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਞਾਣਂ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਞਾਣੇਸੁ ਞਾਣਂ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਅਯਂ ਸਙ੍ਗਹਵਾਰੋ।

੨. ਸਚ੍ਚਵਾਰੋ

੭੧੯. ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਦੁਕ੍ਖੇ ਞਾਣਂ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੇ ਞਾਣਂ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੇ ਞਾਣਂ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ , ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਞਾਣਂ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਞਾਣਂ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਞਾਣੇਸੁ ਞਾਣਂ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਅਯਂ ਸਚ੍ਚਵਾਰੋ।

੩. ਹੇਤੁਵਾਰੋ

੭੨੦. ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਹੇਤੁਮ੍ਹਿ ਞਾਣਂ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਹੇਤੁਫਲੇ ਞਾਣਂ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਞਾਣਂ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਞਾਣੇਸੁ ਞਾਣਂ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਅਯਂ ਹੇਤੁਵਾਰੋ।

੪. ਧਮ੍ਮਵਾਰੋ

੭੨੧. ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਜਾਤਾ ਭੂਤਾ ਸਞ੍ਜਾਤਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਪਾਤੁਭੂਤਾ, ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਞਾਣਂ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ; ਯਮ੍ਹਾ ਧਮ੍ਮਾ ਤੇ ਧਮ੍ਮਾ ਜਾਤਾ ਭੂਤਾ ਸਞ੍ਜਾਤਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਅਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਪਾਤੁਭੂਤਾ, ਤੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਞਾਣਂ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ; ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਞਾਣਂ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ; ਞਾਣੇਸੁ ਞਾਣਂ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਅਯਂ ਧਮ੍ਮਵਾਰੋ।

੫. ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦਵਾਰੋ

੭੨੨. ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਜਰਾਮਰਣੇ ਞਾਣਂ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਜਰਾਮਰਣਸਮੁਦਯੇ ਞਾਣਂ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਜਰਾਮਰਣਨਿਰੋਧੇ ਞਾਣਂ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਜਰਾਮਰਣਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਞਾਣਂ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਞਾਣਂ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਞਾਣੇਸੁ ਞਾਣਂ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੭੨੩. ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਜਾਤਿਯਾ ਞਾਣਂ…ਪੇ॰… ਭਵੇ ਞਾਣਂ…ਪੇ॰… ਉਪਾਦਾਨੇ ਞਾਣਂ…ਪੇ॰… ਤਣ੍ਹਾਯ ਞਾਣਂ…ਪੇ॰… ਵੇਦਨਾਯ ਞਾਣਂ…ਪੇ॰… ਫਸ੍ਸੇ ਞਾਣਂ…

ਪੇ॰… ਸਲ਼ਾਯਤਨੇ ਞਾਣਂ…ਪੇ॰… ਨਾਮਰੂਪੇ ਞਾਣਂ…ਪੇ॰… ਵਿਞ੍ਞਾਣੇ ਞਾਣਂ…ਪੇ॰… ਸਙ੍ਖਾਰੇਸੁ ਞਾਣਂ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਸਙ੍ਖਾਰਸਮੁਦਯੇ ਞਾਣਂ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਸਙ੍ਖਾਰਨਿਰੋਧੇ ਞਾਣਂ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਸਙ੍ਖਾਰਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਞਾਣਂ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਞਾਣਂ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਞਾਣੇਸੁ ਞਾਣਂ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਅਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦਵਾਰੋ।

੬. ਪਰਿਯਤ੍ਤਿਵਾਰੋ

੧੨੪. ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਧਮ੍ਮਂ ਜਾਨਾਤਿ – ਸੁਤ੍ਤਂ ਗੇਯ੍ਯਂ ਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣਂ ਗਾਥਂ ਉਦਾਨਂ ਇਤਿਵੁਤ੍ਤਕਂ ਜਾਤਕਂ ਅਬ੍ਭੁਤਧਮ੍ਮਂ ਵੇਦਲ੍ਲਂ। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ''। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸੇਵ ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਂ ਜਾਨਾਤਿ – ''ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਸ ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੋ, ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਸ ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ''। ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਞਾਣਂ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਞਾਣੇਸੁ ਞਾਣਂ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਅਯਂ ਪਰਿਯਤ੍ਤਿਵਾਰੋ।

ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਭਾਜਨੀਯਂ।

੨. ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯਂ

੧. ਕੁਸਲਵਾਰੋ

੧੨੫. ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਂ ਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ…ਪੇ॰… ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਯਂ ਯਂ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ , ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ…ਪੇ॰… ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ, ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਞਾਣਂ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਤੇਸਂ ਵਿਪਾਕੇ ਞਾਣਂ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਞਾਣਂ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਞਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – ''ਇਮਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਥਜੋਤਕਾਨੀ''ਤਿ, ਞਾਣੇਸੁ ਞਾਣਂ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੧੨੬. ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਂ ਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ…ਪੇ॰… ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ…ਪੇ॰… ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ…ਪੇ॰… ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ…ਪੇ॰… ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ…ਪੇ॰… ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ…ਪੇ॰… ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ…ਪੇ॰… ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਯਂ ਯਂ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ…ਪੇ॰… ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਞਾਣਂ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਤੇਸਂ ਵਿਪਾਕੇ ਞਾਣਂ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਞਾਣਂ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਞਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – ''ਇਮਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਥਜੋਤਕਾਨੀ''ਤਿ, ਞਾਣੇਸੁ ਞਾਣਂ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੧੨੭. ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਞਾਣਂ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਤੇਸਂ ਵਿਪਾਕੇ ਞਾਣਂ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਞਾਣਂ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਞਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – ''ਇਮਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਥਜੋਤਕਾਨੀ''ਤਿ, ਞਾਣੇਸੁ ਞਾਣਂ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੧੨੮. ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਸਬ੍ਬਸੋ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਸਞ੍ਞਾਸਹਗਤਂ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਞਾਣਂ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਤੇਸਂ ਵਿਪਾਕੇ ਞਾਣਂ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਞਾਣਂ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਞਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – ''ਇਮਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਥਜੋਤਕਾਨੀ''ਤਿ, ਞਾਣੇਸੁ ਞਾਣਂ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੧੨੯. ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਅਪਚਯਗਾਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਂ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਂ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਞਾਣਂ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਤੇਸਂ ਵਿਪਾਕੇ ਞਾਣਂ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਞਾਣਂ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਞਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – ''ਇਮਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਥਜੋਤਕਾਨੀ''ਤਿ, ਞਾਣੇਸੁ ਞਾਣਂ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੨. ਅਕੁਸਲਵਾਰੋ

੧੩੦. ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਂ ਵਾ ਯਂ ਯਂ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਕੁਸਲਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਞਾਣਂ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਤੇਸਂ ਵਿਪਾਕੇ ਞਾਣਂ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਞਾਣਂ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਞਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – ''ਇਮਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਥਜੋਤਕਾਨੀ''ਤਿ, ਞਾਣੇਸੁ ਞਾਣਂ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੧੩੧. ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਕੁਸਲਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ

ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਦੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤੰ ਪਟਿਘਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ...ਪੇ॰... ਦੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤੰ ਪਟਿਘਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੰ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣੰ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਕੁਸਲਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਞਾਣੰ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਤੇਸੰ ਵਿਪਾਕੇ ਞਾਣੰ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਞਾਣੰ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਞਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – ‘‘ਇਮਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਥਜੋਤਕਾਨੀ’’ਤਿ, ਞਾਣੇਸੁ ਞਾਣੰ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੩. ਵਿਪਾਕਵਾਰੋ

੧੩੨. ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕੰ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ, ਵੇਦਨਾ ਹੋਤਿ, ਸਞ੍ਞਾ ਹੋਤਿ, ਚੇਤਨਾ ਹੋਤਿ, ਚਿਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ, ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਹੋਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ ਹੋਤਿ, ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਹੋਤਿ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਹੋਤਿ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਹੋਤਿ, ਯੇ ਵਾ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਅਰੂਪਿਨੋ ਧਮ੍ਮਾ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਞਾਣੰ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਞਾਣੰ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਞਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – ‘‘ਇਮਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਥਜੋਤਕਾਨੀ’’ਤਿ, ਞਾਣੇਸੁ ਞਾਣੰ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੧੩੩. ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕੰ ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਸਦ੍ਦਾਰਮ੍ਮਣੰ...ਪੇ॰... ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣੰ...ਪੇ॰... ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ ਸੁਖਸਹਗਤੰ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ, ਵੇਦਨਾ ਹੋਤਿ, ਸਞ੍ਞਾ ਹੋਤਿ, ਚੇਤਨਾ ਹੋਤਿ, ਚਿਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ, ਸੁਖੰ ਹੋਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ ਹੋਤਿ, ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਹੋਤਿ, ਸੁਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਹੋਤਿ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਹੋਤਿ , ਯੇ ਵਾ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਅਰੂਪਿਨੋ ਧਮ੍ਮਾ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਞਾਣੰ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਞਾਣੰ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਞਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – ‘‘ਇਮਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਥਜੋਤਕਾਨੀ’’ਤਿ, ਞਾਣੇਸੁ ਞਾਣੰ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੧੩੪. ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਾ ਮਨੋਧਾਤੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ॰... ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਯੰ ਯੰ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ, ਵੇਦਨਾ ਹੋਤਿ, ਸਞ੍ਞਾ ਹੋਤਿ, ਚੇਤਨਾ ਹੋਤਿ, ਚਿਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ, ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਹੋਤਿ, ਵਿਚਾਰੋ ਹੋਤਿ, ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਹੋਤਿ , ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ ਹੋਤਿ, ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਹੋਤਿ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਹੋਤਿ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਹੋਤਿ, ਯੇ ਵਾ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਅਰੂਪਿਨੋ ਧਮ੍ਮਾ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਞਾਣੰ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਞਾਣੰ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਞਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – ‘‘ਇਮਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਥਜੋਤਕਾਨੀ’’ਤਿ, ਞਾਣੇਸੁ ਞਾਣੰ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੧੩੫. ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਾ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਯਂ ਯਂ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ, ਵੇਦਨਾ ਹੋਤਿ, ਸਞ੍ਞਾ ਹੋਤਿ, ਚੇਤਨਾ ਹੋਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਹੋਤਿ, ਵਿਚਾਰੋ ਹੋਤਿ, ਪੀਤਿ ਹੋਤਿ, ਸੁਖਂ ਹੋਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ ਹੋਤਿ, ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਹੋਤਿ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਹੋਤਿ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਹੋਤਿ, ਯੇ ਵਾ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਅਰੂਪਿਨੋ ਧਮ੍ਮਾ । ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਞਾਣਂ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਞਾਣਂ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਞਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – ''ਇਮਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਥਜੋਤਕਾਨੀ''ਤਿ, ਞਾਣੇਸੁ ਞਾਣਂ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੧੩੬. ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਾ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਯਂ ਯਂ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ, ਵੇਦਨਾ ਹੋਤਿ, ਸਞ੍ਞਾ ਹੋਤਿ, ਚੇਤਨਾ ਹੋਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਹੋਤਿ, ਵਿਚਾਰੋ ਹੋਤਿ, ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਹੋਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ ਹੋਤਿ, ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਹੋਤਿ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਹੋਤਿ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਹੋਤਿ, ਯੇ ਵਾ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਅਰੂਪਿਨੋ ਧਮ੍ਮਾ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਞਾਣਂ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਞਾਣਂ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਞਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – ''ਇਮਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਥਜੋਤਕਾਨੀ''ਤਿ, ਞਾਣੇਸੁ ਞਾਣਂ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੧੩੭. ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਾਮਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਾ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਯਂ ਯਂ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਞਾਣਂ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਞਾਣਂ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਞਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – ''ਇਮਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਥਜੋਤਕਾਨੀ''ਤਿ, ਞਾਣੇਸੁ ਞਾਣਂ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੧੩੮. ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ । ਤਸ੍ਸੇਵ ਰੂਪਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਂ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਪਥਵੀਕਸਿਣਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਞਾਣਂ

ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਞਾਣੰ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਞਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – ''ਇਮਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਥਜੋਤਕਾਨੀ''ਤਿ, ਞਾਣੇਸੁ ਞਾਣੰ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੭੩੯. ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗੰ ਭਾਵੇਤਿ ਸਬ੍ਬਸੋ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਸਞ੍ਞਾਸਹਗਤੰ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਅਰੂਪਾਵਚਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕੰ ਸਬ੍ਬਸੋ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਸਞ੍ਞਾਸਹਗਤੰ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਞਾਣੰ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਞਾਣੰ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਞਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – ''ਇਮਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਥਜੋਤਕਾਨੀ''ਤਿ, ਞਾਣੇਸੁ ਞਾਣੰ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੭੪੦. ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੰ ਅਪਚਯਗਾਮਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨੰ ਪਹਾਨਾਯ ਪਠਮਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਸਲਾ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਭਾਵਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕੰ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ...ਪੇ॰... ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦੰ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞੰ ਸੁਞ੍ਞਤੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਞਾਣੰ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਞਾਣੰ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਞਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – ''ਇਮਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਥਜੋਤਕਾਨੀ''ਤਿ, ਞਾਣੇਸੁ ਞਾਣੰ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੭੪੧. ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕੰ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੰ...ਪੇ॰... ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਸਦ੍ਦਾਰਮ੍ਮਣੰ...ਪੇ॰... ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਗਨ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤੰ ਰਸਾਰਮ੍ਮਣੰ...ਪੇ॰... ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ ਦੁਕ੍ਖਸਹਗਤੰ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ, ਵੇਦਨਾ ਹੋਤਿ, ਸਞ੍ਞਾ ਹੋਤਿ, ਚੇਤਨਾ ਹੋਤਿ, ਚਿਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ, ਦੁਕ੍ਖੰ ਹੋਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ ਹੋਤਿ, ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਹੋਤਿ, ਦੁਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਹੋਤਿ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਹੋਤਿ, ਯੇ ਵਾ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਅਰੂਪਿਨੋ ਧਮ੍ਮਾ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਞਾਣੰ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਞਾਣੰ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਞਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – ''ਇਮਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਥਜੋਤਕਾਨੀ''ਤਿ, ਞਾਣੇਸੁ ਞਾਣੰ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੭੪੨. ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਅਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਾ ਮਨੋਧਾਤੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ॰... ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ

ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਯਂ ਯਂ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ , ਵੇਦਨਾ ਹੋਤਿ, ਸਞ੍ਞਾ ਹੋਤਿ, ਚੇਤਨਾ ਹੋਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਹੋਤਿ, ਵਿਚਾਰੋ ਹੋਤਿ, ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਹੋਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ ਹੋਤਿ, ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਹੋਤਿ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਹੋਤਿ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਹੋਤਿ, ਯੇ ਵਾ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਅਰੂਪਿਨੋ ਧਮ੍ਮਾ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਞਾਣਂ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਞਾਣਂ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਞਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – ‘‘ਇਮਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਥਜੋਤਕਾਨੀ’’ਤਿ, ਞਾਣੇਸੁ ਞਾਣਂ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੪. ਕਿਰਿਯਵਾਰੋ

੧੪੩. ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਮਨੋਧਾਤੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਵ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ॰... ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਯਂ ਯਂ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ, ਵੇਦਨਾ ਹੋਤਿ, ਸਞ੍ਞਾ ਹੋਤਿ, ਚੇਤਨਾ ਹੋਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਹੋਤਿ, ਵਿਚਾਰੋ ਹੋਤਿ, ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਹੋਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ ਹੋਤਿ, ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਹੋਤਿ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਹੋਤਿ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਹੋਤਿ, ਯੇ ਵਾ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਅਰੂਪਿਨੋ ਧਮ੍ਮਾ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਞਾਣਂ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਞਾਣਂ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ । ਯੇਨ ਞਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – ‘‘ਇਮਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਥਜੋਤਕਾਨੀ’’ਤਿ, ਞਾਣੇਸੁ ਞਾਣਂ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੧੪੪. ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਵ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ॰... ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਵ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣਾ ਵਾ ਯਂ ਯਂ ਵਾ ਪਨਾਰਬ੍ਭ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ, ਵੇਦਨਾ ਹੋਤਿ, ਸਞ੍ਞਾ ਹੋਤਿ, ਚੇਤਨਾ ਹੋਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ, ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਹੋਤਿ, ਵਿਚਾਰੋ ਹੋਤਿ, ਉਪੇਕ੍ਖਾ ਹੋਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਕਗ੍ਗਤਾ ਹੋਤਿ, ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਹੋਤਿ , ਸਮਾਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਹੋਤਿ, ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਹੋਤਿ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਹੋਤਿ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਹੋਤਿ, ਯੇ ਵਾ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਅਰੂਪਿਨੋ ਧਮ੍ਮਾ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਞਾਣਂ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਞਾਣਂ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਞਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – ‘‘ਇਮਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਥਜੋਤਕਾਨੀ’’ਤਿ, ਞਾਣੇਸੁ ਞਾਣਂ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੧੪੫. ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ? ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਕਿਰਿਯਾ ਨੇਵ ਕੁਸਲਾ ਨਾਕੁਸਲਾ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਾ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਸਙ੍ਖਾਰੇਨ...ਪੇ॰... ਰੂਪਾਵਚਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ...ਪੇ॰... ਅਰੂਪਾਵਚਰਂ ਝਾਨਂ ਭਾਵੇਤਿ ਕਿਰਿਯਂ

ਨੇਵ ਕੁਸਲਂ ਨਾਕੁਸਲਂ ਨ ਚ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਂ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰਂ...ਪੇ॰... ਸਬ੍ਬਸੋ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਸਞ੍ਞਾਸਹਗਤਂ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਫਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਅਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਹੋਤਿ। ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਇਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਞਾਣਂ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯਾਯ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਯਾ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਞਾਣਂ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਯੇਨ ਞਾਣੇਨ ਤਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ – ''ਇਮਾਨਿ ਞਾਣਾਨਿ ਇਦਮਤ੍ਥਜੋਤਕਾਨੀ''ਤਿ, ਞਾਣੇਸੁ ਞਾਣਂ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੭੪੬. ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਕਾਮਾਵਚਰਕੁਸਲਤੋ ਚਤੂਸੁ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੇਸੁ, ਕਿਰਿਯਤੋ ਚਤੂਸੁ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੇਸੁ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਏਤੇਸੁ ਚੇਵ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ।

ਅਭਿਧਮ੍ਮਭਾਜਨੀਯਂ।

੩. ਪਞ੍ਹਾਪੁਚ੍ਛਕਂ

੭੪੭. ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ – ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੭੪੮. ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਨਂ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ...ਪੇ॰... ਕਤਿ ਸਰਣਾ, ਕਤਿ ਅਰਣਾ?

੧. ਤਿਕਂ

੭੪੯. ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ; ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ; ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ; ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ।

ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ; ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ।

ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਆਚਯਗਾਮਿਨੋ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੋ; ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਆਚਯਗਾਮਿਨੀ , ਸਿਯਾ ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੀ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੀ।

ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ, ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਸੇਕ੍ਖਾ, ਸਿਯਾ ਅਸੇਕ੍ਖਾ , ਸਿਯਾ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ। ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾ; ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ। ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ; ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ।

ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਮਜ੍ਝਿਮਾ; ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਮਜ੍ਝਿਮਾ, ਸਿਯਾ ਪਣੀਤਾ। ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਅਨਿਯਤਾ; ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਨਿਯਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ – ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ,

ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾਤਿਪਿ, ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੀਤਿਪਿ; ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਨ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੀ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾਤਿਪਿ, ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੀਤਿਪਿ; ਦ੍ਵੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਨ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ, ਸਿਯਾ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੇ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੋਤਿਪਿ।

ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੋਤਿ; ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੀ। ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ। ਨਿਰੁਤ੍ତਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ; ਦ੍ਵੇ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ ; ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ, ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿਪਿ। ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ। ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ; ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਅਪਟਿਘਾ।

੨. ਦੁਕੰ

੭੫੦. ਹੇਤੂ, ਸਹੇਤੁਕਾ, ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਸਹੇਤੁਕਾ ਚ, ਹੇਤੂ ਚੇਵ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚ, ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਨ ਹੇਤੂ ਸਹੇਤੁਕਾਤਿਪਿ, ਨਹੇਤੂਅਹੇਤੁਕਾਤਿਪਿ।

ਸਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ , ਸਙ੍ਖਤਾ, ਅਨਿਦਸ੍ਸਨਾ, ਅਪ੍ਪਟਿਘਾ, ਅਰੂਪਾ, ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ, ਕੇਨਚਿ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ।

ਨੋ ਆਸਵਾ। ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਾਸਵਾ; ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਸਾਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਸਵਾ। ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚਾਤਿ, ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾ; ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਆਸਵੋ [ਆਸਵਾ (ਸੀ॰) ਧਾਤੁਵਿਭਙ੍ਗੇ ਪਨ ਪਾਠਨਾਨਤ੍ਤੰ ਨਤ੍ਥਿ] ਚੇਵ ਸਾਸਵਾ ਚਾਤਿ, ਸਿਯਾ ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵੋ [ਆਸਵਾ (ਸੀ॰) ਧਾਤੁਵਿਭਙ੍ਗੇ ਪਨ ਪਾਠਨਾਨਤ੍ਤੰ ਨਤ੍ਥਿ], ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਸਾਸਵਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾਤਿ। ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਆਸਵਾ ਚੇਵ ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚਾਤਿਪਿ, ਆਸਵਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਨੋ ਚ ਆਸਵਾਤਿਪਿ। ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਾਸਵਾ; ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਾਸਵਾ, ਸਿਯਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਨਾਸਵਾ।

ਨੋ ਸੰਯੋਜਨਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਗਨ੍ਥਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਓਘਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਯੋਗਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਨੀਵਰਣਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਪਰਾਮਾਸਾ...ਪੇ॰... ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਨੋ ਚਿਤ੍ਤਾ, ਚੇਤਸਿਕਾ, ਚਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਾ, ਚਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ, ਚਿਤ੍ਤਸਹਭੁਨੋ, ਚਿਤ੍ਤਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੋ। ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ, ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਸਹਭੁਨੋ, ਚਿਤ੍ਤਸੰਸਟ੍ਠਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨੁਪਰਿਵਤ੍ਤਿਨੋ, ਬਾਹਿਰਾ, ਨੋ ਉਪਾਦਾ, ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾ।

ਨੋ ਉਪਾਦਾਨਾ...ਪੇ॰... ਨੋ ਕਿਲੇਸਾ...ਪੇ॰... ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ। ਨ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਾ। ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਾ; ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਾ। ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਵਿਚਾਰਾ; ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਚਾਰਾ। ਸਿਯਾ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਾ, ਸਿਯਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ। ਸਿਯਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ। ਸਿਯਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ। ਸਿਯਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ। ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਕਾਮਾਵਚਰਾ; ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਕਾਮਾਵਚਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਾਮਾਵਚਰਾ। ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾ। ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ । ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ। ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ; ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ, ਸਿਯਾ

ਅਨਿਯਜਾਨਿਕਾ। ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਅਨਿਯਤਾ; ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਨਿਯਤਾ , ਸਿਯਾ ਅਨਿਯਤਾ। ਤਿਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਉਤ੍ਤੁਰਾ; ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਸਿਯਾ ਸਉਤ੍ਤੁਰਾ , ਸਿਯਾ ਅਨੁਤ੍ਤੁਰਾ। ਅਰਣਾਤਿ।

ਪਞ੍ਹਾਪੁਚ੍ਛਕਂ।

ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਵਿਭਙ੍ਗੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

१६. ञाणविभङ्गो

१. एककमातिका

७५१. एकविधेन ञाणवत्थु – पञ्च विञ्ञाणा न हेतू, अहेतुका, हेतुविप्पयुत्ता, सप्पच्चया, सङ्खता, अरूपा, लोकिया, सासवा, संयोजनिया, गन्थनिया, ओघनिया, योगनिया, नीवरणिया, परामट्ठा, उपादानिया, संकिलेसिका, अब्याकता, सारम्मणा, अचेतसिका, विपाका, उपादिन्नुपादानिया, असंकिलिट्ठसंकिलेसिका, न सवितक्कसविचारा, न अवितक्कविचारमत्ता, अवितक्कअविचारा, न पीतिसहगता, नेव दस्सनेन न भावनाय पहातब्बा, नेव दस्सनेन न भावनाय पहातब्बहेतुका, नेवाचयगामिनापचयगामिनो, नेवसेक्खनासेक्खा , परित्ता, कामावचरा, न रूपावचरा, न अरूपावचरा, परियापन्ना, नो अपरियापन्ना, अनियता, अनिय्यानिका,

उप्पन्नवत्थुका उप्पन्नारम्मणा,

(३) पुरेजातवत्थुका पुरेजातारम्मणा

(४) अज्झत्तिकवत्थुका बाहिरारम्मणा

(५) असम्भिन्नवत्थुका असम्भिन्नारम्मणा

(६) नानावत्थुका नानारम्मणा

(७) न अञ्ञमञ्ञस्स गोचरविसयं पच्चनुभोन्ति

(८) न असमन्नाहारा उप्पज्जन्ति

(९) न अमनसिकारा उप्पज्जन्ति

(१०) न अब्बोकिण्णा उप्पज्जन्ति

(११) न अपुब्बं अचरिमं उप्पज्जन्ति

(१२) न अञ्ञमञ्ञस्स समनन्तरा उप्पज्जन्ति

(१३) पञ्च विञ्ञाणा अनाभोगा

(१४) पञ्चहि विञ्ञाणेहि न कञ्चि [किञ्चि (सी॰ क॰)] धम्मं पटिविजानाति अञ्ञत्र अभिनिपातमत्ता

(१५) पञ्चन्नं विञ्ञाणानं समनन्तरापि न कञ्चि धम्मं पटिविजानाति

(१६) पञ्चहि विञ्ञाणेहि न कञ्चि इरियापथं कप्पेति

(੧੭) ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨਂ ਸਮਨਨ੍ਤਰਾਪਿ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਇਰਿਯਾਪਥਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ

(੧੮) ਪਞ੍ਚਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਹਿ ਨ ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ ਨ ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ ਪਟ੍ਠਪੇਤਿ

(੧੯) ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨਂ ਸਮਨਨ੍ਤਰਾਪਿ ਨ ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ ਨ ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ ਪਟ੍ਠਪੇਤਿ

(੨੦) ਪਞ੍ਚਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਹਿ ਨ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਂ ਧਮ੍ਮਂ ਸਮਾਦਿਯਤਿ

(੨੧) ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨਂ ਸਮਨਨ੍ਤਰਾਪਿ ਨ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਂ ਧਮ੍ਮਂ ਸਮਾਦਿਯਤਿ

(੨੨) ਪਞ੍ਚਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਹਿ ਨ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ ਨ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ

(੨੩) ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨਂ ਸਮਨਨ੍ਤਰਾਪਿ ਨ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ ਨ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ

(੨੪) ਪਞ੍ਚਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਹਿ ਨ ਚਵਤਿ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ

(੨੫) ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨਂ ਸਮਨਨ੍ਤਰਾਪਿ ਨ ਚਵਤਿ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ

(੨੬) ਪਞ੍ਚਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਹਿ ਨ ਸੁਪਤਿ ਨ ਪਟਿਬੁਜ੍ਝਤਿ ਨ ਸੁਪਿਨਂ ਪਸ੍ਸਤਿ

(੨੭) ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨਂ ਸਮਨਨ੍ਤਰਾਪਿ ਨ ਸੁਪਤਿ ਨ ਪਟਿਬੁਜ੍ਝਤਿ ਨ ਸੁਪਿਨਂ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਯਾਥਾਵਕਵਤ੍ਥੁਵਿਭਾਵਨਾ ਪਞ੍ਞਾ

ਏਵਂ ਏਕਵਿਧੇਨ ਞਾਣਵਤ੍ਥੁ।

੨. ਦੁਕਮਾਤਿਕਾ

੧੫੨. ਦੁਵਿਧੇਨ ਞਾਣਵਤ੍ਥੁ -

(੧) ਲੋਕਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ ਪਞ੍ਞਾ

(੨) ਕੇਨਚਿ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ ਪਞ੍ਞਾ

(੩) ਸਾਸਵਾ ਪਞ੍ਞਾ , ਅਨਾਸਵਾ ਪਞ੍ਞਾ

(੪) ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਾਸਵਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਨਾਸਵਾ ਪਞ੍ਞਾ

(੫) ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਅਸਂਯੋਜਨਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾ

(੬) ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਂਯੋਜਨਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਸਂਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਸਂਯੋਜਨਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾ

(੭) ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਅਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾ

(੮) ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਗਨ੍ਥਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾ

(੯) ਓਘਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਨੋਘਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ

(੧੦) ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਓਘਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਓਘਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਨੋਘਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ

(੧੧) ਯੋਗਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਯੋਗਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ

(੧੨) ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਯੋਗਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਯੋਗਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਯੋਗਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ

(੧੩) ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਨੀਵਰਣਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ

(੧੪) ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਨੀਵਰਣਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਨੀਵਰਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਨੀਵਰਣਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ

(੧੫) ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਪਵ੍ਵਾ

(੧੬) ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਪਰਾਮਾਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਪਵ੍ਵਾ

(੧੭) ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾ ਪਵ੍ਵਾ

(੧੮) ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ

(੧੯) ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਉਪਾਦਾਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ ਪਵ੍ਵਾ

(੨੦) ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ ਪਵ੍ਵਾ

(੨੧) ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਕਿਲੇਸਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਸਂਕਿਲੇਸਿਕਾ ਪਵ੍ਵਾ

(੨੨) ਸਵਿਤਕ੍ਕਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਵਿਤਕ੍ਕਾ ਪਵ੍ਵਾ

(੨੩) ਸਵਿਚਾਰਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਵਿਚਾਰਾ ਪਵ੍ਵਾ

(੨੪) ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ ਪਵ੍ਵਾ

(੨੫) ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ ਪਵ੍ਵਾ

(੨੬) ਸੁਖਸਹਗਤਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ ਪਵ੍ਵਾ

(੨੭) ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਪਵ੍ਵਾ

(੨੮) ਕਾਮਾਵਚਰਾ ਪਵ੍ਵਾ , ਨ ਕਾਮਾਵਚਰਾ ਪਵ੍ਵਾ

(੨੯) ਰੂਪਾਵਚਰਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾ ਪਵ੍ਵਾ

(੩੦) ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ ਪਵ੍ਵਾ, ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ ਪਵ੍ਵਾ

(੩੧) ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਪਞ੍ਞਾ

(੩੨) ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ ਪਞ੍ਞਾ

(੩੩) ਨਿਯਤਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਅਨਿਯਤਾ ਪਞ੍ਞਾ

(੩੪) ਸਉੱਤਰਾ ਪਞ੍ਞਾ , ਅਨੁੱਤਰਾ ਪਞ੍ਞਾ

(੩੫) ਅਤ੍ਥਜਾਪਿਕਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਜਾਪਿਤਤ੍ਥਾ ਪਞ੍ਞਾ

ਏਵੰ ਦੁਵਿਧੇਨ ਞਾਣਵਤ੍ਥੁ।

੩. ਤਿਕਮਾਤਿਕਾ

੭੫੩. ਤਿਵਿਧੇਨ ਞਾਣਵਤ੍ਥੁ –

(੧) ਚਿਨ੍ਤਾਮਯਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਸੁਤਮਯਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਭਾਵਨਾਮਯਾ ਪਞ੍ਞਾ

(੨) ਦਾਨਮਯਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਸੀਲਮਯਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਭਾਵਨਾਮਯਾ ਪਞ੍ਞਾ

(੩) ਅਧਿਸੀਲੇ ਪਞ੍ਞਾ, ਅਧਿਚਿੱਤੇ ਪਞ੍ਞਾ, ਅਧਿਪਞ੍ਞਾਯ ਪਞ੍ਞਾ

(੪) ਆਯਕੋਸੱਲੰ, ਅਪਾਯਕੋਸੱਲੰ, ਉਪਾਯਕੋਸੱਲੰ

(੫) ਵਿਪਾਕਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ ਪਞ੍ਞਾ

(੬) ਉਪਾਦਿੱਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਅਨੁਪਾਦਿੱਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਅਨੁਪਾਦਿੱਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾ

(੭) ਸਵਿਤੱਕਸਵਿਚਾਰਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਅਵਿਤੱਕਵਿਚਾਰਮੱਤਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਅਵਿਤੱਕਅਵਿਚਾਰਾ ਪਞ੍ਞਾ

(੮) ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਸੁਖਸਹਗਤਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਉਪੇੱਖਾਸਹਗਤਾ ਪਞ੍ਞਾ

(੯) ਆਚਯਗਾਮਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ, ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ, ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ

(੧੦) ਸੇੱਖਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਅਸੇੱਖਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਨੇਵਸੇੱਖਨਾਸੇੱਖਾ ਪਞ੍ਞਾ

(੧੧) ਪਰਿੱਤਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਮਹੱਗਤਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਅੱਪਮਾਣਾ ਪਞ੍ਞਾ

(੧੨) ਪਰਿੱਤਾਰੱਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਮਹੱਗਤਾਰੱਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਅੱਪਮਾਣਾਰੱਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ

(੧੩) ਮੱਗਾਰੱਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਮੱਗਹੇਤੁਕਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਮੱਗਾਧਿਪਤਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ

(੧੪) ਉੱਪਨ੍ਨਾ ਪਞ੍ਞਾ , ਅਨੁੱਪਨ੍ਨਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਉੱਪਾਦਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ

(੧੫) ਅਤੀਤਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਗਤਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਪਞ੍ਞਾ

(੧੬) ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ

(੧੭) ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ ਪਞ੍ਞਾ

(੧੮) ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ

(੧੯) ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ ਪਞ੍ਞਾ ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ

(੨੦) ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ

(੨੧) ਅਤ੍ਥਿ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ

(੨੨) ਅਤ੍ਥਿ ਆਚਯਗਾਮਿਨੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੀ

(੨੩) ਅਤ੍ਥਿ ਸੇਕ੍ਖਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੇਕ੍ਖਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ

(੨੪) ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗ੍ਗਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ

(੨੫) ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ

(੨੬) ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੀ

(੨੭) ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੀ

(੨੮) ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤਾ , ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ

(੨੯) ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ

(੩੦) ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ

(੩੧) ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ

(੩੨) ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਞਾ ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ

(੩੩) ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ

(੩੪) ਅਤ੍ਥਿ ਆਚਯਗਾਮਿਨੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੀ

(੩੫) ਅਤ੍ਥਿ ਸੇਕ੍ਖਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੇਕ੍ਖਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ

(੩੬) ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੀ

(੩੭) ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ

(੩੮) ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ

(੩੯) ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ ਪਞ੍ਞਾ ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ

(੪੦) ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ

(੪੧) ਅਤ੍ਥਿ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਖਸਹਗਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ

(੪੨) ਅਤ੍ਥਿ ਆਚਯਗਾਮਿਨੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੀ

(੪੩) ਅਤ੍ਥਿ ਸੇਕ੍ਖਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੇਕ੍ਖਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ

(੪੪) ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ

(੪੫) ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੀ

(੪੬) ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੀ

(੪੭) ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ

(੪੮) ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ

(੪੯) ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ

(੫੦) ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ

(੫੧) ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ ਪਞ੍ਞਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ ਪਞ੍ਞਾ ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ

(੫੨) ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ

(੫੩) ਅਤ੍ਥਿ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ

(੫੪) ਅਤ੍ਥਿ ਆਚਯਗਾਮਿਨੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੀ

(੫੫) ਅਤ੍ਥਿ ਸੇਕ੍ਖਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੇਕ੍ਖਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ

(੫੬) ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗ੍ਗਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ

(੫੭) ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ

(੫੮) ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ , ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੀ

(੫੯) ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੀ

(੬੦) ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ

(੬੧) ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ

(੬੨) ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ

(੬੩) ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ

(੬੪) ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਪਞ੍ਞਾ ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ

(੬੫) ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ

(੬੬) ਅਤ੍ਥਿ ਆਚਯਗਾਮਿਨੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੀ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੀ

(੬੭) ਅਤ੍ਥਿ ਸੇਕ੍ਖਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਸੇਕ੍ਖਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ

(੬੮) ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗ੍ਗਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ

(੬੯) ਅਤ੍ਥਿ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ

(੭੦) ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੀ

(੭੧) ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੀ

(੭੨) ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ

(੭੩) ਅਤ੍ਥਿ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ

(੭੪) ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ

(੭੫) ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ

ਏਵਂ ਤਿਵਿਧੇਨ ਞਾਣਵਤ੍ਥੁ।

੪. ਚਤੁਕ੍ਕਮਾਤਿਕਾ

੭੫੪. ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੇਨ ਞਾਣਵਤ੍ਥੁ –

(੧) ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਕਤਞਾਣਂ, ਸਚ੍ਚਾਨੁਲੋਮਿਕਂ ਞਾਣਂ, ਮਗ੍ਗਸਮਙ੍ਗਿਸ੍ਸ ਞਾਣਂ, ਫਲਸਮਙ੍ਗਿਸ੍ਸ ਞਾਣਂ

(੨) ਦੁਕ੍ਖੇ ਞਾਣਂ, ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੇ ਞਾਣਂ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੇ ਞਾਣਂ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਞਾਣਂ

(੩) ਕਾਮਾਵਚਰਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਰੂਪਾਵਚਰਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਪਞ੍ਞਾ

(੪) ਧਮ੍ਮੇ ਞਾਣਂ, ਅਨ੍ਵਯੇ ਞਾਣਂ, ਪਰਿਯੇ [ਪਰਿਚ੍ਚੇ (ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ) ਪਸ੍ਸ ਦੀਘਨਿਕਾਯੇ] ਞਾਣਂ, ਸਮ੍ਮੁਤਿਞਾਣਂ [ਸਮ੍ਮਤਿਞਾਣਂ (ਸਜ੍ਝਾ॰) ਪਸ੍ਸ ਦੀਘਨਿਕਾਯੇ]

(੫) ਅਤ੍ਥਿ ਪਞ੍ਞਾ ਆਚਯਾਯ ਨੋ ਅਪਚਯਾਯ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਞ੍ਞਾ ਅਪਚਯਾਯ ਨੋ ਆਚਯਾਯ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਞ੍ਞਾ ਆਚਯਾਯ ਚੇਵ ਅਪਚਯਾਯ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਞ੍ਞਾ ਨੇਵਾਚਯਾਯ ਨੋ ਅਪਚਯਾਯ

(੬) ਅਤ੍ਥਿ ਪਞ੍ਞਾ ਨਿਬ੍ਬਿਦਾਯ ਨੋ ਪਟਿਵੇਧਾਯ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਟਿਵੇਧਾਯ ਨੋ ਨਿਬ੍ਬਿਦਾਯ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਞ੍ਞਾ ਨਿਬ੍ਬਿਦਾਯ ਚੇਵ ਪਟਿਵੇਧਾਯ ਚ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਞ੍ਞਾ ਨੇਵ ਨਿਬ੍ਬਿਦਾਯ ਨੋ ਪਟਿਵੇਧਾਯ

(੭) ਹਾਨਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ, ਠਿਤਿਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ, ਵਿਸੇਸਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ, ਨਿਬ੍ਬੇਧਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ

(੮) ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ

(੯) ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਟਿਪਦਾ

(੧੦) ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਿ

(੧੧) ਜਰਾਮਰਣੇ ਞਾਣਂ, ਜਰਾਮਰਣਸਮੁਦਯੇ ਞਾਣਂ, ਜਰਾਮਰਣਨਿਰੋਧੇ ਞਾਣਂ, ਜਰਾਮਰਣਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਞਾਣਂ

(੧੨-੨੧) ਜਾਤਿਯਾ ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਭਵੇ ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਉਪਾਦਾਨੇ ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਤਣ੍ਹਾਯ ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਵੇਦਨਾਯ ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਫਸ੍ਸੇ ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਸਲ਼ਾਯਤਨੇ ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਨਾਮਰੂਪੇ ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਵਿਞ੍ਞਾਣੇ ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਸਙ੍ਖਾਰੇਸੁ ਞਾਣਂ, ਸਙ੍ਖਾਰਸਮੁਦਯੇ ਞਾਣਂ, ਸਙ੍ਖਾਰਨਿਰੋਧੇ ਞਾਣਂ, ਸਙ੍ਖਾਰਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਞਾਣਂ। ਏਵਂ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੇਨ ਞਾਣਵਤ੍ਥੁ।

੫. ਪਞ੍ਚਕਮਾਤਿਕਾ

੭੫੫. ਪਞ੍ਚਵਿਧੇਨ ਞਾਣਵਤ੍ਥੁ –

(੧) ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ (੨) ਪਞ੍ਚਞਾਣਿਕੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ

ਏਵਂ ਪਞ੍ਚਵਿਧੇਨ ਞਾਣਵਤ੍ਥੁ।

੬. ਛਕ੍ਕਮਾਤਿਕਾ

੭੫੬. ਛਬ੍ਬਿਧੇਨ ਞਾਣਵਤ੍ਥੁ –

(੧) ਛਸੁ ਅਭਿਞ੍ਞਾਸੁ ਪਞ੍ਞਾ

ਏਵං ਛਬ੍ਬਿਧੇਨ ਞਾਣਵਤ੍ਥੁ।

੭. ਸਤ੍ਤਕਮਾਤਿਕਾ

੭੫੭. ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਞਾਣਵਤ੍ਥੁ –

(੧) ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਤਿ ਞਾਣਵਤ੍ਥੂਨਿ

ਏਵං ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਞਾਣਵਤ੍ਥੁ।

੮. ਅਟ੍ਠਕਮਾਤਿਕਾ

੭੫੮. ਅਟ੍ਠਵਿਧੇਨ ਞਾਣਵਤ੍ਥੁ –

(੧) ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ, ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾ

ਏਵං ਅਟ੍ਠਵਿਧੇਨ ਞਾਣਵਤ੍ਥੁ।

੯. ਨਵਕਮਾਤਿਕਾ

੭੫੯. ਨਵਵਿਧੇਨ ਞਾਣਵਤ੍ਥੁ –

(੧) ਨਵਸੁ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਵਿਹਾਰਸਮਾਪਤ੍ਤੀਸੁ ਪਞ੍ਞਾ

ਏਵං ਨਵਵਿਧੇਨ ਞਾਣਵਤ੍ਥੁ।

੧੦. ਦਸਕਮਾਤਿਕਾ

੭੬੦.ਦਸਵਿਧੇਨ ਞਾਣਵਤ੍ਥੁ – ਦਸ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਬਲਾਨਿ ਯੇਹਿ ਬਲੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਤਥਾਗਤੋ ਆਸਭං ਠਾਨං ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਰਿਸਾਸੁ ਸੀਹਨਾਦං ਨਦਤਿ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਕ੍ਕං ਪਵਤ੍ਤੇਤਿ। ਕਤਮਾਨਿ ਦਸ?

(੧) ਇਧ ਤਥਾਗਤੋ ਠਾਨਞ੍ਚ ਠਾਨਤੋ ਅਟ੍ਠਾਨਞ੍ਚ ਅਟ੍ਠਾਨਤੋ ਯਥਾਭੂਤං ਪਜਾਨਾਤਿ। ਯਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤੋ ਠਾਨਞ੍ਚ ਠਾਨਤੋ ਅਟ੍ਠਾਨਞ੍ਚ ਅਟ੍ਠਾਨਤੋ ਯਥਾਭੂਤං ਪਜਾਨਾਤਿ, ਇਦਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਬਲං ਹੋਤਿ, ਯං ਬਲං ਆਗਮ੍ਮ ਤਥਾਗਤੋ ਆਸਭං ਠਾਨං ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਰਿਸਾਸੁ ਸੀਹਨਾਦං ਨਦਤਿ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਕ੍ਕං ਪਵਤ੍ਤੇਤਿ ।

(੨) ਪੁਨ ਚਪਰං ਤਥਾਗਤੋ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨං ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨං ਠਾਨਸੋ ਹੇਤੁਸੋ ਵਿਪਾਕං ਯਥਾਭੂਤං ਪਜਾਨਾਤਿ। ਯਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤੋ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨං ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨං ਠਾਨਸੋ ਹੇਤੁਸੋ ਵਿਪਾਕං ਯਥਾਭੂਤං ਪਜਾਨਾਤਿ, ਇਦਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਬਲං ਹੋਤਿ, ਯං ਬਲං ਆਗਮ੍ਮ ਤਥਾਗਤੋ ਆਸਭං ਠਾਨං ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਰਿਸਾਸੁ ਸੀਹਨਾਦං ਨਦਤਿ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਕ੍ਕං ਪਵਤ੍ਤੇਤਿ।

(੩) ਪੁਨ ਚਪਰਂ ਤਥਾਗਤੋ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਗਾਮਿਨਿਂ ਪਟਿਪਦਂ ਯਥਾਭੂਤਂ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਯਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤੋ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਗਾਮਿਨਿਂ ਪਟਿਪਦਂ ਯਥਾਭੂਤਂ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਇਦਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਬਲਂ ਹੋਤਿ, ਯਂ ਬਲਂ ਆਗਮ੍ਮ ਤਥਾਗਤੋ ਆਸਭਂ ਠਾਨਂ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਰਿਸਾਸੁ ਸੀਹਨਾਦਂ ਨਦਤਿ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵੱਤੇਤਿ।

(੪) ਪੁਨ ਚਪਰਂ ਤਥਾਗਤੋ ਅਨੇਕਧਾਤੁ ਨਾਨਾਧਾਤੁਲੋਕਂ [ਅਨੇਕਧਾਤੁਂ ਨਾਨਾਧਾਤੁਂ ਲੋਕਂ (ਸ੍ਯਾ॰) ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੪੮] ਯਥਾਭੂਤਂ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਯਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤੋ ਅਨੇਕਧਾਤੁ ਨਾਨਾਧਾਤੁਲੋਕਂ ਯਥਾਭੂਤਂ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਇਦਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਬਲਂ ਹੋਤਿ, ਯਂ ਬਲਂ ਆਗਮ੍ਮ ਤਥਾਗਤੋ ਆਸਭਂ ਠਾਨਂ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਰਿਸਾਸੁ ਸੀਹਨਾਦਂ ਨਦਤਿ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵੱਤੇਤਿ।

(੫) ਪੁਨ ਚਪਰਂ ਤਥਾਗਤੋ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਨਾਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਤਂ ਯਥਾਭੂਤਂ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਯਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤੋ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਨਾਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਤਂ ਯਥਾਭੂਤਂ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਇਦਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਬਲਂ ਹੋਤਿ, ਯਂ ਬਲਂ ਆਗਮ੍ਮ ਤਥਾਗਤੋ ਆਸਭਂ ਠਾਨਂ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਰਿਸਾਸੁ ਸੀਹਨਾਦਂ ਨਦਤਿ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵੱਤੇਤਿ।

(੬) ਪੁਨ ਚਪਰਂ ਤਥਾਗਤੋ ਪਰਸਤ੍ਤਾਨਂ ਪਰਪੁਗ੍ਗਲਾਨਂ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਪਰੋਪਰਿਯਤ੍ਤਂ ਯਥਾਭੂਤਂ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਯਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤੋ ਪਰਸਤ੍ਤਾਨਂ ਪਰਪੁਗ੍ਗਲਾਨਂ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਪਰੋਪਰਿਯਤ੍ਤਂ ਯਥਾਭੂਤਂ ਪਜਾਨਾਤਿ , ਇਦਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਬਲਂ ਹੋਤਿ, ਯਂ ਬਲਂ ਆਗਮ੍ਮ ਤਥਾਗਤੋ ਆਸਭਂ ਠਾਨਂ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਰਿਸਾਸੁ ਸੀਹਨਾਦਂ ਨਦਤਿ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵੱਤੇਤਿ।

(੭) ਪੁਨ ਚਪਰਂ ਤਥਾਗਤੋ ਝਾਨਵਿਮੋਕ੍ਖਸਮਾਧਿਸਮਾਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਂਕਿਲੇਸਂ ਵੋਦਾਨਂ ਵੁਟ੍ਠਾਨਂ ਯਥਾਭੂਤਂ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਯਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤੋ ਝਾਨਵਿਮੋਕ੍ਖਸਮਾਧਿਸਮਾਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਂਕਿਲੇਸਂ ਵੋਦਾਨਂ ਵੁਟ੍ਠਾਨਂ ਯਥਾਭੂਤਂ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਇਦਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਬਲਂ ਹੋਤਿ, ਯਂ ਬਲਂ ਆਗਮ੍ਮ ਤਥਾਗਤੋ ਆਸਭਂ ਠਾਨਂ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਰਿਸਾਸੁ ਸੀਹਨਾਦਂ ਨਦਤਿ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵੱਤੇਤਿ।

(੮) ਪੁਨ ਚਪਰਂ ਤਥਾਗਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਾਨੁਸ੍ਸਤਿਂ ਯਥਾਭੂਤਂ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਯਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਾਨੁਸ੍ਸਤਿਂ ਯਥਾਭੂਤਂ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਇਦਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਬਲਂ ਹੋਤਿ, ਯਂ ਬਲਂ ਆਗਮ੍ਮ ਤਥਾਗਤੋ ਆਸਭਂ ਠਾਨਂ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਰਿਸਾਸੁ ਸੀਹਨਾਦਂ ਨਦਤਿ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵੱਤੇਤਿ।

(੯) ਪੁਨ ਚਪਰਂ ਤਥਾਗਤੋ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਚੁਤੂਪਪਾਤਂ ਯਥਾਭੂਤਂ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਯਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤੋ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਚੁਤੂਪਪਾਤਂ ਯਥਾਭੂਤਂ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਇਦਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਬਲਂ ਹੋਤਿ, ਯਂ ਬਲਂ ਆਗਮ੍ਮ ਤਥਾਗਤੋ ਆਸਭਂ ਠਾਨਂ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਰਿਸਾਸੁ ਸੀਹਨਾਦਂ ਨਦਤਿ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵੱਤੇਤਿ।

(੧੦) ਪੁਨ ਚਪਰਂ ਤਥਾਗਤੋ ਆਸਵਾਨਂ ਖਯਂ ਯਥਾਭੂਤਂ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਯਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤੋ ਆਸਵਾਨਂ ਖਯਂ ਯਥਾਭੂਤਂ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਇਦਮ੍ਪਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਬਲਂ ਹੋਤਿ, ਯਂ ਬਲਂ ਆਗਮ੍ਮ ਤਥਾਗਤੋ ਆਸਭਂ ਠਾਨਂ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਰਿਸਾਸੁ ਸੀਹਨਾਦਂ ਨਦਤਿ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵੱਤੇਤਿ। ਇਮਾਨਿ ਦਸ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਤਥਾਗਤਬਲਾਨਿ, ਯੇਹਿ ਬਲੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਤਥਾਗਤੋ ਆਸਭਂ ਠਾਨਂ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਪਰਿਸਾਸੁ ਸੀਹਨਾਦਂ ਨਦਤਿ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵੱਤੇਤਿ।

ਏਵਂ ਦਸਵਿਧੇਨ ਞਾਣਵਤ੍ਥੁ।

ਮਾਤਿਕਾ

੧. ਏਕਕਨਿਦ੍ਦੇਸੋ

੧੬੧. ਪਞ੍ਚ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾ ਨ ਹੇਤੁਮੇਵ, ਅਹੇਤੁਕਮੇਵ, ਹੇਤੁਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਮੇਵ, ਸਪ੍ਪਚ੍ਚਯਮੇਵ, ਸਙ੍ਖਤਮੇਵ, ਅਰੂਪਮੇਵ, ਲੋਕਿਯਮੇਵ, ਸਾਸਵਮੇਵ, ਸੰਯੋਜਨਿਯਮੇਵ, ਗਨ੍ਥਨਿਯਮੇਵ, ਓਘਨਿਯਮੇਵ, ਯੋਗਨਿਯਮੇਵ, ਨੀਵਰਣਿਯਮੇਵ, ਪਰਾਮਟ੍ਠਮੇਵ, ਉਪਾਦਾਨਿਯਮੇਵ, ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਮੇਵ, ਅਬ੍ਯਾਕਤਮੇਵ, ਸਾਰਮ੍ਮਣਮੇਵ, ਅਚੇਤਸਿਕਮੇਵ, ਵਿਪਾਕਮੇਵ, ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਮੇਵ, ਅਸੰਕਿਲਿਟ੍ਠਸੰਕਿਲੇਸਿਕਮੇਵ, ਨ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਮੇਵ, ਨ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਮੇਵ, ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਮੇਵ, ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਮੇਵ, ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਮੇਵ, ਨੇਵ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਨ ਭਾਵਨਾਯ ਪਹਾਤਬ੍ਬਹੇਤੁਕਮੇਵ, ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਮੇਵ, ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਮੇਵ, ਪਰਿਤ੍ਤਮੇਵ, ਕਾਮਾਵਚਰਮੇਵ, ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਮੇਵ, ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਮੇਵ, ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਮੇਵ, ਨੋ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਮੇਵ, ਅਨਿਯਤਮੇਵ, ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਮੇਵ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਮੇਵ, ਅਨਿਚ੍ਚਮੇਵ, ਜਰਾਭਿਭੂਤਮੇਵ।

੧੬੨. ਪਞ੍ਚ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਵਤ੍ਥੁਕਾ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਮਿੰ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ।

ਪੁਰੇਜਾਤਵਤ੍ਥੁਕਾ, ਪੁਰੇਜਾਤਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿ ਪੁਰੇਜਾਤਸ੍ਮਿੰ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪੁਰੇਜਾਤੇ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ।

ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਵਤ੍ਥੁਕਾ , ਬਾਹਿਰਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨੰ ਵਤ੍ਥੁ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾ ਆਰਮ੍ਮਣਾ ਬਾਹਿਰਾ।

ਅਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਵਤ੍ਥੁਕਾ, ਅਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿ ਅਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਸ੍ਮਿੰ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਅਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨੇ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ।

ਨਾਨਾਵਤ੍ਥੁਕਾ, ਨਾਨਾਰਮ੍ਮਣਾਤਿ ਅਞ੍ਞੰ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁ ਚ ਆਰਮ੍ਮਣਞ੍ਚ, ਅਞ੍ਞੰ ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁ ਚ ਆਰਮ੍ਮਣਞ੍ਚ, ਅਞ੍ਞੰ ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁ ਚ ਆਰਮ੍ਮਣਞ੍ਚ, ਅਞ੍ਞੰ ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁ ਚ ਆਰਮ੍ਮਣਞ੍ਚ, ਅਞ੍ਞੰ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁ ਚ ਆਰਮ੍ਮਣਞ੍ਚ।

੧੬੩. ਨ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯੰ ਪਚ੍ਚਨੁਭੋਨ੍ਤੀਤਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯੰ ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚਨੁਭੋਤਿ, ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯਮ੍ਪਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚਨੁਭੋਤਿ। ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯੰ ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚਨੁਭੋਤਿ, ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯਮ੍ਪਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚਨੁਭੋਤਿ। ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯੰ ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚਨੁਭੋਤਿ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯਮ੍ਪਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚਨੁਭੋਤਿ। ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯੰ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚਨੁਭੋਤਿ, ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯਮ੍ਪਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚਨੁਭੋਤਿ। ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ...ਪੇ॰... ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ...ਪੇ॰... ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯੰ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚਨੁਭੋਤਿ, ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯਮ੍ਪਿ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚਨੁਭੋਤਿ। ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯੰ ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚਨੁਭੋਤਿ, ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯਮ੍ਪਿ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚਨੁਭੋਤਿ। ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯੰ ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚਨੁਭੋਤਿ, ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯਮ੍ਪਿ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚਨੁਭੋਤਿ। ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯੰ ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚਨੁਭੋਤਿ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਗੋਚਰਵਿਸਯਮ੍ਪਿ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਨ ਪਚ੍ਚਨੁਭੋਤਿ।

੧੬੪. ਨ ਅਸਮਨ੍ਨਾਹਾਰਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਸਮਨ੍ਨਾਹਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ।

ਨ ਅਮਨਸਿਕਾਰਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਮਨਸਿਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ।

ਨ ਅਬ੍ਬੋਕਿਣ੍ਣਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਨ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ।

ਨ ਅਪੁਬ੍ਬਂ ਅਚਰਿਮਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਨ ਏਕਕ੍ਖਣੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ।

੧੬੫. ਨ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸ੍ਸ ਸਮਨਨ੍ਤਰਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸਮਨਨ੍ਤਰਾ ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸਮਨਨ੍ਤਰਾਪਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸਮਨਨ੍ਤਰਾ ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸਮਨਨ੍ਤਰਾਪਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸਮਨਨ੍ਤਰਾ ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸਮਨਨ੍ਤਰਾਪਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸਮਨਨ੍ਤਰਾ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸਮਨਨ੍ਤਰਾਪਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ...ਪੇ॰... ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ...ਪੇ॰... ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸਮਨਨ੍ਤਰਾ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸਮਨਨ੍ਤਰਾਪਿ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸਮਨਨ੍ਤਰਾ ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸਮਨਨ੍ਤਰਾਪਿ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸਮਨਨ੍ਤਰਾ ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸਮਨਨ੍ਤਰਾਪਿ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸਮਨਨ੍ਤਰਾ ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸਮਨਨ੍ਤਰਾਪਿ ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ।

੧੬੬. ਪਞ੍ਚ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾ ਅਨਾਭੋਗਾਤਿ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨਂ ਨਤ੍ਥਿ ਆਵਟ੍ਟਨਾ ਵਾ ਆਭੋਗੋ ਵਾ ਸਮਨ੍ਨਾਹਾਰੋ ਵਾ ਮਨਸਿਕਾਰੋ ਵਾ।

ਪਞ੍ਚਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਹਿ ਨ ਕਞ੍ਚਿ ਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਵਿਜਾਨਾਤੀਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਹਿ ਨ ਕਞ੍ਚਿ ਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਵਿਜਾਨਾਤਿ।

ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਭਿਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਾਤਿ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਆਪਾਤਮਤ੍ਤਾ।

ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨਂ ਸਮਨਨ੍ਤਰਾਪਿ ਨ ਕਞ੍ਚਿ ਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਵਿਜਾਨਾਤੀਤਿ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨਂ ਸਮਨਨ੍ਤਰਾ ਮਨੋਧਾਤੁਯਾਪਿ ਨ ਕਞ੍ਚਿ ਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਵਿਜਾਨਾਤਿ।

ਪਞ੍ਚਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਹਿ ਨ ਕਞ੍ਚਿ ਇਰਿਯਾਪਥਂ ਕਪ੍ਪੇਤੀਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਹਿ ਨ ਕਞ੍ਚਿ ਇਰਿਯਾਪਥਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ – ਗਮਨਂ ਵਾ ਠਾਨਂ ਵਾ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਵਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਵਾ।

ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨਂ ਸਮਨਨ੍ਤਰਾਪਿ ਨ ਕਞ੍ਚਿ ਇਰਿਯਾਪਥਂ ਕਪ੍ਪੇਤੀਤਿ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨਂ ਸਮਨਨ੍ਤਰਾ ਮਨੋਧਾਤੁਯਾਪਿ ਨ ਕਞ੍ਚਿ ਇਰਿਯਾਪਥਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ – ਗਮਨਂ ਵਾ ਠਾਨਂ ਵਾ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਵਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਵਾ।

ਪਞ੍ਚਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਹਿ ਨ ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ ਨ ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ ਪਟ੍ਠਪੇਤੀਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਹਿ ਨ ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ ਨ ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ ਪਟ੍ਠਪੇਤਿ।

ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨਂ ਸਮਨਨ੍ਤਰਾਪਿ ਨ ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ ਨ ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ ਪਟ੍ਠਪੇਤੀਤਿ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨਂ ਸਮਨਨ੍ਤਰਾ ਮਨੋਧਾਤੁਯਾਪਿ ਨ ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ ਨ ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ ਪਟ੍ਠਪੇਤਿ।

ਪਞ੍ਚਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਹਿ ਨ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਂ ਧਮ੍ਮਂ ਸਮਾਦਿਯਤੀਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਹਿ ਨ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਂ ਧਮ੍ਮਂ ਸਮਾਦਿਯਤਿ।

ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨੰ ਸਮਨਨ੍ਤਰਾਪਿ ਨ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲੰ ਧਮ੍ਮੰ ਸਮਾਦਿਯਤੀਤਿ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨੰ ਸਮਨਨ੍ਤਰਾ ਮਨੋਧਾਤੁਯਾਪਿ ਨ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲੰ ਧਮ੍ਮੰ ਸਮਾਦਿਯਤਿ।

ਪਞ੍ਚਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਹਿ ਨ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ ਨ ਵੁਟ੍ਠਾਤੀਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਹਿ ਨ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ ਨ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ।

ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨੰ ਸਮਨਨ੍ਤਰਾਪਿ ਨ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ ਨ ਵੁਟ੍ਠਾਤੀਤਿ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨੰ ਸਮਨਨ੍ਤਰਾ ਮਨੋਧਾਤੁਯਾਪਿ ਨ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ ਨ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ।

ਪਞ੍ਚਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਹਿ ਨ ਚਵਤਿ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਹਿ ਨ ਚਵਤਿ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ।

ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨੰ ਸਮਨਨ੍ਤਰਾਪਿ ਨ ਚਵਤਿ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨੰ ਸਮਨਨ੍ਤਰਾ ਮਨੋਧਾਤੁਯਾਪਿ ਨ ਚਵਤਿ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ।

ਪਞ੍ਚਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਹਿ ਨ ਸੁਪਤਿ ਨ ਪਟਿਬੁਜ੍ਝਤਿ ਨ ਸੁਪਿਨੰ ਪਸ੍ਸਤੀਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਹਿ ਨ ਸੁਪਤਿ ਨ ਪਟਿਬੁਜ੍ਝਤਿ ਨ ਸੁਪਿਨੰ ਪਸ੍ਸਤਿ।

ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨੰ ਸਮਨਨ੍ਤਰਾਪਿ ਨ ਸੁਪਤਿ ਨ ਪਟਿਬੁਜ੍ਝਤਿ ਨ ਸੁਪਿਨੰ ਪਸ੍ਸਤੀਤਿ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਨੰ ਸਮਨਨ੍ਤਰਾ ਮਨੋਧਾਤੁਯਾਪਿ ਨ ਸੁਪਤਿ ਨ ਪਟਿਬੁਜ੍ਝਤਿ ਨ ਸੁਪਿਨੰ ਪਸ੍ਸਤਿ। ਏਵੰ ਯਾਥਾਵਕਵਤ੍ਥੁਵਿਭਾਵਨਾ ਪਞ੍ਞਾ।

ਏਵੰ ਏਕਵਿਧੇਨ ਞਾਣਵਤ੍ਥੁ।

ਏਕਕੰ।

੨. ਦੁਕਨਿਦ੍ਦੇਸੋ

੭੬੭. (੧) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲਾਬਜਾਕਤੇ ਪਞ੍ਞਾ ਲੋਕਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(੨) ਸਬ੍ਬਾਵ ਪਞ੍ਞਾ ਕੇਨਚਿ ਵਿਞ੍ਞੇਯਜਾ, ਕੇਨਚਿ ਨ ਵਿਞ੍ਞੇਯਜਾ।

(੩) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲਾਬਜਾਕਤੇ ਪਞ੍ਞਾ ਸਾਸਵਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾ ਅਨਾਸਵਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(੪) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲਾਬਜਾਕਤੇ ਪਞ੍ਞਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸਾਸਵਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾ ਆਸਵਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਨਾਸਵਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(੫) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲਾਬਜਾਕਤੇ ਪਞ੍ਞਾ ਸੰਯੋਜਨਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾ ਅਸੰਯੋਜਨਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(੬) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲਾਬਜਾਕਤੇ ਪਞ੍ਞਾ ਸੰਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸੰਯੋਜਨਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾ ਸੰਯੋਜਨਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਸੰਯੋਜਨਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(੭) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲਾਬਜਾਕਤੇ ਪਞ੍ਞਾ ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾ ਅਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(੮) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲਾਬਜਾਕਤੇ ਪਞ੍ਹਾ ਗਨ੍ਥवਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਪਞ੍ਹਾ, ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਹਾ ਗਨ੍ਥवਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਗਨ੍ਥਨਿਯਾ ਪਞ੍ਹਾ।

(੯) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲਾਬਜਾਕਤੇ ਪਞ੍ਹਾ ਓਘਨਿਯਾ ਪਞ੍ਹਾ, ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਹਾ ਅਨੋਘਨਿਯਾ ਪਞ੍ਹਾ।

(੧੦) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲਾਬਜਾਕਤੇ ਪਞ੍ਹਾ ਓਘवਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਓਘਨਿਯਾ ਪਞ੍ਹਾ, ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਹਾ ਓਘवਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਨੋਘਨਿਯਾ ਪਞ੍ਹਾ।

(੧੧) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲਾਬਜਾਕਤੇ ਪਞ੍ਹਾ ਯੋਗਨਿਯਾ ਪਞ੍ਹਾ, ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਹਾ ਅਯੋਗਨਿਯਾ ਪਞ੍ਹਾ।

(੧੨) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲਾਬਜਾਕਤੇ ਪਞ੍ਹਾ ਯੋਗवਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਯੋਗਨਿਯਾ ਪਞ੍ਹਾ, ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਹਾ ਯੋਗवਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਯੋਗਨਿਯਾ ਪਞ੍ਹਾ।

(੧੩) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲਾਬਜਾਕਤੇ ਪਞ੍ਹਾ ਨੀवਰਣਿਯਾ ਪਞ੍ਹਾ, ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਹਾ ਅਨੀवਰਣਿਯਾ ਪਞ੍ਹਾ।

(੧੪) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲਾਬਜਾਕਤੇ ਪਞ੍ਹਾ ਨੀवਰਣवਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਨੀवਰਣਿਯਾ ਪਞ੍ਹਾ, ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਹਾ ਨੀवਰਣवਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਨੀवਰਣਿਯਾ ਪਞ੍ਹਾ।

(੧੫) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲਾਬਜਾਕਤੇ ਪਞ੍ਹਾ ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਪਞ੍ਹਾ, ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਹਾ ਅਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਪਞ੍ਹਾ।

(੧੬) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲਾਬਜਾਕਤੇ ਪਞ੍ਹਾ ਪਰਾਮਾਸवਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਪਞ੍ਹਾ, ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਹਾ ਪਰਾਮਾਸवਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਪਰਾਮਟ੍ਠਾ ਪਞ੍ਹਾ।

(੧੭) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ वਿਪਾਕੇ ਪਞ੍ਹਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਾ ਪਞ੍ਹਾ, ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲੇ ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕਿਰਿਯਾਬਜਾਕਤੇ ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਹਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਾ ਪਞ੍ਹਾ।

(੧੮) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲਾਬਜਾਕਤੇ ਪਞ੍ਹਾ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਪਞ੍ਹਾ, ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਹਾ ਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ ਪਞ੍ਹਾ।

(੧੯) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲਾਬਜਾਕਤੇ ਪਞ੍ਹਾ ਉਪਾਦਾਨवਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਉਪਾਦਾਨਿਯਾ ਪਞ੍ਹਾ, ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਹਾ ਉਪਾਦਾਨवਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ ਪਞ੍ਹਾ।

(੨੦) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲਾਬਜਾਕਤੇ ਪਞ੍ਹਾ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ ਪਞ੍ਹਾ, ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਹਾ ਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ ਪਞ੍ਹਾ।

(੨੧) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲਾਬਜਾਕਤੇ ਪਞ੍ਹਾ ਕਿਲੇਸवਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ ਪਞ੍ਹਾ, ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਹਾ ਕਿਲੇਸवਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਅਸੰਕਿਲੇਸਿਕਾ ਪਞ੍ਹਾ।

(੨੨) वਿਤਕ੍ਕਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਹਾ ਸवਿਤਕ੍ਕਾ ਪਞ੍ਹਾ, वਿਤਕ੍ਕवਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਹਾ ਅवਿਤਕ੍ਕਾ ਪਞ੍ਹਾ।

(੨੩) वਿਚਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਹਾ ਸवਿਚਾਰਾ ਪਞ੍ਹਾ, वਿਚਾਰवਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਹਾ ਅवਿਚਾਰਾ ਪਞ੍ਹਾ।

(੨੪) ਪੀਤਿਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਞਾ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਪੀਤਿਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਞਾ ਅਪ੍ਪੀਤਿਕਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(੨੫) ਪੀਤਿਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਞਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਪੀਤਿਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਞਾ ਨ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(੨੬) ਸੁਖਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਞਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਸੁਖਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਞਾ ਨ ਸੁਖਸਹਗਤਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(੨੭) ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਞਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਉਪੇਕ੍ਖਾਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਞਾ ਨ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(੨੮) ਕਾਮਾਵਚਰਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤੇ ਪਞ੍ਞਾ ਕਾਮਾਵਚਰਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਰੂਪਾਵਚਰਾ ਪਞ੍ਞਾ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਪਞ੍ਞਾ ਨ ਕਾਮਾਵਚਰਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(੨੯) ਰੂਪਾਵਚਰਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤੇ ਪਞ੍ਞਾ ਰੂਪਾਵਚਰਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਕਾਮਾਵਚਰਾ ਪਞ੍ਞਾ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ ਪਞ੍ਞਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਪਞ੍ਞਾ ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(੩੦) ਅਰੂਪਾਵਚਰਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤੇ ਪਞ੍ਞਾ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਕਾਮਾਵਚਰਾ ਪਞ੍ਞਾ ਰੂਪਾਵਚਰਾ ਪਞ੍ਞਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਪਞ੍ਞਾ ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(੩੧) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤੇ ਪਞ੍ਞਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(੩੨) ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲੇ ਚਤੂਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਵਿਪਾਕੇ ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕਿਰਿਯਾਬ੍ਯਾਕਤੇ ਪਞ੍ਞਾ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(੩੩) ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾ ਨਿਯਤਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲੇ ਚਤੂਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਵਿਪਾਕੇ ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕਿਰਿਯਾਬ੍ਯਾਕਤੇ ਪਞ੍ਞਾ ਅਨਿਯਤਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(੩੪) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤੇ ਪਞ੍ਞਾ ਸਉਤ੍ਤਰਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾ ਅਨੁਤ੍ਤਰਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(੩੫) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਤ੍ਥਜਾਪਿਕਾ ਪਞ੍ਞਾ?

ਚਤੂਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲੇ ਅਰਹਤੋ ਅਭਿਞ੍ਞਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕਿਰਿਯਾਬ੍ਯਾਕਤੇ ਪਞ੍ਞਾ ਅਤ੍ਥਜਾਪਿਕਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਚਤੂਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਵਿਪਾਕੇ ਅਰਹਤੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਿਰਿਯਾਬ੍ਯਾਕਤੇ ਪਞ੍ਞਾ ਜਾਪਿਤਤ੍ਥਾ ਪਞ੍ਞਾ।

ਏਵਂ ਦੁਵਿਧੇਨ ਞਾਣਵਤ੍ਥੁ।

ਦੁਕਂ।

੩. ਤਿਕਨਿਦ੍ਦੇਸੋ

੭੬੮. (੧. ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਚਿਨ੍ਤਾਮਯਾ ਪਞ੍ਞਾ?

ਯੋਗਵਿਹਿਤੇਸੁ ਵਾ ਕਮ੍ਮਾਯਤਨੇਸੁ ਯੋਗਵਿਹਿਤੇਸੁ ਵਾ ਸਿਪ੍ਪਾਯਤਨੇਸੁ ਯੋਗਵਿਹਿਤੇਸੁ ਵਾ ਵਿਜ੍ਜਾਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਕਤੰ ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨੁਲੋਮਿਕੰ ਵਾ ਰੂਪੰ ਅਨਿਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਵਾ ਵੇਦਨਾ...ਪੇ॰... ਸਞ੍ਞਾ... ਸਙ੍ਖਾਰਾ... ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਅਨਿਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਯੰ ਏਵਰੂਪਿੰ ਅਨੁਲੋਮਿਕੰ ਖਨ੍ਤਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿੰ ਰੁਚਿੰ ਮੁਦਿੰ ਪੇਕ੍ਖੰ ਧਮ੍ਮਨਿਜ੍ਝਾਨਕ੍ਖਨ੍ਤਿੰ ਪਰਤੋ ਅਸ੍ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਟਿਲਭਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਚਿਨ੍ਤਾਮਯਾ ਪਞ੍ਞਾ’’।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸੁਤਮਯਾ ਪਞ੍ਞਾ? ਯੋਗਵਿਹਿਤੇਸੁ ਵਾ ਕਮ੍ਮਾਯਤਨੇਸੁ ਯੋਗਵਿਹਿਤੇਸੁ ਵਾ ਸਿਪ੍ਪਾਯਤਨੇਸੁ ਯੋਗਵਿਹਿਤੇਸੁ ਵਾ ਵਿਜ੍ਜਾਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਕਤੰ ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨੁਲੋਮਿਕੰ ਵਾ ਰੂਪੰ ਅਨਿਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਵਾ ਵੇਦਨਾ...ਪੇ॰... ਸਞ੍ਞਾ... ਸਙ੍ਖਾਰਾ... ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਅਨਿਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਯੰ ਏਵਰੂਪਿੰ ਅਨੁਲੋਮਿਕੰ ਖਨ੍ਤਿੰ ਦਿਟ੍ਠਿੰ ਰੁਚਿੰ ਮੁਦਿੰ ਪੇਕ੍ਖੰ ਧਮ੍ਮਨਿਜ੍ਝਾਨਕ੍ਖਨ੍ਤਿੰ ਪਰਤੋ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਟਿਲਭਤਿ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸੁਤਮਯਾ ਪਞ੍ਞਾ’’।

(ਗ) ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪਞ੍ਞਾ ਭਾਵਨਾਮਯਾ ਪਞ੍ਞਾ।

੭੬੯. (੨. ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਦਾਨਮਯਾ ਪਞ੍ਞਾ? ਦਾਨੰ ਆਰਬ੍ਭ ਦਾਨਾਧਿਗਚ੍ਛ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦਾਨਮਯਾ ਪਞ੍ਞਾ’’।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸੀਲਮਯਾ ਪਞ੍ਞਾ? ਸੀਲੰ ਆਰਬ੍ਭ ਸੀਲਾਧਿਗਚ੍ਛ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸੀਲਮਯਾ ਪਞ੍ਞਾ’’।

(ਗ) ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪਞ੍ਞਾ ਭਾਵਨਾਮਯਾ ਪਞ੍ਞਾ।

੭੭੦. (੩. ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਧਿਸੀਲੇ ਪਞ੍ਞਾ? ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਸੰਵਰੰ ਸੰਵਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਧਿਸੀਲੇ ਪਞ੍ਞਾ’’।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਧਿਚਿਤ੍ਤੇ ਪਞ੍ਞਾ? ਰੂਪਾਵਚਰਾਰੂਪਾਵਚਰਸਮਾਪਤ੍ਤਿੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਧਿਚਿਤ੍ਤੇ ਪਞ੍ਞਾ’’।

(ਗ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਧਿਪਞ੍ਞਾਯ ਪਞ੍ਞਾ? ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਧਿਪਞ੍ਞਾਯ ਪਞ੍ਞਾ’’।

੭੭੧. (੪. ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਆਯਕੋਸਲ੍ਲੰ? ‘‘ਇਮੇ ਧਮ੍ਮੇ ਮਨਸਿਕਰੋਤੋ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਪਹੀਯਨ੍ਤਿ। ਇਮੇ ਵਾ ਪਨਿਮੇ ਧਮ੍ਮੇ ਮਨਸਿਕਰੋਤੋ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਭਾਵਨਾਯ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀ’’ਤਿ – ਯਾ ਤਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਆਯਕੋਸਲ੍ਲੰ’’।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਅਪਾਯਕੋਸਲ੍ਲੰ? ‘‘ਇਮੇ ਧਮ੍ਮੇ ਮਨਸਿਕਰੋਤੋ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ। ਇਮੇ ਵਾ ਪਨਿਮੇ ਧਮ੍ਮੇ ਮਨਸਿਕਰੋਤੋ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚੇਵ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਭਿਯ੍ਯੋਭਾਵਾਯ ਵੇਪੁਲ੍ਲਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀ’’ਤਿ – ਯਾ ਤਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਪਾਯਕੋਸਲ੍ਲੰ’’।

(ਗ) ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਤਤ੍ਰੁਪਾਯਾ ਪਞ੍ਞਾ ਉਪਾਯਕੋਸਲ੍ਲੰ।

੨੨੨. (੫. ਕ) ਚਤੂਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਵਿਪਾਕੇ ਪਞ੍ਞਾ ਵਿਪਾਕਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(ਖ) ਚਤੂਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲੇ ਪਞ੍ਞਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(ਗ) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕਿਰਿਯਾਬ੍ਯਾਕਤੇ ਪਞ੍ਞਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ ਪਞ੍ਞਾ।

੨੨੩. (੬. ਕ) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਵਿਪਾਕੇ ਪਞ੍ਞਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(ਖ) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲੇ ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕਿਰਿਯਾਬ੍ਯਾਕਤੇ ਪਞ੍ਞਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(ਗ) ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾ।

੨੨੪. (੭. ਕ) ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਞਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(ਖ) ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਵਿਚਾਰਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਞਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(ਗ) ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਞਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ ਪਞ੍ਞਾ।

੨੨੫. (੮. ਕ) ਪੀਤਿਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਞਾ ਪੀਤਿਸਹਗਤਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(ਖ) ਸੁਖਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਞਾ ਸੁਖਸਹਗਤਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(ਗ) ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਞਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਪਞ੍ਞਾ।

੨੨੬. (੯. ਕ) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲੇ ਪਞ੍ਞਾ ਆਚਯਗਾਮਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ।

(ਖ) ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾ ਅਪਚਯਗਾਮਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ।

(ਗ) ਚਤੂਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਵਿਪਾਕੇ ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕਿਰਿਯਾਬ੍ਯਾਕਤੇ ਪਞ੍ਞਾ ਨੇਵਾਚਯਗਾਮਿਨਾਪਚਯਗਾਮਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ।

੨੨੭. (੧੦. ਕ) ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਤੀਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾ ਸੇਕ੍ਖਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(ਖ) ਉਪਰਿਟ੍ਠਿਮਾ [ਉਪਰਿਟ੍ਠਿਮੇ (ਸ੍ਯਾ॰), ਉਪਰਿਟ੍ਠਿਮਂ (ਕ॰)] ਅਰਹਤ੍ਤਫਲੇ ਪਞ੍ਞਾ ਅਸੇਕ੍ਖਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(ਗ) ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲੇ ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਵਿਪਾਕੇ ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕਿਰਿਯਾਬ੍ਯਾਕਤੇ ਪਞ੍ਞਾ ਨੇਵਸੇਕ੍ਖਨਾਸੇਕ੍ਖਾ ਪਞ੍ਞਾ।

੨੨੮. (੧੧. ਕ) ਕਾਮਾਵਚਰਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤੇ ਪਞ੍ਞਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(ਖ) ਰੂਪਾਵਚਰਾਰੂਪਾਵਚਰਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤੇ ਪਞ੍ਞਾ ਮਹਗ੍ਗਤਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(ਗ) ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ ਪਞ੍ਞਾ।

१७९. (१२. ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ? ਪਰਿਤ੍ਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵ਼ਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯਂ ਵ਼ੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ''।

१८०. (ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ? ਮਹਗ੍ਗਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵ਼ਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯਂ ਵ਼ੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮਹਗ੍ਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ''।

१८१. (ਗ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ? ਅਪ੍ਪਮਾਣੇ ਧਮ੍ਮੇ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ... ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵ਼ਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯਂ ਵ਼ੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ''।

१८२. (੧੩. ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ? ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਂ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵ਼ਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯਂ ਵ਼ੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮਗ੍ਗਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ''।

(ਖ) ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾ ਮਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾ ਪਞ੍ਞਾ।

१८३. (ਗ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ? ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਂ ਅਧਿਪਤਿਂ ਕਰਿਤ੍ਵ਼ਾ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ... ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵ਼ਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯਂ ਵ਼ੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮਗ੍ਗਾਧਿਪਤਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ''।

१८४. (੧੪) ਚਤੂਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਵ਼ਿਪਾਕੇ ਪਞ੍ਞਾ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੀ, ਨ ਵ਼ਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਤਿ। ਚਤੂਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕੁਸਲੇ ਤੀਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਕਿਰਿਯਾਬ੍ਯਾਕਤੇ ਪਞ੍ਞਾ ਸਿਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਨ ਵ਼ਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਨੀਤਿ।

१८५. (੧੫) ਸਬ੍ਬਾਵ਼ ਪਞ੍ਞਾ ਸਿਯਾ ਅਤੀਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਗਤਾ, ਸਿਯਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ।

१८६. (੧੬. ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ? ਅਤੀਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵ਼ਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯਂ ਵ਼ੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਤੀਤਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ''।

१८७. (ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ? ਅਨਾਗਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵ਼ਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯਂ ਵ਼ੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਨਾਗਤਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ''।

१८८. (ਗ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ? ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਧਮ੍ਮੇ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ ... ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵ਼ਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯਂ ਵ਼ੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ''।

१८९. (੧੭) ਸਬ੍ਬਾਵ਼ ਪਞ੍ਞਾ ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ, ਸਿਯਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ।

१९०. (੧੮. ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ? ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ... ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵ਼ਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯਂ ਵ਼ੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ''।

१९१. (ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ? ਬਹਿਦ੍ਧਾਧਮ੍ਮੇ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵ਼ਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯਂ ਵ਼ੁਚ੍ਚਤਿ ''ਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ''।

੧੯੨. (ਗ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ? ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾ ਧਮ੍ਮੇ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ''।

ਏਵਂ ਤਿਵਿਧੇਨ ਞਾਣਵਤ੍ਥੁ।

ਤਿਕਂ।

੪. ਚਤੁਕ੍ਕਨਿਦ੍ਦੇਸੋ

੧੯੩. (੧. ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਕਤਞਾਣਂ? ''ਅਤ੍ਥਿ ਦਿਨ੍ਨਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਯਿਟ੍ਠਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਹੁਤਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਕਤਦੁਕ੍ਕਟਾਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਫਲਂ ਵਿਪਾਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਅਯਂ ਲੋਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਰੋ ਲੋਕੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਮਾਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਿਤਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਤ੍ਤਾ ਓਪਪਾਤਿਕਾ, ਅਤ੍ਥਿ ਲੋਕੇ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਸਮ੍ਮਗ੍ਗਤਾ ਸਮ੍ਮਾਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਯੇ ਇਮਞ੍ਚ ਲੋਕਂ ਪਰਞ੍ਚ ਲੋਕਂ ਸਯਂ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਸਚ੍ਛਿਕਤ੍ਵਾ ਪਵੇਦੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ – ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਕਤਞਾਣਂ''। ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨੁਲੋਮਿਕਂ ਞਾਣਂ, ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਸਾਸਵਾ ਕੁਸਲਾ ਪਞ੍ਞਾ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਕਤਞਾਣਂ।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸਚ੍ਚਾਨੁਲੋਮਿਕਂ ਞਾਣਂ? ''ਰੂਪਂ ਅਨਿਚ੍ਚ''ਨ੍ਤਿ ਵਾ ਵੇਦਨਾ...ਪੇ॰... ਸਞ੍ਞਾ... ਸਙ੍ਖਾਰਾ... ''ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਅਨਿਚ੍ਚ''ਨ੍ਤਿ ਵਾ ਯਾ ਏਵਰੂਪੀ ਅਨੁਲੋਮਿਕਾ ਖਨ੍ਤਿ ਦਿਟ੍ਠਿ ਰੁਚਿ ਮੁਦਿ ਪੇਕ੍ਖਾ ਧਮ੍ਮਨਿਜ੍ਝਾਨਕ੍ਖਨ੍ਤਿ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਚ੍ਚਾਨੁਲੋਮਿਕਂ ਞਾਣਂ''।

(ਗ) ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾ ਮਗ੍ਗਸਮਙ੍ਗਿਸ੍ਸ ਞਾਣਂ।

(ਘ) ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾ ਫਲਸਮਙ੍ਗਿਸ੍ਸ ਞਾਣਂ।

੧੯੪. (੨) ਮਗ੍ਗਸਮਙ੍ਗਿਸ੍ਸ ਞਾਣਂ ਦੁਕ੍ਖੇਪੇਤਂ ਞਾਣਂ, ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੇਪੇਤਂ ਞਾਣਂ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੇਪੇਤਂ ਞਾਣਂ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯਪੇਤਂ ਞਾਣਂ।

(ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਦੁਕ੍ਖੇ ਞਾਣਂ? ਦੁਕ੍ਖਂ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਦੁਕ੍ਖੇ ਞਾਣਂ''।

(ਖ-ਘ) ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯਂ ਆਰਬ੍ਭ...ਪੇ॰... ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਂ ਆਰਬ੍ਭ...ਪੇ॰... ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਂ ਪਟਿਪਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਞਾਣਂ''।

੧੯੫. (੩) ਕਾਮਾਵਚਰਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤੇ ਪਞ੍ਞਾ ਕਾਮਾਵਚਰਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਰੂਪਾਵਚਰਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤੇ ਪਞ੍ਞਾ ਰੂਪਾਵਚਰਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਅਰੂਪਾਵਚਰਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤੇ ਪਞ੍ਞਾ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਪਞ੍ਞਾ।

੧੯੬. (੪. ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਧਮ੍ਮੇ ਞਾਣਂ? ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾ ਧਮ੍ਮੇ ਞਾਣਂ।

(ਖ) ਸੋ ਇਮਿਨਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਞਾਤੇਨ ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਪਤ੍ਤੇਨ ਵਿਦਿਤੇਨ ਪਰਿਯੋਗਾਲ੍ਹੇਨ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤੇਨ ਨਯਂ ਨੇਤਿ। ''ਯੇ ਹਿ ਕੇਚਿ ਅਤੀਤਮਦ੍ਧਾਨਂ ਸਮਣਾ ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਵਾ ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਬ੍ਭਞ੍ਞਂਸੁ [ਅਬ੍ਭਞ੍ਞਿਂਸੁ (ਸਯਾ॰) ਏਵਮੁਪਰਿਪਿ], ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯਂ

ਅਬ੍ਭਞ੍ਞਂਸੁ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਂ ਅਬ੍ਭਞ੍ਞਂਸੁ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਂ ਪਟਿਪਦਂ ਅਬ੍ਭਞ੍ਞਂਸੁ, ਇਮਞ੍ਞੇਵ ਤੇ ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਬ੍ਭਞ੍ਞਂਸੁ, ਇਮਞ੍ਞੇਵ ਤੇ ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯਂ ਅਬ੍ਭਞ੍ਞਂਸੁ, ਇਮਞ੍ਞੇਵ ਤੇ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਂ ਅਬ੍ਭਞ੍ਞਂਸੁ, ਇਮਞ੍ਞੇਵ ਤੇ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਂ ਪਟਿਪਦਂ ਅਬ੍ਭਞ੍ਞਂਸੁ। ਯੇ ਹਿ ਕੇਚਿ ਅਨਾਗਤਮਦ੍ਧਾਨਂ ਸਮਣਾ ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਵਾ ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਭਿਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯਂ ਅਭਿਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਂ ਅਭਿਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਂ ਪਟਿਪਦਂ ਅਭਿਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਇਮਞ੍ਞੇਵ ਤੇ ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਭਿਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਇਮਞ੍ਞੇਵ ਤੇ ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯਂ ਅਭਿਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਇਮਞ੍ਞੇਵ ਤੇ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਂ ਅਭਿਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਇਮਞ੍ਞੇਵ ਤੇ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਂ ਪਟਿਪਦਂ ਅਭਿਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ – ਯਾ ਤਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਨ੍ਵਯੇ ਞਾਣਂ''।

(ਗ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਪਰਿਯੇ ਞਾਣਂ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਸਤ੍ਤਾਨਂ ਪਰਪੁਗ੍ਗਲਾਨਂ ਚੇਤਸਾ ਚੇਤੋ ਪਰਿਚ੍ਚ ਪਜਾਨਾਤਿ। ਸਰਾਗਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਸਰਾਗਂ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਵੀਤਰਾਗਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਵੀਤਰਾਗਂ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਦੋਸਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਸਦੋਸਂ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਵੀਤਦੋਸਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਵੀਤਦੋਸਂ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਮੋਹਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਸਮੋਹਂ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਵੀਤਮੋਹਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਵੀਤਮੋਹਂ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ , ਸਂਖਿਤ੍ਤਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਸਂਖਿਤ੍ਤਂ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਵਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਵਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਮਹਗ੍ਗਤਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਮਹਗ੍ਗਤਂ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਮਹਗ੍ਗਤਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਅਮਹਗ੍ਗਤਂ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਉਤ੍ਤਰਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਸਉਤ੍ਤਰਂ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਨੁਤ੍ਤਰਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਅਨੁਤ੍ਤਰਂ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਸਮਾਹਿਤਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਸਮਾਹਿਤਂ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਸਮਾਹਿਤਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਅਸਮਾਹਿਤਂ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਵਿਮੁਤ੍ਤਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਵਿਮੁਤ੍ਤਂ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਵਿਮੁਤ੍ਤਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ''ਅਵਿਮੁਤ੍ਤਂ ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਨਾਤੀਤਿ – ਯਾ ਤਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ... ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਰਿਯੇ ਞਾਣਂ''।

(ਘ) ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੇ ਞਾਣਂ ਅਨ੍ਵਯੇ ਞਾਣਂ ਪਰਿਯੇ ਞਾਣਂ, ਅਵਸੇਸਾ ਪਞ੍ਞਾ ਸਮ੍ਮੁਤਿਞਾਣਂ।

੭੯੭. (੫. ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਪਞ੍ਞਾ ਆਚਯਾਯ ਨੋ ਅਪਚਯਾਯ? ਕਾਮਾਵਚਰਕੁਸਲੇ ਪਞ੍ਞਾ ਆਚਯਾਯ ਨੋ ਅਪਚਯਾਯ।

(ਖ) ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾ ਅਪਚਯਾਯ ਨੋ ਆਚਯਾਯ।

(ਗ) ਰੂਪਾਵਚਰਾਰੂਪਾਵਚਰਕੁਸਲੇ ਪਞ੍ਞਾ ਆਚਯਾਯ ਚੇਵ ਅਪਚਯਾਯ ਚ।

(ਘ) ਅਵਸੇਸਾ ਪਞ੍ਞਾ ਨੇਵ ਆਚਯਾਯ ਨੋ ਅਪਚਯਾਯ।

੭੯੮. (੬. ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਪਞ੍ਞਾ ਨਿਬ੍ਬਿਦਾਯ ਨੋ ਪਟਿਵੇਧਾਯ? ਯਾਯ ਪਞ੍ਞਾਯ ਕਾਮੇਸੁ ਵੀਤਰਾਗੋ ਹੋਤਿ, ਨ ਚ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯੋ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਤਿ ਨ ਚ ਸਚ੍ਚਾਨਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਞ੍ਞਾ ਨਿਬ੍ਬਿਦਾਯ ਨੋ ਪਟਿਵੇਧਾਯ''।

(ਖ) ਸ੍ਵੇਵ ਪਞ੍ਞਾਯ ਕਾਮੇਸੁ ਵੀਤਰਾਗੋ ਸਮਾਨੋ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯੋ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਤਿ ਨ ਚ ਸਚ੍ਚਾਨਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਞ੍ਞਾ ਪਟਿਵੇਧਾਯ ਨੋ ਨਿਬ੍ਬਿਦਾਯ''।

(ਗ) ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾ ਨਿਬ੍ਬਿਦਾਯ ਚੇਵ ਪਟਿਵੇਧਾਯ ਚ।

(ਘ) ਅਵਸੇਸਾ ਪਞ੍ਞਾ ਨੇਵ ਨਿਬ੍ਬਿਦਾਯ ਨੋ ਪਟਿਵੇਧਾਯ।

੭੯੯. (੭. ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਹਾਨਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ? ਪਠਮਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭਿਂ ਕਾਮਸਹਗਤਾ ਸਞ੍ਞਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤਿ ਹਾਨਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ।

(ਖ) ਤਦਨੁਧਮ੍ਮਤਾ ਸਤਿ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਠਿਤਿਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ।

(ਗ) ਅਵਿਤਕ੍ਕਸਹਗਤਾ ਸਞ੍ਞਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤਿ ਵਿਸੇਸਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ।

(ਘ) ਨਿਬ੍ਬਿਦਾਸਹਗਤਾ ਸਞ੍ਞਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤਿ ਵਿਰਾਗੂਪਸਞ੍ਹਿਤਾ ਨਿਬ੍ਬੇਧਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ। ਦੁਤਿਯਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭਿਂ ਵਿਤਕ੍ਕਸਹਗਤਾ ਸਞ੍ਞਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤਿ ਹਾਨਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ। ਤਦਨੁਧਮ੍ਮਤਾ ਸਤਿ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਠਿਤਿਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ। ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਸਞ੍ਞਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤਿ ਵਿਸੇਸਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ। ਨਿਬ੍ਬਿਦਾਸਹਗਤਾ ਸਞ੍ਞਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤਿ ਵਿਰਾਗੂਪਸਞ੍ਹਿਤਾ ਨਿਬ੍ਬੇਧਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ। ਤਤਿਯਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭਿਂ ਪੀਤਿਸੁਖਸਹਗਤਾ ਸਞ੍ਞਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤਿ ਹਾਨਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ। ਤਦਨੁਧਮ੍ਮਤਾ ਸਤਿ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਠਿਤਿਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ। ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਸਹਗਤਾ ਸਞ੍ਞਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤਿ ਵਿਸੇਸਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ। ਨਿਬ੍ਬਿਦਾਸਹਗਤਾ ਸਞ੍ਞਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤਿ ਵਿਰਾਗੂਪਸਞ੍ਹਿਤਾ ਨਿਬ੍ਬੇਧਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ। ਚਤੁਤ੍ਥਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭਿਂ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਾ ਸਞ੍ਞਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤਿ ਹਾਨਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ। ਤਦਨੁਧਮ੍ਮਤਾ ਸਤਿ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਠਿਤਿਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ। ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨਸਹਗਤਾ ਸਞ੍ਞਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤਿ ਵਿਸੇਸਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ। ਨਿਬ੍ਬਿਦਾਸਹਗਤਾ ਸਞ੍ਞਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤਿ ਵਿਰਾਗੂਪਸਞ੍ਹਿਤਾ ਨਿਬ੍ਬੇਧਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ। ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨਸ੍ਸ ਲਾਭਿਂ ਰੂਪਸਹਗਤਾ ਸਞ੍ਞਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤਿ ਹਾਨਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ। ਤਦਨੁਧਮ੍ਮਤਾ ਸਤਿ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਠਿਤਿਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ। ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚਾਯਤਨਸਹਗਤਾ ਸਞ੍ਞਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤਿ ਵਿਸੇਸਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ। ਨਿਬ੍ਬਿਦਾਸਹਗਤਾ ਸਞ੍ਞਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤਿ ਵਿਰਾਗੂਪਸਞ੍ਹਿਤਾ ਨਿਬ੍ਬੇਧਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ। ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚਾਯਤਨਸ੍ਸ ਲਾਭਿਂ ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨਸਹਗਤਾ ਸਞ੍ਞਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤਿ ਹਾਨਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ। ਤਦਨੁਧਮ੍ਮਤਾ ਸਤਿ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਠਿਤਿਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ। ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਸਹਗਤਾ ਸਞ੍ਞਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤਿ ਵਿਸੇਸਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ। ਨਿਬ੍ਬਿਦਾਸਹਗਤਾ ਸਞ੍ਞਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤਿ ਵਿਰਾਗੂਪਸਞ੍ਹਿਤਾ ਨਿਬ੍ਬੇਧਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ। ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਸ੍ਸ ਲਾਭਿਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚਾਯਤਨਸਹਗਤਾ ਸਞ੍ਞਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤਿ ਹਾਨਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ। ਤਦਨੁਧਮ੍ਮਤਾ ਸਤਿ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਠਿਤਿਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ। ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਸਹਗਤਾ ਸਞ੍ਞਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤਿ ਵਿਸੇਸਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ। ਨਿਬ੍ਬਿਦਾਸਹਗਤਾ ਸਞ੍ਞਾਮਨਸਿਕਾਰਾ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤਿ ਵਿਰਾਗੂਪਸਞ੍ਹਿਤਾ ਨਿਬ੍ਬੇਧਭਾਗਿਨੀ ਪਞ੍ਞਾ।

੮੦੦. (੮) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ? ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ। ਅਤ੍ਥੇ ਞਾਣਂ ਅਤ੍ਥਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਧਮ੍ਮੇ ਞਾਣਂ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਤਤ੍ਰ ਧਮ੍ਮਨਿਰੁਤ੍ਤਾਭਿਲਾਪੇ ਞਾਣਂ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਞਾਣੇਸੁ ਞਾਣਂ ਪਟਿਭਾਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ । ਇਮਾ ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।

੮੦੧. (੯) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਟਿਪਦਾ? ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਾ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਾ ਖਿਪ੍ਪਾਭਿਞ੍ਞਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਸੁਖਪਟਿਪਦਾ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਸੁਖਪਟਿਪਦਾ ਖਿਪ੍ਪਾਭਿਞ੍ਞਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਾ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਾ ਪਞ੍ਞਾ? ਕਿਚ੍ਛੇਨ ਕਸਿਰੇਨ ਸਮਾਧਿਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦਨ੍ਧਂ ਤਣ੍ਠਾਨਂ ਅਭਿਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਾ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਾ ਪਞ੍ਞਾ’’।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਾ ਖਿਪ੍ਪਾਭਿਞ੍ਞਾ ਪਞ੍ਞਾ? ਕਿਚ੍ਛੇਨ ਕਸਿਰੇਨ ਸਮਾਧਿਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਖਿਪ੍ਪਂ ਤਣ੍ਹਾਨਂ ਅਭਿਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਪਦਾ ਖਿਪ੍ਪਾਭਿਞ੍ਞਾ ਪਞ੍ਞਾ''।

(ਗ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸੁਖਪਟਿਪਦਾ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਾ ਪਞ੍ਞਾ? ਅਕਿਚ੍ਛੇਨ ਅਕਸਿਰੇਨ ਸਮਾਧਿਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦਨ੍ਧਂ ਤਣ੍ਹਾਨਂ ਅਭਿਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸੁਖਪਟਿਪਦਾ ਦਨ੍ਧਾਭਿਞ੍ਞਾ ਪਞ੍ਞਾ''।

(ਘ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸੁਖਪਟਿਪਦਾ ਖਿਪ੍ਪਾਭਿਞ੍ਞਾ ਪਞ੍ਞਾ? ਅਕਿਚ੍ਛੇਨ ਅਕਸਿਰੇਨ ਸਮਾਧਿਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਖਿਪ੍ਪਂ ਤਣ੍ਹਾਨਂ ਅਭਿਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸੁਖਪਟਿਪਦਾ ਖਿਪ੍ਪਾਭਿਞ੍ਞਾ ਪਞ੍ਞਾ''। ਇਮਾ ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਟਿਪਦਾ।

੮੦੨. (੧੦) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਿ? ਪਰਿਤ੍ਤਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਪਰਿਤ੍ਤਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ।

(ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ? ਸਮਾਧਿਸ੍ਸ ਨ ਨਿਕਾਮਲਾਭਿਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਥੋਕਂ ਫਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਰਿਤ੍ਤਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ''।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ? ਸਮਾਧਿਸ੍ਸ ਨ ਨਿਕਾਮਲਾਭਿਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਵਿਪੁਲਂ ਫਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਰਿਤ੍ਤਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ''।

(ਗ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ? ਸਮਾਧਿਸ੍ਸ ਨਿਕਾਮਲਾਭਿਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਥੋਕਂ ਫਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ''।

(ਘ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ? ਸਮਾਧਿਸ੍ਸ ਨਿਕਾਮਲਾਭਿਸ੍ਸ ਆਰਮ੍ਮਣਂ ਵਿਪੁਲਂ ਫਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਰਮ੍ਮਣਾ ਪਞ੍ਞਾ''। ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਆਰਮ੍ਮਣਾਨਿ।

(੧੧) ਮਗ੍ਗਸਮਙ੍ਗਿਸ੍ਸ ਞਾਣਂ ਜਰਾਮਰਣੇਪੇਤਂ ਞਾਣਂ, ਜਰਾਮਰਣਸਮੁਦਯੇਪੇਤਂ ਞਾਣਂ, ਜਰਾਮਰਣਨਿਰੋਧੇਪੇਤਂ ਞਾਣਂ, ਜਰਾਮਰਣਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯਪੇਤਂ ਞਾਣਂ।

(ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਜਰਾਮਰਣੇ ਞਾਣਂ? ਜਰਾਮਰਣਂ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਜਰਾਮਰਣੇ ਞਾਣਂ''।

(ਖ-ਘ) ਜਰਾਮਰਣਸਮੁਦਯਂ ਆਰਬ੍ਭ...ਪੇ॰... ਜਰਾਮਰਣਨਿਰੋਧਂ ਆਰਬ੍ਭ...ਪੇ॰... ਜਰਾਮਰਣਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਂ ਪਟਿਪਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਜਰਾਮਰਣਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਞਾਣਂ''।

੮੦੩. (੧੨-੨੧) ਧਮ੍ਮਸਮਙ੍ਗਿਸ੍ਸ ਞਾਣਂ ਜਾਤਿਯਾਪੇਤਂ ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਭਵੇਪੇਤਂ ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਉਪਾਦਾਨੇਪੇਤਂ ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਤਣ੍ਹਾਯਪੇਤਂ ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਵੇਦਨਾਯਪੇਤਂ ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਫਸ੍ਸੇਪੇਤਂ ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਸਲ਼ਾਯਤਨੇਪੇਤਂ ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਨਾਮਰੂਪੇਪੇਤਂ ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਵਿਞ੍ਞਾਣੇਪੇਤਂ ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਸਙ੍ਖਾਰੇਸੁਪੇਤਂ ਞਾਣਂ, ਸਙ੍ਖਾਰਸਮੁਦਯੇਪੇਤਂ ਞਾਣਂ, ਸਙ੍ਖਾਰਨਿਰੋਧੇਪੇਤਂ ਞਾਣਂ, ਸਙ੍ਖਾਰਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯਪੇਤਂ ਞਾਣਂ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸਙ੍ਖਾਰੇਸੁ ਞਾਣਂ? ਸਙ੍ਖਾਰੇ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰੇਸੁ ਞਾਣਂ''।

ਸਙ੍ਖਾਰਸਮੁਦਯਂ ਆਰਬ੍ਭ...ਪੇ॰... ਸਙ੍ਖਾਰਨਿਰੋਧਂ ਆਰਬ੍ਭ...ਪੇ॰... ਸਙ੍ਖਾਰਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਂ ਪਟਿਪਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਙ੍ਖਾਰਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਞਾਣਂ। ਏਵਂ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੇਨ ਞਾਣਵਤ੍ਥੁ।

ਚਤੁਕ੍ਕਂ।

੫. ਪਞ੍ਚਕਨਿਦ੍ਦੇਸੋ

੮੦੪. (੧) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ? ਪੀਤਿਫਰਣਤਾ, ਸੁਖਫਰਣਤਾ, ਚੇਤੋਫਰਣਤਾ, ਆਲੋਕਫਰਣਤਾ, ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਾਨਿਮਿਤ੍ਤਂ। ਦ੍ਵੀਸੁ ਝਾਨੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾ ਪੀਤਿਫਰਣਤਾ। ਤੀਸੁ ਝਾਨੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾ ਸੁਖਫਰਣਤਾ। ਪਰਚਿਤ੍ਤੇ ਞਾਣਂ ਚੇਤੋਫਰਣਤਾ। ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁ ਆਲੋਕਫਰਣਤਾ। ਤਮ੍ਹਾ ਤਮ੍ਹਾ ਸਮਾਧਿਮ੍ਹਾ ਵੁਟ੍ਠਿਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਾਞਾਣਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਾਨਿਮਿਤ੍ਤਂ। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ।

(੨) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪਞ੍ਚਞਾਣਿਕੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ? ''ਅਯਂ ਸਮਾਧਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਸੁਖੋ ਚੇਵ ਆਯਤਿਞ੍ਚ ਸੁਖਵਿਪਾਕੋ''ਤਿ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਞ੍ਞੇਵ ਞਾਣਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ''ਅਯਂ ਸਮਾਧਿ ਅਰਿਯੋ ਨਿਰਾਮਿਸੋ''ਤਿ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਞ੍ਞੇਵ ਞਾਣਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ''ਅਯਂ ਸਮਾਧਿ ਅਕਾਪੁਰਿਸਸੇਵਿਤੋ''ਤਿ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਞ੍ਞੇਵ ਞਾਣਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ''ਅਯਂ ਸਮਾਧਿ ਸਨ੍ਤੋ ਪਣੀਤੋ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਲਦ੍ਧੋ ਏਕੋਦਿਭਾਵਾਧਿਗਤੋ ਨ ਸਸਙ੍ਖਾਰਨਿਗ੍ਗਯ੍ਹਵਾਰਿਤਗਤੋ''ਤਿ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਞ੍ਞੇਵ ਞਾਣਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਸੋ ਖੋ ਪਨਾਹਂ ਇਮਂ ਸਮਾਧਿਂ ਸਤੋ ਸਮਾਪਜ੍ਜਾਮਿ ਸਤੋ ਵੁਟ੍ਠਹਾਮੀ''ਤਿ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਞ੍ਞੇਵ ਞਾਣਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਅਯਂ ਪਞ੍ਚਞਾਣਿਕੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ। ਏਵਂ ਪਞ੍ਚਵਿਧੇਨ ਞਾਣਵਤ੍ਥੁ।

ਪਞ੍ਚਕਂ।

੬. ਛਕ੍ਕਨਿਦ੍ਦੇਸੋ

੮੦੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਛਸੁ ਅਭਿਞ੍ਞਾਸੁ ਪਞ੍ਞਾ? ਇਦ੍ਧਿਵਿਧੇ ਞਾਣਂ, ਸੋਤਧਾਤੁਵਿਸੁਦ੍ਧਿਯਾ ਞਾਣਂ, ਪਰਚਿਤ੍ਤੇ ਞਾਣਂ, ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਾਨੁਸ੍ਸਤਿਯਾ ਞਾਣਂ, ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਚੁਤੂਪਪਾਤੇ ਞਾਣਂ, ਆਸਵਾਨਂ ਖਯੇ ਞਾਣਂ – ਇਮਾ ਛਸੁ ਅਭਿਞ੍ਞਾਸੁ ਪਞ੍ਞਾ। ਏਵਂ ਛਬ੍ਬਿਧੇਨ ਞਾਣਵਤ੍ਥੁ।

ਛਕ੍ਕਂ।

੭. ਸਤ੍ਤਕਨਿਦ੍ਦੇਸੋ

੮੦੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਤਿ ਞਾਣਵਤ੍ਥੂਨਿ? ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਨ੍ਤਿ ਞਾਣਂ, ਅਸਤਿ ਜਾਤਿਯਾ ਨਤ੍ਥਿ ਜਰਾਮਰਣਨ੍ਤਿ ਞਾਣਂ, ਅਤੀਤਮ੍ਪਿ ਅਦ੍ਧਾਨਂ ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਨ੍ਤਿ ਞਾਣਂ, ਅਸਤਿ ਜਾਤਿਯਾ ਨਤ੍ਥਿ ਜਰਾਮਰਣਨ੍ਤਿ ਞਾਣਂ, ਅਨਾਗਤਮ੍ਪਿ ਅਦ੍ਧਾਨਂ ਜਾਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਜਰਾਮਰਣਨ੍ਤਿ ਞਾਣਂ, ਅਸਤਿ ਜਾਤਿਯਾ ਨਤ੍ਥਿ ਜਰਾਮਰਣਨ੍ਤਿ ਞਾਣਂ। ਯਮ੍ਪਿਸ੍ਸ ਤਂ ਧਮ੍ਮਟ੍ਠਿਤਿਞਾਣਂ ਤਮ੍ਪਿ ਖਯਧਮ੍ਮਂ ਵਯਧਮ੍ਮਂ ਵਿਰਾਗਧਮ੍ਮਂ ਨਿਰੋਧਧਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਞਾਣਂ; ਭਵਪਚ੍ਚਯਾ ਜਾਤੀਤਿ ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਉਪਾਦਾਨਪਚ੍ਚਯਾ ਭਵੋਤਿ ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਤਣ੍ਹਾਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਨਨ੍ਤਿ ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਵੇਦਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਤਣ੍ਹਾਤਿ ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਫਸ੍ਸਪਚ੍ਚਯਾ ਵੇਦਨਾਤਿ ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਸਲ਼ਾਯਤਨਪਚ੍ਚਯਾ ਫਸ੍ਸੋਤਿ ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਨਾਮਰੂਪਪਚ੍ਚਯਾ ਸਲ਼ਾਯਤਨਨ੍ਤਿ ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਵਿਞ੍ਞਾਣਪਚ੍ਚਯਾ ਨਾਮਰੂਪਨ੍ਤਿ ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਸਙ੍ਖਾਰਪਚ੍ਚਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤਿ ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾਤਿ ਞਾਣਂ, ਅਸਤਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾਯ ਨਤ੍ਥਿ ਸਙ੍ਖਾਰਾਤਿ ਞਾਣਂ, ਅਤੀਤਮ੍ਪਿ ਅਦ੍ਧਾਨਂ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾਤਿ ਞਾਣਂ, ਅਸਤਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾਯ ਨਤ੍ਥਿ ਸਙ੍ਖਾਰਾਤਿ ਞਾਣਂ, ਅਨਾਗਤਮ੍ਪਿ ਅਦ੍ਧਾਨਂ ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਚ੍ਚਯਾ ਸਙ੍ਖਾਰਾਤਿ ਞਾਣਂ, ਅਸਤਿ ਅਵਿਜ੍ਜਾਯ ਨਤ੍ਥਿ ਸਙ੍ਖਾਰਾਤਿ ਞਾਣਂ। ਯਮ੍ਪਿਸ੍ਸ ਤਂ ਧਮ੍ਮਟ੍ਠਿਤਿਞਾਣਂ ਤਮ੍ਪਿ ਖਯਧਮ੍ਮਂ ਵਯਧਮ੍ਮਂ ਵਿਰਾਗਧਮ੍ਮਂ ਨਿਰੋਧਧਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਞਾਣਂ। ਇਮਾਨਿ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਤਿ ਞਾਣਵਤ੍ਥੂਨਿ। ਏਵਂ ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ ਞਾਣਵਤ੍ਥੁ।

ਸਤ੍ਤਕਂ।

੮. ਅਟ੍ਠਕਨਿਦ੍ਦੇਸੋ

੮੦੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾ? ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗੇ ਪਞ੍ਞਾ, ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਞ੍ਞਾ , ਸਕਦਾਗਾਮਿਮਗ੍ਗੇ ਪਞ੍ਞਾ, ਸਕਦਾਗਾਮਿਫਲੇ ਪਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਗਾਮਿਮਗ੍ਗੇ ਪਞ੍ਞਾ, ਅਨਾਗਾਮਿਫਲੇ ਪਞ੍ਞਾ, ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗੇ ਪਞ੍ਞਾ, ਅਰਹਤ੍ਤਫਲੇ ਪਞ੍ਞਾ – ਇਮਾ ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਞ੍ਞਾ। ਏਵਂ ਅਟ੍ਠਵਿਧੇਨ ਞਾਣਵਤ੍ਥੁ।

ਅਟ੍ਠਕਂ।

੯. ਨਵਕਨਿਦ੍ਦੇਸੋ

੮੦੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਨਵਸੁ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਵਿਹਾਰਸਮਾਪਤ੍ਤੀਸੁ ਪਞ੍ਞਾ? ਪਠਮਜ੍ਝਾਨਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਦੁਤਿਯਜ੍ਝਾਨਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਤਤਿਯਜ੍ਝਾਨਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚਾਯਤਨਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਞ੍ਞਾ, ਸਞ੍ਞਾਵੇਦਯਿਤਨਿਰੋਧਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵੁਟ੍ਠਿਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਞਾਣਂ – ਇਮਾ ਨਵਸੁ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਵਿਹਾਰਸਮਾਪਤ੍ਤੀਸੁ ਪਞ੍ਞਾ। ਏਵਂ ਨਵਵਿਧੇਨ ਞਾਣਵਤ੍ਥੁ।

ਨਵਕਂ।

੧੦. ਦਸਕਨਿਦ੍ਦੇਸੋ

੮੦੯. (੧) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਠਾਨਞ੍ਚ ਠਾਨਤੋ ਅਟ੍ਠਾਨਞ੍ਚ ਅਟ੍ਠਾਨਤੋ ਯਥਾਭੂਤਂ ਞਾਣਂ? ਇਧ ਤਥਾਗਤੋ ‘‘ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਦਿਟ੍ਠਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਕਞ੍ਚਿ ਸਙ੍ਖਾਰਂ ਨਿਚ੍ਚਤੋ ਉਪਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ‘‘ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਕਞ੍ਚਿ ਸਙ੍ਖਾਰਂ ਨਿਚ੍ਚਤੋ ਉਪਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ‘‘ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਦਿਟ੍ਠਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਕਞ੍ਚਿ ਸਙ੍ਖਾਰਂ ਸੁਖਤੋ ਉਪਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ‘‘ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਕਞ੍ਚਿ ਸਙ੍ਖਾਰਂ ਸੁਖਤੋ ਉਪਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ‘‘ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਦਿਟ੍ਠਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਕਞ੍ਚਿ ਧਮ੍ਮਂ ਅਤ੍ਤਤੋ ਉਪਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ‘‘ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਕਞ੍ਚਿ

ਧਮ੍ਮਂ ਅਤ੍ਥਤੋ ਉਪਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਦਿਟ੍ਠਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਮਾਤਰਂ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਯ੍ਯ, ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ''ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਮਾਤਰਂ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਯ੍ਯ, ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ।

ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਦਿਟ੍ਠਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਪਿਤਰਂ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਯ੍ਯ...ਪੇ॰... ਅਰਹਨ੍ਤਂ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਯ੍ਯ...ਪੇ॰... ਪਦੁਟ੍ਠੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਲੋਹਿਤਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ...ਪੇ॰... ਸਙ੍ਘਂ ਭਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯ...ਪੇ॰... ਅਞ੍ਞਂ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯ...ਪੇ॰... ਅਟ੍ਠਮਂ ਭਵਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਯ੍ਯ, ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ''ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਅਟ੍ਠਮਂ ਭਵਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਯ੍ਯ, ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ।

''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਲੋਕਧਾਤੁਯਾ ਦ੍ਵੇ ਅਰਹਨ੍ਤੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਾ ਅਪੁਬ੍ਬਂ ਅਚਰਿਮਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯੁਂ, ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ''ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਲੋਕਧਾਤੁਯਾ ਏਕੋ ਅਰਹਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਲੋਕਧਾਤੁਯਾ ਦ੍ਵੇ ਰਾਜਾਨੋ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ [ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਅਪੁਬ੍ਬਂ ਅਚਰਿਮਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯੁਂ, ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ''ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਲੋਕਧਾਤੁਯਾ ਏਕੋ ਰਾਜਾ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ।

''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਇਤ੍ਥੀ ਅਰਹਂ ਅਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ, ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ''ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਪੁਰਿਸੋ ਅਰਹਂ ਅਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ, ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਇਤ੍ਥੀ ਰਾਜਾ ਅਸ੍ਸ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ, ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ''ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਪੁਰਿਸੋ ਰਾਜਾ ਅਸ੍ਸ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ, ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਇਤ੍ਥੀ ਸਕ੍ਕਤ੍ਤਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਮਾਰਤ੍ਤਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਤ੍ਤਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ''ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਪੁਰਿਸੋ ਸਕ੍ਕਤ੍ਤਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਮਾਰਤ੍ਤਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਤ੍ਤਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ।

''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸ੍ਸ ਇਟ੍ਠੋ ਕਨ੍ਤੋ ਮਨਾਪੋ ਵਿਪਾਕੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਯ੍ਯ, ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ''ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸ੍ਸ ਅਨਿਟ੍ਠੋ ਅਕਨ੍ਤੋ ਅਮਨਾਪੋ ਵਿਪਾਕੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਯ੍ਯ, ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸ੍ਸ...ਪੇ॰... ਯਂ ਮਨੋਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸ੍ਸ ਇਟ੍ਠੋ ਕਨ੍ਤੋ ਮਨਾਪੋ ਵਿਪਾਕੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਯ੍ਯ, ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ''ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸ੍ਸ...ਪੇ॰... ਯਂ ਮਨੋਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸ੍ਸ ਅਨਿਟ੍ਠੋ ਅਕਨ੍ਤੋ ਅਮਨਾਪੋ ਵਿਪਾਕੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਯ੍ਯ, ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ।

''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਕਾਯਸੁਚਰਿਤਸ੍ਸ ਅਨਿਟ੍ਠੋ ਅਕਨ੍ਤੋ ਅਮਨਾਪੋ ਵਿਪਾਕੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਯ੍ਯ, ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ''ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਕਾਯਸੁਚਰਿਤਸ੍ਸ ਇਟ੍ਠੋ ਕਨ੍ਤੋ ਮਨਾਪੋ ਵਿਪਾਕੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਯ੍ਯ, ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਵਚੀਸੁਚਰਿਤਸ੍ਸ...ਪੇ॰... ਯਂ ਮਨੋਸੁਚਰਿਤਸ੍ਸ ਅਨਿਟ੍ਠੋ ਅਕਨ੍ਤੋ ਅਮਨਾਪੋ ਵਿਪਾਕੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਯ੍ਯ, ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ''ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਵਚੀਸੁਚਰਿਤਸ੍ਸ...ਪੇ॰... ਯਂ ਮਨੋਸੁਚਰਿਤਸ੍ਸ ਇਟ੍ਠੋ ਕਨ੍ਤੋ ਮਨਾਪੋ ਵਿਪਾਕੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਯ੍ਯ, ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ।

''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸਮਙ੍ਗੀ ਤਨ੍ਨਿਦਾਨਂ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰਂ ਮਰਣਾ ਸੁਗਤਿਂ ਸਗ੍ਗਂ ਲੋਕਂ ਉਪਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਨੇਤਂ ਠਾਨਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ''ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯਂ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸਮਙ੍ਗੀ ਤਨ੍ਨਿਦਾਨਂ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰਂ ਮਰਣਾ ਅਪਾਯਂ ਦੁਗ੍ਗਤਿਂ ਵਿਨਿਪਾਤਂ ਨਿਰਯਂ ਉਪਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਠਾਨਮੇਤਂ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ ਅਨਵਕਾਸੋ ਯਂ ਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸਮਙ੍ਗੀ...ਪੇ॰... ਯਂ ਮਨੋਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸਮਙ੍ਗੀ ਤਨ੍ਨਿਦਾਨਂ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰਂ ਮਰਣਾ ਸੁਗਤਿਂ ਸਗ੍ਗਂ

ਲੋਕੰ ਉਪਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਨੇਤੰ ਠਾਨੰ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ''ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤੰ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯੰ ਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸਮਙ੍ਗੀ...ਪੇ॰... ਯੰ ਮਨੋਦੁਚ੍ਚਰਿਤਸਮਙ੍ਗੀ ਤਨ੍ਨਿਦਾਨੰ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰੰ ਮਰਣਾ ਅਪਾਯੰ ਦੁਗ੍ਗਤਿੰ ਵਿਨਿਪਾਤੰ ਨਿਰਯੰ ਉਪਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਠਾਨਮੇਤੰ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ।

''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤੰ ਅਨਵਕਾਸੋ ਯੰ ਕਾਯਸੁਚਰਿਤਸਮਙ੍ਗੀ ਤਨ੍ਨਿਦਾਨੰ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰੰ ਮਰਣਾ ਅਪਾਯੰ ਦੁਗ੍ਗਤਿੰ ਵਿਨਿਪਾਤੰ ਨਿਰਯੰ ਉਪਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਨੇਤੰ ਠਾਨੰ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ''ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤੰ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯੰ ਕਾਯਸੁਚਰਿਤਸਮਙ੍ਗੀ ਤਨ੍ਨਿਦਾਨੰ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰੰ ਮਰਣਾ ਸੁਗਤਿੰ ਸਗ੍ਗੰ ਲੋਕੰ ਉਪਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਠਾਨਮੇਤੰ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤੰ ਅਨਵਕਾਸੋ ਯੰ ਵਚੀਸੁਚਰਿਤਸਮਙ੍ਗੀ...ਪੇ॰... ਯੰ ਮਨੋਸੁਚਰਿਤਸਮਙ੍ਗੀ ਤਨ੍ਨਿਦਾਨੰ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰੰ ਮਰਣਾ ਅਪਾਯੰ ਦੁਗ੍ਗਤਿੰ ਵਿਨਿਪਾਤੰ ਨਿਰਯੰ ਉਪਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਨੇਤੰ ਠਾਨੰ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ''ਠਾਨਞ੍ਚ ਖੋ ਏਤੰ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਯੰ ਵਚੀਸੁਚਰਿਤਸਮਙ੍ਗੀ ...ਪੇ॰... ਯੰ ਮਨੋਸੁਚਰਿਤਸਮਙ੍ਗੀ ਤਨ੍ਨਿਦਾਨੰ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰੰ ਮਰਣਾ ਸੁਗਤਿੰ ਸਗ੍ਗੰ ਲੋਕੰ ਉਪਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਠਾਨਮੇਤੰ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ। ''ਯੇ ਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਯੇਸੰ ਯੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਹੇਤੂ ਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਯ ਤੰ ਤੰ ਠਾਨੰ, ਯੇ ਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਯੇਸੰ ਯੇਸੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਨ ਹੇਤੂ ਅਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪਾਦਾਯ ਤੰ ਤੰ ਅਟ੍ਠਾਨ''ਨ੍ਤਿ। ਯਾ ਤਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਠਾਨਞ੍ਚ ਠਾਨਤੋ ਅਟ੍ਠਾਨਞ੍ਚ ਅਟ੍ਠਾਨਤੋ ਯਥਾਭੂਤੰ ਞਾਣੰ।

੮੧੦. (੨) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨੰ ਠਾਨਸੋ ਹੇਤੁਸੋ ਵਿਪਾਕੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਞਾਣੰ? ਇਧ ਤਥਾਗਤੋ ਪਜਾਨਾਤਿ – ''ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਚਾਨਿ ਪਾਪਕਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਗਤਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਪਟਿਬਾਲ੍ਹਾਨਿ ਨ ਵਿਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਚਾਨਿ ਪਾਪਕਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਉਪਧਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਪਟਿਬਾਲ੍ਹਾਨਿ ਨ ਵਿਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਚਾਨਿ ਪਾਪਕਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਕਾਲਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਪਟਿਬਾਲ੍ਹਾਨਿ ਨ ਵਿਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਚਾਨਿ ਪਾਪਕਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਪਯੋਗਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਪਟਿਬਾਲ੍ਹਾਨਿ ਨ ਵਿਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿ।

''ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਚਾਨਿ ਪਾਪਕਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਗਤਿਵਿਪਤ੍ਤਿੰ ਆਗਮ੍ਮ ਵਿਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਚਾਨਿ ਪਾਪਕਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਉਪਧਿਵਿਪਤ੍ਤਿੰ ਆਗਮ੍ਮ ਵਿਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਚਾਨਿ ਪਾਪਕਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਕਾਲਵਿਪਤ੍ਤਿੰ ਆਗਮ੍ਮ ਵਿਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਚਾਨਿ ਪਾਪਕਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਪਯੋਗਵਿਪਤ੍ਤਿੰ ਆਗਮ੍ਮ ਵਿਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿ।

''ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਚਾਨਿ ਕਲ੍ਯਾਣਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਗਤਿਵਿਪਤ੍ਤਿਪਟਿਬਾਲ੍ਹਾਨਿ ਨ ਵਿਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਚਾਨਿ ਕਲ੍ਯਾਣਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਉਪਧਿਵਿਪਤ੍ਤਿਪਟਿਬਾਲ੍ਹਾਨਿ ਨ ਵਿਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਚਾਨਿ ਕਲ੍ਯਾਣਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਕਾਲਵਿਪਤ੍ਤਿਪਟਿਬਾਲ੍ਹਾਨਿ ਨ ਵਿਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਚਾਨਿ ਕਲ੍ਯਾਣਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਪਯੋਗਵਿਪਤ੍ਤਿਪਟਿਬਾਲ੍ਹਾਨਿ ਨ ਵਿਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿ।

''ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਚਾਨਿ ਕਲ੍ਯਾਣਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਗਤਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਆਗਮ੍ਮ ਵਿਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਚਾਨਿ ਕਲ੍ਯਾਣਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਉਪਧਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਆਗਮ੍ਮ ਵਿਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਚਾਨਿ ਕਲ੍ਯਾਣਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਕਾਲਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਆਗਮ੍ਮ ਵਿਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਚਾਨਿ ਕਲ੍ਯਾਣਾਨਿ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨਿ ਪਯੋਗਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਆਗਮ੍ਮ ਵਿਪਚ੍ਚਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਯਾ ਤਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦੰ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾਨੰ ਠਾਨਸੋ ਹੇਤੁਸੋ ਵਿਪਾਕੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਞਾਣੰ।

੮੧੧. (੩) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਗਾਮਿਨਿੰ ਪਟਿਪਦੰ ਯਥਾਭੂਤੰ ਞਾਣੰ? ਇਧ ਤਥਾਗਤੋ ''ਅਯੰ ਮਗ੍ਗੋ ਅਯੰ ਪਟਿਪਦਾ ਨਿਰਯਗਾਮੀ''ਤਿ [ਨਿਰਯਗਾਮਿਨੀਤਿ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਪਜਾਨਾਤਿ, ''ਅਯੰ ਮਗ੍ਗੋ ਅਯੰ ਪਟਿਪਦਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਗਾਮੀ''ਤਿ [ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਾਮਿਨੀਤਿ (ਸ੍ਯਾ॰) ਏਵਮੁਪਰਿਪਿ। ਅਟ੍ਠਕਥਾ ਓਲੋਕੇਤਬ੍ਬਾ] ਪਜਾਨਾਤਿ, ''ਅਯੰ ਮਗ੍ਗੋ ਅਯੰ ਪਟਿਪਦਾ

ਪੇਤ੍ਤਿਵਿਸਯਗਾਮੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ''ਅਯਂ ਮਗ੍ਗੋ ਅਯਂ ਪਟਿਪਦਾ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਗਾਮੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ''ਅਯਂ ਮਗ੍ਗੋ ਅਯਂ ਪਟਿਪਦਾ ਦੇਵਲੋਕਗਾਮੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤਿ, ''ਅਯਂ ਮਗ੍ਗੋ ਅਯਂ ਪਟਿਪਦਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਗਾਮੀ''ਤਿ ਪਜਾਨਾਤੀਤਿ । ਯਾ ਤਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਗਾਮਿਨਿਂ ਪਟਿਪਦਂ ਯਥਾਭੂਤਂ ਞਾਣਂ।

੮੧੨. (੪) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਅਨੇਕਧਾਤੁਨਾਨਾਧਾਤੁਲੋਕਂ ਯਥਾਭੂਤਂ ਞਾਣਂ? ਇਧ ਤਥਾਗਤੋ ਖਨ੍ਧਨਾਨਤ੍ਤਂ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਆਯਤਨਨਾਨਤ੍ਤਂ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਧਾਤੁਨਾਨਤ੍ਤਂ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਨੇਕਧਾਤੁਨਾਨਾਧਾਤੁਲੋਕਨਾਨਤ੍ਤਂ ਪਜਾਨਾਤੀਤਿ। ਯਾ ਤਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ... ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਅਨੇਕਧਾਤੁਨਾਨਾਧਾਤੁਲੋਕਂ ਯਥਾਭੂਤਂ ਞਾਣਂ।

੮੧੩. (੫) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਨਾਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਤਂ ਯਥਾਭੂਤਂ ਞਾਣਂ? ਇਧ ਤਥਾਗਤੋ ਪਜਾਨਾਤਿ – ''ਸਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਾ ਹੀਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਾ, ਸਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਾ ਪਣੀਤਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਾ। ਹੀਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਾ ਸਤ੍ਤਾ ਹੀਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕੇ ਸਤ੍ਤੇ ਸੇਵਨ੍ਤਿ ਭਜਨ੍ਤਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਨ੍ਤਿ। ਪਣੀਤਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਾ ਸਤ੍ਤਾ ਪਣੀਤਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕੇ ਸਤ੍ਤੇ ਸੇਵਨ੍ਤਿ ਭਜਨ੍ਤਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਨ੍ਤਿ।

''ਅਤੀਤਮ੍ਪਿ ਅਦ੍ਧਾਨਂ ਹੀਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਾ ਸਤ੍ਤਾ ਹੀਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕੇ ਸਤ੍ਤੇ ਸੇਵਿਂਸੁ ਭਜਿਂਸੁ ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਂਸੁ, ਪਣੀਤਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਾ ਸਤ੍ਤਾ ਪਣੀਤਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕੇ ਸਤ੍ਤੇ ਸੇਵਿਂਸੁ ਭਜਿਂਸੁ ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਂਸੁ।

''ਅਨਾਗਤਮ੍ਪਿ ਅਦ੍ਧਾਨਂ ਹੀਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਾ ਸਤ੍ਤਾ ਹੀਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕੇ ਸਤ੍ਤੇ ਸੇਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਭਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਪਣੀਤਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਾ ਸਤ੍ਤਾ ਪਣੀਤਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕੇ ਸਤ੍ਤੇ ਸੇਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਭਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਯਾ ਤਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ... ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਨਾਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਤਂ ਯਥਾਭੂਤਂ ਞਾਣਂ।

੮੧੪. (੬) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਰਸਤ੍ਤਾਨਂ ਪਰਪੁਗ੍ਗਲਾਨਂ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਪਰੋਪਰਿਯਤ੍ਤਂ ਯਥਾਭੂਤਂ ਞਾਣਂ? ਇਧ ਤਥਾਗਤੋ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਆਸਯਂ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਨੁਸਯਂ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਚਰਿਤਂ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਧਿਮੁਤ੍ਤਿਂ ਪਜਾਨਾਤਿ, ਅਪ੍ਪਰਜਕ੍ਖੇ ਮਹਾਰਜਕ੍ਖੇ ਤਿਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇ ਮੁਦਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇ ਸ੍ਵਾਕਾਰੇ ਦ੍ਵਾਕਾਰੇ ਸੁਵਿਞ੍ਞਾਪਯੇ ਦੁਵਿਞ੍ਞਾਪਯੇ ਭਬ੍ਬਾਭਬ੍ਬੇ ਸਤ੍ਤੇ ਪਜਾਨਾਤਿ।

੮੧੫. ਕਤਮੋ ਚ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਆਸਯੋ? ''ਸਸ੍ਸਤੋ ਲੋਕੋ''ਤਿ ਵਾ, ''ਅਸਸ੍ਸਤੋ ਲੋਕੋ''ਤਿ ਵਾ, ''ਅਨ੍ਤਵਾ ਲੋਕੋ''ਤਿ ਵਾ, ''ਅਨਨ੍ਤਵਾ ਲੋਕੋ''ਤਿ ਵਾ, ''ਤਂ ਜੀਵਂ ਤਂ ਸਰੀਰ''ਨ੍ਤਿ ਵਾ, ''ਅਞ੍ਞਂ ਜੀਵਂ ਅਞ੍ਞਂ ਸਰੀਰ''ਨ੍ਤਿ ਵਾ, ''ਹੋਤਿ ਤਥਾਗਤੋ ਪਰਂ ਮਰਣਾ''ਤਿ ਵਾ, ''ਨ ਹੋਤਿ ਤਥਾਗਤੋ ਪਰਂ ਮਰਣਾ''ਤਿ ਵਾ, ''ਹੋਤਿ ਚ ਨ ਚ ਹੋਤਿ ਤਥਾਗਤੋ ਪਰਂ ਮਰਣਾ''ਤਿ ਵਾ, ''ਨੇਵ ਹੋਤਿ ਨ ਨ ਹੋਤਿ ਤਥਾਗਤੋ ਪਰਂ ਮਰਣਾ''ਤਿ ਵਾ, ਇਤਿ ਭਵਦਿਟ੍ਠਿਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਿਤਾ ਵਾ ਸਤ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਵਿਭਵਦਿਟ੍ਠਿਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਿਤਾ ਵਾ। ਏਤੇ ਵਾ ਪਨ ਉਭੋ ਅਨ੍ਤੇ ਅਨੁਪਗਮ੍ਮ ਇਦਪ੍ਪਚ੍ਚਯਤਾ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਨੁਲੋਮਿਕਾ ਖਨ੍ਤਿ ਪਟਿਲਦ੍ਧਾ ਹੋਤਿ ਯਥਾਭੂਤਂ ਞਾਣਂ। ਅਯਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਆਸਯੋ।

੮੧੬. ਕਤਮੋ ਚ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਨੁਸਯੋ? ਸਤ੍ਤਾਨੁਸਯਾ – ਕਾਮਰਾਗਾਨੁਸਯੋ, ਪਟਿਘਾਨੁਸਯੋ, ਮਾਨਾਨੁਸਯੋ, ਦਿਟ੍ਠਾਨੁਸਯੋ, ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਨੁਸਯੋ, ਭਵਰਾਗਾਨੁਸਯੋ, ਅਵਿਜ੍ਜਾਨੁਸਯੋ। ਯਂ ਲੋਕੇ ਪਿਯਰੂਪਂ ਸਾਤਰੂਪਂ ਏਤ੍ਥ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਰਾਗਾਨੁਸਯੋ ਅਨੁਸੇਤਿ। ਯਂ ਲੋਕੇ ਅਪ੍ਪਿਯਰੂਪਂ ਅਸਾਤਰੂਪਂ ਏਤ੍ਥ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਪਟਿਘਾਨੁਸਯੋ ਅਨੁਸੇਤਿ। ਇਤਿ ਇਮੇਸੁ ਦ੍ਵੀਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਵਿਜ੍ਜਾਨੁਪਤਿਤਾ। ਤਦੇਕਟ੍ਠੋ ਮਾਨੋ ਚ ਦਿਟ੍ਠਿ ਚ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ ਚ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਅਯਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਨੁਸਯੋ।

੮੧੭. ਕਤਮਞ੍ਚ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਚਰਿਤਂ? ਪੁਞ੍ਞਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਅਪੁਞ੍ਞਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰੋ , ਆਨੇਞ੍ਜਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰੋ, ਪਰਿਤ੍ਤਭੂਮਕੋ ਵਾ ਮਹਾਭੂਮਕੋ ਵਾ – ਇਦਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਚਰਿਤਂ।

੮੧੮. ਕਤਮਾ ਚ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਧਿਮੁਤ੍ਤਿ? ਸਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਾ ਹੀਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਾ, ਸਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਾ ਪਣੀਤਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਾ। ਹੀਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਾ ਸਤ੍ਤਾ ਹੀਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕੇ ਸਤ੍ਤੇ ਸੇਵਨ੍ਤਿ ਭਜਨ੍ਤਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਨ੍ਤਿ। ਪਣੀਤਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਾ ਸਤ੍ਤਾ ਪਣੀਤਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕੇ ਸਤ੍ਤੇ ਸੇਵਨ੍ਤਿ ਭਜਨ੍ਤਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਨ੍ਤਿ।

ਅਤੀਤਮ੍ਪਿ ਅਦ੍ਧਾਨਂ ਹੀਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਾ ਸਤ੍ਤਾ ਹੀਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕੇ ਸਤ੍ਤੇ ਸੇਵਿਂਸੁ ਭਜਿਂਸੁ ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਂਸੁ। ਪਣੀਤਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਾ ਸਤ੍ਤਾ ਪਣੀਤਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕੇ ਸਤ੍ਤੇ ਸੇਵਿਂਸੁ ਭਜਿਂਸੁ ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਂਸੁ।

ਅਨਾਗਤਮ੍ਪਿ ਅਦ੍ਧਾਨਂ ਹੀਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਾ ਸਤ੍ਤਾ ਹੀਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕੇ ਸਤ੍ਤੇ ਸੇਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਭਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਪਣੀਤਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਾ ਸਤ੍ਤਾ ਪਣੀਤਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕੇ ਸਤ੍ਤੇ ਸੇਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਭਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਅਯਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਧਿਮੁਤ੍ਤਿ।

੮੧੯. ਕਤਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਮਹਾਰਜਕ੍ਖਾ? ਦਸ ਕਿਲੇਸਵਤ੍ਥੂਨਿ – ਲੋਭੋ, ਦੋਸੋ, ਮੋਹੋ, ਮਾਨੋ, ਦਿਟ੍ਠਿ, ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ, ਥਿਨਂ, ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਂ, ਅਹਿਰਿਕਂ, ਅਨੋਤ੍ਤਪ੍ਪਂ। ਯੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਇਮਾਨਿ ਦਸ ਕਿਲੇਸਵਤ੍ਥੂਨਿ ਆਸੇਵਿਤਾਨਿ ਭਾਵਿਤਾਨਿ ਬਹੁਲੀਕਤਾਨਿ ਉਸ੍ਸਦਗਤਾਨਿ, ਇਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਮਹਾਰਜਕ੍ਖਾ।

੮੨੦. ਕਤਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਅਪ੍ਪਰਜਕ੍ਖਾ? ਯੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਇਮਾਨਿ ਦਸ ਕਿਲੇਸਵਤ੍ਥੂਨਿ ਅਨਾਸੇਵਿਤਾਨਿ ਅਭਾਵਿਤਾਨਿ ਅਬਹੁਲੀਕਤਾਨਿ ਅਨੁਸ੍ਸਦਗਤਾਨਿ, ਇਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਅਪ੍ਪਰਜਕ੍ਖਾ।

੮੨੧. ਕਤਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਮੁਦਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ? ਪਞ੍ਚਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ – ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਮਾਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਪਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ। ਯੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਇਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਅਨਾਸੇਵਿਤਾਨਿ ਅਭਾਵਿਤਾਨਿ ਅਬਹੁਲੀਕਤਾਨਿ ਅਨੁਸ੍ਸਦਗਤਾਨਿ, ਇਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਮੁਦਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ।

੮੨੨. ਕਤਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਤਿਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ? ਯੇਸਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਇਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਆਸੇਵਿਤਾਨਿ ਭਾਵਿਤਾਨਿ ਬਹੁਲੀਕਤਾਨਿ ਉਸ੍ਸਦਗਤਾਨਿ, ਇਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਤਿਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ।

੮੨੩. ਕਤਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਦ੍ਵਾਕਾਰਾ? ਯੇ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਪਾਪਾਸਯਾ ਪਾਪਾਨੁਸਯਾ ਪਾਪਚਰਿਤਾ ਪਾਪਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਾ ਮਹਾਰਜਕ੍ਖਾ ਮੁਦਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ, ਇਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਦ੍ਵਾਕਾਰਾ।

੮੨੪. ਕਤਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਸ੍ਵਾਕਾਰਾ? ਯੇ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਕਲ੍ਯਾਣਾਸਯਾ ਕਲ੍ਯਾਣਚਰਿਤਾ ਕਲ੍ਯਾਣਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਾ ਅਪ੍ਪਰਜਕ੍ਖਾ ਤਿਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ, ਇਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਸ੍ਵਾਕਾਰਾ।

੮੨੫. ਕਤਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਦੁਵਿਞ੍ਞਾਪਯਾ? ਯੇ ਚ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਦ੍ਵਾਕਾਰਾ, ਤੇਵ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਦੁਵਿਞ੍ਞਾਪਯਾ। ਯੇ ਚ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਸ੍ਵਾਕਾਰਾ, ਤੇਵ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਸੁਵਿਞ੍ਞਾਪਯਾ।

੮੨੬. ਕਤਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਅਭਬ੍ਬਾ? ਯੇ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਕਮ੍ਮਾਵਰਣੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਕਿਲੇਸਾਵਰਣੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਵਿਪਾਕਾਵਰਣੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਾ ਅਚ੍ਛਨ੍ਦਿਕਾ ਦੁਪ੍ਪਞ੍ਞਾ ਅਭਬ੍ਬਾ ਨਿਯਾਮਂ ਓਕ੍ਕਮਿਤੁਂ ਕੁਸਲੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਂ, ਇਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਅਭਬ੍ਬਾ।

੮੨੭. ਕਤਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਭਬ੍ਬਾ? ਯੇ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਨ ਕਮ੍ਮਾਵਰਣੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਨ ਕਿਲੇਸਾਵਰਣੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਨ ਵਿਪਾਕਾਵਰਣੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਸਦ੍ਧਾ ਛਨ੍ਦਿਕਾ ਪਞ੍ਞਵਨ੍ਤੋ ਭਬ੍ਬਾ ਨਿਯਾਮਂ ਓਕ੍ਕਮਿਤੁਂ ਕੁਸਲੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਮ੍ਮਤ੍ਤਂ, ਇਮੇ ਤੇ ਸਤ੍ਤਾ ਭਬ੍ਬਾਤਿ। ਯਾ ਤਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਰਸਤ੍ਤਾਨਂ ਪਰਪੁਗ੍ਗਲਾਨਂ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਪਰੋਪਰਿਯਤ੍ਤਂ ਯਥਾਭੂਤਂ ਞਾਣਂ।

੮੨੮. (੭) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਝਾਨਵਿਮੋਕ੍ਖਸਮਾਧਿਸਮਾਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਂਕਿਲੇਸਂ ਵੋਦਾਨਂ ਯਥਾਭੂਤਂ ਞਾਣਂ? ਝਾਯੀਤਿ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਝਾਯੀ। ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਚੋ ਝਾਯੀ ਸਮ੍ਪਤ੍ତਿਂਯੇਵ [ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੇਵ (ਕ॰)] ਸਮਾਨਂ ਵਿਪਤ੍ਤੀਤਿ ਪਚ੍ਚੇਤਿ, ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਚੋ ਝਾਯੀ ਵਿਪਤ੍ਤਿਂਯੇਵ [ਵਿਪਤ੍ਤਿਯੇਵ (ਕ॰)] ਸਮਾਨਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੀਤਿ ਪਚ੍ਚੇਤਿ, ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਚੋ ਝਾਯੀ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂਯੇਵ ਸਮਾਨਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੀਤਿ ਪਚ੍ਚੇਤਿ, ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਚੋ ਝਾਯੀ ਵਿਪਤ੍ਤਿਂਯੇਵ ਸਮਾਨਂ ਵਿਪਤ੍ਤੀਤਿ ਪਚ੍ਚੇਤਿ – ਇਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਝਾਯੀ।

ਅਪਰੇਪਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਝਾਯੀ। ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਚੋ ਝਾਯੀ ਦਨ੍ਧਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ ਖਿਪ੍ਪਂ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਚੋ ਝਾਯੀ ਖਿਪ੍ਪਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ ਦਨ੍ਧਂ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਚੋ ਝਾਯੀ ਦਨ੍ਧਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ ਦਨ੍ਧਂ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਚੋ ਝਾਯੀ ਖਿਪ੍ਪਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ ਖਿਪ੍ਪਂ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ – ਇਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਝਾਯੀ।

ਅਪਰੇਪਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਝਾਯੀ। ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਚੋ ਝਾਯੀ ਸਮਾਧਿਸ੍ਮਿਂ ਸਮਾਧਿਕੁਸਲੋ ਹੋਤਿ, ਨ ਸਮਾਧਿਸ੍ਮਿਂ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਕੁਸਲੋ; ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਚੋ ਝਾਯੀ ਸਮਾਧਿਸ੍ਮਿਂ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਕੁਸਲੋ ਹੋਤਿ, ਨ ਸਮਾਧਿਸ੍ਮਿਂ ਸਮਾਧਿਕੁਸਲੋ; ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਚੋ ਝਾਯੀ ਸਮਾਧਿਸ੍ਮਿਂ ਸਮਾਧਿਕੁਸਲੋ ਚ ਹੋਤਿ, ਸਮਾਧਿਸ੍ਮਿਂ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਕੁਸਲੋ ਚ; ਅਤ੍ਥੇਕਚ੍ਚੋ ਝਾਯੀ ਨੇਵ ਸਮਾਧਿਸ੍ਮਿਂ ਸਮਾਧਿਕੁਸਲੋ ਹੋਤਿ, ਨ ਸਮਾਧਿਸ੍ਮਿਂ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਕੁਸਲੋ – ਇਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਝਾਯੀ।

''ਝਾਨ''ਨ੍ਤਿ । ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਝਾਨਾਨਿ – ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ, ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ, ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ, ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ।

''ਵਿਮੋਕ੍ਖੋ''ਤਿ। ਅਟ੍ਠ ਵਿਮੋਕ੍ਖਾ। ਰੂਪੀ ਰੂਪਾਨਿ ਪਸ੍ਸਤਿ – ਅਯਂ ਪਠਮੋ ਵਿਮੋਕ੍ਖੋ।

ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਅਰੂਪਸਞ੍ਞੀ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਰੂਪਾਨਿ ਪਸ੍ਸਤਿ – ਅਯਂ ਦੁਤਿਯੋ ਵਿਮੋਕ੍ਖੋ।

ਸੁਭਨ੍ਤੇਵ ਅਧਿਮੁਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ – ਅਯਂ ਤਤਿਯੋ ਵਿਮੋਕ੍ਖੋ।

ਸਬ੍ਬਸੋ ਰੂਪਸਞ੍ਞਾਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਾ ਪਟਿਘਸਞ੍ਞਾਨਂ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਮਾ ਨਾਨਤ੍ਤਸਞ੍ਞਾਨਂ ਅਮਨਸਿਕਾਰਾ ''ਅਨਨ੍ਤੋ ਆਕਾਸੋ''ਤਿ ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ – ਅਯਂ ਚਤੁਤ੍ਥੋ ਵਿਮੋਕ੍ਖੋ।

ਸਬ੍ਬਸੋ ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ''ਅਨਨ੍ਤਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣ''ਨ੍ਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚਾਯਤਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ – ਅਯਂ ਪਞ੍ਚਮੋ ਵਿਮੋਕ੍ਖੋ।

ਸਬ੍ਬਸੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ''ਨਤ੍ਥਿ ਕਿਞ੍ਚਿ''ਤਿ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ – ਅਯਂ ਛਟ੍ਠੋ ਵਿਮੋਕ੍ਖੋ।

ਸਬ੍ਬਸੋ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ – ਅਯਂ ਸਤ੍ਤਮੋ ਵਿਮੋਕ੍ਖੋ।

ਸਬ੍ਬਸੋ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਸਞ੍ਞਾਵੇਦਯਿਤਨਿਰੋਧਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ – ਅਯਂ ਅਟ੍ਠਮੋ ਵਿਮੋਕ੍ਖੋ।

''ਸਮਾਧੀ''ਤਿ। ਤਯੋ ਸਮਾਧੀ – ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੋ ਸਮਾਧਿ, ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤੋ ਸਮਾਧਿ, ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੋ ਸਮਾਧਿ।

‘‘ਸਮਾਪਤ੍ਤੀ’’ਤਿ। ਨਵ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਵਿਹਾਰਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ – ਪਠਮਜ੍ਝਾਨਸਮਾਪਤ੍ਤਿ, ਦੁਤਿਯਜ੍ਝਾਨਸਮਾਪਤ੍ਤਿ, ਤਤਿਯਜ੍ਝਾਨਸਮਾਪਤ੍ਤਿ, ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਸਮਾਪਤ੍ਤਿ, ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨਸਮਾਪਤ੍ਤਿ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚਾਯਤਨਸਮਾਪਤ੍ਤਿ, ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਸਮਾਪਤ੍ਤਿ, ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਸਮਾਪਤ੍ਤਿ, ਸਞ੍ਞਾਵੇਦਯਿਤਨਿਰੋਧਸਮਾਪਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸਂਕਿਲੇਸ’’ਨ੍ਤਿ ਹਾਨਭਾਗਿਯੋ ਧਮ੍ਮੋ। ‘‘ਵੋਦਾਨ’’ਨ੍ਤਿ ਵਿਸੇਸਭਾਗਿਯੋ ਧਮ੍ਮੋ। ‘‘ਵੁਟ੍ਠਾਨ’’ਨ੍ਤਿ। ਵੋਦਾਨਮ੍ਪਿ ਵੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਤਮ੍ਹਾ ਤਮ੍ਹਾ ਸਮਾਧਿਮ੍ਹਾ ਵੁਟ੍ਠਾਨਮ੍ਪਿ ਵੁਟ੍ਠਾਨਨ੍ਤਿ। ਯਾ ਤਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਝਾਨਵਿਮੋਕ੍ਖਸਮਾਧਿਸਮਾਪਤ੍ਤੀਨਂ ਸਂਕਿਲੇਸਂ ਵੋਦਾਨਂ ਵੁਟ੍ਠਾਨਂ ਯਥਾਭੂਤਂ ਞਾਣਂ।

੮੨੯. (੮) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਾਨੁਸ੍ਸਤਿ ਯਥਾਭੂਤਂ ਞਾਣਂ ? ਇਧ ਤਥਾਗਤੋ ਅਨੇਕਵਿਹਿਤਂ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਏਕਮ੍ਪਿ ਜਾਤਿਂ ਦ੍ਵੇਪਿ ਜਾਤਿਯੋ ਤਿਸ੍ਸੋਪਿ ਜਾਤਿਯੋ ਚਤਸ੍ਸੋਪਿ ਜਾਤਿਯੋ ਪਞ੍ਚਪਿ ਜਾਤਿਯੋ ਦਸਪਿ ਜਾਤਿਯੋ ਵੀਸਮ੍ਪਿ ਜਾਤਿਯੋ ਤਿਂਸਮ੍ਪਿ ਜਾਤਿਯੋ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਮ੍ਪਿ ਜਾਤਿਯੋ ਪਞ੍ਞਾਸਮ੍ਪਿ ਜਾਤਿਯੋ ਜਾਤਿਸਤਮ੍ਪਿ ਜਾਤਿਸਹਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਜਾਤਿਸਤਸਹਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਅਨੇਕੇਪਿ ਸਂਵਟ੍ਟਕਪ੍ਪੇ ਅਨੇਕੇਪਿ ਵਿਵਟ੍ਟਕਪ੍ਪੇ ਅਨੇਕੇਪਿ ਸਂਵਟ੍ਟਵਿਵਟ੍ਟਕਪ੍ਪੇ ‘‘ਅਮੁਤ੍ਰਾਸਿਂ ਏਵਂਨਾਮੋ ਏਵਂਗੋਤ੍ਤੋ ਏਵਂਵਣ੍ਣੋ ਏਵਮਾਹਾਰੋ ਏਵਂਸੁਖਦੁਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਸਂਵੇਦੀ ਏਵਮਾਯੁਪਰਿਯਨ੍ਤੋ, ਸੋ ਤਤੋ ਚੁਤੋ ਅਮੁਤ੍ਰ ਉਦਪਾਦਿਂ; ਤਤ੍ਰਾਪਾਸਿਂ ਏਵਂਨਾਮੋ ਏਵਂਗੋਤ੍ਤੋ ਏਵਂਵਣ੍ਣੋ ਏਵਮਾਹਾਰੋ ਏਵਂਸੁਖਦੁਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਸਂਵੇਦੀ ਏਵਮਾਯੁਪਰਿਯਨ੍ਤੋ, ਸੋ ਤਤੋ ਚੁਤੋ ਇਧੂਪਪਨ੍ਨੋ’’ਤਿ। ਇਤਿ ਸਾਕਾਰਂ ਸਉਦ੍ਦੇਸਂ ਅਨੇਕਵਿਹਿਤਂ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਤੀਤਿ। ਯਾ ਤਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਾਨੁਸ੍ਸਤਿ ਯਥਾਭੂਤਂ ਞਾਣਂ।

੮੩੦. (੯) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਚੁਤੂਪਪਾਤਂ ਯਥਾਭੂਤਂ ਞਾਣਂ? ਇਧ ਤਥਾਗਤੋ ਦਿਬ੍ਬੇਨ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਵਿਸੁਦ੍ਧੇਨ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਮਾਨੁਸਕੇਨ ਸਤ੍ਤੇ ਪਸ੍ਸਤਿ ਚਵਮਾਨੇ ਉਪਪਜ੍ਜਮਾਨੇ ਹੀਨੇ ਪਣੀਤੇ ਸੁਵਣ੍ਣੇ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣੇ ਸੁਗਤੇ ਦੁਗ੍ਗਤੇ ਯਥਾਕਮ੍ਮੂਪਗੇ ਸਤ੍ਤੇ ਪਜਾਨਾਤਿ – ‘‘ਇਮੇ ਵਤ ਭੋਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਾ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਮਨੋਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਅਰਿਯਾਨਂ ਉਪਵਾਦਕਾ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕਾ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾ। ਤੇ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰਂ ਮਰਣਾ ਅਪਾਯਂ ਦੁਗ੍ਗਤਿਂ ਵਿਨਿਪਾਤਂ ਨਿਰਯਂ ਉਪਪਨ੍ਨਾ। ਇਮੇ ਵਾ ਪਨ ਭੋਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਾ ਕਾਯਸੁਚਰਿਤੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਵਚੀਸੁਚਰਿਤੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਮਨੋਸੁਚਰਿਤੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਅਰਿਯਾਨਂ ਅਨੁਪਵਾਦਕਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਕਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਕਮ੍ਮਸਮਾਦਾਨਾ। ਤੇ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰਂ ਮਰਣਾ ਸੁਗਤਿਂ ਸਗ੍ਗਂ ਲੋਕਂ ਉਪਪਨ੍ਨਾ’’ਤਿ। ਇਤਿ ਦਿਬ੍ਬੇਨ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਵਿਸੁਦ੍ਧੇਨ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਮਾਨੁਸਕੇਨ ਸਤ੍ਤੇ ਪਸ੍ਸਤਿ ਚਵਮਾਨੇ ਉਪਪਜ੍ਜਮਾਨੇ ਹੀਨੇ ਪਣੀਤੇ ਸੁਵਣ੍ਣੇ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣੇ ਸੁਗਤੇ ਦੁਗ੍ਗਤੇ ਯਥਾਕਮ੍ਮੂਪਗੇ ਸਤ੍ਤੇ ਪਜਾਨਾਤੀਤਿ। ਯਾ ਤਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਚੁਤੂਪਪਾਤਂ ਯਥਾਭੂਤਂ ਞਾਣਂ।

੮੩੧. (੧੦) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਆਸਵਾਨਂ ਖਯਂ ਯਥਾਭੂਤਂ ਞਾਣਂ? ਇਧ ਤਥਾਗਤੋ ਆਸਵਾਨਂ ਖਯਾ ਅਨਾਸਵਂ ਚੇਤੋਵਿਮੁਤ੍ਤਿਂ ਪਞ੍ਞਾਵਿਮੁਤ੍ਤਿਂ ਦਿਟ੍ਠੇਵ ਧਮ੍ਮੇ ਸਯਂ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਸਚ੍ਛਿਕਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤੀਤਿ। ਯਾ ਤਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਾ ਪਜਾਨਨਾ...ਪੇ॰... ਅਮੋਹੋ ਧਮ੍ਮਵਿਚਯੋ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਆਸਵਾਨਂ ਖਯਂ ਯਥਾਭੂਤਂ ਞਾਣਨ੍ਤਿ।

ਦਸਕਂ।

ਞਾਣਵਿਭਙ੍ਗੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੧੭. ਖੁਦ੍ਦਕਵਤ੍ਥੁਵਿਭਙ੍ਗੋ

੧. ਏਕਕਮਾਤਿਕਾ

੮੩੨. (੧)ਜਾਤਿਮਦੋ (੨)ਗੋਤ੍ਤਮਦੋ (੩)ਆਰੋਗ੍ਯਮਦੋ (੪)ਯੋਬ੍ਬਨਮਦੋ (੫)ਜੀਵਿਤਮਦੋ (੬)ਲਾਭਮਦੋ (੭)ਸਕ੍ਕਾਰਮਦੋ (੮) ਗਰੁਕਾਰਮਦੋ (੯) ਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰਮਦੋ (੧੦) ਪਰਿਵਾਰਮਦੋ (੧੧) ਭੋਗਮਦੋ (੧੨) ਵਣ੍ਣਮਦੋ (੧੩) ਸੁਤਮਦੋ (੧੪) ਪਟਿਭਾਨਮਦੋ (੧੫) ਰਤ੍ਤਞ੍ਞੁਮਦੋ (੧੬) ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਿਕਮਦੋ (੧੭) ਅਨਵਞ੍ਞਾਤਮਦੋ (੧੮) ਇਰਿਯਾਪਥਮਦੋ (੧੯) ਇਦ੍ਧਿਮਦੋ (੨੦) ਯਸਮਦੋ (੨੧) ਸੀਲਮਦੋ (੨੨) ਝਾਨਮਦੋ (੨੩) ਸਿਪ੍ਪਮਦੋ (੨੪) ਆਰੋਹਮਦੋ (੨੫) ਪਰਿਣਾਹਮਦੋ (੨੬) ਸਣ੍ਠਾਨਮਦੋ (੨੭) ਪਾਰਿਪੂਰਿਮਦੋ (੨੮)ਮਦੋ (੨੯) ਪਮਾਦੋ (੩੦) ਥਮ੍ਭੋ (੩੧) ਸਾਰਮ੍ਭੋ (੩੨) ਅਤ੍ਰਿਚ੍ਛਤਾ (੩੩)ਮਹਿਚ੍ਛਤਾ (੩੪) ਪਾਪਿਚ੍ਛਤਾ (੩੫) ਸਿਙ੍ਗਂ (੩੬) ਤਿਨ੍ਤਿਣਂ (੩੭) ਚਾਪਲ੍ਯਂ (੩੮)ਅਸਭਾਗਵੁਤ੍ਤਿ (੩੯) ਅਰਤਿ (੪੦) ਤਨ੍ਦੀ (੪੧) ਵਿਜਮ੍ਭਿਤਾ (੪੨) ਭਤ੍ਤਸਮ੍ਮਦੋ (੪੩) ਚੇਤਸੋ ਚ ਲੀਨਤ੍ਤਂ [ਚੇਤਸੋ ਲੀਨਤ੍ਤਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] (੪੪) ਕੁਹਨਾ (੪੫) ਲਪਨਾ (੪੬) ਨੇਮਿਤ੍ਤਿਕਤਾ (੪੭)ਨਿਪ੍ਪੇਸਿਕਤਾ (੪੮) ਲਾਭੇਨ ਲਾਭਂ ਨਿਜਿਗੀਸਨਤਾ [ਨਿਜਿਗਿਂਸਨਤਾ (ਸੀ॰), ਜਿਗਿਂਸਨਤਾ (ਸ੍ਯਾ॰)] (੪੯) ਸੇਯ੍ਯੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ (੫੦) ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ (੫੧) ਹੀਨੋ ਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ (੫੨) ਸੇਯ੍ਯਸ੍ਸ ਸੇਯ੍ਯੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ (੫੩) ਸੇਯ੍ਯਸ੍ਸ ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ (੫੪) ਸੇਯ੍ਯਸ੍ਸ ਹੀਨੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ (੫੫) ਸਦਿਸਸ੍ਸ ਸੇਯ੍ਯੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ (੫੬) ਸਦਿਸਸ੍ਸ ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ (੫੭) ਸਦਿਸਸ੍ਸ ਹੀਨੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ (੫੮) ਹੀਨਸ੍ਸ ਸੇਯ੍ਯੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ (੫੯) ਹੀਨਸ੍ਸ ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ (੬੦) ਹੀਨਸ੍ਸ ਹੀਨੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ (੬੧) ਮਾਨੋ (੬੨) ਅਤਿਮਾਨੋ (੬੩) ਮਾਨਾਤਿਮਾਨੋ (੬੪) ਓਮਾਨੋ (੬੫)ਅਧਿਮਾਨੋ (੬੬) ਅਸ੍ਮਿਮਾਨੋ (੬੭) ਮਿਚ੍ਛਾਮਾਨੋ (੬੮) ਞਾਤਿਵਿਤਕ੍ਕੋ (੬੯)ਜਨਪਦਵਿਤਕ੍ਕੋ (੭੦) ਅਮਰਵਿਤਕ੍ਕੋ (੭੧) ਪਰਾਨੁਦ੍ਦਯਤਾਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ (੭੨) ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੋਕਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ (੭੩) ਅਨਵਞ੍ਞਤ੍ਤਿਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ

ਏਕਕਂ।

੨. ਦੁਕਮਾਤਿਕਾ

੮੩੩. (੧) ਕੋਧੋ ਚ ਉਪਨਾਹੋ ਚ (੨) ਮਕ੍ਖੋ ਚ ਪਲ਼ਾਸੋ [ਪਲਾਸੋ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਚ (੩) ਇਸ੍ਸਾ ਚ ਮਚ੍ਛਰਿਯਞ੍ਚ (੪) ਮਾਯਾ ਚ ਸਾਠੇਯ੍ਯਞ੍ਚ (੫) ਅਵਿਜ੍ਜਾ ਚ ਭਵਤਣ੍ਹਾ ਚ (੬) ਭਵਦਿਟ੍ਠਿ ਚ ਵਿਭਵਦਿਟ੍ਠਿ ਚ (੭) ਸਸ੍ਸਤਦਿਟ੍ਠਿ ਚ ਉਚ੍ਛੇਦਦਿਟ੍ਠਿ ਚ (੮) ਅਨ੍ਤਵਾਦਿਟ੍ਠਿ ਚ ਅਨਨ੍ਤਵਾਦਿਟ੍ਠਿ ਚ (੯) ਪੁਬ੍ਬਨ੍ਤਾਨੁਦਿਟ੍ਠਿ ਚ ਅਪਰਨ੍ਤਾਨੁਦਿਟ੍ਠਿ ਚ (੧੦) ਅਹਿਰਿਕਞ੍ਚ ਅਨੋਤ੍ਤਪ੍ਪਞ੍ਚ (੧੧) ਦੋਵਚਸ੍ਸਤਾ ਚ ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤਾ ਚ (੧੨) ਅਨਜ੍ਜਵੋ ਚ ਅਮਦ੍ਦਵੋ ਚ (੧੩) ਅਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਚ ਅਸੋਰਚ੍ਚਞ੍ਚ (੧੪) ਅਸਾਖਲ੍ਯਞ੍ਚ ਅਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੋ ਚ (੧੫)ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇਸੁ ਅਗੁਤ੍ਤਦ੍ਵਾਰਤਾ ਚ ਭੋਜਨੇ ਅਮਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤਾ ਚ (੧੬) ਮੁਟ੍ਠਸ੍ਸਚ੍ਚਞ੍ਚ ਅਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਞ੍ਚ (੧੭) ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿ ਚ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿ ਚ (੧੮) ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚ ਬਹਿਦ੍ਧਾਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚ

ਦੁਕਂ।

੩. ਤਿਕਮਾਤਿਕਾ

੮੩੪. (੧) ਤੀਣਿ ਅਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ (੨) ਤਯੋ ਅਕੁਸਲਵਿਤਕ੍ਕਾ (੩) ਤਿਸ੍ਸੋ ਅਕੁਸਲਸਞ੍ਞਾ (੪) ਤਿਸ੍ਸੋ ਅਕੁਸਲਧਾਤੁਯੋ (੫) ਤੀਣਿ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿ (੬) ਤਯੋ ਆਸਵਾ (੭) ਤੀਣਿ ਸਂਯੋਜਨਾਨਿ (੮) ਤਿਸ੍ਸੋ ਤਣ੍ਹਾ (੯) ਅਪਰਾਪਿ ਤਿਸ੍ਸੋ ਤਣ੍ਹਾ (੧੦) ਅਪਰਾਪਿ ਤਿਸ੍ਸੋ ਤਣ੍ਹਾ (੧੧) ਤਿਸ੍ਸੋ ਏਸਨਾ (੧੨) ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਿਧਾ (੧੩) ਤੀਣਿ ਭਯਾਨਿ (੧੪)ਤੀਣਿ ਤਮਾਨਿ (੧੫) ਤੀਣਿ ਤਿਤ੍ਥਾਯਤਨਾਨਿ (੧੬) ਤਯੋ ਕਿਞ੍ਚਨਾ (੧੭) ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਣਾਨਿ (੧੮) ਤੀਣਿ ਮਲਾਨਿ (੧੯) ਤੀਣਿ ਵਿਸਮਾਨਿ (੨੦) ਅਪਰਾਨਿਪਿ

ਤੀਣਿ ਵਿਸਮਾਨਿ (੨੧) ਤਯੋ ਅਗ੍ਗੀ (੨੨) ਤਯੋ ਕਸਾਵਾ (੨੩) ਅਪਰੇਪਿ ਤਯੋ ਕਸਾਵਾ (੨੪)ਅਸ੍ਸਾਦਦਿਟ੍ਠਿ, ਅਤ੍ਤਾਨੁਦਿਟ੍ਠਿ, ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ (੨੫) ਅਰਤਿ, ਵਿਹੇਸਾ, ਅਧਮ੍ਮਚਰਿਯਾ (੨੬)ਦੋਵਚਸ੍ਸਤਾ, ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤਾ, ਨਾਨਤ੍ਤਸਞ੍ਞਾ (੨੭) ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਂ, ਕੋਸਜ੍ਜਂ, ਪਮਾਦੋ (੨੮) ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਤਾ, ਅਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਤਾ, ਮਹਿਚ੍ਛਤਾ (੨੯) ਅਹਿਰਿਕਂ, ਅਨੋਤ੍ਤਪ੍ਪਂ, ਪਮਾਦੋ (੩੦)ਅਨਾਦਰਿਯਂ, ਦੋਵਚਸ੍ਸਤਾ, ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤਾ (੩੧) ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਿਯਂ, ਅਵਦਞ੍ਞੁਤਾ, ਕੋਸਜ੍ਜਂ (੩੨) ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਂ, ਅਸਂਵਰੋ, ਦੁਸ੍ਸੀਲ੍ਯਂ (੩੩) ਅਰਿਯਾਨਂ ਅਦਸ੍ਸਨਕਮ੍ਯਤਾ, ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਂ ਅਸੋਤੁਕਮ੍ਯਤਾ, ਉਪਾਰਮ੍ਭਚਿਤ੍ਤਤਾ (੩੪) ਮੁਟ੍ਠਸ੍ਸਚ੍ਚਂ, ਅਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਂ, ਚੇਤਸੋ ਵਿਕ੍ਖੇਪੋ (੩੫)ਅਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿਕਾਰੋ, ਕੁਮ੍ਮਗ੍ਗਸੇਵਨਾ, ਚੇਤਸੋ ਚ ਲੀਨਤ੍ਤਂ

ਤਿਕਂ।

੪. ਚਤੁਕ੍ਕਮਾਤਿਕਾ

੮੩੫. (੧) ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਆਸਵਾ (੨) ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਗਨ੍ਥਾ (੩) ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਓਘਾ (੪) ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਯੋਗਾ (੫) ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਉਪਾਦਾਨਾਨਿ (੬) ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਤਣ੍ਹੁਪ੍ਪਾਦਾ (੭) ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਗਤਿਗਮਨਾਨਿ (੮) ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਵਿਪਰਿਯਾਸਾ [ਵਿਪਰਿਯੇਸਾ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰)] (੯) ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਅਨਰਿਯਵੋਹਾਰਾ (੧੦) ਅਪਰੇਪਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਅਨਰਿਯਵੋਹਾਰਾ (੧੧) ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿ (੧੨) ਅਪਰਾਨਿਪਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿ (੧੩)ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਭਯਾਨਿ (੧੪) ਅਪਰਾਨਿਪਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਭਯਾਨਿ (੧੫) ਚਤਸ੍ਸੋ ਦਿਟ੍ਠਿਯੋ

ਚਤੁਕ੍ਕਂ।

੫. ਪਞ੍ਚਕਮਾਤਿਕਾ

੮੩੬. (੧) ਪਞ੍ਚੋਰਮ੍ਭਾਗਿਯਾਨਿ ਸਂਯੋਜਨਾਨਿ (੨) ਪਞ੍ਚੁਦ੍ਧਮ੍ਭਾਗਿਯਾਨਿ ਸਂਯੋਜਨਾਨਿ (੩) ਪਞ੍ਚ ਮਚ੍ਛਰਿਯਾਨਿ (੪) ਪਞ੍ਚ ਸਙ੍ਗਾ (੫) ਪਞ੍ਚ ਸਲ੍ਲਾ (੬) ਪਞ੍ਚ ਚੇਤੋਖਿਲਾ (੭)ਪਞ੍ਚ ਚੇਤਸੋਵਿਨਿਬਨ੍ਧਾ [ਚੇਤਸੋਵਿਨਿਬਦ੍ਧਾ (ਕ॰)] (੮) ਪਞ੍ਚ ਨੀਵਰਣਾਨਿ (੯) ਪਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਆਨਨ੍ਤਰਿਕਾਨਿ (੧੦) ਪਞ੍ਚ ਦਿਟ੍ਠਿਯੋ (੧੧) ਪਞ੍ਚ ਵੇਰਾ (੧੨) ਪਞ੍ਚ ਬ੍ਯਸਨਾ (੧੩) ਪਞ੍ਚ ਅਕ੍ਖਨ੍ਤਿਯਾ ਆਦੀਨਵਾ (੧੪) ਪਞ੍ਚ ਭਯਾਨਿ (੧੫) ਪਞ੍ਚ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਾਨਵਾਦਾ

ਪਞ੍ਚਕਂ।

੬. ਛਕ੍ਕਮਾਤਿਕਾ

੮੩੭. (੧) ਛ ਵਿਵਾਦਮੂਲਾਨਿ (੨) ਛ ਛਨ੍ਦਰਾਗਾ (੩) ਛ ਵਿਰੋਧਵਤ੍ਥੂਨਿ (੪) ਛ ਤਣ੍ਹਾਕਾਯਾ (੫) ਛ ਅਗਾਰਵਾ (੬) ਛ ਪਰਿਹਾਨਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ (੭) ਅਪਰੇਪਿ ਛ ਪਰਿਹਾਨਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ (੮) ਛ ਸੋਮਨਸ੍ਸੁਪਵਿਚਾਰਾ (੯) ਛ ਦੋਮਨਸ੍ਸੁਪਵਿਚਾਰਾ (੧੦) ਛ ਉਪੇਕ੍ਖੁਪਵਿਚਾਰਾ (੧੧) ਛ ਗੇਹਸਿਤਾਨਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਾਨਿ (੧੨) ਛ ਗੇਹਸਿਤਾਨਿ ਦੋਮਨਸ੍ਸਾਨਿ (੧੩) ਛ ਗੇਹਸਿਤਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ (੧੪) ਛ ਦਿਟ੍ਠਿਯੋ

ਛਕ੍ਕਂ।

੭. ਸਤ੍ਤਕਮਾਤਿਕਾ

੮੩੮. (੧) ਸਤ੍ਤ ਅਨੁਸਯਾ (੨) ਸਤ੍ਤ ਸਂਯੋਜਨਾਨਿ (੩) ਸਤ੍ਤ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਾਨਿ (੪)ਸਤ੍ਤ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਾ (੫) ਸਤ੍ਤ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿ (੬) ਸਤ੍ਤ ਮਾਨਾ (੭) ਸਤ੍ਤ ਦਿਟ੍ਠਿਯੋ

ਸਤ੍ਤਕਂ।

੮. ਅਟ੍ਠਕਮਾਤਿਕਾ

੮੩੯. (੧) ਅਟ੍ਠ ਕਿਲੇਸਵਤ੍ਥੂਨਿ (੨) ਅਟ੍ਠ ਕੁਸੀਤਵਤ੍ਥੂਨਿ (੩) ਅਟ੍ਠਸੁ ਲੋਕਧਮ੍ਮੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਘਾਤੋ (੪) ਅਟ੍ਠ ਅਨਰਿਯਵੋਹਾਰਾ (੫) ਅਟ੍ਠ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਤਾ (੬) ਅਟ੍ਠ ਪੁਰਿਸਦੋਸਾ (੭) ਅਟ੍ਠ ਅਸਞ੍ਞਿਵਾਦਾ (੮) ਅਟ੍ਠ ਨੇਵਸਞ੍ਞਿਨਾਸਞ੍ਞਿਵਾਦਾ

ਅਟ੍ਠਕਂ।

੯. ਨਵਕਮਾਤਿਕਾ

੮੪੦. (੧) ਨਵ ਆਘਾਤਵਤ੍ਥੂਨਿ (੨) ਨਵ ਪੁਰਿਸਮਲਾਨਿ (੩) ਨਵਵਿਧਾ ਮਾਨਾ (੪)ਨਵ ਤਣ੍ਹਾਮੂਲਕਾ ਧਮ੍ਮਾ (੫) ਨਵ ਇਞ੍ਜਿਤਾਨਿ (੬) ਨਵ ਮਞ੍ਞਿਤਾਨਿ (੭) ਨਵ ਫਨ੍ਦਿਤਾਨਿ (੮) ਨਵ ਪਪਞ੍ਚਿਤਾਨਿ (੯) ਨਵ ਸਙ੍ਖਤਾਨਿ

ਨਵਕਂ।

੧੦. ਦਸਕਮਾਤਿਕਾ

੮੪੧. (੧) ਦਸ ਕਿਲੇਸਵਤ੍ਥੂਨਿ (੨) ਦਸ ਆਘਾਤਵਤ੍ਥੂਨਿ (੩) ਦਸ ਅਕੁਸਲਕਮ੍ਮਪਥਾ (੪) ਦਸ ਸਂਯੋਜਨਾਨਿ (੫) ਦਸ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਤਾ (੬) ਦਸਵਤ੍ਥੁਕਾ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ (੭) ਦਸਵਤ੍ਥੁਕਾ ਅਨ੍ਤੁਗ੍ਗਾਹਿਕਾ ਦਿਟ੍ਠਿ

ਦਸਕਂ।

੮੪੨. ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਤਣ੍ਹਾਵਿਚਰਿਤਾਨਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਸ੍ਸ ਉਪਾਦਾਯ, ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਤਣ੍ਹਾਵਿਚਰਿਤਾਨਿ ਬਾਹਿਰਸ੍ਸ ਉਪਾਦਾਯ, ਤਦੇਕਜ੍ਝਂ ਅਭਿਸਞ੍ਞੂਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਙ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਛਤ੍ਤਿਂਸ ਤਣ੍ਹਾਵਿਚਰਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਇਤਿ ਅਤੀਤਾਨਿ ਛਤ੍ਤਿਂਸ ਤਣ੍ਹਾਵਿਚਰਿਤਾਨਿ, ਅਨਾਗਤਾਨਿ ਛਤ੍ਤਿਂਸ ਤਣ੍ਹਾਵਿਚਰਿਤਾਨਿ, ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਛਤ੍ਤਿਂਸ ਤਣ੍ਹਾਵਿਚਰਿਤਾਨਿ, ਤਦੇਕਜ੍ਝਂ ਅਭਿਸਞ੍ਞੂਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਙ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠ ਤਣ੍ਹਾਵਿਚਰਿਤਸਤਂ ਹੋਤਿ। ਯਾਨਿ ਚ ਦ੍ਵਾਸਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਜਾਲੇ ਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣੇ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ ਭਗਵਤਾ।

ਮਾਤਿਕਾ।

੧. ਏਕਕਨਿਦ੍ਦੇਸੋ

(੧) ਜਾਤਿਮਦੋ

੮੪੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਜਾਤਿਮਦੋ? ਜਾਤਿਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਮਦੋ ਮਜ੍ਜਨਾ ਮਜ੍ਜਿਤਤ੍ਤਂ ਮਾਨੋ ਮਞ੍ਞਨਾ ਮਞ੍ਞਿਤਤ੍ਤਂ ਉਨ੍ਨਤਿ ਉਨ੍ਨਾਮੋ [ਉਣ੍ਣਤਿ ਉਣ੍ਣਾਮੋ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰) ਧ॰ ਸ॰ ੧੧੨੧] ਧਜੋ ਸਮ੍ਪਗ੍ਗਾਹੋ ਕੇਤੁਕਮ੍ਯਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਜਾਤਿਮਦੋ''।

(੨-੨੭) ਗੋਤ੍ਤਮਦਾਦੀ

੮੪੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਗੋਤ੍ਤਮਦੋ? ਗੋਤ੍ਤੰ ਪਟਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਆਰੋਗ੍ਯੰ ਪਟਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਯੋਬ੍ਬਨੰ ਪਟਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਜੀਵਿਤੰ ਪਟਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਲਾਭੰ ਪਟਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਸਕ੍ਕਾਰੰ ਪਟਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਗਰੁਕਾਰੰ ਪਟਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰੰ ਪਟਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਪਰਿਵਾਰੰ ਪਟਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਭੋਗੰ ਪਟਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਵਣ੍ਣੰ ਪਟਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਸੁਤੰ ਪਟਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਪਟਿਭਾਨੰ ਪਟਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਰਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤੰ ਪਟਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਿਕਤ੍ਤੰ ਪਟਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਅਨਵਞ੍ਞਾਤੰ ਪਟਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਇਰਿਯਾਪਥੰ ਪਟਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਇਦ੍ਧਿੰ ਪਟਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਯਸੰ ਪਟਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਸੀਲੰ ਪਟਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਝਾਨੰ ਪਟਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਸਿਪ੍ਪੰ ਪਟਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਆਰੋਹੰ ਪਟਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਪਰਿਣਾਹੰ ਪਟਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਸਣ੍ਠਾਨੰ ਪਟਿਚ੍ਚ...ਪੇ॰... ਪਾਰਿਪੂਰਿੰ ਪਟਿਚ੍ਚ ਮਦੋ ਮਜ੍ਜਨਾ ਮਜ੍ਜਿਤਤ੍ਤੰ ਮਾਨੋ ਮਞ੍ਞਨਾ ਮਞ੍ਞਿਤਤ੍ਤੰ ਉਨ੍ਨਤਿ ਉਨ੍ਨਾਮੋ ਧਜੋ ਸਮ੍ਪਗ੍ਗਾਹੋ ਕੇਤੁਕਮ੍ਯਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਾਰਿਪੂਰਿਮਦੋ''।

(੨੮) ਮਦੋ

੮੪੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਮਦੋ? ਯੋ ਮਦੋ ਮਜ੍ਜਨਾ ਮਜ੍ਜਿਤਤ੍ਤੰ ਮਾਨੋ ਮਞ੍ਞਨਾ ਮਞ੍ਞਿਤਤ੍ਤੰ ਉਨ੍ਨਤਿ ਉਨ੍ਨਾਮੋ ਧਜੋ ਸਮ੍ਪਗ੍ਗਾਹੋ ਕੇਤੁਕਮ੍ਯਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮਦੋ''।

(੨੯) ਪਮਾਦੋ

੮੪੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪਮਾਦੋ? ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇ ਵਾ ਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇ ਵਾ ਮਨੋਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇ ਵਾ ਪਞ੍ਚਸੁ ਵਾ ਕਾਮਗੁਣੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵੋਸ੍ਸਗ੍ਗੋ ਵੋਸ੍ਸਗ੍ਗਾਨੁਪ੍ਪਦਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਵਾ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਭਾਵਨਾਯ ਅਸਕ੍ਕਚ੍ਚਕਿਰਿਯਤਾ ਅਸਾਤਚ੍ਚਕਿਰਿਯਤਾ ਅਨਟ੍ਠਿਤਕਿਰਿਯਤਾ ਓਲੀਨਵੁਤ੍ਤਿਤਾ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਛਨ੍ਦਤਾ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਧੁਰਤਾ ਅਨਾਸੇਵਨਾ ਅਭਾਵਨਾ ਅਬਹੁਲੀਕਮ੍ਮੰ ਅਨਧਿਟ੍ਠਾਨੰ ਅਨਨੁਯੋਗੋ ਪਮਾਦੋ, ਯੋ ਏਵਰੂਪੋ ਪਮਾਦੋ ਪਮਜ੍ਜਨਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਮਾਦੋ''।

(੩੦) ਥਮ੍ਭੋ

੮੪੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਥਮ੍ਭੋ? ਯੋ ਥਮ੍ਭੋ ਥਮ੍ਭਨਾ ਥਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤੰ ਕਕ੍ਖਲ਼ਿਯੰ ਫਾਰੁਸਿਯੰ ਉਜੁਚਿਤ੍ਤਤਾ ਅਮੁਦੁਤਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਥਮ੍ਭੋ''।

(੩੧) ਸਾਰਮ੍ਭੋ

੮੪੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਾਰਮ੍ਭੋ? ਯੋ ਸਾਰਮ੍ਭੋ ਪਟਿਸਾਰਮ੍ਭੋ ਸਾਰਮ੍ਭਨਾ ਪਟਿਸਾਰਮ੍ਭਨਾ ਪਟਿਸਾਰਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਾਰਮ੍ਭੋ''।

(੩੨) ਅਤ੍ਰਿਚ੍ਛਤਾ

੮੪੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਤ੍ਰਿਚ੍ਛਤਾ? ਇਤਰੀਤਰਚੀਵਰਪਿਣ੍ਡਪਾਤਸੇਨਾਸਨਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚ੍ਚਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਵਾ ਕਾਮਗੁਣੇਹਿ ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਭਿਯ੍ਯੋਕਮ੍ਯਤਾ , ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਇਚ੍ਛਾ ਇਚ੍ਛਾਗਤਾ ਅਤ੍ਰਿਚ੍ਛਤਾ ਰਾਗੋ ਸਾਰਾਗੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਤ੍ਰਿਚ੍ਛਤਾ''।

(੩੩) ਮਹਿਚ੍ਛਤਾ

੮੫੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਮਹਿਚ੍ਛਤਾ? ਇਤਰੀਤਰਚੀਵਰਪਿਣ੍ਡਪਾਤਸੇਨਾਸਨਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚ੍ਚਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਵਾ ਕਾਮਗੁਣੇਹਿ ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਭਿਯ੍ਯੋਕਮ੍ਯਤਾ, ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਇਚ੍ਛਾ ਇਚ੍ਛਾਗਤਾ ਮਹਿਚ੍ਛਤਾ ਰਾਗੋ ਸਾਰਾਗੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ – ਅਯੰ

ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਮਹਿਚ੍ਛਤਾ’’।

(੩੪) ਪਾਪਿਚ੍ਛਤਾ

੮੫੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਪਾਪਿਚ੍ਛਤਾ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧੋ ਸਮਾਨੋ ‘‘ਸਦ੍ਧੋਤਿ ਮਂ ਜਨੋ ਜਾਨਾਤੂ’’ਤਿ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਦੁਸ੍ਸੀਲੋ ਸਮਾਨੋ ‘‘ਸੀਲਵਾਤਿ ਮਂ ਜਨੋ ਜਾਨਾਤੂ’’ਤਿ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਅਪ੍ਪਸ੍ਸੁਤੋ ਸਮਾਨੋ ‘‘ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋਤਿ ਮਂ ਜਨੋ ਜਾਨਾਤੂ’’ਤਿ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਸਙ੍ਗਣਿਕਾਰਾਮੋ ਸਮਾਨੋ ‘‘ਪਵਿਵਿਤ੍ਤੋਤਿ ਮਂ ਜਨੋ ਜਾਨਾਤੂ’’ਤਿ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਕੁਸੀਤੋ ਸਮਾਨੋ ‘‘ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯੋਤਿ ਮਂ ਜਨੋ ਜਾਨਾਤੂ’’ਤਿ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਮੁਟ੍ਠਸ੍ਸਤੀ ਸਮਾਨੋ ‘‘ਉਪਟ੍ਠਿਤਸ੍ਸਤੀਤਿ ਮਂ ਜਨੋ ਜਾਨਾਤੂ’’ਤਿ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਅਸਮਾਹਿਤੋ ਸਮਾਨੋ ‘‘ਸਮਾਹਿਤੋਤਿ ਮਂ ਜਨੋ ਜਾਨਾਤੂ’’ਤਿ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਦੁਪ੍ਪਞ੍ਞੋ ਸਮਾਨੋ ‘‘ਪਞ੍ਞਵਾਤਿ ਮਂ ਜਨੋ ਜਾਨਾਤੂ’’ਤਿ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਅਖੀਣਾਸਵੋ ਸਮਾਨੋ ‘‘ਖੀਣਾਸਵੋਤਿ ਮਂ ਜਨੋ ਜਾਨਾਤੂ’’ਤਿ ਇਚ੍ਛਤਿ – ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਇਚ੍ਛਾ ਇਚ੍ਛਾਗਤਾ ਪਾਪਿਚ੍ਛਤਾ ਰਾਗੋ ਸਾਰਾਗੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਪਾਪਿਚ੍ਛਤਾ’’।

(੩੫) ਸਿਙ੍ਗਂ

੮੫੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸਿਙ੍ਗਂ? ਯਂ ਸਿਙ੍ਗਂ ਸਿਙ੍ਗਾਰਤਾ ਚਾਤੁਰਤਾ ਚਾਤੁਰਿਯਂ ਪਰਿਕ੍ਖਤ੍ਤਤਾ ਪਾਰਿਕ੍ਖਤ੍ਤਿਯਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਿਙ੍ਗਂ’’।

(੩੬) ਤਿਨ੍ਤਿਣਂ

੮੫੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਤਿਨ੍ਤਿਣਂ? ਯਂ ਤਿਨ੍ਤਿਣਂ ਤਿਨ੍ਤਿਣਾਯਨਾ ਤਿਨ੍ਤਿਣਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਲੋਲੁਪ੍ਪਂ ਲੋਲੁਪ੍ਪਾਯਨਾ ਲੋਲੁਪ੍ਪਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਞ੍ਜਿਕਤਾ ਸਾਧੁਕਮ੍ਯਤਾ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਤਿਨ੍ਤਿਣਂ’’।

(੩੭) ਚਾਪਲ੍ਯਂ

੮੫੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਚਾਪਲ੍ਯਂ? ਚੀਵਰਮਣ੍ਡਨਾ ਪਤ੍ਤਮਣ੍ਡਨਾ ਸੇਨਾਸਨਮਣ੍ਡਨਾ ਇਮਸ੍ਸ ਵਾ ਪੂਤਿਕਾਯਸ੍ਸ ਬਾਹਿਰਾਨਂ ਵਾ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਾਨਂ ਮਣ੍ਡਨਾ ਵਿਭੂਸਨਾ ਕੇਲ਼ਨਾ ਪਰਿਕੇਲ਼ਨਾ ਗਿਦ੍ਧਿਕਤਾ ਗਿਦ੍ਧਿਕਤ੍ਤਂ ਚਪਲਤਾ ਚਾਪਲ੍ਯਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਚਾਪਲ੍ਯਂ’’।

(੩੮) ਅਸਭਾਗਵੁਤ੍ਤਿ

੮੫੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਅਸਭਾਗਵੁਤ੍ਤਿ? ਮਾਤਰਿ ਵਾ ਪਿਤਰਿ ਵਾ ਜੇਟ੍ਠੇ ਵਾ ਭਾਤਰਿ ਵਾ ਆਚਰਿਯੇਸੁ ਵਾ ਉਪਜ੍ਝਾਯੇ ਵਾ ਬੁਦ੍ਧੇ ਵਾ ਸਾਵਕੇਸੁ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਸੁ ਗਰੁਟ੍ਠਾਨਿਯੇਸੁ ਵਿਪ੍ਪਟਿਕੂਲਗ੍ਗਾਹਿਤਾ ਵਿਪਚ੍ਚਨੀਕਸਾਤਤਾ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਅਨਾਦਰਿਯਤਾ ਅਗਾਰਵਤਾ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸਵਤਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਸਭਾਗਵੁਤ੍ਤਿ’’।

(੩੯) ਅਰਤਿ

੮੫੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਰਤਿ? ਪਨ੍ਤੇਸੁ ਵਾ ਸੇਨਾਸਨੇਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਸੁ ਵਾ ਅਧਿਕੁਸਲੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਰਤਿ ਅਰਤਿਤਾ ਅਨਭਿਰਤਿ ਅਨਭਿਰਮਣਾ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਾ ਪਰਿਤਸ੍ਸਿਤਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਰਤਿ’’।

(੪੦) ਤਨ੍ਦੀ

੮੫੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਤਨ੍ਦੀ? ਯਾ ਤਨ੍ਦੀ ਤਨ੍ਦियਨਾ ਤਨ੍ਦਿਮਨਕਤਾ ਆਲਸ੍ਯਂ ਆਲਸ੍ਯਾਯਨਾ ਆਲਸ੍ਯਾਯਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਤਨ੍ਦੀ''।

(੪੧) ਵਿਜਮ੍ਭਿਤਾ

੮੫੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਵਿਜਮ੍ਭਿਤਾ? ਯਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਜਮ੍ਭਨਾ ਵਿਜਮ੍ਭਨਾ ਆਨਮਨਾ ਵਿਨਮਨਾ ਸਨ੍ਨਮਨਾ ਪਣਮਨਾ ਬ੍ਯਾਧਿਯਕਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਜਮ੍ਭਿਤਾ''।

(੪੨) ਭਤ੍ਤਸਮ੍ਮਦੋ

੮੫੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਭਤ੍ਤਸਮ੍ਮਦੋ? ਯਾ ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਸ੍ਸ ਭਤ੍ਤਮੁਚ੍ਛਾ ਭਤ੍ਤਕਿਲਮਥੋ ਭਤ੍ਤਪਰਿਲ਼ਾਹੋ ਕਾਯਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਭਤ੍ਤਸਮ੍ਮਦੋ''।

(੪੩) ਚੇਤਸੋ ਚ ਲੀਨਤ੍ਤਂ

੮੬੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਚੇਤਸੋ ਚ ਲੀਨਤ੍ਤਂ? ਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਕਲ੍ਯਤਾ ਅਕਮ੍ਮਞ੍ਞਤਾ ਓਲੀਯਨਾ ਸਲ੍ਲੀਯਨਾ ਲੀਨਂ ਲੀਯਨਾ ਲੀਯਿਤਤ੍ਤਂ ਥਿਨਂ ਥੀਯਨਾ ਥੀਯਿਤਤ੍ਤਂ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਚੇਤਸੋ ਚ ਲੀਨਤ੍ਤਂ''।

(੪੪) ਕੁਹਨਾ

੮੬੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਕੁਹਨਾ? ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੋਕਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਿਤਸ੍ਸ ਪਾਪਿਚ੍ਛਸ੍ਸ ਇਚ੍ਛਾਪਕਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਯਪਟਿਸੇਵਨਸਙ੍ਖਾਤੇਨ [ਪਚ੍ਚਯਪਟਿਸੇਧਨਸਙ੍ਖਾਤੇਨ (ਸੀ॰)] ਵਾ ਸਾਮਨ੍ਤਜਪ੍ਪਿਤੇਨ ਵਾ ਇਰਿਯਾਪਥਸ੍ਸ ਵਾ ਅਠਪਨਾ [ਆਠਪਨਾ (ਕ॰)] ਠਪਨਾ ਸਣ੍ਠਪਨਾ ਭਾਕੁਟਿਤਾ ਭਾਕੁਟਿਯਂ ਕੁਹਨਾ ਕੁਹਾਯਨਾ ਕੁਹਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਕੁਹਨਾ''।

(੪੫) ਲਪਨਾ

੮੬੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਲਪਨਾ? ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੋਕਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਿਤਸ੍ਸ ਪਾਪਿਚ੍ਛਸ੍ਸ ਇਚ੍ਛਾਪਕਤਸ੍ਸ ਯਾ ਪਰੇਸਂ ਆਲਪਨਾ ਲਪਨਾ ਸਲ੍ਲਪਨਾ ਉਲ੍ਲਪਨਾ ਸਮੁਲ੍ਲਪਨਾ ਉਨ੍ਨਹਨਾ ਸਮੁਨ੍ਨਹਨਾ ਉਕ੍ਕਾਚਨਾ ਸਮੁਕ੍ਕਾਚਨਾ ਅਨੁਪ੍ਪਿਯਭਾਣਿਤਾ ਚਾਟੁਕਮ੍ਯਤਾ ਮੁਗ੍ਗਸੂਪ੍ਯਤਾ ਪਾਰਿਭਟ੍ਯਤਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਲਪਨਾ''।

(੪੬) ਨੇਮਿਤ੍ਤਿਕਤਾ

੮੬੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਨੇਮਿਤ੍ਤਿਕਤਾ? ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੋਕਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਿਤਸ੍ਸ ਪਾਪਿਚ੍ਛਸ੍ਸ ਇਚ੍ਛਾਪਕਤਸ੍ਸ ਯਂ ਪਰੇਸਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਕਮ੍ਮਂ ਓਭਾਸੋ ਓਭਾਸਕਮ੍ਮਂ ਸਾਮਨ੍ਤਜਪ੍ਪਾ ਪਰਿਕਥਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨੇਮਿਤ੍ਤਿਕਤਾ''।

(੪੭) ਨਿਪ੍ਪੇਸਿਕਤਾ

੮੬੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਨਿਪ੍ਪੇਸਿਕਤਾ? ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੋਕਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਿਤਸ੍ਸ ਪਾਪਿਚ੍ਛਸ੍ਸ ਇਚ੍ਛਾਪਕਤਸ੍ਸ ਯਾ ਪਰੇਸਂ ਅਕ੍ਕੋਸਨਾ ਵਮ੍ਭਨਾ ਗਰਹਣਾ ਉਕ੍ਖੇਪਨਾ ਸਮੁਕ੍ਖੇਪਨਾ ਖਿਪਨਾ ਸਙ੍ਖਿਪਨਾ ਪਾਪਨਾ ਸਮ੍ਪਾਪਨਾ ਅਵਣ੍ਣਹਾਰਿਕਾ ਪਰਪਿਟ੍ਠਿਮਂਸਿਕਤਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਿਪ੍ਪੇਸਿਕਤਾ''।

(੪੮) ਲਾਭੇਨ ਲਾਭਂ ਨਿਜਿਗੀਸਨਤਾ

੮੬੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਲਾਭੇਨ ਲਾਭਂ ਨਿਜਿਗੀਸਨਤਾ? ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੋਕਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਿਤੋ ਪਾਪਿਚ੍ਛੋ ਇਚ੍ਛਾਪਕਤੋ ਇਤੋ ਲਦ੍ਧਂ ਆਮਿਸਂ ਅਮੁਤ੍ਰ ਹਰਤਿ ਅਮੁਤ੍ਰ ਵਾ ਲਦ੍ਧਂ ਆਮਿਸਂ ਇਧ ਆਹਰਤਿ, ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਆਮਿਸਸ੍ਸ ਏਟ੍ਠਿ ਗਵੇਟ੍ਠਿ ਪਰਿਯੇਟ੍ਠਿ ਏਸਨਾ ਗਵੇਸਨਾ ਪਰਿਯੇਸਨਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਲਾਭੇਨ ਲਾਭਂ ਨਿਜਿਗੀਸਨਤਾ''।

(੪੯) ਸੇਯ੍ਯੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ

੮੬੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸੇਯ੍ਯੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਜਾਤਿਯਾ ਵਾ ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਕੋਲਪੁਤ੍ਤਿਯੇਨ ਵਾ ਵਣ੍ਣਪੋਕ੍ਖਰਤਾਯ ਵਾ ਧਨੇਨ ਵਾ ਅਜ੍ਝੇਨੇਨ ਵਾ ਕਮ੍ਮਾਯਤਨੇਨ ਵਾ ਸਿਪ੍ਪਾਯਤਨੇਨ ਵਾ ਵਿਜ੍ਜਾਟ੍ਠਾਨੇਨ [ਵਿਜ੍ਜਟ੍ਠਾਨੇਨ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਵਾ ਸੁਤੇਨ ਵਾ ਪਟਿਭਾਨੇਨ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਵਤ੍ਥੁਨਾ ਮਾਨਂ ਜਪ੍ਪੇਤਿ, ਯੋ ਏਵਰੂਪੋ ਮਾਨੋ ਮਞ੍ਞਨਾ ਮਞ੍ਞਿਤਤ੍ਤਂ ਉਨ੍ਨਤਿ ਉਨ੍ਨਾਮੋ ਧਜੋ ਸਮ੍ਪਗ੍ਗਾਹੋ ਕੇਤੁਕਮ੍ਯਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸੇਯ੍ਯੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ''।

(੫੦) ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ

੮੬੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਜਾਤਿਯਾ ਵਾ ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਕੋਲਪੁਤ੍ਤਿਯੇਨ ਵਾ ਵਣ੍ਣਪੋਕ੍ਖਰਤਾਯ ਵਾ ਧਨੇਨ ਵਾ ਅਜ੍ਝੇਨੇਨ ਵਾ ਕਮ੍ਮਾਯਤਨੇਨ ਵਾ ਸਿਪ੍ਪਾਯਤਨੇਨ ਵਾ ਵਿਜ੍ਜਾਟ੍ਠਾਨੇਨ ਵਾ ਸੁਤੇਨ ਵਾ ਪਟਿਭਾਨੇਨ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਵਤ੍ਥੁਨਾ ਮਾਨਂ ਜਪ੍ਪੇਤਿ, ਯੋ ਏਵਰੂਪੋ ਮਾਨੋ ਮਞ੍ਞਨਾ ਮਞ੍ਞਿਤਤ੍ਤਂ ਉਨ੍ਨਤਿ ਉਨ੍ਨਾਮੋ ਧਜੋ ਸਮ੍ਪਗ੍ਗਾਹੋ ਕੇਤੁਕਮ੍ਯਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ''।

(੫੧) ਹੀਨੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ

੮੬੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਹੀਨੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਜਾਤਿਯਾ ਵਾ ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਕੋਲਪੁਤ੍ਤਿਯੇਨ ਵਾ ਵਣ੍ਣਪੋਕ੍ਖਰਤਾਯ ਵਾ ਧਨੇਨ ਵਾ ਅਜ੍ਝੇਨੇਨ ਵਾ ਕਮ੍ਮਾਯਤਨੇਨ ਵਾ ਸਿਪ੍ਪਾਯਤਨੇਨ ਵਾ ਵਿਜ੍ਜਾਟ੍ਠਾਨੇਨ ਵਾ ਸੁਤੇਨ ਵਾ ਪਟਿਭਾਨੇਨ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਵਤ੍ਥੁਨਾ ਓਮਾਨਂ ਜਪ੍ਪੇਤਿ, ਯੋ ਏਵਰੂਪੋ ਓਮਾਨੋ ਓਮਞ੍ਞਨਾ ਓਮਞ੍ਞਿਤਤ੍ਤਂ ਹੀਲ਼ਨਾ ਓਹੀਲ਼ਨਾ ਓਹੀਲ਼ਿਤਤ੍ਤਂ ਅਤ੍ਤੁਞ੍ਞਾ ਅਤ੍ਤਵਞ੍ਞਾ ਅਤ੍ਤਪਰਿਭਵੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਹੀਨੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ''।

(੫੨) ਸੇਯ੍ਯਸ੍ਸ ਸੇਯ੍ਯੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ

੮੬੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸੇਯ੍ਯਸ੍ਸ ਸੇਯ੍ਯੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਸੇਯ੍ਯੋ ਹੋਤਿ ਜਾਤਿਯਾ ਵਾ ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਕੋਲਪੁਤ੍ਤਿਯੇਨ ਵਾ ਵਣ੍ਣਪੋਕ੍ਖਰਤਾਯ ਵਾ ਧਨੇਨ ਵਾ ਅਜ੍ਝੇਨੇਨ ਵਾ ਕਮ੍ਮਾਯਤਨੇਨ ਵਾ ਸਿਪ੍ਪਾਯਤਨੇਨ ਵਾ ਵਿਜ੍ਜਾਟ੍ਠਾਨੇਨ ਵਾ ਸੁਤੇਨ ਵਾ ਪਟਿਭਾਨੇਨ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਵਤ੍ਥੁਨਾ ਪਰੇਹਿ ਸੇਯ੍ਯਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਦਹਤਿ; ਸੋ ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਾਨਂ ਜਪ੍ਪੇਤਿ। ਯੋ ਏਵਰੂਪੋ ਮਾਨੋ ਮਞ੍ਞਨਾ ਮਞ੍ਞਿਤਤ੍ਤਂ ਉਨ੍ਨਤਿ ਉਨ੍ਨਾਮੋ ਧਜੋ ਸਮ੍ਪਗ੍ਗਾਹੋ ਕੇਤੁਕਮ੍ਯਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸੇਯ੍ਯਸ੍ਸ ਸੇਯ੍ਯੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ''।

(੫੩) ਸੇਯ੍ਯਸ੍ਸ ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ

੮੭੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸੇਯ੍ਯਸ੍ਸ ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਸੇਯ੍ਯੋ ਹੋਤਿ ਜਾਤਿਯਾ ਵਾ ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਕੋਲਪੁਤ੍ਤਿਯੇਨ ਵਾ ਵਣ੍ਣਪੋਕ੍ਖਰਤਾਯ ਵਾ ਧਨੇਨ ਵਾ ਅਜ੍ਝੇਨੇਨ ਵਾ ਕਮ੍ਮਾਯਤਨੇਨ ਵਾ ਸਿਪ੍ਪਾਯਤਨੇਨ ਵਾ ਵਿਜ੍ਜਾਟ੍ਠਾਨੇਨ ਵਾ ਸੁਤੇਨ ਵਾ

ਪਟਿਭਾਨੇਨ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਵਤ੍ਥੁਨਾ ਪਰੇਹਿ ਸਦਿਸਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਦਹਤਿ; ਸੋ ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਾਨਂ ਜਪ੍ਪੇਤਿ। ਯੋ ਏਵਰੂਪੋ ਮਾਨੋ ਮਞ੍ਞਨਾ ਮਞ੍ਞਿਤਤ੍ਤਂ ਉਨ੍ਨਤਿ ਉਨ੍ਨਾਮੋ ਧਜੋ ਸਮ੍ਪਗ੍ਗਾਹੋ ਕੇਤੁਕਮ੍ਯਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸੇਯ੍ਯਸ੍ਸ ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ''।

(੫੪) ਸੇਯ੍ਯਸ੍ਸ ਹੀਨੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ

੮੭੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸੇਯ੍ਯਸ੍ਸ ਹੀਨੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਸੇਯ੍ਯੋ ਹੋਤਿ ਜਾਤਿਯਾ ਵਾ ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਕੋਲਪੁਤ੍ਤਿਯੇਨ ਵਾ ਵਣ੍ਣਪੋਕ੍ਖਰਤਾਯ ਵਾ ਧਨੇਨ ਵਾ ਅਜ੍ਝੇਨੇਨ ਵਾ ਕਮ੍ਮਾਯਤਨੇਨ ਵਾ ਸਿਪ੍ਪਾਯਤਨੇਨ ਵਾ ਵਿਜ੍ਜਾਟ੍ਠਾਨੇਨ ਵਾ ਸੁਤੇਨ ਵਾ ਪਟਿਭਾਨੇਨ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਵਤ੍ਥੁਨਾ ਪਰੇਹਿ ਹੀਨਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਦਹਤਿ; ਸੋ ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਓਮਾਨਂ ਜਪ੍ਪੇਤਿ। ਯੋ ਏਵਰੂਪੋ ਓਮਾਨੋ ਓਮਞ੍ਞਨਾ ਓਮਞ੍ਞਿਤਤ੍ਤਂ ਹੀਲ਼ਨਾ ਓਹੀਲ਼ਨਾ ਓਹੀਲ਼ਿਤਤ੍ਤਂ ਅਤ੍ਤੁਞ੍ਞਾ ਅਤ੍ਤਵਞ੍ਞਾ ਅਤ੍ਤਪਰਿਭਵੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸੇਯ੍ਯਸ੍ਸ ਹੀਨੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ''।

(੫੫) ਸਦਿਸਸ੍ਸ ਸੇਯ੍ਯੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ

੮੭੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਦਿਸਸ੍ਸ ਸੇਯ੍ਯੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਸਦਿਸੋ ਹੋਤਿ ਜਾਤਿਯਾ ਵਾ ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਕੋਲਪੁਤ੍ਤਿਯੇਨ ਵਾ...ਪੇ॰... ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਵਤ੍ਥੁਨਾ ਪਰੇਹਿ ਸੇਯ੍ਯਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਦਹਤਿ; ਸੋ ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਾਨਂ ਜਪ੍ਪੇਤਿ। ਯੋ ਏਵਰੂਪੋ ਮਾਨੋ ਮਞ੍ਞਨਾ ਮਞ੍ਞਿਤਤ੍ਤਂ...ਪੇ॰... ਕੇਤੁਕਮ੍ਯਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਦਿਸਸ੍ਸ ਸੇਯ੍ਯੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ''।

(੫੬) ਸਦਿਸਸ੍ਸ ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ

੮੭੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਦਿਸਸ੍ਸ ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਸਦਿਸੋ ਹੋਤਿ ਜਾਤਿਯਾ ਵਾ ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਕੋਲਪੁਤ੍ਤਿਯੇਨ ਵਾ...ਪੇ॰... ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਵਤ੍ਥੁਨਾ ਪਰੇਹਿ ਸਦਿਸਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਦਹਤਿ; ਸੋ ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਾਨਂ ਜਪ੍ਪੇਤਿ। ਯੋ ਏਵਰੂਪੋ ਮਾਨੋ ਮਞ੍ਞਨਾ ਮਞ੍ਞਿਤਤ੍ਤਂ ਉਨ੍ਨਤਿ ਉਨ੍ਨਾਮੋ ਧਜੋ ਸਮ੍ਪਗ੍ਗਾਹੋ ਕੇਤੁਕਮ੍ਯਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਦਿਸਸ੍ਸ ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ''।

(੫੭) ਸਦਿਸਸ੍ਸ ਹੀਨੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ

੮੭੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਦਿਸਸ੍ਸ ਹੀਨੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਸਦਿਸੋ ਹੋਤਿ ਜਾਤਿਯਾ ਵਾ ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਕੋਲਪੁਤ੍ਤਿਯੇਨ ਵਾ...ਪੇ॰... ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਵਤ੍ਥੁਨਾ ਪਰੇਹਿ ਹੀਨਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਦਹਤਿ; ਸੋ ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਓਮਾਨਂ ਜਪ੍ਪੇਤਿ। ਯੋ ਏਵਰੂਪੋ ਓਮਾਨੋ ਓਮਞ੍ਞਨਾ ਓਮਞ੍ਞਿਤਤ੍ਤਂ ਹੀਲ਼ਨਾ ਓਹੀਲ਼ਨਾ ਓਹੀਲ਼ਿਤਤ੍ਤਂ ਅਤ੍ਤੁਞ੍ਞਾ ਅਤ੍ਤਵਞ੍ਞਾ ਅਤ੍ਤਪਰਿਭਵੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਦਿਸਸ੍ਸ ਹੀਨੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ''।

(੫੮) ਹੀਨਸ੍ਸ ਸੇਯ੍ਯੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ

੮੭੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਹੀਨਸ੍ਸ ਸੇਯ੍ਯੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਹੀਨੋ ਹੋਤਿ ਜਾਤਿਯਾ ਵਾ ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਕੋਲਪੁਤ੍ਤਿਯੇਨ ਵਾ...ਪੇ॰... ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਵਤ੍ਥੁਨਾ ਪਰੇਹਿ ਸੇਯ੍ਯਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਦਹਤਿ; ਸੋ ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਾਨਂ ਜਪ੍ਪੇਤਿ। ਯੋ ਏਵਰੂਪੋ ਮਾਨੋ ਮਞ੍ਞਨਾ ਮਞ੍ਞਿਤਤ੍ਤਂ ਉਨ੍ਨਤਿ ਉਨ੍ਨਾਮੋ ਧਜੋ ਸਮ੍ਪਗ੍ਗਾਹੋ ਕੇਤੁਕਮ੍ਯਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਹੀਨਸ੍ਸ ਸੇਯ੍ਯੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ''।

(੫੯) ਹੀਨਸ੍ਸ ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ

੮੭੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਹੀਨਸ੍ਸ ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਹੀਨੋ ਹੋਤਿ ਜਾਤਿਯਾ ਵਾ ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਕੋਲਪੁਤ੍ਤਿਯੇਨ ਵਾ... ਪੇ॰... ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਵਤ੍ਥੁਨਾ ਪਰੇਹਿ ਸਦਿਸੰ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਦਹਤਿ; ਸੋ ਤੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਾਨੰ ਜਪ੍ਪੇਤਿ। ਯੋ ਏਵਰੂਪੋ ਮਾਨੋ ਮਞ੍ਞਨਾ ਮਞ੍ਞਿਤਤ੍ਤੰ ਉਨ੍ਨਤਿ ਉਨ੍ਨਾਮੋ ਧਜੋ ਸਮ੍ਪਗ੍ਗਾਹੋ ਕੇਤੁਕਮ੍ਯਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਹੀਨਸ੍ਸ ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ''।

(੬੦) ਹੀਨਸ੍ਸ ਹੀਨੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ

੮੭੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਹੀਨਸ੍ਸ ਹੀਨੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਹੀਨੋ ਹੋਤਿ ਜਾਤਿਯਾ ਵਾ ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਕੋਲਪੁਤ੍ਤਿਯੇਨ ਵਾ... ਪੇ॰... ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਵਤ੍ਥੁਨਾ ਪਰੇਹਿ ਸਦਿਸੰ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਦਹਤਿ; ਸੋ ਤੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਓਮਾਨੰ ਜਪ੍ਪੇਤਿ। ਯੋ ਏਵਰੂਪੋ ਓਮਾਨੋ ਓਮਞ੍ਞਨਾ ਓਮਞ੍ਞਿਤਤ੍ਤੰ ਹੀਲ਼ਨਾ ਓਹੀਲ਼ਨਾ ਓਹੀਲ਼ਿਤਤ੍ਤੰ ਅਤ੍ਤੁਞ੍ਞਾ ਅਤ੍ਤਵਞ੍ਞਾ ਅਤ੍ਤਪਰਿਭਵੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਹੀਨਸ੍ਸ ਹੀਨੋਹਮਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ''।

(੬੧) ਮਾਨੋ

੮੭੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਮਾਨੋ? ਯੋ ਮਾਨੋ ਮਞ੍ਞਨਾ ਮਞ੍ਞਿਤਤ੍ਤੰ ਉਨ੍ਨਤਿ ਉਨ੍ਨਾਮੋ ਧਜੋ ਸਮ੍ਪਗ੍ਗਾਹੋ ਕੇਤੁਕਮ੍ਯਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮਾਨੋ''।

(੬੨) ਅਤਿਮਾਨੋ

੮੭੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਤਿਮਾਨੋ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਜਾਤਿਯਾ ਵਾ ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਕੋਲਪੁਤ੍ਤਿਯੇਨ ਵਾ...ਪੇ॰... ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਵਤ੍ਥੁਨਾ ਪਰੇਹਿ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਅਤਿਮਞ੍ਞਤਿ। ਯੋ ਏਵਰੂਪੋ ਮਾਨੋ ਮਞ੍ਞਨਾ ਮਞ੍ਞਿਤਤ੍ਤੰ ਉਨ੍ਨਤਿ ਉਨ੍ਨਾਮੋ ਧਜੋ ਸਮ੍ਪਗ੍ਗਾਹੋ ਕੇਤੁਕਮ੍ਯਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਤਿਮਾਨੋ''।

(੬੩) ਮਾਨਾਤਿਮਾਨੋ

੮੮੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਮਾਨਾਤਿਮਾਨੋ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਜਾਤਿਯਾ ਵਾ ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਕੋਲਪੁਤ੍ਤਿਯੇਨ ਵਾ...ਪੇ॰... ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਵਤ੍ਥੁਨਾ ਪੁਬ੍ਬਕਾਲੰ ਪਰੇਹਿ ਸਦਿਸੰ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਦਹਤਿ, ਅਪਰਕਾਲੰ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਸੇਯ੍ਯੰ ਦਹਤਿ। ਯੋ ਏਵਰੂਪੋ ਮਾਨੋ ਮਞ੍ਞਨਾ ਮਞ੍ਞਿਤਤ੍ਤੰ ਉਨ੍ਨਤਿ ਉਨ੍ਨਾਮੋ ਧਜੋ ਸਮ੍ਪਗ੍ਗਾਹੋ ਕੇਤੁਕਮ੍ਯਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮਾਨਾਤਿਮਾਨੋ''।

(੬੪) ਓਮਾਨੋ

੮੮੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਓਮਾਨੋ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਜਾਤਿਯਾ ਵਾ ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਕੋਲਪੁਤ੍ਤਿਯੇਨ ਵਾ ਵਣ੍ਣਪੋਕ੍ਖਰਤਾਯ ਵਾ ਧਨੇਨ ਵਾ ਅਜ੍ਝੇਨੇਨ ਵਾ ਕਮ੍ਮਾਯਤਨੇਨ ਵਾ ਸਿਪ੍ਪਾਯਤਨੇਨ ਵਾ ਵਿਜ੍ਜਾਟ੍ਠਾਨੇਨ ਵਾ ਸੁਤੇਨ ਵਾ ਪਟਿਭਾਨੇਨ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਵਤ੍ਥੁਨਾ ਓਮਾਨੰ ਜਪ੍ਪੇਤਿ। ਯੋ ਏਵਰੂਪੋ ਓਮਾਨੋ ਓਮਞ੍ਞਨਾ ਓਮਞ੍ਞਿਤਤ੍ਤੰ ਹੀਲ਼ਨਾ ਓਹੀਲ਼ਨਾ ਓਹੀਲ਼ਿਤਤ੍ਤੰ ਅਤ੍ਤੁਞ੍ਞਾ ਅਤ੍ਤਵਞ੍ਞਾ ਅਤ੍ਤਪਰਿਭਵੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਓਮਾਨੋ''।

(੬੫) ਅਧਿਮਾਨੋ

੮੮੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਧਿਮਾਨੋ? ਅਪ੍ਪਤ੍ਤੇ ਪਤ੍ਤਸਞ੍ਞਿਤਾ, ਅਕਤੇ ਕਤਸਞ੍ਞਿਤਾ, ਅਨਧਿਗਤੇ ਅਧਿਗਤਸਞ੍ਞਿਤਾ, ਅਸਚ੍ਛਿਕਤੇ ਸਚ੍ਛਿਕਤਸਞ੍ਞਿਤਾ, ਯੋ ਏਵਰੂਪੋ ਮਾਨੋ ਮਞ੍ਞਨਾ ਮਞ੍ਞਿਤਤ੍ਤੰ ਉਨ੍ਨਤਿ ਉਨ੍ਨਾਮੋ ਧਜੋ ਸਮ੍ਪਗ੍ਗਾਹੋ ਕੇਤੁਕਮ੍ਯਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਧਿਮਾਨੋ''।

(੬੬) ਅਸ੍ਮਿਮਾਨੋ

੮੮੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਸ੍ਮਿਮਾਨੋ? ਰੂਪਂ ਅਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ, ਅਸ੍ਮੀਤਿ ਛਨ੍ਦੋ , ਅਸ੍ਮੀਤਿ ਅਨੁਸਯੋ, ਵੇਦਨਾ...ਪੇ॰... ਸਞ੍ਞਾ... ਪੇ॰... ਸਙ੍ਖਾਰਾ...ਪੇ॰... ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਅਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੋ, ਅਸ੍ਮੀਤਿ ਛਨ੍ਦੋ, ਅਸ੍ਮੀਤਿ ਅਨੁਸਯੋ, ਯੋ ਏਵਰੂਪੋ ਮਾਨੋ ਮਞ੍ਞਨਾ ਮਞ੍ਞਿਤਤ੍ਤਂ ਉਨ੍ਨਤਿ ਉਨ੍ਨਾਮੋ ਧਜੋ ਸਮ੍ਪਗ੍ਗਾਹੋ ਕੇਤੁਕਮ੍ਯਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਸ੍ਮਿਮਾਨੋ''।

(੬੭) ਮਿਚ੍ਛਾਮਾਨੋ

੮੮੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਮਿਚ੍ਛਾਮਾਨੋ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਪਾਪਕੇਨ ਵਾ ਕਮ੍ਮਾਯਤਨੇਨ ਪਾਪਕੇਨ ਵਾ ਸਿਪ੍ਪਾਯਤਨੇਨ ਪਾਪਕੇਨ ਵਾ ਵਿਜ੍ਜਾਟ੍ਠਾਨੇਨ ਪਾਪਕੇਨ ਵਾ ਸੁਤੇਨ ਪਾਪਕੇਨ ਵਾ ਪਟਿਭਾਨੇਨ ਪਾਪਕੇਨ ਵਾ ਸੀਲੇਨ ਪਾਪਕੇਨ ਵਾ ਵਤੇਨ ਪਾਪਕੇਨ ਵਾ ਸੀਲਬ੍ਬਤੇਨ ਪਾਪਿਕਾਯ ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਵਤ੍ਥੁਨਾ ਮਾਨਂ ਜਪ੍ਪੇਤਿ, ਯੋ ਏਵਰੂਪੋ ਮਾਨੋ ਮਞ੍ਞਨਾ ਮਞ੍ਞਿਤਤ੍ਤਂ ਉਨ੍ਨਤਿ ਉਨ੍ਨਾਮੋ ਧਜੋ ਸਮ੍ਪਗ੍ਗਾਹੋ ਕੇਤੁਕਮ੍ਯਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮਿਚ੍ਛਾਮਾਨੋ''।

(੬੮) ਞਾਤਿਵਿਤਕ੍ਕੋ

੮੮੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਞਾਤਿਵਿਤਕ੍ਕੋ? ਞਾਤਕੇ ਆਰਬ੍ਭ ਗੇਹਸਿਤੋ ਤਕ੍ਕੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਮਿਚ੍ਛਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਞਾਤਿਵਿਤਕ੍ਕੋ''।

(੬੯) ਜਨਪਦਵਿਤਕ੍ਕੋ

੮੮੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਜਨਪਦਵਿਤਕ੍ਕੋ? ਜਨਪਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਗੇਹਸਿਤੋ ਤਕ੍ਕੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਮਿਚ੍ਛਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਜਨਪਦਵਿਤਕ੍ਕੋ''।

(੭੦) ਅਮਰਵਿਤਕ੍ਕੋ

੮੮੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਮਰਵਿਤਕ੍ਕੋ? ਦੁਕ੍ਕਰਕਾਰਿਤਾਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੋ ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੋ ਵਾ ਗੇਹਸਿਤੋ ਤਕ੍ਕੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਮਿਚ੍ਛਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਮਰਵਿਤਕ੍ਕੋ''।

(੭੧) ਪਰਾਨੁਦ੍ਦਯਤਾਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ

੮੮੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪਰਾਨੁਦ੍ਦਯਤਾਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਗਿਹੀਹਿ ਸਂਸਟ੍ਠੋ ਵਿਹਰਤਿ ਸਹਨਨ੍ਦੀ ਸਹਸੋਕੀ, ਸੁਖਿਤੇਸੁ ਸੁਖਿਤੋ, ਦੁਕ੍ਖਿਤੇਸੁ ਦੁਕ੍ਖਿਤੋ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇਸੁ ਕਿਚ੍ਚਕਰਣੀਯੇਸੁ ਅਤ੍ਤਨਾ ਵਾ ਯੋਗਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਯੋ ਤਤ੍ਥ ਗੇਹਸਿਤੋ ਤਕ੍ਕੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਮਿਚ੍ਛਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਰਾਨੁਦ੍ਦਯਤਾਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ''।

(੭੨) ਲਾਭਾਦਿਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ

੮੮੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੋਕਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ? ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੋਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਗੇਹਸਿਤੋ ਤਕ੍ਕੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਮਿਚ੍ਛਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਸਿਲੋਕਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ''।

(੭੩) ਅਨਵਞ੍ਞਤ੍ਤਿਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ

੮੯੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਨਵਞ੍ਞਤ੍ਤਿਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਜਾਤਿਯਾ ਵਾ ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਕੋਲਪੁਤ੍ਤਿਯੇਨ ਵਾ ਵਣ੍ਣਪੋਕ੍ਖਰਤਾਯ ਵਾ ਧਨੇਨ ਵਾ ਅਜ੍ਝੇਨੇਨ ਵਾ ਕਮ੍ਮਾਯਤਨੇਨ ਵਾ ਸਿਪ੍ਪਾਯਤਨੇਨ ਵਾ ਵਿਜ੍ਜਾਟ੍ਠਾਨੇਨ ਵਾ ਸੁਤੇਨ ਵਾ ਪਟਿਭਾਨੇਨ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਵਤ੍ਥੁਨਾ ਮਾ ਮੰ ਪਰੇ ਅਵਜਾਨਿੰਸੂਤਿ। ਯੋ ਤਤ੍ਥ ਗੇਹਸਿਤੋ ਤਕ੍ਕੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਮਿਚ੍ਛਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਨਵਞ੍ਞਤ੍ਤਿਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ’’।

ਏਕਕਂ।

੨. ਦੁਕਨਿਦ੍ਦੇਸੋ

(੧) ਕੋਧੋ ਚ ਉਪਨਾਹੋ ਚ

੮੯੧. (ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਕੋਧੋ? ਯੋ ਕੋਧੋ ਕੁਜ੍ਝਨਾ ਕੁਜ੍ਝਿਤਤ੍ਤੰ ਦੋਸੋ ਦੁਸ੍ਸਨਾ ਦੁਸ੍ਸਿਤਤ੍ਤੰ ਬ੍ਯਾਪਤ੍ਤਿ ਬ੍ਯਾਪਜ੍ਜਨਾ ਬ੍ਯਾਪਜ੍ਜਿਤਤ੍ਤੰ ਵਿਰੋਧੋ ਪਟਿਵਿਰੋਧੋ ਚਣ੍ਡਿਕ੍ਕਂ ਅਸੁਰੋਪੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਕੋਧੋ’’।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਉਪਨਾਹੋ? ਪੁਬ੍ਬਕਾਲਂ ਕੋਧੋ, ਅਪਰਕਾਲਂ ਉਪਨਾਹੋ। ਯੋ ਏਵਰੂਪੋ ਉਪਨਾਹੋ ਉਪਨਯ੍ਹਨਾ ਉਪਨਯ੍ਹਿਤਤ੍ਤੰ ਅਟ੍ਠਪਨਾ ਠਪਨਾ ਸਣ੍ਠਪਨਾ ਅਨੁਸੰਸਨ੍ਦਨਾ ਅਨੁਪ੍ਪਬਨ੍ਧਨਾ ਦਲ਼੍ਹੀਕਮ੍ਮੰ ਕੋਧਸ੍ਸ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਉਪਨਾਹੋ’’।

(੨) ਮਕ੍ਖੋ ਚ ਪਲ਼ਾਸੋ ਚ

੮੯੨. (ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਮਕ੍ਖੋ? ਯੋ ਮਕ੍ਖੋ ਮਕ੍ਖਾਯਨਾ ਮਕ੍ਖਾਯਿਤਤ੍ਤੰ [ਮਕ੍ਖਿਯਨਾ ਮਕ੍ਖਿਯਿਤਤ੍ਤੰ (ਸੀ॰ ਕ॰)] ਨਿਟ੍ਠੁਰਿਯਂ ਨਿਟ੍ਠੁਰਿਯਕਮ੍ਮੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਮਕ੍ਖੋ’’।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪਲ਼ਾਸੋ? ਯੋ ਪਲ਼ਾਸੋ ਪਲ਼ਾਸਾਯਨਾ [ਪਲਾਸਾਯਨਾ ਪਲਾਸਾਯਿਤਤ੍ਤੰ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਪਲ਼ਾਸਾਹਾਰੋ ਵਿਵਾਦਟ੍ਠਾਨਂ ਯੁਗਗ੍ਗਾਹੋ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਪਲ਼ਾਸੋ’’।

(੩) ਇਸ੍ਸਾ ਚ ਮਚ੍ਛਰਿਯਞ੍ਚ

੮੯੩. (ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਇਸ੍ਸਾ? ਯਾ ਪਰਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਗਰੁਕਾਰਮਾਨਨਵਨ੍ਦਨਪੂਜਨਾਸੁ ਇਸ੍ਸਾ ਇਸ੍ਸਾਯਨਾ ਇਸ੍ਸਾਯਿਤਤ੍ਤੰ ਉਸੂਯਾ ਉਸੂਯਨਾ ਉਸੂਯਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਇਸ੍ਸਾ’’।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਮਚ੍ਛਰਿਯਂ? ਪਞ੍ਚ ਮਚ੍ਛਰਿਯਾਨਿ – ਆਵਾਸਮਚ੍ਛਰਿਯਂ, ਕੁਲਮਚ੍ਛਰਿਯਂ, ਲਾਭਮਚ੍ਛਰਿਯਂ, ਵਣ੍ਣਮਚ੍ਛਰਿਯਂ, ਧਮ੍ਮਮਚ੍ਛਰਿਯਂ। ਯਂ ਏਵਰੂਪਂ ਮਚ੍ਛੇਰਂ ਮਚ੍ਛਰਾਯਨਾ ਮਚ੍ਛਰਾਯਿਤਤ੍ਤੰ ਵੇਵਿਚ੍ਛਂ ਕਦਰਿਯਂ ਕਟੁਕਞ੍ਚੁਕਤਾ ਅਗ੍ਗਹਿਤਤ੍ਤੰ [ਪਗ੍ਗਹਿਤਤ੍ਤੰ (ਸੀ॰ ਕ॰) ਧ॰ ਸ॰ ੧੧੨੭] ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਮਚ੍ਛਰਿਯਂ’’।

(੪) ਮਾਯਾ ਚ ਸਾਠੇਯ੍ਯਞ੍ਚ

੮੯੪. (ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਮਾਯਾ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਕਾਯੇਨ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ, ਵਾਚਾਯ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ, ਮਨਸਾ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਨਹੇਤੁ ਪਾਪਿਕਂ ਇਚ੍ਛਂ ਪਣਿਦਹਤਿ। ‘‘ਮਾ ਮਂ ਜਞ੍ਞਾ’’ਤਿ ਇਚ੍ਛਤਿ। ‘‘ਮਾ ਮਂ ਜਞ੍ਞਾ’’ਤਿ ਸਙ੍ਕਪ੍ਪੇਤਿ। ‘‘ਮਾ ਮਂ ਜਞ੍ਞਾ’’ਤਿ ਵਾਚਂ ਭਾਸਤਿ। ‘‘ਮਾ ਮਂ ਜਞ੍ਞਾ’’ਤਿ ਕਾਯੇਨ ਪਰਕ੍ਕਮਤਿ। ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਮਾਯਾ ਮਾਯਾਵਿਤਾ

ਅਚ੍ਚਾਸਰਾ ੵਞ੍ਚਨਾ ਨਿਕਤਿ ੵਿਕਿਰਣਾ ਪਰਿਹਰਣਾ ਗੂਹਨਾ ਪਰਿਗੂਹਨਾ ਛਾਦਨਾ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਨਾ ਅਨੁਤ੍ਤਾਨੀਕਮ੍ਮਂ ਅਨਾੵਿਕਮ੍ਮਂ ੵੋਚ੍ਛਾਦਨਾ ਪਾਪਕਿਰਿਯਾ – ਅਯਂ ੵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਮਾਯਾ’’।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਸਾਠੇਯਜਂ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਸਠੋ ਹੋਤਿ ਪਰਿਸਠੋ। ਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਠਂ ਸਠਤਾ ਸਾਠੇਯਜਂ ਕਕ੍ਕਰਤਾ ਕਕ੍ਕਰਿਯਂ [ਕਕ੍ਖਲ਼ਤਾ ਕਕ੍ਖਲ਼ਿਯਂ (ਸਜਾ॰)] ਪਰਿਕ੍ਖਤ੍ਤਤਾ ਪਾਰਿਕ੍ਖਤ੍ਤਿਯਂ – ਇਦਂ ੵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਾਠੇਯਜਂ’’।

(੫) ਅੵਿਜ੍ਜਾ ਚ ਭੵਤਣ੍ਹਾ ਚ

੮੯੫. (ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅੵਿਜ੍ਜਾ? ਯਂ ਅਞ੍ਞਾਣਂ ਅਦਸ੍ਸਨਂ...ਪੇ॰... ਅੵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲਂ – ਅਯਂ ੵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅੵਿਜ੍ਜਾ’’।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਭੵਤਣ੍ਹਾ? ਯੋ ਭੵੇਸੁ ਭੵਚ੍ਛਨ੍ਦੋ ਭੵਰਾਗੋ ਭੵਨਨ੍ਦੀ ਭੵਤਣ੍ਹਾ ਭੵਸਿਨੇਹੋ ਭੵਪਰਿਲ਼ਾਹੋ ਭੵਮੁਚ੍ਛਾ ਭੵਜ੍ਝੋਸਾਨਂ – ਅਯਂ ੵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਭੵਤਣ੍ਹਾ’’।

(੬) ਭੵਦਿਟ੍ਠਿ ਚ ੵਿਭੵਦਿਟ੍ਠਿ ਚ

੮੯੬. (ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਭੵਦਿਟ੍ਠਿ? ‘‘ਭੵਿਸ੍ਸਤਿ ਅਤ੍ਤਾ ਚ ਲੋਕੋ ਚਾ’’ਤਿ – ਯਾ ਏੵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ...ਪੇ॰... ੵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਗਾਹੋ – ਅਯਂ ੵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਭੵਦਿਟ੍ਠਿ’’।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ੵਿਭੵਦਿਟ੍ਠਿ? ‘‘ਨ ਭੵਿਸ੍ਸਤਿ ਅਤ੍ਤਾ ਚ ਲੋਕੋ ਚਾ’’ਤਿ – ਯਾ ਏੵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ...ਪੇ॰... ੵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਗਾਹੋ – ਅਯਂ ੵੁਚ੍ਚਤਿ ੵਿਭੵਦਿਟ੍ਠਿ।

(੭) ਸਸ੍ਸਤਦਿਟ੍ਠਿ ਚ ਉਚ੍ਛੇਦਦਿਟ੍ਠਿ ਚ

੮੯੭. (ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਸ੍ਸਤਦਿਟ੍ਠਿ? ‘‘ਸਸ੍ਸਤੋ ਅਤ੍ਤਾ ਚ ਲੋਕੋ ਚਾ’’ਤਿ – ਯਾ ਏੵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ...ਪੇ॰... ੵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਗਾਹੋ – ਅਯਂ ੵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸਸ੍ਸਤਦਿਟ੍ਠਿ’’।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਉਚ੍ਛੇਦਦਿਟ੍ਠਿ? ‘‘ਉਚ੍ਛਿਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿ ਅਤ੍ਤਾ ਚ ਲੋਕੋ ਚਾ’’ਤਿ – ਯਾ ਏੵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ...ਪੇ॰... ੵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਗਾਹੋ – ਅਯਂ ੵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਉਚ੍ਛੇਦਦਿਟ੍ਠਿ’’।

(੮) ਅਨ੍ਤੵਾਦਿਟ੍ਠਿ ਚ ਅਨਨ੍ਤੵਾਦਿਟ੍ਠਿ ਚ

੮੯੮. (ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਨ੍ਤੵਾਦਿਟ੍ਠਿ? ‘‘ਅਨ੍ਤੵਾ ਅਤ੍ਤਾ ਚ ਲੋਕੋ ਚਾ’’ਤਿ – ਯਾ ਏੵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ...ਪੇ॰... ੵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਗਾਹੋ – ਅਯਂ ੵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਨ੍ਤੵਾਦਿਟ੍ਠਿ’’।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਨਨ੍ਤੵਾਦਿਟ੍ਠਿ? ‘‘ਅਨਨ੍ਤੵਾ ਅਤ੍ਤਾ ਚ ਲੋਕੋ ਚਾ’’ਤਿ – ਯਾ ਏੵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ...ਪੇ॰... ੵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਗਾਹੋ – ਅਯਂ ੵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਨਨ੍ਤੵਾਦਿਟ੍ਠਿ’’।

(੯) ਪੁਬ੍ਬਨ੍ਤਾਨੁਦਿਟ੍ਠਿ ਚ ਅਪਰਨ੍ਤਾਨੁਦਿਟ੍ਠਿ ਚ

੮੯੯. (ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਪੁਬ੍ਬਨ੍ਤਾਨੁਦਿਟ੍ਠਿ? ਪੁਬ੍ਬਨ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ...ਪੇ॰... ਵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਗਾਹੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਪੁਬ੍ਬਨ੍ਤਾਨੁਦਿਟ੍ਠਿ’’।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਪਰਨ੍ਤਾਨੁਦਿਟ੍ਠਿ? ਅਪਰਨ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਯਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ...ਪੇ॰... ਵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਗਾਹੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਪਰਨ੍ਤਾਨੁਦਿਟ੍ਠਿ’’।

(੧੦) ਅਹਿਰਿਕਞ੍ਚ ਅਨੋਤ੍ਤਪ੍ਪਞ੍ਚ

੯੦੦. (ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਅਹਿਰਿਕਂ? ਯਂ ਨ ਹਿਰੀਯਤਿ ਹਿਰਿਯਿਤਬ੍ਬੇਨ, ਨ ਹਿਰੀਯਤਿ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਹਿਰਿਕਂ’’।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਅਨੋਤ੍ਤਪ੍ਪਂ? ਯਂ ਨ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਤਿ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਿਤਬ੍ਬੇਨ ਨ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਤਿ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਨੋਤ੍ਤਪ੍ਪਂ’’।

(੧੧) ਦੋਵਚਸ੍ਸਤਾ ਚ ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤਾ ਚ

੯੦੧. (ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਦੋਵਚਸ੍ਸਤਾ? ਸਹਧਮ੍ਮਿਕੇ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੇ ਦੋਵਚਸ੍ਸਾਯਂ ਦੋਵਚਸ੍ਸਿਯਂ ਦੋਵਚਸ੍ਸਤਾ ਵਿਪ੍ਪਟਿਕੁਲਗ੍ਗਾਹਿਤਾ ਵਿਪਚ੍ਚਨੀਕਸਾਤਤਾ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਅਨਾਦਰਤਾ ਅਗਾਰਵਤਾ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸਵਤਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੋਵਚਸ੍ਸਤਾ’’।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤਾ? ਯੇ ਤੇ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਾ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾ ਅਪ੍ਪਸ੍ਸੁਤਾ ਮਚ੍ਛਰਿਨੋ ਦੁਪ੍ਪਞ੍ਞਾ, ਯਾ ਤੇਸਂ ਸੇਵਨਾ ਨਿਸੇਵਨਾ ਸਂਸੇਵਨਾ ਭਜਨਾ ਸਮ੍ਭਜਨਾ ਭਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਭਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਵਙ੍ਕਤਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤਾ’’।

(੧੨) ਅਨਜ੍ਜਵੋ ਚ ਅਮਦ੍ਦਵੋ ਚ

੯੦੨. (ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਨਜ੍ਜਵੋ? ਯੋ ਅਨਜ੍ਜਵੋ ਅਨਜ੍ਜਵਤਾ ਜਿਮ੍ਹਤਾ ਵਙ੍ਕਤਾ ਕੁਟਿਲਤਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਨਜ੍ਜਵੋ’’।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਮਦ੍ਦਵੋ ? ਯਾ ਅਮੁਦੁਤਾ ਅਮਦ੍ਦਵਤਾ ਕਕ੍ਖਲ਼ਿਯਂ ਫਾਰੁਸਿਯਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਤਾ ਕਠਿਨਤਾ [ਕਥਿਨਤਾ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰)] ਉਜੁਚਿਤ੍ਤਤਾ ਅਮੁਦੁਤਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਮਦ੍ਦਵੋ’’।

(੧੩) ਅਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਚ ਅਸੋਰਚ੍ਚਞ੍ਚ

੯੦੩. (ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਕ੍ਖਨ੍ਤਿ? ਯਾ ਅਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਅਕ੍ਖਮਨਤਾ ਅਨਧਿਵਾਸਨਤਾ ਚਣ੍ਡਿਕ੍ਕਂ ਅਸੁਰੋਪੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਕ੍ਖਨ੍ਤਿ’’।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਅਸੋਰਚ੍ਚਂ? ਕਾਯਿਕੋ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ ਵਾਚਸਿਕੋ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕੋ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਸੋਰਚ੍ਚਂ’’। ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਦੁਸ੍ਸੀਲ੍ਯਂ ਅਸੋਰਚ੍ਚਂ।

(੧੪) ਅਸਾਖਲ੍ਯਞ੍ਚ ਅਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੋ ਚ

੯੦੪. (ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਅਸਾਖਲ੍ਯਂ? ਯਾ ਸਾ ਵਾਚਾ ਕਣ੍ਡਕਾ ਕਕ੍ਕਸਾ ਪਰਕਟੁਕਾ ਪਰਾਭਿਸਜ੍ਜਨੀ ਕੋਧਸਾਮਨ੍ਤਾ ਅਸਮਾਧਿਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਾ ਤਥਾਰੂਪਿਂ ਵਾਚਂ ਭਾਸਿਤਾ ਹੋਤਿ। ਯਾ ਤਤ੍ਥ ਅਸਣ੍ਹਵਾਚਤਾ ਅਸਖਿਲਵਾਚਤਾ ਫਰੁਸਵਾਚਤਾ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਸਾਖਲ੍ਯਂ''।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੋ [ਅਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਧਾਰੋ (ਕ॰)]? ਦ੍ਵੇ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਾ – ਆਮਿਸਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੋ ਚ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੋ ਚ। ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਅਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਕੋ ਹੋਤਿ ਆਮਿਸਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੇਨ ਵਾ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੇਨ ਵਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੋ''।

(੧੫) ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇਸੁ ਅਗੁਤ੍ਤਦ੍ਵਾਰਤਾ ਚ ਭੋਜਨੇ ਅਮਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤਾ ਚ

੯੦੫. (ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇਸੁ ਅਗੁਤ੍ਤਦ੍ਵਾਰਤਾ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਰੂਪਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨਿਮਿਤ੍ਤਗ੍ਗਾਹੀ ਹੋਤਿ ਅਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਗ੍ਗਾਹੀ। ਯਤ੍ਵਾਧਿਕਰਣਮੇਨਂ ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਅਸਂਵੁਤਂ ਵਿਹਰਨ੍ਤਂ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸਾ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨ੍ਵਾਸ੍ਸਵੇਯ੍ਯੁਂ, ਤਸ੍ਸ ਸਂਵਰਾਯ ਨ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਨ ਰਕ੍ਖਤਿ ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇ ਨ ਸਂਵਰਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਸੋਤੇਨ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਘਾਨੇਨ ਗਨ੍ਧਂ ਘਾਯਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਯ ਰਸਂ ਸਾਯਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਕਾਯੇਨ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਂ ਫੁਸਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਮਨਸਾ ਧਮ੍ਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਯ ਨਿਮਿਤ੍ਤਗ੍ਗਾਹੀ ਹੋਤਿ ਅਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਗ੍ਗਾਹੀ। ਯਤ੍ਵਾਧਿਕਰਣਮੇਨਂ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਅਸਂਵੁਤਂ ਵਿਹਰਨ੍ਤਂ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸਾ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨ੍ਵਾਸ੍ਸਵੇਯ੍ਯੁਂ, ਤਸ੍ਸ ਸਂਵਰਾਯ ਨ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਨ ਰਕ੍ਖਤਿ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇ ਨ ਸਂਵਰਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ । ਯਾ ਇਮੇਸਂ ਛਨ੍ਨਂ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਂ ਅਗੁਤ੍ਤਿ ਅਗੋਪਨਾ ਅਨਾਰਕ੍ਖੋ ਅਸਂਵਰੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇਸੁ ਅਗੁਤ੍ਤਦ੍ਵਾਰਤਾ''।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਭੋਜਨੇ ਅਮਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤਾ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਅਪ੍ਪਟਿਸਙ੍ਖਾ ਅਯੋਨਿਸੋ ਆਹਾਰਂ ਆਹਾਰੇਤਿ ਦਵਾਯ ਮਦਾਯ ਮਣ੍ਡਨਾਯ ਵਿਭੂਸਨਾਯ। ਯਾ ਤਤ੍ਥ ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਤਾ ਅਮਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤਾ ਅਪ੍ਪਟਿਸਙ੍ਖਾ ਭੋਜਨੇ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਭੋਜਨੇ ਅਮਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤਾ।''

(੧੬) ਮੁਟ੍ਠਸ੍ਸਚ੍ਚਞ੍ਚ ਅਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਞ੍ਚ

੯੦੬. (ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਮੁਟ੍ਠਸ੍ਸਚ੍ਚਂ? ਯਾ ਅਸ੍ਸਤਿ ਅਨਨੁਸ੍ਸਤਿ ਅਪ੍ਪਟਿਸ੍ਸਤਿ ਅਸ੍ਸਤਿ ਅਸ੍ਸਰਣਤਾ ਅਧਾਰਣਤਾ ਪਿਲਾਪਨਤਾ ਸਮ੍ਮੁਸਨਤਾ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮੁਟ੍ਠਸ੍ਸਚ੍ਚਂ''।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਅਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਂ? ਯਂ ਅਞ੍ਞਾਣਂ ਅਦਸ੍ਸਨਂ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਂ''।

(੧੭) ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿ ਚ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿ ਚ

੯੦੭. (ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿ? ਯੋ ਕਾਯਿਕੋ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ ਵਾਚਸਿਕੋ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕੋ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿ''। ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਦੁਸ੍ਸੀਲ੍ਯਂ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿ।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿ? ''ਨਤ੍ਥਿ ਦਿਨ੍ਨਂ, ਨਤ੍ਥਿ ਯਿਟ੍ਠਂ...ਪੇ॰... ਯੇ ਇਮਞ੍ਚ ਲੋਕਂ ਪਰਞ੍ਚ ਲੋਕਂ ਸਯਂ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਸਚ੍ਛਿਕਤ੍ਵਾ ਪਵੇਦੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ – ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ...ਪੇ॰... ਵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਗਾਹੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿ''। ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿ।

(੧੮) ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚ ਬਹਿਦ੍ਧਾਸਂਯੋਜਨਞ੍ਚ

៩០៨. (ក) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੁਸਂਯੋਜਨਂ? ਪਞ੍ਚੋਰਮ੍ਭਾਗਿਯਾਨਿ ਸਂਯੋਜਨਾਨਿ – ਅਜ੍ਝਤ੍ਤੁਸਂਯੋਜਨਂ। (ਖ) ਪਞ੍ਚੁਦ੍ਧਮ੍ਭਾਗਿਯਾਨਿ ਸਂਯੋਜਨਾਨਿ – ਬਹਿਦ੍ਧਾਸਂਯੋਜਨਂ।

ਦੁਕਂ।

੩. ਤਿਕਨਿਦ੍ਦੇਸੋ

(੧) ਤੀਣਿ ਅਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ

੯੦੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਅਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ? ਲੋਭੋ, ਦੋਸੋ, ਮੋਹੋ।

(ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਲੋਭੋ? ਯੋ ਰਾਗੋ ਸਾਰਾਗੋ ਅਨੁਨਯੋ ਅਨੁਰੋਧੋ ਨਨ੍ਦੀ ਨਨ੍ਦਿਰਾਗੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ ਇਚ੍ਛਾ ਮੁਚ੍ਛਾ ਅਜ੍ਝੋਸਾਨਂ ਗੇਧੋ ਪਰਿਗੇਧੋ ਸਙ੍ਗੋ ਪਙ੍ਕੋ ਏਜਾ ਮਾਯਾ ਜਨਿਕਾ ਸਞ੍ਜਨਨੀ ਸਿਬ੍ਬਿਨੀ ਜਾਲਿਨੀ ਸਰਿਤਾ ਵਿਸਤ੍ਤਿਕਾ ਸੋਤਂ ਵਿਸਟਾ [ਵਿਸਦਾ (ਸੀ॰ ਕ॰) ਧ॰ ਸ॰ ੧੧੪੧] ਆਯੂਹਨੀ [ਆਯੁਹਿਨੀ (ਕ॰)] ਦੁਤਿਯਾ ਪਣਿਧਿ ਭਵਨੇਤ੍ਤਿ ਵਨਂ ਵਨਥੋ ਸਨ੍ਥਵੋ [ਸਨ੍ਧਵੋ (ਕ॰)] ਸਿਨੇਹੋ ਅਪੇਕ੍ਖਾ ਪਟਿਬਨ੍ਧੁ ਆਸਾ ਆਸੀਸਨਾ ਆਸੀਸਿਤਤ੍ਤਂ [ਆਸਿਂਸਨਾ ਆਸਿਂਸਿਤਤ੍ਤਂ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਰੂਪਾਸਾ ਸਦ੍ਦਾਸਾ ਗਨ੍ਧਾਸਾ ਰਸਾਸਾ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਸਾ ਲਾਭਾਸਾ ਧਨਾਸਾ ਪੁਤ੍ਤਾਸਾ ਜੀਵਿਤਾਸਾ ਜਪ੍ਪਾ ਅਭਿਜਪ੍ਪਾ ਜਪ੍ਪਨਾ ਜਪ੍ਪਿਤਤ੍ਤਂ ਲੋਲੁਪ੍ਪਂ ਲੋਲੁਪ੍ਪਾਯਨਾ ਲੋਲੁਪ੍ਪਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਞ੍ਜਿਕਤਾ ਸਾਧੁਕਮ੍ਯਤਾ ਅਧਮ੍ਮਰਾਗੋ ਵਿਸਮਲੋਭੋ ਨਿਕਨ੍ਤਿ ਨਿਕਾਮਨਾ ਪਤ੍ਥਨਾ ਪਿਹਨਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਥਨਾ ਕਾਮਤਣ੍ਹਾ ਭਵਤਣ੍ਹਾ ਵਿਭਵਤਣ੍ਹਾ ਰੂਪਤਣ੍ਹਾ ਅਰੂਪਤਣ੍ਹਾ ਨਿਰੋਧਤਣ੍ਹਾ ਸਦ੍ਦਤਣ੍ਹਾ ਰੂਪਤਣ੍ਹਾ ਗਨ੍ਧਤਣ੍ਹਾ ਰਸਤਣ੍ਹਾ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਤਣ੍ਹਾ ਧਮ੍ਮਤਣ੍ਹਾ ਓਘੋ ਯੋਗੋ ਗਨ੍ਥੋ ਉਪਾਦਾਨਂ ਆਵਰਣਂ ਨੀਵਰਣਂ ਛਦਨਂ ਬਨ੍ਧਨਂ ਉਪਕ੍ਕਿਲੇਸੋ ਅਨੁਸਯੋ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਂ ਲਤਾ ਵੇਵਿਚ੍ਛਂ ਦੁਕ੍ਖਮੂਲਂ ਦੁਕ੍ਖਨਿਦਾਨਂ ਦੁਕ੍ਖਪ੍ਪਭਵੋ ਮਾਰਪਾਸੋ ਮਾਰਬਲ਼ਿਸਂ ਮਾਰਵਿਸਯੋ ਤਣ੍ਹਾਨਦੀ ਤਣ੍ਹਾਜਾਲਂ ਤਣ੍ਹਾਗਦ੍ਦੁਲਂ ਤਣ੍ਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ ਅਭਿਜ੍ਝਾ ਲੋਭੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਲੋਭੋ''।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਦੋਸੋ? ''ਅਨਤ੍ਥਂ ਮੇ ਅਚਰੀ''ਤਿ ਆਘਾਤੋ ਜਾਯਤਿ, ''ਅਨਤ੍ਥਂ ਮੇ ਚਰਤੀ''ਤਿ ਆਘਾਤੋ ਜਾਯਤਿ, ''ਅਨਤ੍ਥਂ ਮੇ ਚਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਆਘਾਤੋ ਜਾਯਤਿ, ''ਪਿਯਸ੍ਸ ਮੇ ਮਨਾਪਸ੍ਸ ਅਨਤ੍ਥਂ ਅਚਰਿ''...ਪੇ॰... ਅਨਤ੍ਥਂ ਚਰਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਨਤ੍ਥਂ ਚਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਆਘਾਤੋ ਜਾਯਤਿ, ''ਅਪ੍ਪਿਯਸ੍ਸ ਮੇ ਅਮਨਾਪਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਂ ਅਚਰਿ''...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਂ ਚਰਤਿ...ਪੇ॰... ''ਅਤ੍ਥਂ ਚਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਆਘਾਤੋ ਜਾਯਤਿ, ਅਟ੍ਠਾਨੇ ਵਾ ਪਨ ਆਘਾਤੋ ਜਾਯਤਿ। ਯੋ ਏਵਰੂਪੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਘਾਤੋ ਪਟਿਘਾਤੋ ਪਟਿਘਂ ਪਟਿਵਿਰੋਧੋ ਕੋਪੋ ਪਕੋਪੋ ਸਮ੍ਪਕੋਪੋ ਦੋਸੋ ਪਦੋਸੋ ਸਮ੍ਪਦੋਸੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਯਾਪਤ੍ਤਿ ਮਨੋਪਦੋਸੋ ਕੋਧੋ ਕੁਜ੍ਝਨਾ ਕੁਜ੍ਝਿਤਤ੍ਤਂ ਦੋਸੋ ਦੁਸ੍ਸਨਾ ਦੁਸ੍ਸਿਤਤ੍ਤਂ ਬ੍ਯਾਪਤ੍ਤਿ ਬ੍ਯਾਪਜ੍ਜਨਾ ਬ੍ਯਾਪਜ੍ਜਿਤਤ੍ਤਂ ਵਿਰੋਧੋ ਪਟਿਵਿਰੋਧੋ ਚਣ੍ਡਿਕ੍ਕਂ ਅਸੁਰੋਪੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਦੋਸੋ''।

(ਗ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਮੋਹੋ? ਦੁਕ੍ਖੇ ਅਞ੍ਞਾਣਂ, ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੇ ਅਞ੍ਞਾਣਂ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੇ ਅਞ੍ਞਾਣਂ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਅਞ੍ਞਾਣਂ, ਪੁਬ੍ਬਨ੍ਤੇ ਅਞ੍ਞਾਣਂ, ਅਪਰਨ੍ਤੇ ਅਞ੍ਞਾਣਂ, ਪੁਬ੍ਬਨ੍ਤਾਪਰਨ੍ਤੇ ਅਞ੍ਞਾਣਂ, ਇਦਪ੍ਪਚ੍ਚਯਤਾ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਞ੍ਞਾਣਂ, ਯਂ ਏਵਰੂਪਂ ਅਞ੍ਞਾਣਂ ਅਦਸ੍ਸਨਂ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮੋਹੋ''। ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਅਕੁਸਲਮੂਲਾਨਿ।

(੨) ਤਯੋ ਅਕੁਸਲਵਿਤਕ੍ਕਾ

੯੧੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਤਯੋ ਅਕੁਸਲਵਿਤਕ੍ਕਾ? ਕਾਮਵਿਤਕ੍ਕੋ, ਬ੍ਯਾਪਾਦਵਿਤਕ੍ਕੋ, ਵਿਹਿਂਸਾਵਿਤਕ੍ਕੋ।

(ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਕਾਮਵਿਤਕ੍ਕੋ? ਕਾਮਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਮਿਚ੍ਛਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਕਾਮਵਿਤਕ੍ਕੋ''।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਬ੍ਯਾਪਾਦਵਿਤਕ੍ਕੋ? ਬ੍ਯਾਪਾਦਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਮਿਚ੍ਛਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਬ੍ਯਾਪਾਦਵਿਤਕ੍ਕੋ''।

(ਗ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵਿਹਿੰਸਾਵਿਤਕ੍ਕੋ? ਵਿਹਿੰਸਾਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਮਿਚ੍ਛਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਹਿੰਸਾਵਿਤਕ੍ਕੋ''। ਇਮੇ ਤਯੋ ਅਕੁਸਲਵਿਤਕ੍ਕਾ।

(੩) ਤਿਸ੍ਸੋ ਅਕੁਸਲਸਞ੍ਞਾ

੯੧੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਅਕੁਸਲਸਞ੍ਞਾ? ਕਾਮਸਞ੍ਞਾ, ਬ੍ਯਾਪਾਦਸਞ੍ਞਾ, ਵਿਹਿੰਸਾਸਞ੍ਞਾ।

(ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਕਾਮਸਞ੍ਞਾ? ਕਾਮਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤਾ ਸਞ੍ਞਾ ਸਞ੍ਜਾਨਨਾ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਕਾਮਸਞ੍ਞਾ''।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਬ੍ਯਾਪਾਦਸਞ੍ਞਾ? ਬ੍ਯਾਪਾਦਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤਾ ਸਞ੍ਞਾ ਸਞ੍ਜਾਨਨਾ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਬ੍ਯਾਪਾਦਸਞ੍ਞਾ''।

(ਗ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਵਿਹਿੰਸਾਸਞ੍ਞਾ? ਵਿਹਿੰਸਾਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤਾ ਸਞ੍ਞਾ ਸਞ੍ਜਾਨਨਾ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਹਿੰਸਾਸਞ੍ਞਾ''। ਇਮਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਅਕੁਸਲਸਞ੍ਞਾ।

(੪) ਤਿਸ੍ਸੋ ਅਕੁਸਲਧਾਤੁਯੋ

੯੧੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਅਕੁਸਲਧਾਤੁਯੋ? ਕਾਮਧਾਤੁ, ਬ੍ਯਾਪਾਦਧਾਤੁ, ਵਿਹਿੰਸਾਧਾਤੁ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਕਾਮਧਾਤੁ? ਕਾਮਵਿਤਕ੍ਕੋ ਕਾਮਧਾਤੁ। ਬ੍ਯਾਪਾਦਵਿਤਕ੍ਕੋ ਬ੍ਯਾਪਾਦਧਾਤੁ। ਵਿਹਿੰਸਾਵਿਤਕ੍ਕੋ ਵਿਹਿੰਸਾਧਾਤੁ।

(ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਕਾਮਵਿਤਕ੍ਕੋ? ਕਾਮਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਮਿਚ੍ਛਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਕਾਮਵਿਤਕ੍ਕੋ''।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਬ੍ਯਾਪਾਦਵਿਤਕ੍ਕੋ ? ਬ੍ਯਾਪਾਦਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਮਿਚ੍ਛਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਬ੍ਯਾਪਾਦਵਿਤਕ੍ਕੋ''।

(ਗ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਵਿਹਿੰਸਾਵਿਤਕ੍ਕੋ? ਵਿਹਿੰਸਾਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਮਿਚ੍ਛਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਹਿੰਸਾਵਿਤਕ੍ਕੋ''। ਇਮਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਅਕੁਸਲਧਾਤੁਯੋ।

(੫) ਤੀਣਿ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿ

੯੧੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿ? ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤੰ, ਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤੰ, ਮਨੋਦੁਚ੍ਚਰਿਤੰ।

(ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤੰ? ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੋ, ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨੰ, ਕਾਮੇਸੁਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰੋ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤੰ''।

(ਖ) ਤੱਥ ਕਤਮਂ ਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤਂ? ਮੁਸਾਵਾਦੋ, ਪਿਸੁਣਾ ਵਾਚਾ, ਫਰੁਸਾ ਵਾਚਾ, ਸਮ੍ਫਪ੍ਪਲਾਪੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤਂ''।

(ਗ) ਤੱਥ ਕਤਮਂ ਮਨੋਦੁਚ੍ਚਰਿਤਂ? ਅਭਿਜ੍ਝਾ , ਬ੍ਯਾਪਾਦੋ, ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮਨੋਦੁਚ੍ਚਰਿਤਂ''।

(ਕ-ਗ) ਤੱਥ ਕਤਮਂ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਂ? ਅਕੁਸਲਂ ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਂ, ਅਕੁਸਲਂ ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ ਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤਂ, ਅਕੁਸਲਂ ਮਨੋਕਮ੍ਮਂ ਮਨੋਦੁਚ੍ਚਰਿਤਂ।

ਤੱਥ ਕਤਮਂ ਅਕੁਸਲਂ ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ? ਅਕੁਸਲਾ ਕਾਯਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਅਕੁਸਲਂ ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ, ਅਕੁਸਲਾ ਵਚੀਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਅਕੁਸਲਂ ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ, ਅਕੁਸਲਾ ਮਨੋਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਅਕੁਸਲਂ ਮਨੋਕਮ੍ਮਂ। ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿ।

(੬) ਤਯੋ ਆਸਵਾ

੯੧੪. ਤੱਥ ਕਤਮੇ ਤਯੋ ਆਸਵਾ? ਕਾਮਾਸਵੋ, ਭਵਾਸਵੋ, ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਵੋ।

(ਕ) ਤੱਥ ਕਤਮੋ ਕਾਮਾਸਵੋ? ਯੋ ਕਾਮੇਸੁ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ ਕਾਮਰਾਗੋ ਕਾਮਨਨ੍ਦੀ ਕਾਮਤਣ੍ਹਾ ਕਾਮਸਿਨੇਹੋ ਕਾਮਪਰਿਲ਼ਾਹੋ ਕਾਮਮੁਚ੍ਛਾ ਕਾਮਜ੍ਝੋਸਾਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਕਾਮਾਸਵੋ''।

(ਖ) ਤੱਥ ਕਤਮੋ ਭਵਾਸਵੋ? ਯੋ ਭਵੇਸੁ ਭਵਚ੍ਛਨ੍ਦੋ...ਪੇ॰... ਭਵਜ੍ਝੋਸਾਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਭਵਾਸਵੋ''।

(ਗ) ਤੱਥ ਕਤਮੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਵੋ? ਦੁਕ੍ਖੇ ਅਞ੍ਞਾਣਂ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਵੋ''। ਇਮੇ ਤਯੋ ਆਸਵਾ।

(੭) ਤੀਣਿ ਸਂਯੋਜਨਾਨਿ

੯੧੫. ਤੱਥ ਕਤਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਸਂਯੋਜਨਾਨਿ? ਸਕ੍ਕਾਯਦਿਟ੍ਠਿ, ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ, ਸੀਲਬ੍ਬਤਪਰਾਮਾਸੋ।

(ਕ) ਤੱਥ ਕਤਮਾ ਸਕ੍ਕਾਯਦਿਟ੍ਠਿ? ਇਧ ਅਸ੍ਸੁਤਵਾ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਅਰਿਯਾਨਂ ਅਦਸ੍ਸਾਵੀ ਅਰਿਯਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਕੋਵਿਦੋ ਅਰਿਯਧਮ੍ਮੇ ਅਵਿਨੀਤੋ, ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾਨਂ ਅਦਸ੍ਸਾਵੀ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਕੋਵਿਦੋ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਧਮ੍ਮੇ ਅਵਿਨੀਤੋ – ਰੂਪਂ ਅੱਤਤੋ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਤਿ ਰੂਪਵਨ੍ਤਂ ਵਾ ਅੱਤਾਨਂ ਅੱਤਨਿ ਵਾ ਰੂਪਂ ਰੂਪਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਅੱਤਾਨਂ। ਵੇਦਨਂ...ਪੇ॰... ਸਞ੍ਞਂ...ਪੇ॰... ਸਙ੍ਖਾਰੇ...ਪੇ॰... ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਅੱਤਤੋ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਵਨ੍ਤਂ ਵਾ ਅੱਤਾਨਂ ਅੱਤਨਿ ਵਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਅੱਤਾਨਂ। ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ...ਪੇ॰... ਵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਗਾਹੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਕ੍ਕਾਯਦਿਟ੍ਠਿ''।

(ਖ) ਤੱਥ ਕਤਮਾ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ? ਸੱਥਰਿ ਕਙ੍ਖਤਿ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਤਿ, ਧਮ੍ਮੇ ਕਙ੍ਖਤਿ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਤਿ, ਸਙ੍ਘੇ ਕਙ੍ਖਤਿ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਤਿ, ਸਿਕ੍ਖਾਯ ਕਙ੍ਖਤਿ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਤਿ, ਪੁਬ੍ਬਨ੍ਤੇ ਕਙ੍ਖਤਿ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਤਿ, ਅਪਰਨ੍ਤੇ ਕਙ੍ਖਤਿ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਤਿ, ਪੁਬ੍ਬਨ੍ਤਾਪਰਨ੍ਤੇ ਕਙ੍ਖਤਿ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਤਿ , ਇਦਪ੍ਪਚ੍ਚਯਤਾਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਕਙ੍ਖਤਿ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਤਿ। ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਕਙ੍ਖਾ ਕਙ੍ਖਾਯਨਾ ਕਙ੍ਖਾਯਿਤੱਤਂ ਥਮ੍ਭਿਤੱਤਂ ਚਿੱਤਸ੍ਸ ਮਨੋਵਿਲੇਖੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ''।

(ਗ) ਤੱਥ ਕਤਮੋ ਸੀਲਬ੍ਬਤਪਰਾਮਾਸੋ? ''ਇਤੋ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਸੀਲੇਨ ਸੁਦ੍ਧਿ ਵਤੇਨ ਸੁਦ੍ਧਿ ਸੀਲਬ੍ਬਤੇਨ ਸੁਦ੍ਧੀ''ਤਿ – ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ...ਪੇ॰... ਵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਗਾਹੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸੀਲਬ੍ਬਤਪਰਾਮਾਸੋ''। ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ

ਸਂਯੋਜਨਾਨਿ।

(੮) ਤਿਸ੍ਸੋ ਤਣ੍ਹਾ

੯੧੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਤਣ੍ਹਾ? ਕਾਮਤਣ੍ਹਾ, ਭ੧ਤਣ੍ਹਾ, ੧ਿਭ੧ਤਣ੍ਹਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਭ੧ਤਣ੍ਹਾ? ਭ੧ਦਿਟ੍ਠਿਸਹਗਤੋ ਰਾਗੋ ਸਾਰਾਗੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ – ਅਯਂ ੧ੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਭ੧ਤਣ੍ਹਾ’’।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ੧ਿਭ੧ਤਣ੍ਹਾ? ਉਚ੍ਛੇਦਦਿਟ੍ਠਿਸਹਗਤੋ ਰਾਗੋ ਸਾਰਾਗੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ – ਅਯਂ ੧ੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘੧ਿਭ੧ਤਣ੍ਹਾ’’। ਅ੧ਸੇਸਾ ਤਣ੍ਹਾ ਕਾਮਤਣ੍ਹਾ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਕਾਮਤਣ੍ਹਾ? ਕਾਮਧਾਤੁਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੋ ਰਾਗੋ ਸਾਰਾਗੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ – ਅਯਂ ੧ੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਕਾਮਤਣ੍ਹਾ’’।

( ) [(ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਭ੧ਤਣ੍ਹਾ)] ਰੂਪਧਾਤੁਅਰੂਪਧਾਤੁਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੋ ਰਾਗੋ ਸਾਰਾਗੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ – ਅਯਂ ੧ੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਭ੧ਤਣ੍ਹਾ’’।

( ) [(ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ੧ਿਭ੧ਤਣ੍ਹਾ) (?)] ਉਚ੍ਛੇਦਦਿਟ੍ਠਿਸਹਗਤੋ ਰਾਗੋ ਸਾਰਾਗੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ – ਅਯਂ ੧ੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘੧ਿਭ੧ਤਣ੍ਹਾ’’। ਇਮਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਤਣ੍ਹਾ।

(੯) ਅਪਰਾਪਿ ਤਿਸ੍ਸੋ ਤਣ੍ਹਾ

੯੧੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਪਰਾਪਿ ਤਿਸ੍ਸੋ ਤਣ੍ਹਾ? ਕਾਮਤਣ੍ਹਾ, ਰੂਪਤਣ੍ਹਾ, ਅਰੂਪਤਣ੍ਹਾ।

(ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਕਾਮਤਣ੍ਹਾ? ਕਾਮਧਾਤੁਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੋ ਰਾਗੋ ਸਾਰਾਗੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ – ਅਯਂ ੧ੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਕਾਮਤਣ੍ਹਾ’’।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਰੂਪਤਣ੍ਹਾ? ਰੂਪਧਾਤੁਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੋ ਰਾਗੋ ਸਾਰਾਗੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ – ਅਯਂ ੧ੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਰੂਪਤਣ੍ਹਾ’’।

(ਗ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਰੂਪਤਣ੍ਹਾ? ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੋ ਰਾਗੋ ਸਾਰਾਗੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ – ਅਯਂ ੧ੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਰੂਪਤਣ੍ਹਾ’’। ਇਮਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਤਣ੍ਹਾ।

(੧੦) ਅਪਰਾਪਿ ਤਿਸ੍ਸੋ ਤਣ੍ਹਾ

੯੧੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਪਰਾਪਿ ਤਿਸ੍ਸੋ ਤਣ੍ਹਾ? ਰੂਪਤਣ੍ਹਾ, ਅਰੂਪਤਣ੍ਹਾ, ਨਿਰੋਧਤਣ੍ਹਾ।

(ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਰੂਪਤਣ੍ਹਾ? ਰੂਪਧਾਤੁਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੋ ਰਾਗੋ ਸਾਰਾਗੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ – ਅਯਂ ੧ੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਰੂਪਤਣ੍ਹਾ’’।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਰੂਪਤਣ੍ਹਾ? ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੋ ਰਾਗੋ ਸਾਰਾਗੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ – ਅਯਂ ੧ੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਰੂਪਤਣ੍ਹਾ’’।

(ਗ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਨਿਰੋਧਤਣ੍ਹਾ? ਉਚ੍ਛੇਦਦਿਟ੍ਠਿਸਹਗਤੋ ਰਾਗੋ ਸਾਰਾਗੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ – ਅਯਂ ੧ੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਨਿਰੋਧਤਣ੍ਹਾ’’। ਇਮਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਤਣ੍ਹਾ।

(੧੧) ਤਿਸ੍ਸੋ ਏਸਨਾ

੯੧੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਏਸਨਾ? ਕਾਮੇਸਨਾ, ਭਵੇਸਨਾ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੇਸਨਾ।

(ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਕਾਮੇਸਨਾ? ਯੋ ਕਾਮੇਸੁ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ...ਪੇ॰... ਕਾਮਜ੍ਝੋਸਾਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਕਾਮੇਸਨਾ''।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਭਵੇਸਨਾ? ਯੋ ਭਵੇਸੁ ਭਵਚ੍ਛਨ੍ਦੋ...ਪੇ॰... ਭਵਜ੍ਝੋਸਾਨਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਭਵੇਸਨਾ''।

(ਗ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੇਸਨਾ? ''ਸਸ੍ਸਤੋ ਲੋਕੋ''ਤਿ ਵਾ, ''ਅਸਸ੍ਸਤੋ ਲੋਕੋ''ਤਿ – ਵਾ...ਪੇ॰... ''ਨੇਵ ਹੋਤਿ ਨ ਨ ਹੋਤਿ ਤਥਾਗਤੋ ਪਰਂ ਮਰਣਾ''ਤਿ ਵਾ ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ...ਪੇ॰... ਵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਗਾਹੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੇਸਨਾ''।

(ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਕਾਮੇਸਨਾ, ਕਾਮਰਾਗੋ, ਤਦੇਕਟ੍ਠਂ ਅਕੁਸਲਂ ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ ਮਨੋਕਮ੍ਮਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਕਾਮੇਸਨਾ''।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਭਵੇਸਨਾ, ਭਵਰਾਗੋ ਤਦੇਕਟ੍ਠਂ ਅਕੁਸਲਂ ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ ਮਨੋਕਮ੍ਮਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਭਵੇਸਨਾ''।

(ਗ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੇਸਨਾ, ਅਨ੍ਤੁਗ੍ਗਾਹਿਕਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਤਦੇਕਟ੍ਠਂ ਅਕੁਸਲਂ ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ ਮਨੋਕਮ੍ਮਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੇਸਨਾ''। ਇਮਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਏਸਨਾ।

(੧੨) ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਿਧਾ

੯੨੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਿਧਾ? ''ਸੇਯ੍ਯੋਹਮਸ੍ਮੀ''ਤਿ ਵਿਧਾ, ''ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਮੀ''ਤਿ ਵਿਧਾ, ''ਹੀਨੋਹਮਸ੍ਮੀ''ਤਿ ਵਿਧਾ – ਇਮਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਿਧਾ।

(੧੩) ਤੀਣਿ ਭਯਾਨਿ

੯੨੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਭਯਾਨਿ? ਜਾਤਿਭਯਂ, ਜਰਾਭਯਂ, ਮਰਣਭਯਂ।

(ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਜਾਤਿਭਯਂ? ਜਾਤਿਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਭਯਂ ਭਯਾਨਕਂ ਛਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤਂ ਲੋਮਹਂਸੋ ਚੇਤਸੋ ਉਤ੍ਰਾਸੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਜਾਤਿਭਯਂ''।

(ਖ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਜਰਾਭਯਂ? ਜਰਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਭਯਂ ਭਯਾਨਕਂ ਛਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤਂ ਲੋਮਹਂਸੋ ਚੇਤਸੋ ਉਤ੍ਰਾਸੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਜਰਾਭਯਂ''।

(ਗ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਮਰਣਭਯਂ? ਮਰਣਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਭਯਂ ਭਯਾਨਕਂ ਛਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤਂ ਲੋਮਹਂਸੋ ਚੇਤਸੋ ਉਤ੍ਰਾਸੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮਰਣਭਯਂ''। ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਭਯਾਨਿ।

(੧੪) ਤੀਣਿ ਤਮਾਨਿ

੯੨੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਤਮਾਨਿ? ਅਤੀਤਂ ਵਾ ਅਦ੍ਧਾਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਙ੍ਖਤਿ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਤਿ ਨਾਧਿਮੁਚ੍ਚਤਿ ਨ ਸਮ੍ਪਸੀਦਤਿ, ਅਨਾਗਤਂ ਵਾ ਅਦ੍ਧਾਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਙ੍ਖਤਿ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਤਿ ਨਾਧਿਮੁਚ੍ਚਤਿ ਨ ਸਮ੍ਪਸੀਦਤਿ, ਏਤਰਹਿ ਵਾ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਅਦ੍ਧਾਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਙ੍ਖਤਿ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਤਿ ਨਾਧਿਮੁਚ੍ਚਤਿ ਨ ਸਮ੍ਪਸੀਦਤਿ – ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਤਮਾਨਿ।

(੧੫) ਤੀਣਿ ਤਿਤ੍ਥਾਯਤਨਾਨਿ

੯੨੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਤਿਤ੍ਥਾਯਤਨਾਨਿ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਸਮਣੋ ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਵਾ ਏਵੰਵਾਦੀ ਹੋਤਿ ਏਵੰਦਿਟ੍ਠੀ – ''ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਾਯਂ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲੋ ਪਟਿਸਂਵੇਦੇਤਿ ਸੁਖਂ ਵਾ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਵਾ, ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਤਹੇਤੂ''ਤਿ; ਇਧ ਪਨੇਕਚ੍ਚੋ ਸਮਣੋ ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਵਾ ਏਵੰਵਾਦੀ ਹੋਤਿ ਏਵੰਦਿਟ੍ਠੀ – ''ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਾਯਂ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲੋ ਪਟਿਸਂਵੇਦੇਤਿ ਸੁਖਂ ਵਾ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਵਾ, ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਇਸ੍ਸਰਨਿਮ੍ਮਾਨਹੇਤੂ''ਤਿ; ਇਧ ਪਨੇਕਚ੍ਚੋ ਸਮਣੋ ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਵਾ ਏਵੰਵਾਦੀ ਹੋਤਿ ਏਵੰਦਿਟ੍ਠੀ – ''ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਾਯਂ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲੋ ਪਟਿਸਂਵੇਦੇਤਿ ਸੁਖਂ ਵਾ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਂ ਵਾ, ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਅਹੇਤੁ ਅਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ''ਤਿ – ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਤਿਤ੍ਥਾਯਤਨਾਨਿ।

(੧੬) ਤਯੋ ਕਿਞ੍ਚਨਾ

੯੨੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਤਯੋ ਕਿਞ੍ਚਨਾ [ਕਤਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਕਿਞ੍ਚਨਾਨਿ (?) ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੩.੩੦੫]? ਰਾਗੋ ਕਿਞ੍ਚਨਂ, ਦੋਸੋ ਕਿਞ੍ਚਨਂ, ਮੋਹੋ ਕਿਞ੍ਚਨਂ – ਇਮੇ ਤਯੋ ਕਿਞ੍ਚਨਾ।

(੧੭) ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਣਾਨਿ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਣਾਨਿ? ਰਾਗੋ ਅਙ੍ਗਣਂ, ਦੋਸੋ ਅਙ੍ਗਣਂ, ਮੋਹੋ ਅਙ੍ਗਣਂ – ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਣਾਨਿ।

(੧੮) ਤੀਣਿ ਮਲਾਨਿ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਮਲਾਨਿ? ਰਾਗੋ ਮਲਂ, ਦੋਸੋ ਮਲਂ, ਮੋਹੋ ਮਲਂ – ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਮਲਾਨਿ।

(੧੯) ਤੀਣਿ ਵਿਸਮਾਨਿ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਵਿਸਮਾਨਿ? ਰਾਗੋ ਵਿਸਮਂ, ਦੋਸੋ ਵਿਸਮਂ, ਮੋਹੋ ਵਿਸਮਂ – ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਵਿਸਮਾਨਿ।

(੨੦) ਅਪਰਾਨਿਪਿ ਤੀਣਿ ਵਿਸਮਾਨਿ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਅਪਰਾਨਿਪਿ ਤੀਣਿ ਵਿਸਮਾਨਿ? ਕਾਯਵਿਸਮਂ, ਵਚੀਵਿਸਮਂ, ਮਨੋਵਿਸਮਂ – ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਵਿਸਮਾਨਿ।

(੨੧) ਤਯੋ ਅਗ੍ਗੀ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਤਯੋ ਅਗ੍ਗੀ? ਰਾਗਗ੍ਗਿ, ਦੋਸਗ੍ਗਿ, ਮੋਹਗ੍ਗਿ – ਇਮੇ ਤਯੋ ਅਗ੍ਗੀ।

(੨੨) ਤਯੋ ਕਸਾਵਾ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਤਯੋ ਕਸਾਵਾ? ਰਾਗਕਸਾਵੋ, ਦੋਸਕਸਾਵੋ, ਮੋਹਕਸਾਵੋ – ਇਮੇ ਤਯੋ ਕਸਾਵਾ।

(੨੩) ਅਪਰੇਪਿ ਤਯੋ ਕਸਾਵਾ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਪਰੇਪਿ ਤਯੋ ਕਸਾਵਾ? ਕਾਯਕਸਾਵੋ, ਵਚੀਕਸਾਵੋ, ਮਨੋਕਸਾਵੋ – ਇਮੇ ਤਯੋ ਕਸਾਵਾ।

(੨੪. ਕ) ਅਸ੍ਸਾਦਦਿਟ੍ਠਿ

੯੨੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਸ੍ਸਾਦਦਿਟ੍ਠਿ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਸਮਣੋ ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਵਾ ਏਵੰਵਾਦੀ ਹੋਤਿ ਏਵੰਦਿਟ੍ਠੀ – ''ਨਤ੍ਥਿ ਕਾਮੇਸੁ ਦੋਸੋ''ਤਿ। ਸੋ ਕਾਮੇਸੁ ਪਾਤਬ੍ਯਤਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਸ੍ਸਾਦਦਿਟ੍ਠਿ''।

(ਖ) ਅਤ੍ਤਾਨੁਦਿਟ੍ਠਿ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਤ੍ਤਾਨੁਦਿਟ੍ਠਿ? ਇਧ ਅਸ੍ਸੁਤਵਾ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਅਰਿਯਾਨਂ ਅਦਸ੍ਸਾਵੀ ਅਰਿਯਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਕੋਵਿਦੋ ਅਰਿਯਧਮ੍ਮੇ ਅਵਿਨੀਤੋ, ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾਨਂ ਅਦਸ੍ਸਾਵੀ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਕੋਵਿਦੋ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਧਮ੍ਮੇ ਅਵਿਨੀਤੋ – ਰੂਪਂ ਅਤ੍ਤਤੋ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਤਿ ਰੂਪਵਨ੍ਤਂ ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਅਤ੍ਤਨਿ ਵਾ ਰੂਪਂ ਰੂਪਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ। ਵੇਦਨਂ...ਪੇ॰... ਸਞ੍ਞਂ...ਪੇ॰... ਸਙ੍ਖਾਰੇ...ਪੇ॰... ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਅਤ੍ਤਤੋ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਵਨ੍ਤਂ ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਅਤ੍ਤਨਿ ਵਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ। ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ...ਪੇ॰... ਵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਗਾਹੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਤ੍ਤਾਨੁਦਿਟ੍ਠਿ''।

(ਗ) ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ? ''ਨਤ੍ਥਿ ਦਿਨ੍ਨਂ, ਨਤ੍ਥਿ ਯਿਟ੍ਠਂ...ਪੇ॰... ਯੇ ਇਮਞ੍ਚ ਲੋਕਂ ਪਰਞ੍ਚ ਲੋਕਂ ਸਯਂ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਸਚ੍ਛਿਕਤ੍ਵਾ ਪਵੇਦੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ – ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ...ਪੇ॰... ਵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਗਾਹੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ''। ਸਸ੍ਸਤਦਿਟ੍ਠਿ ਅਸ੍ਸਾਦਦਿਟ੍ਠਿ, ਸਕ੍ਕਾਯਦਿਟ੍ਠਿ ਅਤ੍ਤਾਨੁਦਿਟ੍ਠਿ, ਉਚ੍ਛੇਦਦਿਟ੍ਠਿ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ।

(੨੫. ਕ) ਅਰਤਿ

੯੨੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਰਤਿ? ਪਨ੍ਤੇਸੁ ਵਾ ਸੇਨਾਸਨੇਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਸੁ ਵਾ ਅਧਿਕੁਸਲੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਰਤਿ ਅਰਤਿਤਾ ਅਨਭਿਰਤਿ ਅਨਭਿਰਮਣਾ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਾ ਪਰਿਤਸ੍ਸਿਤਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਰਤਿ''।

(ਖ) ਵਿਹੇਸਾ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਵਿਹੇਸਾ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਪਾਣਿਨਾ ਵਾ ਲੇਡ੍ਡੁਨਾ ਵਾ ਦਣ੍ਡੇਨ ਵਾ ਸਤ੍ਥੇਨ ਵਾ ਰਜ੍ਜੁਯਾ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਞ੍ਞਤਰੇਨ ਸਤ੍ਤੇ ਵਿਹੇਠੇਤਿ, ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਹੇਠਨਾ ਵਿਹੇਠਨਾ ਹਿਂਸਨਾ ਵਿਹਿਂਸਨਾ ਰੋਸਨਾ ਵਿਰੋਸਨਾ ਪਰੂਪਘਾਤੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਵਿਹੇਸਾ''।

(ਗ) ਅਧਮ੍ਮਚਰਿਯਾ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਧਮ੍ਮਚਰਿਯਾ? ਕਾਯੇਨ ਅਧਮ੍ਮਚਰਿਯਾਵਿਸਮਚਰਿਯਾ, ਵਾਚਾਯ ਅਧਮ੍ਮਚਰਿਯਾਵਿਸਮਚਰਿਯਾ, ਮਨਸਾ ਅਧਮ੍ਮਚਰਿਯਾਵਿਸਮਚਰਿਯਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਧਮ੍ਮਚਰਿਯਾ''।

(੨੬. ਕ) ਦੋਵਚਸ੍ਸਤਾ

੯੨੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਦੋਵਚਸ੍ਸਤਾ? ਸਹਧਮ੍ਮਿਕੇ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੇ ਦੋਵਚਸ੍ਸਾਯਂ ਦੋਵਚਸ੍ਸਿਯਂ ਦੋਵਚਸ੍ਸਤਾ ਵਿਪ੍ਪਟਿਕੁਲਗ੍ਗਾਹਿਤਾ ਵਿਪਚ੍ਚਨੀਕਸਾਤਤਾ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਅਨਾਦਰਤਾ ਅਗਾਰਵਤਾ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸਵਤਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਦੋਵਚਸ੍ਸਤਾ''।

(ਖ) ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤਾ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤਾ? ਯੇ ਤੇ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਾ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾ ਅਪ੍ਪਸ੍ਸੁਤਾ ਮਚ੍ਛਰਿਨੋ ਦੁਪ੍ਪਞ੍ਞਾ, ਯਾ ਤੇਸੰ ਸੇਵਨਾ ਨਿਸੇਵਨਾ ਸੰਸੇਵਨਾ ਭਜਨਾ ਸਮ੍ਭਜਨਾ ਭਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਭਤ੍ਤਿ ਤੰਸਮ੍ਪਵਙ੍ਕਤਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤਾ''।

(ਗ) ਨਾਨਤ੍ਤਸਞ੍ਞਾ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਨਾਨਤ੍ਤਸਞ੍ਞਾ? ਕਾਮਸਞ੍ਞਾ, ਬ੍ਯਾਪਾਦਸਞ੍ਞਾ, ਵਿਹਿੰਸਾਸਞ੍ਞਾ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਨਾਨਤ੍ਤਸਞ੍ਞਾ''। ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਅਕੁਸਲਾ ਸਞ੍ਞਾ ਨਾਨਤ੍ਤਸਞ੍ਞਾ।

(੨੭. ਕ) ਉਦ੍ਧਚ੍ਚੰ

੯੨੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚੰ? ਯੰ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚੰ ਅਵੂਪਸਮੋ ਚੇਤਸੋ ਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਭਨ੍ਤਤ੍ਤੰ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਉਦ੍ਧਚ੍ਚੰ''।

(ਖ) ਕੋਸਜ੍ਜੰ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਕੋਸਜ੍ਜੰ? ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇ ਵਾ ਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇ ਵਾ ਮਨੋਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇ ਵਾ ਪਞ੍ਚਸੁ ਵਾ ਕਾਮਗੁਣੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵੋਸ੍ਸਗ੍ਗੋ ਵੋਸ੍ਸਗ੍ਗਾਨੁਪ੍ਪਦਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਭਾਵਨਾਯ ਅਸਕ੍ਕਚ੍ਚਕਿਰਿਯਤਾ ਅਸਾਤਚ੍ਚਕਿਰਿਯਤਾ ਅਨਟ੍ਠਿਤਕਿਰਿਯਤਾ ਓਲੀਨਵੁਤ੍ਤਿਤਾ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਛਨ੍ਦਤਾ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਧੁਰਤਾ ਅਨਾਸੇਵਨਾ ਅਭਾਵਨਾ ਅਬਹੁਲੀਕਮ੍ਮੰ ਅਨਧਿਟ੍ਠਾਨੰ ਅਨਨੁਯੋਗੋ ਪਮਾਦੋ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਕੋਸਜ੍ਜੰ''।

(ਗ) ਪਮਾਦੋ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪਮਾਦੋ? ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇ ਵਾ ਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇ ਵਾ ਮਨੋਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇ ਵਾ ਪਞ੍ਚਸੁ ਵਾ ਕਾਮਗੁਣੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵੋਸ੍ਸਗ੍ਗੋ ਵੋਸ੍ਸਗ੍ਗਾਨੁਪ੍ਪਦਾਨੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਭਾਵਨਾਯ ਅਸਕ੍ਕਚ੍ਚਕਿਰਿਯਤਾ ਅਸਾਤਚ੍ਚਕਿਰਿਯਤਾ ਅਨਟ੍ਠਿਤਕਿਰਿਯਤਾ ਓਲੀਨਵੁਤ੍ਤਿਤਾ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਛਨ੍ਦਤਾ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਧੁਰਤਾ ਅਨਾਸੇਵਨਾ ਅਭਾਵਨਾ ਅਬਹੁਲੀਕਮ੍ਮੰ ਅਨਧਿਟ੍ਠਾਨੰ ਅਨਨੁਯੋਗੋ ਪਮਾਦੋ, ਯੋ ਏਵਰੂਪੋ ਪਮਾਦੋ ਪਮਜ੍ਜਨਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤਤ੍ਤੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਮਾਦੋ''।

(੨੮. ਕ) ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਤਾ

੯੨੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਤਾ? ਇਤਰੀਤਰਚੀਵਰਪਿਣ੍ਡਪਾਤਸੇਨਾਸਨਗਿਲਾਨਪਚ੍ਚਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਵਾ ਕਾਮਗੁਣੇਹਿ ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਭਿਯ੍ਯੋਕਮ੍ਯਤਾ, ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਇਚ੍ਛਾ ਇਚ੍ਛਾਗਤਾ ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਤਾ ਰਾਗੋ ਸਾਰਾਗੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਤਾ''।

(ਖ) ਅਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਤਾ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਤਾ? ਯੰ ਅਞ੍ਞਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਤਾ''।

(ਗ) ਮਹਿਚ੍ਛਤਾ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਮਹਿਚ੍ਛਤਾ? ਇਤਰੀਤਰਚੀਵਰਪਿਣ੍ਡਪਾਤਸੇਨਾਸਨਗਿਲਾਨਪਚ੍ਚਯਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਵਾ ਕਾਮਗੁਣੇਹਿ ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਭਿਯ੍ਯੋਕਮ੍ਯਤਾ, ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਇਚ੍ਛਾ ਇਚ੍ਛਾਗਤਾ ਮਹਿਚ੍ਛਤਾ ਰਾਗੋ ਸਾਰਾਗੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮਹਿਚ੍ਛਤਾ''।

(੨੯. ਕ) ਅਹਿਰਿਕਂ

੯੩੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਅਹਿਰਿਕਂ? ਯਂ ਨ ਹਿਰੀਯਤਿ ਹਿਰੀਯਿਤਬ੍ਬੇਨ, ਨ ਹਿਰੀਯਤਿ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਹਿਰਿਕਂ''।

(ਖ) ਅਨੋਤ੍ਤਪ੍ਪਂ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਅਨੋਤ੍ਤਪ੍ਪਂ? ਯਂ ਨ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਤਿ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਿਤਬ੍ਬੇਨ, ਨ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਤਿ ਪਾਪਕਾਨਂ ਅਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਨੋਤ੍ਤਪ੍ਪਂ''।

(ਗ) ਪਮਾਦੋ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਪਮਾਦੋ? ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇ ਵਾ ਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇ ਵਾ ਮਨੋਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇ ਵਾ ਪਞ੍ਚਸੁ ਵਾ ਕਾਮਗੁਣੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵੋਸ੍ਸਗ੍ਗੋ ਵੋਸ੍ਸਗ੍ਗਾਨੁਪ੍ਪਦਾਨਂ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਭਾਵਨਾਯ ਅਸਕ੍ਕਚ੍ਚਕਿਰਿਯਤਾ ਅਸਾਤਚ੍ਚਕਿਰਿਯਤਾ ਅਨਟ੍ਠਿਤਕਿਰਿਯਤਾ ਓਲੀਨਵੁਤ੍ਤਿਤਾ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਛਨ੍ਦਤਾ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਧੁਰਤਾ ਅਨਾਸੇਵਨਾ ਅਭਾਵਨਾ ਅਬਹੁਲੀਕਮ੍ਮਂ ਅਨਧਿਟ੍ਠਾਨਂ ਅਨਨੁਯੋਗੋ ਪਮਾਦੋ, ਯੋ ਏਵਰੂਪੋ ਪਮਾਦੋ ਪਮਜ੍ਜਨਾ ਪਮਜ੍ਜਿਤਤ੍ਤਂ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਮਾਦੋ''।

(੩੦. ਕ) ਅਨਾਦਰਿਯਂ

੯੩੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਅਨਾਦਰਿਯਂ? ਯਂ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਅਨਾਦਰਤਾ ਅਗਾਰਵਤਾ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸਵਤਾ ਅਨਦ੍ਦਾ ਅਨਦ੍ਦਾਯਨਾ ਅਨਦ੍ਦਾਯਿਤਤ੍ਤਂ [ਅਨਾਦਾ ਅਨਾਦਾਯਨਾ ਅਨਾਦਾਯਿਤਤ੍ਤਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਅਸੀਲ੍ਯਂ ਅਚਿਤ੍ਤੀਕਾਰੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਨਾਦਰਿਯਂ''।

(ਖ) ਦੋਵਚਸ੍ਸਤਾ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਦੋਵਚਸ੍ਸਤਾ? ਸਹਧਮ੍ਮਿਕੇ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੇ ਦੋਵਚਸ੍ਸਾਯਂ ਦੋਵਚਸ੍ਸਿਯਂ ਦੋਵਚਸ੍ਸਤਾ ਵਿਪ੍ਪਟਿਕੁਲਗ੍ਗਾਹਿਤਾ ਵਿਪਚ੍ਚਨੀਕਸਾਤਤਾ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਅਨਾਦਰਤਾ ਅਗਾਰਵਤਾ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸਵਤਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਦੋਵਚਸ੍ਸਤਾ''।

(ਗ) ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤਾ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤਾ? ਯੇ ਤੇ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਾ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾ ਅਪ੍ਪਸ੍ਸੁਤਾ ਮਚ੍ਛਰਿਨੋ ਦੁਪ੍ਪਞ੍ਞਾ, ਯਾ ਤੇਸਂ ਸੇਵਨਾ ਨਿਸੇਵਨਾ ਸਂਸੇਵਨਾ ਪਟਿਸੇਵਨਾ ਭਜਨਾ ਸਮ੍ਭਜਨਾ ਭਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਭਤ੍ਤਿ ਤਂਸਮ੍ਪਵਙ੍ਕਤਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤਾ''।

(੩੧. ਕ) ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਿਯਂ

੯੩੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਿਯਂ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧੋ ਹੋਤਿ, ਨ ਸਦ੍ਦਹਤਿ ਬੁਦ੍ਧਂ ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਵਾ ਸਙ੍ਘਂ ਵਾ, ਯਂ ਏਵਰੂਪਂ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਿਯਂ ਅਸ੍ਸਦ੍ਦਹਨਾ ਅਨੋਕਪ੍ਪਨਾ ਅਨਭਿਪ੍ਪਸਾਦੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਸ੍ਸਦ੍ਧਿਯਂ''।

(ਖ) ਅਵਦਞ੍ਞੁਤਾ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਵਦਞ੍ਞੁਤਾ? ਪਞ੍ਚ ਮਚ੍ਛਰਿਯਾਨਿ – ਆਵਾਸਮਚ੍ਛਰਿਯਂ, ਕੁਲਮਚ੍ਛਰਿਯਂ, ਲਾਭਮਚ੍ਛਰਿਯਂ, ਵਣ੍ਣਮਚ੍ਛਰਿਯਂ, ਧਮ੍ਮਮਚ੍ਛਰਿਯਂ। ਯਂ ਏਵਰੂਪਂ ਮਚ੍ਛੇਰਂ ਮਚ੍ਛਰਾਯਨਾ ਮਚ੍ਛਰਾਯਿਤਤ੍ਤਂ ਵੇਵਿਚ੍ਛਂ ਕਦਰਿਯਂ ਕਟੁਕਞ੍ਚੁਕਤਾ ਅਗ੍ਗਹਿਤਤ੍ਤਂ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਵਦਞ੍ਞੁਤਾ’’।

(ਗ) ਕੋਸਜ੍ਜਂ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਕੋਸਜ੍ਜਂ? ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇ ਵਾ ਵਚੀਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇ ਵਾ ਮਨੋਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇ ਵਾ ਪਞ੍ਚਸੁ ਵਾ ਕਾਮਗੁਣੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵੋਸ੍ਸਗ੍ਗੋ, ਵੋਸ੍ਸਗ੍ਗਾਨੁਪ੍ਪਦਾਨਂ ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ, ਭਾਵਨਾਯ ਅਸਕ੍ਕਚ੍ਚਕਿਰਿਯਤਾ ਅਸਾਤਚ੍ਚਕਿਰਿਯਤਾ ਅਨਟ੍ਠਿਤਕਿਰਿਯਤਾ ਓਲੀਨਵੁਤ੍ਤਿਤਾ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਛਨ੍ਦਤਾ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਧੁਰਤਾ ਅਨਾਸੇਵਨਾ ਅਭਾਵਨਾ ਅਬਹੁਲੀਕਮ੍ਮਂ ਅਨਧਿਟ੍ਠਾਨਂ ਅਨਨੁਯੋਗੋ ਪਮਾਦੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਕੋਸਜ੍ਜਂ’’।

(੩੨. ਕ) ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਂ

੯੩੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਂ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਂ ਅਵੂਪਸਮੋ ਚੇਤਸੋ ਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਭਨ੍ਤਤ੍ਤਂ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਂ’’।

(ਖ) ਅਸਂਵਰੋ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਸਂਵਰੋ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਰੂਪਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨਿਮਿਤ੍ਤਗ੍ਗਾਹੀ ਹੋਤਿ ਅਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਗ੍ਗਾਹੀ। ਯਤ੍ਵਾਧਿਕਰਣਮੇਨਂ ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਅਸਂਵੁਤਂ ਵਿਹਰਨ੍ਤਂ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸਾ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨ੍ਵਾਸ੍ਸਵੇਯ੍ਯੁਂ, ਤਸ੍ਸ ਸਂਵਰਾਯ ਨ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਨ ਰਕ੍ਖਤਿ ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇ ਨ ਸਂਵਰਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਸੋਤੇਨ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਘਾਨੇਨ ਗਨ੍ਧਂ ਘਾਯਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਯ ਰਸਂ ਸਾਯਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਕਾਯੇਨ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਂ ਫੁਸਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਮਨਸਾ ਧਮ੍ਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਯ ਨਿਮਿਤ੍ਤਗ੍ਗਾਹੀ ਹੋਤਿ ਅਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਗ੍ਗਾਹੀ। ਯਤ੍ਵਾਧਿਕਰਣਮੇਨਂ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਅਸਂਵੁਤਂ ਵਿਹਰਨ੍ਤਂ ਅਭਿਜ੍ਝਾਦੋਮਨਸ੍ਸਾ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨ੍ਵਾਸ੍ਸਵੇਯ੍ਯੁਂ, ਤਸ੍ਸ ਸਂਵਰਾਯ ਨ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਨ ਰਕ੍ਖਤਿ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇ ਨ ਸਂਵਰਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਸਂਵਰੋ’’।

(ਗ) ਦੁਸ੍ਸੀਲ੍ਯਂ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਦੁਸ੍ਸੀਲ੍ਯਂ? ਕਾਯਿਕੋ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ, ਵਾਚਸਿਕੋ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ, ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕੋ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੋ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦੁਸ੍ਸੀਲ੍ਯਂ’’।

(੩੩. ਕ) ਅਰਿਯਾਨਂ ਅਦਸ੍ਸਨਕਮ੍ਯਤਾ

੯੩੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਰਿਯਾਨਂ ਅਦਸ੍ਸਨਕਮ੍ਯਤਾ? ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਰਿਯਾ? ਅਰਿਯਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਾ ਚ ਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕਾ ਚ। ਯਾ ਇਮੇਸਂ ਅਰਿਯਾਨਂ ਅਦਸ੍ਸਨਕਮ੍ਯਤਾ ਅਦਟ੍ਠੁਕਮ੍ਯਤਾ ਅਸਮੇਤੁਕਮ੍ਯਤਾ ਅਸਮਾਗਨ੍ਤੁਕਮ੍ਯਤਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਰਿਯਾਨਂ ਅਦਸ੍ਸਨਕਮ੍ਯਤਾ’’।

(ਖ) ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਂ ਅਸੋਤੁਕਮ੍ਯਤਾ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਂ ਅਸੋਤੁਕਮ੍ਯਤਾ? ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮੋ? ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਾ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਾ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਇਦ੍ਧਿਪਾਦਾ, ਪਞ੍ਚਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ, ਪਞ੍ਚ ਬਲਾਨਿ, ਸਤ੍ਤ ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਾ, ਅਰਿਯੋ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਦ੍ਧਮ੍ਮੋ''। ਯਾ ਇਮਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਸੋਤੁਕਮ੍ਯਤਾ ਅਸ੍ਸਵਨਕਮ੍ਯਤਾ ਅਨੁਗ੍ਗਹੇਤੁਕਮ੍ਯਤਾ ਅਧਾਰੇਤੁਕਮ੍ਯਤਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਂ ਅਸੋਤੁਕਮ੍ਯਤਾ''।

(ਗ) ਉਪਾਰਮ੍ਭਚਿਤ੍ਤਤਾ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਉਪਾਰਮ੍ਭਚਿਤ੍ਤਤਾ? ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਉਪਾਰਮ੍ਭੋ? ਯੋ ਉਪਾਰਮ੍ਭੋ ਅਨੁਪਾਰਮ੍ਭੋ ਉਪਾਰਮ੍ਭਨਾ ਅਨੁਪਾਰਮ੍ਭਨਾ ਅਨੁਪਾਰਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤਂ ਉਞ੍ਞਾ ਅਵਞ੍ਞਾ ਪਰਿਭਵੋ ਰਨ੍ਧਗਵੇਸਿਤਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਉਪਾਰਮ੍ਭਚਿਤ੍ਤਤਾ''।

(੩੪. ਕ) ਮੁਟ੍ਠਸ੍ਸਚ੍ਚਂ

੯੩੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਮੁਟ੍ਠਸ੍ਸਚ੍ਚਂ? ਯਾ ਅਸ੍ਸਤਿ ਅਨਨੁਸ੍ਸਤਿ ਅਪ੍ਪਟਿਸ੍ਸਤਿ ਅਸ੍ਸਤਿ ਅਸ੍ਸਰਣਤਾ ਅਧਾਰਣਤਾ ਪਿਲਾਪਨਤਾ ਸਮ੍ਮੁਸ੍ਸਨਤਾ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਮੁਟ੍ਠਸ੍ਸਚ੍ਚਂ''।

(ਖ) ਅਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਂ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਂ ਅਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਂ? ਯਂ ਅਞ੍ਞਾਣਂ ਅਦਸ੍ਸਨਂ ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲਂ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਂ''।

(ਗ) ਚੇਤਸੋ ਵਿਕ੍ਖੇਪੋ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਚੇਤਸੋ ਵਿਕ੍ਖੇਪੋ? ਯਂ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਂ ਅਵੂਪਸਮੋ ਚੇਤਸੋ ਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਭਨ੍ਤਤ੍ਤਂ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਚੇਤਸੋ ਵਿਕ੍ਖੇਪੋ''।

(੩੫. ਕ) ਅਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿਕਾਰੋ

੯੩੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿਕਾਰੋ? ਅਨਿਚ੍ਚੇ ''ਨਿਚ੍ਚ''ਨ੍ਤਿ ਅਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿਕਾਰੋ, ਦੁਕ੍ਖੇ ''ਸੁਖ''ਨ੍ਤਿ ਅਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿਕਾਰੋ, ਅਨਤ੍ਤਨਿ ''ਅਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਅਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿਕਾਰੋ, ਅਸੁਭੇ ''ਸੁਭ''ਨ੍ਤਿ ਅਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿਕਾਰੋ, ਸਚ੍ਚਵਿਪ੍ਪਟਿਕੁਲੇਨ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਵਟ੍ਟਨਾ ਅਨਾਵਟ੍ਟਨਾ ਆਭੋਗੋ ਸਮਨ੍ਨਾਹਾਰੋ ਮਨਸਿਕਾਰੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿਕਾਰੋ''।

(ਖ) ਕੁਮ੍ਮਗ੍ਗਸੇਵਨਾ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਕੁਮ੍ਮਗ੍ਗਸੇਵਨਾ? ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਕੁਮ੍ਮਗ੍ਗੋ? ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਮਿਚ੍ਛਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ, ਮਿਚ੍ਛਾਵਾਚਾ, ਮਿਚ੍ਛਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਮਿਚ੍ਛਾਆਜੀਵੋ, ਮਿਚ੍ਛਾਵਾਯਾਮੋ, ਮਿਚ੍ਛਾਸਤਿ, ਮਿਚ੍ਛਾਸਮਾਧਿ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਕੁਮ੍ਮਗ੍ਗੋ''। ਯਾ ਇਮਸ੍ਸ ਕੁਮ੍ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਸੇਵਨਾ ਨਿਸੇਵਨਾ ਸਂਸੇਵਨਾ ਭਜਨਾ ਸਮ੍ਭਜਨਾ ਭਤ੍ਤਿ ਸਮ੍ਭਤ੍ਤਿ ਤਂਸਮ੍ਪਵਙ੍ਕਤਾ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਕੁਮ੍ਮਗ੍ਗਸੇਵਨਾ''।

(ਗ) ਚੇਤਸੋ ਚ ਲੀਨਤ੍ਤਂ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਚੇਤਸੋ ਚ ਲੀਨਤ੍ਤੰ? ਯਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਕਲ੍ਲਤਾ ਅਕਮ੍ਮਞ੍ਞਤਾ ਓਲੀਯਨਾ ਸਲ੍ਲੀਯਨਾ ਲੀਨੰ ਲੀਯਨਾ ਲੀਯਿਤਤ੍ਤੰ ਥਿਨੰ ਥਿਯਨਾ ਥਿਯਿਤਤ੍ਤੰ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਚੇਤਸੋ ਚ ਲੀਨਤ੍ਤੰ''।

ਤਿਕੰ।

੪. ਚਤੁਕ੍ਕਨਿਦ੍ਦੇਸੋ

(੧) ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਆਸਵਾ

੯੩੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਆਸਵਾ? ਕਾਮਾਸਵੋ, ਭਵਾਸਵੋ, ਦਿਟ੍ਠਾਸਵੋ, ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਵੋ।

(ਕ) ਕਾਮਾਸਵੋ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਕਾਮਾਸਵੋ? ਯੋ ਕਾਮੇਸੁ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ ਕਾਮਰਾਗੋ ਕਾਮਨਨ੍ਦੀ ਕਾਮਤਣ੍ਹਾ ਕਾਮਸਿਨੇਹੋ ਕਾਮਪਰਿਲ਼ਾਹੋ ਕਾਮਮੁਚ੍ਛਾ ਕਾਮਜ੍ਝੋਸਾਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਕਾਮਾਸਵੋ''।

(ਖ) ਭਵਾਸਵੋ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਭਵਾਸਵੋ? ਯੋ ਭਵੇਸੁ ਭਵਚ੍ਛਨ੍ਦੋ...ਪੇ॰... ਭਵਜ੍ਝੋਸਾਨੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਭਵਾਸਵੋ''।

(ਗ) ਦਿਟ੍ਠਾਸਵੋ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਦਿਟ੍ਠਾਸਵੋ? ''ਸਸ੍ਸਤੋ ਲੋਕੋ''ਤਿ ਵਾ, ''ਅਸਸ੍ਸਤੋ ਲੋਕੋ''ਤਿ ਵਾ, ''ਅਨ੍ਤਵਾ ਲੋਕੋ''ਤਿ ਵਾ, ''ਅਨਨ੍ਤਵਾ ਲੋਕੋ''ਤਿ ਵਾ, ''ਤੰ ਜੀਵੰ ਤੰ ਸਰੀਰ''ਨ੍ਤਿ ਵਾ, ''ਅਞ੍ਞੰ ਜੀਵੰ ਅਞ੍ਞੰ ਸਰੀਰ''ਨ੍ਤਿ ਵਾ, ''ਹੋਤਿ ਤਥਾਗਤੋ ਪਰੰ ਮਰਣਾ''ਤਿ ਵਾ, ''ਨ ਹੋਤਿ ਤਥਾਗਤੋ ਪਰੰ ਮਰਣਾ''ਤਿ ਵਾ, ''ਹੋਤਿ ਚ ਨ ਚ ਹੋਤਿ ਤਥਾਗਤੋ ਪਰੰ ਮਰਣਾ''ਤਿ ਵਾ, ''ਨੇਵ ਹੋਤਿ ਨ ਨ ਹੋਤਿ ਤਥਾਗਤੋ ਪਰੰ ਮਰਣਾ''ਤਿ ਵਾ। ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤੰ...ਪੇ॰... ਵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਗਾਹੋ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਦਿਟ੍ਠਾਸਵੋ''। ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਾਸਵੋ।

(ਘ) ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਵੋ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਵੋ? ਦੁਕ੍ਖੇ ਅਞ੍ਞਾਣੰ, ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਦਯੇ ਅਞ੍ਞਾਣੰ , ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧੇ ਅਞ੍ਞਾਣੰ, ਦੁਕ੍ਖਨਿਰੋਧਗਾਮਿਨਿਯਾ ਪਟਿਪਦਾਯ ਅਞ੍ਞਾਣੰ, ਪੁਬ੍ਬਨ੍ਤੇ ਅਞ੍ਞਾਣੰ, ਅਪਰਨ੍ਤੇ ਅਞ੍ਞਾਣੰ, ਪੁਬ੍ਬਨ੍ਤਾਪਰਨ੍ਤੇ ਅਞ੍ਞਾਣੰ, ਇਦਪ੍ਪਚ੍ਚਯਤਾ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਞ੍ਞਾਣੰ। ਯੰ ਏਵਰੂਪੰ ਅਞ੍ਞਾਣੰ ਅਦਸ੍ਸਨੰ...ਪੇ॰... ਅਵਿਜ੍ਜਾਲਙ੍ਗੀ ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਮੂਲੰ – ਅਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਵੋ''। ਇਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਆਸਵਾ।

(੨-੫) ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਗਨ੍ਥਾਦੀ

੯੩੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਗਨ੍ਥਾ ...ਪੇ॰... ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਓਘਾ...ਪੇ॰... ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਯੋਗਾ...ਪੇ॰... ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਉਪਾਦਾਨਾਨਿ? ਕਾਮੁਪਾਦਾਨੰ, ਦਿਟ੍ਠੁਪਾਦਾਨੰ, ਸੀਲਬ੍ਬਤੁਪਾਦਾਨੰ, ਅਤ੍ਤਵਾਦੁਪਾਦਾਨੰ।

(ਕ) ਕਾਮੁਪਾਦਾਨੰ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਕਾਮੁਪਾਦਾਨੰ? ਯੋ ਕਾਮੇਸੁ ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ…ਪੇ॰… ਕਾਮਜ੍ਝੋਸਾਨੰ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਕਾਮੁਪਾਦਾਨੰ’’।

(ਖ) ਦਿਟ੍ਠੁਪਾਦਾਨੰ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਦਿਟ੍ਠੁਪਾਦਾਨੰ? ‘‘ਨਤ੍ਥਿ ਦਿਨ੍ਨੰ, ਨਤ੍ਥਿ ਯਿਟ੍ਠੰ…ਪੇ॰… ਯੇ ਇਮਞ੍ਚ ਲੋਕੰ ਪਰਞ੍ਚ ਲੋਕੰ ਸਯੰ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਸਚ੍ਛਿਕਤ੍ਵਾ ਪਵੇਦੇਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤੰ…ਪੇ॰… ਵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਗਾਹੋ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਦਿਟ੍ਠੁਪਾਦਾਨੰ’’। ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸੀਲਬ੍ਬਤੁਪਾਦਾਨਞ੍ਚ ਅਤ੍ਤਵਾਦੁਪਾਦਾਨਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠੁਪਾਦਾਨੰ।

(ਗ) ਸੀਲਬ੍ਬਤੁਪਾਦਾਨੰ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਸੀਲਬ੍ਬਤੁਪਾਦਾਨੰ? ਇਤੋ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨੰ ਸੀਲੇਨ ਸੁਦ੍ਧਿ ਵਤੇਨ ਸੁਦ੍ਧਿ ਸੀਲਬ੍ਬਤੇਨ ਸੁਦ੍ਧੀਤਿ। ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤੰ…ਪੇ॰… ਵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਗਾਹੋ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਸੀਲਬ੍ਬਤੁਪਾਦਾਨੰ’’।

(ਘ) ਅਤ੍ਤਵਾਦੁਪਾਦਾਨੰ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੰ ਅਤ੍ਤਵਾਦੁਪਾਦਾਨੰ? ਇਧ ਅਸ੍ਸੁਤਵਾ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਅਰਿਯਾਨੰ ਅਦਸ੍ਸਾਵੀ ਅਰਿਯਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਕੋਵਿਦੋ ਅਰਿਯਧਮ੍ਮੇ ਅਵਿਨੀਤੋ, ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾਨੰ ਅਦਸ੍ਸਾਵੀ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਕੋਵਿਦੋ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਧਮ੍ਮੇ ਅਵਿਨੀਤੋ – ਰੂਪੰ ਅਤ੍ਤਤੋ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਤਿ ਰੂਪਵਨ੍ਤੰ ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਅਤ੍ਤਨਿ ਵਾ ਰੂਪੰ ਰੂਪਸ੍ਮਿੰ ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨੰ। ਵੇਦਨੰ…ਪੇ॰… ਸਞ੍ਞੰ…ਪੇ॰… ਸਙ੍ਖਾਰੇ…ਪੇ॰… ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਅਤ੍ਤਤੋ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਵਨ੍ਤੰ ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਅਤ੍ਤਨਿ ਵਾ ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਵਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਮਿੰ ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨੰ। ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਦਿਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤੰ…ਪੇ॰… ਵਿਪਰਿਯਾਸਗ੍ਗਾਹੋ – ਇਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ‘‘ਅਤ੍ਤਵਾਦੁਪਾਦਾਨੰ’’। ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਉਪਾਦਾਨਾਨਿ।

(੬) ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਤਣ੍ਹੁਪ੍ਪਾਦਾ

੯੩੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਤਣ੍ਹੁਪ੍ਪਾਦਾ? ਚੀਵਰਹੇਤੁ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਹੇਤੁ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਸੇਨਾਸਨਹੇਤੁ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਇਤਿਭਵਾਭਵਹੇਤੁ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ – ਇਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਤਣ੍ਹੁਪ੍ਪਾਦਾ।

(੭) ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਗਤਿਗਮਨਾਨਿ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਗਤਿਗਮਨਾਨਿ? ਛਨ੍ਦਾਗਤਿੰ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਦੋਸਾਗਤਿੰ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਮੋਹਾਗਤਿੰ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਭਯਾਗਤਿੰ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਅਗਤਿ ਅਗਤਿਗਮਨੰ ਛਨ੍ਦਗਮਨੰ ਵਗ੍ਗਗਮਨੰ ਵਾਰਿਗਮਨੰ – ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਗਤਿਗਮਨਾਨਿ।

(੮) ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਵਿਪਰਿਯਾਸਾ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਵਿਪਰਿਯਾਸਾ? ਅਨਿਚ੍ਚੇ ‘‘ਨਿਚ੍ਚ’’ਨ੍ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਵਿਪਰਿਯਾਸੋ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸੋ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਰਿਯਾਸੋ, ਦੁਕ੍ਖੇ ‘‘ਸੁਖ’’ਨ੍ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਵਿਪਰਿਯਾਸੋ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸੋ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਰਿਯਾਸੋ, ਅਨਤ੍ਤਨਿ ‘‘ਅਤ੍ਤਾ’’ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਵਿਪਰਿਯਾਸੋ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸੋ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਰਿਯਾਸੋ, ਅਸੁਭੇ ‘‘ਸੁਭ’’ਨ੍ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਵਿਪਰਿਯਾਸੋ ਚਿਤ੍ਤਵਿਪਰਿਯਾਸੋ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਰਿਯਾਸੋ – ਇਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਵਿਪਰਿਯਾਸਾ।

(੯) ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਅਨਰਿਯਵੋਹਾਰਾ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਅਨਰਿਯਵੋਹਾਰਾ? ਅਦਿਟ੍ਠੇ ਦਿਟ੍ਠਵਾਦਿਤਾ, ਅਸ੍ਸੁਤੇ ਸੁਤਵਾਦਿਤਾ, ਅਮੁਤੇ ਮੁਤਵਾਦਿਤਾ, ਅਵਿਞ੍ਞਾਤੇ ਵਿਞ੍ਞਾਤਵਾਦਿਤਾ – ਇਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਅਨਰਿਯਵੋਹਾਰਾ।

(੧੦) ਅਪਰੇਪਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਅਨਰਿਯਵੋਹਾਰਾ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਪਰੇਪਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਅਨਰਿਯਵੋਹਾਰਾ? ਦਿਟ੍ਠੇ ਅਦਿਟ੍ਠਵਾਦਿਤਾ, ਸੁਤੇ ਅਸ੍ਸੁਤਵਾਦਿਤਾ, ਮੁਤੇ ਅਮੁਤਵਾਦਿਤਾ, ਵਿਞ੍ਞਾਤੇ ਅਵਿਞ੍ਞਾਤਵਾਦਿਤਾ – ਇਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਅਨਰਿਯਵੋਹਾਰਾ।

(੧੧) ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿ? ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੋ, ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਂ, ਕਾਮੇਸੁਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰੋ, ਮੁਸਾਵਾਦੋ – ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿ।

(੧੨) ਅਪਰਾਨਿਪਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਅਪਰਾਨਿਪਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿ? ਮੁਸਾਵਾਦੋ, ਪਿਸੁਣਾ ਵਾਚਾ, ਫਰੁਸਾ ਵਾਚਾ, ਸਮ੍ਫਪ੍ਪਲਾਪੋ – ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿ।

(੧੩) ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਭਯਾਨਿ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਭਯਾਨਿ? ਜਾਤਿਭਯਂ, ਜਰਾਭਯਂ, ਬ੍ਯਾਧਿਭਯਂ, ਮਰਣਭਯਂ – ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਭਯਾਨਿ।

(੧੪) ਅਪਰਾਨਿਪਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਭਯਾਨਿ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਅਪਰਾਨਿਪਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਭਯਾਨਿ? ਰਾਜਭਯਂ, ਚੋਰਭਯਂ, ਅਗ੍ਗਿਭਯਂ, ਉਦਕਭਯਂ – ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਭਯਾਨਿ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਅਪਰਾਨਿਪਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਭਯਾਨਿ? ਊਮਿਭਯਂ, ਕੁਮ੍ਭੀਲਭਯਂ [ਕੁਮ੍ਭੀਰਭਯਂ, ਕੁਮ੍ਭੀਲ਼ਭਯਂ (?) (ਕੁਮ੍ਭ + ਈਰ + ਅ = ਭਯ)], ਆਵਟ੍ਟਭਯਂ, ਸੁਸੁਕਾਭਯਂ – ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਭਯਾਨਿ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਅਪਰਾਨਿਪਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਭਯਾਨਿ? ਅਤ੍ਤਾਨੁਵਾਦਭਯਂ, ਪਰਾਨੁਵਾਦਭਯਂ, ਦਣ੍ਡਭਯਂ, ਦੁਗ੍ਗਤਿਭਯਂ – ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਭਯਾਨਿ।

(੧੫) ਚਤਸ੍ਸੋ ਦਿਟ੍ਠਿਯੋ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਚਤਸ੍ਸੋ ਦਿਟ੍ਠਿਯੋ? ''ਸਯਙ੍ਕਤਂ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖ''ਨ੍ਤਿ ਸਚ੍ਚਤੋ ਥੇਤਤੋ ਦਿਟ੍ਠਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ''ਪਰਙ੍ਕਤਂ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖ''ਨ੍ਤਿ ਸਚ੍ਚਤੋ ਥੇਤਤੋ ਦਿਟ੍ਠਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ''ਸਯਙ੍ਕਤਞ੍ਚ ਪਰਙ੍ਕਤਞ੍ਚ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖ''ਨ੍ਤਿ ਸਚ੍ਚਤੋ ਥੇਤਤੋ ਦਿਟ੍ਠਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ''ਅਸਯਙ੍ਕਾਰਂ ਅਪਰਙ੍ਕਾਰਂ ਅਧਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖ''ਨ੍ਤਿ ਸਚ੍ਚਤੋ ਥੇਤਤੋ ਦਿਟ੍ਠਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ – ਇਮਾ ਚਤਸ੍ਸੋ ਦਿਟ੍ਠਿਯੋ।

ਚਤੁਕ੍ਕਂ।

੫. ਪਞ੍ਚਕਨਿਦ੍ਦੇਸੋ

(੧) ਪਞ੍ਚੋਰਮ੍ਭਾਗਿਯਾਨਿ ਸਂਯੋਜਨਾਨਿ

੯੪੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚੋਰਮ੍ਭਾਗਿਯਾਨਿ ਸਂਯੋਜਨਾਨਿ? ਸਕ੍ਕਾਯਦਿਟ੍ਠਿ, ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ, ਸੀਲਬ੍ਬਤਪਰਾਮਾਸੋ, ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦੋ, ਬ੍ਯਾਪਾਦੋ – ਇਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚੋਰਮ੍ਭਾਗਿਯਾਨਿ ਸਂਯੋਜਨਾਨਿ।

(੨) ਪਞ੍ਚੁਦ੍ਧਮ੍ਭਾਗਿਯਾਨਿ ਸਂਯੋਜਨਾਨਿ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚੁਦ੍ਧਮ੍ਭਾਗਿਯਾਨਿ ਸਂਯੋਜਨਾਨਿ? ਰੂਪਰਾਗੋ, ਅਰੂਪਰਾਗੋ, ਮਾਨੋ, ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਂ, ਅਵਿਜ੍ਜਾ – ਇਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚੁਦ੍ਧਮ੍ਭਾਗਿਯਾਨਿ ਸਂਯੋਜਨਾਨਿ।

(੩) ਪਞ੍ਚ ਮਚ੍ਛਰਿਯਾਨਿ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਮਚ੍ਛਰਿਯਾਨਿ? ਆਵਾਸਮਚ੍ਛਰਿਯਂ, ਕੁਲਮਚ੍ਛਰਿਯਂ, ਲਾਭਮਚ੍ਛਰਿਯਂ, ਵਣ੍ਣਮਚ੍ਛਰਿਯਂ, ਧਮ੍ਮਮਚ੍ਛਰਿਯਂ – ਇਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਮਚ੍ਛਰਿਯਾਨਿ।

(੪) ਪਞ੍ਚ ਸਙ੍ਗਾ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਪਞ੍ਚ ਸਙ੍ਗਾ? ਰਾਗਸਙ੍ਗੋ, ਦੋਸਸਙ੍ਗੋ, ਮੋਹਸਙ੍ਗੋ, ਮਾਨਸਙ੍ਗੋ, ਦਿਟ੍ਠਿਸਙ੍ਗੋ – ਇਮੇ ਪਞ੍ਚ ਸਙ੍ਗਾ।

(੫) ਪਞ੍ਚ ਸਲ੍ਲਾ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਪਞ੍ਚ ਸਲ੍ਲਾ? ਰਾਗਸਲ੍ਲਂ, ਦੋਸਸਲ੍ਲਂ, ਮੋਹਸਲ੍ਲਂ, ਮਾਨਸਲ੍ਲਂ, ਦਿਟ੍ਠਿਸਲ੍ਲਂ – ਇਮੇ ਪਞ੍ਚ ਸਲ੍ਲਾ।

(੬) ਪਞ੍ਚ ਚੇਤੋਖਿਲਾ

੯੪੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਪਞ੍ਚ ਚੇਤੋਖਿਲਾ? ਸਤ੍ਥਰਿ ਕਙ੍ਖਤਿ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਤਿ ਨਾਧਿਮੁਚ੍ਚਤਿ ਨ ਸਮ੍ਪਸੀਦਤਿ, ਧਮ੍ਮੇ ਕਙ੍ਖਤਿ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਤਿ ਨਾਧਿਮੁਚ੍ਚਤਿ ਨ ਸਮ੍ਪਸੀਦਤਿ, ਸਙ੍ਘੇ ਕਙ੍ਖਤਿ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਤਿ ਨਾਧਿਮੁਚ੍ਚਤਿ ਨ ਸਮ੍ਪਸੀਦਤਿ, ਸਿਕ੍ਖਾਯ ਕਙ੍ਖਤਿ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਤਿ ਨਾਧਿਮੁਚ੍ਚਤਿ ਨ ਸਮ੍ਪਸੀਦਤਿ, ਸਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰੀਸੁ ਕੁਪਿਤੋ ਹੋਤਿ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਆਹਤਚਿਤ੍ਤੋ ਖਿਲਜਾਤੋ – ਇਮੇ ਪਞ੍ਚ ਚੇਤੋਖਿਲਾ।

(੭) ਪਞ੍ਚ ਚੇਤਸੋ ਵਿਨਿਬਨ੍ਧਾ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਪਞ੍ਚ ਚੇਤਸੋ ਵਿਨਿਬਨ੍ਧਾ? ਕਾਮੇ ਅਵੀਤਰਾਗੋ ਹੋਤਿ ਅਵਿਗਤਚ੍ਛਨ੍ਦੋ ਅਵਿਗਤਪੇਮੋ ਅਵਿਗਤਪਿਪਾਸੋ ਅਵਿਗਤਪਰਿਲ਼ਾਹੋ ਅਵਿਗਤਤਣ੍ਹੋ; ਕਾਯੇ ਅਵੀਤਰਾਗੋ ਹੋਤਿ... ਰੂਪੇ ਅਵੀਤਰਾਗੋ ਹੋਤਿ... ਯਾਵਦਤ੍ਥਂ ਉਦਰਾਵਦੇਹਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸੇਯ੍ਯਸੁਖਂ ਪਸ੍ਸਸੁਖਂ ਮਿਦ੍ਧਸੁਖਂ ਅਨੁਯੁਤ੍ਤੋ ਵਿਹਰਤਿ; ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਦੇਵਨਿਕਾਯਂ ਪਣਿਧਾਯ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਚਰਤਿ – ''ਇਮਿਨਾਹਂ ਸੀਲੇਨ ਵਾ ਵਤੇਨ ਵਾ ਤਪੇਨ ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੇਨ ਵਾ ਦੇਵੋ ਵਾ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਿ ਦੇਵਞ੍ਞਤਰੋ ਵਾ''ਤਿ – ਇਮੇ ਪਞ੍ਚ ਚੇਤਸੋਵਿਨਿਬਨ੍ਧਾ।

(੮) ਪਞ੍ਚ ਨੀਵਰਣਾਨਿ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਨੀਵਰਣਾਨਿ? ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦਨੀਵਰਣਂ, ਬ੍ਯਾਪਾਦਨੀਵਰਣਂ, ਥਿਨਮਿਦ੍ਧਨੀਵਰਣਂ, ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਨੀਵਰਣਂ, ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਨੀਵਰਣਂ – ਇਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਨੀਵਰਣਾਨਿ।

(੯) ਪਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਆਨਨ੍ਤਰਿਕਾਨਿ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਆਨਨ੍ਤਰਿਕਾਨਿ? ਮਾਤਾ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪਿਤਾ ਹੋਤਿ, ਪਿਤਾ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਅਰਹਨ੍ਤੋ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਦੁਟ੍ਠੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਲੋਹਿਤਂ ਉਪ੍ਪਾਦਿਤਂ ਹੋਤਿ , ਸਙ੍ਘੋ ਭਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ – ਇਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਆਨਨ੍ਤਰਿਕਾਨਿ।

(੧੦) ਪਞ੍ਚ ਦਿਟ੍ਠਿਯੋ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਪਞ੍ਚ ਦਿਟ੍ਠਿਯੋ? ''ਸਞ੍ਞੀ ਅਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ ਅਰੋਗੋ ਪਰਂ ਮਰਣਾ''ਤਿ ਇਤ੍ਥੇਕੇ ਅਭਿਵਦਨ੍ਤਿ, ''ਅਸਞ੍ਞੀ ਅਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ ਅਰੋਗੋ ਪਰਂ ਮਰਣਾ''ਤਿ ਇਤ੍ਥੇਕੇ ਅਭਿਵਦਨ੍ਤਿ, ''ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਅਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ ਅਰੋਗੋ ਪਰਂ ਮਰਣਾ''ਤਿ ਇਤ੍ਥੇਕੇ ਅਭਿਵਦਨ੍ਤਿ, ਸਤੋ ਵਾ ਪਨ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਚ੍ਛੇਦਂ ਵਿਨਾਸਂ ਵਿਭਵਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਵਾ ਪਨੇਕੇ ਅਭਿਵਦਨ੍ਤਿ – ਇਮਾ ਪਞ੍ਚ ਦਿਟ੍ਠਿਯੋ।

(੧੧) ਪਞ੍ਚ ਵੇਰਾ

੯੪੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਪਞ੍ਚ ਵੇਰਾ? ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੋ, ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਂ, ਕਾਮੇਸੁਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰੋ, ਮੁਸਾਵਾਦੋ, ਸੁਰਾਮੇਰਯਮਜ੍ਜਪਮਾਦਟ੍ਠਾਨਾ – ਇਮੇ ਪਞ੍ਚ ਵੇਰਾ।

(੧੨) ਪਞ੍ਚ ਬ੍ਯਸਨਾ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਪਞ੍ਚ ਬ੍ਯਸਨਾ? ਞਾਤਿਬ੍ਯਸਨਂ, ਭੋਗਬ੍ਯਸਨਂ, ਰੋਗਬ੍ਯਸਨਂ, ਸੀਲਬ੍ਯਸਨਂ, ਦਿਟ੍ਠਿਬ੍ਯਸਨਂ – ਇਮੇ ਪਞ੍ਚ ਬ੍ਯਸਨਾ।

(੧੩) ਪਞ੍ਚ ਅਕ੍ਖਨ੍ਤਿਯਾ ਆਦੀਨਵਾ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਪਞ੍ਚ ਅਕ੍ਖਨ੍ਤਿਯਾ ਆਦੀਨਵਾ? ਬਹੁਨੋ ਜਨਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਿਯੋ ਹੋਤਿ ਅਮਨਾਪੋ, ਵੇਰਬਹੁਲੋ ਚ ਹੋਤਿ, ਵਜ੍ਜਬਹੁਲੋ ਚ, ਸਮ੍ਮੂਲ੍ਹੋ ਕਾਲਙ੍ਕਰੋਤਿ, ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰਂ ਮਰਣਾ ਅਪਾਯਂ ਦੁਗ੍ਗਤਿਂ ਵਿਨਿਪਾਤਂ ਨਿਰਯਂ ਉਪਪਜ੍ਜਤਿ – ਇਮੇ ਪਞ੍ਚ ਅਕ੍ਖਨ੍ਤਿਯਾ ਆਦੀਨਵਾ।

(੧੪) ਪਞ੍ਚ ਭਯਾਨਿ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਭਯਾਨਿ? ਆਜੀਵਕਭਯਂ, ਅਸਿਲੋਕਭਯਂ, ਪਰਿਸਸਾਰਜ੍ਜਭਯਂ, ਮਰਣਭਯਂ, ਦੁਗ੍ਗਤਿਭਯਂ – ਇਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਭਯਾਨਿ।

(੧੫) ਪਞ੍ਚ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਾਨਵਾਦਾ

੯੪੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਪਞ੍ਚ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਾਨਵਾਦਾ?

(ਕ) ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਸਮਣੋ ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਵਾ ਏਵਂਵਾਦੀ ਹੋਤਿ ਏਵਂਦਿਟ੍ਠਿ [ਏਵਂਦਿਟ੍ਠੀ (ਸ੍ਯਾ॰)] – ''ਯਤੋ ਖੋ, ਭੋ , ਅਯਂ ਅਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਚਹਿ ਕਾਮਗੁਣੇਹਿ ਸਮਪ੍ਪਿਤੋ ਸਮਙ੍ਗੀਭੂਤੋ ਪਰਿਚਾਰੇਤਿ, ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਖੋ, ਭੋ, ਅਯਂ ਅਤ੍ਤਾ ਪਰਮਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਾਨਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ।

ਇਤ੍ਥੇਕੇ ਸਤੋ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਰਮਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ।

(ਖ) ਤਮਞ੍ਞੋ ਏਵਮਾਹ – ''ਅਤ੍ਥਿ ਖੋ, ਭੋ, ਏਸੋ ਅਤ੍ਤਾ ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਵਦੇਸਿ ਨੇਸੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵਦਾਮਿ। ਨੋ ਚ ਖੋ, ਭੋ, ਅਯਂ ਅਤ੍ਤਾ ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਪਰਮਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਾਨਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਤਂ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ? ਕਾਮਾ ਹਿ, ਭੋ, ਅਨਿਚ੍ਚਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵਿਪਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮਾ। ਤੇਸਂ ਵਿਪਰਿਣਾਮਞ੍ਞਥਾਭਾਵਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਸੋਕਪਰਿਦੇਵਦੁਕ੍ਖਦੋਮਨਸ੍ਸੁਪਾਯਾਸਾ। ਯਤੋ ਖੋ, ਭੋ, ਅਯਂ ਅਤ੍ਤਾ ਵਿਵਿਚ੍ਚੇਵ ਕਾਮੇਹਿ... ਪੇ॰... ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ, ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਖੋ, ਭੋ, ਅਯਂ ਅਤ੍ਤਾ ਪਰਮਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਾਨਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ। ਇਤ੍ਥੇਕੇ ਸਤੋ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਰਮਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ।

(ਗ) ਤਮਞ੍ਞੋ ਏਵਮਾਹ – ''ਅਤ੍ਥਿ ਖੋ, ਭੋ, ਏਸੋ ਅਤ੍ਤਾ ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਵਦੇਸਿ। ਨੇਸੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵਦਾਮਿ। ਨੋ ਚ ਖੋ, ਭੋ, ਅਯਂ ਅਤ੍ਤਾ ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਪਰਮਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਾਨਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਤਂ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ? ਯਦੇਵ ਤਤ੍ਥ ਵਿਤਕ੍ਕਿਤਂ ਵਿਚਾਰਿਤਂ ਏਤੇਨ ਏਤਂ ਓਲ਼ਾਰਿਕਂ ਅਕ੍ਖਾਯਤਿ। ਯਤੋ ਖੋ, ਭੋ, ਅਯਂ ਅਤ੍ਤਾ ਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਾਨਂ ਵੂਪਸਮਾ...ਪੇ॰... ਦੁਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ, ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਖੋ, ਭੋ, ਅਯਂ ਅਤ੍ਤਾ ਪਰਮਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਾਨਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ। ਇਤ੍ਥੇਕੇ ਸਤੋ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਰਮਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ।

(ਘ) ਤਮਞ੍ਞੋ ਏਵਮਾਹ – ''ਅਤ੍ਥਿ ਖੋ, ਭੋ, ਏਸੋ ਅਤ੍ਤਾ ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਵਦੇਸਿ। ਨੇਸੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵਦਾਮਿ। ਨੋ ਚ ਖੋ, ਭੋ, ਅਯਂ ਅਤ੍ਤਾ ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਪਰਮਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਾਨਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਤਂ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ? ਯਦੇਵ ਤਤ੍ਥ ਪੀਤਿਗਤਂ ਚੇਤਸੋ ਉਪ੍ਪਿਲਾਵਿਤਂ, ਏਤੇਨ ਏਤਂ ਓਲ਼ਾਰਿਕਂ ਅਕ੍ਖਾਯਤਿ। ਯਤੋ ਖੋ, ਭੋ, ਅਯਂ ਅਤ੍ਤਾ ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਵਿਰਾਗਾ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ, ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਖੋ, ਭੋ, ਅਯਂ ਅਤ੍ਤਾ ਪਰਮਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਾਨਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ। ਇਤ੍ਥੇਕੇ ਸਤੋ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਰਮਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ।

(ਙ) ਤਮਞ੍ਞੋ ਏਵਮਾਹ – ''ਅਤ੍ਥਿ ਖੋ, ਭੋ, ਏਸੋ ਅਤ੍ਤਾ ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਵਦੇਸਿ। ਨੇਸੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਵਦਾਮਿ। ਨੋ ਚ ਖੋ, ਭੋ, ਅਯਂ ਅਤ੍ਤਾ ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਪਰਮਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਾਨਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਤਂ ਕਿਸ੍ਸ ਹੇਤੁ? ਯਦੇਵ ਤਤ੍ਥ ਸੁਖਪੀਤਿ ਚੇਤਸੋ ਆਭੋਗੋ, ਏਤੇਨ ਏਤਂ ਓਲ਼ਾਰਿਕਂ ਅਕ੍ਖਾਯਤਿ। ਯਤੋ ਖੋ, ਭੋ, ਅਯਂ ਅਤ੍ਤਾ ਸੁਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ...ਪੇ॰... ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਝਾਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜ ਵਿਹਰਤਿ, ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਖੋ, ਭੋ, ਅਯਂ ਅਤ੍ਤਾ ਪਰਮਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਾਨਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ। ਇਤ੍ਥੇਕੇ ਸਤੋ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਰਮਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ। ਇਮੇ ਪਞ੍ਚ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਾਨਵਾਦਾ।

ਪਞ੍ਚਕਂ।

੬. ਛਕ੍ਕਨਿਦ੍ਦੇਸੋ

(੧) ਛ ਵਿਵਾਦਮੂਲਾਨਿ

੯੪੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਛ ਵਿਵਾਦਮੂਲਾਨਿ? ਕੋਧੋ, ਮਕ੍ਖੋ, ਇਸ੍ਸਾ, ਸਾਠੇਯ੍ਯਂ, ਪਾਪਿਚ੍ਛਤਾ, ਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠਿਪਰਾਮਾਸਿਤਾ – ਇਮਾਨਿ ਛ ਵਿਵਾਦਮੂਲਾਨਿ।

(੨) ਛ ਛਨ੍ਦਰਾਗਾ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਛ ਛਨ੍ਦਰਾਗਾ? ਛਨ੍ਦਰਾਗਾ ਗੇਹਸਿਤਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਰੂਪੇਸੁ ਗੇਹਸਿਤੋ ਰਾਗੋ ਸਾਰਾਗੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ, ਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਸਦ੍ਦੇਸੁ...ਪੇ॰... ਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਗਨ੍ਧੇਸੁ...ਪੇ॰... ਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਰਸੇਸੁ...ਪੇ॰... ਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬੇਸੁ...ਪੇ॰... ਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਗੇਹਸਿਤੋ ਰਾਗੋ ਸਾਰਾਗੋ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਾਗੋ – ਇਮੇ ਛ ਛਨ੍ਦਰਾਗਾ।

(੩) ਛ ਵਿਰੋਧਵਤ੍ਥੂਨਿ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਛ ਵਿਰੋਧਵਤ੍ਥੂਨਿ? ਅਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਰੂਪੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਘਾਤੋ ਪਟਿਘਾਤੋ ਚਣ੍ਡਿਕ੍ਕਂ ਅਸੁਰੋਪੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ, ਅਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਸਦ੍ਦੇਸੁ...ਪੇ॰... ਅਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਗਨ੍ਧੇਸੁ...ਪੇ॰... ਅਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਰਸੇਸੁ...ਪੇ॰... ਅਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬੇਸੁ...ਪੇ॰... ਅਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਘਾਤੋ ਪਟਿਘਾਤੋ ਚਣ੍ਡਿਕ੍ਕਂ ਅਸੁਰੋਪੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨਤਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ – ਇਮਾਨਿ ਛ ਵਿਰੋਧਵਤ੍ਥੂਨਿ।

(੪) ਛ ਤਣ੍ਹਾਕਾਯਾ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਛ ਤਣ੍ਹਾਕਾਯਾ? ਰੂਪਤਣ੍ਹਾ, ਸਦ੍ਦਤਣ੍ਹਾ, ਗਨ੍ਧਤਣ੍ਹਾ, ਰਸਤਣ੍ਹਾ, ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਤਣ੍ਹਾ, ਧਮ੍ਮਤਣ੍ਹਾ – ਇਮੇ ਛ ਤਣ੍ਹਾਕਾਯਾ।

(੫) ਛ ਅਗਾਰਵਾ

੯੪੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਛ ਅਗਾਰਵਾ? ਸਤ੍ਥਰਿ ਅਗਾਰਵੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ, ਧਮ੍ਮੇ ਅਗਾਰਵੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ, ਸਙ੍ਘੇ ਅਗਾਰਵੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ, ਸਿਕ੍ਖਾਯ ਅਗਾਰਵੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ, ਅਪ੍ਪਮਾਦੇ ਅਗਾਰਵੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ, ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੇ ਅਗਾਰਵੋ ਵਿਹਰਤਿ ਅਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ – ਇਮੇ ਛ ਅਗਾਰਵਾ।

(੬) ਛ ਪਰਿਹਾਨਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਛ ਪਰਿਹਾਨਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ? ਕਮ੍ਮਾਰਾਮਤਾ, ਭਸ੍ਸਾਰਾਮਤਾ, ਨਿਦ੍ਦਾਰਾਮਤਾ, ਸਙ੍ਗਣਿਕਾਰਾਮਤਾ, ਸਂਸਗ੍ਗਾਰਾਮਤਾ, ਪਪਞ੍ਚਾਰਾਮਤਾ – ਇਮੇ ਛ ਪਰਿਹਾਨਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ।

(੭) ਅਪਰੇਪਿ ਛ ਪਰਿਹਾਨਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ

੯੪੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਪਰੇਪਿ ਛ ਪਰਿਹਾਨਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ? ਕਮ੍ਮਾਰਾਮਤਾ, ਭਸ੍ਸਾਰਾਮਤਾ, ਨਿਦ੍ਦਾਰਾਮਤਾ, ਸਙ੍ਗਣਿਕਾਰਾਮਤਾ, ਦੋਵਚਸ੍ਸਤਾ, ਪਾਪਮਿਤ੍ਤਤਾ – ਇਮੇ ਛ ਪਰਿਹਾਨਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ।

(੮) ਛ ਸੋਮਨਸ੍ਸੁਪਵਿਚਾਰਾ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਛ ਸੋਮਨਸ੍ਸੁਪਵਿਚਾਰਾ? ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਰੂਪਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਟ੍ਠਾਨਿਯਂ ਰੂਪਂ ਉਪਵਿਚਰਤਿ, ਸੋਤੇਨ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਘਾਨੇਨ ਗਨ੍ਧਂ ਘਾਯਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਯ ਰਸਂ ਸਾਯਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਕਾਯੇਨ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਂ ਫੁਸਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਮਨਸਾ ਧਮ੍ਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਯ ਸੋਮਨਸ੍ਸਟ੍ਠਾਨਿਯਂ ਧਮ੍ਮਂ ਉਪਵਿਚਰਤਿ – ਇਮੇ ਛ ਸੋਮਨਸ੍ਸੁਪਵਿਚਾਰਾ।

(੯) ਛ ਦੋਮਨਸ੍ਸੁਪਵਿਚਾਰਾ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਛ ਦੋਮਨਸ੍ਸੁਪਵਿਚਾਰਾ? ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਰੂਪਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦੋਮਨਸ੍ਸਟ੍ਠਾਨਿਯਂ ਰੂਪਂ ਉਪਵਿਚਰਤਿ, ਸੋਤੇਨ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਘਾਨੇਨ ਗਨ੍ਧਂ ਘਾਯਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਯ ਰਸਂ ਸਾਯਿਤ੍ਵਾ ...ਪੇ॰... ਕਾਯੇਨ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਂ ਫੁਸਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਮਨਸਾ ਧਮ੍ਮਂ ਵਿਞ੍ਞਾਯ ਦੋਮਨਸ੍ਸਟ੍ਠਾਨਿਯਂ ਧਮ੍ਮਂ ਉਪਵਿਚਰਤਿ – ਇਮੇ ਛ ਦੋਮਨਸ੍ਸੁਪਵਿਚਾਰਾ।

(੧੦) ਛ ਉਪੇਕ੍ਖੁਪਵਿਚਾਰਾ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਛ ਉਪੇਕ੍ਖੁਪਵਿਚਾਰਾ? ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਰੂਪੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾਟ੍ਠਾਨਿਯੰ ਰੂਪੰ ਉਪਵਿਚਰਤਿ, ਸੋਤੇਨ ਸਦ੍ਦੰ ਸੁਤ੍ਵਾ... ਪੇ॰... ਘਾਨੇਨ ਗਨ੍ਧੰ ਘਾਯਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਜਿਵ੍ਹਾਯ ਰਸੰ ਸਾਯਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਕਾਯੇਨ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬੰ ਫੁਸਿਤ੍ਵਾ...ਪੇ॰... ਮਨਸਾ ਧਮ੍ਮੰ ਵਿਞ੍ਞਾਯ ਉਪੇਕ੍ਖਾਟ੍ਠਾਨਿਯੰ ਧਮ੍ਮੰ ਉਪਵਿਚਰਤਿ – ਇਮੇ ਛ ਉਪੇਕ੍ਖੁਪਵਿਚਾਰਾ।

(੧੧) ਛ ਗੇਹਸਿਤਾਨਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਾਨਿ

੯੪੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਛ ਗੇਹਸਿਤਾਨਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਾਨਿ? ਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਰੂਪੇਸੁ ਗੇਹਸਿਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸੁਖੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ, ਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਸਦ੍ਦੇਸੁ...ਪੇ॰... ਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਗਨ੍ਧੇਸੁ... ਪੇ॰... ਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਰਸੇਸੁ...ਪੇ॰... ਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬੇਸੁ...ਪੇ॰... ਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਗੇਹਸਿਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਸੁਖੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਸਾਤੰ ਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਾਤਾ ਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਮਾਨਿ ਛ ਗੇਹਸਿਤਾਨਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਾਨਿ।

(੧੨) ਛ ਗੇਹਸਿਤਾਨਿ ਦੋਮਨਸ੍ਸਾਨਿ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਛ ਗੇਹਸਿਤਾਨਿ ਦੋਮਨਸ੍ਸਾਨਿ? ਅਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਰੂਪੇਸੁ ਗੇਹਸਿਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਅਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਸਾਤੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ, ਅਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਸਦ੍ਦੇਸੁ...ਪੇ॰... ਅਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਗਨ੍ਧੇਸੁ...ਪੇ॰... ਅਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਰਸੇਸੁ...ਪੇ॰... ਅਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬੇਸੁ...ਪੇ॰... ਅਮਨਾਪਿਯੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਗੇਹਸਿਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਅਸਾਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਸਾਤੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਸਾਤਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਮਾਨਿ ਛ ਗੇਹਸਿਤਾਨਿ ਦੋਮਨਸ੍ਸਾਨਿ।

(੧੩) ਛ ਗੇਹਸਿਤਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਛ ਗੇਹਸਿਤਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ? ਉਪੇਕ੍ਖਾਟ੍ਠਾਨਿਯੇਸੁ ਰੂਪੇਸੁ ਗੇਹਸਿਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਨੇਵ ਸਾਤੰ ਨਾਸਾਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ, ਉਪੇਕ੍ਖਾਟ੍ਠਾਨਿਯੇਸੁ ਸਦ੍ਦੇਸੁ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਟ੍ਠਾਨਿਯੇਸੁ ਗਨ੍ਧੇਸੁ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਟ੍ਠਾਨਿਯੇਸੁ ਰਸੇਸੁ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਟ੍ਠਾਨਿਯੇਸੁ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬੇਸੁ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਾਟ੍ਠਾਨਿਯੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਗੇਹਸਿਤੰ ਚੇਤਸਿਕੰ ਨੇਵ ਸਾਤੰ ਨਾਸਾਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜੰ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖੰ ਵੇਦਯਿਤੰ ਚੇਤੋਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਮਾ ਛ ਗੇਹਸਿਤਾ ਉਪੇਕ੍ਖਾ।

(੧੪) ਛ ਦਿਟ੍ਠਿਯੋ

੯੪੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਛ ਦਿਟ੍ਠਿਯੋ? ''ਅਤ੍ਥਿ ਮੇ ਅਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਵਾ ਅਸ੍ਸ ਸਚ੍ਚਤੋ ਥੇਤਤੋ ਦਿਟ੍ਠਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ''ਨਤ੍ਥਿ ਮੇ ਅਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਵਾ ਅਸ੍ਸ ਸਚ੍ਚਤੋ ਥੇਤਤੋ ਦਿਟ੍ਠਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ''ਅਤ੍ਤਨਾ ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਸਞ੍ਜਾਨਾਮੀ''ਤਿ ਵਾ ਅਸ੍ਸ ਸਚ੍ਚਤੋ ਥੇਤਤੋ ਦਿਟ੍ਠਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ''ਅਤ੍ਤਨਾ ਵਾ ਅਨਤ੍ਤਾਨੰ ਸਞ੍ਜਾਨਾਮੀ''ਤਿ ਵਾ ਅਸ੍ਸ ਸਚ੍ਚਤੋ ਥੇਤਤੋ ਦਿਟ੍ਠਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ''ਅਨਤ੍ਤਨਾ ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਸਞ੍ਜਾਨਾਮੀ''ਤਿ ਵਾ ਅਸ੍ਸ ਸਚ੍ਚਤੋ ਥੇਤਤੋ ਦਿਟ੍ਠਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ; ਅਥ ਵਾ ਪਨਸ੍ਸ ਏਵੰਦਿਟ੍ਠਿ ਹੋਤਿ – ''ਸੋ ਮੇ ਅਯੰ ਅਤ੍ਤਾ ਵਦੋ ਵੇਦੇਯ੍ਯੋ ਤਤ੍ਰ ਤਤ੍ਰ ਦੀਘਰਤ੍ਤੰ ਕਲ੍ਯਾਣਪਾਪਕਾਨੰ ਕਮ੍ਮਾਨੰ ਵਿਪਾਕੰ ਪਚ੍ਚਨੁਭੋਤਿ। ਨ ਸੋ ਜਾਤੋ ਨਾਹੋਸਿ, ਨ ਸੋ ਜਾਤੋ ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਨਿਚ੍ਚੋ ਧੁਵੋ ਸਸ੍ਸਤੋ ਅਵਿਪਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮੋ''ਤਿ ਵਾ ਪਨਸ੍ਸ ਸਚ੍ਚਤੋ ਥੇਤਤੋ ਦਿਟ੍ਠਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਇਮਾ ਛ ਦਿਟ੍ਠਿਯੋ।

ਛਕ੍ਕੰ।

੭. ਸਤ੍ਤਕਨਿਦ੍ਦੇਸੋ

(੧) ਸਤ੍ਤਾਨੁਸਯਾ

੯੪੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਤ੍ਤਾਨੁਸਯਾ? ਕਾਮਰਾਗਾਨੁਸਯੋ, ਪਟਿਘਾਨੁਸਯੋ, ਮਾਨਾਨੁਸਯੋ, ਦਿਟ੍ਠਾਨੁਸਯੋ, ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਨੁਸਯੋ, ਭਵਰਾਗਾਨੁਸਯੋ, ਅਵਿਜ੍ਜਾਨੁਸਯੋ – ਇਮੇ ਸਤ੍ਤ ਅਨੁਸਯਾ।

(੨) ਸਤ੍ਤ ਸਂਯੋਜਨਾਨਿ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਸਤ੍ਤ ਸਂਯੋਜਨਾਨਿ? ਕਾਮਰਾਗਸਂਯੋਜਨਂ, ਪਟਿਘਸਂਯੋਜਨਂ, ਮਾਨਸਂਯੋਜਨਂ, ਦਿਟ੍ਠਿਸਂਯੋਜਨਂ, ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਸਂਯੋਜਨਂ, ਭਵਰਾਗਸਂਯੋਜਨਂ, ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਂਯੋਜਨਂ – ਇਮਾਨਿ ਸਤ੍ਤ ਸਂਯੋਜਨਾਨਿ।

(੩) ਸਤ੍ਤ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਾਨਿ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਸਤ੍ਤ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਾਨਿ? ਕਾਮਰਾਗਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਪਟਿਘਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਮਾਨਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਦਿਟ੍ਠਿਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਭਵਰਾਗਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਅਵਿਜ੍ਜਾਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਂ – ਇਮਾਨਿ ਸਤ੍ਤ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਾਨਿ।

(੪) ਸਤ੍ਤ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਾ

੯੫੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਤ੍ਤ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਾ? ਅਸ੍ਸਦ੍ਧੋ ਹੋਤਿ, ਅਹਿਰਿਕੋ ਹੋਤਿ, ਅਨੋਤ੍ਤਪ੍ਪੀ ਹੋਤਿ, ਅਪ੍ਪਸ੍ਸੁਤੋ ਹੋਤਿ, ਕੁਸੀਤੋ ਹੋਤਿ, ਮੁਟ੍ਠਸ੍ਸਤੀ ਹੋਤਿ, ਦੁਪ੍ਪਞ੍ਞੋ ਹੋਤਿ – ਇਮੇ ਸਤ੍ਤ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਾ।

(੫) ਸਤ੍ਤ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਸਤ੍ਤ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿ? ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੋ, ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਂ, ਕਾਮੇਸੁਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰੋ, ਮੁਸਾਵਾਦੋ, ਪਿਸੁਣਾ ਵਾਚਾ, ਫਰੁਸਾ ਵਾਚਾ, ਸਮ੍ਫਪ੍ਪਲਾਪੋ – ਇਮਾਨਿ ਸਤ੍ਤ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਨਿ।

(੬) ਸਤ੍ਤ ਮਾਨਾ

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਤ੍ਤ ਮਾਨਾ? ਮਾਨੋ, ਅਤਿਮਾਨੋ, ਮਾਨਾਤਿਮਾਨੋ, ਓਮਾਨੋ, ਅਧਿਮਾਨੋ, ਅਸ੍ਮਿਮਾਨੋ, ਮਿਚ੍ਛਾਮਾਨੋ – ਇਮੇ ਸਤ੍ਤ ਮਾਨਾ।

(੭) ਸਤ੍ਤ ਦਿਟ੍ਠਿਯੋ

੯੫੧. (ਕ) ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਤ੍ਤ ਦਿਟ੍ਠਿਯੋ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਸਮਣੋ ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਵਾ ਏਵਂਵਾਦੀ ਹੋਤਿ ਏਵਂਦਿਟ੍ਠਿ – ''ਯਤੋ ਖੋ, ਭੋ, ਅਯਂ ਅਤ੍ਤਾ ਰੂਪੀ ਚਾਤੁਮਹਾਭੂਤਿਕੋ [ਚਾਤੁਮ੍ਮਹਾਭੂਤਿਕੋ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਮਾਤਾਪੇਤ੍ਤਿਕਸਮ੍ਭਵੋ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਉਚ੍ਛਿਜ੍ਜਤਿ ਵਿਨਸ੍ਸਤਿ ਨ ਹੋਤਿ ਪਰਂ ਮਰਣਾ, ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਖੋ ਭੋ, ਅਯਂ ਅਤ੍ਤਾ ਸਮ੍ਮਾ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ। ਇਤ੍ਥੇਕੇ ਸਤੋ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਚ੍ਛੇਦਂ ਵਿਨਾਸਂ ਵਿਭਵਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ।

(ਖ) ਤਮਞ੍ਞੋ ਏਵਮਾਹ – ''ਅਤ੍ਥਿ ਖੋ, ਭੋ, ਏਸੋ ਅਤ੍ਤਾ ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਵਦੇਸਿ। 'ਨੇਸੋ ਨਤ੍ਥੀ'ਤਿ ਵਦਾਮਿ। ਨੋ ਚ ਖੋ, ਭੋ, ਅਯਂ ਅਤ੍ਤਾ ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਸਮ੍ਮਾ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਖੋ ਭੋ ਅਞ੍ਞੋ ਅਤ੍ਤਾ ਦਿਬ੍ਬੋ ਰੂਪੀ ਕਾਮਾਵਚਰੋ ਕਬਲ਼ੀਕਾਰਭਕ੍ਖੋ। ਤਂ ਤ੍ਵਂ ਨ ਜਾਨਾਸਿ ਨ ਪਸ੍ਸਸਿ। ਤਮਹਂ ਜਾਨਾਮਿ ਪਸ੍ਸਾਮਿ। ਸੋ ਖੋ, ਭੋ, ਅਤ੍ਤਾ ਯਤੋ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਉਚ੍ਛਿਜ੍ਜਤਿ ਵਿਨਸ੍ਸਤਿ ਨ ਹੋਤਿ ਪਰਂ ਮਰਣਾ, ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਖੋ, ਭੋ, ਅਯਂ ਅਤ੍ਤਾ ਸਮ੍ਮਾਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ। ਇਤ੍ਥੇਕੇ ਸਤੋ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਚ੍ਛੇਦਂ ਵਿਨਾਸਂ ਵਿਭਵਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ।

(ਗ) ਤਮਞ੍ਞੋ ਏਵਮਾਹ – ''ਅਤ੍ਥਿ ਖੋ, ਭੋ, ਏਸੋ ਅਤ੍ਤਾ ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਵਦੇਸਿ। 'ਨੇਸੋ ਨਤ੍ਥੀ'ਤਿ ਵਦਾਮਿ। ਨੋ ਚ ਖੋ, ਭੋ, ਅਯਂ ਅਤ੍ਤਾ ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਸਮ੍ਮਾ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਖੋ, ਭੋ, ਅਞ੍ਞੋ ਅਤ੍ਤਾ ਦਿਬ੍ਬੋ ਰੂਪੀ ਮਨੋਮਯੋ ਸਬ੍ਬਙ੍ਗਪਚ੍ਚਙ੍ਗੀ ਅਹੀਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੋ। ਤਂ ਤ੍ਵਂ ਨ ਜਾਨਾਸਿ ਨ ਪਸ੍ਸਸਿ। ਤਮਹਂ ਜਾਨਾਮਿ ਪਸ੍ਸਾਮਿ। ਸੋ ਖੋ, ਭੋ, ਅਤ੍ਤਾ ਯਤੋ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਉਚ੍ਛਿਜ੍ਜਤਿ ਵਿਨਸ੍ਸਤਿ ਨ ਹੋਤਿ ਪਰਂ ਮਰਣਾ, ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਖੋ, ਭੋ, ਅਯਂ ਅਤ੍ਤਾ ਸਮ੍ਮਾ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ। ਇਤ੍ਥੇਕੇ ਸਤੋ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਚ੍ਛੇਦਂ ਵਿਨਾਸਂ ਵਿਭਵਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ।

(ਘ) ਤਮਞ੍ਞੋ ਏਵਮਾਹ – ''ਅਤ੍ਥਿ ਖੋ, ਭੋ, ਏਸੋ ਅਤ੍ਤਾ ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਵਦੇਸਿ। 'ਨੇਸੋ ਨਤ੍ਥੀ'ਤਿ ਵਦਾਮਿ। ਨੋ ਚ ਖੋ, ਭੋ, ਅਯਂ ਅਤ੍ਤਾ ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਸਮ੍ਮਾ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਖੋ, ਭੋ, ਅਞ੍ਞੋ ਅਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਸੋ ਰੂਪਸਞ੍ਞਾਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਾ ਪਟਿਘਸਞ੍ਞਾਨਂ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਮਾ ਨਾਨਤ੍ਤਸਞ੍ਞਾਨਂ ਅਮਨਸਿਕਾਰਾ ਅਨਨ੍ਤੋ ਆਕਾਸੋਤਿ ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨੂਪਗੋ। ਤਂ ਤ੍ਵਂ ਨ ਜਾਨਾਸਿ ਨ ਪਸ੍ਸਸਿ। ਤਮਹਂ ਜਾਨਾਮਿ ਪਸ੍ਸਾਮਿ। ਸੋ ਖੋ, ਭੋ, ਅਤ੍ਤਾ ਯਤੋ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਉਚ੍ਛਿਜ੍ਜਤਿ ਵਿਨਸ੍ਸਤਿ ਨ ਹੋਤਿ ਪਰਂ ਮਰਣਾ, ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਖੋ, ਭੋ, ਅਯਂ ਅਤ੍ਤਾ ਸਮ੍ਮਾ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ। ਇਤ੍ਥੇਕੇ ਸਤੋ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਚ੍ਛੇਦਂ ਵਿਨਾਸਂ ਵਿਭਵਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ।

(ਙ) ਤਮਞ੍ਞੋ ਏਵਮਾਹ – ''ਅਤ੍ਥਿ ਖੋ, ਭੋ, ਏਸੋ ਅਤ੍ਤਾ ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਵਦੇਸਿ। 'ਨੇਸੋ ਨਤ੍ਥੀ'ਤਿ ਵਦਾਮਿ। ਨੋ ਚ ਖੋ, ਭੋ, ਅਯਂ ਅਤ੍ਤਾ ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਸਮ੍ਮਾ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਖੋ, ਭੋ, ਅਞ੍ਞੋ ਅਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਸੋ ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਅਨਨ੍ਤਂ ਵਿਞ੍ਞਾਣਨ੍ਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚਾਯਤਨੂਪਗੋ। ਤਂ ਤ੍ਵਂ ਨ ਜਾਨਾਸਿ ਨ ਪਸ੍ਸਸਿ। ਤਮਹਂ ਜਾਨਾਮਿ ਪਸ੍ਸਾਮਿ। ਸੋ ਖੋ, ਭੋ, ਅਤ੍ਤਾ ਯਤੋ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਉਚ੍ਛਿਜ੍ਜਤਿ ਵਿਨਸ੍ਸਤਿ ਨ ਹੋਤਿ ਪਰਂ ਮਰਣਾ, ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਖੋ, ਭੋ, ਅਯਂ ਅਤ੍ਤਾ ਸਮ੍ਮਾ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ। ਇਤ੍ਥੇਕੇ ਸਤੋ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਚ੍ਛੇਦਂ ਵਿਨਾਸਂ ਵਿਭਵਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ।

(ਚ) ਤਮਞ੍ਞੋ ਏਵਮਾਹ – ''ਅਤ੍ਥਿ ਖੋ, ਭੋ, ਏਸੋ ਅਤ੍ਤਾ ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਵਦੇਸਿ। 'ਨੇਸੋ ਨਤ੍ਥੀ'ਤਿ ਵਦਾਮਿ। ਨੋ ਚ ਖੋ, ਭੋ, ਅਯਂ ਅਤ੍ਤਾ ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਸਮ੍ਮਾ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਖੋ, ਭੋ, ਅਞ੍ਞੋ ਅਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਸੋ ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨਤ੍ਥਿ ਕਿਞ੍ਚੀਤਿ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨੂਪਗੋ। ਤਂ ਤ੍ਵਂ ਨ ਜਾਨਾਸਿ ਨ ਪਸ੍ਸਸਿ। ਤਮਹਂ ਜਾਨਾਮਿ ਪਸ੍ਸਾਮਿ। ਸੋ ਖੋ, ਭੋ, ਅਤ੍ਤਾ ਯਤੋ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਉਚ੍ਛਿਜ੍ਜਤਿ ਵਿਨਸ੍ਸਤਿ ਨ ਹੋਤਿ ਪਰਂ ਮਰਣਾ, ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਖੋ, ਭੋ, ਅਯਂ ਅਤ੍ਤਾ ਸਮ੍ਮਾ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ। ਇਤ੍ਥੇਕੇ ਸਤੋ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਚ੍ਛੇਦਂ ਵਿਨਾਸਂ ਵਿਭਵਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ।

(ਛ) ਤਮਞ੍ਞੋ ਏਵਮਾਹ – ''ਅਤ੍ਥਿ ਖੋ ਪਨ ਏਸੋ ਅਤ੍ਤਾ ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਵਦੇਸਿ। 'ਨੇਸੋ ਨਤ੍ਥੀ'ਤਿ ਵਦਾਮਿ। ਨੋ ਚ ਖੋ, ਭੋ, ਅਯਂ ਅਤ੍ਤਾ ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਸਮ੍ਮਾ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਖੋ, ਭੋ, ਅਞ੍ਞੋ ਅਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਸੋ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨੂਪਗੋ। ਤਂ ਤ੍ਵਂ ਨ ਜਾਨਾਸਿ ਨ ਪਸ੍ਸਸਿ। ਤਮਹਂ ਜਾਨਾਮਿ ਪਸ੍ਸਾਮਿ। ਸੋ ਖੋ, ਭੋ, ਅਤ੍ਤਾ ਯਤੋ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਉਚ੍ਛਿਜ੍ਜਤਿ ਵਿਨਸ੍ਸਤਿ ਨ ਹੋਤਿ ਪਰਂ ਮਰਣਾ, ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਖੋ, ਭੋ, ਅਯਂ ਅਤ੍ਤਾ ਸਮ੍ਮਾ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ। ਇਤ੍ਥੇਕੇ ਸਤੋ ਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਚ੍ਛੇਦਂ ਵਿਨਾਸਂ ਵਿਭਵਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ। ਇਮਾ ਸਤ੍ਤ ਦਿਟ੍ਠਿਯੋ।

ਸਤ੍ਤਕਂ।

੮. ਅਟ੍ਠਕਨਿਦ੍ਦੇਸੋ

(੧) ਅਟ੍ਠ ਕਿਲੇਸਵਤ੍ਥੂਨਿ

੯੫੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਅਟ੍ਠ ਕਿਲੇਸਵਤ੍ਥੂਨਿ? ਲੋਭੋ, ਦੋਸੋ, ਮੋਹੋ, ਮਾਨੋ, ਦਿਟ੍ਠਿ, ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ, ਥਿਨਂ, ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਂ – ਇਮਾਨਿ ਅਟ੍ਠ ਕਿਲੇਸਵਤ੍ਥੂਨਿ।

(੨) ਅਟ੍ਠ ਕੁਸੀਤਵਤ੍ਥੂਨਿ

੯੫੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਅਟ੍ਠ ਕੁਸੀਤਵਤ੍ਥੂਨਿ?

(ਕ) ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਏਵਂ ਹੋਤਿ – ''ਕਮ੍ਮਂ ਖੋ ਮੇ ਕਾਤਬ੍ਬਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਕਮ੍ਮਂ ਖੋ ਪਨ ਮੇ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕਾਯੋ ਕਿਲਮਿਸ੍ਸਤਿ। ਹਨ੍ਦਾਹਂ ਨਿਪਜ੍ਜਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ; ਨ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਿਯਾ, ਅਨਧਿਗਤਸ੍ਸ ਅਧਿਗਮਾਯ, ਅਸਚ੍ਛਿਕਤਸ੍ਸ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ। ਇਦਂ ਪਠਮਂ ਕੁਸੀਤਵਤ੍ਥੁ।

(ਖ) ਪੁਨ ਚਪਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਏਵਂ ਹੋਤਿ – ''ਅਹਂ ਖੋ ਕਮ੍ਮਂ ਅਕਾਸਿਂ। ਕਮ੍ਮਂ ਖੋ ਪਨ ਮੇ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕਾਯੋ ਕਿਲਨ੍ਤੋ। ਹਨ੍ਦਾਹਂ ਨਿਪਜ੍ਜਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ; ਨ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਿਯਾ, ਅਨਧਿਗਤਸ੍ਸ ਅਧਿਗਮਾਯ, ਅਸਚ੍ਛਿਕਤਸ੍ਸ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ। ਇਦਂ ਦੁਤਿਯਂ ਕੁਸੀਤਵਤ੍ਥੁ।

(ਗ) ਪੁਨ ਚਪਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਮਗ੍ਗੋ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਏਵਂ ਹੋਤਿ – ''ਮਗ੍ਗੋ ਖੋ ਮੇ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਮਗ੍ਗਂ ਖੋ ਪਨ ਮੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕਾਯੋ ਕਿਲਮਿਸ੍ਸਤਿ। ਹਨ੍ਦਾਹਂ ਨਿਪਜ੍ਜਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ; ਨ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਿਯਾ, ਅਨਧਿਗਤਸ੍ਸ ਅਧਿਗਮਾਯ, ਅਸਚ੍ਛਿਕਤਸ੍ਸ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ। ਇਦਂ ਤਤਿਯਂ ਕੁਸੀਤਵਤ੍ਥੁ।

(ਘ) ਪੁਨ ਚਪਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਮਗ੍ਗੋ ਗਤੋ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਏਵਂ ਹੋਤਿ – ''ਅਹਂ ਖੋ ਮਗ੍ਗਂ ਅਗਮਾਸਿਂ। ਮਗ੍ਗਂ ਖੋ ਪਨ ਮੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕਾਯੋ ਕਿਲਨ੍ਤੋ। ਹਨ੍ਦਾਹਂ ਨਿਪਜ੍ਜਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ ; ਨ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਿਯਾ, ਅਨਧਿਗਤਸ੍ਸ ਅਧਿਗਮਾਯ, ਅਸਚ੍ਛਿਕਤਸ੍ਸ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ। ਇਦਂ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਕੁਸੀਤਵਤ੍ਥੁ।

(ਙ) ਪੁਨ ਚਪਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਾਮਂ ਵਾ ਨਿਗਮਂ ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ ਨ ਲਭਤਿ ਲੂਖਸ੍ਸ ਵਾ ਪਣੀਤਸ੍ਸ ਵਾ ਭੋਜਨਸ੍ਸ ਯਾਵਦਤ੍ਥਂ ਪਾਰਿਪੂਰਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਏਵਂ ਹੋਤਿ – ''ਅਹਂ ਖੋ ਗਾਮਂ ਵਾ ਨਿਗਮਂ ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ ਨਾਲਤ੍ਥਂ ਲੂਖਸ੍ਸ ਵਾ ਪਣੀਤਸ੍ਸ ਵਾ ਭੋਜਨਸ੍ਸ ਯਾਵਦਤ੍ਥਂ ਪਾਰਿਪੂਰਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਕਾਯੋ ਕਿਲਨ੍ਤੋ ਅਕਮ੍ਮਞ੍ਞੋ। ਹਨ੍ਦਾਹਂ ਨਿਪਜ੍ਜਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ; ਨ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਿਯਾ, ਅਨਧਿਗਤਸ੍ਸ ਅਧਿਗਮਾਯ, ਅਸਚ੍ਛਿਕਤਸ੍ਸ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ। ਇਦਂ ਪਞ੍ਚਮਂ ਕੁਸੀਤਵਤ੍ਥੁ।

(ਚ) ਪੁਨ ਚਪਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਾਮਂ ਵਾ ਨਿਗਮਂ ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ ਲਭਤਿ ਲੂਖਸ੍ਸ ਵਾ ਪਣੀਤਸ੍ਸ ਵਾ ਭੋਜਨਸ੍ਸ ਯਾਵਦਤ੍ਥਂ ਪਾਰਿਪੂਰਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਏਵਂ ਹੋਤਿ – ''ਅਹਂ ਖੋ ਗਾਮਂ ਵਾ ਨਿਗਮਂ ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ ਅਲਤ੍ਥਂ ਲੂਖਸ੍ਸ ਵਾ ਪਣੀਤਸ੍ਸ ਵਾ ਭੋਜਨਸ੍ਸ ਯਾਵਦਤ੍ਥਂ ਪਾਰਿਪੂਰਿਂ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਕਾਯੋ ਕਿਲਨ੍ਤੋ ਅਕਮ੍ਮਞ੍ਞੋ ਮਾਸਾਚਿਤਂ ਮਞ੍ਞੇ। ਹਨ੍ਦਾਹਂ ਨਿਪਜ੍ਜਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ; ਨ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਿਯਾ, ਅਨਧਿਗਤਸ੍ਸ ਅਧਿਗਮਾਯ, ਅਸਚ੍ਛਿਕਤਸ੍ਸ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ। ਇਦਂ ਛਟ੍ਠਂ ਕੁਸੀਤਵਤ੍ਥੁ।

(ਛ) ਪੁਨ ਚਪਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੋ ਆਬਾਧੋ। ਤਸ੍ਸ ਏਵਂ ਹੋਤਿ – ''ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਖੋ ਮੇ ਅਯਂ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੋ ਆਬਾਧੋ। ਅਤ੍ਥਿ ਕਪ੍ਪੋ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤੁਂ । ਹਨ੍ਦਾਹਂ ਨਿਪਜ੍ਜਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ; ਨ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਿਯਾ, ਅਨਧਿਗਤਸ੍ਸ ਅਧਿਗਮਾਯ, ਅਸਚ੍ਛਿਕਤਸ੍ਸ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ। ਇਦਂ ਸਤ੍ਤਮਂ ਕੁਸੀਤਵਤ੍ਥੁ।

(ਜ) ਪੁਨ ਚਪਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਿਲਾਨਾ ਵੁਟ੍ਠਿਤੋ [ਗਿਲਾਨਵੁਟ੍ਠਿਤੋ (ਸਦ੍ਦਨੀਭਿ) ਅਂ॰ ਨਿਂ॰ ੬.੧੬ ਪਾਲ਼ਿਯਾ ਟੀਕਾ ਪਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬਾ] ਹੋਤਿ ਅਚਿਰਵੁਟ੍ਠਿਤੋ ਗੇਲਞ੍ਞਾ। ਤਸ੍ਸ ਏਵਂ ਹੋਤਿ – ''ਅਹਂ ਖੋ ਗਿਲਾਨਾ ਵੁਟ੍ਠਿਤੋ ਅਚਿਰਵੁਟ੍ਠਿਤੋ ਗੇਲਞ੍ਞਾ। ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਕਾਯੋ ਦੁਬ੍ਬਲੋ ਅਕਮ੍ਮਞ੍ਞੋ। ਹਨ੍ਦਾਹਂ ਨਿਪਜ੍ਜਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ; ਨ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਿਯਾ, ਅਨਧਿਗਤਸ੍ਸ ਅਧਿਗਮਾਯ, ਅਸਚ੍ਛਿਕਤਸ੍ਸ ਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਾਯ। ਇਦਂ ਅਟ੍ਠਮਂ ਕੁਸੀਤਵਤ੍ਥੁ। ਇਮਾਨਿ ਅਟ੍ਠ ਕੁਸੀਤਵਤ੍ਥੂਨਿ।

(੩) ਅਟ੍ਠਸੁ ਲੋਕਧਮ੍ਮੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਘਾਤੋ

੯੫੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇਸੁ ਅਟ੍ਠਸੁ ਲੋਕਧਮ੍ਮੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਘਾਤੋ? ਲਾਭੇ ਸਾਰਾਗੋ, ਅਲਾਭੇ ਪਟਿਵਿਰੋਧੋ, ਯਸੇ ਸਾਰਾਗੋ, ਅਯਸੇ ਪਟਿਵਿਰੋਧੋ, ਪਸੰਸਾਯ ਸਾਰਾਗੋ, ਨਿਨ੍ਦਾਯ ਪਟਿਵਿਰੋਧੋ, ਸੁਖੇ ਸਾਰਾਗੋ, ਦੁਕ੍ਖੇ ਪਟਿਵਿਰੋਧੋ – ਇਮੇਸੁ ਅਟ੍ਠਸੁ ਲੋਕਧਮ੍ਮੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਘਾਤੋ।

(੪) ਅਟ੍ਠਅਨਰਿਯਵੋਹਾਰਾ

੯੫੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਟ੍ਠ ਅਨਰਿਯਵੋਹਾਰਾ? ਅਦਿਟ੍ਠੇ ਦਿਟ੍ਠਵਾਦਿਤਾ, ਅਸ੍ਸੁਤੇ ਸੁਤਵਾਦਿਤਾ, ਅਮੁਤੇ ਮੁਤਵਾਦਿਤਾ, ਅਵਿਞ੍ਞਾਤੇ ਵਿਞ੍ਞਾਤਵਾਦਿਤਾ, ਦਿਟ੍ਠੇ ਅਦਿਟ੍ਠਵਾਦਿਤਾ, ਸੁਤੇ ਅਸ੍ਸੁਤਵਾਦਿਤਾ, ਮੁਤੇ ਅਮੁਤਵਾਦਿਤਾ, ਵਿਞ੍ਞਾਤੇ ਅਵਿਞ੍ਞਾਤਵਾਦਿਤਾ – ਇਮੇ ਅਟ੍ਠ ਅਨਰਿਯਵੋਹਾਰਾ।

(੫) ਅਟ੍ਠ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਤਾ

੯੫੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਟ੍ਠ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਤਾ? ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਮਿਚ੍ਛਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ, ਮਿਚ੍ਛਾਵਾਚਾ, ਮਿਚ੍ਛਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਮਿਚ੍ਛਾਆਜੀਵੋ, ਮਿਚ੍ਛਾਵਾਯਾਮੋ, ਮਿਚ੍ਛਾਸਤਿ, ਮਿਚ੍ਛਾਸਮਾਧਿ – ਇਮੇ ਅਟ੍ਠ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਤਾ।

(੬) ਅਟ੍ਠ ਪੁਰਿਸਦੋਸਾ

੯੫੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਟ੍ਠ ਪੁਰਿਸਦੋਸਾ? (ਕ) ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਦਿਯਮਾਨੋ [ਚੋਦਿਯਮਾਨੇ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰) ਅ॰ ਨਿ॰ ੮.੧੪] ''ਨ ਸਰਾਮਿ ਨ ਸਰਾਮੀ''ਤਿ ਅਸ੍ਸਤਿਯਾਵ ਨਿਬ੍ਬੇਠੇਤਿ। ਅਯਂ ਪਠਮੋ ਪੁਰਿਸਦੋਸੋ।

(ਖ) ਪੁਨ ਚਪਰਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਦਿਯਮਾਨੋ ਚੋਦਕਂਯੇਵ ਪਟਿਪ੍ਫਰਤਿ – ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਤੁਯ੍ਹਂ ਬਾਲਸ੍ਸ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਣਿਤੇਨ! ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਨਾਮ ਮਂ ਭਣਿਤਬ੍ਬਂ ਮਞ੍ਞਸੀ''ਤਿ! ਅਯਂ ਦੁਤਿਯੋ ਪੁਰਿਸਦੋਸੋ।

(ਗ) ਪੁਨ ਚਪਰਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਦਿਯਮਾਨੋ ਚੋਦਕਂਯੇਵ [ਚੋਦਕਸ੍ਸੇਵ (ਸ੍ਯਾ॰) ਅ॰ ਨਿ॰ ੮.੧੪] ਪਚ੍ਚਾਰੋਪੇਤਿ – ''ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਖੋਸਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ। ਤ੍ਵਂ ਤਾਵ ਪਠਮਂ ਪਟਿਕਰੋਹੀ''ਤਿ। ਅਯਂ ਤਤਿਯੋ ਪੁਰਿਸਦੋਸੋ।

(ਘ) ਪੁਨ ਚਪਰਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਦਿਯਮਾਨੋ ਅਞ੍ਞੇਨਾਞ੍ਞਂ ਪਟਿਚਰਤਿ, ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਕਥਂ ਅਪਨਾਮੇਤਿ, ਕੋਪਞ੍ਚ ਦੋਸਞ੍ਚ ਅਪ੍ਪਚ੍ਚਯਞ੍ਚ ਪਾਤੁਕਰੋਤਿ। ਅਯਂ ਚਤੁਤ੍ਥੋ ਪੁਰਿਸਦੋਸੋ।

(ਙ) ਪੁਨ ਚਪਰਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਦਿਯਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਬਾਹਾਵਿਕ੍ਖੇਪਕਂ ਭਣਤਿ। ਅਯਂ ਪਞ੍ਚਮੋ ਪੁਰਿਸਦੋਸੋ।

(ਚ) ਪੁਨ ਚਪਰਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਦਿਯਮਾਨੋ ਅਨਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਂ, ਅਨਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਚੋਦਕਂ, ਸਾਪਤ੍ਤਿਕੋਵ [ਆਪਤ੍ਤਿਕੋਵ (ਕ॰) ਅ॰ ਨਿ॰ ੮.੧੪] ਯੇਨਕਾਮਂ ਪਕ੍ਕਮਤਿ। ਅਯਂ ਛਟ੍ਠੋ ਪੁਰਿਸਦੋਸੋ।

(ਛ) ਪੁਨ ਚਪਰਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਦਿਯਮਾਨੋ ''ਨੇਵਾਹਂ ਆਪਨ੍ਨੋਮ੍ਹਿ, ਨ ਪਨਾਹਂ ਅਨਾਪਨ੍ਨੋਮ੍ਹੀ''ਤਿ ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਵਿਹੇਸੇਤਿ। ਅਯਂ ਸਤ੍ਤਮੋ ਪੁਰਿਸਦੋਸੋ।

(ਜ) ਪੁਨ ਚਪਰੰ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਦਿਯਮਾਨੋ ਏਵਮਾਹ – ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਤੁਮ੍ਹੇ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਅਤਿਬਾਲ਼੍ਹੰ ਮਯਿ ਬ੍ਯਾਵਟਾ। ਇਦਾਨਾਹਂ ਸਿਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਯ ਹੀਨਾਯਾਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਸਿਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਯ ਹੀਨਾਯਾਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ – ''ਇਦਾਨਿ ਖੋ ਤੁਮ੍ਹੇ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਮਨਾ ਹੋਥਾ''ਤਿ। ਅਯਂ ਅਟ੍ਠਮੋ ਪੁਰਿਸਦੋਸੋ। ਇਮੇ ਅਟ੍ਠ ਪੁਰਿਸਦੋਸਾ।

(੭) ਅਟ੍ਠ ਅਸਞ੍ਞੀਵਾਦਾ

੯੫੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਟ੍ਠ ਅਸਞ੍ਞੀਵਾਦਾ? ''ਰੂਪੀ ਅਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ ਅਰੋਗੋ ਪਰਂ ਮਰਣਾ''ਤਿ – ਅਸਞ੍ਞੀਤਿ ਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ; ਅਰੂਪੀ ਅਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਰੂਪੀ ਚ ਅਰੂਪੀ ਚ...ਪੇ॰... ਨੇਵਰੂਪੀਨਾਰੂਪੀ...ਪੇ॰... ''ਅਨ੍ਤਵਾ ਅਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ ਅਰੋਗੋ ਪਰਂ ਮਰਣਾ''ਤਿ – ਅਸਞ੍ਞੀਤਿ ਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ; ''ਅਨਨ੍ਤਵਾ ਅਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ ਅਰੋਗੋ ਪਰਂ ਮਰਣਾ''ਤਿ – ਅਸਞ੍ਞੀਤਿ ਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ; ''ਅਨ੍ਤਵਾ ਚ ਅਨਨ੍ਤਵਾ ਚ ਅਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ ਅਰੋਗੋ ਪਰਂ ਮਰਣਾ''ਤਿ – ਅਸਞ੍ਞੀਤਿ ਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ; ''ਨੇਵਨ੍ਤਵਾ ਨਾਨਨ੍ਤਵਾ ਅਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ ਅਰੋਗੋ ਪਰਂ ਮਰਣਾ''ਤਿ – ਅਸਞ੍ਞੀਤਿ ਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ। ਇਮੇ ਅਟ੍ਠ ਅਸਞ੍ਞੀਵਾਦਾ।

(੮) ਅਟ੍ਠ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀਵਾਦਾ

੯੫੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਟ੍ਠ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀਵਾਦਾ? ''ਰੂਪੀ ਅਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ ਅਰੋਗੋ ਪਰਂ ਮਰਣਾ''ਤਿ – ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀਤਿ ਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ; ''ਅਰੂਪੀ ਅਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ ਅਰੋਗੋ ਪਰਂ ਮਰਣਾ''ਤਿ – ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀਤਿ ਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ; ''ਰੂਪੀ ਚ ਅਰੂਪੀ ਚ ਅਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ ਅਰੋਗੋ ਪਰਂ ਮਰਣਾ''ਤਿ – ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀਤਿ ਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ; ''ਨੇਵਰੂਪੀਨਾਰੂਪੀ ਅਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ ਅਰੋਗੋ ਪਰਂ ਮਰਣਾ''ਤਿ – ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀਤਿ ਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ; ''ਅਨ੍ਤਵਾ ਅਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ ਅਰੋਗੋ ਪਰਂ ਮਰਣਾ''ਤਿ – ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀਤਿ ਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ; ''ਅਨਨ੍ਤਵਾ ਅਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ ਅਰੋਗੋ ਪਰਂ ਮਰਣਾ''ਤਿ – ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀਤਿ ਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ; ''ਅਨ੍ਤਵਾ ਚ ਅਨਨ੍ਤਵਾ ਚ ਅਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ ਅਰੋਗੋ ਪਰਂ ਮਰਣਾ''ਤਿ – ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀਤਿ ਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ; ''ਨੇਵਨ੍ਤਵਾ ਨਾਨਨ੍ਤਵਾ ਅਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ ਅਰੋਗੋ ਪਰਂ ਮਰਣਾ''ਤਿ – ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀਤਿ ਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਨ੍ਤਿ। ਇਮੇ ਅਟ੍ਠ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀਵਾਦਾ।

ਅਟ੍ਠਕਂ।

੯. ਨਵਕਨਿਦ੍ਦੇਸੋ

(੧) ਨਵ ਆਘਾਤਵਤ੍ਥੂਨਿ

੯੬੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਨਵ ਆਘਾਤਵਤ੍ਥੂਨਿ? ''ਅਨਤ੍ਥਂ ਮੇ ਅਚਰੀ''ਤਿ ਆਘਾਤੋ ਜਾਯਤਿ ; ''ਅਨਤ੍ਥਂ ਮੇ ਚਰਤੀ''ਤਿ ਆਘਾਤੋ ਜਾਯਤਿ; ''ਅਨਤ੍ਥਂ ਮੇ ਚਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਆਘਾਤੋ ਜਾਯਤਿ; ''ਪਿਯਸ੍ਸ ਮੇ ਮਨਾਪਸ੍ਸ ਅਨਤ੍ਥਂ ਅਚਰਿ''...ਪੇ॰... ਅਨਤ੍ਥਂ ਚਰਤਿ...ਪੇ॰... ਅਨਤ੍ਥਂ ਚਰਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਆਘਾਤੋ ਜਾਯਤਿ; ਅਪ੍ਪਿਯਸ੍ਸ ਮੇ ਅਮਨਾਪਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਂ ਅਚਰਿ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਂ ਚਰਤਿ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਂ ਚਰਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਆਘਾਤੋ ਜਾਯਤਿ। ਇਮਾਨਿ ਨਵ ਆਘਾਤਵਤ੍ਥੂਨਿ।

(੨) ਨਵ ਪੁਰਿਸਮਲਾਨਿ

੯੬੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਨਵ ਪੁਰਿਸਮਲਾਨਿ? ਕੋਧੋ, ਮਕ੍ਖੋ, ਇਸ੍ਸਾ, ਮਚ੍ਛਰਿਯਂ, ਮਾਯਾ, ਸਾਠੇਯ੍ਯਂ, ਮੁਸਾਵਾਦੋ, ਪਾਪਿਚ੍ਛਤਾ, ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਮਾਨਿ ਨਵ ਪੁਰਿਸਮਲਾਨਿ।

(੩) ਨਵਵਿਧਾ ਮਾਨਾ

੯੬੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਨਵ਼ਵ਼ਿਧਾ ਮਾਨਾ? ''ਸੇਯ਼ਜਸ੍ਸ ਸੇਯ਼ਜੋਹਮਸ੍ਮੀ''ਤਿ ਮਾਨੋ, ''ਸੇਯ਼ਜਸ੍ਸ ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਮੀ''ਤਿ ਮਾਨੋ, ''ਸੇਯ਼ਜਸ੍ਸ ਹੀਨੋਹਮਸ੍ਮੀ''ਤਿ ਮਾਨੋ, ''ਸਦਿਸਸ੍ਸ ਸੇਯ਼ਜੋਹਮਸ੍ਮੀ''ਤਿ ਮਾਨੋ, ''ਸਦਿਸਸ੍ਸ ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਮੀ''ਤਿ ਮਾਨੋ, ''ਸਦਿਸਸ੍ਸ ਹੀਨੋਹਮਸ੍ਮੀ''ਤਿ ਮਾਨੋ, ''ਹੀਨਸ੍ਸ ਸੇਯ਼ਜੋਹਮਸ੍ਮੀ''ਤਿ ਮਾਨੋ, ''ਹੀਨਸ੍ਸ ਸਦਿਸੋਹਮਸ੍ਮੀ''ਤਿ ਮਾਨੋ, ''ਹੀਨਸ੍ਸ ਹੀਨੋਹਮਸ੍ਮੀ''ਤਿ ਮਾਨੋ – ਇਮੇ ਨਵ਼ਵ਼ਿਧਾ ਮਾਨਾ।

(੪) ਨਵ਼ ਤਣ੍ਹਾਮੂਲਕਾ ਧਮ੍ਮਾ

੯੬੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਨਵ਼ ਤਣ੍ਹਾਮੂਲਕਾ ਧਮ੍ਮਾ? ਤਣ੍ਹਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਪਰਿਯੇਸਨਾ, ਪਰਿਯੇਸਨਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਲਾਭੋ, ਲਾਭਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਵ਼ਿਨਿਚ੍ਛਯੋ, ਵ਼ਿਨਿਚ੍ਛਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਛਨ੍ਦਰਾਗੋ, ਛਨ੍ਦਰਾਗਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਅਜ੍ਝੋਸਾਨਂ, ਅਜ੍ਝੋਸਾਨਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਪਰਿਗ੍ਗਹੋ, ਪਰਿਗ੍ਗਹਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਮਚ੍ਛਰਿਯਂ, ਮਚ੍ਛਰਿਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਆਰਕ੍ਖੋ, ਆਰਕ੍ਖਾਧਿਕਰਣਂ ਦਣ੍ਡਾਦਾਨ-ਸਤ੍ਥਾਦਾਨ-ਕਲਹ-ਵ਼ਿਗ੍ਗਹਵ਼ਿਵ਼ਾਦ-ਤੁਵ਼ਂਤੁਵ਼ਂ-ਪੇਸੁਞ੍ਞ-ਮੁਸਾਵ਼ਾਦਾ ਅਨੇਕੇ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸਮ੍ਭਵ਼ਨ੍ਤਿ – ਇਮੇ ਨਵ਼ ਤਣ੍ਹਾਮੂਲਕਾ ਧਮ੍ਮਾ।

(੫) ਨਵ਼ ਇਞ੍ਜਿਤਾਨਿ

੯੬੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਨਵ਼ ਇਞ੍ਜਿਤਾਨਿ? ''ਅਸ੍ਮੀ''ਤਿ ਇਞ੍ਜਿਤਮੇਤਂ, ''ਅਹਮਸ੍ਮੀ''ਤਿ ਇਞ੍ਜਿਤਮੇਤਂ , ''ਅਯਮਹਮਸ੍ਮੀ''ਤਿ ਇਞ੍ਜਿਤਮੇਤਂ ''ਭਵ਼ਿਸ੍ਸ''ਨ੍ਤਿ ਇਞ੍ਜਿਤਮੇਤਂ, ''ਰੂਪੀ ਭਵ਼ਿਸ੍ਸ''ਨ੍ਤਿ ਇਞ੍ਜਿਤਮੇਤਂ, ''ਅਰੂਪੀ ਭਵ਼ਿਸ੍ਸ''ਨ੍ਤਿ ਇਞ੍ਜਿਤਮੇਤਂ, ''ਸਞ੍ਞੀ ਭਵ਼ਿਸ੍ਸ''ਨ੍ਤਿ ਇਞ੍ਜਿਤਮੇਤਂ, ''ਅਸਞ੍ਞੀ ਭਵ਼ਿਸ੍ਸ''ਨ੍ਤਿ ਇਞ੍ਜਿਤਮੇਤਂ, ''ਨੇਵ਼ਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਭਵ਼ਿਸ੍ਸ''ਨ੍ਤਿ ਇਞ੍ਜਿਤਮੇਤਂ – ਇਮਾਨਿ ਨਵ਼ ਇਞ੍ਜਿਤਾਨਿ।

(੬-੯) ਨਵ਼ ਮਞ੍ਞਿਤਾਦੀਨਿ

੯੬੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਨਵ਼ ਮਞ੍ਞਿਤਾਨਿ... ਨਵ਼ ਫਨ੍ਦਿਤਾਨਿ... ਨਵ਼ ਪਪਞ੍ਚਿਤਾਨਿ... ਨਵ਼ ਸਙ੍ਖਤਾਨਿ? ''ਅਸ੍ਮੀ''ਤਿ ਸਙ੍ਖਤਮੇਤਂ, ''ਅਹਮਸ੍ਮੀ''ਤਿ ਸਙ੍ਖਤਮੇਤਂ , ''ਅਯਮਹਮਸ੍ਮੀ''ਤਿ ਸਙ੍ਖਤਮੇਤਂ, ''ਭਵ਼ਿਸ੍ਸ''ਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਤਮੇਤਂ, ''ਰੂਪੀ ਭਵ਼ਿਸ੍ਸ''ਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਤਮੇਤਂ, ''ਅਰੂਪੀ ਭਵ਼ਿਸ੍ਸ''ਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਤਮੇਤਂ, ''ਸਞ੍ਞੀ ਭਵ਼ਿਸ੍ਸ''ਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਤਮੇਤਂ , ''ਅਸਞ੍ਞੀ ਭਵ਼ਿਸ੍ਸ''ਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਤਮੇਤਂ, ''ਨੇਵ਼ਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਭਵ਼ਿਸ੍ਸ''ਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਤਮੇਤਂ – ਇਮਾਨਿ ਨਵ਼ ਸਙ੍ਖਤਾਨਿ।

ਨਵ਼ਕਂ।

੧੦. ਦਸਕਨਿਦ੍ਦੇਸੋ

(੧) ਦਸ ਕਿਲੇਸਵ਼ਤ੍ਥੂਨਿ

੯੬੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਦਸ ਕਿਲੇਸਵ਼ਤ੍ਥੂਨਿ? ਲੋਭੋ, ਦੋਸੋ, ਮੋਹੋ, ਮਾਨੋ, ਦਿਟ੍ਠਿ, ਵ਼ਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ, ਥਿਨਂ, ਉਦ੍ਧਚ੍ਚਂ, ਅਹਿਰਿਕਂ, ਅਨੋਤ੍ਤਪ੍ਪਂ – ਇਮਾਨਿ ਦਸ ਕਿਲੇਸਵ਼ਤ੍ਥੂਨਿ।

(੨) ਦਸ ਆਘਾਤਵ਼ਤ੍ਥੂਨਿ

੯੬੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਦਸ ਆਘਾਤਵ਼ਤ੍ਥੂਨਿ? ''ਅਨਤ੍ਥਂ ਮੇ ਅਚਰੀ''ਤਿ ਆਘਾਤੋ ਜਾਯਤਿ, ''ਅਨਤ੍ਥਂ ਮੇ ਚਰਤੀ''ਤਿ ਆਘਾਤੋ ਜਾਯਤਿ, ''ਅਨਤ੍ਥਂ ਮੇ ਚਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਆਘਾਤੋ ਜਾਯਤਿ, ''ਪਿਯਸ੍ਸ ਮੇ ਮਨਾਪਸ੍ਸ ਅਨਤ੍ਥਂ ਅਚਰਿ''...ਪੇ॰... ਅਨਤ੍ਥਂ ਚਰਤਿ...ਪੇ॰...

ਅਨਤ੍ਥਂ ਚਰਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਆਘਾਤੋ ਜਾਯਤਿ, ਅਪ੍ਪਿਯਸ੍ਸ ਮੇ ਅਮਨਾਪਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਂ ਅਚਰਿ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਂ ਚਰਤਿ...ਪੇ॰... ਅਤ੍ਥਂ ਚਰਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਆਘਾਤੋ ਜਾਯਤਿ, ਅਟ੍ਠਾਨੇ ਵਾ ਪਨ ਆਘਾਤੋ ਜਾਯਤਿ – ਇਮਾਨਿ ਦਸ ਆਘਾਤਵਤ੍ਥੂਨਿ।

(੩) ਦਸ ਅਕੁਸਲਕਮ੍ਮਪਥਾ

੯੬੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਦਸ ਅਕੁਸਲਕਮ੍ਮਪਥਾ? ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੋ, ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਂ, ਕਾਮੇਸੁਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰੋ, ਮੁਸਾਵਾਦੋ, ਪਿਸੁਣਾ ਵਾਚਾ, ਫਰੁਸਾ ਵਾਚਾ, ਸਮ੍ਫਪ੍ਪਲਾਪੋ, ਅਭਿਜ੍ਝਾ, ਬ੍ਯਾਪਾਦੋ, ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ – ਇਮੇ ਦਸ ਅਕੁਸਲਕਮ੍ਮਪਥਾ।

(੪) ਦਸ ਸਂਯੋਜਨਾਨਿ

੯੬੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਦਸ ਸਂਯੋਜਨਾਨਿ? ਕਾਮਰਾਗਸਂਯੋਜਨਂ, ਪਟਿਘਸਂਯੋਜਨਂ , ਮਾਨਸਂਯੋਜਨਂ, ਦਿਟ੍ਠਿਸਂਯੋਜਨਂ, ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਸਂਯੋਜਨਂ, ਸੀਲਬ੍ਬਤਪਰਾਮਾਸਸਂਯੋਜਨਂ, ਭਵਰਾਗਸਂਯੋਜਨਂ, ਇਸ੍ਸਾਸਂਯੋਜਨਂ, ਮਚ੍ਛਰਿਯਸਂਯੋਜਨਂ, ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਂਯੋਜਨਂ – ਇਮਾਨਿ ਦਸ ਸਂਯੋਜਨਾਨਿ।

(੫) ਦਸ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਤਾ

੯੭੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਦਸ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਤਾ? ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ, ਮਿਚ੍ਛਾਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ, ਮਿਚ੍ਛਾਵਾਚਾ, ਮਿਚ੍ਛਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਮਿਚ੍ਛਾਆਜੀਵੋ, ਮਿਚ੍ਛਾਵਾਯਾਮੋ, ਮਿਚ੍ਛਾਸਤਿ, ਮਿਚ੍ਛਾਸਮਾਧਿ , ਮਿਚ੍ਛਾਞਾਣਂ, ਮਿਚ੍ਛਾਵਿਮੁਤ੍ਤਿ – ਇਮੇ ਦਸ ਮਿਚ੍ਛਤ੍ਤਾ।

(੬) ਦਸਵਤ੍ਥੁਕਾ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ

੯੭੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਦਸਵਤ੍ਥੁਕਾ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ? ਨਤ੍ਥਿ ਦਿਨ੍ਨਂ, ਨਤ੍ਥਿ ਯਿਟ੍ਠਂ, ਨਤ੍ਥਿ ਹੁਤਂ, ਨਤ੍ਥਿ ਸੁਕਤਦੁਕ੍ਕਟਾਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਫਲਂ ਵਿਪਾਕੋ, ਨਤ੍ਥਿ ਅਯਂ ਲੋਕੋ, ਨਤ੍ਥਿ ਪਰੋ ਲੋਕੋ, ਨਤ੍ਥਿ ਮਾਤਾ, ਨਤ੍ਥਿ ਪਿਤਾ, ਨਤ੍ਥਿ ਸਤ੍ਤਾ ਓਪਪਾਤਿਕਾ, ਨਤ੍ਥਿ ਲੋਕੇ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਸਮ੍ਮਗ੍ਗਤਾ [ਸਮਗ੍ਗਤਾ (ਕ॰)] ਸਮ੍ਮਾ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ ਯੇ ਇਮਞ੍ਚ ਲੋਕਂ ਪਰਞ੍ਚ ਲੋਕਂ ਸਯਂ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਸਚ੍ਛਿਕਤ੍ਵਾ ਪਵੇਦੇਨ੍ਤੀਤਿ – ਅਯਂ ਦਸਵਤ੍ਥੁਕਾ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿ।

(੭) ਦਸਵਤ੍ਥੁਕਾ ਅਨ੍ਤਗ੍ਗਾਹਿਕਾ ਦਿਟ੍ਠਿ

੯੭੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਦਸਵਤ੍ਥੁਕਾ ਅਨ੍ਤਗ੍ਗਾਹਿਕਾ ਦਿਟ੍ਠਿ? ਸਸ੍ਸਤੋ ਲੋਕੋਤਿ ਵਾ, ਅਸਸ੍ਸਤੋ ਲੋਕੋਤਿ ਵਾ, ਅਨ੍ਤਵਾ ਲੋਕੋਤਿ ਵਾ, ਅਨਨ੍ਤਵਾ ਲੋਕੋਤਿ ਵਾ, ਤਂ ਜੀਵਂ ਤਂ ਸਰੀਰਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਅਞ੍ਞਂ ਜੀਵਂ ਅਞ੍ਞਂ ਸਰੀਰਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਹੋਤਿ ਤਥਾਗਤੋ ਪਰਂ ਮਰਣਾਤਿ ਵਾ, ਨ ਹੋਤਿ ਤਥਾਗਤੋ ਪਰਂ ਮਰਣਾਤਿ ਵਾ, ਹੋਤਿ ਚ ਨ ਚ ਹੋਤਿ ਤਥਾਗਤੋ ਪਰਂ ਮਰਣਾਤਿ ਵਾ, ਨੇਵ ਹੋਤਿ ਨ ਨ ਹੋਤਿ ਤਥਾਗਤੋ ਪਰਂ ਮਰਣਾਤਿ ਵਾ – ਅਯਂ ਦਸਵਤ੍ਥੁਕਾ ਅਨ੍ਤਗ੍ਗਾਹਿਕਾ ਦਿਟ੍ਠਿ।

ਦਸਕਂ।

੧੧. ਤਣ੍ਹਾਵਿਚਰਿਤਨਿਦ੍ਦੇਸੋ

(੧) ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਸ੍ਸ ਉਪਾਦਾਯ

੯੭੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਤਣ੍ਹਾਵਿਚਰਿਤਾਨਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਸ੍ਸ ਉਪਾਦਾਯ? ਅਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ, ਇਤ੍ਥਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ, ਏਵਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ, ਅਞ੍ਞਥਾਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ, ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਇਤ੍ਥਂ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਅਞ੍ਞਥਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਅਸਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ, ਸਾਤਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ, ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਇਤ੍ਥਂ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਅਞ੍ਞਥਾ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਅਪਾਹਂ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਅਪਾਹਂ ਇਤ੍ਥਂ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਅਪਾਹਂ ਏਵਂ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਅਪਾਹਂ ਅਞ੍ਞਥਾ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ।

੯੭੪. ਕਥਞ੍ਚ ਅਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ? ਕਞ੍ਚਿ ਧਮ੍ਮਂ ਅਨਵਕਾਰਿਂ [ਅਨਵਕਾਰੀ (ਸੀ॰ ਕ॰)] ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਰੂਪਂ…ਪੇ॰… ਵੇਦਨਂ… ਸਞ੍ਞਂ… ਸਙ੍ਖਾਰੇ… ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਅਸ੍ਮੀਤਿ ਛਨ੍ਦਂ ਪਟਿਲਭਤਿ, ਅਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨਂ ਪਟਿਲਭਤਿ , ਅਸ੍ਮੀਤਿ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਪਟਿਲਭਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਤਿ ਇਮਾਨਿ ਪਪਞ੍ਚਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ – ਇਤ੍ਥਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ ਏਵਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ ਅਞ੍ਞਥਾਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ।

(੨) ਕਥਞ੍ਚ ਇਤ੍ਥਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ? ਖਤ੍ਤਿਯੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਵੇਸ੍ਸੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਸੁਦ੍ਦੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਗਹਟ੍ਠੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਪਬ੍ਬਜਿਤੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਦੇਵੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਮਨੁਸ੍ਸੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਰੂਪੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਅਰੂਪੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਸਞ੍ਞੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਅਸਞ੍ਞੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ – ਏਵਂ ਇਤ੍ਥਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ।

(੩) ਕਥਞ੍ਚ ਏਵਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ? ਪਰਪੁਗ੍ਗਲਂ [ਪਰਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਉਪਨਿਧਾਯ ਯਥਾ ਸੋ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਤਥਾਹਂ ਖਤ੍ਤਿਯੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਤਥਾਹਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਵੇਸ੍ਸੋ ਤਥਾਹਂ ਵੇਸ੍ਸੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ ਯਥਾ ਸੋ ਸੁਦ੍ਦੋ ਤਥਾਹਂ ਸੁਦ੍ਦੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਗਹਟ੍ਠੋ ਤਥਾਹਂ ਗਹਟ੍ਠੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਤਥਾਹਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਦੇਵੋ ਤਥਾਹਂ ਦੇਵੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਤਥਾਹਂ ਮਨੁਸ੍ਸੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਰੂਪੀ ਤਥਾਹਂ ਰੂਪੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਅਰੂਪੀ ਤਥਾਹਂ ਅਰੂਪੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਸਞ੍ਞੀ ਤਥਾਹਂ ਸਞ੍ਞੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਅਸਞ੍ਞੀ ਤਥਾਹਂ ਅਸਞ੍ਞੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਤਥਾਹਂ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ – ਏਵਂ ਏਵਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ।

(੪) ਕਥਞ੍ਚ ਅਞ੍ਞਥਾਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ? ਪਰਪੁਗ੍ਗਲਂ ਉਪਨਿਧਾਯ ਯਥਾ ਸੋ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਨਾਹਂ ਤਥਾ ਖਤ੍ਤਿਯੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ ਯਥਾ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਨਾਹਂ ਤਥਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਵੇਸ੍ਸੋ ਨਾਹਂ ਤਥਾ ਵੇਸ੍ਸੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਸੁਦ੍ਦੋ ਨਾਹਂ ਤਥਾ ਸੁਦ੍ਦੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਗਹਟ੍ਠੋ ਨਾਹਂ ਤਥਾ ਗਹਟ੍ਠੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਨਾਹਂ ਤਥਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਦੇਵੋ ਨਾਹਂ ਤਥਾ ਦੇਵੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਨਾਹਂ ਤਥਾ ਮਨੁਸ੍ਸੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਰੂਪੀ ਨਾਹਂ ਤਥਾ ਰੂਪੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਅਰੂਪੀ ਨਾਹਂ ਤਥਾ ਅਰੂਪੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਸਞ੍ਞੀ ਨਾਹਂ ਤਥਾ ਸਞ੍ਞੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਅਸਞ੍ਞੀ ਨਾਹਂ ਤਥਾ ਅਸਞ੍ਞੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਨਾਹਂ ਤਥਾ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ – ਏਵਂ ਅਞ੍ਞਥਾਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ।

(੫) ਕਥਞ੍ਚ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ? ਕਞ੍ਚਿ ਧਮ੍ਮਂ ਅਨਵਕਾਰਿਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਰੂਪਂ…ਪੇ॰… ਵੇਦਨਂ… ਸਞ੍ਞਂ… ਸਙ੍ਖਾਰੇ… ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਛਨ੍ਦਂ ਪਟਿਲਭਤਿ, ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਮਾਨਂ ਪਟਿਲਭਤਿ , ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਪਟਿਲਭਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਤਿ ਇਮਾਨਿ ਪਪਞ੍ਚਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ – ਇਤ੍ਥਂ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਏਵਂ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਅਞ੍ਞਥਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ।

(੬) ਕਥਞ੍ਚ ਇਤ੍ਥਂ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ? ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਵੇਸ੍ਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਸੁਦ੍ਦੋ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਗਹਟ੍ਠੋ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਦੇਵੋ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਰੂਪੀ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਅਰੂਪੀ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਸਞ੍ਞੀ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਅਸਞ੍ਞੀ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ – ਏਵਂ ਇਤ੍ਥਂ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ।

(੭) ਕਥਞ੍ਚ ਏਵਂ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ? ਪਰਪੁਗ੍ਗਲਂ ਉਪਨਿਧਾਯ ਯਥਾ ਸੋ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਤਥਾਹਂ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਤਥਾਹਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ…ਪੇ॰… ਯਥਾ ਸੋ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਤਥਾਹਂ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ

– ਏਵੰ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ।

(੮) ਕਥਞ੍ਚ ਅਞ੍ਞਥਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ? ਪਰਪੁਗ੍ਗਲੰ ਉਪਨਿਧਾਯ ਯਥਾ ਸੋ ਖਤ੍ତਿਯੋ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ...ਪੇ॰... ਯਥਾ ਸੋ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ – ਏਵੰ ਅਞ੍ਞਥਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ।

(੯) ਕਥਞ੍ਚ ਅਸਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ? ਕਞ੍ਚਿ ਧਮ੍ਮੰ ਅਨਵਕਾਰਿੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਰੂਪੰ...ਪੇ॰... ਵੇਦਨੰ... ਸਞ੍ਞੰ... ਸਙ੍ਖਾਰੇ... ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਨਿਚ੍ਚੋਸ੍ਮਿ ਧੁਵੋਸ੍ਮਿ ਸਸ੍ਸਤੋਸ੍ਮਿ ਅਵਿਪਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮੋਸ੍ਮੀਤਿ – ਏਵੰ ਅਸਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ।

(੧੦) ਕਥਞ੍ਚ ਸਾਤਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ? ਕਞ੍ਚਿ ਧਮ੍ਮੰ ਅਨਵਕਾਰਿੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਰੂਪੰ...ਪੇ॰... ਵੇਦਨੰ... ਸਞ੍ਞੰ... ਸਙ੍ਖਾਰੇ... ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਉਚ੍ਛਿਜ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮਿ ਵਿਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ – ਏਵੰ ਸਾਤਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ।

(੧੧) ਕਥਞ੍ਚ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ? ਕਞ੍ਚਿ ਧਮ੍ਮੰ ਅਨਵਕਾਰਿੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਰੂਪੰ...ਪੇ॰... ਵੇਦਨੰ... ਸਞ੍ਞੰ... ਸਙ੍ਖਾਰੇ... ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਛਨ੍ਦੰ ਪਟਿਲਭਤਿ, ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਮਾਨੰ ਪਟਿਲਭਤਿ , ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਦਿਟ੍ਠਿੰ ਪਟਿਲਭਤਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਤਿ ਇਮਾਨਿ ਪਪਞ੍ਚਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ – ਇਤ੍ਥੰ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਏਵੰ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਅਞ੍ਞਥਾ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ।

(੧੨) ਕਥਞ੍ਚ ਇਤ੍ਥੰ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ? ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਵੇਸ੍ਸੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਸੁਦ੍ਦੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਗਹਟ੍ਠੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਦੇਵੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਰੂਪੀ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਅਰੂਪੀ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਸਞ੍ਞੀ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਅਸਞ੍ਞੀ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ – ਏਵੰ ਇਤ੍ਥੰ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ।

(੧੩) ਕਥਞ੍ਚ ਏਵੰ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ? ਪਰਪੁਗ੍ਗਲੰ ਉਪਨਿਧਾਯ ਯਥਾ ਸੋ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਤਥਾਹੰ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਤਥਾਹੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ...ਪੇ॰... ਯਥਾ ਸੋ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਤਥਾਹੰ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ – ਏਵੰ ਏਵੰ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ।

(੧੪) ਕਥਞ੍ਚ ਅਞ੍ਞਥਾ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ? ਪਰਪੁਗ੍ਗਲੰ ਉਪਨਿਧਾਯ ਯਥਾ ਸੋ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ...ਪੇ॰... ਯਥਾ ਸੋ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ – ਏਵੰ ਅਞ੍ਞਥਾ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ।

(੧੫) ਕਥਞ੍ਚ ਅਪਾਹੰ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ? ਕਞ੍ਚਿ ਧਮ੍ਮੰ ਅਨਵਕਾਰਿੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਰੂਪੰ... ਵੇਦਨੰ... ਸਞ੍ਞੰ... ਸਙ੍ਖਾਰੇ... ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਅਪਾਹੰ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਛਨ੍ਦੰ ਪਟਿਲਭਤਿ, ਅਪਾਹੰ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਮਾਨੰ ਪਟਿਲਭਤਿ, ਅਪਾਹੰ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਦਿਟ੍ਠਿੰ ਪਟਿਲਭਤਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਤਿ ਇਮਾਨਿ ਪਪਞ੍ਚਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ – ਅਪਾਹੰ ਇਤ੍ਥੰ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਅਪਾਹੰ ਏਵੰ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਅਪਾਹੰ ਅਞ੍ਞਥਾ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ।

(੧੬) ਕਥਞ੍ਚ ਅਪਾਹੰ ਇਤ੍ਥੰ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ? ਅਪਾਹੰ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਅਪਾਹੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਅਪਾਹੰ ਵੇਸ੍ਸੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਅਪਾਹੰ ਸੁਦ੍ਦੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਅਪਾਹੰ ਗਹਟ੍ਠੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਅਪਾਹੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਅਪਾਹੰ ਦੇਵੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਅਪਾਹੰ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਅਪਾਹੰ ਰੂਪੀ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਅਪਾਹੰ ਅਰੂਪੀ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਅਪਾਹੰ ਸਞ੍ਞੀ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਅਪਾਹੰ ਅਸਞ੍ਞੀ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਅਪਾਹੰ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ – ਏਵੰ ਅਪਾਹੰ ਇਤ੍ਥੰ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ। (੧੭) ਕਥਞ੍ਚ ਅਪਾਹੰ ਏਵੰ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ? ਪਰਪੁਗ੍ਗਲੰ ਉਪਨਿਧਾਯ ਯਥਾ ਸੋ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਅਪਾਹੰ ਤਥਾ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਅਪਾਹੰ ਤਥਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ...ਪੇ॰... ਯਥਾ ਸੋ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਅਪਾਹੰ ਤਥਾ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ – ਏਵੰ ਅਪਾਹੰ ਏਵੰ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ।

(੧੮) ਕਥਞ੍ਚ ਅਪਾਹੰ ਅਞ੍ਞਥਾ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ? ਪਰਪੁਗ੍ਗਲੰ ਉਪਨਿਧਾਯ ਯਥਾ ਸੋ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਅਪਾਹੰ ਨ ਤਥਾ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਅਪਾਹੰ ਨ ਤਥਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ...ਪੇ॰... ਯਥਾ ਸੋ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਅਪਾਹੰ ਨ ਤਥਾ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ – ਏਵੰ ਅਪਾਹੰ ਅਞ੍ਞਥਾ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ।

ਇਮਾਨਿ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਤਣ੍ਹਾਵਿਚਰਿਤਾਨਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਸ੍ਸ ਉਪਾਦਾਯ।

(੨) ਬਾਹਿਰਸ੍ਸ ਉਪਾਦਾਯ

੯੭੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਤਣ੍ਹਾਵਿਚਰਿਤਾਨਿ ਬਾਹਿਰਸ੍ਸ ਉਪਾਦਾਯ? ਇਮਿਨਾ ਅਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਇਤ੍ਥਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਏਵਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਅਞ੍ਞਥਾਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਇਤ੍ਥੰ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਏਵੰ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਅਞ੍ਞਥਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਅਸਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਸਾਤਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਇਤ੍ਥੰ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਏਵੰ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਅਞ੍ਞਥਾ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਇਤ੍ਥੰ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਏਵੰ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹੰ ਅਞ੍ਞਥਾ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ।

੯੭੬. (੧) ਕਥਞ੍ਚ ਇਮਿਨਾ ਅਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ? ਕਞ੍ਚਿ ਧਮ੍ਮੰ ਅਵਕਾਰਿੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਰੂਪੰ... ਵੇਦਨੰ... ਸਞ੍ਞੰ... ਸਙ੍ਖਾਰੇ... ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਇਮਿਨਾ ਅਸ੍ਮੀਤਿ ਛਨ੍ਦੰ ਪਟਿਲਭਤਿ , ਇਮਿਨਾ ਅਸ੍ਮੀਤਿ ਮਾਨੰ ਪਟਿਲਭਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਅਸ੍ਮੀਤਿ ਦਿਟ੍ਠਿੰ ਪਟਿਲਭਤਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਤਿ ਇਮਾਨਿ ਪਪਞ੍ਚਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ – ਇਮਿਨਾ ਇਤ੍ਥਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਏਵਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਞ੍ਞਥਾਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ।

(੨) ਕਥਞ੍ਚ ਇਮਿਨਾ ਇਤ੍ਥਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ? ਇਮਿਨਾ ਖਤ੍ਤਿਯੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਵੇਸ੍ਸੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਸੁਦ੍ਦੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਗਹਟ੍ਠੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਦੇਵੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਮਨੁਸ੍ਸੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਰੂਪੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਰੂਪੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਸਞ੍ਞੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਸਞ੍ਞੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ – ਏਵੰ ਇਮਿਨਾ ਇਤ੍ਥਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ।

(੩) ਕਥਞ੍ਚ ਇਮਿਨਾ ਏਵਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ? ਪਰਪੁਗ੍ਗਲੰ ਉਪਨਿਧਾਯ ਯਥਾ ਸੋ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਇਮਿਨਾ ਤਥਾਹੰ ਖਤ੍ਤਿਯੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਇਮਿਨਾ ਤਥਾਹੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ...ਪੇ॰... ਯਥਾ ਸੋ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਇਮਿਨਾ ਤਥਾਹੰ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ – ਏਵੰ ਇਮਿਨਾ ਏਵਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ।

(੪) ਕਥਞ੍ਚ ਇਮਿਨਾ ਅਞ੍ਞਥਾਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ? ਪਰਪੁਗ੍ਗਲੰ ਉਪਨਿਧਾਯ ਯਥਾ ਸੋ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਇਮਿਨਾ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਖਤ੍ਤਿਯੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਇਮਿਨਾ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ...ਪੇ॰... ਯਥਾ ਸੋ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਇਮਿਨਾ ਨਾਹੰ ਤਥਾ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀਸ੍ਮੀਤਿ ਵਾ – ਏਵੰ ਇਮਿਨਾ ਅਞ੍ਞਥਾਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ।

(੫) ਕਥਞ੍ਚ ਇਮਿਨਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ? ਕਞ੍ਚਿ ਧਮ੍ਮੰ ਅਵਕਾਰਿੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਰੂਪੰ... ਵੇਦਨੰ... ਸਞ੍ਞੰ... ਸਙ੍ਖਾਰੇ... ਵਿਞ੍ਞਾਣੰ ਇਮਿਨਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਛਨ੍ਦੰ ਪਟਿਲਭਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਮਾਨੰ ਪਟਿਲਭਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਦਿਟ੍ਠਿੰ ਪਟਿਲਭਤਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਤਿ ਇਮਾਨਿ ਪਪਞ੍ਚਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ – ਇਮਿਨਾ ਇਤ੍ਥੰ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਏਵੰ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਞ੍ਞਥਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ।

(੬) ਕਥਞ੍ਚ ਇਮਿਨਾ ਇਤ੍ਥਂ ਭવਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ? ਇਮਿਨਾ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਭવਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ વਾ...ਪੇ॰... ਇਮਿਨਾ ਅਰੂਪੀ ਭવਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ વਾ, ਇਮਿਨਾ ਸਞ੍ਞੀ ਭવਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ વਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਸਞ੍ਞੀ ਭવਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ વਾ, ਇਮਿਨਾ ਨੇવਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਭવਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ વਾ – ਏવਂ ਇਮਿਨਾ ਇਤ੍ਥਂ ਭવਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ।

(੭) ਕਥਞ੍ਚ ਇਮਿਨਾ ਏવਂ ਭવਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ? ਪਰਪੁਗ੍ਗਲਂ ਉਪਨਿਧਾਯ ਯਥਾ ਸੋ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਇਮਿਨਾ ਤਥਾਹਂ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਭવਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ વਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਇਮਿਨਾ ਤਥਾਹਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਭવਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ વਾ...ਪੇ॰... ਯਥਾ ਸੋ ਨੇવਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਇਮਿਨਾ ਤਥਾਹਂ ਨੇવਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਭવਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ વਾ – ਏવਂ ਇਮਿਨਾ ਏવਂ ਭવਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ।

(੮) ਕਥਞ੍ਚ ਇਮਿਨਾ ਅਞ੍ਞਥਾ ਭવਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ? ਪਰਪੁਗ੍ਗਲਂ ਉਪਨਿਧਾਯ ਯਥਾ ਸੋ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਇਮਿਨਾ ਨਾਹਂ ਤਥਾ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਭવਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ વਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਇਮਿਨਾ ਨਾਹਂ ਤਥਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਭવਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ વਾ...ਪੇ॰... ਯਥਾ ਸੋ ਨੇવਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਇਮਿਨਾ ਨਾਹਂ ਤਥਾ ਨੇવਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਭવਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ વਾ – ਏવਂ ਇਮਿਨਾ ਅਞ੍ਞਥਾ ਭવਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ।

(੯) ਕਥਞ੍ਚ ਇਮਿਨਾ ਅਸਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ? ਕਞ੍ਚਿ ਧਮ੍ਮਂ ਅવਕਾਰਿਂ [ਅવਕਾਰੀ (ਸੀ॰)] ਕਰਿਤ੍વਾ ਰੂਪਂ...ਪੇ॰... વੇਦਨਂ... ਸਞ੍ਞਂ... ਸਙ੍ਖਾਰੇ... વਿਞ੍ਞਾਣਂ ਇਮਿਨਾ ਨਿਚ੍ਚੋਸ੍ਮਿ ਧੁવੋਸ੍ਮਿ ਸਸ੍ਸਤੋਸ੍ਮਿ ਅવਿਪਰਿਣਾਮਧਮ੍ਮੋਸ੍ਮੀਤਿ – ਏવਂ ਇਮਿਨਾ ਅਸਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ।

(੧੦) ਕਥਞ੍ਚ ਇਮਿਨਾ ਸਾਤਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ? ਕਞ੍ਚਿ ਧਮ੍ਮਂ ਅવਕਾਰਿਂ ਕਰਿਤ੍વਾ ਰੂਪਂ...ਪੇ॰... વੇਦਨਂ... ਸਞ੍ਞਂ... ਸਙ੍ਖਾਰੇ... વਿਞ੍ਞਾਣਂ ਇਮਿਨਾ ਉਚ੍ਛਿਜ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮਿ વਿਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ ਭવਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ – ਏવਂ ਇਮਿਨਾ ਸਾਤਸ੍ਮੀਤਿ ਹੋਤਿ।

(੧੧) ਕਥਞ੍ਚ ਇਮਿਨਾ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ? ਕਞ੍ਚਿ ਧਮ੍ਮਂ ਅવਕਾਰਿਂ ਕਰਿਤ੍વਾ ਰੂਪਂ...ਪੇ॰... વੇਦਨਂ... ਸਞ੍ਞਂ... ਸਙ੍ਖਾਰੇ... વਿਞ੍ਞਾਣਂ ਇਮਿਨਾ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਛਨ੍ਦਂ ਪਟਿਲਭਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਮਾਨਂ ਪਟਿਲਭਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਪਟਿਲਭਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਤਿ ਇਮਾਨਿ ਪਪਞ੍ਚਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ – ਇਮਿਨਾ ਇਤ੍ਥਂ ਸਿਯਨ੍ਤਿ વਾ, ਇਮਿਨਾ ਏવਂ ਸਿਯਨ੍ਤਿ વਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਞ੍ਞਥਾ ਸਿਯਨ੍ਤਿ વਾ।

(੧੨) ਕਥਞ੍ਚ ਇਮਿਨਾ ਇਤ੍ਥਂ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ? ਇਮਿਨਾ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ વਾ, ਇਮਿਨਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ વਾ, ਇਮਿਨਾ વੇਸ੍ਸੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ વਾ, ਇਮਿਨਾ ਸੁਦ੍ਦੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ વਾ, ਇਮਿਨਾ ਗਹਟ੍ਠੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ વਾ, ਇਮਿਨਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ વਾ, ਇਮਿਨਾ ਦੇવੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ વਾ, ਇਮਿਨਾ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ વਾ, ਇਮਿਨਾ ਰੂਪੀ ਸਿਯਨ੍ਤਿ વਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਰੂਪੀ ਸਿਯਨ੍ਤਿ વਾ, ਇਮਿਨਾ ਸਞ੍ਞੀ ਸਿਯਨ੍ਤਿ વਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਸਞ੍ਞੀ ਸਿਯਨ੍ਤਿ વਾ, ਇਮਿਨਾ ਨੇવਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਸਿਯਨ੍ਤਿ વਾ – ਏવਂ ਇਮਿਨਾ ਇਤ੍ਥਂ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ।

(੧੩) ਕਥਞ੍ਚ ਇਮਿਨਾ ਏવਂ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ? ਪਰਪੁਗ੍ਗਲਂ ਉਪਨਿਧਾਯ ਯਥਾ ਸੋ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਇਮਿਨਾ ਤਥਾਹਂ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ વਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਇਮਿਨਾ ਤਥਾਹਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ વਾ...ਪੇ॰... ਯਥਾ ਸੋ ਨੇવਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਇਮਿਨਾ ਤਥਾਹਂ ਨੇવਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਸਿਯਨ੍ਤਿ વਾ – ਏવਂ ਇਮਿਨਾ ਏવਂ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ।

(੧੪) ਕਥਞ੍ਚ ਇਮਿਨਾ ਅਞ੍ਞਥਾ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ? ਪਰਪੁਗ੍ਗਲਂ ਉਪਨਿਧਾਯ ਯਥਾ ਸੋ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਇਮਿਨਾ ਨਾਹਂ ਤਥਾ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ વਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਇਮਿਨਾ ਨਾਹਂ ਤਥਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ વਾ...ਪੇ॰... ਯਥਾ ਸੋ ਨੇવਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਇਮਿਨਾ ਨਾਹਂ ਤਥਾ ਨੇવਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਸਿਯਨ੍ਤਿ વਾ – ਏવਂ ਇਮਿਨਾ ਅਞ੍ਞਥਾ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ।

(੧੫) ਕਥਞ੍ਚ ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ? ਕਞ੍ਚਿ ਧਮ੍ਮਂ ਅવਕਾਰਿਂ ਕਰਿਤ੍વਾ ਰੂਪਂ...ਪੇ॰... વੇਦਨਂ... ਸਞ੍ਞਂ... ਸਙ੍ਖਾਰੇ... વਿਞ੍ਞਾਣਂ ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਛਨ੍ਦਂ ਪਟਿਲਭਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਮਾਨਂ ਪਟਿਲਭਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ

ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਪਟਿਲਭਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਤਿ ਇਮਾਨਿ ਪਪਞ੍ਚਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ – ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਇਤ੍ਥਂ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਏਵਂ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਅਞ੍ਞਥਾ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ।

(੧੬) ਕਥਞ੍ਚ ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਇਤ੍ਥਂ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ? ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਵੇਸ੍ਸੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਸੁਦ੍ਦੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਗਹਟ੍ਠੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਦੇਵੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਰੂਪੀ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਅਰੂਪੀ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਸਞ੍ਞੀ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਅਸਞ੍ਞੀ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ – ਏਵਂ ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਇਤ੍ਥਂ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ।

(੧੭) ਕਥਞ੍ਚ ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਏਵਂ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ? ਪਰਪੁਗ੍ਗਲਂ ਉਪਨਿਧਾਯ ਯਥਾ ਸੋ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਤਥਾ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਤਥਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ...ਪੇ॰... ਯਥਾ ਸੋ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਤਥਾ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ – ਏਵਂ ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਏਵਂ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ।

(੧੮) ਕਥਞ੍ਚ ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਅਞ੍ਞਥਾ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ? ਪਰਪੁਗ੍ਗਲਂ ਉਪਨਿਧਾਯ ਯਥਾ ਸੋ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਨ ਤਥਾ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਨ ਤਥਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ...ਪੇ॰... ਯਥਾ ਸੋ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਨ ਤਥਾ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਵਾ – ਏਵਂ ਇਮਿਨਾ ਅਪਾਹਂ ਅਞ੍ਞਥਾ ਸਿਯਨ੍ਤਿ ਹੋਤਿ।

ਇਮਾਨਿ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਤਣ੍ਹਾਵਿਚਰਿਤਾਨਿ ਬਾਹਿਰਸ੍ਸ ਉਪਾਦਾਯ।

ਇਤਿ ਇਮਾਨਿ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਤਣ੍ਹਾਵਿਚਰਿਤਾਨਿ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਸ੍ਸ ਉਪਾਦਾਯ, ਇਮਾਨਿ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਤਣ੍ਹਾਵਿਚਰਿਤਾਨਿ ਬਾਹਿਰਸ੍ਸ ਉਪਾਦਾਯ, ਤਦੇਕਜ੍ਝਂ ਅਭਿਸਞ੍ਞੂਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਙ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਛਤ੍ਤਿਂਸ ਤਣ੍ਹਾਵਿਚਰਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਇਤਿ ਏਵਰੂਪਾਨਿ ਅਤੀਤਾਨਿ ਛਤ੍ਤਿਂਸ ਤਣ੍ਹਾਵਿਚਰਿਤਾਨਿ, ਅਨਾਗਤਾਨਿ ਛਤ੍ਤਿਂਸ ਤਣ੍ਹਾਵਿਚਰਿਤਾਨਿ, ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਛਤ੍ਤਿਂਸ ਤਣ੍ਹਾਵਿਚਰਿਤਾਨਿ, ਤਦੇਕਜ੍ਝਂ ਅਭਿਸਞ੍ਞੂਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਙ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਤਣ੍ਹਾਵਿਚਰਿਤਸਤਂ ਹੋਤਿ।

੯੭੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਦ੍ਵਾਸਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਜਾਲੇ ਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣੇ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ ਭਗਵਤਾ? ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਸ੍ਸਤਵਾਦਾ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਏਕਚ੍ਚਸਸ੍ਸਤਿਕਾ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਅਨ੍ਤਾਨਨ੍ਤਿਕਾ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਅਮਰਾਵਿਕ੍ਖੇਪਿਕਾ, ਦ੍ਵੇ ਅਧਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਿਕਾ, ਸੋਲ਼ਸ ਸਞ੍ਞੀਵਾਦਾ, ਅਟ੍ਠ ਅਸਞ੍ਞੀਵਾਦਾ, ਅਟ੍ਠ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀਵਾਦਾ, ਸਤ੍ਤ ਉਚ੍ਛੇਦਵਾਦਾ, ਪਞ੍ਚ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਨਿਬ੍ਬਾਨਵਾਦਾ – ਇਮਾਨਿ ਦ੍ਵਾਸਟ੍ਠਿ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਾਨਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਜਾਲੇ ਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣੇ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ ਭਗਵਤਾਤਿ।

ਖੁਦ੍ਦਕਵਤ੍ਥੁਵਿਭਙ੍ਗੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੧੮. ਧਮ੍ਮਹਦਯਵਿਭਙ੍ਗੋ

੧. ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਗਾਹਿਕਵਾਰੋ

੯੭੮. ਕਤਿ ਖਨ੍ਧਾ, ਕਤਿ ਆਯਤਨਾਨਿ, ਕਤਿ ਧਾਤੁਯੋ, ਕਤਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ, ਕਤਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ, ਕਤਿ ਹੇਤੂ, ਕਤਿ ਆਹਾਰਾ, ਕਤਿ ਫਸ੍ਸਾ, ਕਤਿ ਵੇਦਨਾ, ਕਤਿ ਸਞ੍ਞਾ, ਕਤਿ ਚੇਤਨਾ, ਕਤਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ?

ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਾ, ਦ੍ਵਾਦਸਾਯਤਨਾਨਿ, ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਧਾਤੁਯੋ, ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ, ਬਾਵੀਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ, ਨਵ ਹੇਤੂ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਆਹਾਰਾ, ਸਤ੍ਤ ਫਸ੍ਸਾ, ਸਤ੍ਤ ਵੇਦਨਾ, ਸਤ੍ਤ ਸਞ੍ਞਾ, ਸਤ੍ਤ ਚੇਤਨਾ, ਸਤ੍ਤ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ।

੯੭੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਾ? ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਾ''।

੯੮੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਦ੍ਵਾਦਸਾਯਤਨਾਨਿ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਂ, ਰੂਪਾਯਤਨਂ, ਸੋਤਾਯਤਨਂ, ਸਦ੍ਦਾਯਤਨਂ, ਘਾਨਾਯਤਨਂ, ਗਨ੍ਧਾਯਤਨਂ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨਂ, ਰਸਾਯਤਨਂ, ਕਾਯਾਯਤਨਂ, ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਯਤਨਂ, ਮਨਾਯਤਨਂ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ – ਇਮਾਨਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਦ੍ਵਾਦਸਾਯਤਨਾਨਿ''।

੯੮੧. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਧਾਤੁਯੋ? ਚਕ੍ਖੁਧਾਤੁ, ਰੂਪਧਾਤੁ, ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਸੋਤਧਾਤੁ, ਸਦ੍ਦਧਾਤੁ, ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਘਾਨਧਾਤੁ , ਗਨ੍ਧਧਾਤੁ, ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਜਿਵ੍ਹਾਧਾਤੁ, ਰਸਧਾਤੁ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਕਾਯਧਾਤੁ, ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਧਾਤੁ, ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਮਨੋਧਾਤੁ, ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਮਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਧਾਤੁਯੋ''।

੯੮੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ? ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ, ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ, ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ, ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚਂ – ਇਮਾਨਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ''।

੯੮੩. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਬਾਵੀਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ? ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸੋਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਘਾਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਜਿਵ੍ਹਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਕਾਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸੁਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਦੁਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ , ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਮਾਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਪਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਅਨਞ੍ਞਾਤਞ੍ਞਸ੍ਸਾਮੀਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਅਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਅਞ੍ਞਾਤਾਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ – ਇਮਾਨਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਬਾਵੀਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ''।

੯੮੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਨਵ ਹੇਤੂ? ਤਯੋ ਕੁਸਲਹੇਤੂ, ਤਯੋ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ, ਤਯੋ ਅਬ੍ਯਾਕਤਹੇਤੂ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਤਯੋ ਕੁਸਲਹੇਤੂ? ਅਲੋਭੋ ਕੁਸਲਹੇਤੁ, ਅਦੋਸੋ ਕੁਸਲਹੇਤੁ, ਅਮੋਹੋ ਕੁਸਲਹੇਤੁ – ਇਮੇ ਤਯੋ ਕੁਸਲਹੇਤੂ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਤਯੋ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ? ਲੋਭੋ ਅਕੁਸਲਹੇਤੁ, ਦੋਸੋ ਅਕੁਸਲਹੇਤੁ, ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਹੇਤੁ – ਇਮੇ ਤਯੋ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਤਯੋ ਅਬ੍ਯਾਕਤਹੇਤੂ? ਕੁਸਲਾਨਂ ਵਾ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਵਿਪਾਕਤੋ ਕਿਰਿਯਾਬ੍ਯਾਕਤੇਸੁ ਵਾ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਲੋਭੋ, ਅਦੋਸੋ, ਅਮੋਹੋ – ਇਮੇ ਤਯੋ ਅਬ੍ਯਾਕਤਹੇਤੂ। ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਨਵ ਹੇਤੂ''।

੯੮੫. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਆਹਾਰਾ? ਕਬਲ਼ੀਕਾਰਾਹਾਰੋ [ਕਬਲ਼ਿੰਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)], ਫਸ੍ਸਾਹਾਰੋ, ਮਨੋਸਞ੍ਚੇਤਨਾਹਾਰੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਹਾਰੋ – ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਆਹਾਰਾ''।

੯੮੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਸਤ੍ਤ ਫਸ੍ਸਾ? ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ, ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ – ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਸਤ੍ਤ ਫਸ੍ਸਾ''।

੯੮੭. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਤ੍ਤ ਵੇਦਨਾ? ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਮਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਸਤ੍ਤ ਵੇਦਨਾ''।

੯੮੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਤ੍ਤ ਸਞ੍ਞਾ? ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ – ਇਮਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਸਤ੍ਤ ਸਞ੍ਞਾ''।

੯੮੯. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਸਤ੍ਤ ਚੇਤਨਾ? ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ – ਇਮਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਸਤ੍ਤ ਚੇਤਨਾ''।

੯੯੦. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਸਤ੍ਤ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ? ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਮਨੋਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਮਾਨਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਸਤ੍ਤ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ''।

੨. ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਾਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਵਾਰੋ

੧. ਕਾਮਧਾਤੁ

੯੯੧. ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਕਤਿ ਖਨ੍ਧਾ, ਕਤਿ ਆਯਤਨਾਨਿ, ਕਤਿ ਧਾਤੁਯੋ, ਕਤਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ, ਕਤਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ, ਕਤਿ ਹੇਤੂ, ਕਤਿ ਆਹਾਰਾ, ਕਤਿ ਫਸ੍ਸਾ, ਕਤਿ ਵੇਦਨਾ, ਕਤਿ ਸਞ੍ਞਾ, ਕਤਿ ਚੇਤਨਾ, ਕਤਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ?

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਾ, ਦ੍ਵਾਦਸਾਯਤਨਾਨਿ, ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਧਾਤੁਯੋ, ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ, ਬਾਵੀਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ, ਨਵ ਹੇਤੂ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਆਹਾਰਾ, ਸਤ੍ਤ ਫਸ੍ਸਾ, ਸਤ੍ਤ ਵੇਦਨਾ, ਸਤ੍ਤ ਸਞ੍ਞਾ, ਸਤ੍ਤ ਚੇਤਨਾ, ਸਤ੍ਤ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ।

੯੯੨. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਾ? ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਦ੍ਵਾਦਸਾਯਤਨਾਨਿ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨੰ, ਰੂਪਾਯਤਨੰ, ਸੋਤਾਯਤਨੰ, ਸਦ੍ਦਾਯਤਨੰ, ਘਾਨਾਯਤਨੰ, ਗਨ੍ਧਾਯਤਨੰ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨੰ, ਰਸਾਯਤਨੰ, ਕਾਯਾਯਤਨੰ, ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਯਤਨੰ, ਮਨਾਯਤਨੰ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ – ਇਮਾਨਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਦ੍ਵਾਦਸਾਯਤਨਾਨਿ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਧਾਤੁਯੋ? ਚਕ੍ਖੁਧਾਤੁ, ਰੂਪਧਾਤੁ, ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਸੋਤਧਾਤੁ, ਸਦ੍ਦਧਾਤੁ, ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਘਾਨਧਾਤੁ, ਗਨ੍ਧਧਾਤੁ, ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਜਿਵ੍ਹਾਧਾਤੁ, ਰਸਧਾਤੁ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਕਾਯਧਾਤੁ,

ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਧਾਤੁ, ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਮਨੋਧਾਤੁ, ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ , ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਮਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਧਾਤੁਯੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ? ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚੰ, ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚੰ, ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚੰ – ਇਮਾਨਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਬਾਵੀਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ? ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ, ਸੋਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ...ਪੇ॰... ਅਞ੍ਞਾਤਾਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ – ਇਮਾਨਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਬਾਵੀਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਨਵ ਹੇਤੂ? ਤਯੋ ਕੁਸਲਹੇਤੂ, ਤਯੋ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ, ਤਯੋ ਅਬ੍ਯਾਕਤਹੇਤੂ...ਪੇ॰... ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਨਵ ਹੇਤੂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਆਹਾਰਾ? ਕਬਲ਼ੀਕਾਰਾਹਾਰੋ, ਫਸ੍ਸਾਹਾਰੋ, ਮਨੋਸਞ੍ਚੇਤਨਾਹਾਰੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਹਾਰੋ – ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਆਹਾਰਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਸਤ੍ਤ ਫਸ੍ਸਾ? ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ, ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ – ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਸਤ੍ਤ ਫਸ੍ਸਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਸਤ੍ਤ ਵੇਦਨਾ? ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ – ਇਮਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਸਤ੍ਤ ਵੇਦਨਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਸਤ੍ਤ ਸਞ੍ਞਾ? ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ – ਇਮਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਸਤ੍ਤ ਸਞ੍ਞਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਸਤ੍ਤ ਚੇਤਨਾ? ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਘਾਨਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਜਿਵ੍ਹਾਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਕਾਯਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ – ਇਮਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਸਤ੍ਤ ਚੇਤਨਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਸਤ੍ਤ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ? ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਘਾਨਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣੰ, ਮਨੋਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਮਾਨਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਸਤ੍ਤ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ''।

੨. ਰੂਪਧਾਤੁ

੯੯੩. ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਕਤਿ ਖਨ੍ਧਾ, ਕਤਿ ਆਯਤਨਾ, ਕਤਿ ਧਾਤੁਯੋ, ਕਤਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ, ਕਤਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ...ਪੇ॰... ਕਤਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ?

ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਾ, ਛ ਆਯਤਨਾਨਿ, ਨਵ ਧਾਤੁਯੋ, ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ , ਚੁਦ੍ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ, ਅਟ੍ਠ ਹੇਤੂ, ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਫਸ੍ਸਾ, ਚਤਸ੍ਸੋ ਵੇਦਨਾ, ਚਤਸ੍ਸੋ ਸਞ੍ਞਾ, ਚਤਸ੍ਸੋ ਚੇਤਨਾ, ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ।

੯੯੪. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਾ? ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਛ ਆਯਤਨਾਨਿ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਂ, ਰੂਪਾਯਤਨਂ, ਸੋਤਾਯਤਨਂ, ਸਦ੍ਦਾਯਤਨਂ, ਮਨਾਯਤਨਂ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ – ਇਮਾਨਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਛ ਆਯਤਨਾਨਿ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਨਵ ਧਾਤੁਯੋ? ਚਕ੍ਖੁਧਾਤੁ, ਰੂਪਧਾਤੁ, ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਸੋਤਧਾਤੁ, ਸਦ੍ਦਧਾਤੁ, ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਮਨੋਧਾਤੁ, ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਮਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਨਵ ਧਾਤੁਯੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ? ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ, ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ, ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚਂ – ਇਮਾਨਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਚੁਦ੍ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ? ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸੋਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ , ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਮਾਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਪਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਅਨਞ੍ਞਾਤਞ੍ਞਸ੍ਸਾਮੀਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਅਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਅਞ੍ਞਾਤਾਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ – ਇਮਾਨਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਚੁਦ੍ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਅਟ੍ਠ ਹੇਤੂ? ਤਯੋ ਕੁਸਲਹੇਤੂ, ਦ੍ਵੇ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ, ਤਯੋ ਅਬ੍ਯਾਕਤਹੇਤੂ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਤਯੋ ਕੁਸਲਹੇਤੂ? ਅਲੋਭੋ ਕੁਸਲਹੇਤੁ, ਅਦੋਸੋ ਕੁਸਲਹੇਤੁ, ਅਮੋਹੋ ਕੁਸਲਹੇਤੁ – ਇਮੇ ਤਯੋ ਕੁਸਲਹੇਤੂ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਦ੍ਵੇ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ? ਲੋਭੋ ਅਕੁਸਲਹੇਤੁ, ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਹੇਤੁ – ਇਮੇ ਦ੍ਵੇ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਤਯੋ ਅਬ੍ਯਾਕਤਹੇਤੂ? ਕੁਸਲਾਨਂ ਵਾ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਵਿਪਾਕਤੋ ਕਿਰਿਯਾਬ੍ਯਾਕਤੇਸੁ ਵਾ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਲੋਭੋ, ਅਦੋਸੋ, ਅਮੋਹੋ – ਇਮੇ ਤਯੋ ਅਬ੍ਯਾਕਤਹੇਤੂ। ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਅਟ੍ਠ ਹੇਤੂ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ? ਫਸ੍ਸਾਹਾਰੋ, ਮਨੋਸਞ੍ਚੇਤਨਾਹਾਰੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਹਾਰੋ – ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਫਸ੍ਸਾ? ਚਕ੍ਖੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ, ਸੋਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ, ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ – ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਫਸ੍ਸਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਚਤਸ੍ਸੋ ਵੇਦਨਾ...ਪੇ॰... ਚਤਸ੍ਸੋ ਸਞ੍ਞਾ...ਪੇ॰... ਚਤਸ੍ਸੋ ਚੇਤਨਾ...ਪੇ॰... ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ? ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਸੋਤਵਿਞ੍ਞਾਣਂ, ਮਨੋਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਮਾਨਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ''।

੩. ਅਰੂਪਧਾਤੁ

੯੯੫. ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਕਤਿ ਖਨ੍ਧਾ...ਪੇ॰... ਕਤਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ?

ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ, ਦ੍ਵੇ ਆਯਤਨਾਨਿ, ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ, ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ, ਏਕਾਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ , ਅਟ੍ਠ ਹੇਤੂ, ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ, ਏਕੋ ਫਸ੍ਸੋ, ਏਕਾ ਵੇਦਨਾ, ਏਕਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਏਕਾ ਚੇਤਨਾ, ਏਕਂ ਚਿਤ੍ਤਂ।

੯੯੬. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਦ੍ਵੇ ਆਯਤਨਾਨਿ? ਮਨਾਯਤਨਂ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ – ਇਮਾਨਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਦ੍ਵੇ ਆਯਤਨਾਨਿ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ? ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ , ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ – ਇਮਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ? ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ, ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ, ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚਂ – ਇਮਾਨਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਏਕਾਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ? ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਮਾਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਪਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਅਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਅਞ੍ਞਾਤਾਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ – ਇਮਾਨਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਏਕਾਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਅਟ੍ਠ ਹੇਤੂ? ਤਯੋ ਕੁਸਲਹੇਤੂ, ਦ੍ਵੇ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ, ਤਯੋ ਅਬ੍ਯਾਕਤਹੇਤੂ...ਪੇ॰... ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਅਟ੍ਠ ਹੇਤੂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ? ਫਸ੍ਸਾਹਾਰੋ, ਮਨੋਸਞ੍ਚੇਤਨਾਹਾਰੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਹਾਰੋ – ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਏਕੋ ਫਸ੍ਸੋ? ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਏਕੋ ਫਸ੍ਸੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਏਕਾ ਵੇਦਨਾ...ਪੇ॰... ਏਕਾ ਸਞ੍ਞਾ...ਪੇ॰... ਏਕਾ ਚੇਤਨਾ...ਪੇ॰... ਏਕਂ ਚਿਤ੍ਤਂ? ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਏਕਂ ਚਿਤ੍ਤਂ''।

੪. ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ

੯੯੭. ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਕਤਿ ਖਨ੍ਧਾ...ਪੇ॰... ਕਤਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ?

ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ, ਦ੍ਵੇ ਆਯਤਨਾਨਿ, ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ, ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾਨਿ, ਦ੍ਵਾਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ, ਛ ਹੇਤੂ, ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ, ਏਕੋ ਫਸ੍ਸੋ, ਏਕਾ ਵੇਦਨਾ, ਏਕਾ ਸਞ੍ਞਾ, ਏਕਾ ਚੇਤਨਾ, ਏਕਂ ਚਿਤ੍ਤਂ।

੯੯੮. ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ , ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਦ੍ਵੇ ਆਯਤਨਾਨਿ? ਮਨਾਯਤਨਂ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ – ਇਮਾਨਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਦ੍ਵੇ ਆਯਤਨਾਨਿ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ? ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ – ਇਮਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾਨਿ? ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚਂ, ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ – ਇਮਾਨਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾਨਿ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਦ੍ਵਾਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ? ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਮਾਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਪਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਅਨਞ੍ਞਾਤਞ੍ਞਸ੍ਸਾਮੀਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਅਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਅਞ੍ਞਾਤਾਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ – ਇਮਾਨਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਦ੍ਵਾਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਛ ਹੇਤੂ? ਤਯੋ ਕੁਸਲਹੇਤੂ, ਤਯੋ ਅਬ੍ਯਾਕਤਹੇਤੂ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਤਯੋ ਕੁਸਲਹੇਤੂ? ਅਲੋਭੋ ਕੁਸਲਹੇਤੁ, ਅਦੋਸੋ ਕੁਸਲਹੇਤੁ, ਅਮੋਹੋ ਕੁਸਲਹੇਤੁ – ਇਮੇ ਤਯੋ ਕੁਸਲਹੇਤੂ।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਤਯੋ ਅਬ੍ਯਾਕਤਹੇਤੂ? ਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਵਿਪਾਕਤੋ ਅਲੋਭੋ, ਅਦੋਸੋ, ਅਮੋਹੋ – ਇਮੇ ਤਯੋ ਅਬ੍ਯਾਕਤਹੇਤੂ। ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਛ ਹੇਤੂ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੇ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ? ਫਸ੍ਸਾਹਾਰੋ, ਮਨੋਸਞ੍ਚੇਤਨਾਹਾਰੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਹਾਰੋ – ਇਮੇ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮੋ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਏਕੋ ਫਸ੍ਸੋ? ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ – ਅਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਏਕੋ ਫਸ੍ਸੋ''।

ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਏਕਾ ਵੇਦਨਾ...ਪੇ॰... ਏਕਾ ਸਞ੍ਞਾ...ਪੇ॰... ਏਕਾ ਚੇਤਨਾ...ਪੇ॰... ਏਕਂ ਚਿਤ੍ਤਂ? ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ''ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇ ਏਕਂ ਚਿਤ੍ਤਂ''।

੩. ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਵਾਰੋ

੧. ਕਾਮਧਾਤੁ

੯੯੯. ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਕਤਿ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਕਤਿ ਨ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ...ਪੇ॰... ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਕਤਿ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਕਤਿ ਨ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ?

੧੦੦੦. ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ; ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਦ੍ਵੇ ਆਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ; ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਨ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ।

ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਨ੧ਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਤਯੋ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਛ ਹੇਤੂ ਸਿਯਾ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਕਬਲ਼ੀਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ; ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ ਸਿਯਾ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਛ ਫਸ੍ਸਾ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਮਨੋ੧ਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਸਿਯਾ ਕਾਮਧਾਤੁ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ।

ਛ ੧ੇਦਨਾ...ਪੇ॰... ਛ ਸਞ੍ਞਾ... ਛ ਚੇਤਨਾ... ਛ ਚਿਤ੍ਤਾ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਮਨੋ੧ਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਕਾਮਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

੨. ਰੂਪਧਾਤੁ

੧੦੦੧. ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਖਨ੍ਧਾਨੰ ਕਤਿ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਕਤਿ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ...ਪੇ॰... ਸਤ੍ਤਨ੍ਨੰ ਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਕਤਿ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਕਤਿ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ?

੧੦੦੨. ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ; ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਦ੍੧ੇ ਆਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਦ੍੧ੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚੰ ਸਿਯਾ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ।

ਤੇਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਨ੧ਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਤਯੋ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਛ ਹੇਤੂ ਸਿਯਾ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਕਬਲ਼ੀਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ; ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ ਸਿਯਾ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਛ ਫਸ੍ਸਾ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਮਨੋ੧ਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਸਿਯਾ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ।

ਛ ੧ੇਦਨਾ...ਪੇ॰... ਛ ਸਞ੍ਞਾ... ਛ ਚੇਤਨਾ... ਛ ਚਿਤ੍ਤਾ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਮਨੋ੧ਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

੩. ਅਰੂਪਧਾਤੁ

੧੦੦੩. ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਖਨ੍ਧਾਨੰ ਕਤਿ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਕਤਿ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ...ਪੇ॰... ਸਤ੍ਤਨ੍ਨੰ ਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਕਤਿ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਕਤਿ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ?

੧੦੦੪. ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ; ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਦ੍ਵੇ ਆਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾਨਿ।

ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ।

ਚੁਦ੍ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਅਟ੍ਠਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਤਯੋ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਛ ਹੇਤੂ ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਕਬਲ਼ੀਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ; ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਛ ਫਸ੍ਸਾ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ।

ਛ ਵੇਦਨਾ...ਪੇ॰... ਛ ਸਞ੍ਞਾ ... ਛ ਚੇਤਨਾ... ਛ ਚਿਤ੍ਤਾ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਅਰੂਪਧਾਤੁਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

੪. ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ

੧੦੦੫. ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਕਤਿ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਕਤਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ...ਪੇ॰... ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਕਤਿ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਕਤਿ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ?

੧੦੦੬. ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ; ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਦ੍ਵੇ ਆਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਤਯੋ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਛ ਹੇਤੂ ਸਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਕਬਲ਼ੀਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ; ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ ਸਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਛ ਫਸ੍ਸਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਸਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ।

ਛ ਵੇਦਨਾ...ਪੇ॰... ਛ ਸਞ੍ਞਾ... ਛ ਚੇਤਨਾ... ਛ ਚਿਤ੍ਤਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ; ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਯਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

੪. ਧਮ੍ਮਦਸ੍ਸਨਵਾਰੋ

੧. ਕਾਮਧਾਤੁ

੧੦੦੭. ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਿ ਖਨ੍ਧਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਕਤਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ?

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਦਸਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਪਰਾਨਿ ਦਸਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਨਵਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਸਤ੍ਤਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਏਕਾਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਪਰਾ ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਨਵ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਸਤ੍ਤ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਏਕੰ ਸਚ੍ਚੰ ਪਾਤੁਭਵਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਚੁਦ੍ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਤੇਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਪਰਾਨਿ ਤੇਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਦ੍ਵਾਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਪਰਾਨਿ ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਟ੍ਠਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਪਰਾਨਿ ਅਟ੍ਠਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਪਞ੍ਚਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਤਯੋ ਹੇਤੂ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ ਦ੍ਵੇ ਹੇਤੂ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਕਸ੍ਸਚਿ [ਕੇਚਿ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਅਹੇਤੁਕਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ ; ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਆਹਾਰਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ; ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਏਕੋ ਫਸ੍ਸੋ ਪਾਤੁਭਵਤਿ; ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਏਕਾ ਵੇਦਨਾ... ਏਕਾ ਸਞ੍ਞਾ... ਏਕਾ ਚੇਤਨਾ... ਏਕੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਾਤੁਭਵਤਿ।

੧੦੦੮. ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਕਤਮੇ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ...ਪੇ॰... ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਇਮੇ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

੧੦੦੯. ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਕਾਮਾਵਚਰਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ, ਪਠਮਕਪ੍ਪਿਕਾਨੰ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਪੇਤਾਨੰ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਅਸੁਰਾਨੰ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਨੰ, ਨੇਰਯਿਕਾਨੰ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਯਤਨਾਨੰ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਚਕ੍ਖਾਯਤਨੰ, ਰੂਪਾਯਤਨੰ, ਸੋਤਾਯਤਨੰ, ਘਾਨਾਯਤਨੰ, ਗਨ੍ਧਾਯਤਨੰ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨੰ, ਰਸਾਯਤਨੰ, ਕਾਯਾਯਤਨੰ, ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਯਤਨੰ, ਮਨਾਯਤਨੰ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸੰ ਇਮਾਨਿ ਏਕਾਦਸਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਦਸਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਪੇਤਾਨੰ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਅਸੁਰਾਨੰ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਨੰ ਨੇਰਯਿਕਾਨੰ, ਜਚ੍ਚਨ੍ਧਾਨੰ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਦਸਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਰੂਪਾਯਤਨੰ, ਸੋਤਾਯਤਨੰ, ਘਾਨਾਯਤਨੰ, ਗਨ੍ਧਾਯਤਨੰ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨੰ, ਰਸਾਯਤਨੰ , ਕਾਯਾਯਤਨੰ, ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਯਤਨੰ, ਮਨਾਯਤਨੰ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸੰ ਇਮਾਨਿ ਦਸਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਅਪਰਾਨਿ ਦਸਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਪੇਤਾਨੰ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਅਸੁਰਾਨੰ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨੰ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਨੰ ਨੇਰਯਿਕਾਨੰ, ਜਚ੍ਚਬਧਿਰਾਨੰ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਦਸਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਚਕ੍ਖਾਯਤਨੰ,

ਰੂਪਾਯਤਨਂ, ਘਾਨਾਯਤਨਂ, ਗਨ੍ਧਾਯਤਨਂ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨਂ, ਰਸਾਯਤਨਂ, ਕਾਯਾਯਤਨਂ, ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਯਤਨਂ, ਮਨਾਯਤਨਂ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸਂ ਇਮਾਨਿ ਦਸਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਨਵਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਓਪਪਾਤਿਕਾਨਂ ਪੇਤਾਨਂ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨਂ ਅਸੁਰਾਨਂ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਨਂ ਨੇਰਯਿਕਾਨਂ, ਜਚ੍ਚਨ੍ਧਬਧਿਰਾਨਂ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਨਵਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਰੂਪਾਯਤਨਂ, ਘਾਨਾਯਤਨਂ, ਗਨ੍ਧਾਯਤਨਂ, ਜਿਵ੍ਹਾਯਤਨਂ, ਰਸਾਯਤਨਂ, ਕਾਯਾਯਤਨਂ, ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਯਤਨਂ, ਮਨਾਯਤਨਂ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸਂ ਇਮਾਨਿ ਨਵਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਗਬ੍ਭਸੇਯ੍ਯਕਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਸਤ੍ਤਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਰੂਪਾਯਤਨਂ, ਗਨ੍ਧਾਯਤਨਂ, ਰਸਾਯਤਨਂ, ਕਾਯਾਯਤਨਂ, ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਯਤਨਂ, ਮਨਾਯਤਨਂ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸਂ ਇਮਾਨਿ ਸਤ੍ਤਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

੧੦੧੦. ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਏਕਾਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਕਾਮਾਵਚਰਾਨਂ ਦੇਵਾਨਂ, ਪਠਮਕਪ੍ਪਿਕਾਨਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨਂ ਪੇਤਾਨਂ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨਂ ਅਸੁਰਾਨਂ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਨਂ ਨੇਰਯਿਕਾਨਂ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਯਤਨਾਨਂ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਕਾਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਚਕ੍ਖੁਧਾਤੁ, ਰੂਪਧਾਤੁ, ਸੋਤਧਾਤੁ, ਘਾਨਧਾਤੁ, ਗਨ੍ਧਧਾਤੁ, ਜਿਵ੍ਹਾਧਾਤੁ, ਰਸਧਾਤੁ, ਕਾਯਧਾਤੁ, ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸਂ ਇਮਾ ਏਕਾਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਓਪਪਾਤਿਕਾਨਂ ਪੇਤਾਨਂ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨਂ ਅਸੁਰਾਨਂ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਨਂ ਨੇਰਯਿਕਾਨਂ , ਜਚ੍ਚਨ੍ਧਾਨਂ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਰੂਪਧਾਤੁ, ਸੋਤਧਾਤੁ, ਘਾਨਧਾਤੁ, ਗਨ੍ਧਧਾਤੁ, ਜਿਵ੍ਹਾਧਾਤੁ, ਰਸਧਾਤੁ, ਕਾਯਧਾਤੁ, ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸਂ ਇਮਾ ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਅਪਰਾ ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਓਪਪਾਤਿਕਾਨਂ ਪੇਤਾਨਂ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨਂ ਅਸੁਰਾਨਂ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਨਂ ਨੇਰਯਿਕਾਨਂ, ਜਚ੍ਚਬਧਿਰਾਨਂ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਚਕ੍ਖੁਧਾਤੁ, ਰੂਪਧਾਤੁ, ਘਾਨਧਾਤੁ, ਗਨ੍ਧਧਾਤੁ, ਜਿਵ੍ਹਾਧਾਤੁ, ਰਸਧਾਤੁ, ਕਾਯਧਾਤੁ, ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸਂ ਇਮਾ ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਨਵ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਓਪਪਾਤਿਕਾਨਂ ਪੇਤਾਨਂ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨਂ ਅਸੁਰਾਨਂ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਨਂ ਨੇਰਯਿਕਾਨਂ, ਜਚ੍ਚਨ੍ਧਬਧਿਰਾਨਂ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਨਵ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਰੂਪਧਾਤੁ, ਘਾਨਧਾਤੁ, ਗਨ੍ਧਧਾਤੁ, ਜਿਵ੍ਹਾਧਾਤੁ, ਰਸਧਾਤੁ, ਕਾਯਧਾਤੁ, ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸਂ ਇਮਾ ਨਵ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਗਬ੍ਭਸੇਯ੍ਯਕਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਸਤ੍ਤ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਰੂਪਧਾਤੁ, ਗਨ੍ਧਧਾਤੁ, ਰਸਧਾਤੁ, ਕਾਯਧਾਤੁ, ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸਂ ਇਮਾ ਸਤ੍ਤ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

੧੦੧੧. ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਕਤਮਂ ਏਕਂ ਸਚ੍ਚਂ ਪਾਤੁਭਵਤਿ? ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ – ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਇਦਂ ਏਕਂ ਸਚ੍ਚਂ ਪਾਤੁਭਵਤਿ।

੧੦੧੨. ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਚੁਦ੍ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਕਾਮਾਵਚਰਾਨਂ ਦੇਵਾਨਂ, ਸਹੇਤੁਕਾਨਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨਂ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਚੁਦ੍ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸੋਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਘਾਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਜਿਵ੍ਹਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਕਾਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ , ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ, ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਮਾਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਪਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸਂ ਇਮਾਨਿ ਚੁਦ੍ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਤੇਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਕਾਮਾਵਚਰਾਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਸਹੇਤੁਕਾਨਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨਂ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਤੇਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸੋਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਘਾਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਜਿਵ੍ਹਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਕਾਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ, ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਮਾਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸਂ ਇਮਾਨਿ ਤੇਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਅਪਰਾਨਿ ਤੇਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਪਠਮਕਪ੍ਪਿਕਾਨਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਸਹੇਤੁਕਾਨਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨਂ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਤੇਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸੋਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਘਾਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਜਿਵ੍ਹਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਕਾਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ, ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ , ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਮਾਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਪਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸਂ ਇਮਾਨਿ ਤੇਰਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਪਠਮਕਪ੍ਪਿਕਾਨਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਸਹੇਤੁਕਾਨਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨਂ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਦ੍ਵਾਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸੋਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਘਾਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਜਿਵ੍ਹਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਕਾਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ, ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਮਾਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸਂ ਇਮਾਨਿ ਦ੍ਵਾਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਗਬ੍ਭਸੇਯ੍ਯਕਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਸਹੇਤੁਕਾਨਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨਂ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਕਾਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ, ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਮਾਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਪਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸਂ ਇਮਾਨਿ ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਗਬ੍ਭਸੇਯ੍ਯਕਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਸਹੇਤੁਕਾਨਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨਂ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਕਾਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ, ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਮਾਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸਂ ਇਮਾਨਿ ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਅਪਰਾਨਿ ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਓਪਪਾਤਿਕਾਨਂ ਪੇਤਾਨਂ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨਂ ਅਸੁਰਾਨਂ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਨਂ ਨੇਰਯਿਕਾਨਂ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਯਤਨਾਨਂ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸੋਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਘਾਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਜਿਵ੍ਹਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਕਾਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ , ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸਂ ਇਮਾਨਿ ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਓਪਪਾਤਿਕਾਨਂ ਪੇਤਾਨਂ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨਂ ਅਸੁਰਾਨਂ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਨਂ ਨੇਰਯਿਕਾਨਂ, ਜਚ੍ਚਨ੍ਧਾਨਂ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਅਟ੍ਠਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਸੋਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਘਾਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ,

ਜਿਵ੍ਹਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਕਾਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸਂ ਇਮਾਨਿ ਅਟ੍ਠਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਅਪਰਾਨਿ ਅਟ੍ਠਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਓਪਪਾਤਿਕਾਨਂ ਪੇਤਾਨਂ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨਂ ਅਸੁਰਾਨਂ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਨਂ ਨੇਰਯਿਕਾਨਂ, ਜਚ੍ਚਬਧਿਰਾਨਂ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਅਟ੍ਠਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਘਾਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਜਿਵ੍ਹਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਕਾਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸਂ ਇਮਾਨਿ ਅਟ੍ਠਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਓਪਪਾਤਿਕਾਨਂ ਪੇਤਾਨਂ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨਂ ਅਸੁਰਾਨਂ, ਓਪਪਾਤਿਕਾਨਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਨਂ ਨੇਰਯਿਕਾਨਂ, ਜਚ੍ਚਨ੍ਧਬਧਿਰਾਨਂ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਘਾਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ , ਜਿਵ੍ਹਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਕਾਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸਂ ਇਮਾਨਿ ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਗਬ੍ਭਸੇਯ੍ਯਕਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਹੇਤੁਕਾਨਂ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਨਪੁਂਸਕਾਨਂ, ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਪਞ੍ਚਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਕਾਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਇਤ੍ਥਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ ਪੁਰਿਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸਂ ਇਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਚਤ੍ਤਾਰਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਗਬ੍ਭਸੇਯ੍ਯਕਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਹੇਤੁਕਾਨਂ, ਨਪੁਂਸਕਾਨਂ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਚਤ੍ਤਾਰਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਕਾਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ , ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸਂ ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

੧੦੧੩. ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਤਯੋ ਹੇਤੂ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਕਾਮਾਵਚਰਾਨਂ ਦੇਵਾਨਂ, ਪਠਮਕਪ੍ਪਿਕਾਨਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ, ਗਬ੍ਭਸੇਯ੍ਯਕਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਸਹੇਤੁਕਾਨਂ ਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨਂ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਤਯੋ ਹੇਤੂ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਅਲੋਭੋ ਵਿਪਾਕਹੇਤੁ, ਅਦੋਸੋ ਵਿਪਾਕਹੇਤੁ, ਅਮੋਹੋ ਵਿਪਾਕਹੇਤੁ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸਂ ਇਮੇ ਤਯੋ ਹੇਤੂ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਸ੍ਸ ਦ੍ਵੇ ਹੇਤੂ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਕਾਮਾਵਚਰਾਨਂ ਦੇਵਾਨਂ, ਪਠਮਕਪ੍ਪਿਕਾਨਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ, ਗਬ੍ਭਸੇਯ੍ਯਕਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਸਹੇਤੁਕਾਨਂ ਞਾਣਵਿਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਨਂ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਦ੍ਵੇ ਹੇਤੂ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਅਲੋਭੋ ਵਿਪਾਕਹੇਤੁ, ਅਦੋਸੋ ਵਿਪਾਕਹੇਤੁ। ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਤੇਸਂ ਇਮੇ ਦ੍ਵੇ ਹੇਤੂ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ। ਅਵਸੇਸਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ [ਅਵਸੇਸਾ ਸਤ੍ਤਾ (?)] ਅਹੇਤੁਕਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

੧੦੧੪. ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਕਤਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਆਹਾਰਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ। ਕਬਲੀਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋ, ਫਸ੍ਸਾਹਾਰੋ, ਮਨੋਸਞ੍ਚੇਤਨਾਹਾਰੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਹਾਰੋ – ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਇਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਆਹਾਰਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਕਤਮੋ ਏਕੋ ਫਸ੍ਸੋ ਪਾਤੁਭਵਤਿ? ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ – ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਅਯਂ ਏਕੋ ਫਸ੍ਸੋ ਪਾਤੁਭਵਤਿ।

ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਕਤਮਾ ਏਕਾ ਵੇਦਨਾ … ਏਕਾ ਸਞ੍ਞਾ… ਏਕਾ ਚੇਤਨਾ… ਏਕਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਾਤੁਭਵਤਿ? ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਕਾਮਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਇਦਂ ਏਕਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਾਤੁਭਵਤਿ।

੨. ਰੂਪਧਾਤੁ

੧੦੧੫. ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ତਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਿ ਖਨ੍ਧਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਕਤਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ?

ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਸਞ੍ਞਸਤ੍ਤਾਨਂ ਦੇਵਾਨਂ, ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਪਞ੍ਚਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਪਞ੍ਚ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਏਕਂ ਸਚ੍ਚਂ ਪਾਤੁਭਵਤਿ, ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਤਯੋ ਹੇਤੂ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਏਕੋ ਫਸ੍ਸੋ ਪਾਤੁਭਵਤਿ, ਏਕਾ ਵੇਦਨਾ... ਏਕਾ ਸਞ੍ਞਾ... ਏਕਾ ਚੇਤਨਾ... ਏਕਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਾਤੁਭਵਤਿ।

੧੦੧੬. ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮੇ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ ? ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਇਮੇ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਚਕ੍ਖਾਯਤਨਂ, ਰੂਪਾਯਤਨਂ, ਸੋਤਾਯਤਨਂ, ਮਨਾਯਤਨਂ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ – ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਇਮਾਨਿ ਪਞ੍ਚਾਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮਾ ਪਞ੍ਚ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਚਕ੍ਖੁਧਾਤੁ, ਰੂਪਧਾਤੁ, ਸੋਤਧਾਤੁ, ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ – ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਇਮਾ ਪਞ੍ਚ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮਂ ਏਕਂ ਸਚ੍ਚਂ ਪਾਤੁਭਵਤਿ? ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ – ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਇਦਂ ਏਕਂ ਸਚ੍ਚਂ ਪਾਤੁਭਵਤਿ।

ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮਾਨਿ ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਚਕ੍ਖੁਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸੋਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਵਾ, ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ , ਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਮਾਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਪਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ – ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਇਮਾਨਿ ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮੇ ਤਯੋ ਹੇਤੂ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਅਲੋਭੋ ਵਿਪਾਕਹੇਤੁ, ਅਦੋਸੋ ਵਿਪਾਕਹੇਤੁ, ਅਮੋਹੋ ਵਿਪਾਕਹੇਤੁ – ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਇਮੇ ਤਯੋ ਹੇਤੂ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮੇ ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਫਸ੍ਸਾਹਾਰੋ, ਮਨੋਸਞ੍ਚੇਤਨਾਹਾਰੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਹਾਰੋ – ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਇਮੇ ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮੋ ਏਕੋ ਫਸ੍ਸੋ ਪਾਤੁਭਵਤਿ? ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ – ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਅਯਂ ਏਕੋ ਫਸ੍ਸੋ ਪਾਤੁਭਵਤਿ।

ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮਾ ਏਕਾ ਵੇਦਨਾ... ਏਕਾ ਸਞ੍ਞਾ... ਏਕਾ ਚੇਤਨਾ... ਏਕਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਾਤੁਭਵਤਿ? ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਇਦਂ ਏਕਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਾਤੁਭਵਤਿ।

੩. ਅਸਞ੍ਞਸਤ੍ਤਾ

੧੦੧੭. ਅਸਞ੍ਞਸਤ੍ਤਾਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਿ ਖਨ੍ਧਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਕਤਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ?

ਅਸਞ੍ਞਸਤ੍ਤਾਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਏਕੋ ਖਨ੍ਧੋ ਪਾਤੁਭਵਤਿ – ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ; ਦ੍ਵੇ ਆਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਰੂਪਾਯਤਨਂ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ; ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ – ਰੂਪਧਾਤੁ, ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ; ਏਕਂ ਸਚ੍ਚਂ ਪਾਤੁਭਵਤਿ – ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ; ਏਕਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਪਾਤੁਭਵਤਿ – ਰੂਪਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ। ਅਸਞ੍ਞਸਤ੍ਤਾ ਦੇਵਾ ਅਹੇਤੁਕਾ ਅਨਾਹਾਰਾ ਅਫਸ੍ਸਕਾ ਅਵੇਦਨਕਾ ਅਸਞ੍ਞਕਾ ਅਚੇਤਨਕਾ ਅਚਿਤ੍ਤਕਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

੪. ਅਰੂਪਧਾਤੁ

੧੦੧੮. ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਿ ਖਨ੍ਧਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਕਤਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ?

ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਦ੍ਵੇ ਆਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਏਕਂ ਸਚ੍ਚਂ ਪਾਤੁਭਵਤਿ, ਅਟ੍ਠਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਤਯੋ ਹੇਤੂ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਏਕੋ ਫਸ੍ਸੋ ਪਾਤੁਭਵਤਿ, ਏਕਾ ਵੇਦਨਾ... ਏਕਾ ਸਞ੍ਞਾ... ਏਕਾ ਚੇਤਨਾ... ਏਕਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਾਤੁਭਵਤਿ।

੧੦੧੯. ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਇਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਆਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਮਨਾਯਤਨਂ, ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ – ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਇਮਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਆਯਤਨਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮਾ ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ, ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ – ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਇਮਾ ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮਂ ਏਕਂ ਸਚ੍ਚਂ ਪਾਤੁਭਵਤਿ? ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ – ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਇਦਂ ਏਕਂ ਸਚ੍ਚਂ ਪਾਤੁਭਵਤਿ।

ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮਾਨਿ ਅਟ੍ਠਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਮਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਵੀਰਿਯਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਸਮਾਧਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ, ਪਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ – ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਇਮਾਨਿ ਅਟ੍ਠਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮੇ ਤਯੋ ਹੇਤੂ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਅਲੋਭੋ ਵਿਪਾਕਹੇਤੁ, ਅਦੋਸੋ ਵਿਪਾਕਹੇਤੁ, ਅਮੋਹੋ ਵਿਪਾਕਹੇਤੁ – ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਇਮੇ ਤਯੋ ਹੇਤੂ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮੇ ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ? ਫਸ੍ਸਾਹਾਰੋ, ਮਨੋਸਞ੍ਚੇਤਨਾਹਾਰੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਾਹਾਰੋ – ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਇਮੇ ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ ਪਾਤੁਭਵਨ੍ਤਿ।

ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮੋ ਏਕੋ ਫਸ੍ਸੋ ਪਾਤੁਭਵਤਿ? ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ – ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਅਯਂ ਏਕੋ ਫਸ੍ਸੋ ਪਾਤੁਭਵਤਿ।

ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਕਤਮਾ ਏਕਾ ਵੇਦਨਾ...ਪੇ॰... ਏਕਾ ਸਞ੍ਞਾ... ਏਕਾ ਚੇਤਨਾ... ਏਕਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਾਤੁਭਵਤਿ? ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ – ਅਰੂਪਧਾਤੁਯਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇ ਇਦਂ ਏਕਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਾਤੁਭਵਤਿ।

੫. ਭੂਮਨ੍ਤਰਦਸ੍ਸਨਵਾਰੋ

੧੦੨੦. ਕਾਮਾਵਚਰਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਨ ਕਾਮਾਵਚਰਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਰੂਪਾਵਚਰਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਧਮ੍ਮਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕਾਮਾਵਚਰਾ? ਹੇਟ੍ਠਤੋ ਅਵੀਚਿਨਿਰਯਂ ਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ, ਉਪਰਿਤੋ ਪਰਨਿਮ੍ਮਿਤਵਸਵਤ੍ਤੀ ਦੇਵੇ ਅਨ੍ਤੋਕਰਿਤ੍ਵਾ, ਯਂ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਏਤ੍ਥਾਵਚਰਾ ਏਤ੍ਥ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਖਨ੍ਧਧਾਤੁਆਯਤਨਾ; ਰੂਪਂ, ਵੇਦਨਾ, ਸਞ੍ਞਾ, ਸਙ੍ਖਾਰਾ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਕਾਮਾਵਚਰਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਨ ਕਾਮਾਵਚਰਾ? ਰੂਪਾਵਚਰਾ, ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ, ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਨ ਕਾਮਾਵਚਰਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਰੂਪਾਵਚਰਾ? ਹੇਟ੍ਠਤੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਂ ਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ, ਉਪਰਿਤੋ ਅਕਨਿਟ੍ਠੇ ਦੇਵੇ ਅਨ੍ਤੋਕਰਿਤ੍ਵਾ , ਯਂ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਏਤ੍ਥਾਵਚਰਾ ਏਤ੍ਥ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਾ ਉਪਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰਿਸ੍ਸ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਰੂਪਾਵਚਰਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾ? ਕਾਮਾਵਚਰਾ, ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ, ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਨ ਰੂਪਾਵਚਰਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ? ਹੇਟ੍ਠਤੋ ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨੂਪਗੇ ਦੇਵੇ ਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ, ਉਪਰਿਤੋ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨੂਪਗੇ ਦੇਵੇ ਅਨ੍ਤੋਕਰਿਤ੍ਵਾ, ਯਂ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਏਤ੍ਥਾਵਚਰਾ ਏਤ੍ਥ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਸਮਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਾ ਉਪਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸੁਖਵਿਹਾਰਿਸ੍ਸ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਚੇਤਸਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ? ਕਾਮਾਵਚਰਾ, ਰੂਪਾਵਚਰਾ, ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਨ ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ? ਸਾਸਵਾ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਬ੍ਯਾਕਤਾ ਧਮ੍ਮਾ ਕਾਮਾਵਚਰਾ, ਰੂਪਾਵਚਰਾ, ਅਰੂਪਾਵਚਰਾ, ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਵੇਦਨਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਕ੍ਖਨ੍ਧੋ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ? ਮਗ੍ਗਾ ਚ, ਮਗ੍ਗਫਲਾਨਿ ਚ, ਅਸਙ੍ਖਤਾ ਚ ਧਾਤੁ – ਇਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ।

੬. ਉਪ੍ਪਾਦਕਕਮ੍ਮਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣਵਾਰੋ

੧. ਉਪ੍ਪਾਦਕਕਮ੍ਮਂ

੧੦੨੧. ਦੇਵਾਤਿ । ਤਯੋ ਦੇਵਾ – ਸਮ੍ਮੁਤਿਦੇਵਾ [ਸਮ੍ਮਤਿਦੇਵਾ (ਸ੍ਯਾ॰)], ਉਪਪਤ੍ਤਿਦੇਵਾ, ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਦੇਵਾ।

ਸਮ੍ਮੁਤਿਦੇਵਾ ਨਾਮ – ਰਾਜਾਨੋ, ਦੇਵਿਯੋ, ਕੁਮਾਰਾ।

ਉਪਪਤ੍ਤਿਦੇਵਾ ਨਾਮ – ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕੇ [ਚਾਤੁਮ੍ਮਹਾਰਾਜਿਕੇ (ਸੀ॰ ਸ੍ਯਾ॰)] ਦੇਵੇ ਉਪਾਦਾਯ ਤਦੁਪਰਿ ਦੇਵਾ।

ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਦੇਵਾ ਨਾਮ – ਅਰਹਨ੍ਤੋ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ।

ਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ, ਸੀਲਂ ਸਮਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ, ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਥ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ? ਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ, ਸੀਲਂ ਸਮਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ, ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਚੇ ਖਤ੍ਤਿਯਮਹਾਸਾਲਾਨਂ ਸਹਬ੍ਯਤਂ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਚੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਹਾਸਾਲਾਨਂ ਸਹਬ੍ਯਤਂ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਚੇ ਗਹਪਤਿਮਹਾਸਾਲਾਨਂ ਸਹਬ੍ਯਤਂ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਚੇ ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਾਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਸਹਬ੍ਯਤਂ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਚੇ ਤਾਵਤਿਂਸਾਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਸਹਬ੍ਯਤਂ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਚੇ ਯਾਮਾਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਸਹਬ੍ਯਤਂ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਚੇ ਤੁਸਿਤਾਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਸਹਬ੍ਯਤਂ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਚੇ ਨਿਮ੍ਮਾਨਰਤੀਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਸਹਬ੍ਯਤਂ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਚੇ ਪਰਨਿਮ੍ਮਿਤਵਸਵਤ੍ਤੀਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਸਹਬ੍ਯਤਂ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ।

੨. ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣਂ

੧੦੨੨. ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਕਿਤ੍ਤਕਂ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣਂ? ਵਸ੍ਸਸਤਂ, ਅਪ੍ਪਂ ਵਾ ਭਿਯ੍ਯੋ [ਅਪ੍ਪਂ ਵਾ ਭਿਯ੍ਯੋ ਵਾ (ਸ੍ਯਾ॰ ਕ॰) ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੭]।

੧੦੨੩. ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਾਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਕਿਤ੍ਤਕਂ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣਂ? ਯਾਨਿ ਮਾਨੁਸਕਾਨਿ ਪਞ੍ਞਾਸ ਵਸ੍ਸਾਨਿ, ਚਾਤੁਮ੍ਮਹਾਰਾਜਿਕਾਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਏਸੋ ਏਕੋ ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਦਿਵੋ [ਰਤ੍ਤਿਦਿਵੋ (ਕ॰) ਅ॰ ਨਿ॰ ੩.੭੧]। ਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਤਿਂਸ ਰਤ੍ਤਿਯੋ ਮਾਸੋ। ਤੇਨ ਮਾਸੇਨ ਦ੍ਵਾਦਸਮਾਸਿਯੋ ਸਂਵਚ੍ਛਰੋ। ਤੇਨ ਸਂਵਚ੍ਛਰੇਨ ਦਿਬ੍ਬਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਵਸ੍ਸਸਤਾਨਿ ਚਾਤੁਮ੍ਮਹਾਰਾਜਿਕਾਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣਂ। ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਗਣਨਾਯ ਕਿਤ੍ਤਕਂ ਹੋਤਿ? ਨਵੁਤਿ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ।

ਤਾਵਤਿਂਸਾਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਕਿਤ੍ਤਕਂ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣਂ? ਯਂ ਮਾਨੁਸਕਂ ਵਸ੍ਸਸਤਂ, ਤਾਵਤਿਂਸਾਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਏਸੋ ਏਕੋ ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਦਿਵੋ। ਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਤਿਂਸ ਰਤ੍ਤਿਯੋ ਮਾਸੋ। ਤੇਨ ਮਾਸੇਨ ਦ੍ਵਾਦਸਮਾਸਿਯੋ ਸਂਵਚ੍ਛਰੋ। ਤੇਨ ਸਂਵਚ੍ਛਰੇਨ ਦਿਬ੍ਬਂ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਂ ਤਾਵਤਿਂਸਾਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣਂ। ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਗਣਨਾਯ ਕਿਤ੍ਤਕਂ ਹੋਤਿ? ਤਿਸ੍ਸੋ ਚ ਵਸ੍ਸਕੋਟਿਯੋ ਸਟ੍ਠਿ ਚ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ।

ਯਾਮਾਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਕਿਤ੍ਤਕਂ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣਂ? ਯਾਨਿ ਮਾਨੁਸਕਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਸਤਾਨਿ, ਯਾਮਾਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਏਸੋ ਏਕੋ ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਦਿਵੋ। ਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਤਿਂਸਰਤ੍ਤਿਯੋ ਮਾਸੋ । ਤੇਨ ਮਾਸੇਨ ਦ੍ਵਾਦਸਮਾਸਿਯੋ ਸਂਵਚ੍ਛਰੋ। ਤੇਨ ਸਂਵਚ੍ਛਰੇਨ ਦਿਬ੍ਬਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਯਾਮਾਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣਂ। ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਗਣਨਾਯ ਕਿਤ੍ਤਕਂ ਹੋਤਿ? ਚੁਦ੍ਦਸਞ੍ਚ ਵਸ੍ਸਕੋਟਿਯੋ ਚਤ੍ਤਾਰੀਸਞ੍ਚ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ।

ਤੁਸਿਤਾਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਕਿਤ੍ਤਕਂ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣਂ? ਯਾਨਿ ਮਾਨੁਸਕਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਵਸ੍ਸਸਤਾਨਿ, ਤੁਸਿਤਾਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਏਸੋ ਏਕੋ ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਦਿਵੋ। ਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਤਿਂਸਰਤ੍ਤਿਯੋ ਮਾਸੋ। ਤੇਨ ਮਾਸੇਨ ਦ੍ਵਾਦਸਮਾਸਿਯੋ ਸਂਵਚ੍ਛਰੋ। ਤੇਨ ਸਂਵਚ੍ਛਰੇਨ ਦਿਬ੍ਬਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਤੁਸਿਤਾਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣਂ। ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਗਣਨਾਯ ਕਿਤ੍ਤਕਂ ਹੋਤਿ? ਸਤ੍ਤਪਞ੍ਞਾਸ ਵਸ੍ਸਕੋਟਿਯੋ ਸਟ੍ਠਿ ਚ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ।

ਨਿਮ੍ਮਾਨਰਤੀਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਕਿਤ੍ਤਕਂ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣਂ? ਯਾਨਿ ਮਾਨੁਸਕਾਨਿ ਅਟ੍ਠ ਵਸ੍ਸਸਤਾਨਿ, ਨਿਮ੍ਮਾਨਰਤੀਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਏਸੋ ਏਕੋ ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਦਿਵੋ। ਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਤਿਂਸਰਤ੍ਤਿਯੋ ਮਾਸੋ। ਤੇਨ ਮਾਸੇਨ ਦ੍ਵਾਦਸਮਾਸਿਯੋ ਸਂਵਚ੍ਛਰੋ। ਤੇਨ ਸਂਵਚ੍ਛਰੇਨ ਦਿਬ੍ਬਾਨਿ ਅਟ੍ਠ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਨਿਮ੍ਮਾਨਰਤੀਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣਂ। ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਗਣਨਾਯ ਕਿਤ੍ਤਕਂ ਹੋਤਿ? ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਕੋਟਿਸਤਾਨਿ ਤਿਂਸਞ੍ਚ ਵਸ੍ਸਕੋਟਿਯੋ ਚਤ੍ਤਾਰੀਸਞ੍ਚ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ।

ਪਰਨਿਮ੍ਮਿਤਵਸਵਤ੍ਤੀਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਕਿਤ੍ਤਕਂ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣਂ? ਯਾਨਿ ਮਾਨੁਸਕਾਨਿ ਸੋਲ਼ਸ ਵਸ੍ਸਸਤਾਨਿ, ਪਰਨਿਮ੍ਮਿਤਵਸਵਤ੍ਤੀਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਏਸੋ ਏਕੋ ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਦਿਵੋ। ਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਤਿਂਸਰਤ੍ਤਿਯੋ ਮਾਸੋ। ਤੇਨ ਮਾਸੇਨ ਦ੍ਵਾਦਸਮਾਸਿਯੋ ਸਂਵਚ੍ਛਰੋ। ਤੇਨ ਸਂਵਚ੍ਛਰੇਨ

ਦਿਬ੍ਬਾਨਿ ਸੋਲ਼ਸ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਰਨਿਮ੍ਮਿਤਵਸਵਤ੍ਤੀਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ। ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਗਣਨਾਯ ਕਿਤ੍ਤਕੰ ਹੋਤਿ? ਨਵ ਚ ਵਸ੍ਸਕੋਟਿਸਤਾਨਿ ਏਕਵੀਸਞ੍ਚ ਵਸ੍ਸਕੋਟਿਯੋ ਸਟ੍ਠਿ ਚ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੀਤਿ।

ਛ ਏਤੇ [ਛਪਿ ਤੇ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਕਾਮਾਵਚਰਾ, ਸਬ੍ਬਕਾਮਸਮਿਦ੍ਧਿਨੋ।
ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਏਕਸਙ੍ਖਾਤੋ, ਆਯੁ ਭਵਤਿ ਕਿਤ੍ਤਕੋ॥

ਦ੍ਵਾਦਸ ਕੋਟਿਸਤੰ ਤੇਸੰ, ਅਟ੍ਠਵੀਸਞ੍ਚ ਕੋਟਿਯੋ।
ਪਞ੍ਞਾਸ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਵਸ੍ਸਗ੍ਗੇਨ ਪਕਾਸਿਤਾਤਿ॥

੧੦੨੪. ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਪਰਿਤ੍ਤੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਥ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ? ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਪਰਿਤ੍ਤੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਪਾਰਿਸਜ੍ਜਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਸਹਬ੍ਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਕਿਤ੍ਤਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਕਪ੍ਪਸ੍ਸ ਤਤਿਯੋ ਭਾਗੋ।

ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਮਜ੍ਝਿਮੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਥ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ? ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਮਜ੍ਝਿਮੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਪੁਰੋਹਿਤਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਸਹਬ੍ਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਕਿਤ੍ਤਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਉਪਡ੍ਢਕਪ੍ਪੋ।

ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਪਣੀਤੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਥ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ? ਪਠਮੰ ਝਾਨੰ ਪਣੀਤੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਸਹਬ੍ਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਕਿਤ੍ਤਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਕਪ੍ਪੋ [ਏਕੋ ਕਪ੍ਪੋ (ਸ੍ਯਾ॰)]।

੧੦੨੫. ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਪਰਿਤ੍ਤੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਥ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ? ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਪਰਿਤ੍ਤੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਤ੍ਤਾਭਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਸਹਬ੍ਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਕਿਤ੍ਤਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਦ੍ਵੇ ਕਪ੍ਪਾ।

ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਮਜ੍ਝਿਮੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਥ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ? ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਮਜ੍ਝਿਮੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਭਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਸਹਬ੍ਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਕਿਤ੍ਤਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਕਪ੍ਪਾ।

ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਪਣੀਤੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਥ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ? ਦੁਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਪਣੀਤੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਆਭਸ੍ਸਰਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਸਹਬ੍ਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਕਿਤ੍ਤਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਅਟ੍ਠ ਕਪ੍ਪਾ।

੧੦੨੬. ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਪਰਿਤ੍ਤੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਥ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ? ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਪਰਿਤ੍ਤੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਤ੍ਤਸੁਭਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਸਹਬ੍ਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਕਿਤ੍ਤਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਸੋਲ਼ਸ ਕਪ੍ਪਾ।

ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਮਜ੍ਝਿਮੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਥ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ? ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਮਜ੍ਝਿਮੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣਸੁਭਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਸਹਬ੍ਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਕਿਤ੍ਤਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਬਾਤ੍ਤਿੰਸ ਕਪ੍ਪਾ।

ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਪਣੀਤੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਥ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ? ਤਤਿਯੰ ਝਾਨੰ ਪਣੀਤੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਸੁਭਕਿਣ੍ਹਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਸਹਬ੍ਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੰ ਕਿਤ੍ਤਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਚਤੁਸਟ੍ਠਿ ਕਪ੍ਪਾ।

੧੦੨੭. ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਝਾਨੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਆਰਮ੍ਮਣਨਾਨਤ੍ਤਤਾ ਮਨਸਿਕਾਰਨਾਨਤ੍ਤਤਾ ਛਨ੍ਦਨਾਨਤ੍ਤਤਾ ਪਣਿਧਿਨਾਨਤ੍ਤਤਾ ਅਧਿਮੋਕ੍ਖਨਾਨਤ੍ਤਤਾ ਅਭਿਨੀਹਾਰਨਾਨਤ੍ਤਤਾ ਪਞ੍ਞਾਨਾਨਤ੍ਤਤਾ ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਚੇ ਅਸਞ੍ਞਸਤ੍ਤਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਸਹਬ੍ਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਚੇ ਵੇਹਪ੍ਫਲਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਸਹਬ੍ਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਚੇ ਅਵਿਹਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਸਹਬ੍ਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਚੇ ਅਤਪ੍ਪਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਸਹਬ੍ਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਚੇ ਸੁਦਸ੍ਸਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਸਹਬ੍ਯਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਚੇ ਸੁਦਸ੍ਸੀਨੰ

ਦੇਵਾਨੰ ਸਹਬਜਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਚੇ ਅਕਨਿਟ੍ਠਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਸਹਬਜਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਚੇ ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨੂਪਗਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਸਹਬਜਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਚੇ ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚਾਯਤਨੂਪਗਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਸਹਬਜਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਚੇ ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨੂਪਗਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਸਹਬਜਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਪੇਕਚ੍ਚੇ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨੂਪਗਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਸਹਬਜਤੰ ਉਪਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ।

ਅਸਞ੍ਞਸਤ੍ਤਾਨਞ੍ਚ ਵੇਹਪ੍ਫਲਾਨਞ੍ਚ ਦੇਵਾਨੰ ਕਿਤ੍ਤਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਪਞ੍ਚਕਪ੍ਪਸਤਾਨਿ।

ਅਵਿਹਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਕਿਤ੍ਤਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸੰ।

ਅਤਪ੍ਪਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਕਿਤ੍ਤਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਦ੍ਵੇ ਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸਾਨਿ।

ਸੁਦਸ੍ਸਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਕਿਤ੍ਤਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸਾਨਿ।

ਸੁਦਸ੍ਸੀਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਕਿਤ੍ਤਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਅਟ੍ਠ ਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸਾਨਿ।

ਅਕਨਿਟ੍ਠਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਕਿਤ੍ਤਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਸੋਲ਼ਸ ਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸਾਨਿ।

੧੦੨੮. ਆਕਾਸਾਨਞ੍ਚਾਯਤਨੂਪਗਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਕਿਤ੍ਤਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਵੀਸਤਿ ਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸਾਨਿ।

ਵਿਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚਾਯਤਨੂਪਗਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਕਿਤ੍ਤਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਚਤ੍ਤਾਰੀਸ ਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸਾਨਿ।

ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨੂਪਗਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਕਿਤ੍ਤਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਸਟ੍ਠਿ ਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸਾਨਿ।

ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨੂਪਗਾਨੰ ਦੇਵਾਨੰ ਕਿਤ੍ਤਕੰ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ? ਚਤੁਰਾਸੀਤਿ ਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸਾਨੀਤਿ।

੧੦੨੯. ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ ਪੁਞ੍ਞਤੇਜੇਨ, ਕਾਮਰੂਪਗਤਿੰ ਗਤਾ।

ਭਵਗ੍ਗਤਮ੍ਪਿ [ਭਵਗ੍ਗੰ ਵਾਪਿ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾ, ਪੁਨਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ [ਪੁਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ (ਸ੍ਯਾ॰)] ਦੁਗ੍ਗਤਿੰ॥

ਤਾਵ ਦੀਘਾਯੁਕਾ ਸਤ੍ਤਾ, ਚਵਨ੍ਤਿ ਆਯੁਸਙ੍ਖਯਾ।
ਨਤ੍ਥਿ ਕੋਚਿ ਭਵੋ ਨਿਚ੍ਚੋ, ਇਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਮਹੇਸਿਨਾ॥

ਤਸ੍ਮਾ ਹਿ ਧੀਰਾ ਨਿਪਕਾ, ਨਿਪੁਣਾ ਅਤ੍ਥਚਿਨ੍ਤਕਾ।
ਜਰਾਮਰਣਮੋਕ੍ਖਾਯ, ਭਾਵੇਨ੍ਤਿ ਮਗ੍ਗਮੁਤ੍ਤਮੰ॥

ਭਾਵਯਿਤ੍ਵਾ ਸੁਚਿੰ ਮਗ੍ਗੰ, ਨਿਬ੍ਬਾਨੋਗਧਗਾਮਿਨੰ।
ਸਬ੍ਬਾਸਵੇ ਪਰਿਞ੍ਞਾਯ, ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਨਾਸਵਾਤਿ॥

੭. ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾਦਿਵਾਰੋ

੧੦੩੦. ਪਞ੍ਚੰਨ੍ਨਂ ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਕਤਿ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ, ਕਤਿ ਪਰਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ, ਕਤਿ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਕਤਿ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ, ਕਤਿ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ, ਕਤਿ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ...ਪੇ॰... ਸਤ੍ਤੰਨ੍ਨਂ ਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਕਤਿ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ, ਕਤਿ ਪਰਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ, ਕਤਿ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਕਤਿ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ, ਕਤਿ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ, ਕਤਿ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ?

੧੦੩੧. ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੋ ਪਰਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੋ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬੋ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ ਪਰਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ, ਸਿਯਾ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ ਪਰਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਦ੍ਵੇ ਆਯਤਨਾ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ ਪਰਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ, ਸਿਯਾ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ।

ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ ਪਰਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ ਪਰਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ, ਸਿਯਾ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ।

ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚੰ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਪਰਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਪਹਾਤਬ੍ਬਂ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਂ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚੰ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਪਰਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਂ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਂ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਂ । ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚੰ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਪਰਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਂ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਂ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚੰ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਪਰਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ, ਸਿਯਾ ਪਹਾਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਂ।

ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ ਪਰਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਪਰਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਪਹਾਤਬ੍ਬਂ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਂ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਅਨਞ੍ਞਾਤਞ੍ਞਸ੍ਸਾਮੀਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਪਰਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਂ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਂ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਅਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਪਰਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਂ, ਸਿਯਾ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਂ, ਸਿਯਾ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਅਞ੍ਞਾਤਾਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਪਰਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਂ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਂ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ ਪਰਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ, ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ ਪਰਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ, ਸਿਯਾ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ।

ਤਯੋ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ ਪਰਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਤਯੋ ਕੁਸਲਹੇਤੂ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ ਪਰਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ, ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ। ਤਯੋ ਅਬ੍ਯਾਕਤਹੇਤੂ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ ਪਰਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ , ਸਿਯਾ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ।

ਕਬਲ਼ੀਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੋ ਪਰਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੋ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬੋ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ ਪਰਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ, ਸਿਯਾ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ।

ਛ ਫਸ੍ਸਾ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ ਪਰਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੋ ਪਰਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੋ, ਸਿਯਾ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ, ਸਿਯਾ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬੋ, ਸਿਯਾ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬੋ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬੋ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬੋ।

ਛ ਵੇਦਨਾ...ਪੇ॰... ਛ ਸਞ੍ਞਾ... ਛ ਚੇਤਨਾ... ਛ ਚਿਤ੍ਤਾ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ ਪਰਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ ਪਰਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਾ, ਸਿਯਾ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ, ਸਿਯਾ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ , ਸਿਯਾ ਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾ ਨ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ ਨ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤਬ੍ਬਾ।

੮. ਸਾਰਮ੍ਮਣਾਨਾਰਮ੍ਮਣਵਾਰੋ

੧੦੩੨. ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਕਤਿ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਕਤਿ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ...ਪੇ॰... ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਕਤਿ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਕਤਿ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ?

੧੦੩੩. ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਮਨਾਯਤਨਂ ਸਾਰਮ੍ਮਣਂ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਂ।

ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਸਤ੍ਤ ਧਾਤੁਯੋ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ।

ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਂ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਂ।

ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਚੁਦ੍ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਂ। ਨਵ ਹੇਤੂ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਕਬਲ਼ੀਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣੋ। ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਸਤ੍ਤ ਫਸ੍ਸਾ... ਸਤ੍ਤ ਵੇਦਨਾ... ਸਤ੍ਤ ਸਞ੍ਞਾ... ਸਤ੍ਤ ਚੇਤਨਾ... ਸਤ੍ਤ ਚਿਤ੍ਤਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ।

੧੦੩੪. ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਕਤਿ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਕਤਿ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ...ਪੇ॰... ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਕਤਿ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਕਤਿ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ?

੧੦੩੫. ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਮਨਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਂ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਂ।

ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਛ ਧਾਤੁਯੋ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ।

ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਂ। ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚਂ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਂ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਂ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਂ।

ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਪਞ੍ਚਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਂ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਂ।

ਨਵ ਹੇਤੂ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਕਬਲ਼ੀਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣੋ। ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਛ ਫਸ੍ਸਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ । ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣੋ ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣੋ। ਛ ਵੇਦਨਾ... ਛ ਸਞ੍ਞਾ... ਛ ਚੇਤਨਾ... ਛ ਚਿਤ੍ਤਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਸਿਯਾ ਅਨਾਰਮ੍ਮਣਾਰਮ੍ਮਣਾ।

੯. ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਾਦਿਦਸ੍ਸਨਵਾਰੋ

੧੦੩੬. ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਕਤਿ ਦਿਟ੍ਠਾ, ਕਤਿ ਸੁਤਾ, ਕਤਿ ਮੁਤਾ, ਕਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਤਾ, ਕਤਿ ਨ ਦਿਟ੍ਠਾ ਨ ਸੁਤਾ ਨ ਮੁਤਾ ਨ ਵਿਞ੍ਞਾਤਾ...ਪੇ॰... ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਕਤਿ ਦਿਟ੍ਠਾ, ਕਤਿ ਸੁਤਾ, ਕਤਿ ਮੁਤਾ, ਕਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਤਾ, ਕਤਿ ਨ ਦਿਟ੍ਠਾ ਨ ਸੁਤਾ ਨ ਮੁਤਾ ਨ ਵਿਞ੍ਞਾਤਾ?

੧੦੩੭. ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠੋ, ਸਿਯਾ ਸੁਤੋ, ਸਿਯਾ ਮੁਤੋ, ਸਿਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਤੋ, ਸਿਯਾ ਨ ਦਿਟ੍ਠੋ ਨ ਸੁਤੋ ਨ ਮੁਤੋ, ਵਿਞ੍ਞਾਤੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ਦਿਟ੍ਠਾ ਨ ਸੁਤਾ ਨ ਮੁਤਾ, ਵਿਞ੍ਞਾਤਾ।

ਰੂਪਾਯਤਨਂ ਦਿਟ੍ਠਂ, ਨ ਸੁਤਂ ਨ ਮੁਤਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਤਂ। ਸਦ੍ਦਾਯਤਨਂ ਨ ਦਿਟ੍ਠਂ, ਸੁਤਂ, ਨ ਮੁਤਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਤਂ। ਗਨ੍ਧਾਯਤਨਂ... ਰਸਾਯਤਨਂ... ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਾਯਤਨਂ ਨ ਦਿਟ੍ਠਂ ਨ ਸੁਤਂ, ਮੁਤਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਤਂ। ਸਤ੍ਤਾਯਤਨਾ ਨ ਦਿਟ੍ਠਾ ਨ ਸੁਤਾ ਨ ਮੁਤਾ, ਵਿਞ੍ਞਾਤਾ।

ਰੂਪਧਾਤੁ ਦਿਟ੍ਠਾ, ਨ ਸੁਤਾ ਨ ਮੁਤਾ, ਵਿਞ੍ਞਾਤਾ। ਸਦ੍ਦਧਾਤੁ ਨ ਦਿਟ੍ਠਾ, ਸੁਤਾ, ਨ ਮੁਤਾ, ਵਿਞ੍ਞਾਤਾ। ਗਨ੍ਧਧਾਤੁ... ਰਸਧਾਤੁ... ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਧਾਤੁ ਨ ਦਿਟ੍ਠਾ ਨ ਸੁਤਾ, ਮੁਤਾ, ਵਿਞ੍ਞਾਤਾ। ਤੇਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ਦਿਟ੍ਠਾ ਨ ਸੁਤਾ ਨ ਮੁਤਾ, ਵਿਞ੍ਞਾਤਾ।

ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਨ ਦਿਟ੍ਠਾ ਨ ਸੁਤਾ ਨ ਮੁਤਾ, ਵਿਞ੍ਞਾਤਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਦਿਟ੍ਠਂ, ਸਿਯਾ ਸੁਤਂ, ਸਿਯਾ ਮੁਤਂ, ਸਿਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਤਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਦਿਟ੍ਠਂ ਨ ਸੁਤਂ ਨ ਮੁਤਂ, ਵਿਞ੍ਞਾਤਂ।

ਬਾਵੀਸਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਦਿਟ੍ਠਾ ਨ ਸੁਤਾ ਨ ਮੁਤਾ, ਵਿਞ੍ਞਾਤਾ। ਨਵ ਹੇਤੂ ਨ ਦਿਟ੍ਠਾ ਨ ਸੁਤਾ ਨ ਮੁਤਾ, ਵਿਞ੍ਞਾਤਾ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਆਹਾਰਾ ਨ ਦਿਟ੍ਠਾ ਨ ਸੁਤਾ ਨ ਮੁਤਾ, ਵਿਞ੍ਞਾਤਾ। ਸਤ੍ਤ ਫਸ੍ਸਾ ਨ ਦਿਟ੍ਠਾ ਨ ਸੁਤਾ ਨ ਮੁਤਾ, ਵਿਞ੍ਞਾਤਾ। ਸਤ੍ਤ ਵੇਦਨਾ... ਸਤ੍ਤ ਸਞ੍ਞਾ... ਸਤ੍ਤ ਚੇਤਨਾ... ਸਤ੍ਤ ਚਿਤ੍ਤਾ ਨ ਦਿਟ੍ਠਾ ਨ ਸੁਤਾ ਨ ਮੁਤਾ, ਵਿਞ੍ਞਾਤਾ।

੧੦. ਤਿਕਾਦਿਦਸ੍ਸਨਵਾਰੋ

੧. ਕੁਸਲਤ੍ਤਿਕਂ

੧੦੩੮. ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ...ਪੇ॰... ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਕਤਿ ਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਕੁਸਲਾ, ਕਤਿ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ?

ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ

ਅਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚਂ ਅਕੁਸਲਂ। ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚਂ ਕੁਸਲਂ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਅਬ੍ਯਾਕਤਂ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਂ, ਸਿਯਾ ਅਕੁਸਲਂ, ਸਿਯਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਂ।

ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਅਕੁਸਲਂ। ਅਨਞ੍ਞਾਤਞ੍ਞਸ੍ਸਾਮੀਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਕੁਸਲਂ। ਚਤ੍ਤਾਰਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ।

ਤਯੋ ਕੁਸਲਹੇਤੂ ਕੁਸਲਾ। ਤਯੋ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ ਅਕੁਸਲਾ। ਤਯੋ ਅਬ੍ਯਾਕਤਹੇਤੂ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਕਬਲ਼ੀਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ। ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਛ ਫਸ੍ਸਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਮਨੋੵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲੋ, ਸਿਯਾ ਅਕੁਸਲੋ, ਸਿਯਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤੋ। ਛ ੵੇਦਨਾ... ਛ ਸਞ੍ਞਾ... ਛ ਚੇਤਨਾ... ਛ ਚਿਤ੍ਤਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ। ਮਨੋੵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਕੁਸਲਾ, ਸਿਯਾ ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ।

੨. ੵੇਦਨਾਤਿਕਂ

੧੦੩੯. ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਕਤਿ ਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਕਤਿ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਕਤਿ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ...ਪੇ॰... ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਕਤਿ ਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਕਤਿ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਕਤਿ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ?

ਦ੍ੵੇ ਖਨ੍ਧਾ ਨ ੵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ, ਦੁਕ੍ਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਨ ੵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ, ਦੁਕ੍ਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ। ਮਨਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਨ ੵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਪਿ, ਦੁਕ੍ਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਪਿ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਪਿ।

ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਨ ੵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ, ਦੁਕ੍ਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ। ਪਞ੍ਚ ਧਾਤੁਯੋ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਕਾਯੵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਮਨੋੵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਨ ੵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ, ਦੁਕ੍ਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ।

ਦ੍ੵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚਂ ਨ ੵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਪਿ, ਦੁਕ੍ਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਪਿ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਪਿ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ੵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ

ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਪਿ, ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਪਿ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਪਿ।

ਦ੍ਵਾਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ, ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ। ਛ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ , ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਂ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਪਿ, ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਪਿ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਪਿ।

ਦੋਸੋ ਅਕੁਸਲਹੇਤੁ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਸਤ੍ਤ ਹੇਤੂ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਮੋਹੋ ਅਕੁਸਲਹੇਤੁ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਕਬਲ਼ੀਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋਤਿ ਪਿ, ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋਤਿਪਿ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋਤਿਪਿ। ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

ਪਞ੍ਚ ਫਸ੍ਸਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ।

ਸਤ੍ਤ ਵੇਦਨਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ, ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ, ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾਤਿਪਿ। ਪਞ੍ਚ ਸਞ੍ਞਾ... ਪਞ੍ਚ ਚੇਤਨਾ... ਪਞ੍ਚ ਚਿਤ੍ਤਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਕਾਯਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਦੁਕ੍ਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਦੁਕ੍ਖਮਸੁਖਾਯ ਵੇਦਨਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਾ।

੩. ਵਿਪਾਕਤ੍ਤਿਕਂ

੧੦੪੦. ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਕਤਿ ਵਿਪਾਕਾ, ਕਤਿ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਕਤਿ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ...ਪੇ॰... ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਕਤਿ ਵਿਪਾਕਾ, ਕਤਿ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਕਤਿ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ?

ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ।

ਦਸ ਧਾਤುਯੋ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਪਞ੍ਚ ਧਾਤੁਯੋ ਵਿਪਾਕਾ। ਮਨੋਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ।

ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚੰ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੰ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚੰ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕੰ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੰ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੰ।

ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ। ਦ੍ਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਅਞ੍ਞਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕੰ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੰ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ।

ਛ ਹੇਤੂ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਤਯੋ ਅਬ੍ਯਾਕਤਹੇਤੂ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ।

ਕਬਲ਼ੀਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੋ। ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਪਞ੍ਚ ਫਸ੍ਸਾ ਵਿਪਾਕਾ। ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕੋ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੋ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕੋ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੋ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮੋ। ਪਞ੍ਚ ਵੇਦਨਾ… ਪਞ੍ਚ ਸਞ੍ਞਾ… ਪਞ੍ਚ ਚੇਤਨਾ… ਪਞ੍ਚ ਚਿਤ੍ਤਾ ਵਿਪਾਕਾ। ਮਨੋਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਾ, ਸਿਯਾ ਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ, ਸਿਯਾ ਨੇਵਵਿਪਾਕਨਵਿਪਾਕਧਮ੍ਮਧਮ੍ਮਾ।

੪. ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਤ੍ਤਿਕੰ

੧੦੪੧. ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਖਨ੍ਧਾਨੰ ਕਤਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਕਤਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਕਤਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ…ਪੇ॰… ਸਤ੍ਤਨ੍ਨੰ ਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਕਤਿ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਕਤਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਕਤਿ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ?

ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ ੪। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ।

ਪਞ੍ਚਾਯਤਨਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਸਦ੍ਦਾਯਤਨੰ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੰ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਆਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਦ੍ਵਾਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ।

ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਸਦ੍ਦਧਾਤੁ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਪਞ੍ਚ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ।

ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚੰ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੰ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚੰ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੰ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੰ।

ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੰ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਤਯੋ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਤਯੋ ਕੁਸਲਹੇਤੂ ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਤਯੋ ਅਬ੍ਯਾਕਤਹੇਤੂ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ।

ਕਬਲ਼ੀਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ। ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ ।

ਪਞ੍ਚ ਫਸ੍ਸਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯੋ। ਪਞ੍ਚ ਵੇਦਨਾ... ਪਞ੍ਚ ਸਞ੍ਞਾ... ਪਞ੍ਚ ਚੇਤਨਾ... ਪਞ੍ਚ ਚਿਤ੍ਤਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਮਨੋਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਅਨੁਪਾਦਿਨ੍ਨਅਨੁਪਾਦਾਨਿਯਾ।

੫. ਵਿਤਕ੍ਕਤ੍ਤਿਕੰ

੧੦੪੨. ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਖਨ੍ਧਾਨੰ ਕਤਿ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਕਤਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਕਤਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ... ਪੇ॰... ਸਤ੍ਤਨ੍ਨੰ ਚਿਤ੍ਤਾਨੰ ਕਤਿ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਕਤਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਕਤਿ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ?

ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੋ। ਤਯੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਸਙ੍ਖਾਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੋ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤੋ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੋ ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੋਤਿਪਿ , ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤੋਤਿਪਿ, ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੋਤਿਪਿ।

ਦਸਾਯਤਨਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਮਨਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੰ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤੰ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੰ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨੰ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੰ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤੰ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਨ੍ਤਿਪਿ, ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਨ੍ਤਿਪਿ, ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਨ੍ਤਿਪਿ।

ਪਨ੍ਨਰਸ ਧਾਤੁਯੋ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਮਨੋਧਾਤੁ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾਤਿਪਿ, ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾਤਿਪਿ, ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾਤਿਪਿ।

ਸਮੁਦਯਸਚ੍ਚੰ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੰ। ਨਿਰੋਧਸਚ੍ਚੰ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੰ। ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚੰ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੰ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤੰ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੰ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚੰ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੰ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤੰ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੰ, ਸਿਯਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਨ੍ਤਿਪਿ, ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਨ੍ਤਿਪਿ, ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਨ੍ਤਿਪਿ।

ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਦੋਮਨਸ੍ਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਂ। ਉਪੇਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਂ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਂ। ਏਕਾਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ।

ਤਯੋ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ। ਛ ਹੇਤੂ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਕਬਲ਼ੀਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੋ। ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਪਞ੍ਚ ਫਸ੍ਸਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ। ਮਨੋਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੋ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੋ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤੋ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੋ। ਪਞ੍ਚ ਵੇਦਨਾ... ਪਞ੍ਚ ਸਞ੍ਞਾ... ਪਞ੍ਚ ਚੇਤਨਾ... ਪਞ੍ਚ ਚਿਤ੍ਤਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ ਮਨੋਧਾਤੁ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ , ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤਾ, ਸਿਯਾ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਾ।

(੧) ਰੂਪਦੁਕਂ

੧੦੪੩. ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਕਤਿ ਰੂਪਾ, ਕਤਿ ਅਰੂਪਾ...ਪੇ॰... ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਕਤਿ ਰੂਪਾ, ਕਤਿ ਅਰੂਪਾ?

ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਰੂਪਂ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਅਰੂਪਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਰੂਪਾ। ਮਨਾਯਤਨਂ ਅਰੂਪਂ। ਧਮ੍ਮਾਯਤਨਂ ਸਿਯਾ ਰੂਪਂ, ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਂ। ਦਸ ਧਾਤੁਯੋ ਰੂਪਾ। ਸਤ੍ਤ ਧਾਤੁਯੋ ਅਰੂਪਾ। ਧਮ੍ਮਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਰੂਪਾ, ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਾ। ਤੀਣਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਅਰੂਪਾ। ਦੁਕ੍ਖਸਚ੍ਚਂ ਸਿਯਾ ਰੂਪਂ, ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਂ। ਸਤ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਰੂਪਾ। ਚੁਦ੍ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਅਰੂਪਾ। ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਂ ਸਿਯਾ ਰੂਪਂ, ਸਿਯਾ ਅਰੂਪਂ। ਨਵ ਹੇਤੂ ਅਰੂਪਾ। ਕਬਲ਼ੀਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋ ਰੂਪਂ। ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ ਅਰੂਪਾ। ਸਤ੍ਤ ਫਸ੍ਸਾ ਅਰੂਪਾ। ਸਤ੍ਤ ਵੇਦਨਾ... ਸਤ੍ਤ ਸਞ੍ਞਾ... ਸਤ੍ਤ ਚੇਤਨਾ ਸਤ੍ਤ ਚਿਤ੍ਤਾ ਅਰੂਪਾ।

(੨) ਲੋਕਿਯਦੁਕਂ

੧੦੪੪. ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਕਤਿ ਲੋਕਿਯਾ, ਕਤਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ? ਦ੍ਵਾਦਸਨ੍ਨਂ ਆਯਤਨਾਨਂ ਕਤਿ ਲੋਕਿਯਾ, ਕਤਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ? ਅਟ੍ਠਾਰਸਨ੍ਨਂ ਧਾਤੂਨਂ ਕਤਿ ਲੋਕਿਯਾ, ਕਤਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ? ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਸਚ੍ਚਾਨਂ ਕਤਿ ਲੋਕਿਯਾ, ਕਤਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ...ਪੇ॰... ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਕਤਿ ਲੋਕਿਯਾ, ਕਤਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ?

ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਲੋਕਿਯੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਖਨ੍ਧਾ ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ। ਦਸਾਯਤਨਾ ਲੋਕਿਯਾ । ਦ੍ਵੇ ਆਯਤਨਾ ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ , ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ। ਸੋਲ਼ਸ ਧਾਤੁਯੋ ਲੋਕਿਯਾ। ਦ੍ਵੇ ਧਾਤੁਯੋ ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਲੋਕਿਯਾ। ਦ੍ਵੇ ਸਚ੍ਚਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ।

ਦਸਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ। ਤੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ। ਨਵਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ। ਤਯੋ ਅਕੁਸਲਹੇਤੂ ਲੋਕਿਯਾ। ਛ ਹੇਤੂ ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ। ਕਬਲ਼ੀਕਾਰੋ ਆਹਾਰੋ ਲੋਕਿਯੋ। ਤਯੋ ਆਹਾਰਾ ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ । ਛ ਫਸ੍ਸਾ ਲੋਕਿਯਾ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋ ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯੋ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰੋ। ਛ ਵੇਦਨਾ ਲੋਕਿਯਾ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਵੇਦਨਾ ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ। ਛ ਸਞ੍ਞਾ ਲੋਕਿਯਾ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਸਞ੍ਞਾ ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ। ਛ ਚੇਤਨਾ ਲੋਕਿਯਾ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁਸਮ੍ਫਸ੍ਸਜਾ ਚੇਤਨਾ ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾ। ਛ ਚਿਤ੍ਤਾ ਲੋਕਿਯਾ। ਮਨੋਵਿਞ੍ਞਾਣਧਾਤੁ ਸਿਯਾ ਲੋਕਿਯਾ, ਸਿਯਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾਤਿ।

ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਦ੍ਵੇ ਸਾਰਮ੍ਮਣਾ, ਦਿਟ੍ਠਾ ਕੁਸਲਵੇਦਨਾ।

ਵਿਪਾਕਾ ਚ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨਾ, ਵਿਤਕ੍ਕਂ ਰੂਪਲੋਕਿਯਾਤਿ॥

ਧਮ੍ਮਹਦਯਵਿਭਙ੍ਗੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

ਵਿਭਙ੍ਗਪਕਰਣਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।